

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติ ด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว
(Tourism Satellite Account : TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติ
ด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว
(Tourism Satellite Account : TSA)

โดย
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

คำนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญและก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ สามารถดึงดูดเงินตราต่างประเทศเข้ามาประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และมีความเกี่ยวข้องกับภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ในทุกระดับของการผลิต รวมทั้งก่อให้เกิดการจ้างงานในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยสนับสนุนในการกระจายรายได้ให้แก่ท้องถิ่น และชุมชนต่าง ๆ ทำให้มีการหมุนเวียนของเงินในทุกภาคส่วน รวมถึงสร้างรายได้ให้กับภาครัฐ (ภาษี) อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาดำเนินงานโครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ถึงปัจจุบัน สำหรับระยะที่ 6 นี้ เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีการปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลจัดทำตารางบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวตามแนวทางที่ UNWTO ทั้งในระดับประเทศเป็นรายปี รายไตรมาส และระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวของปี พ.ศ. 2560 ปรับปรุงบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศ พ.ศ. 2560 ขนาด 89X89 สาขาการผลิต และศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (Tourism Satellite Account-System of Environmental Economic Accounting: TSA-SEEA) ตามกรอบที่ UNWTO กำหนด พร้อมทั้งสำรวจและวิเคราะห์การกระจายรายได้ด้านการท่องเที่ยวผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งจะเป็นการสำรวจและศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวตามนโยบายสำคัญของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาโดยเฉพาะในเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์นี้ ประสบความสำเร็จอย่างดีด้วยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ กรมการขนส่งทางบก สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น ในการสนับสนุนข้อมูล รวมทั้งภาครัฐและนักท่องเที่ยวที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทางสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจและภาควิชาการในการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ขยายผลต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เมษายน 2561

TOURISM ECONOMICS by MOTS

เศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของไทย ปี พ.ศ. 2560

ค่าใช้จ่ายจากการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว
ชาวต่างชาติ

37.92

ล้านคน

↑ ขยายตัว (YoY)
9.68%

2,853,371.28 ล้านบาท

↑ ขยายตัว (YoY) 10.76%

นักท่องเที่ยว
ชาวไทย

158.51

ล้านคน - ครั้ง

↑ ขยายตัว (YoY)
7.11%

เศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว
2560

Tourism Direct GDP

คิดเป็น

6.98%

ของ Total GDP

Total Employment in Tourism

● การจ้างงานในด้านการท่องเที่ยว

● 4,318,297 คน

● คิดเป็น 11.53%

● ของการจ้างงานทั้งหมด

สัดส่วน GDP ด้านการท่องเที่ยว (TGDP)
ต่อ GDP ประเทศ

17.66%

Contribution to growth from
Tourism Industries

0.54%

TDGDP*

TIGDP**

Growth of Gross domestic
product, (GDP)

6.98%

10.68%

4.02%

*ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทางตรงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว / **ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทางอ้อมของอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว

กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

4 ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

www.mots.go.th

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1 – 8
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	3
3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	4
4. กำหนดแล้วเสร็จ/ผลงานที่ต้องส่งมอบ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6 - 105
1. ทบทวนแนวคิด	6
2. ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3 แนวทางการปรับปรุงการจัดทำตารางบัญชีประชาชาติให้เป็นปัจจุบัน และการกำหนดขนาดตัวอย่างและวิธีการสำรวจเพื่อจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว	106 -135
1. หลักการของการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย	106
2. แนวทางการปรับปรุงการจัดทำตารางบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวให้เป็นปัจจุบัน การกำหนดขนาดตัวอย่าง และวิธีการสำรวจเพื่อการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว	126
บทที่ 4 การศึกษาแบบจำลองในการวิเคราะห์การกระจายรายได้ผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชนและแนวทางในการวัดการกระจายรายได้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน	136 - 149
1. แนวทางการวัดการกระจายรายได้	136
2. การศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกับการกระจายรายได้	138
3. แนวคิดของการศึกษาและพัฒนาแบบจำลองในการวิเคราะห์และแนวทางในการวัดการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชน	140
4. ความหมาย องค์ประกอบและหลักการของการท่องเที่ยวโดยชุมชน	142
5. นโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการกระจายรายได้	143
6. การสำรวจข้อมูลภาคสนามด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน	148

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (SEEA) ตามกรอบของ UNWTO	150 – 178
1. การศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (TSA-SEEA) ตามกรอบของ UNWTO	150
2. ความหมายของบัญชีบริวาร (Satellite Accounts)	151
3. ประเภทของ SEEA	155
4. โครงสร้างของ SEEA	157
5. แนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (TSA-SEEA) ตามกรอบของ UNWTO	159
6. ผลการศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (TSA-SEEA) ตามกรอบของ UNWTO	162
7. วิธีการตีมูลค่าของสิ่งแวดล้อม	167
8. สรุปข้อเสนอแนวทางการจัดทำ TSA-SEEA	168
บทที่ 6 บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ตารางที่ 1-10 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปี พ.ศ. 2560	179 – 236
บทที่ 7 บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว รายไตรมาส ตารางที่ 1-6 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 จนถึงปี พ.ศ. 2560	237 – 325
บทที่ 8 บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 รวมทั้งพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง	326 – 457
1. การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2560	326
2. การปรับปรุงข้อมูลบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย (TSA) รายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว	388
3. สรุปภาพรวมของการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว รายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 ทั้ง 9 เขต	453
บทที่ 9 ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ขนาด 89x89 สาขาการผลิต	458 - 503
บทที่ 10 ผลการศึกษาแนวทางการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ด้านการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้	504 – 512

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 11 ผลการศึกษาและวิเคราะห์การกระจายรายได้	513 – 520
ผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน	
1. การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวชุมชน	513
2. การวิเคราะห์การกระจายรายได้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน	518
บทที่ 12 ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงการจัดทำบัญชี	521 - 535
ประชาชาติด้านการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา	
TSA ในระยะต่อไป	
1. ผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว	521
2. ข้อเสนอแนะ	535

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญและก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2559 ประมาณการเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.64 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ก่อให้เกิดการจ้างงาน 4,257,082.1 ตำแหน่ง หรือร้อยละ 11.30 ของการจ้างงานทั้งหมดของประเทศ และมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากการใช้จ่ายและจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถดึงดูดเงินตราต่างประเทศเข้ามาประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และมีความเกี่ยวข้องกับภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ในทุกระดับของการผลิต รวมทั้งก่อให้เกิดการจ้างงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยสนับสนุนในการกระจายรายได้ให้แก่ท้องถิ่นและชุมชนต่าง ๆ ทำให้มีการหมุนเวียนของเงินในทุกภาคส่วน รวมถึงสร้างรายได้ให้กับภาครัฐ (ภาษี) อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการสนับสนุนและส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account : TSA) ให้มีความสมบูรณ์และทันต่อสถานการณ์อย่างต่อเนื่องประเทศไทยได้ดำเนินโครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวมาแล้ว 5 ระยะ ได้แก่

1) โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ระยะที่ 1 เป็นการจัดทำข้อมูลเบื้องต้นของตารางบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย (Tourism Satellite Account Development Project: Phase 1 Preliminary Data of Thailand Tourism Satellite Account) ภายใต้โครงการพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ซึ่งดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เป็นการวางโครงสร้างระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations World Tourism Organization: UNWTO) และให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย รวมทั้งได้จัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2553 และนำมาวิเคราะห์ความสำคัญของผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศในปี พ.ศ. 2553 และคาดการณ์ผลกระทบในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2555 พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และจัดทำตัวชี้วัดด้านการท่องเที่ยว

2) โครงการค่าใช้จ่ายในการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ระยะที่ 2 เป็นโครงการพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวต่อเนื่องจากระยะที่ 1 ภายใต้โครงการค่าใช้จ่ายในการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA) ซึ่งดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 โดยมีการพัฒนาฐานข้อมูลภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

และการสำรวจโครงสร้างต้นทุนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นอกจากนี้ ได้มีการปรับปรุงข้อมูลบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2553 ในระยะที่ 1 ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องทั้งหมด 32 สาขาอุตสาหกรรมการผลิต (Tourism Industrial Sectors) และการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว (Tourism Input-Output Table: Tourism I/O Table) ขนาด 58X89 สาขาการผลิต ณ ราคาผู้ซื้อ เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของผลกระทบระหว่างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ รวมทั้งนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลจากการพยากรณ์รายรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้จากแบบจำลองทางเศรษฐกิจ เพื่อเชื่อมโยงลงสู่การคาดการณ์การผลิตในระดับสาขาอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวในมิติต่าง ๆ ประกอบกับได้มีการพัฒนาแบบจำลองทางเศรษฐกิจสำหรับการพยากรณ์และวิเคราะห์ผลกระทบจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศด้วย

3) โครงการพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ระยะที่ 3 เป็นโครงการพัฒนาฐานข้อมูลให้ทันสมัยต่อเนื่องจากระยะที่ 2 ภายใต้ชื่อโครงการค่าใช้จ่ายในการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account : TSA) ซึ่งดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 โดยเป็นการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2557 เพื่อให้ระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยครบถ้วนสมบูรณ์ตามมาตรฐานของ UNWTO มีกรอบแนวคิดนำตารางด้านอุปสงค์และอุปทานมารวมกัน และมีความสมดุลกันในระบบตารางบัญชีท่องเที่ยว โดยกำหนดให้มีตารางบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมถึงตารางที่เกี่ยวข้องทั้งหมด จำนวน 10 ตาราง ซึ่งโครงการในระยะที่ 3 ได้พัฒนาบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้อง และสอดคล้องตามมาตรฐานสากลแล้ว นอกจากนี้ ได้มีการปรับปรุงตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว (Tourism I/O Table) ของประเทศ ในด้านการกระจายผลผลิตที่ได้จัดทำไว้เดิมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทำให้ได้ตารางขนาด 89X89 สาขาการผลิต

4) โครงการพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ระยะที่ 4 ภายใต้ชื่อโครงการพัฒนาระบบและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ในจังหวัดท่องเที่ยวสำคัญ ซึ่งดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยให้ความสำคัญ 2 ประเด็นหลัก คือ การพัฒนาและรายงานบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวเป็นรายไตรมาสและการพัฒนาบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่ เนื่องจากปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเกิดขึ้นรวดเร็ว การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวจะต้องสามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ จึงมีการจัดทำในระดับประเทศเป็นรายไตรมาส ประกอบกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2551 โดยประกาศเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 5 เขต ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2558 และจะเพิ่มอีก 3 เขต ในระยะต่อมา ดังนั้นการจัดทำ TSA ซึ่งเป็นข้อมูลระดับมหภาคในการนำมากำหนดนโยบายและวางแผนท่องเที่ยว จึงต้องจัดทำเป็นรายพื้นที่ตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว พร้อมทั้งได้มีการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 2 เขต เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการ

วิเคราะห์ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังได้มีการพัฒนา TSA ต่อเนื่องจากระยะที่ 3 โดยการปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลของบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวทั้ง 10 ตาราง โดยทำการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาพัฒนาฐานข้อมูลให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง และจัดทำ TSA ปี พ.ศ. 2558 เป็นรายไตรมาส พร้อมทั้งได้มีการจัดทำโครงการนำร่อง (Pilot) เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อก่อให้เกิดการกระจายรายได้และประโยชน์จากการท่องเที่ยวลงสู่ชุมชน

5) โครงการพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวระยะที่ 5 ภายใต้ชื่อโครงการพัฒนาระบบและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยเป็นการพัฒนาและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวในระดับประเทศเป็นรายปี รายไตรมาส และในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวของปี พ.ศ. 2559 รวมทั้งจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยว พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนต่อเนื่องจากที่ริเริ่มดำเนินการในโครงการพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ระยะที่ 4 เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาเป็นบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน

สำหรับโครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวระยะที่ 6 นี้ เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยจะพัฒนา ปรับปรุง และจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวทั้งในระดับประเทศเป็นรายปี รายไตรมาส และระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวของปี พ.ศ. 2560 ปรับปรุงบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศ พ.ศ. 2560 ขนาด 89X89 สาขาการผลิต และศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (Tourism Satellite Account-System of Environmental Economic Accounting: TSA-SEEA) ตามกรอบที่ UNWTO กำหนด พร้อมทั้งสำรวจและวิเคราะห์การกระจายรายได้ด้านการท่องเที่ยวผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งจะเป็นการสำรวจและศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวตามนโยบายสำคัญของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาโดยเฉพาะในเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล มีความสมบูรณ์และต่อเนื่อง เป็นรายปี และรายไตรมาส สำหรับใช้เป็นตัวชี้วัดเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในระดับมหภาค ทราบถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ทิศทาง และความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

2.2 เพื่อพัฒนา ปรับปรุง และจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ที่มีขนาด 89X89 สาขาการผลิต

2.3 เพื่อพัฒนาและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวเป็นรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว โดยสอดคล้องกับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวตามที่กฎกระทรวงกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยว กำหนด รวมถึงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวสำหรับพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

2.4 เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว รายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีขนาด 26X26 สาขาการผลิต สำหรับพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

2.5 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชน

2.6 เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (TSA-SEEA) ตามกรอบของ UNWTO

2.7 เพื่อให้มีฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวสำหรับการวางแผนเชิงนโยบายด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยและวิเคราะห์เสนอแนะความเห็นด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวต่อผู้บริหารของหน่วยงานได้ รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

2.8 เพื่อพัฒนาบุคลากรของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจ และการใช้ประโยชน์จากบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวและตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งการใช้แบบจำลองที่ได้ศึกษามาแล้วในการวิเคราะห์ผลกระทบภาคการท่องเที่ยว

2.9 เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวและตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวสู่กลุ่มเป้าหมายในระดับภูมิภาคเพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3.1 มีระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย รายปี และรายไตรมาส และรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งในภาพรวมของประเทศ และในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

3.2 มีตัวชี้วัดเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในระดับมหภาค เพื่อทราบถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและทิศทางและความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

3.3 มีตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 (Tourism I/O Table) ที่มีขนาด 89 X 89 สาขาการผลิต เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย

3.4 แนวทางการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว พื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

3.5 มีระบบฐานข้อมูลท่องเที่ยวชุมชน และแบบจำลองในการวิเคราะห์และแนวทางในการวัดการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชน

3.6 มีแนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (TSA-SEEA) ตามกรอบของ UNWTO

3.7 แนวทางการปรับปรุงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวในระยะต่อไป

3.8 ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของ TSA และข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำมาเชื่อมโยงกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

3.9 บุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดทำและการใช้ประโยชน์บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว และตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว

3.10 บุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้รับการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการใช้แบบจำลองในการวิเคราะห์ผลกระทบภาคการท่องเที่ยว

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. ทบทวนแนวคิด

1.1 แนวทางการจัดทำโครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Accounts; TSA) ระยะที่ 6, พ.ศ. 2561

ประเทศไทยได้มีการจัดทำและพัฒนา Tourism Satellite Accounts; TSA โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2553 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง ในอดีตการจัดทำ TSA รับผิดชอบโดยกรมการท่องเที่ยว แต่ในปัจจุบัน การจัดทำ TSA ของประเทศไทยอยู่ในความดูแลและรับผิดชอบโดยกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

การพัฒนา TSA ในระยะแรก ๆ นั้นมุ่งเน้นที่การรวบรวมข้อมูลและการจัดทำ TSA ให้มีความสมบูรณ์และการพัฒนาระบบให้มีความเป็นมาตรฐานตามหลักของสากล หลังจากนั้นในระยะต่อมาเป็นการมุ่งเน้นที่การใช้ประโยชน์จาก TSA เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ในด้านผลกระทบของเศรษฐกิจและสังคมของการท่องเที่ยว ซึ่งในการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าวนี้จำเป็นต้องมีการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของการท่องเที่ยว (Tourism Input-Output table) เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับสร้างแบบจำลอง วิเคราะห์หาค่าของผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศในแต่ละสาขาเศรษฐกิจ ทั้งผลกระทบทางตรงและผลกระทบทางอ้อม นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำ TSA ในระดับพื้นที่ตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 8 เขต และการจัดทำ TSA เป็นข้อมูลระยะสั้นรายไตรมาส รวมทั้งยังได้มีการพัฒนาในส่วนของการวางแผนแนวคิดเกี่ยวกับเครื่องมือการวิเคราะห์คือการจัดทำแบบจำลองดุลยภาพทั่วไปหรือ (Computable general equilibrium; CGE) ของภาคเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ซึ่งงานทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วได้รับผลสำเร็จด้วยดี เป็นไปตามเป้าหมายตามลำดับต่อเนื่องมา

การพัฒนา TSA ในระยะต่อไปของกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ต้องการดำเนินงานทั้งการพัฒนางานต่อเนื่องจากงานเดิม และการพัฒนางานใหม่โดยมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จาก TSA เพื่อการวิเคราะห์และประเมินเศรษฐกิจการท่องเที่ยวให้มีการลงลึกในรายละเอียดมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ต้องสามารถตอบโจทย์ในระดับนโยบายคือผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของชุมชนหรือการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการท่องเที่ยวในมิติของความยั่งยืนหรือ sustainable tourism ดังนั้นแนวทางการพัฒนา TSA ในอนาคตระยะปี พ.ศ. 2561 จึงต้องการมุ่งเน้นการดำเนินงานดังต่อไปนี้

- 1) การพัฒนา TSA ทั้งในด้านการรวบรวมข้อมูลและการพัฒนาระบบ TSA ของประเทศไทยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
- 2) การใช้ TSA เป็นข้อมูลหลักเพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่ การท่องเที่ยวโดยชุมชน และการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของประเทศไทย โดยมุ่งเน้น

การศึกษาประเมินว่าในปัจจุบันมีสถานภาพเป็นอย่างไร และควรมีแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางมาตรการขับเคลื่อนทิศทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าวในอนาคตต่อไปอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Accounts; TSA) ระยะที่ 6, พ.ศ. 2561 เพื่อพัฒนาระบบและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายให้สามารถนำ TSA ไปใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนการศึกษาวเคราะห์การท่องเที่ยวในมิติที่สำคัญของประเทศคือ

1) พัฒนา Tourism Satellite Accounts; TSA เพื่อใช้ชี้วัดถึงสถานะภาพการเติบโตของเศรษฐกิจท่องเที่ยวของประเทศในระดับมหภาค ประกอบด้วย มูลค่าและโครงสร้างประเภทการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวโดยการแจกแจงระหว่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวชาวไทย มูลค่าการผลิตและโครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละประเภท แนวโน้มการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ การจ้างงานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมไปถึงการใช้จ่ายลงทุนโดยอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ การแสดงถึงมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและมูลค่า GDP ของภาคเศรษฐกิจการท่องเที่ยวทั้งที่เกิดขึ้นทางตรงและทางอ้อม อันเนื่องมาจากการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะมีส่วนสำคัญมากต่อการชี้วัดผลสำเร็จของการขับเคลื่อนนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) และการประเมินผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ

2) การจัดทำ Tourism Satellite Accounts; TSA ในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวจะสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดถึงสถานะภาพเศรษฐกิจและสังคมของการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community based tourism) การศึกษาวเคราะห์เพื่อประเมินมูลค่าและโครงสร้างการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและมูลค่าการผลิตและโครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวโดยชุมชน การประเมินผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชน ผลของการท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ มูลค่าเพิ่ม การจ้างงาน การใช้ชีวิตที่ดี ตลอดจนผลกระทบต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในเชิงสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนอันเนื่องจากการท่องเที่ยว

3) การใช้ Tourism Satellite Accounts; TSA เพื่อนำมาประเมินและวิเคราะห์ถึงสถานะภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) ของประเทศไทย เนื่องจากในปัจจุบันการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนถือได้ว่าเป็นประเด็นสำคัญที่ได้รับการกล่าวถึงกันค่อนข้างมากในระดับสากล โดย World Tourism Organisation ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทั้งในด้านระดับนโยบายและการบริหารจัดการ การจัดทำข้อมูลและตัวชี้วัด รวมทั้งการเรียนรู้จากกรณีปฏิบัติจริง ดังนั้นการจัดทำบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยวหรือ TSA ของประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้สามารถสะท้อนค่าของการชี้วัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อให้สอดคล้องกับระดับสากลด้วยเช่นกัน

2. ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 การพัฒนาด้านข้อมูล สถิติและบัญชีการท่องเที่ยว (Statistical and Accountings frameworks) ของประเทศไทย

2.1.1 เหตุผลและความจำเป็น, ความสำคัญ, ความหมายและการใช้ประโยชน์ของบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Accounts; TSA)

1) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการจัดทำ TSA

TSA คือข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคมของภาคการท่องเที่ยวที่มีระบบการจัดทำข้อมูลที่เป็นมาตรฐานโดยเฉพาะซึ่งเป็นระบบสากลที่กำหนดขึ้นมาโดยความร่วมมือของ 4 หน่วยงานหลักร่วมกันคือ สำนักงานสถิติแห่งองค์การสหประชาชาติ (the United Nations Statistics Division; UNSD) สำนักงานสถิติแห่งสหภาพยุโรป (the Statistical Office of the European Communities; EUROSTAT) องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (the Organisation for Economic Co-operation and Development; OECD) และองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nation World Tourism Organization)

เมื่อก้าวถึงข้อมูลหรือตัวเลขสถิติการท่องเที่ยวแล้ว โดยส่วนใหญ่ก็จะนึกถึงแต่ตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยวว่ามีจำนวนเท่าใด เพิ่มขึ้นหรือลดลงเท่าใด เป็นต้น แต่โดยแท้จริงแล้วข้อมูลทางเศรษฐกิจของการท่องเที่ยวที่ผู้กำหนดนโยบายและวางแผนการท่องเที่ยวจะต้องรู้มีมากกว่านั้นมาก กล่าวคือจะต้องรู้ว่าการที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวที่นั่นประกอบด้วยใครบ้าง เป็นต่างชาติเท่าไร คนไทยเท่าไร เป็นนักท่องเที่ยวที่มาพักค้างคืนหรือมาชั่วขณะหนึ่งแล้วเดินทางออกไปซึ่งแต่ละประเภทจะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนเท่าใด จ่ายเป็นค่าอะไรบ้าง รายการรายจ่ายที่นักท่องเที่ยวจ่ายในสัดส่วนที่สูงย่อมส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวที่มากกว่า ทั้งหมดนี้เรียกว่า demand side ส่วนด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หรือ supply side ก็จำเป็นจะต้องรู้ว่ามีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอะไรบ้าง แต่ละประเภทสัดส่วนอย่างไร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอะไรมีบทบาทสำคัญที่สุด โครงสร้างของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างไร มีอัตราการเติบโตเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร อุตสาหกรรมประเภทใดที่เติบโตรวดเร็ว หรือในทางตรงกันข้าม อุตสาหกรรมประเภทใดชะลอตัวหรือหดตัวลง อุตสาหกรรมแต่ละประเภทก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างไร เกิดเป็น GDP ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเท่าใด แนวโน้ม GDP ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร นอกจากนี้อาจจะต้องการทราบว่าจำนวนการจ้างงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นจำนวนเท่าใด มีการลงทุนเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด เป็นต้น ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้เป็นข้อมูลสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและการวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ ตลอดจนใช้ในการติดตามสถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศ ซึ่งการจัดทำ TSA ขึ้นมาเท่านั้นที่จะสามารถนำมาใช้เพื่ออธิบายภาพต่าง ๆ เหล่านี้ได้

2) ความหมายและความสำคัญของ Satellite Accounts

ในบรรดาข้อมูลทางเศรษฐกิจทั้งหมดที่มีการจัดทำกันขึ้นมาอย่างเป็นระบบนั้น ข้อมูลบัญชีประชาชาติถือได้ว่าเป็นข้อมูลหลักที่สำคัญที่สุดและเปรียบเป็นเสมือนศูนย์กลางของข้อมูลเศรษฐกิจทั้งปวงที่จะต้องพัฒนาและจัดทำให้สอดคล้องกับบัญชีประชาชาติ ตัวเลข GDP ที่มีการใช้กันอย่างกว้างขวางเพื่อเป็นตัววัดขนาดของเศรษฐกิจนั้น ก็เป็นเพียงค่าค่าหนึ่งที่ปรากฏรวมอยู่ในบัญชีประชาชาติดังกล่าวด้วย เนื่องจากระบบการจัดทำบัญชีประชาชาติเป็นระบบสากลที่มุ่งเน้นแสดงค่าในเชิงของภาพรวม ดังนั้นในกรณีที่ต้องการแสดงค่าของเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นมาเป็นการเฉพาะก็จะต้องใช้วิธีการออกแบบระบบบัญชีเพื่อเรื่องนั้น ๆ โดยตรงซึ่งเรียกบัญชีเฉพาะเรื่องนี้ว่า Satellite Accounts

เศรษฐกิจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของทุกคนในประเทศ เป็นการยากที่จะนิยามและให้ขอบเขตที่ชัดเจนได้ว่าเศรษฐกิจคืออะไร ยิ่งในปัจจุบันที่การดำเนินชีวิตของคนในสังคมที่มีความสลับซับซ้อนและเกี่ยวพันมากยิ่งขึ้นทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ก็ยิ่งทำให้เรื่องของเศรษฐกิจมีขอบเขตกว้างขวางและยากที่จะให้ความหมายอย่างจำกัดและชัดเจนได้

ในทางการศึกษาและการอธิบายปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจ ได้แบ่งศาสตร์ของเศรษฐกิจออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 ประเภท คือ เศรษฐศาสตร์มหภาค (macroeconomics) และเศรษฐศาสตร์จุลภาค (microeconomic) เศรษฐศาสตร์มหภาคเป็นการศึกษาถึงการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจในภาพรวมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต การจ้างงาน และระดับราคาหรือเงินเพื่อส่วนเศรษฐศาสตร์จุลภาคมุ่งเฉพาะเจาะจงในเรื่องของทฤษฎีที่ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการในการจัดสรรทรัพยากรไปยังทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งบทบาทของราคาและตลาดในการเข้ามาเป็นกลไกในกระบวนการจัดสรรทรัพยากรดังกล่าว

บัญชีประชาชาติ (national accounts) คือข้อมูลและสถิติที่เป็นค่าทางตัวเลขที่นำมาจัดวางไว้อย่างเป็นระบบเพื่ออธิบายภาพและปรากฏการณ์ของเศรษฐศาสตร์มหภาค รายการหนึ่งที่สำคัญในบัญชีประชาชาติและมีการนำมาใช้อ้างอิงกันอยู่เสมอคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือ GDP โดยดูค่าการเปลี่ยนแปลงของ GDP ที่แท้จริง (real term) ในระยะสั้น เช่น รายไตรมาส ในระยะปานกลาง เช่น รายปี หรือระยะยาว เช่น ระยะ 5 ปี เป็นต้น ซึ่งถือว่าการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นของ GDP ดังกล่าวคือ การเติบโตของเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ หรือในทางตรงกันข้าม อาจเป็นการชะลอตัวหรือหดตัว เป็นต้น โดยแท้จริงแล้วข้อมูลในบัญชีประชาชาติมิใช่มีเพียงค่า GDP เท่านั้น ข้อมูลหรือตัวเลขทั้งหมดในทางเศรษฐกิจทั้งการผลิต รายได้จากการผลิต การจัดสรร (allocate) รายได้ที่เกิดขึ้น การใช้จ่ายอุปโภคบริโภค การลงทุน การนำเข้าและส่งออก ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้มีอยู่ในบัญชีประชาชาติทั้งหมด นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูลในบัญชีประชาชาติมาใช้วิเคราะห์ โดยการนำค่าต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกันตามที่ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์กำหนด เช่น นำค่าการผลิต (อุปทาน) มาเปรียบเทียบกับการใช้จ่าย (อุปสงค์) ก็จะได้ดุลที่เรียกว่าดุลการผลิต หรือนำค่าการใช้จ่ายเทียบกับรายได้เรียกว่า ดุลการใช้จ่าย ซึ่งส่วนต่างก็คือเงินออม เมื่อนำเงินออมมาเปรียบเทียบกับการลงทุนก็จะได้ดุลที่เรียกว่า ดุลการออมและการลงทุน (ซึ่งก็คือดุลบัญชีเดินสะพัดในกรณีที่เป็นค่ารวมของประเทศ) ส่วนการส่งออกและนำเข้าก็คือดุลการค้าและบริการ เป็นต้น

ค่าดุลต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นที่มาของเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือในกรณีการดูเสถียรภาพของราคาโดยรวมก็สามารถใช้ค่า GDP implicit price deflator¹ ซึ่งมีขอบเขตครอบคลุมที่กว้างกว่า consumer price index (CPI) เพราะรวมองค์ประกอบของการใช้จ่ายทุกประเภทที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะที่ CPI ครอบคลุมเฉพาะการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนเท่านั้น และราคาที่ใช้ของ CPI ก็เป็นราคา ณ จุดการขายปลีกที่ครัวเรือนซื้อจากจุดขายดังกล่าว

การจัดทำบัญชีประชาชาติจะต้องจัดทำขึ้นภายใต้ระบบที่เรียกว่า ระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Accounts) ซึ่งหมายถึง ข้อตกลงที่เป็นมาตรฐานร่วมกันในระดับนานาชาติถึงวิธีการที่จะประมวลค่าต่าง ๆ เพื่อใช้ชี้วัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ต้องสอดคล้องกับหลักวิธีการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้องและวางอยู่บนพื้นฐานของหลักการทางเศรษฐศาสตร์สาระสำคัญในระบบบัญชีประชาชาติ เช่น การกำหนดนิยาม ความหมาย การจัดหมวดหมู่ การวัดค่า หลักการของบัญชี (accounting rule) รูปแบบโครงสร้างของตารางการนำเสนอข้อมูล นอกจากนี้ยังมีรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อการทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของเศรษฐกิจ หลักการของการแลกเปลี่ยนในระหว่างหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจ ผนวกกับการนำเสนอวิธีการของสถิติและการจัดทำข้อมูลสถิติ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่เพื่อนำไปสู่การจัดทำบัญชีประชาชาติที่เป็นมาตรฐานร่วมกันได้ในทุก ๆ ประเทศเป็นส่วนใหญ่

เนื่องจากบัญชีประชาชาติเป็นการแสดงภาพรวมทั้งหมด (comprehensive) ของระบบเศรษฐกิจ จึงไม่สามารถแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งหมดเป็นการเฉพาะในเรื่องหรือสาขาเศรษฐกิจ (sector) ตามที่ผู้ใช้ต้องการได้ แต่ขณะเดียวกันเนื่องจากระบบบัญชีประชาชาติมีความยืดหยุ่นที่ดี ดังนั้น ในกรณีที่ประเทศใดมีความต้องการข้อมูลวิเคราะห์ในรายละเอียดเฉพาะเรื่องหนึ่งเรื่องใด ก็สามารถนำเรื่องดังกล่าวมาจัดทำข้อมูลในรายละเอียดขึ้นมาในรูปแบบที่เป็นการเฉพาะของเรื่องนั้น ๆ บัญชีที่สร้างขึ้นมาแสดงรายละเอียดเฉพาะเรื่องดังกล่าวนี้เรียกว่า Satellite Accounts² เป็นบัญชีส่วนขยายใน sector ใด sector หนึ่งที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

แนวคิดการจัดทำ Satellite Accounts มี 2 ประเภท ประเภทแรกคือ internal satellite เป็น Satellite Accounts ที่ยังคงวางอยู่บนหลักการ (accounting rule) ทั้งหมดเดียวกันกับ SNA รวมทั้งคงความเป็นรูปแบบของ accounts ทั้งนิยาม ความหมาย การวัดค่า รวมทั้งการกำหนดตัวแปรที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักก็ยังคงเป็นเช่นเดียวกันกับ SNA ความแตกต่างจาก SNA ที่สำคัญมีเพียงเรื่องของการจัดหมวดหมู่ (Classification) ที่มีการจัดใหม่โดยไม่ได้ใช้ standard

¹ การคำนวณหาค่า GDP implicit price deflator ได้จากการนำค่า GDP at current market price หารด้วย GDP chain volume measure ดังนั้น ณ reference year (ปัจจุบันคือปี 2002) ค่าของ GDP implicit price deflator จะมีค่าเท่ากับ 100 อัตราการขยายตัวของ GDP implicit price deflator สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงระดับราคาโดยรวมของประเทศ อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติมักไม่ใช้ค่าดังกล่าวนี้เพราะการประมวลค่า GDP มีความล่าช้า ในขณะที่ความต้องการข้อมูลเพื่อแสดงการเปลี่ยนแปลงระดับราคาหรือเงินเพื่อต้องการมีความรวดเร็วโดยทันทีที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น เพื่อที่จะได้ใช้เครื่องมือแก้ปัญหาได้ทัน GDP implicit price deflator จึงใช้มากในการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐกิจเพราะให้ค่าที่ consistency กว่า CPI แต่ปัจจุบันการจัดทำตัวเลขบัญชีประชาชาติรายไตรมาสของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติก็ถือได้ว่ามีความรวดเร็วพอสมควร ไม่ห่างจากการออกรายงาน CPI มากนัก

² เคยมีผู้แปล Satellite Accounts ไว้ว่าคือ บัญชีบริวาร

classification ทั้ง products และ activities ที่ SNA ใช้คือ CPC และ ISIC ตามลำดับ Satellite Accounts จะใช้วิธีจัด classification ใหม่โดยการเอารายการทั้ง sector ที่มีความสนใจโดยตรง และ sector ย่อยที่กระจายอยู่ใน sector อื่น ๆ (ตาม CPC และ ISIC) มาไว้เป็นรายการของ sector ที่สนใจดังกล่าวด้วย ถ้ารายการย่อยต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งหรือเกี่ยวพันเชื่อมโยงกับ sector ดังกล่าว นอกจากนี้ส่วนที่ต่างไปจาก SNA อีกประเด็นหนึ่ง คือ โครงสร้างของบัญชีที่อาจไม่เหมือน SNA โดยตรง แต่หัวใจสำคัญของโครงสร้างบัญชีก็ยังคงเป็นตามหลักของบัญชีเช่นเดียวกับ SNA กล่าวคือ ความสมดุลของ 2 รายการที่ต้องเท่ากันเสมอ เช่น demand เท่ากับ supply เป็นต้น Satellite Accounts ประเภทนี้ที่ได้มีการจัดทำกัน ได้แก่ Tourism Satellite Accounts, Health Satellite Accounts, Environment Satellite Accounts เป็นต้น ส่วน Satellite Accounts อีกประเภทหนึ่งเรียกว่า external satellite คือการจัดทำ Accounts ที่มีแนวคิด (concept) ต่างไปจาก SNA ทั้งการเอา non-economic data เข้ามารวมไว้และไม่ได้ยึดหลักการหรือข้อตกลงของวิธีการบัญชี (accounting convention) จึงถือได้ว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการจัดทำข้อมูลเศรษฐกิจในเรื่องที่สนใจของประเทศ ผลของความแตกต่างดังกล่าว เช่น การรวม non-economic data ของการผลิต จึงมีผลทำให้กำหนดขอบเขตของการผลิตที่ไม่เหมือนกับ SNA นอกจากแนวคิดพื้นฐานแล้ว satellite accounts ประเภทนี้ก็มีการจัด classification ที่ต่างไปจาก SNA เหมือน accounts ประเภทแรกด้วยเช่นกัน

Satellite Accounts มีบทบาทสำคัญในการเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียด และมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันของรายการต่าง ๆ ในเรื่องที่สำคัญโดยเฉพาะของประเทศ รวมทั้งข้อมูลในส่วนที่เรียกว่า non-monetary data ที่เชื่อมโยงกับ monetary data ของ sector ที่สนใจดังกล่าว ขณะเดียวกันก็มีความสอดคล้องและยึดโยงกับบัญชีประชาชาติของประเทศซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลภาพรวมทางเศรษฐกิจที่มีความครอบคลุมในภาพกว้าง (comprehensive) ทั้งหมดของประเทศ ประโยชน์ของ Satellite Accounts คือ การเข้ามาลดข้อจำกัดของ National Accounts ที่ไม่สามารถอธิบายรายละเอียดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะได้ประโยชน์ที่สำคัญของ Satellite Accounts คือ

(1) เป็นข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม (additional information) ในเรื่องที่สำคัญหรือเป็นที่สนใจของประเทศ ทั้งในเชิงของบทบาทและการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (functional or cross sector)

(2) สามารถนำมาใช้ได้ทั้งในด้านของการเป็นส่วนประกอบ (complementary concept) หรืออาจเป็นการสร้างแนวทางใหม่อีกทางหนึ่ง (alternative concept) ของบัญชีประชาชาติรวมทั้งในเรื่องของ classification และ accounting frameworks

(3) สามารถนำมาขยายคุ่มรวมให้กว้างกว่าบัญชีประชาชาติ ทั้งในเรื่องของต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของคนในชาติ (human activities)

(4) ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์เชิงลึกเพิ่มเติมทั้งในด้านของการใช้เป็นตัวชี้วัดและการใช้แสดงค่าในระดับภาพรวม

(5) ใช้เป็นตัวอธิบายที่เชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่มีใช้การเงินหรือข้อมูลทางกายภาพ (physical data sources) และการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลทางการเงินที่อยู่ในรูปแบบของระบบบัญชี

3) บัญชีประชาชาติการท่องเที่ยว (Tourism satellite accounts ; TSA) และหลักการบางประการของ TSA

บัญชีประชาชาติการท่องเที่ยวเป็น satellite accounts ประเภทหนึ่งที่มีจุดมุ่งหมายต้องการแสดงบทบาทของเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยวโดยรวมทั้งหมดของประเทศทั้งของอุตสาหกรรมบริการการท่องเที่ยวโดยตรงแล้ว ยังรวมถึงอุตสาหกรรมบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การขนส่งผู้โดยสารที่เป็นนักท่องเที่ยว ที่พักอาศัยของนักท่องเที่ยว การให้บริการในร้านอาหารและเครื่องดื่มที่ให้กับนักท่องเที่ยว รวมทั้งบริการด้านบันเทิง สันทนาการ การกีฬาศาสนา การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมที่ให้กับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

ในระบบบัญชีประชาชาติของประเทศไทยแม้ว่าจะมีการแสดงรายการของการท่องเที่ยวไว้ในภาคการผลิตแล้วก็ตาม แต่ก็ครอบคลุมเพียงเฉพาะธุรกิจที่ให้บริการนำเที่ยวโดยตรงเท่านั้น ส่วนธุรกิจอื่น ๆ ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่กล่าวข้างต้นบัญชีประชาชาติจะแสดงไว้ในสาขาอื่นที่เป็นบริการดังกล่าวนั้นโดยตรง และได้มีการแยกรายละเอียดออกมาว่า มีมูลค่าเท่าใดที่เป็นบริการซึ่งให้แก่นักท่องเที่ยว และมูลค่าในจำนวนเท่าใดที่ให้บริการแก่ผู้บริโภคทั่วไปที่มิใช่นักท่องเที่ยวตามที่กล่าวแล้วข้างต้น

4) หลักการที่สำคัญบางประการของบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยว

4.1) การท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจที่บทบาททางการใช้จ่ายหรืออุปสงค์ (demand) เป็นปัจจัยเริ่มต้นที่สำคัญในการกำหนดหรือเหนี่ยวนำให้เกิดกิจกรรมทางการผลิต การท่องเที่ยวเกิดขึ้นตามมา ดังนั้นระบบ TSA จึงออกแบบมาโดยมุ่งเน้นการแสดงค่าทางด้าน demand ที่ค่อนข้างมีรายละเอียดมากพอสมควร เช่น การแสดงในส่วนของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวในประเทศ หรือการแสดงให้เห็นการใช้จ่าย (expenditure) และการอุปโภค (consumption) เป็นต้น

4.2) การท่องเที่ยว (tourism) ถือว่าเป็นการเดินทาง (travel) ประเภทหนึ่งแต่มีความเฉพาะเจาะจงกว่าโดยที่การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางเฉพาะที่มีช่วงระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี และไม่ได้เป็นไปเพื่อการทำงาน อย่างไรก็ตามในการตัดสินว่าการเดินทางดังกล่าวเป็นการท่องเที่ยวหรือไม่ ให้ใช้ “วัตถุประสงค์หลัก (main purpose) ของการเดินทาง” ดังนั้น ถ้าหากการเดินทางดังกล่าวแม้ว่าจะมีการทำงานหรือมีรายได้เกิดขึ้นบ้างก็ตาม แต่มิใช่เป็นวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางในคราวนั้น ๆ ก็ถือว่าเป็นการท่องเที่ยว

4.3) ความหมายของสภาพแวดล้อมปกติหมายถึงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ (geographic locations) ที่บุคคลได้ดำเนินชีวิตประจำวันตามปกติ

4.4) การใช้หน่วยนับหรือหน่วยวัดในทางสถิติของ TSA ใช้ที่ตัวบุคคล ซึ่งต่างจากบัญชีประชาชาติและการจัดทำสถิติโดยทั่ว ๆ ไปที่ได้กำหนดหน่วยทางสถิติของการบริโภคภาคเอกชนที่เล็กที่สุด คือ คริวเรือน แต่เนื่องจากนิยามที่กำหนดว่า “นักเดินทางออกจากสภาพแวดล้อมปกติ” ซึ่งเป็นเรื่องของเฉพาะบุคคลที่สมาชิกในครัวเรือนอาจมีกิจกรรมดังกล่าวแตกต่างกัน จึงไม่สามารถใช้ครัวเรือนเป็นหน่วยวัดค่าได้ จำเป็นต้องใช้บุคคลเป็นหน่วยวัด

4.5) ในระบบบัญชีประชาชาติ (National Accounts) และระบบบัญชีดุลการชำระเงิน (Balance of Payment) จะให้ความสำคัญกับผู้พำนักอาศัย (residence) และผู้ที่มีผู้พำนักอาศัย (non-residence) การเดินทาง (travel) ของผู้พำนักอาศัยจะทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เกิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะบันทึกค่าในบัญชีประชาชาติ หรือในกรณีของผู้ที่มีผู้พำนักอาศัยเดินทางเข้ามาในประเทศไทย หรือตรงกันข้ามกรณีของผู้พำนักอาศัยเดินทางออกไปนอกประเทศ เมื่อมีการใช้จ่ายทางการเงินเกิดขึ้นก็จะมีการบันทึกค่าในบัญชีดุลการชำระเงิน แต่ในกรณีการท่องเที่ยว (tourism) จะมีความหมายแคบกว่าการเดินทาง (travel) และนักท่องเที่ยว (tourist) ก็มีความหมายแคบกว่านักเดินทาง (traveler) การที่ tourism เป็น subset ของ travel และ tourist เป็น subset ของ traveller มีนัยสำคัญต่อหลักคิดของการเปรียบเทียบระหว่าง TSA กับ SNA และ Balance of Payment

4.6) กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้ใช้บริการตาม TSA จะครอบคลุมไปถึงกิจกรรมทั้งหมดที่ผู้เยี่ยมชมเยือนได้กระทำไปทั้งเพื่อการไปท่องเที่ยวในครั้งนั้นหรือกิจกรรมที่ได้มีการกระทำในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว ดังนั้นกิจกรรมการท่องเที่ยวในครั้งนั้นจึงไม่ได้หมายความถึงกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการท่องเที่ยว เช่น การทัศนศึกษา การไปอาบแดด หรือการไปเยือนสถานที่ท่องเที่ยว ตามที่เป็นความเข้าใจกันทั่วไป แต่เป็นกิจกรรมทั้งหมดที่นักท่องเที่ยวได้กระทำทั้งก่อนและในระหว่างท่องเที่ยว สถานะของการเป็นผู้เยี่ยมชมเยือนเป็นสภาวะเพียงชั่วคราว เมื่อการท่องเที่ยวในครั้งนั้นๆ จบสิ้นลง เงื่อนไขของการเป็นผู้เยี่ยมชมเยือนก็สิ้นสุดเช่นกัน (TSA : RMF 2008, para. 2.3)

5) การตีมูลค่าและการบันทึกค่า

การตีมูลค่ารายการต่างๆใน TSA กำหนดให้ใช้วิธีเดียวกันกับบัญชีประชาชาติ และบัญชีดุลการชำระเงิน กล่าวคือด้านรายจ่ายให้ใช้ราคาผู้ซื้อ (purchasers' price) เป็นตัววัดมูลค่า ส่วนด้านการผลิต ให้ใช้ราคาพื้นฐาน (basic price) เป็นตัววัดมูลค่า

ในกรณีการวัดค่าสินค้าและบริการที่เป็นการผลิตเพื่อไว้ใช้บริโภคเอง หรือสินค้าที่ไม่มีการซื้อขายกันในตลาด หรือไม่มีราคาตลาด การประเมินมูลค่าดังกล่าวให้ใช้ราคาทุนหรือต้นทุนที่ได้ใช้ไปในการผลิตสินค้าและบริการดังกล่าวนั้นขึ้นมา

การบันทึกค่าให้ใช้หลักของ accrual basis หรือหลักคงค้างโดยบันทึก ณ เวลาที่สิทธิหรือความเป็นเจ้าของของสินค้าและบริการได้เกิดการเปลี่ยนมือจากหน่วยเศรษฐกิจหนึ่งไปยังอีกหน่วยหนึ่ง ไม่ใช้หลักของ cash basis หรือการจ่ายเงินที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับบัญชีประชาชาติและบัญชีดุลการชำระเงินดังกล่าวแล้ว การไม่ได้ใช้ cash basis นี้ TSA ; RMF 2008 ให้ความเห็นว่า ต้องระมัดระวังในขั้นตอนการจัดทำ เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะตอบแบบสอบถามโดยใช้หลักของ cash basis

6) โครงสร้างของตารางระบบบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยว

ประกอบด้วยบัญชีมาตรฐานตาม TSA : RMF 2008 ที่แสดงบทบาทเศรษฐกิจของการท่องเที่ยวโดยรวมทั้งหมดมีด้วยกัน 10 บัญชี (หรือตาราง) โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 เรื่อง ดังนี้ คือ

6.1) การแสดงค่าการท่องเที่ยวทางด้านอุปสงค์ (demand perspective) เป็นการแสดงค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (tourism expenditure) ทั้งนักท่องเที่ยวที่มาจากต่างประเทศ นักท่องเที่ยวในประเทศ และนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางออกไปใช้จ่ายท่องเที่ยวในประเทศ รวมทั้งการแสดงค่าการอุปโภคบริโภคด้านการท่องเที่ยว (tourism consumption) ซึ่งมีขอบเขตที่กว้างกว่า การใช้จ่าย กล่าวคือการใช้จะมุ่งที่จำนวนเงินที่ได้จ่ายออกไป (out of pocket expenditure) แต่การบริโภครวมถึงการจ่ายที่ไม่ได้อยู่ในรูปของตัวเงิน รวมทั้งการใช้บริการท่องเที่ยวที่สังคมได้จัดหาไว้ให้ฟรีโดยที่นักท่องเที่ยวไม่ต้องจ่ายเงินโดยตรง แต่สังคม เช่น รัฐบาลเป็นผู้จ่าย เป็นต้น ในส่วนของการแสดงค่าทางด้านอุปสงค์นี้ TSA กำหนดให้มีด้วยกันทั้งหมด 4 บัญชี เรียงตามลำดับตั้งแต่บัญชีที่ 1 ถึงบัญชีที่ 4 ประกอบด้วย³

(1) Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors (table 1) เป็นการแสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศที่มาใช้จ่ายในประเทศไทย

(2) Domestic tourism expenditure by products, classes of visitors and types of trips (table 2) หมายถึงบัญชีที่แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยที่เที่ยวในประเทศไทย

(3) Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors (table 3) เป็นบัญชีที่แสดงถึงการใช้จ่ายของคนไทยที่เดินทางออกไปท่องเที่ยวยังต่างประเทศ

(4) Internal tourism consumption by products (table 4) หมายถึง บัญชีที่แสดงถึงการอุปโภคของนักท่องเที่ยวในประเทศทั้งหมด ซึ่งเป็นทั้งนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและนักท่องเที่ยวที่เป็นคนไทย ทั้งนี้ในตารางนี้เป็นารแสดงถึงมูลค่าการอุปโภค (consumption) ซึ่งมีขอบเขตกว้างกว่าการใช้จ่าย (expenditure) ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น

³ เอกสารเกี่ยวกับการศึกษาด้านบัญชีประชาชาติมีข้อยุ่งยากประการหนึ่งคือการเรียกรายการเป็นภาษาไทยแทนภาษาอังกฤษ เนื่องจากคำเรียกรายการต่างๆ ในบัญชีประชาชาติ (และรวมทั้งบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยว) เป็นภาษาเฉพาะและไม่ได้มีการแปลเป็นคำเฉพาะไว้ในภาษาไทยที่เป็นคำสามัญใช้ร่วมกันได้ทั่วไป ในบางครั้งทำให้เข้าใจยากและคลาดเคลื่อน หรือบางกรณีอาจมีการใช้คำไทยหลายคำที่ต่างกันแต่หมายถึงคำในภาษาอังกฤษคำเดียวกัน ดังนั้นการใช้เรียกคำเป็นภาษาอังกฤษโดยตรงอาจจะสะดวกและถูกต้องมากกว่าการแปลเป็นภาษาไทย หรือถ้าจะเรียกเป็นภาษาไทยก็ควรมีภาษาอังกฤษภายในวงเล็บกำกับไว้ด้วย อนึ่ง โดยทั่วไปการนำเสนอข้อมูลบัญชีประชาชาติในรูปตารางหรือบัญชีก็จะนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้ใช้สามารถใช้ได้เป็นการสากล

Table 1 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists (overnight visitors)	Excursionists (same-day visitors)	Visitors
	(1.1)	(1.2)	(1.3) = (1.1) + (1.2)
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products			
1 - Accommodation services for visitors			
2 - Food and beverage serving services			
3 - Railway passenger transport services			
4 - Road passenger transport services			
5 - Water passenger transport services			
6 - Air passenger transport services			
7 - Transport equipment rental services			
8 - Travel agencies and other reservation services			
9 - Cultural services			
10 - Sports and recreational services			
11 - Country-specific tourism characteristic goods			
12 - Country-specific tourism characteristic services			
A.2 Other consumption products			
Total			

Table 2 Domestic tourism expenditure by products, classes of visitors and types of trips

Products	Domestic tourism expenditure								
	Domestic trips			Outbound trips			All types of trips		
	Tourists (overnight visitors)	Excursionists (same-day visitors)	Visitors	Tourists (overnight visitors)	Excursionist (same-day visitors)	Visitors	Tourists (overnight visitors)	Excursionists (same-day visitors)	Visitors
	(2.1)	(2.2)	(2.3)	(2.4)	(2.5)	(2.6)	(2.7)	(2.8)	(2.9)
			= (2.1) + (2.2)			= (2.4) + (2.5)	= (2.1) + (2.4)	= (2.2) + (2.5)	= (2.3) + (2.6)
A. Consumption products									
A.1 Tourism characteristic products									
1 - Accommodation services for visitors									
2 - Food and beverage serving services									
3 - Railway passenger transport services									
4 - Road passenger transport services									
5 - Water passenger transport services									
6 - Air passenger transport services									
7 - Transport equipment rental services									
8 - Travel agencies and other reservation services									
9 - Cultural services									
10 - Sports and recreational services									
11 - Country-specific tourism characteristic goods									
12 - Country-specific tourism characteristic services									
A.2 Other consumption products									
Total									

Table 3 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists (overnight visitors)	Excursionists (same-day visitors)	Visitors
	(3.1)	(3.2)	(3.3) = (3.1) + (3.2)
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products			
1 - Accommodation services for visitors			
2 - Food and beverage serving services			
3 - Railway passenger transport services			
4 - Road passenger transport services			
5 - Water passenger transport services			
6 - Air passenger transport services			
7 - Transport equipment rental services			
8 - Travel agencies and other reservation services			
9 - Cultural services			
10 - Sports and recreational services			
11 - Country-specific tourism characteristic goods			
12 - Country-specific tourism characteristic services			
A.2 Other consumption products			
Total			

Table 4 Internal tourism expenditure by products

Products	Internal tourism expenditure		
	Inbound tourism expenditure	Domestic tourism expenditure	Internal tourism expenditure
	(1.3)	(2.9)	(4.1) = (1.3) + (2.9)
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products			
1 - Accommodation services for visitors			
2 - Food and beverage serving services			
3 - Railway passenger transport services			
4 - Road passenger transport services			
5 - Water passenger transport services			
6 - Air passenger transport services			
7 - Transport equipment rental services			
8 - Travel agencies and other reservation services			
9 - Cultural services			
10 - Sports and recreational services			
11 - Country-specific tourism characteristic goods			
12 - Country-specific tourism characteristic services			
A.2 Other consumption products			
Total			

6.2) การแสดงค่าด้านการผลิตของอุตสาหกรรมที่ให้บริการในกิจกรรมการท่องเที่ยว เป็นตารางหรือบัญชีการผลิตบริการการท่องเที่ยว ค่าสำคัญที่นำเสนอในตารางนี้ ได้แก่ ค่า GDP ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ค่ามูลค่าเพิ่ม (value added) ของธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นต้น การนำเสนอด้านการผลิตนี้ ตาม TSA: RMF 2008 เป็นการนำเสนอเพียงบัญชีหรือตารางเดียว เป็นบัญชีลำดับที่ 5 เรียกว่า Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) (table 5)

6.3) การแสดงค่าความสมดุลระหว่างอุปสงค์กับอุปทานของบัญชีการท่องเที่ยว เป็นบัญชีที่ 6 เรียกว่า Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' price) (table 6) โดยการนำค่าอุปสงค์ คือ Internal tourism consumption by products มาเทียบเคียงกับค่าของอุปทาน คือ Production accounts of tourism industries and other industries

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices)

Products	Tourism Industries											Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)		
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)			12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products															
1 - Accommodation services for visitors															
2 - Food and beverage serving services															
3 - Railway passenger transport services															
4 - Road passenger transport services															
5 - Water passenger transport services															
6 - Air passenger transport services															
7 - Transport equipment rental services															
8 - Travel agencies and other reservation services															
9 - Cultural services															
10 - Sports and recreational services															
11 - Country-specific tourism characteristic goods															
12 - Country-specific tourism characteristic services															
A.2 Other consumption products															
(I) Total Output (at basic prices)															
(II) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)															
(III. = I - II) Total Gross Value Added (at basic prices)															
III.1 Wages and Salaries															
III.2 Operating Surplus															
III.3 Depreciation															
III.4 Indirect Taxes less Subsidies															

6.4) บัญชีที่ 7 การแสดงค่าของจำนวนการจ้างงานในอุตสาหกรรม
 ที่ให้บริการการท่องเที่ยว เรียกว่า Employment in the tourism industries (table 7) ของระบบ
 TSA:RMF 2008 เหตุผลที่ TSA นำเสนอค่าจำนวนการจ้างงานเนื่องจาก การจ้างงานเป็นปัจจัย
 การผลิตที่ค่อนข้างสำคัญและมีผลโดยตรงต่อธุรกิจการท่องเที่ยวซึ่งอุตสาหกรรมนี้ใช้แรงงาน
 ค่อนข้างมากและเป็นแรงงานประเภททั่วไปในท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงการจ้างงานเพิ่มขึ้นหรือลดลง
 จะมีผลโดยตรงต่อปริมาณการผลิต ดังนั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ของการท่องเที่ยวจึงต้องดูควบคู่ไป
 กับจำนวนการจ้างงานในธุรกิจการท่องเที่ยวดังกล่าว

Table 7

Employment in the tourism industries

Tourism industries	Number of establishments	number of jobs by status in employment						number of hours worked by status in employment						number of full-time equivalent jobs by status in employment					
		employees			Self employed			employees			Self employed			employees			Self employed		
		Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total
1 - Accommodation for visitors																			
2 - Food and beverage serving industry																			
3 - Railway passenger transport																			
4 - Road passenger transport																			
5 - Water passenger transport																			
6 - Air passenger transport																			
7 - Transport equipment rental																			
8 - Travel agencies and other reservation services industry																			
9 - Cultural industry																			
10 - Sports and recreational industry																			
11 - Retail trade of country-specific tourism characteristic goods																			
12 - Country-specific tourism industries																			
Total																			

6.5) บัญชีที่ 8 Tourism gross fixed capital formation of tourism
 industries and other industries (table 8) แสดงถึงมูลค่าการสะสมทุนหรือการลงทุน
 อันประกอบด้วยสิ่งก่อสร้างและเครื่องจักรเครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ เป็นต้น ที่อุตสาหกรรม
 ท่องเที่ยวได้ใช้จ่ายลงทุนภายในรอบระยะเวลา 1 ปีที่กำหนด

Table 8
Tourism gross fixed capital formation of tourism industries and other industries

Products	Tourism Industries											Tourism gross fixed capital formation (8.15) = (8.13) + (8.14)		
	1- Accommodation for visitors (8.1)	2- Food and beverage serving industry (8.2)	3- Railway passenger transport (8.3)	4- Road passenger transport (8.4)	5- Water passenger transport (8.5)	6- Air passenger transport (8.6)	7- Transport equipment rental (8.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (8.8)	9- Cultural industry (8.9)	10- Sports and recreational industry (8.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (8.11)		12- Country-specific tourism industries (8.12)	Total (8.13)
I. Tourism specific fixed assets														
1. Accommodation for visitors														
1.1 Hotels and other accommodation facilities for visitors														
1.2 Vacation homes under full ownership														
1.3 Vacation homes under other forms of ownership														
2. Other non-residential buildings and structures proper to tourism industries														
2.1 Restaurants and similar buildings for food and beverage serving services														
2.2 Buildings and infrastructure for the long distance transport of passengers														
2.3 Building for cultural and similar services mainly for use by visitors														
2.4 Facilities for sport, recreation and entertainment														
2.5 Other facilities and structures														
3. Passenger transport equipment for tourism purposes														
3.1 Land (including road and rail)														
3.2 Sea														
3.3 Air														
4. Other machinery and equipment specialized for the production of tourism characteristic products														
5. Improvement of land used for tourism purposes														
II. Investment by the tourism industries in other non tourism specific produced assets														
Total (I. + II.)														

6.6) บัญชีที่ 9 Tourism collective consumption by products and level of government (table 9) แสดงถึงการใช้จ่ายของภาครัฐที่ส่งเสริม สนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกในธุรกิจการท่องเที่ยว คำว่า collective consumption หมายถึงการบริโภคของสังคมโดยรวม มิใช่คนหนึ่งคนใด เมื่อภาครัฐใช้จ่ายใดๆ เช่น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ประชาชนทุกคนจะได้รับข่าวสารนั้น มิใช่คนหนึ่งคนใด การใช้จ่ายอุปโภคบริโภคลักษณะนี้เรียกว่า collective consumption

Table 9 Tourism collective consumption by products and levels of government

Products	Levels of government			Tourism collective consumption (9.4) = (9.1) + (9.2) + (9.3)
	National (9.1)	Regional (9.2)	Local (9.3)	
85561 Tourism promotion services				
85562 Visitor information services				
91135 Administrative services related to the distributive and catering trades, hotels and restaurants				
91136 Public administrative services related to tourism affairs				
Part of:				
83700 Market research and public opinion polling services				
91260 Police and fire protection services				
92219 Other education and training services, n.e.c.				
92920 Educational support services				
Total				

6.7) บัญชีที่ 10 เป็นชุดของตารางย่อยหลายๆ ตาราง รวมกันเรียกว่า ตารางเครื่องชี้ที่มีใช้ตัวเลขทางการเงินของภาวะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว Non-monetary indicators (table 10) ตามคู่มือ TSA : RMF 2008 ประกอบด้วย 4 ตารางย่อย คือ

- (1) Number of trips and overnights by forms of tourism and class of visitors
- (2) Inbound tourism: Number of arrivals and overnights by modes of transport
- (3) Number of establishments and capacity by types of accommodations
- (4) Number of establishments in tourism industries classified according to average number of jobs

Table 10 Non-monetary indicators

a. Number of trips and overnights by forms of tourism and classes of visitors

	Inbound tourism			Domestic tourism			Outbound tourism		
	Tourists (overnight Visitors)	Excursionists (Same-day Visitors)	Visitors	Tourists (overnight Visitors)	Excursionists (Same-day Visitors)	Visitors	Tourists (overnight Visitors)	Excursionists (Same-day Visitors)	Visitors
Number of trips									
Number of overnights									

b. Inbound tourism: number of arrivals and overnights by modes of transport

	Number of arrivals	Number of overnights
1. Air		
1.1 Scheduled flights		
1.2 Unscheduled flights		
1.3 Private aircraft		
1.4 Other modes of air transport		
2. Waterway		
2.1 Passenger line and ferry		
2.2 Cruise ship		
2.3 Yacht		
2.4 Other modes of water transport		
3. Land		
3.1 Railway		
3.2 Motor coach or bus and other public road transportation		
(i) Taxis, limousines and rental private motor vehicle with driver		
(ii) Rental of man or animal drawn vehicle		
3.4 Owned private vehicle (with capacity up to 8 persons)		
3.5 Vehicle rental without operator (up to 8 persons)		
3.6 Other modes of land transport (horseback, bicycle, motorcycles, etc.)		
3.7 On foot		
Total		

c. Number of establishments and capacity by types of accommodation

	Accommodation for visitors in ISIC 55			Real estate activities in ISIC 68	
	Short-term accommodation activities	Camping grounds, recreational vehicle parks and trailer parks	Other accommodation	Real estate activities with own or leased property	Real estate activities on a fee or contract basis
Number of establishments					
Capacity (rooms)					
Capacity (beds)					
Capacity utilization (rooms)					
Capacity utilization (beds)					

Table 10 Non-monetary indicators (continued)

d. Number of establishments in tourism industries classified according to average number of jobs

Tourism industries	1-4	5-9	10-19	20-49	50-99	100-249	250-499	500-999	> 1,000	Total
1 - Accommodation for visitors										
2 - Food and beverage serving industry										
3 - Railway passenger transport										
4 - Road passenger transport										
5 - Water passenger transport										
6 - Air passenger transport										
7 - Transport equipment rental										
8 - Travel agencies and other reservation services industry										
9 - Cultural industry										
10 - Sports and recreational industry										
11 - Retail trade of country-specific tourism characteristic goods										
12 - Country-specific tourism industries										
Total										

2.1.2 นิยาม ความหมายและขอบเขตที่สำคัญบางประการของการท่องเที่ยว TSA:RMF 2008

1) การท่องเที่ยว (tourism)

IRTS 2008 (2008 International Recommendations for Tourism Statistics, United Nation, World Tourism Organization) ได้ให้นิยามของคำว่า การท่องเที่ยว (tourism, demand perspective) ไว้ว่าหมายถึง “การเดินทาง (travel) ที่นำพานักเดินทาง (traveler) ออกจากสภาพแวดล้อมปกติ (usual environment) ของตนไปยังอีกสถานที่หนึ่งที่เป็นระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี ด้วยวัตถุประสงค์หลัก (main purpose) ใด ๆ ก็ตามที่นอกเหนือจากการไปประกอบอาชีพหรือทำงานในสถานที่ที่ได้เดินทางไปเยี่ยมเยือน” ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น

1.1) วัตถุประสงค์ส่วนบุคคล ประกอบด้วย

- (1) การไปพักผ่อนช่วงหยุดยาว (holidays) การไปพักผ่อนหย่อนใจหรือบันเทิงสันทนาการ (leisure and recreation)
- (2) การไปเยี่ยมญาติและเพื่อน
- (3) การไปศึกษาและฝึกอบรม
- (4) การไปรักษาพยาบาล รับการบำบัด ส่งเสริมสุขภาพ
- (5) การเดินทางเพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านการศาสนา
- (6) การไปซื้อหาสินค้า (shopping)
- (7) การแวะหยุดชั่วคราวเพื่อการเปลี่ยนหรือต่อยานพาหนะ (transit)
- (8) อื่น ๆ

1.2) เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจหรือการประกอบอาชีพส่วนบุคคล (business and professional)

2) ประเภทบุคคลที่เดินทาง

ประเภทบุคคลที่เดินทาง แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ ประกอบด้วย

2.1) นักเดินทาง (traveler) หมายถึง บุคคลที่เดินทางระหว่างสถานที่ที่มีตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันโดยเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม และมีช่วงระยะเวลาเดินทางเท่าใดก็ตาม จากความหมายดังกล่าว นักเดินทางจึงอาจเป็นได้ทั้งนักเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวและหรือที่มีใช้เพื่อการท่องเที่ยวก็ได้ ความสำคัญของนักเดินทางทางคือ ก่อให้เกิดผลกระทบในทางเศรษฐกิจต่อสถานที่ที่นักเดินทางได้เดินทางเข้าไปอันเนื่องมาจากการใช้จ่ายใช้สอยของนักเดินทางในสถานที่ดังกล่าว กิจกรรมเดินทางของนักเดินทางเรียกว่าการเดินทาง (travel)

2.2) ผู้เยี่ยมเยือน (visitor) หมายถึงบุคคลที่เดินทางออกไปจากถิ่นพำนักอาศัยตามปกติของตน (usual environment) ไปยังอีกแห่งหนึ่งที่มีระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี และจะต้องไม่ใช่มีวัตถุประสงค์หลักใดๆ (main purpose) ที่เป็นไปเพื่อการไปรับจ้างทำงานโดยผู้จ้างที่เป็นผู้พำนักอาศัย (resident entity) ในสถานที่ที่ตนเองเดินทางไปนั้น นิยามนี้ใช้กับทั้งผู้เยี่ยมเยือนในประเทศและผู้เยี่ยมเยือนจากต่างประเทศ ผู้เยี่ยมเยือนจึงเป็นนักเดินทางประเภทหนึ่ง (visitors are a subset of travelers) ซึ่งประกอบด้วย

(1) นักท่องเที่ยว (tourist) คือ ผู้เยี่ยมเยือนทั้งที่เป็นคนไทย (domestic visitors) และผู้เยี่ยมเยือนจากต่างประเทศ (international visitors) ที่มีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน (overnight visitor)

(2) นักทัศนจร (excursionist) คือผู้เยี่ยมเยือนที่ไม่มีการค้างคืน (same-day visitor)

3) สภาพแวดล้อมปกติ (usual environment) มีความหมายที่สำคัญต่อการจัดทำ TSA เพราะเป็นเงื่อนไขพื้นฐานในการกำหนดถึงสถานภาพของบุคคลที่จะจัดเป็นนักท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมปกติหมายถึงพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้ใช้ชีวิตประจำวันอยู่ในพื้นที่นั้น (the geographical area within which an individual conducts his/her regular life routines) สภาพแวดล้อมปกติต่างจากภูมิลำเนาพำนักอาศัย (residence) ที่ใช้ใน SNA และ Balance of payment กล่าวคือภูมิลำเนาพำนักอาศัยจะใช้กับครัวเรือน ส่วนสภาพแวดล้อมปกติใช้กับบุคคล ดังนั้นบุคคลในครัวเรือนเดียวกันอาจมีสภาพแวดล้อมปกติที่ต่างพื้นที่กันก็ได้

4) ช่วงระยะเวลาของการเดินทาง (duration of trip) หมายถึง จำนวนวันที่ค้างคืน (number of overnight) ของนักท่องเที่ยว (tourist) ส่วนนักทัศนจร (excursionist) เป็นผู้เยี่ยมเยือนที่ไม่มีการค้างคืน

5) **วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง (main purpose of trip)** คือ วัตถุประสงค์ที่ทำให้มีการเดินทางนั้นซึ่งถ้าหากไม่มีวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว การเดินทางก็จะไม่เกิดขึ้น

6) **การท่องเที่ยวภายในประเทศของคนในประเทศ (Domestic tourism)** หมายถึง องค์ประกอบของกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในประเทศ (country of reference) ของผู้เยี่ยมชมเยือน (visitor) ที่มีถิ่นพำนักอาศัยภายในประเทศ (resident visitor) ไม่ว่าจะกิจกรรมนั้นจะเป็นส่วนหนึ่งของการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ (domestic trip) หรือเป็นส่วนหนึ่งของการเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างประเทศ (outbound trip) แต่กิจกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นในประเทศก็ตาม

7) **การท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมชมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ (inbound tourism)** หมายถึง องค์ประกอบของกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศ (country of reference) จากการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมชมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ (non-resident visitor) ซึ่งเรียกอีกอย่างง่าย ๆ ก็คือการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศของชาวต่างชาตินั่นเอง

8) **การท่องเที่ยวต่างประเทศของคนในประเทศ (outbound tourism)** หมายถึง องค์ประกอบของกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ (country of reference) ของผู้เยี่ยมชมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยภายในประเทศดังกล่าว ไม่ว่าจะกิจกรรมนั้นจะเป็นส่วนหนึ่งของการเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างประเทศ (outbound trip) หรือเป็นส่วนหนึ่งของการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ (domestic trip) แต่กิจกรรมดังกล่าวได้เกิดขึ้นในต่างประเทศก็ตาม

9) **การท่องเที่ยวภายในประเทศ (internal tourism)** หมายถึง องค์ประกอบของกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในประเทศทั้งหมดของการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนในประเทศ (domestic tourism) รวมกับการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมชมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ (inbound tourism) ซึ่งกิจกรรมที่เกิดขึ้นทั้งหมดดังกล่าวหมายความรวมถึงกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ (domestic trip) หรือเป็นส่วนหนึ่งของการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (international trip) แต่กิจกรรมดังกล่าวได้เกิดขึ้นภายในประเทศก็ตาม

10) **การท่องเที่ยวของคนในชาติ (national tourism)** หมายถึง องค์ประกอบของกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศ ของผู้เยี่ยมชมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ ดังนั้นความหมายของการท่องเที่ยวของคนในชาติจึงประกอบด้วยส่วนของการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ (domestic tourism) และส่วนของการเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างประเทศ (outbound tourism)

2.1.3 การจัดหมวดหมู่

การจัดหมวดหมู่มีความสำคัญต่อการวัดมูลค่าของการท่องเที่ยวและการวิเคราะห์ค่าต่าง ๆ ใน TSA นอกจากนี้หมวดหมู่ที่เป็นสากลยังสามารถช่วยทำให้เกิดการเปรียบเทียบในระหว่างประเทศต่าง ๆ ได้อีกด้วยเช่นกัน

การจัดหมวดหมู่ของ TSA หลักที่สำคัญมี 4 ประเภท คือ

- (1) การจัดหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (tourism products)
- (2) การจัดหมวดหมู่ของกิจกรรมการท่องเที่ยว (tourism activities)
- (3) การจัดหมวดหมู่ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (tourism industries)
- (4) การจัดหมวดหมู่ของประเภทนักท่องเที่ยว (tourists)

ข้อเสนอของการจัดหมวดหมู่ทั้งด้านผลิตภัณฑ์ (products) และด้านการผลิต (productive activities) ตามที่ TSA: RMF 2008 เสนอไว้เป็นแนวทางอย่างกว้าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถนำมาเปรียบเทียบกระทบยอด (reconciliation) กันได้ในระหว่างด้านอุปสงค์ (demand) กับด้านอุปทาน (supply) ในด้านอุปสงค์มุ่งให้เป็นหมวดหมู่ที่สอดคล้องกับการใช้จ่ายของการท่องเที่ยว (tourism expenditure) ส่วนด้านอุปทาน ต้องการให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (tourism industries)

1) การจัดหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (products)

IRTS 2008 (2008 International Recommendations for Tourism Statistics, United Nation, World Tourism Organization) ได้อธิบายไว้ว่า ในการเริ่มต้นจัดทำบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยว เรื่องแรกที่ต้องคำนึงถึงคือผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ต้องค้นหาว่าในระบบเศรษฐกิจมีผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (tourism-related products) อะไรบ้าง

โครงสร้างของการจำแนกผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวตามแนวทางของ TSA ได้แบ่งผลิตภัณฑ์ออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือผลิตภัณฑ์เพื่อการอุปโภคบริโภค (consumption products) และผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่เพื่อการอุปโภคบริโภค (non consumption products) ซึ่งถ้าหากนำมาเปรียบเทียบกับ national accounts แล้ว consumption products ก็คือ Private Consumption Expenditure ; PCE และ non consumption products ก็คือ government consumption expenditure และ Gross fixed capital formation นั่นเอง ในส่วนของ consumption products สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ 1) ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (tourism-related products) และผลิตภัณฑ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (non tourism-related products) และในส่วนของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (tourism-related products) ถือเป็นหัวใจสำคัญการจัดทำบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยว ดังนั้นการที่จะจัดว่าผลิตภัณฑ์ใดเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นั้นจะใช้หลักของการมีความเชื่อมโยงอย่างมีนัยสำคัญต่อการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นความสำคัญทั่วไปในทุกประเทศหรือโดยเฉพาะประเทศที่กำลังต้องการสร้างบัญชีการท่องเที่ยวนั้นก็ได้อิง (based on the significance of their link to tourism either worldwide or in the economy)

of reference) ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ ผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (tourism characteristic products) และผลิตภัณฑ์ที่มีความเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว (tourism connected products) ซึ่งทั้งผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวทั้งสองดังกล่าวนี้ จัดรวมอยู่ภายใต้ผลิตภัณฑ์เพื่อการอุปโภคบริโภคหรือ Consumption products ของ TSA ทั้งหมด

จากการจัดกลุ่มข้างต้น TSA :RMF 2008 ได้นำมาใช้ในการจัดหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว⁴ โดยได้แบ่งออกเป็น 2 รายการหลัก ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์หรือสินค้าเพื่อการบริโภค (consumption) และผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภค (non consumption) ในส่วนของสินค้าเพื่อการบริโภค ได้จัดกลุ่มหรือหมวดหมู่โดยพิจารณากำหนดแยกเป็นสินค้าที่มีลักษณะเป็นสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว สินค้าที่มีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและสินค้าที่มีได้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

A. Consumption products

A.1 Tourism characteristic products

1. Accommodation services for visitors
  - 1.a –Accommodation services for visitors other than 1.b
  - 1.b –Accommodation services associated with all types of vacation home ownership
2. Food and beverage serving services
3. Railway passenger transport services
4. Road passenger transport services
5. Water passenger transport services
6. Air passenger transport services
7. Transport equipment rental services
8. Travel agencies and other reservation services
9. Cultural services
10. Sports and recreational services
11. Country-specific tourism characteristic goods
12. Country-specific tourism characteristic services

⁴ ผลิตภัณฑ์(products) ประกอบด้วยสินค้า(goods) และบริการ(services) ในกรณีของการท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ที่นักท่องเที่ยวอุปโภคบริโภคส่วนใหญ่เป็นบริการ

A.2 Tourism connected products

A.3 Non tourism related consumption products

B. Non consumption products

B.1 Valuables

B.2 Other non consumption products

โดยที่รายการภายใต้ A.1 นั้น 10 รายการแรกเป็นรายการหลัก (core) ที่มีความเป็นสากล ส่วนรายการที่ 11 และ 12 เป็นรายการกรณีเฉพาะที่เหมาะสมของแต่ละประเทศ

ความหมายของ tourism characteristic products ได้มีการอธิบายโดย IRTS 2008 ไว้ว่าหมายถึงผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามเงื่อนไขในข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งสองข้อคือ 1) การใช้จ่ายในผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนั้นต้องมีสัดส่วนอย่างมีนัยสำคัญต่อการใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวซึ่งเรียกเงื่อนไขข้อนี้ว่า share-of-expenditure/demand condition) หรือ 2) การใช้จ่ายในผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนั้นต้องมีสัดส่วนอย่างมีนัยสำคัญต่ออุปทานของผลผลิตในเศรษฐกิจของประเทศซึ่งสามารถตีความหมายได้ว่าถ้าหากไม่มีนักท่องเที่ยวเกิดขึ้นแล้วอุปทานของผลผลิตดังกล่าวก็จะหมดสิ้นไปหรือไม่มีเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจดังกล่าว เรียกเงื่อนไขนี้ว่า share-of-supply condition (IRTS 2008 para 5.10)

ส่วน Tourism connected products หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่มีความสำคัญหรือมีความเกี่ยวข้องต่อการวิเคราะห์เศรษฐกิจการท่องเที่ยวภายใต้การพิจารณาของประเทศนั้นๆ แต่เนื่องจากมิได้ตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการที่จะจัดเป็น tourism characteristic products ทั้ง 2 ประการของ IRTS 2008 ได้ ก็ให้นำมารวมไว้ในรายการ Tourism connected products นี้ (TSA;RMF 2008 para. 3.7)

ส่วนผลิตภัณฑ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับมา แต่ไม่ได้มีความเกี่ยวพันใดๆ กับการท่องเที่ยวในครั้งนั้นๆ และมีได้มีความหมายตรงตามเงื่อนไขของการเป็น tourism characteristic products หรือ tourism connected products ก็ให้นำมารวมเป็นรายการส่วนที่เหลืออื่นๆ (IRTS 2008 para 5.13)

2) การจัดหมวดหมู่ของกิจกรรมการท่องเที่ยว (tourism characteristic activities)

การจัดหมวดหมู่ของกิจกรรมการท่องเที่ยว (tourism characteristic activities) เป็นการจัดหมวดหมู่ของการท่องเที่ยวด้านการผลิต กิจกรรมการท่องเที่ยวหมายถึงกิจกรรมที่ทำการผลิตสินค้าท่องเที่ยว (tourism characteristic products) อย่างไรก็ตามเนื่องจากสินค้าท่องเที่ยวแม้จะเป็นสินค้าประเภทเดียวกัน แต่อาจได้มาจากกิจกรรมการผลิตที่ต่างสาขากัน ดังนั้นจึงอาจไม่จำเป็นที่การเทียบเคียงกิจกรรมการผลิตกับสินค้าที่ได้จากการผลิตจะมีลักษณะเป็น 1 ต่อ 1 เสมอไป

กิจกรรมการท่องเที่ยวหรือ tourism characteristic activities หมายถึงกิจกรรมที่ทำการผลิต tourism characteristic products ตามที่ระบุข้างต้น (IRTS 2008 para 5.11)

การจัดหมวดหมู่กิจกรรมการผลิตการท่องเที่ยวตาม TSA :RMF 2008
ประกอบด้วย

1. Accommodation for visitors
2. Food and beverage serving activities
3. Railway passenger transport
4. Road passenger transport
5. Water passenger transport
6. Air passenger transport
7. Transport equipment rental
8. Travel agencies and other reservation services activities
9. Cultural activity
10. Sports and recreational activities
11. Retail trade of country-specific tourism characteristic goods
12. Country-specific tourism characteristic activities

3) การจัดหมวดหมู่ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหมายถึงการจัดกลุ่มโดยการรวมสถานประกอบการ (establishment) ซึ่งกิจกรรมหลัก (main activities) ของสถานประกอบการเหล่านั้นเป็นการผลิตในกิจกรรมการท่องเที่ยว (tourism characteristic activities) ประเภทเดียวกัน

สำหรับความหมายของสถานประกอบการเป็นความหมายเดียวกันกับที่ใช้ในบัญชีประชาชาติ (1993 SNA) กล่าวคือหมายถึงองค์กรธุรกิจหรือกิจการธุรกิจ (enterprise) ใดธุรกิจหนึ่ง หรือส่วนงานใดส่วนงานหนึ่งของธุรกิจที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจใดกิจกรรมหนึ่ง มีสถานที่ตั้งที่แน่นอนเพียงแห่งเดียว สามารถที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างเบ็ดเสร็จในตัวของธุรกิจเพื่อนำมาคำนวณหาค่าส่วนเกินของการประกอบการ (operating surplus) ได้

เนื่องจากส่วนใหญ่สถานประกอบการมักจะผลิตสินค้าและบริการมากกว่า 1 ชนิด ดังนั้นในกรณีของการประกอบการการท่องเที่ยว จึงเป็นไปได้ว่าผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวนั้นอาจไม่ได้เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็ได้ หรือในทางตรงกันข้าม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งหนึ่งแห่งใดก็ตามอาจผลิตผลิตภัณฑ์ (สินค้าหรือบริการ) ที่มีใช่เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยวก็ได้เช่นกัน

หมวดหมู่ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตาม TSA : RMF 2008
ประกอบด้วย

1. Accommodation for visitors
  - 1.a. Accommodation for visitors other than 1.b
  - 1.b –Accommodation associated with all types of vacation home ownership
2. Food and beverage serving industry
3. Railway passenger transport
4. Road passenger transport
5. Water passenger transport
6. Air passenger transport
7. Transport equipment rental
8. Travel agencies and other reservation services industry
9. Cultural industry
10. Sports and recreational industry
11. Retail trade of country-specific tourism characteristic goods
12. Country-specific tourism characteristic industry

4) การจัดหมวดหมู่ของประเภทนักท่องเที่ยว

ตามที่กล่าวข้างต้น ความหมายของผู้เดินทาง (traveller) ถือว่าเป็นบุคคลที่มีการเคลื่อนย้ายที่ที่เป็นภาพที่ใหญ่ที่สุดซึ่งกว้างกว่าการท่องเที่ยวเพราะรวมถึงการเดินทางที่ไม่ใช่การท่องเที่ยวด้วย เช่น การเดินทางเพื่อไปทำธุรกิจ เป็นต้น ภายใต้ผู้เดินทางแบ่งออกเป็นผู้มาเยือน (visitor) และภายใต้ผู้มาเยือนแบ่งออกเป็นนักท่องเที่ยว (tourist หรือ overnight visitor) และนักทัศนาจร (excursionist หรือ same-day visitor) ภายใต้ทั้งนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร สามารถแบ่งออกได้เป็นประเภทหลัก ๆ 2 ประเภทคือ นักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรต่างประเทศ (international tourist และ international excursionist) และนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรที่เป็นคนภายในประเทศ (domestic tourist และ domestic excursionist)

นักท่องเที่ยว สามารถแบ่งประเภทออกได้เป็นประเภทต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และการบันทึกข้อมูลที่มีของแต่ละประเทศ ในกรณีของประเทศไทยนักท่องเที่ยวต่างประเทศสามารถจำแนกได้ตามประเทศของนักท่องเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวในประเทศสามารถจำแนกได้เป็นรายจังหวัด (นักท่องเที่ยวรายจังหวัดหมายถึง inbound tourist ของจังหวัดนั้น ๆ)

2.1.4 รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว (tourism expenditure) และการอุปโภคเพื่อการท่องเที่ยว (tourism consumption)

1) นิยามที่สำคัญในบัญชีด้านรายจ่าย

1.1) รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว (tourism expenditure)⁵

รายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยว (tourism expenditure) หมายถึง จำนวนเงินที่ได้จ่ายออกไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการรวมทั้งสิ่งของมีค่า (valueables) ทั้งเพื่อการใช้เองและเพื่อนำไปให้ผู้อื่นที่เกิดขึ้นในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว (during tourism trip) การใช้จ่ายดังกล่าวนี้นอกจากการใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวจ่ายด้วยตัวเองแล้ว ยังหมายความรวมถึงการจ่ายที่จ่ายให้เพื่อผู้อื่นและรายจ่ายที่สามารถนำไปเบิกจากผู้อื่นได้อีกด้วย

แม้ว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้เยี่ยมชมเยือนส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในแหล่งหรือสถานที่ที่นักท่องเที่ยวได้เดินทางเข้าไป อย่างไรก็ตาม TSA ได้นับรวมการอุปโภคเพื่อการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในที่ที่นักท่องเที่ยวพำนักอาศัยอยู่ประจำก่อนออกเดินทางท่องเที่ยวอีกด้วย โดยที่การอุปโภคดังกล่าวต้องเป็นไปเพื่อมุ่งหวังสำหรับการนำไปใช้ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว เช่น เครื่องพักผ่อน กระเป๋าเดินทาง หรือค่าเบี้ยประกันภัยเพื่อการท่องเที่ยว หรือค่าบริการตัวแทนการท่องเที่ยว เป็นต้น (TSA:RMF 2008, para. 2.5)

คัมรวมของรายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยวครอบคลุมถึงจำนวนเงินที่ได้จ่ายออกไปโดยตรงเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ และรวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อื่นดังนี้

(1) จำนวนเงินที่ได้จ่ายออกไปเพื่อการอุปโภค บริโภคสินค้าและบริการที่จ่ายไปโดยตรงโดยนายจ้างที่จ่ายให้กับลูกจ้างเพื่อการเดินทางไปทำธุรกิจ

(2) จำนวนเงินที่ผู้เยี่ยมชมเยือน (visitors) ได้จ่ายออกไปแล้วสามารถนำไปเบิกคืนจากบุคคลที่สาม ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งนายจ้าง (ธุรกิจ รัฐบาล หรือสถาบันไม่แสวงกำไรที่ให้บริการแก่ครัวเรือน) ครัวเรือนอื่น หรือกองทุนประกันสังคม

(3) จำนวนเงินที่ผู้เยี่ยมชมเยือน (visitors) ได้จ่ายออกไปเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการส่วนบุคคล (individual services) ที่จัดให้โดยหรืออุดหนุนให้โดยรัฐบาลหรือสถาบันไม่แสวงกำไรที่ให้บริการแก่ครัวเรือน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สาธารณสุข พิพิธภัณฑ์ งานแสดงศิลปะ และอื่น ๆ ทำนองเดียวกัน

(4) เงินที่ลูกจ้างและสมาชิกในครอบครัวส่วนที่จ่ายออกไปเองเพื่อรับบริการที่เดินทางท่องเที่ยวซึ่งนายจ้างเป็นผู้จ่าย (finance) ในส่วนของค่าใช้จ่ายหลักให้

⁵ โปรดสังเกตว่า TSA 2008 ใช้คำว่า tourism expenditure ซึ่งโดยความจริงแล้ว tourist เป็นส่วนหนึ่งของ visitors หรือแคบกว่า (visitor = tourist + excursionist) และเมื่อมีการอธิบายคัมรวมของ tourism expenditure ก็ได้รวมการจ่ายของ visitor หรือผู้เยี่ยมชมเยือน การใช้คำเรียกลักษณะนี้เช่นเดียวกับ tourism consumption ด้วยเช่นกัน แสดงว่าในบางกรณี visitor และ tourist ก็ใช้แทนกันใช่หรือไม่ ?

(5) เงินที่ผู้เยี่ยมเยือนต้องจ่ายเพิ่มเติมเพื่อการเข้าร่วมกิจกรรมการกีฬา (attend sports) หรือเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมตามคำเชิญของผู้จัดกีฬาหรือกิจกรรมทางวัฒนธรรมนั้น และผู้เชิญเป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายหลักเพื่อกิจกรรมนั้นแล้ว

1.2) การอุปโภคบริโภคเพื่อการท่องเที่ยว (tourism consumption)

การอุปโภคบริโภคเพื่อการท่องเที่ยว (tourism consumption) มีความหมายที่กว้างกว่า tourism expenditure กล่าวคือ นอกจากหมายถึงจำนวนเงินที่จ่ายออกไปเพื่อให้ได้สินค้าและบริการมาเพื่อการอุปโภคและบริโภคและสิ่งของมีค่าที่เกิดขึ้นในระหว่างการเดินทางเช่นเดียวกับ tourism expenditure แล้ว ยังหมายความรวมถึงมูลค่าของบริการที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการพักอาศัยในบ้านพักตากอากาศหรือที่พักสำหรับการพักผ่อนท่องเที่ยวที่เป็นของตนเอง (vacation accommodation on own account) มูลค่าการท่องเที่ยวซึ่งเป็นบริการให้เปล่าที่ได้รับจากภาคสังคม (tourism social transfer) ซึ่งไม่ได้อยู่ในรูปของตัวเงิน (in kind) และการบริโภคพึงประเมินอื่น ๆ (other imputed consumption) ที่สำคัญได้แก่

(1) สิ่งของที่ได้มาในลักษณะของการแลกเปลี่ยน (barter transaction)

(2) สินค้าที่ผลิตขึ้นไว้ใช้บริโภคเอง เช่น ปลูกผัก ผลไม้ การตกปลา ทั้งนี้ต้องเป็นไปเพื่อกิจกรรมในช่วงพักผ่อน ไม่ใช่กิจกรรมที่เกิดขึ้นในปกติของชีวิตประจำวัน (usual environment)

(3) มูลค่าบริการทั้งเพื่อขายและใช้เองที่เกี่ยวกับบ้านหรือที่พักสำหรับการพักผ่อน

(4) ค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการใดๆ อันเกิดจากการใช้บริการทางการเงิน (FISIM)⁶ ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากต้องจ่ายดอกเบี้ยเพื่อใช้บริการการเงินนั้นสำหรับการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว

(5) ต้นทุนสุทธิที่เจ้าของบ้านต้องจ่ายเพิ่มเติมจากการใช้จ่ายเพื่อการต้อนรับแขกผู้มาเยือน เช่น ค่าอาหาร ค่าไฟฟ้าประปา ค่าต้อนรับ ค่าของที่ระลึก เป็นต้น

(6) ต้นทุนของผู้ผลิตที่ได้ใช้จ่ายไปโดยลูกจ้างเนื่องจากเดินทางไปเพื่อทำธุรกิจซึ่งไม่ได้มีการกลับมาเบิกจ่ายคืน (เช่น บ้านพักฟรี อาหารฟรีที่ให้บริการแก่พนักงาน)

(7) ต้นทุนสุทธิ (สุทธิจากที่ลูกจ้างได้เป็นผู้จ่ายไป) ที่เกิดขึ้นกับผู้ผลิตเพื่อให้ได้บริการเพิ่มเติมแก่ลูกจ้างและครัวครัวของลูกจ้าง

⁶ FISIM คือ Financial Intermediation Serving Indirectly Measured เป็นสาขาการผลิตสาขาหนึ่งตาม ISIC (ISIC rev 4, section K Financial and Insurance activities) หรือ TSIC, FISIM หมายถึงการเป็นตัวกลางทางการเงิน ในระบบบัญชีประชาชาติถือว่าสถาบันทางการเงินทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน ทำการผลิตบริการ เช่นธนาคารที่ให้บริการรับฝากและให้กู้ยืมเงิน โดยหลักการแล้วดอกเบี้ยผลตอบแทนของปัจจัยการผลิตประเภทเงินทุนที่ต้องตกไปยังผู้ฝากเงินซึ่งเป็นเจ้าของทุน ส่วนนี้ไม่ใช่รายได้ของธนาคาร รายรับที่ธนาคารจะได้คือค่าบริการที่เรียกเก็บจากผู้ใช้บริการทางการเงินกับธนาคาร

(8) มูลค่าบางส่วนที่ SNA ระบุเป็นค่าใช้จ่ายของรัฐที่จัดเป็น individual non-market services ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่ตกแก่นักท่องเที่ยว เช่น การศึกษา บริการทางสังคม รักษาพยาบาล เป็นต้น

ทั้งนี้ นิยามของ tourism expenditure จะใช้กับการคำนวณค่าในตารางที่ 3 ส่วน tourism consumption จะใช้กับตารางที่ 4 และ 6 ตามการนำเสนอตารางของ TSA มาตรฐานที่ TSA : RMF 2008 กำหนด

1.3) บ้านพักตากอากาศหรือที่พักสำหรับการพักผ่อนท่องเที่ยว (vacation home)

บ้านพักตากอากาศหรือที่พักสำหรับการพักผ่อนท่องเที่ยว (vacation home) หมายถึง ที่พักอาศัยรอง (secondary dwelling) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจโดยเฉพาะไม่ว่าสถานที่ดังกล่าวจะอยู่ใกล้หรือไกลจากสถานที่ที่เป็นถิ่นพำนักอาศัยปกติ ไม่ว่าจะไปเยือนด้วยความถี่มากน้อยเพียงใดก็ตาม และไม่ว่าจะไปเยี่ยมเยือนระยะยาวนานเท่าไร トラบใดที่ระยะเวลาไม่ยาวนานเกินไปจนกระทั่งที่พำนักอาศัยรองกลายเป็นที่พำนักอาศัยหลัก

2) รายละเอียดรายการที่ควรแสดงหรือนำเสนอในตารางที่ 2-4 ประกอบด้วยรายการ ดังนี้

A. Consumption products

A.1 Tourism characteristic products

1. Accommodation services for visitors
  - 1.a –Accommodation services for visitors other than 1.b
  - 1.b –Accommodation services associated with all types of vacation home ownership
2. Food and beverage serving services
3. Railway passenger transport services
4. Road passenger transport services
5. Water passenger transport services
6. Air passenger transport services
7. Transport equipment rental services
8. Travel agencies and other reservation services
9. Cultural services
10. Sports and recreational services

11. Country-specific tourism characteristic goods

12. Country-specific tourism characteristic services

A.2-A.3 Other consumption products

A.2 Tourism connected products

1. Goods

2. Services

A.3 Non tourism related consumption products

1. Goods

2. Services

B. Non consumption products

B.1 Valuables

มีข้อที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับรายการต่าง ๆ ดังนี้

(1) รายการ Accommodation services for visitors ควรมีการแยก รายการย่อยออกเป็นรายการบ้านพักอาศัยตากอากาศทุกประเภทที่เป็นเจ้าของเอง (accommodation services associated with all types of vacation home ownership) แยกออกมาจากสถานที่พักอาศัยของผู้เยี่ยมเยือนทั้งหมด (accommodation services for visitors) (para. 3.7)

(2) รายการสินค้าอุปโภคและบริโภคอื่น ๆ (other consumption products) เป็นรายการที่กำหนดเองโดยแต่ละประเทศ ดังนั้นจึงขึ้นกับความต้องการใช้งานและการวิเคราะห์ ประโยชน์ของการท่องเที่ยวโดยเฉพาะของแต่ละประเทศ (para. 3.7)

(3) รายการสินค้าอุปโภคและบริโภคอื่น ๆ (other consumption products) แยกย่อยออกเป็น

(3.1) Tourism connected products

(3.2) Non tourism related consumption products

รายการ Tourism connected products ประกอบด้วยสินค้าอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การท่องเที่ยว แต่เนื่องจากไม่ได้อยู่ในเงื่อนไขของการจัดเป็น ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวตาม IRTS 2008 para. 5.10

ส่วนรายการ Non tourism related consumption products หมายความรวมถึงสินค้าและบริการอุปโภคบริโภคทุกชนิดที่มีได้ปรากฏอยู่ในรายการอื่น ๆ ข้างต้น

(4) รายการสินค้าอุปโภคและบริโภคอื่น ๆ (other consumption products) ทั้งสองรายการย่อยดังกล่าวควรแยกออกเป็นสินค้า (goods) และบริการ (services) ทั้งนี้เพราะใน

ขั้นตอนของการคำนวณ TDGVA และ TDGDP สินค้าและบริการจะมีวิธีคิดไม่เหมือนกัน กล่าวคือใน ส่วนของสินค้าจะต้องมีการคิดค่าส่วนเหลือมทางการค้าและขนส่ง (margins) รวมเข้าไว้ด้วย (para. 4.15)

(5) ในรายการ Other components of tourism consumption ที่แสดง เป็นสดมภ์หนึ่งในตารางที่ 2-4 Internal consumption นั้น ควรมีการแยกออกเป็น 3 รายการย่อย (แยกเป็น 3 สดมภ์ย่อย) ประกอบด้วย (para. 4.15)

(5.1) บริการบ้านพักอาศัยตากอากาศที่เป็นเจ้าของเอง

(5.2) บริการท่องเที่ยวที่เป็นการให้โดยภาคประชาสังคม (tourism transfer in kind) เช่น การจัดงานบุญ งานประเพณีโดยวัด หรือ การจัดงานประเพณีรื่นเริง เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง โดยองค์กร ท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นต้น

(5.3) การบริโภคพึงประเมินอื่น ๆ (other imputed consumption)

3) ประเด็นที่สำคัญบางประการในการคำนวณด้านรายจ่ายและการอุปโภคของผู้เยี่ยมเยือน

3.1) รายจ่ายหรือการอุปโภคของนักท่องเที่ยวมีขอบเขตที่กว้างกว่า รายจ่ายอุปโภคของครัวเรือน (private consumption expenditure ; PCE) กล่าวคือมีการรวม ค่าใช้จ่ายที่ธุรกิจได้มอบหมายให้พนักงานเดินทางออกไปนอกท้องที่ และธุรกิจได้จ่ายค่าใช้จ่ายให้ TSA ให้นำรวมค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว เพราะบุคคลดังกล่าวเดินทางออกจากสภาพแวดล้อมปกติ และไม่ได้ไปเพื่อทำงานหารรายได้โดยไปรับจ้างนายจ้างที่อยู่ในพื้นที่ที่ไป ท่องเที่ยวดังกล่าว จึงเข้าอยู่ในนิยามของการท่องเที่ยว แต่ใน SNA ถือว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็น ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (intermediate consumption) นั่นคือ Tourism consumption expenditure จะใหญ่กว่า Private consumption expenditure อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะนับรวมค่าใช้จ่ายดังกล่าว เป็นรายจ่ายของนักท่องเที่ยวหรือผู้เยี่ยมเยือนแต่ก็ไม่ได้มีผลทำให้ค่า GDP รวมของประเทศเปลี่ยนแปลงไป ด้านการผลิตก็ยังคงคิด Gross output, Intermediate cost และ Value added ตามปกติ

3.2) การวัดมูลค่าทางด้านการรายจ่าย เป็นการวัด ณ ราคาผู้ซื้อ (purchasers' price) แต่ทางด้านการผลิตเป็นการวัด ณ ราคาพื้นฐาน (basic price) ดังนั้น การเทียบเคียงระหว่างการผลิตและการผลิตของรายการต่าง ๆ จึงต้องพิจารณาในประเด็นนี้ไว้ด้วย ทั้งนี้ในกรณีของรายจ่ายสามารถปรับลงมาให้เป็น basic price ก็ได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่นในกรณี TSA ของประเทศออสเตรเลียที่มูลค่าของการใช้จ่ายเป็นมูลค่า basic price เป็นต้น

4) การประมวลค่าด้านการใช้จ่ายและการอุปโภคบริโภค

4.1) การประมวลค่าการใช้จ่ายในตารางที่ 4

รายการใช้จ่ายที่จะนำมาใส่ในตารางที่ 4 เป็นการใช้จ่ายที่ผู้เยี่ยมเยือนได้ใช้จ่ายออกไปจริงจากตนเอง และที่ผู้ผลิตเป็นผู้จ่ายให้ รวมทั้งที่ผู้อื่นเป็นผู้จ่ายให้เพื่อ

ประโยชน์ต่อผู้เยี่ยมเยือน แต่ไม่รวมการให้บริการจากภาคประชาสังคมหรือภาครัฐโดยไม่ได้เรียกเก็บค่าบริการหรือเก็บในอัตราที่ต่ำ (Tourism social transfer in kind) และไม่รวมค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงและค่าใช้จ่ายพึงประเมินทุกรูปแบบที่เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของบ้านพักตากอากาศเอง (แต่รายการเหล่านี้จะนำไปรวมไว้ในตารางที่ 4)

ในการประมวลค่าตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยในต่างประเทศ (Outbound tourism expenditure) กรณีที่การเดินทางดังกล่าวมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นในประเทศ เช่น ค่ารถไปสนามบิน เป็นต้น ค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้ให้นำไปคิดคำนวณไว้ในตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่เที่ยวในประเทศไทย (Domestic tourism expenditure) และในทำนองเดียวกัน การท่องเที่ยวในประเทศ แต่ถ้ามีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นในต่างประเทศก็ต้องนำไปนับรวมไว้ในตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยในต่างประเทศ

ค่าใช้จ่ายในรายการต่าง ๆ เช่น ค่าที่พัก ค่าเครื่องบิน ค่ารถไฟ ค่าเรือ เป็นต้น ของตารางที่ 4 นี้ ถ้าหากนักท่องเที่ยวซื้อผ่านตัวแทนท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งบริษัทตัวแทนเหล่านี้จะคิดค่าบริการในการจองหรือสำรองกิจกรรมท่องเที่ยว (gross services charges paid to travel agencies, tour operator and other reservation services) การนำค่ามาลงในตารางจะต้องไม่คิดรวมค่าบริการการจองหรือสำรองกิจกรรมท่องเที่ยวที่รวมอยู่ในรายการต่าง ๆ ดังกล่าว เหตุผลเนื่องจากจำเป็นต้องพิจารณาในรายละเอียดว่าตัวแทนท่องเที่ยว หรือตัวแทนขายตั๋วเดินทางนั้น เป็นบริษัทหรือธุรกิจของประเทศเราหรือของประเทศอื่น เพื่อที่จะได้นำรายการค่าใช้จ่ายดังกล่าวไปใส่ไว้ในตารางของ inbound expenditure, domestic expenditure หรือ outbound expenditure ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งก็ต้องนำไปใส่ในรายการของผลิตภัณฑ์ Travel agencies and other reservation services ในตารางใดตารางหนึ่งที่ตรงกับความเป็น resident ของบริษัทตัวแทนท่องเที่ยวและบริษัทที่เป็นผู้ให้บริการต่าง ๆ (intermediations or carriers) ทั้ง 9 ผลิตภัณฑ์ในตาราง ตัวอย่างเช่น นักท่องเที่ยวอยู่ประเทศ ก. จะเดินทางไปท่องเที่ยว ประเทศ ข. ได้ซื้อตั๋ว (จ่ายรวม) สมมติว่าประกอบไปด้วยค่าเครื่องบิน ค่าโรงแรม และค่าบริการในการใช้ตั๋วหรือค่าบริการจอง จากบริษัททัวร์ในประเทศ ก. ซึ่งในตั๋วนี้ใช้บริการการบินของบริษัทของประเทศ ข. และโรงแรมในประเทศ ข. ในกรณีนี้การบันทึก TSA ของประเทศ ก. จะบันทึกค่าใช้จ่ายรายการ Travel agencies and other reservation services ไว้ในตาราง domestic expenditure แต่รายการค่า Air transport และ Accommodation จะต้องนำไปบันทึกไว้ในตาราง outbound expenditure เป็นต้น ด้วยเหตุดังกล่าวรายการต่าง ๆ ในบัญชีหรือตารางที่ 4 จึงไม่รวมค่า Gross margin ของ tour operator and reservation service เพราะต้องใช้ในการแยกพิจารณาเป็นกรณีไป

4.2) การประมวลค่าการอุปโภคบริโภคในตารางที่ 4

การประมวลค่าในตารางที่ 4 มี 2 ขั้นตอน

(1) รวมค่าของ Inbound expenditure จากตารางที่ 1 กับ Domestic expenditure ในตารางที่ 2 เข้าด้วยกัน

(2) ประเมินค่าของรายการ The other components of tourism consumption ซึ่งประกอบด้วย 3 รายการหลัก คือ

- บริการเกี่ยวกับที่พักตากอากาศที่เจ้าของเป็นผู้ให้บริการเอง (services associated with vacation accommodation on own account) จะต้องประเมินมูลค่าการใช้บริการบ้านของตนเองขึ้นมา รวมทั้งการเป็นเจ้าของในรูปแบบอื่น ๆ เช่น time sharing เป็นต้น

- การให้บริการจากภาคประชาสังคมหรือภาครัฐโดยไม่ได้เรียกเก็บค่าบริการหรือเก็บในอัตราที่ต่ำ ทั้งนี้ไม่รวมกรณีการนำไปเบิกคืนได้ (Tourism social transfer in kind, except refunds) คิดจากมูลค่าการให้บริการที่ภาครัฐหรือภาคประชาสังคมอื่น ๆ จัดให้กับบุคคลที่สามารถเข้าไปรับบริการเป็นรายบุคคลได้ในราคาที่ต่ำกว่าที่เป็นจริง (Individual non-market services) โดยคิดเฉพาะส่วนที่เกินจากมูลค่าที่ผู้เยี่ยมชมต้องจ่ายเองบางส่วน เช่น การเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ โดยคิดจากต้นทุนค่าใช้จ่ายของหน่วยงานพิพิธภัณฑ์ การแสดงงานศิลปะ การศึกษาระยะสั้น และการบริการเกี่ยวกับสุขภาพในระยะสั้นที่จัดโดยหน่วยงานพิเศษ เป็นต้น

- การบริโภคพึงประเมินบริการอื่น ๆ ที่มีการใช้บริการโดยมิได้มีการจ่ายเงิน หรือจ่ายต่ำกว่าที่เป็นจริง เช่น ต้นทุนค่าใช้จ่ายใน ที่พักหรือแคมป์ที่ผู้ผลิตจ่ายให้แก่ลูกจ้างพนักงานของตนเอง เป็นต้น รวมทั้งการผลิตเพื่อบริโภคเองอื่น ๆ เช่น การปลูกผักผลไม้ การตกปลา เป็นต้น

รายการที่จะต้องประเมินขึ้นมานี้ การจัดทำ TSA ในบางประเทศ เช่น แคนาดา ไม่ได้มีการคำนวณหรือจัดทำค่าของการผลิตเพื่อบริโภคเองและค่าพึงประเมินอื่น ๆ อย่างไรก็ตามในกรณีของประเทศไทย เนื่องจากในการจัดทำบัญชีประชาชาติมีการประเมินค่าของที่อยู่อาศัยที่เจ้าของพักอาศัยเอง รวมทั้งรายการพึงประเมินอื่น ๆ จึงอาจจำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณารายละเอียดในส่วนนี้ ทั้งนี้เพื่อให้ TSA ที่คำนวณขึ้นมาได้มีความสอดคล้องกับบัญชีประชาชาติดังกล่าว

2.2 อุปทานการท่องเที่ยว (Tourism supply)

อุปทานการท่องเที่ยวเป็นการวัดการท่องเที่ยวด้านการผลิต โดย TSA:RMF 2008 ได้กำหนดให้นำเสนอในตารางที่ 5 คือ Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) ซึ่งต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่าผลิตภัณฑ์ (products) และกิจกรรม (activities)

รูปแบบฟอร์มของบัญชีการผลิตมีลักษณะเช่นเดียวกับ SNA คือ ประกอบด้วยผลผลิต (output) ปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (intermediate input) และมูลค่าเพิ่ม (value added) ซึ่งก็คือส่วนต่างระหว่างผลผลิตหักลบด้วยปัจจัยการผลิตขั้นกลาง โดยที่บัญชีการผลิตของ TSA เป็นการวัดมูลค่า ณ ราคาพื้นฐาน (at basic price) สามารถแบ่งบัญชีออกได้เป็น 2 ส่วน (blocks) ส่วนแรกเป็น

การแสดงผลค่าผลผลิตจำแนกตามประเภทของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในแถว (rows) ต่าง ๆ และส่วนที่สองคือ แถวของมูลค่าเพิ่มซึ่งอยู่ในส่วนล่างของตาราง

โดยแท้จริงแล้วบัญชีการผลิตของ TSA ก็คือบัญชีการผลิตเดียวกันกับของ SNA เพียงแต่ TSA ได้มีการนำเสนอรายละเอียด (highlight) และใช้หลักการของ TSA มานำเสนอเป็นการเฉพาะ ดังนั้นมูลค่าผลผลิตและมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงอาจต่างจาก SNA อย่างไรก็ตาม มูลค่าและมูลค่าเพิ่มรวมของแต่ละ industrial sector และค่ารวมทั้งหมดของประเทศหรือ GDP ของ TSA ต้องเท่ากับที่ปรากฏใน SNA

2.2.1 ความหมายที่สำคัญในบัญชีการผลิต

1) มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Gross value added of tourism industries ; GVATI)

มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Gross value added of tourism industries ; GVATI) หมายถึง ผลรวมของมูลค่าเพิ่มของสถานประกอบการ (establishments) ที่จัดอยู่ในประเภทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (belonging to tourism industries) ทุกแห่งรวมกัน โดยไม่คำนึงถึงว่าสินค้าที่ผลิตขึ้นมานั้นจะถูกใช้อุปโภคบริโภคไปโดยนักท่องเที่ยวหรือไม่ และไม่จำเป็นว่าระดับความเฉพาะเจาะจงของกระบวนการผลิตนั้น ๆ จะเป็นเช่นไรก็ตาม (degree of specialization of their production process) ทั้งนี้ไม่รวมถึงมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมอื่นที่มีใช้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว แม้ว่าผลผลิตของอุตสาหกรรมดังกล่าวจะถูกอุปโภคบริโภคโดยนักท่องเที่ยวก็ตาม (para. 4.86)

2) มูลค่าเพิ่มทางตรงของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism direct gross value added ; TDGVA)

มูลค่าเพิ่มทางตรงของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism direct gross value added ; TDGVA) หมายถึง ผลรวมของมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และของอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในระบบเศรษฐกิจเฉพาะส่วนที่ถูกใช้ไปทางตรงเพื่อการบริโภคอุปโภคในประเทศของนักท่องเที่ยวทั้งหมด คำว่าถูกใช้ไปทางตรงนั้นหมายถึงว่าการบริโภคอุปโภคทางอ้อมและผลกระทบที่เกิดของการบริโภคทางตรงดังกล่าวจะไม่นำมารวมไว้ในที่นี้ (การบริโภคอุปโภคทางอ้อม เช่น ค่าภาษี ค่าดอกเบี่ยจ่าย ค่าซื้อทรัพย์สินทางการเงินและมีใช้การเงิน เป็นต้น) มูลค่าเพิ่มทางตรงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังรวมถึงส่วนของมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมทุกประเภทที่เกิดขึ้นได้จากกระบวนการของการจัดหาและเตรียมการสินค้าและบริการให้กับนักท่องเที่ยว หรือการเตรียมการก่อนที่จะเดินทางท่องเที่ยว หรือให้กับบุคคลที่สามที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของนักท่องเที่ยว (para. 4.88, 4.90)

นิยามของมูลค่าเพิ่มทางตรงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะต่างจากผลิตภัณฑ์ของการท่องเที่ยว (tourism characteristic products) หรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยว (tourism industries) เป็นนิยามที่สะท้อนถึงขนาดของมูลค่าเพิ่มทั้งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

และอุตสาหกรรมอื่นแต่เป็นไปเฉพาะส่วนที่เป็นการท่องเที่ยวของประเทศ ค่า TDGVA จึงเหมาะสมสำหรับการนำมาใช้เปรียบเทียบระหว่างประเทศ (para. 4.92)

3) ผลิตภัณฑ์มวลรวมทางตรงในประเทศของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism direct gross domestic product; TDGDP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมทางตรงในประเทศของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism direct gross domestic product ; TDGDP) หมายถึงผลรวมของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาพื้นฐาน (basic price) ที่เกิดขึ้นจากทุกอุตสาหกรรมผลิตของประเทศเฉพาะส่วนที่ใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคโดยการท่องเที่ยวในประเทศ บวกด้วยกับมูลค่าสุทธิของภาคการผลิตและการนำเข้าที่รวมอยู่ในมูลค่าของสินค้าเหล่านี้เมื่อวัดมูลค่าของสินค้าดังกล่าว ณ ราคาผู้ซื้อ (purchasers' price) (para. 4.96)

2.2.2 หมวดหมู่รายการของการผลิตการท่องเที่ยว

1) ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (Tourism products) แบ่งเป็น 2 ประเภท

1.1) Consumption products หรือผลิตภัณฑ์เพื่อการบริโภค แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

(1) Tourism characteristic product หรือผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นสินค้าและบริการเพื่อการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- Comparable tourism characteristic products หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยวที่เหมือนกันในทุกประเทศ ดังนั้นค่าในส่วนนี้จึงสามารถนำมาเปรียบเทียบกันระหว่างประเทศต่าง ๆ ได้

- Country-specific tourism characteristic products หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะของประเทศนั้นโดยใช้หลักการของ การเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์เฉพาะสำหรับหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้เพื่อการท่องเที่ยว (tourism characteristics) เป็นหลัก เช่น เต็นท์นอน อุปกรณ์แคมป์ปิ้ง อุปกรณ์ประกอบอาหารที่ใช้สำหรับการออกท่องเที่ยว หรือของที่ระลึก ของฝากที่เป็นของไทย ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนในเรื่องบริการที่เป็นของไทยโดยเฉพาะ เช่น บริการลูกหาบ นวดแผนไทย (อาจจัดไว้ในรายการ recreational services ก็ได้) บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร บริการเที่ยวชุมชน เที่ยวตลาดนัด พิธีงานบุญทอดกฐิน ผ้าป่า เป็นต้น แต่ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่มีลักษณะเป็นการท่องเที่ยว เช่น อาหาร เครื่องดื่มที่นักท่องเที่ยวบริโภค จะจัดไว้ในรายการ other consumption products

(2) Other consumption products เป็นผลิตภัณฑ์ที่กำหนดเฉพาะของแต่ละประเทศ คือ

- Tourism connected products หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การท่องเที่ยวแต่ไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ IRTS 2008 (2008

International Recommendations for Tourism Statistics, United Nations, World Tourism Organization)

● Non tourism related consumption products เป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนือ 1.1) (1) ทั้งหมด ดังนั้นรายการทุกรายการที่นักท่องเที่ยวอุปโภคบริโภคที่มีได้ปรากฏในทีกล่าวข้างต้นทั้งหมด จะนำมารวมไว้ในรายการนี้ ยกเว้นทรัพย์สินมีค่าที่นำไปบันทึกในรายการ valuation

1.2) ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภค (Non-consumption products) หมายถึง ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ทั้งหมดที่มีลักษณะของตัวผลิตภัณฑ์ (nature) ที่มีใช้สินค้าและบริการเพื่อการอุปโภคหรือบริโภค ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนี้จึงไม่ได้จัดเป็นทั้งการอุปโภคบริโภค(consumption) เพื่อการท่องเที่ยว หรือค่าใช้จ่าย (expenditure) เพื่อการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ยกเว้น valuables หรือทรัพย์สินมีค่า ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภค แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) Valuables หรือทรัพย์สินมีค่า

(2) Other non consumption products หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ใช้ในการท่องเที่ยวทั้งหมด อย่างไรก็ตามรายการนี้ได้รวมถึงผลิตภัณฑ์เพื่อการสะสมทุนของการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ที่เป็นการใช้จ่ายของภาครัฐ (collective consumption)

รายการของผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในตารางที่ 5 และ 6 ของระบบ TSA นี้ จะครอบคลุมผลิตภัณฑ์ทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจ ทั้งที่อุปโภคบริโภคโดยนักท่องเที่ยว และมีใช้นักท่องเที่ยว รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่มีใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคซึ่งในทางบัญชีประชาชาติจะหมายถึง การสะสมทุนและการใช้จ่ายของภาครัฐ โดยที่รวมการสะสมทุนของการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของภาครัฐที่เกี่ยวกับกิจการการท่องเที่ยวไว้ด้วย

2) กิจกรรมการผลิตการท่องเที่ยว (Tourism characteristics activities)

เนื่องจากการกำหนดความหมายของกิจกรรมการท่องเที่ยวตาม TSA เป็นการกำหนดตามคุณลักษณะของการเป็นกิจกรรมที่เป็นการให้บริการการท่องเที่ยว (typically produce tourism characteristics products) ดังนั้นจึงไม่สามารถนำ ISIC⁷ มาใช้กับ TSA ได้ ทั้งนี้เพราะเป็นไปได้ว่า product 1 ประเภท อาจมาจาก ISIC ที่มากกว่า 1 activity หรือกิจกรรมก็ได้ เนื่องจาก products และ activity ที่ทำการผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นผลิตภัณฑ์หลักไม่ได้มีลักษณะเป็น one-to-one relationship

การจัดหมวดหมู่ของกิจกรรมการผลิตบริการการท่องเที่ยวตามที่ TSA:RMF 2008 กำหนดขึ้นมาเป็นการเฉพาะได้ระบุไว้ในหัวข้อ 1) ข้างต้นแล้ว

⁷ ISIC หรือ International Standard Industrial Classification of All Economic Activities เป็นมาตรฐานสากลที่จัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งองค์การสหประชาชาติ เพื่อใช้สำหรับการจัดจำแนกประเภทรายการของอุตสาหกรรมการผลิตต่างๆตามกิจกรรมของการผลิต

2.2.3 อุตสาหกรรมการผลิตการท่องเที่ยว (Tourism industries)

อุตสาหกรรมการผลิตการท่องเที่ยวหมายถึงการรวมสถานประกอบการ (establishments) ที่มีกิจกรรมการผลิตหลัก (main activity) เดียวกันรวมเข้าไว้ด้วยกัน

การจัดหมวดหมู่ของอุตสาหกรรมการผลิตการท่องเที่ยวได้แสดงไว้แล้วตามหัวข้อที่กล่าวมาแล้วข้างต้นซึ่งประกอบด้วย 12 อุตสาหกรรมการผลิต โดยมีรายการที่ต้องพิจารณาในรายละเอียดคือ Retail trade of country-specific tourism characteristic goods และ Country-specific tourism characteristic industries

2.2.4 ประเด็นที่สำคัญบางประการในบัญชีการผลิต

1) ข้อที่ควรพิจารณาในเรื่องของสินค้า

1.1) ในกรณีการผลิตสินค้านั้น กิจกรรมการผลิตที่เกิดขึ้นจะไม่สามารถรู้ได้ว่าจะถึงมือผู้บริโภคที่เป็นผู้เยี่ยมชมในจำนวนหรือมูลค่าเท่าใด จึงไม่สามารถหาสัดส่วนในระดับกิจกรรมได้ว่าควรเป็นของผู้เยี่ยมชมเท่าใด จนกว่าสินค้าดังกล่าวจะถึงมือผู้ค้าปลีกที่ขายสินค้าตรงให้กับผู้เยี่ยมชมโดยตรง ดังนั้นในขั้นตอนนี้สัดส่วนของบริการค้าปลีกจึงสามารถประมาณได้ว่าเท่ากับเท่าใด โดยดูจากบริการค้าปลีกของตนเองจะตกถึงมือนักท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด

1.2) มูลค่ารวมทั้งหมดของสินค้าที่ซื้อโดยนักท่องเที่ยวต้องถือเป็นส่วนหนึ่งของ tourism consumption ด้วย อย่างไรก็ตามเนื่องจากจุดประสงค์ของ TSA คือการวัดผลที่เกิดจากรายจ่ายท่องเที่ยวที่เกิดในพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวเข้าไป แต่กรณีสินค้าจะไม่ใช่ เพราะสินค้าอาจจะผลิตที่ไหนก็ได้ และมีการขนย้ายส่งเข้าไปในพื้นที่จำหน่ายดังกล่าว

1.3) เนื่องจากการผลิตวัดมูลค่า basic price แต่การใช้จ่าย วัดมูลค่าที่ราคาผู้ซื้อ (purchasers' price) ดังนั้นในกรณีของสินค้าถ้าจะเปรียบเทียบกัน ก็ต้องนำค่า taxes on production และค่า trade margins and transportation cost ไปรวมกับ ค่า basic price จึงจะเท่ากันได้

1.4) ตามวิธีการสร้างตาราง supply and use table จะมีการสร้างสดมภ์และประมาณค่าของ trade margin และ transportation cost ในแต่ละแถวของสินค้า ส่วนในแถวของ trade margin และ transportation cost ค่าใน cell ที่ติดกับสดมภ์ดังกล่าวจะมีค่าเป็นลบเท่ากับค่าของค่ารวมทั้งหมด ดังนั้นผลรวมในแถวและสดมภ์ของ trade margin และ transportation cost จะมีค่าเป็นศูนย์ เพราะได้กระจายค่าดังกล่าวไปยังแต่ละ products หมดแล้ว จึงไม่มี double counting ในกรณีของสินค้าเกิดขึ้น

1.5) ในตาราง TSA ค่าของ trade margin และ transportation cost จะมีค่าเมื่อสดมภ์ดังกล่าว ติดกับ row ของ country-specific tourism characteristic goods และรายการ Other goods ส่วน row อื่นๆ ที่เป็น services จะไม่มีค่า trade margin และ transportation cost ดังกล่าว

1.6) รายการ intermediate consumption ถ้าสามารถแยกรายละเอียดได้ควรจะแยกด้วย โดย TSA เสนอให้แยกเป็น 9 รายการ (para. 4.17)

2) การใช้ค่าของ “ราคา” ใน Tourism satellite accounts

ประเภทของราคาที่ใช้ใน TSA มี 3 ประเภท คือ ราคาผู้ซื้อ (purchaser's price) ราคาผู้ผลิต (producer price) และราคาพื้นฐาน (basic price) การวัดค่าของราคาทั้ง 3 ประเภทตามระบบบัญชีประชาชาติ (SNA 2008. Para 14.48) มีความหมายดังนี้

(1) Purchaser's price คือราคาหรือมูลค่าต่อหน่วยที่ผู้ซื้อได้จ่ายเพื่อชำระค่าสินค้าและบริการต่างๆและได้กรรมสิทธิ์ในสินค้านั้น เป็นราคาวัดที่ ณ จุดที่ผู้ซื้อได้รับมอบสินค้านั้น ในกรณีซื้อแบบเงินผ่อน ค่าดอกเบี้ยจะไม่นำมารวมไว้ใน purchaser's price แต่ถือเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงิน

(2) Producer price

Producer price = Purchaser's Price – Wholesale and retail distribution margin (trade margin) –Transportation charges invoiced separately (transportation cost) - Non-deductible Value added taxes (VAT)

(3) Basic price

Basic price = Producer price – Taxes on product resulting from production excluding invoiced VAT + subsidies on product resulting from production

จะเห็นได้ว่าระบบการคิด Value added taxes หรือ VAT มีส่วนสำคัญต่อการวัดราคาแต่ละประเภท ทั้งนี้ประเภทของ VAT ตามระบบบัญชีประชาชาติ (SNA 2008. Para 14.45) มี 3 ประเภทคือ

(1) Invoiced VAT หมายถึง VAT ที่เรียกเก็บในขั้นตอนการขาย โดยที่ในใบเสร็จรับเงิน ผู้ขายได้แจ้ง invoice ของ VAT แก่ผู้ซื้อโดยได้แยกเป็นรายการ VAT ออกมาโดยเฉพาะ

(2) Deductible VAT หมายถึง VAT ที่เก็บกับสินค้าและบริการที่เป็นสินค้าวัตถุดิบขั้นกลางหรือสินค้าประเภททุนหรือสินค้าที่ซื้อมาเพื่อขายไป (resale) ซึ่งผู้ผลิตได้รับอนุญาตให้นำมาหักออกจาก Invoice VAT โดยสามารถนำมาเรียกคืนย้อนหลังหักกลบลบหนี้ภาษีกับรัฐได้

(3) Non-deductible VAT หมายถึง ภาษีที่ผู้ซื้อต้องจ่ายไปโดยที่ไม่สามารถนำมาหักคืนจากยอดผูกพัน VAT ของตนเองได้ ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ก็ตาม

สำหรับการคิด Taxes (and subsidies) on production ตามระบบบัญชีประชาชาติ จะมี 2 ประเภท คือ

(1) Taxes ที่เรียกเก็บอันเนื่องมาจากการผลิต (taxes payable or subsidies receivable on goods or services produced as outputs) ซึ่งก็คือ Taxes on product resulting from production ใน basic price

(2) Taxes อื่นๆ หรือ Other production taxes ซึ่งหมายถึง taxes ที่เรียกเก็บโดยไม่ขึ้นกับการผลิต เช่น ภาษีที่เรียกเก็บจากการจ้างแรงงาน ภาษีเครื่องจักร ภาษีโรงเรือน ภาษีทรัพย์สิน ภาษีป้าย เป็นต้น (other taxes or subsidies on production, such as those payable on the labour, machinery, buildings or other assets used in production) ภาษี Other production taxes นี้ยังคงนับรวมไว้ในมูลค่าของ basic prices ทั้งนี้เพราะถือว่า ไม่ว่าจะทำการผลิตหรือไม่ทำการผลิตก็จะเป็นต้นทุนของผู้ผลิตอยู่แล้ว การคิดต้นทุนของผู้ผลิตจึงต้องคิด Other production taxes นี้ด้วย เนื่องจากไม่สามารถผลักภาระไปยังผู้บริโภคได้

2.2.5 การจัดทำตารางที่ 5 และตารางที่ 6

ในตารางที่ 5 และ 6 นี้ ผลิตภัณฑ์เพื่อการอุปโภคบริโภค และที่มีใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่หมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจทั้งหมดจะต้องนำมาจัดลงรายการหมวดหมู่ต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งรายการผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทั้ง 12 รายการดังกล่าวด้วย

รายการ Other non-consumption products ประกอบด้วย

- Tourism gross fixed capital formation
- Tourism collective consumption
- Other non consumption goods and services that are present and circulate in the economy (=Gross fixed capital formation minus Tourism gross fixed capital formation + Total collective consumption minus Tourism collective consumption)

รายการ Accommodation for visitors ควรแยกการคำนวณออกเป็นอุตสาหกรรมทุกชนิดที่เป็น vacation home ownership ส่วนอุตสาหกรรมอื่นๆที่เหลือในรายการนี้ ให้จัดเป็นรายการทั่วไปของ accommodation for visitors

รายการ A.2 Tourism connected products และ A.3 Non tourism related consumption products ให้แยกการคำนวณ Goods และ Services ออกจากกัน

ในกรณีของสินค้าหรือ goods จะมีวิธีการคิดที่ต่างไปจากบริการหรือ services ทั้งนี้เพราะบริการเมื่อผลิตขึ้นมาแล้วก็จะบริโภคได้โดยทันที ซึ่งรายการของผลิตภัณฑ์ทั้ง 12 รายการทั้งหมดนั้นเป็นการผลิตบริการที่ให้นักท่องเที่ยว ดังนั้นรายการต่างๆ เหล่านี้จึงสามารถหาส่วนแบ่ง (share) ที่บริการดังกล่าวถูกบริโภคโดยนักท่องเที่ยวได้ แต่ในแง่ของสินค้า เนื่องจากการเคลื่อนย้ายของสินค้าตั้งแต่ต้นทางมายังปลายทางสินค้าดังกล่าวสามารถที่จะกระจายไปยังผู้ใช้ต่างๆ ได้ทั่วไป ระบุไม่ได้เลยว่าจะเป็นการอุปโภคบริโภคโดยนักท่องเที่ยวจำนวนเท่าใด จนกว่าสินค้านั้นจะมาถึงปลายทางยังผู้ค้าปลีกแล้วจึงจะรู้ว่า บริการที่ร้านค้าปลีกให้กับลูกค้าต่าง ๆ นั้น จะมี

สัดส่วนของการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้เยี่ยมชมเป็นสัดส่วนประมาณเท่าใด และยิ่งถ้าเป็นกิจกรรมการผลิต (production activity) ซึ่งเป็นต้นทางในการเกิดสินค้าด้วยแล้วยิ่งเป็นไปได้ที่จะระบุสัดส่วนว่า activity จำนวนเท่าใดที่จะเป็นส่วนบริโภคโดยนักท่องเที่ยว

ในขั้นตอนของการคำนวณ tourism share เพื่อใช้คำนวณหาค่าของ TDGVA จะมีเพียงค่า share ของบริการขายปลีก ที่จะต้องคำนวณอันเกิดจากการขายสินค้าให้กับนักท่องเที่ยว ในกรณีของสินค้า เฉพาะ retail trade margin เท่านั้นที่สามารถทำให้เกิด (generate) share ซึ่งจัดไว้ในอุตสาหกรรม รายการ retail trade of country specific tourism characteristic goods ในขณะที่ wholesale and transportation margin จะนำไปไว้ในรายการของอุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ

สำหรับสินค้าอื่น ๆ (other goods) ก็เช่นเดียวกัน เฉพาะส่วนของ retail trade เท่านั้นที่สามารถ generate share ได้ เมื่อสินค้าดังกล่าวถูกขายให้นักท่องเที่ยว ส่วน trade margin and transportation cost อื่น ๆ จะนำไปรวมไว้ใน industries ของ sector อื่น ๆ

ดังนั้น retail trade margin ส่วนที่ไม่ใช่ trade ของสินค้านักท่องเที่ยว ก็จะถูก assign back to industry ที่ผลิต margin ดังกล่าว

Tourism share ของ margin ต่างๆ จะต้องคำนวณขึ้นกับสินค้าทุกชนิด ไม่ว่าจะ เป็น tourism characteristic หรือไม่ ทั้งนี้คำว่าสินค้าใน TSA จะหมายถึง goods and valuable เสมอ

ค่า imports ใน column เป็นการแสดงค่าของอุปทาน (supplies) ให้กับเศรษฐกิจในประเทศที่มาจากนำเข้าทั้งสินค้าและบริการ ซึ่งนอกจากสินค้าแล้ว การนำเข้าในส่วน ของบริการที่อุปโภคบริโภคโดยนักท่องเที่ยว เช่น การใช้บริการขนส่งเดินทางหรือค่ายานพาหนะที่เกิดขึ้นภายในประเทศแต่เป็นกิจการที่ดำเนินการโดยบริษัทที่ไม่ได้ถือสัญชาติไทย (non-resident producers) หรือค่าบริการประกันภัย และบริการอื่นๆที่เป็นของบริษัทยุติต่างประเทศที่ มาดำเนินการในประเทศไทย และบริการดังกล่าวถูกอุปโภคบริโภคโดยนักท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และเป็นการซื้อบน internet

ค่า taxes less subsidies on products คือ ส่วนที่เกิดขึ้นกับการผลิตในประเทศและการนำเข้า ทำนองเดียวกันค่า trade and transportation margins คือ ส่วนของค่า ส่วนเหลือการค้าและค่าขนส่งที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ต่างๆในประเทศ ซึ่งจะคิดเฉพาะกรณีของการเป็นสินค้าเท่านั้น ส่วนบริการต่างๆ จะไม่มีค่า trade and transportation margins ดังกล่าว (ในตารางที่ 2-6 ของ TSA;RMF 2008 ได้ใช้เครื่องหมาย x แสดงถึงการไม่มีค่าในช่องดังกล่าว) ค่าต่างๆดังกล่าวนี้มีวิธีการคิดและประมาณมูลค่าในทำนองเดียวกันกับการจัดทำตาราง supply and use ของ national accounts (para. 4.49)

ค่า tourism ratios (ในรูปของ %) ที่ปรากฏใน column สุดท้ายเป็นค่าที่จะ นำมาใช้คำนวณหาค่า TDGVA และ TDGDP ของ tourism industries (ใช้ค่า % นำมาคำนวณหาค่า TDGVA และ TDGDP) ค่าดังกล่าวคือ ค่าที่แสดงถึงส่วนแบ่งในทางตรงของมูลค่าทางเศรษฐกิจ (direct economic contribution in the economy) อันเกิดจากการผลิตของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว

2.2.6 การประมาณค่าการจ้างงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

1) นิยามของแรงงานและประเด็นสำคัญบางประการ

แรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว TSA : RMF 2008 กำหนดใช้ความหมายตามนิยามของ UNWTO โดยที่ TSA ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องของการจ้างงานไว้บางประการที่สำคัญ คือ

(1) การจ้างงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นการใช้แรงงานแบบเข้มข้น (labor intensive) และเป็นแรงงานระดับทั่วไป มีคุณภาพค่อนข้างต่ำ (low level of qualification) เป็นแรงงานในพื้นที่ที่มีจำนวนไม่มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีอุตสาหกรรมอยู่อย่างหนาแน่น จากข้อสังเกตของ TSA : RMF 2008 ของการเป็นแรงงานคุณภาพต่ำดังกล่าว อาจตีความหมายได้ว่าแรงงานในสาขานี้เป็นแรงงานที่ไม่ค่อยมีทักษะและความรู้มากนัก ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าอัตราค่าจ้างแรงงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอาจมีความเป็นไปได้ที่จะมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

(2) การจ้างงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีปัจจัยของฤดูกาลเข้ามาเกี่ยวข้องค่อนข้างมาก ดังนั้นการนำเสนอข้อมูลการจ้างงานจึงควรมีการระบุถึงช่วงระยะเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ด้วย

(3) เนื่องจากการจ้างงานมีคุณลักษณะดังกล่าว การพิจารณาการจ้างงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงไม่ใช่จำนวนคนงาน (employment) แต่จะใช้พิจารณาทั้งชุดของข้อมูลการจ้างงานประกอบกัน (set of complementary indicators) ซึ่งประกอบด้วย (1) จำนวนตำแหน่งงาน (jobs) (2) จำนวนชั่วโมงการทำงาน และ (3) จำนวนชั่วโมงการทำงานที่ปรับเป็นการทำงานแบบเต็มเวลา (full time equivalent job)

(4) TSA : RMF 2008 ระบุว่าค่าการคำนวณค่าการจ้างงานใน TSA ให้ใช้ The OECD Employment module เป็นกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำสถิติ (statistical framework) และข้อแนะนำวิธีทางเทคนิค (methodological guideline) ของการจัดทำข้อมูลการจ้างงานใน TSA

2) ขอบเขตของการจ้างงาน

ครอบคลุมธุรกิจไม่จดทะเบียนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งที่จดทะเบียนนิติบุคคลและไม่จดทะเบียนนิติบุคคล เหตุผลที่ควรรวมการจ้างงานโดยธุรกิจไม่จดทะเบียนนิติบุคคลไว้ด้วยเพราะใน National Accounts ของประเทศไทยทั้งการผลิตและการเกิดรายได้ซึ่งส่วนหนึ่งก็คือการจ้างงานนั้น ได้รวมในส่วนของธุรกิจไม่จดทะเบียนนิติบุคคลไว้ด้วย การจัดทำ TSA จึงต้องสอดคล้องกับ National Accounts ดังกล่าว

การประมาณค่าการจ้างงานของธุรกิจไม่จดทะเบียนนิติบุคคลเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เนื่องจากขาดข้อมูล นอกจากนี้ในธุรกิจขนาดเล็กหรือขนาดจิ๋วส่วนมากเจ้าของธุรกิจจะเป็นผู้ทำงานเอง (self-employed) ใน National Accounts รายได้ที่เกิดจากแรงงานที่เป็นเจ้าของเองนี้จะถูกบันทึกไว้ในประเภทของ Mixed income ไม่ใช่ Compensation of employee ดังนั้น การนำค่าจำนวนการจ้างงานมาเปรียบเทียบกับรายได้ที่เป็นผลตอบแทนจากการจ้างงาน

(TSA ตารางที่ 5 และ 2-6 ใน block ล่างของตาราง) จึงอาจต้องคำนึงถึงประเด็นนี้ไว้ด้วย การหาค่าจำนวนการจ้างงานของธุรกิจไม่จดทะเบียนนิติบุคคลอาจจำเป็นต้องใช้วิธีทางอ้อม เช่น ใช้ค่าสัดส่วนของผลผลิตต่อจำนวนการจ้างงานของธุรกิจแต่ละประเภทอุตสาหกรรม เป็นต้น

3) การจำแนกหมวดหมู่รายการการจ้างงาน

TSA:RMF 2008 กำหนดให้ใช้การจำแนกหมวดหมู่ตาม UNWTO มี 12 สาขาประกอบด้วย

1. Accommodation for visitors
  - 1.a Accommodation services for visitors other than 1.b
  - 1.b Accommodation services associated with all types of vacation home ownership
2. Food and beverage serving activities
3. Railway passenger transport
4. Road passenger transport
5. Water passenger transport
6. Air passenger transport
7. Transport equipment rental
8. Travel agencies and other reservation services activities
9. Cultural activity
10. Sports and recreational activities
11. Retail trade of country specific tourism characteristic goods
12. Other country specific tourism characteristic activities

4) การนำเสนอข้อมูลการจ้างงานใน TSA

การนำเสนอข้อมูลการจ้างงานตามข้อกำหนดของ TSA:RMF 2008 ในตารางที่ 7 (Employment in the Tourism Industries) มี 4 เรื่องโดยแสดงไว้ในด้านสมมติ (column) ประกอบด้วย

- (1) จำนวนสถานประกอบการ (number of establishment)
- (2) จำนวนตำแหน่งงาน (number of jobs by status in employment)
จำแนกตามสถานภาพการทำงานคือ ลูกจ้าง (employee) และแรงงานที่เป็นเจ้าของธุรกิจเอง หรือบุคคลในครอบครัวที่ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง (self-employed) ทั้งนี้ในแต่ละสถานภาพดังกล่าวยังแบ่งย่อยออกเป็นเพศชาย เพศหญิง และค่ารวมของทั้งเพศชายและหญิง
- (3) จำนวนชั่วโมงการทำงาน (number of hours worked by status in employment)

(4) จำนวนชั่วโมงการทำงานที่ปรับเป็นการทำงานแบบเต็มเวลา (number of full-time equivalent job by status in employment)

(5) ข้อมูลการจ้างงานทั้งหมดนี้ จำแนกรายละเอียดตามประเภทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 12 สาขาตามที่ระบุข้างต้น นอกจากนี้ต้องระบุช่วงเวลาอ้างอิง (reference period) ของข้อมูลด้วยว่าอยู่ในช่วงระยะเวลาใดของปี

5) แหล่งข้อมูล

ใช้ข้อมูล TSA จากตารางที่ 6 นำมาประมวลร่วมกับข้อมูลทุติยภูมิ ที่สำคัญประกอบด้วย

(1) บัญชีประชาชาติ ประกอบด้วย GDP ภาคการผลิต และข้อมูล wages and salary จากสำนักบัญชีประชาชาติ (เอกสารแนบ)

(2) สำมะโนธุรกิจ อุตสาหกรรม สำนักงานสถิติแห่งชาติ

(3) จำนวนสถานประกอบการ จากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(4) labor force survey สำนักงานสถิติแห่งชาติ (เพื่อใช้สำหรับนำมาเปรียบเทียบ)

(5) จำนวนผู้เอาประกันตน สำนักงานประกันสังคม (เพื่อใช้สำหรับนำมาเปรียบเทียบ)

2.3 แนวทางการประมวลค่า Gross fixed capital formation

การประมวลค่า Gross fixed capital formation สำหรับ TSA ในกรณีของประเทศไทยอาจเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยากพอสมควร การประมาณโดยการอ้างอิงวิธีเดียวกับที่คำนวณใน National Accounts ก็อาจทำได้ค่อนข้างจำกัดเนื่องจากวิธีการคำนวณของ National Accounts ของประเทศเป็นการประมาณค่าทางอ้อม เช่น สิ่งก่อสร้างประมาณจากค่าของพื้นที่ให้อนุญาตปลูกสร้างที่ปรับประมาณเป็นพื้นที่ก่อสร้างจริงที่เรียกว่า work in progress หรือในกรณีของเครื่องจักรเครื่องมือก็ใช้วิธีกระแสสินค้า (commodity flow) หรือในกรณียานพาหนะก็ใช้ข้อมูลจากการจดทะเบียน เป็นต้น ซึ่งการประมาณค่าการลงทุนในทรัพย์สินต่างๆ เหล่านี้เป็นการจำแนกรายการตามประเภทของทรัพย์สินเป็นหลัก ซึ่งในแง่ของค่าโดยรวมของประเทศถือว่ามีความถูกต้องเชื่อถือได้ ไม่มีปัญหาข้อยุ่งยากมากนัก แต่ข้อจำกัดคือไม่สามารถแยกเป็นรายอุตสาหกรรมการผลิตรวมทั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ ทั้งนี้เพราะทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจะไม่ทราบว่าใครเป็นเจ้าของ ในมูลค่าจำนวนเท่าใด

ข้อเสนอในการประมาณค่า Gross fixed capital formation ของ TSA ซึ่งต้องเน้นการหามูลค่าลงทุนหรือสะสมทุนในสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงควรดำเนินการในลักษณะของการสำรวจเป็นหลัก โดยการกระจายการสำรวจจากตัวอย่างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแต่ละประเภท

อุตสาหกรรม และแต่ละขนาดของอุตสาหกรรม เช่น ขนาดจิ๋ว เล็ก กลาง ใหญ่ เป็นต้น ส่วนการประมาณเป็นค่ารวมของประเทศอาจประมาณได้สองวิธี กล่าวคือในกรณีที่มีค่าจำนวนสถานประกอบการแต่ละประเภทและแต่ละอุตสาหกรรมการผลิต ก็สามารถประมาณจากค่าของตัวอย่างไปเป็นค่าของประชากรในแต่ละประเภทและอุตสาหกรรมดังกล่าว แต่ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลจำนวนประชากรรวมทั้งหมดอาจต้องใช้ค่าพารามิเตอร์ เช่น ใช้ค่าของสัดส่วนแทน เช่น ค่าการลงทุนต่อรายได้ หรือ การลงทุนต่อการจ้างงานซึ่งได้จากตัวอย่างไปปรับจากค่าของอุตสาหกรรมแต่ละประเภทขึ้นมา

จากความยุ่งยากดังกล่าว ในการจัดทำของบางประเทศที่มีความก้าวหน้าทางสถิติค่อนข้างดี เช่น แคนาดา หรือ ออสเตรเลีย ก็ยังไม่มีมีการประมาณค่าของ Gross fixed capital formation ในตาราง TSA ที่ 8 นี้

2.4 แนวทางการประมวลค่า Tourism Collective Consumption (ตารางที่ 9)

Tourism collective consumption ตามระบบของ TSA: RMF 2008 ประกอบด้วยรายการดังนี้

- 1) Tourism collective consumption by products
  - (1) Tourism promotion services
  - (2) Visitor information services
  - (3) Administrative services related to tourism affairs etc., planning
  - (4) Part of market research and public opinion polling services
  - (5) Part of police and fire protection services
  - (6) Part of other and training
  - (7) Part of educational support services
- 2) Tourism collective consumption by level of government
  - (1) National
  - (2) Regional
  - (3) Local

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะในการจัดทำ TSA ตารางที่ 9 Tourism Collective Consumption ในกรณีประเทศไทย

โดยทั่วไปแล้วจะไม่ประมวลค่า Collective non-market services⁸ ไว้ในรายการ tourism consumption แต่ยกเว้นในกรณีของการใช้จ่ายของภาครัฐที่ TSA ให้นำมาคิดรวมไว้ ทั้งนี้ เพราะการใช้จ่ายดังกล่าวมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ

รายการของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว (tourism-related fields) ตามที่ TSA: RMF2008 ให้คำแนะนำที่สำคัญ ได้แก่

- (1) การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว (market promotion)
- (2) กิจกรรมที่เกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานการท่องเที่ยว ทั้งการกำหนดคุณภาพมาตรฐาน การอนุญาตให้การรับรอง การตรวจติดตามประเมิน เป็นต้น
- (3) งานให้บริการข้อมูล ข่าวสารการท่องเที่ยว (information)
- (4) งานวิจัย งานศึกษาที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมนักท่องเที่ยวในกลุ่มเป้าหมาย งานวางแผนการท่องเที่ยว (planning)
- (5) งานจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นภาคเอกชนสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น การอบรมให้ความรู้ การส่งเสริมการรวมกลุ่ม ส่งเสริมการประสานงานในระหว่างธุรกิจของเอกชน เป็นต้น

TSA: RMF 2008 ได้เสนอแนวทางการประมวลค่าข้อมูล collective consumption by level of government ซึ่งมี 3 ระดับคือ national government, regional government และ local government นั้น มีความเห็นว่าเนื่องจากในกรณีของประเทศไทยไม่มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่ regional government (sub-national) ดังนั้น จึงควรมีเพียง 2 ระดับคือ national government และ local government เท่านั้น

ในการคำนวณบัญชีประชาชาติตามระบบบัญชีประชาชาติของประเทศไทย central government (หรือ national government) หมายรวมรวมถึง

- (1) Government คือส่วนราชการทั้งหมด สถาบันอิสระตามรัฐธรรมนูญ สถาบันอิสระตามกฎหมายงบประมาณ กองทุนต่างๆและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (2) Non-Profit institutions; NPI (in which controlled by government) ตัวอย่างเช่น สภาอากาศไทย องค์การทหารผ่านศึก เป็นต้น
- (3) Public enterprise ที่ไม่ได้จัดเป็น corporation เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานสลากกินแบ่ง องค์การจลนการน้ำเสีย เป็นต้น

⁸ คำว่า collective consumption หมายถึงการใช้จ่ายใดๆ ที่การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นการจ่ายโดยไม่เรียกเก็บเงินให้แก่สังคมโดยรวมซึ่งก็คือ ผู้บริโภคหลายคนหรืออาจทั้งหมดของประเทศ (community of collective services) เช่น การป้องกันประเทศ การบริหารงานทั่วไป การสาธารณสุข เป็นต้น ตรงกันข้ามกับ individual consumption ซึ่งเป็นการใช้จ่ายเพื่อให้บริการแก่ครัวเรือนเป็นรายครัวเรือน (individual household) ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งการจ่ายให้โดยไม่เรียกเก็บหรือเรียกเก็บในอัตราที่ต่ำ ตัวอย่างเช่น การรักษาพยาบาล การเรียนการสอนในโรงเรียน เป็นต้น (มีรายจ่ายของรัฐในบางกรณีที่เป็นเงินโอน ไม่ใช่รายจ่าย) ส่วนคำว่า non market services หมายถึง การให้บริการที่ราคาของบริการดังกล่าวไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นมาจากตลาด โดยที่รัฐอาจเป็นผู้กำหนดราคาขึ้นเองซึ่งอาจให้บริการฟรีหรือคิดราคาที่ต่ำมาก ต่ำกว่าต้นทุนให้บริการดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับ National Accounts จึงเห็นว่าควรมีการรวบรวมข้อมูลจากทั้งส่วนราชการ องค์กรมหาชนและรัฐวิสาหกิจที่ไม่แสวงหากำไร ที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องทั้งหมดหรือบางส่วนก็ตาม

บทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยในบางพื้นที่ที่มีความสำคัญค่อนข้างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยเป็นการใช้จ่ายในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ แหล่งท่องเที่ยว การจัดระเบียบ รวมทั้งการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง เช่น การนำเที่ยว การให้บริการที่พัก อาหารเครื่องดื่ม เป็นต้น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวมีทั้งองค์กรบริหารส่วนจังหวัด และองค์กรบริหารส่วนตำบล ดังนั้นจึงควรมีการรวบรวมค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว โดยรวบรวมเฉพาะองค์กรบริหารส่วนจังหวัดของจังหวัดท่องเที่ยวที่สำคัญ และเมืองพัทยา (สำหรับเทศบาลเห็นว่างานส่วนใหญ่เป็นการบริหารจัดการงานปกครองท้องถิ่นที่อาจไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวมากนัก จึงอาจจะยังไม่รวบรวมข้อมูลก็ได้) ส่วนในระยะข้างหน้าต่อไปควรหาทางเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูลจากองค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ของจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญเพิ่มเติมต่อไป

ในส่วนของกองทุน นอกเหนือจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งในบางปีมีการดำเนินโครงการสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยตรงแล้ว ยังมีกองทุนหมู่บ้าน และกองทุน SML ที่มีการให้การช่วยเหลือ อุดหนุนให้แก่ท้องถิ่น ชุมชนนำไปพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในอนาคตจึงควรมีการเก็บข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย อนึ่งกิจกรรมและโครงการส่งเสริม OTOP ก็มีการดำเนินงานในลักษณะการส่งเสริมการท่องเที่ยว (หมู่บ้าน OTOP ท่องเที่ยว) จึงควรหาทางรวบรวมข้อมูลดังกล่าวด้วย

การคิดมูลค่ารายจ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของภาครัฐให้ใช้หลักของการวัดค่า (valuation) บริการประเภท collective non-market services นั่นคือ ใช้มูลค่า ณ ต้นทุนการผลิต (cost of production) ดังนั้นในกรณีนี้ถ้าไรจะมีค่าเท่ากับศูนย์ และมูลค่าการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริการดังกล่าวจะมีมูลค่าเท่ากับต้นทุนการผลิตดังกล่าว

การประมวลข้อมูล Tourism collective consumption ของภาครัฐบาลนี้ TSA : RMF 2008 ให้ความเห็นว่าแต่ละประเทศอาจประมวลขึ้นมาเป็นบางส่วนของตารางก็ได้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของข้อมูลที่แต่ละประเทศจะมีและสามารถรวบรวมได้ เป็นตารางที่ 9 มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับใช้ประโยชน์ของประเทศนั้น ๆ มากกว่าที่จะให้เป็นการเปรียบเทียบกันระหว่างประเทศ

นอกจากรายการต่างๆ ดังกล่าวแล้ว ยังมีเงินอุดหนุนที่ให้กับหน่วยงานอื่นเพื่อสนับสนุนกิจกรรม งานและหรือโครงการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่จำเป็นต้องประมวลค่าขึ้นมาด้วยเช่นกัน

แหล่งข้อมูลที่ควรรวบรวมข้อมูล

(1) Tourism promotion services เช่น

- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- กรมการท่องเที่ยว
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุม
- กระทรวงการต่างประเทศ
- การบินไทย

(2) Visitor information services

อาจจำเป็นต้องใช้สัดส่วนร้อยละ (%) ตัดแบ่งจากค่าใช้จ่ายของหน่วยงานท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่นกรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยที่มาของ % พิจารณาได้จากสัดส่วนของกิจกรรมที่ดำเนินการ

(3) Administrative services related to tourism affairs etc., planning

- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว
- กรมการท่องเที่ยว
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
- เมืองพัทยา
- องค์การบริหารส่วนจังหวัด (เฉพาะจังหวัดท่องเที่ยวที่สำคัญ) ได้แก่ เชียงใหม่ ระยอง เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ภูเก็ต พังงา กระบี่ สงขลา สุราษฎร์ธานี

(4) Part of market research and public opinion polling services

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- สภาวิจัยแห่งชาติ (เฉพาะโครงการวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยว, ถ้ามี)
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (เฉพาะโครงการวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยว, ถ้ามี)

(5) Part of police and fire protection services มีหน่วยงานหลักหน่วยงานเดียวคือ กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว

(6) Part of other and training โดยการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยว

(7) Part of educational support services โดยการรวบรวมข้อมูลจากสถาบันการศึกษาซึ่งปัจจุบันมีหลายแห่งที่มีการเรียนการสอนด้านการท่องเที่ยว ที่สำคัญ เช่น

- คณะการจัดการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- วิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2.5 สารบัญชื่อบางประการในบัญชีประชาชาติ (National Accounts) ในส่วนที่มีความเชื่อมโยงกับ TSA

2.5.1 ระบบบัญชีประชาชาติ (System of national Accounts)

บัญชีประชาชาติของไทยเป็นบัญชีประชาชาติที่สอดคล้องตามระบบสากล ซึ่งสำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พัฒนามาโดยลำดับอย่างต่อเนื่อง โดยบัญชีประชาชาติที่ได้ทำการปรับปรุงขึ้นหลังสุดและเผยแพร่ใช้งานในปัจจุบันเป็นระบบที่สอดคล้องกับ System of National Accounts (SNA) 2008⁹ ซึ่งมีพื้นฐานมาจาก System of National Accounts 1993 ที่ถือว่าเป็นการปรับปรุงครั้งสำคัญของ System of National Accounts¹⁰ อย่างไรก็ตาม ในการนำเสนอบัญชีประชาชาติตาม SNA 2008 เป็นการนำเสนอในระดับภาพรวมทั้งหมดของประเทศ ยังไม่สามารถแบ่งแยกเป็นรายสาขาตามภาคสถาบันเศรษฐกิจได้อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านข้อมูลซึ่งถือได้ว่าความพร้อมและความเพียงพอในรายละเอียดของข้อมูลต่างๆที่สามารถรวบรวมและประมวลขึ้นมาได้จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิตามที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดทำขึ้นเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาบัญชีประชาชาติของประเทศ

SNA 2008 ซึ่งเป็นระบบบัญชีประชาชาติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นระบบที่ปรับปรุงต่อเนื่องมาจากระบบบัญชีประชาชาติ 1993 และ 2003 ให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะในปัจจุบันปัจจัยสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมค่อนข้างมาก ภายหลังจากเมื่อมีการประกาศใช้ระบบบัญชีประชาชาติ 1993 และ 2008 ดังกล่าวแล้ว เป็นต้นมานั้น ประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาในหลาย ๆ ประเทศได้เปลี่ยนแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจากการวางแผนจากส่วนกลางมาเป็นการดำเนินการโดยใช้ระบบและกลไกของตลาดมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันปัจจุบันก็มีงานวิจัยต่าง ๆ เกิดขึ้นค่อนข้างมาก ผลงานวิจัยได้สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีคุณภาพ มีการกระจายความมั่งคั่งให้เท่าเทียมกันมากขึ้น รวมทั้งได้ค้นพบสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มเติมที่ช่วยบ่งชี้ให้เห็นว่าสาระสำคัญในบางเรื่องของบัญชีประชาชาติเดิมนั้นไม่ทันสมัยหรือไม่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง

ระบบบัญชีประชาชาติ 2008 โดยแท้จริงแล้วไม่ได้มีการไปเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญใด ๆ ของระบบบัญชีประชาชาติ 1993 และ 2003 มากนัก รูปแบบโครงสร้างของบัญชียังคงเป็นเช่นเดิม แต่การปรับปรุงได้มุ่งเน้นไปที่การทำให้ระบบมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เป็นการไปช่วยตีความหรืออธิบายหรือกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขของประเด็นแง่มุมต่าง ๆ ที่เดิมในระบบ 1993 และ 2003 ยังไม่ชัดเจนหรือไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันนั้น ก็ได้ทำให้ชัดเจนมากขึ้น

⁹การจัดทำ System of National Accounts เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่าง European Commission(EU), International Monetary Fund(IMF), Organisation for Economic Co-operation and Development(OECD), United Nations(UN) และ World Bank

¹⁰ System of National Accounts หรือ SNA ได้มีการจัดทำและพัฒนาปรับปรุงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันรวมทั้งหมด 5 ครั้ง โดยเริ่มจาก SNA 1953, SNA 1968, SNA 1993, SNA 2003 และระบบที่ปรับปรุงหลังสุดคือ SNA 2008 ทั้งนี้การปรับปรุงที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากระบบก่อนหน้าอย่างค่อนข้างมีนัยสำคัญ คือ SNA 1968 และ SNA 1993

สามารถที่นำไปประยุกต์ใช้ได้โดยสะดวกมากขึ้น รวมทั้งไปสร้างความสอดคล้องเชื่อมโยงกับบัญชีต่าง ๆ ที่สำคัญคือ ในภาคการเงินเพื่อให้การอธิบายภาพต่าง ๆ ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน

สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงในระบบบัญชีประชาชาติ 2008 สามารถสรุปได้ 5 เรื่องคือ

1) ทรัพย์สิน (assets) ในระบบบัญชีประชาชาติ 2008 ได้เปลี่ยนแปลงการเรียกจากเดิม intangible produced assets ใหม่ โดยเรียกว่า intellectual property products หรือทรัพย์สินทางปัญญา และได้มีการทำความเข้าใจให้ชัดเจนเพิ่มขึ้นในเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา เพราะเนื่องจากจะเป็นทรัพย์สินสำคัญในอนาคตที่เรียกว่าเศรษฐกิจบนฐานความรู้ การตีความและวิธีการบันทึกค่าของทรัพย์สินประเภทฐานข้อมูล งานต้นฉบับและงานพิมพ์ซ้ำ (data bases and of originals and copies) ได้มีการขยายความให้ชัดเจนขึ้น ระบบได้ริเริ่มให้มีการนำค่าใช้จ่ายของงานวิจัยและพัฒนา (expenditure on research and development) มาบันทึกเป็นการสะสมทุน นอกจากนี้ยังมีการทบทวนนิยามและความหมายของคำว่าทรัพย์สินจะครอบคลุมในเรื่องอะไรบ้าง ทรัพย์สินที่ผลิตใหม่ได้ หรือผลิตใหม่ไม่ได้หมายถึงอะไร การตีความการเป็นทรัพย์สินในสิทธิการเช่า หรือสิทธิในประทานบัตรต่าง ๆ การซื้ออาวุธที่ตีความว่าเป็นการสะสมทุน รวมทั้งเรื่องของ capital services เป็นต้น

2) ภาคการเงิน (the financial sector) ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาภาคการเงินถือได้ว่าเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วที่สุด จนกระทั่งข้อกำหนดต่าง ๆ เช่น การตีความ การบันทึกค่า การกำหนดนิยาม ความหมายและขอบเขตที่ได้รับระบุไว้เดิมในระบบบัญชีประชาชาติไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทัน ในระบบบัญชีประชาชาติ 2008 จึงถือได้ว่าในภาคการเงินได้มีการปรับปรุงแก้ไขที่มีสาระสำคัญมากที่สุด โดยได้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใน 2 เรื่อง คือ (1) การกำหนดขอบเขตของทรัพย์สินทางการเงินโดยให้รวมสัญญาของอนุพันธ์ตราสารทางการเงินเข้าไว้ด้วยไม่ว่าจะมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันหรือไม่ก็ตาม และ (2) ให้บันทึกค่าของ interest rate swaps และ forward rate agreements เป็นธุรกรรมทางการเงิน (financial transactions) แทนที่เดิมซึ่งบันทึกโดยถือว่าเป็น interest flows นอกจากนี้ ยังมีการทำความเข้าใจถึงวิธีการวัดค่าของการประกันภัยที่มีใช้การประกันชีวิต (non-life insurance) ทั้งนี้เพราะในอดีตที่ผ่านมาได้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงต่างๆ ค่อนข้างมากและของมีการจ่ายสินไหมทดแทนในมูลค่าที่สูงจึงจำเป็นต้องมีการทำความเข้าใจให้มากขึ้น เช่น การทำความเข้าใจในวิธีวัดและการตีค่าทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (non performing loan) วิธีการวัดค่า FISIM เป็นต้น

3) โลกาภิวัตน์ (globalization) และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การที่เรื่องของโลกาภิวัตน์เป็นสาระสำคัญเรื่องหนึ่งของการปรับปรุงเป็นระบบบัญชีประชาชาติ 2008 ด้วยนั้นเนื่องจากปัจจุบันมีการเคลื่อนย้ายแลกเปลี่ยนทั้งสินค้า บริการ เงินทุน และการทำงานในระหว่างประเทศอย่างไม่มีขอบเขตจำกัดมากขึ้น ประเด็นที่สำคัญในเรื่องนี้คือระบบบัญชีประชาชาติ 2008 ต้องการให้การตีความ การกำหนดวิธีการบันทึกค่ามีความเป็นสากล สอดคล้องกันได้กับทุก ๆ ประเทศ ตัวอย่างรายการที่มีการทำความเข้าใจให้มากขึ้น เช่น การตีความของค่า stocks and flows ตีความของรายได้จากการทำงานของคนที่มีใช้คนในประเทศนั้น การบันทึกความเป็นเจ้าของ

ครอบครองสินค้าและบริการเมื่อมีการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการระหว่างประเทศซึ่งในระบบนี้จะให้ความสำคัญกับความเป็นเจ้าของมากกว่าการที่สินค้าจะมีการเคลื่อนย้ายทางกายภาพไปอย่างไร รวมทั้งการตีความหมายของ special purpose entities (shell companies or brass plate companies) ซึ่งระบบนี้เห็นว่าเป็น institutional units ลักษณะหนึ่ง

4) ภาครัฐบาลและภาคสาธารณะ (the general government and public sectors) ได้มีการทำความเข้าใจให้มากขึ้นในหลาย ๆ เรื่อง โดยเฉพาะให้เป็นไปตามหลักการหรือสอดคล้องกับมาตรฐานบัญชีของรัฐบาล การทำความเข้าใจระหว่างภาครัฐ (the government) กับภาคเศรษฐกิจสาธารณะ (the public sectors) การตีความหมาย super dividends ที่จ่ายโดย public corporations และการอัดฉีดทุนลงไปยัง public enterprises การตีความหมายและบันทึกค่ากิจกรรมที่เป็น public-private partnerships การใช้จ่ายระหว่างรัฐบาลกับ public corporations การตีค่าและบันทึกค่า securitization ซึ่งมีผลกระทบต่อ government debt การตีค่าและบันทึกค่า loan guarantees, export credit และ student loan guarantees เป็นต้น

5) เศรษฐกิจนอกระบบ (the informal sector) ระบบบัญชีประชาชาติ 2008 ได้หยิบยกประเด็นของการวัดค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดจากครัวเรือนและเศรษฐกิจนอกระบบ (informal sector) และเศรษฐกิจที่ไม่ได้มีการบันทึกทางสถิติ (not-observed economy) เพื่อให้มีการพัฒนาและจัดทำเป็นระบบขึ้นมาต่อไป

บัญชีประชาชาติของประเทศไทยเป็นระบบที่นำเสนอภาพรวมเศรษฐกิจ (Total economy) ในรูปของมูลค่า ณ ราคาประจำปี ด้วยการแสดงความเชื่อมโยงทั้งด้านแหล่งที่มาของรายรับ (Resources) และด้านการใช้จ่าย (Uses) ของบัญชีเศรษฐกิจต่าง ๆ 8 บัญชี ประกอบด้วย

(1) บัญชีการผลิต (Production account) เป็นบัญชีที่บันทึกกิจกรรมการผลิตของสินค้าและบริการที่มีในระบบเศรษฐกิจของประเทศทั้งหมด โดย นำเสนอมูลค่าผลผลิตค่าใช้จ่ายขั้นกลาง และมูลค่าเพิ่ม หรือ GDP ของระบบเศรษฐกิจโดยรวม

(2) บัญชีแหล่งที่มาของรายได้ (Generation of income account) แสดงองค์ประกอบของมูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย ค่าตอบแทนแรงงาน (Compensation of employees) ภาษีการผลิตและนำเข้าสุทธิ (taxes on production and imports less subsidies) ส่วนเกินจากการประกอบการ (Operating surplus) และ Mixed income

(3) บัญชีการกระจายรายได้ปฐมภูมิ (Allocation of primary income account) แสดงการกระจายรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการผลิตในข้อ (2) ไปสู่เจ้าของปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้อง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าผลตอบแทนปัจจัยการผลิต ซึ่งในที่นี้รวมถึงภาคต่างประเทศด้วย เช่น ค่าตอบแทนแรงงานเป็นผลตอบแทนของแรงงาน รายได้จากทรัพย์สินเป็นผลตอบแทนของทุน และภาษีเป็นรายได้ของรัฐบาล เป็นต้น โดยบัญชีนี้จะแสดงให้เห็นรายได้ประชาชาติโดยรวม โดยในที่นี้หรือตามระบบบัญชีประชาชาติ ค.ศ.1993 และ ค.ศ.2008 เรียกว่า

Gross national income: GNI ซึ่งจะมีมูลค่าเท่ากับผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross national product: GNP) ตามระบบบัญชีประชาชาติเดิม หรือระบบ ค.ศ.1953

(4) บัญชีการกระจายรายได้ทุติยภูมิ (Secondary distribution of income account) แสดงถึงการได้มาของรายได้ทั้งหมด ทั้งที่เกิดจากกระบวนการผลิต และการโอน รวมทั้งเงินสมทบกองทุนเกี่ยวกับการประกันสังคม และผลประโยชน์ที่กองทุนฯ จ่ายให้แก่ผู้ประกันตน โดยแสดงให้เห็นรายได้ที่พึงจับจ่ายใช้สอยได้ (Disposable income)

(5) บัญชีการใช้จ่าย (Use of disposable income account) แสดงรายได้ที่พึงจับจ่ายใช้สอย (disposable income) ที่สามารถนำมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้าย (Final consumption expenditure) และการออม (Saving)

(6) บัญชีการกระจายรายได้ที่เป็นสิ่งของ (Redistribution of income in kind account) แสดงมูลค่าสินค้าและบริการเพื่อสวัสดิการสังคมที่รัฐหรือองค์การไม่แสวงกำไรให้บริการภาคครัวเรือน จัดหาให้แก่ประชาชนหรือภาคครัวเรือนโดยไม่คิดมูลค่า หรือเรียกว่า Social transfer in-kind เช่นการให้บริการทางการแพทย์ การศึกษา หรือการแจกอาหาร และเครื่องนุ่งห่ม กรณีน้ำท่วม เป็นต้น

(7) บัญชีการใช้จ่ายที่ปรับด้วยมูลค่าการโอนที่เป็นสิ่งของแล้ว (Use of adjusted disposable income account) แสดงให้เห็นถึงรายได้สุทธิที่ภาคสถาบันต่าง ๆ สามารถนำมาใช้จ่ายได้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่แท้จริง และการออม (saving)

(8) บัญชีต่างประเทศ (External income account) แสดงธุรกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ส่วนในด้านการนำเสนอบัญชีประชาชาติราคาคงที่ปัจจุบันก็ได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่เรียกว่ารายได้ประชาชาติของประเทศไทยแบบปริมาณลูกโซ่ (chain volume measure) โดยได้มีการปรับปรุงและนำเสนอใหม่เป็นอนุกรมในฉบับ พ.ศ.2533-2553 และได้ดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

องค์ประกอบที่สำคัญของบัญชีประชาชาติคือการแสดงค่าของ flows และ stock ที่เกิดขึ้นทั้งหมดในรอบระยะเวลาของบัญชีซึ่งปกติจะใช้ระยะเวลา 1 ปีตามปีปฏิทิน ในส่วนของ flow นั้น เป็นการแสดงค่าของการผลิต (Production) รายได้ (Income) และการใช้จ่าย (Expenditure) ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาทางบัญชีทั้งหมด ส่วนค่าของ stock หรือ Balance sheet เป็นการแสดงค่าของทรัพย์สินที่มีอยู่ในตอนต้นปีและปลายปีโดยเชื่อมโยงกับ flow ก็คือทรัพย์สินที่เกิดขึ้นและที่ใช้หมดสิ้นไปในระหว่างปี ในส่วนของ flow นั้น การผลิตถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญโดยเป็นการไปนำปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศมีอยู่มาผลิตเป็นสินค้าและบริการออกมา เช่น การผลิตของภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้า ภาคการบริการ เป็นต้น ผลจากการผลิตดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดเป็นรายได้ซึ่งก็คือผลตอบแทนปัจจัยการผลิตในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบด้วยค่าจ้าง (Wages and salary) เป็นผลตอบแทนของแรงงาน ค่าเช่า (Rent) เป็นผลตอบแทนของที่ดินและรวมไปถึงทรัพย์สินที่มีใช้การเงิน ดอกเบี้ย (Interest) เป็นผลตอบแทนของ

เงินลงทุนและกำไร (Profit) ซึ่งเป็นผลตอบแทนของการประกอบการที่ผู้ประกอบการจะได้รับไปจากรายได้ที่เกิดขึ้น ก็จะนำไปใช้จ่าย (Expenditure) เพื่อซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่เกิดจากการผลิตดังกล่าว และส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายก็คือการออม ระบบบัญชีประชาชาติจะใช้วิธีแบ่งหน่วยงานเศรษฐกิจออกเป็นภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่เรียกว่าภาคสถาบันเศรษฐกิจ (Economic institutions) จำนวน 5 ภาคสถาบันเศรษฐกิจ ประกอบด้วย (1) นิติบุคคลทางการเงิน (Financial corporation), (2) นิติบุคคลที่ไม่มีสถาบันการเงิน (Non-financial corporation), (3) ครัวเรือน (Household), (4) รัฐบาล (Government) และ (5) สถาบันไม่แสวงกำไรที่ให้บริการแก่ครัวเรือน (Non-profit institution serving household) ในการวัดค่ารายการต่าง ๆ ในระบบบัญชีประชาชาติก็คือมูลค่าของ flow ที่ถือว่าเป็นธุรกรรมทางเศรษฐกิจ (transaction) ที่เกิดการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งการผลิต รายได้และการใช้จ่ายต่าง ๆ เกิดเป็นการแลกเปลี่ยนกันระหว่างภาคสถาบันเศรษฐกิจและภายในสถาบันเศรษฐกิจต่าง ๆ เกิดขึ้น ระบบบัญชีประชาชาติก็คือระบบที่กำหนดวิธีการวัดค่า flow และ stock ต่างๆที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจดังกล่าว

ค่าของ flow นั้น ส่วนที่มีรายละเอียดและยุ่งยากที่สุดคือส่วนของรายได้ ทั้งนี้เพราะรายได้สามารถเกิดขึ้นและได้รับมาในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งรายได้ที่เกิดจากผลตอบแทนปัจจัยการผลิตซึ่งถือว่าเป็นรายได้หลักตามทฤษฎีในทางเศรษฐศาสตร์ รายได้จากการลงทุนในทรัพย์สินทางการเงิน รายได้จากการประกันสังคม รายได้ที่มีผู้ยกให้หรือโอนมาให้ และรายได้ที่เกิดจากการผลิตสินค้าและบริการโดยตนเองและใช้บริโภคภายในของตนเองซึ่งระบบบัญชีประชาชาติได้กำหนดให้ต้องประเมินขึ้นมาของรายการบางรายการที่สำคัญ คือ มูลค่าการพักอาศัยในบ้านของตนเอง และยังมีรายได้ส่วนที่ได้รับมาจากต่างประเทศอีกด้วย ด้วยเหตุดังกล่าวระบบบัญชีประชาชาติจึงได้มีการออกแบบระบบที่ลงรายละเอียดค่อนข้างมากในส่วนของรายได้ และถือว่ารายได้คือศูนย์กลางของระบบ ดังเห็นได้ว่า ระบบบัญชีประชาชาติ ค.ศ.1993 และ ค.ศ. 2008 ได้แนะนำให้เปลี่ยนการเรียก ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross national product: GNP) ตามระบบบัญชีประชาชาติ ค.ศ.1968 มาเป็น Gross national income: GNI เนื่องจากคำว่า GNI สะท้อนแนวคิดของการวัดรายได้ (Income measure) ซึ่งเป็นค่าหลักของระบบเศรษฐกิจได้ดีกว่า GNP โดยที่ GNI สามารถคำนวณได้จาก GDP บวกผลตอบแทนปัจจัยการผลิตสุทธิจากต่างประเทศ (Net factor income from the rest of the world)

2.5.2 วิธีการจัดทำบัญชีประชาชาติของประเทศ

1) วิธีการคำนวณ ประมวลผลบัญชีประชาชาติ

โดยหลักการของการจัดทำบัญชีประชาชาติสากลและวิธีการที่สำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการประมวลผลบัญชีประชาชาติของประเทศไทยนั้น การจัดทำบัญชีประชาชาติเพื่อแสดงถึงมูลค่าของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศมีวิธีการคำนวณ 3 ด้าน คือ

1.1) การประมวลด้านการผลิต (Production approach) หมายถึง การวัดมูลค่าของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นภายในประเทศไทยในรอบระยะเวลาที่กำหนดโดย

การคำนวณขึ้นจากมูลค่าของสินค้าและบริการทุกประเภทที่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้ทำการผลิตขึ้นในรอบระยะเวลาดังกล่าว และเนื่องจากการผลิตสินค้าและบริการใด ๆ ก็ตาม สินค้าที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมหนึ่งนอกจากจะใช้ไปเพื่อการอุปโภคและบริโภคขั้นสุดท้ายแล้ว สินค้าส่วนหนึ่งก็จะถูกใช้ไปเป็นวัตถุดิบของอีกอุตสาหกรรมหนึ่งเสมอ ดังนั้น ถ้าหากวัดมูลค่าการผลิตทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจโดยการรวมมูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมทั้งหมดเข้าด้วยกัน ก็จะเกิดการนับซ้ำขึ้นในส่วนของการใช้ไปเป็นวัตถุดิบให้กับอีกอุตสาหกรรมหนึ่ง จึงต้องหักมูลค่าวัตถุดิบหรือค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (Intermediate cost) ดังกล่าวออกจากมูลค่าการผลิต ส่วนต่างที่ได้ เรียกว่ามูลค่าเพิ่ม (Value added) มูลค่าการผลิตทั้งหมดของระบบเศรษฐกิจจึงเป็นการรวมมูลค่าเพิ่มของการผลิตสินค้าและบริการต่างๆ ทั้งหมด เข้าด้วยกัน

วิธีการคำนวณมูลค่าเพิ่ม แสดงได้ดังนี้

Value added (VA) = Gross output – Intermediate cost

Gross output = $Q \times P$

โดยที่ Q = ประมาณการผลิตของสินค้าและบริการต่างๆ
(Quantity of production)

P = ราคา (Price)

ทั้งนี้ถ้า Q เป็นองค์ประกอบของสินค้า ที่มากกว่า 1 รายการ P จะหมายถึงราคาเฉลี่ยของกลุ่มสินค้าดังกล่าว ซึ่งในการคำนวณที่ถูกต้องจะต้องถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่า หรือปริมาณของสินค้าแต่ละชนิด จึงจะทำให้ได้ผลการคำนวณที่ถูกต้อง ทั้งนี้ราคาที่ใช้จะเป็นราคา ณ แหล่งผลิตที่ เรียกว่า at factory or at farm gate price

การคำนวณด้านการผลิตเป็นการวัดมูลค่าของกิจกรรมการผลิต (Production activities) ที่เกิดจากผู้ผลิต ในปัจจุบัน บัญชีประชาชาติของประเทศไทยได้แยกสาขาการผลิตออกเป็น 16 สาขาการผลิต ประกอบด้วย

- (1) Agriculture, hunting and forestry
- (2) Fishing
- (3) Mining and quarrying
- (4) Manufacturing
- (5) Electricity, gas and water supply
- (6) Construction
- (7) Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
- (8) Hotels and restaurants
- (9) Transport, storage and communications

- (10) Financial intermediation
- (11) Real estate, renting and business activities
- (12) Public administration and defence; compulsory social security
- (13) Education
- (14) Health and social work
- (15) Other community, social and personal service activities
- (16) Private households with employed persons

1.2) การประมวลด้านรายจ่าย (Expenditure approach) หมายถึง การคำนวณมูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดของประเทศที่เกิดขึ้นจากการจับจ่ายใช้สอยในสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายของหน่วยภาคสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ (Economic institution) ในรอบระยะเวลาที่กำหนด ประกอบด้วย

(1) การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของภาคครัวเรือน (Private consumption expenditure : PCE) โดยมีวิธีการคำนวณหาค่าการใช้จ่าย 3 วิธีคือ

(1.1) คำนวณหามูลค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายของครัวเรือนโดยตรง เรียกว่า out of pocket approach เช่น การใช้มูลค่าการใช้จ่ายตามที่ปรากฏในผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน เป็นต้น

(1.2) คำนวณทางอ้อม หมายถึง การใช้วิธีการอื่น ๆ ที่เป็นการกำหนดขึ้นมาเป็นการเฉพาะกับรายการค่าใช้จ่ายนั้น ๆ เป็นกรณี ๆ ไป เช่น การใช้ปริมาณที่อุปโภคบริโภคคูณกับราคาที่ครัวเรือนซื้อ หรือการปรับจากค่าปีฐานที่อาจได้มาจากการสำรวจหรือศึกษาเฉพาะกรณี แล้วปรับมาเป็นปีปัจจุบันโดยใช้เครื่องชี้ที่สอดคล้องกับรายการการใช้จ่ายดังกล่าว เป็นต้น ตัวอย่าง เครื่องชี้ที่สำคัญ เช่น รายรับของธุรกิจแจ้งเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ การใช้จำนวนประชากร หรือจำนวนครัวเรือน เพื่อคำนวณหาค่าการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนหรือค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน ในปีฐานขึ้นมาเป็นปีปัจจุบัน เป็นต้น

(1.3) การใช้วิธีกระแสสินค้า (Commodity flows method) เป็นการคำนวณหามูลค่าการใช้จ่ายโดยเริ่มต้นวัดค่ามาจากมูลค่าการผลิต หักลบด้วยการใช้จ่ายของรัฐบาล การใช้จ่ายเพื่อการลงทุน การส่งออก และการสะสมในสต็อกสินค้าคงเหลือ และถ้าเป็นสินค้าที่มีการนำเข้าก็ต้องนำมูลค่าการนำเข้ามารวมไว้ด้วย ส่วนต่างที่เกิดขึ้นคือการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของครัวเรือน

(2) รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของภาครัฐบาล (Government consumption expenditure) ส่วนใหญ่เป็นการรวบรวมจากรายงานการใช้จ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ จากกรมบัญชีกลาง และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งองค์กรอิสระ กองทุนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดรวมอยู่ในขอบเขตของการเป็นหน่วยงานประเภทภาครัฐบาลซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เงินเพื่อ

ใช้จ่ายจากงบประมาณแผ่นดินหรือได้รับอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน องค์ประกอบของรายจ่าย
รัฐบาล ประกอบด้วย

(2.1) รัฐบาลส่วนกลาง (Central government)

(2.2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร
เมืองพัทยา เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบลทุกแห่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การ
บริหารส่วนตำบลทุกแห่ง

(2.3) สถาบันอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น สำนักงานคณะกรรมการ
เลือกตั้ง สำนักงานป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ สำนักงานสิทธิมนุษยชน เป็นต้น

(2.4) กองทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญ กองทุน
ประกันสังคม และ กองทุนต่าง ๆ ตามที่ปรากฏภายใต้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของ
ประเทศ

(2.5) รัฐวิสาหกิจที่ให้บริการโดยไม่แสวงกำไรภายใต้การกำกับดูแล
ของส่วนราชการโดยตรง เช่น สำนักงานสลากกินแบ่ง องค์การสวนสัตว์ เป็นต้น

(2.6) องค์กรและสถาบันไม่แสวงหากำไรของรัฐอื่น ๆ ที่ให้บริการ
แก่ประชาชนโดยรวม รวมทั้งองค์การมหาชนของรัฐ

**(3) การสะสมทุนถาวรเบื้องต้น (Gross fixed capital formation :
GFCF) ของภาคเอกชนและภาครัฐบาล** แบ่งวิธีการคำนวณออกเป็นการสะสมทุนถาวรของภาคเอกชน
และการสะสมทุนถาวรของภาครัฐบาล โดยที่แต่ละประเภทจะมีวิธีการคำนวณที่ต่างกันไปตามข้อมูล
ที่มีและสามารถรวบรวมได้

(3.1) การสะสมทุนถาวรของภาคเอกชน แบ่งออกเป็น 2 หลัก ๆ
ที่สำคัญ คือ

ก. การก่อสร้าง หมายถึง การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์
ประเภทสิ่งก่อสร้าง ประกอบด้วย การก่อสร้างที่เป็นอาคาร หรือโรงเรือน เช่น บ้านอยู่อาศัย อาคาร
พาณิชย์ โรงงาน การก่อสร้างที่ไม่ใช่อาคาร เช่น รั้ว ถนน เขื่อนกั้นดิน สะพาน และการพัฒนา
ปรับปรุงที่ดิน (Land development) ทั้งนี้มูลค่าการลงทุนดังกล่าวนี้ให้นับรวมมูลค่าของส่วนเหลือ
ของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ไว้ด้วย การคำนวณมูลค่าการก่อสร้างของภาคเอกชนส่วนใหญ่ใช้วิธีการ
คำนวณจากพื้นที่การก่อสร้างซึ่งมีหน่วยเป็นตารางเมตรคูณด้วยราคาต่อตารางเมตร พื้นที่
ก่อสร้างประมาณค่ามาจากพื้นที่ให้อนุญาตปลูกสร้างโดยปรับให้เป็นพื้นที่ที่ก่อสร้างเสร็จในรอบ
ระยะเวลาบัญชีคือ 1 ปี (Work in progress) ส่วนราคาต่อก่อสร้างได้มาจากราคากลาง โดยเฉลี่ยของ
การก่อสร้างแต่ละประเภท

ข. เครื่องจักรเครื่องมือ ประกอบด้วย 3 รายการที่สำคัญคือ
ยานพาหนะ เฟอร์นิเจอร์ และเครื่องใช้สำนักงาน และเครื่องจักรกล ในส่วนของยานพาหนะ
ใช้จำนวนการจดทะเบียนยานพาหนะกับหน่วยงานราชการ คือ กระทรวงคมนาคม ส่วนรายการสะสม

ทุน ประเภทเฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน และเครื่องจักรกล การคำนวณมูลค่าการสะสมทุนมีวิธีการ 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการคำนวณหามูลค่าการลงทุน เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ เครื่องจักร เครื่องมือรวมทั้งหมด ขั้นตอนที่สองเป็นการรวบรวมข้อมูลการสะสมทุนของรายการดังกล่าวของภาครัฐบาลแล้วนำไปหักออกจากส่วนแรก ส่วนต่างที่ได้ คือ การสะสมทุนหรือการลงทุนด้านเฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ เครื่องจักรและเครื่องมือของภาคเอกชน การคำนวณหามูลค่าเครื่องจักร เครื่องมือรวมส่วนใหญ่ใช้วิธีการคำนวณกระแสสินค้า (Commodity flow) โดยการประมาณค่าขึ้นมาจากจำนวนหรือมูลค่าที่ผลิตขึ้นมาในประเทศ จำแนกตามสินค้าทุนแต่ละประเภท แล้วนำมารวมกับการนำเข้าซึ่งต้องคำนวณโดยประมาณค่าการนำเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีท้องถิ่น ค่าขนส่งและค่าส่วนเหลือทางการค้า (Trade margin and transportation cost) รวมเข้าไว้ด้วยกันเพื่อให้เป็นมูลค่าปลายทางที่เป็นการลงทุนของธุรกิจโดยส่วนที่ส่งออกต่างประเทศ ส่วนที่เหลือคือเฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ เครื่องจักรและเครื่องมือที่ใช้ในประเทศของภาคเศรษฐกิจทั้งหมดในประเทศ

(3.2) การสะสมทุนภาครัฐบาล ใช้ข้อมูลจากรายงานรายจ่ายของภาครัฐในหมวดที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และครุภัณฑ์ รวมทั้งการรวบรวมรายจ่ายเพื่อการลงทุนจากหน่วยงานต่างโดยตรงที่สำคัญคือ การลงทุนของรัฐวิสาหกิจทุกแห่งทั่วประเทศซึ่งได้ข้อมูลจากงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ และรายจ่ายลงทุนของหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ

ก. มูลค่าส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือ ส่วนใหญ่ใช้การคำนวณมูลค่าสต็อกปลายปีโดยวิธีกระแสสินค้า แล้วนำไปลบกับสต็อกต้นปี ส่วนต่างที่ได้คือมูลค่าส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือ

ข. การส่งออกสินค้าและบริการในส่วนของการส่งออกสินค้า รวบรวมข้อมูลหลักจากรายงานของกรมศุลกากร โดยคิดเฉพาะส่วนที่ส่งออกไปจริงไม่รวมในส่วนของการ Re-export (การส่งออกชั่วคราว เช่น นำไปแสดงสินค้า หรือสินค้าส่งออกเพื่อไปซ่อมแซม เป็นต้น) ส่วนการส่งออกบริการใช้ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

ค. การนำเข้าสินค้าและบริการซึ่งเป็นรายการที่จะต้องนำไปหักลบจากการใช้จ่ายทั้งหมดเพื่อให้เป็นค่าเฉพาะรายจ่ายที่เกิดขึ้นภายในประเทศ ข้อมูลมูลค่าการนำเข้าได้จากรายงานของกรมศุลกากรเช่นเดียวกันกับการส่งออกและทำนองเดียวกันการนำเข้าบริการได้จากรายงานของธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีการนำเข้าในกรณีอื่น ๆ ที่ต้องนำมารวมไว้ด้วย เช่น การนำเข้าไฟฟ้าจาก สปป. ลาว เป็นต้น รวมทั้งการนำเข้าเครื่องบินของสายการบินไทยที่ส่วนใหญ่การนำเข้าจริง และการชำระเงิน (Cash basis) จะมีส่วนเหลือในทางเวลาเกิดขึ้น ซึ่งบัญชีประชาชาติต้องใช้หลัก Accrual basis (ในระบบการคำนวณบัญชีดุลการชำระเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยก็ใช้หลัก Accrual basis เช่นเดียวกัน)

1.3) การประมวลด้านรายได้ (Income approach) หมายถึง มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากผลตอบแทนปัจจัยการผลิต อันเนื่องมาจากการนำเข้าปัจจัยการผลิตดังกล่าวมาผลิตสินค้าและบริการภายในระยะเวลาที่กำหนด รายการผลตอบแทนปัจจัยการผลิตที่สำคัญ

ประกอบด้วย¹¹ (1) ผลตอบแทนแก่แรงงาน (Compensation of employee) (2) ค่าเช่า (Rent) (3) ดอกเบี้ย (Interest) (4) กำไร (Profit) อย่างไรก็ตาม ในการระบบบัญชีประชาชาติได้มีการคำนวณค่าของรายได้ที่สามารถนำไปใช้จับจ่ายใช้สอยได้ โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ด้วยกันคือ

(1) การคำนวณ Generation of income account ซึ่งก็คือ primary income ประกอบด้วยรายการ

- ก. Compensation of employees
- ข. Taxes on production and imports (less subsidies)
- ค. Mixed income and operating surplus, net

(2) การคำนวณ Allocation of primary income account เป็นการนำค่าที่ได้จาก Generation of income account หรือ primary income มารวมกับ Property income (Property income เป็นรายได้ที่ไม่ได้เกิดจากการผลิต แต่ผู้ที่ได้รับรายได้จาก property income ดังกล่าวสามารถนำมาใช้จับจ่ายใช้สอยได้)

(3) การคำนวณ Secondary distribution of income account เป็นขั้นตอนที่ต่อจากการคำนวณ Allocation of primary income account โดยการนำค่า net current transfers, net social contribution มาหักออกไป (อาจมีค่าสูงขึ้นไปก็ได้ถ้าค่าสุทธิมีค่าเป็นบวก ซึ่งหมายถึงว่าได้รับเข้ามาสูงกว่าที่จ่ายออกไป)

วิธีการประมวลผลด้านรายได้ค่อนข้างที่จะหลากหลายและแตกต่างกันไปแต่ละรายการตามความเหมาะสมของข้อมูลที่มี เช่น ผลตอบแทนแก่แรงงานคำนวณจากจำนวนการจ้างงานคูณกับอัตราค่าจ้างเฉลี่ย หรือในกรณีของกำไรใช้ข้อมูลส่วนหนึ่งจากงบกำไรขาดทุนของธุรกิจ เป็นต้น รวมทั้งการใช้รายงานจากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการใช้ผลการคำนวณภายในระบบการจัดทำบัญชีประชาชาติด้วยกันเอง เป็นต้น

ผลการประมวลมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้ง 3 ด้านนี้ ในทางทฤษฎีแล้วจะต้องมีมูลค่าเท่ากัน แต่ในทางปฏิบัติจริงอาจมีค่าแตกต่างกัน เรียกว่า ค่าความคลาดเคลื่อนทางสถิติ (Statistical discrepancies) ซึ่งเกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัย เช่น ระยะเวลาบันทึกข้อมูลที่ไม่ตรงกัน (แต่อยู่ในช่วงระยะเวลาคำนวณบัญชีประชาชาติเดียวกัน เช่น ปีเดียวกัน หรือไตรมาสเดียวกัน เป็นต้น) การมีแหล่งข้อมูลที่ต่างกัน รวมทั้งเทคนิคทางสถิติที่ใช้รวบรวมข้อมูลที่ต่างกัน เป็นต้น

ในกรณีของประเทศไทย เนื่องจากความพร้อมของข้อมูลด้านการผลิตค่อนข้างที่จะสมบูรณ์มากกว่าด้านค่าใช้จ่ายและด้านรายได้ จึงใช้วิธีการคำนวณด้านการผลิตเป็นวิธีการหลัก (Core approach) ของการคำนวณบัญชีประชาชาติของประเทศ¹² การอ้างอิงอัตราการ

---

¹¹ ผลตอบแทนปัจจัยการผลิตในที่นี้เป็นกรอธิบายตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ซึ่งมีปัจจัยการผลิต 4 ประเภทคือ แรงงาน ที่ดิน ทุน และการประกอบการ ส่วนในระบบบัญชีประชาชาตินั้น รายได้ประกอบด้วย 1) Mixed income and operating surplus, 2) Compensation of employee, 3) Taxes on productions and imports (net) และ 4) Property income (net)

¹² การจะเลือกใช้วิธีใดเป็น core approach ขึ้นอยู่กับความพร้อมของข้อมูลเป็นหลัก ในหลายประเทศส่วนใหญ่จะใช้ expenditure approach เป็น core approach อย่างไรก็ตามเนื่องจากในกรณีของประเทศไทยมีรายการด้านรายจ่ายที่มีข้อจำกัดในด้านข้อมูล

เติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศจึงเป็นการวัด GDP จากด้านการผลิต ส่วนการคำนวณด้านรายจ่าย เป็นวิธีการคำนวณและใช้ข้อมูลที่เป็นอิสระจากด้านการผลิต ผลที่ได้จะนำมาเปรียบเทียบกับด้านการผลิตโดยมีการกำหนดอัตราร้อยละของความคลาดเคลื่อนไว้ระดับหนึ่ง (ปกติใช้ค่า +/- 2.5%) ถ้าผลเบื้องต้นมีค่าสูงหรือต่ำกว่าค่าดังกล่าวก็จะมีการตรวจสอบและทบทวนพร้อมทั้งปรับปรุงค่าการคำนวณใหม่ สำหรับด้านรายได้ก็ใช้วิธีและข้อมูลที่เป็นอิสระจากด้านการผลิตและด้านการใช้จ่าย แต่เนื่องจากการคำนวณรายการ Mixed income and operating surplus ของด้าน Income ใช้เป็นค่าตัวเหลือ (Residual) จากค่าการคำนวณด้านการผลิต จึงทำให้ไม่มีค่าความคลาดเคลื่อนทางสถิติระหว่างด้านรายได้และด้านการผลิต

การประมวลหรือคำนวณมูลค่าของรายการต่าง ๆ ในบัญชีประชาชาติที่ได้ในแต่ละช่วงเวลา เช่น รายปี หรือรายไตรมาส นั้น เป็นมูลค่าที่เกิดจากการใช้ราคา ณ เวลานั้น ๆ คุณกับปริมาณในเวลาเดียวกัน ค่าที่ได้เป็นค่าที่เรียกว่า at current market prices ถ้านำค่าดังกล่าวในแต่ละช่วงเวลามาเปรียบเทียบกับกันเพื่อคำนวณหาการเปลี่ยนแปลง ค่าที่ได้จึงรวมผลของการเปลี่ยนแปลงของราคาเข้าไว้ด้วย ดังนั้น การหาอัตราค่าการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง (Real terms) จึงต้องทำโดยขจัดค่าการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากราคาออกไป ในอดีตสำนักบัญชีประชาชาติได้ใช้วิธีการคำนวณแบบปีฐานคงที่ (Fixed base year) หมายถึง การคำนวณโดยนำราคาในปีฐาน (Base year) มาคูณกับปริมาณในแต่ละช่วงเวลา ค่าที่ได้เรียกว่า at constant prices แต่เนื่องจากวิธีนี้ผลที่ได้ก็ยังไม่สามารถสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีในช่วงเวลาที่กำลังคำนวณดังกล่าวห่างจากปีฐานค่อนข้างมาก สำนักบัญชีประชาชาติจึงได้เปลี่ยนวิธีการคำนวณมูลค่าราคาคงที่จากวิธีปีฐานคงที่ดังกล่าวมาเป็นวิธีแบบปริมาณลูกโซ่หรือ Chain volume measure (CVM) ซึ่งเป็นวิธีที่ให้ผลการคำนวณที่ถูกต้องมากกว่าในปัจจุบัน SNA ได้แนะนำให้ประเทศต่าง ๆ ใช้วิธี CVM ดังกล่าวนี้นี้ วิธี CVM หมายถึง การวัดการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเมื่อเทียบกับปีที่แล้วโดยการถ่วงน้ำหนักด้วยราคาของปีที่แล้ว จึงมีลักษณะเหมือนกับเป็น moving based year, Laspeyres Type ส่วนการหามูลค่าราคาคงที่จะใช้มูลค่าในปีอ้างอิง (Reference year) เป็นค่าฐาน และคำนวณหาค่าในปีหรือในช่วงระยะเวลาต่อ ๆ มาโดยอาศัยดัชนีปริมาณที่ได้จากการเชื่อมโยงค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงที่คำนวณขึ้นมาจากค่า CVM ดังกล่าว แม้ว่าวิธี CVM จะให้ผลที่ถูกต้องดีกว่าแต่ข้อจำกัดของวิธีนี้ที่สำคัญก็คือ ค่าของผลรวมที่ได้จากรายการย่อยแต่ละรายการจะไม่เท่ากับค่ารวมของรายการใหญ่ที่เรียกว่า Non additively ปัจจุบันสำนักบัญชีประชาชาติได้ใช้วิธี CVM กับการจัดทำบัญชีประชาชาติทุกประเภท กล่าวคือบัญชีประชาชาติรายปีและสถิติผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด

สำคัญคือการคำนวณมูลค่าส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือซึ่งเป็นการใช้ข้อมูลภายในระบบการจัดทำบัญชีประชาชาติเป็นค่าสำหรับการคำนวณ ในขณะที่ด้านการผลิต ข้อมูลส่วนใหญ่มีค่อนข้างพร้อมมากกว่า ส่วนการคำนวณค่ารายการค่าใช้จ่ายชั้นกลาง (intermediate cost) ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่สำคัญของการคำนวณด้านการผลิตนั้น เนื่องจากสำนักบัญชีประชาชาติมีการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output table) เป็นประจำทุก 5 ปี ทำให้มีข้อมูลค่าใช้จ่ายชั้นกลางที่ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง และเนื่องจากเป็นข้อมูลค่าใช้จ่ายชั้นกลางจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตจึงมีความแนบเนียน (consistency) ระหว่างสาขาการผลิตต่างๆทั้งระบบ

2.5.3 ภาคสถาบันเศรษฐกิจ (economic institutions)

การจัดแบ่งภาคสถาบันเศรษฐกิจมีบทบาทสำคัญต่อการจัดกลุ่มองค์กรของบัญชี (organisation) และการกำหนดโครงสร้างบัญชี (structuring) ตามระบบบัญชีประชาชาติและรวมไปถึงระบบบัญชีเศรษฐกิจอื่นด้วยเช่นกัน การแสดงค่าการไหลเวียน (flow) ของธุรกรรมทางเศรษฐกิจใด ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น เป็นการสะท้อนถึงการไหลเวียนหรือแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นระหว่างสถาบันเศรษฐกิจต่าง ๆ ส่วนค่าคงที่ (stock) เป็นค่าที่แสดงถึงจำนวนที่สถาบันเศรษฐกิจนั้นมีอยู่ มิได้แลกเปลี่ยนกับสถาบันเศรษฐกิจอื่น

ระบบบัญชีประชาชาติแบ่งภาคเศรษฐกิจออกเป็น 2 ส่วน คือภาคเศรษฐกิจรวม (Total economy) และภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ (Rest of the world) ดังนี้

1) ภาคเศรษฐกิจรวม (Total economy) ประกอบด้วยสถาบันเศรษฐกิจ 5 สถาบันเศรษฐกิจ คือ

- (1) ธุรกิจในจดทะเบียนที่ไม่ใช่ธุรกิจทางการเงิน (Non-financial corporation)
- (2) ธุรกิจในจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจทางการเงิน (Financial corporation)
- (3) รัฐบาล (General government)
- (4) ครัวเรือนส่วนบุคคล (Households)
- (5) องค์กรไม่แสวงกำไร (Non-profit institutions serving households)

2) ภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ (Rest of the world)

2.5.4 การจัดประเภทมาตรฐาน (classifications)

การจัดประเภทมาตรฐานหมายถึงการแบ่งแยกรายการต่าง ๆ ออกเป็นรายการย่อย การเรียนรู้เรื่องมาตรฐานทำให้ทราบถึงการกำหนดโครงสร้างว่ารายการดังกล่าวนั้นมีองค์ประกอบปลีกย่อยอะไรบ้าง ตัวอย่างเช่น การบริโภคของครัวเรือนประกอบด้วย อาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า ฯลฯ เป็นต้น มาตรฐานเหล่านี้จะต้องมีความเป็นสากล เพื่อให้ผู้ใช้สามารถใช้ได้ร่วมกันและใช้ได้กับทุกองค์กรหรือทุกประเทศ การเรียนรู้เรื่องมาตรฐานจึงเป็นเรื่องสำคัญและต้องมีความเข้าใจลำดับแรก หลังจากนั้นจึงศึกษารายละเอียดลงไปในแต่ละรายการว่ามีความหมายอย่างไร มีขอบเขตการวัดอย่างไร มีวิธีการวัดค่า การประมวลค่าหรือการคิดคำนวณอย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องเข้าใจลึกลงไปอีกว่า รายการในมาตรฐานหนึ่งมีความต่างหรือสอดคล้องกับอีกรายการหนึ่งอย่างไร เช่น รายการอาหารในด้านการผลิตเหมือนกันหรือต่างกับการบริโภค เป็นต้น

1) การจัดประเภทมาตรฐานของกิจกรรมการผลิต (production activities)

มาตรฐานอุตสาหกรรมการผลิตจะเป็นตัวกำหนดโครงสร้างกิจกรรมการผลิต การวัดมูลค่ากิจกรรมการผลิตแต่ละรายการเป็นการวัดค่าของ gross output ของสถานประกอบการ (establishment) ที่อยู่ในแต่ละกิจกรรมการผลิต หากในสถานประกอบการใดมี gross out หลายกิจกรรมการผลิต อาจต้องแบ่งแยกกิจกรรมต่าง ๆ ออกจากกันหรืออาจใช้วิธีรวมทั้งหมดไว้ในกิจกรรมหลัก

มาตรฐานกิจกรรมการผลิตที่ใช้ในประเทศไทยและที่ใช้ในระบบบัญชีประชาชาติมี 2 ระบบมาตรฐานคือมาตรฐานอุตสาหกรรมสากล (ISIC) และมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย (TSIC)

การจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากล (International Standard Industrial Classification : ISIC)

สำนักงานสถิติแห่งองค์การสหประชาชาติได้กำหนดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมเรียกว่า มาตรฐานอุตสาหกรรมสากลโดยปัจจุบันได้ออกเผยแพร่ชุดที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 4 เมื่อปี ค.ศ. 2008 (rev 4, 2008) เป็นมาตรฐานเพื่อใช้สำหรับแบ่งประเภทกิจกรรมการผลิตในระบบบัญชีประชาชาติและการจัดทำสถิติอื่นของประเทศต่าง ๆ ประกอบด้วย 21 สาขากิจกรรมการผลิต (tabulation categories) ดังนี้

section	division	description
A	01-03	Agriculture, forestry and fishing
B	05-09	Mining and quarrying
C	10-33	Manufacturing
D	35	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E	36-39	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F	41-43	Construction
G	45-47	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H	49-53	Transportation and storage
I	55-56	Accommodation and food service activities
J	58-63	Information and communication
K	64-66	Financial and insurance activities
L	68	Real estate activities
M	69-75	Professional, scientific and technical activities
N	77-82	Administrative and support service activities
O	84	Public administration and defence; compulsory social security
P	85	Education
Q	86-88	Human health and social work activities
R	90-93	Arts, entertainment and recreation
S	94-96	Other service activities
T	97-98	Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use
U	99	Activities of extraterritorial organizations and bodies

2) การจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม(ประเทศไทย) (Thailand Standard Industrial Classification ; TSIC)

มาตรฐานอุตสาหกรรมของประเทศไทยจัดทำขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2515 โดยกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (ในขณะนั้นแต่ปัจจุบันคือ กระทรวงแรงงาน) ปัจจุบันคือ การจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย พ.ศ. 2552 (TSIC 2009) ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ISIC 2008 โดยแบ่งกิจกรรมการผลิตของประเทศไทยออกเป็น 21 สาขาการผลิตหรือหมวดใหญ่ ดังนี้

- หมวดใหญ่ A : เกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง
- หมวดใหญ่ B : การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน
- หมวดใหญ่ C : การผลิต
- หมวดใหญ่ D : ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบการปรับอากาศ
- หมวดใหญ่ E : การจัดหา น้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หมวดใหญ่ F : การก่อสร้าง
- หมวดใหญ่ G : การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์
- หมวดใหญ่ H : การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า
- หมวดใหญ่ I : ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร
- หมวดใหญ่ J : ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร
- หมวดใหญ่ K : กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย
- หมวดใหญ่ L : กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์
- หมวดใหญ่ M : กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ
- หมวดใหญ่ N : กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน
- หมวดใหญ่ O : การบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ
- หมวดใหญ่ P : การศึกษา
- หมวดใหญ่ Q : กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์
- หมวดใหญ่ R : ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ
- หมวดใหญ่ S : กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ

หมวดใหญ่ T : กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือน กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่สร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน ซึ่งไม่สามารถจำแนกกิจกรรมได้อย่างชัดเจน

หมวดใหญ่ U : กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก

เนื่องจากการผลิตของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีกิจกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา ดังนั้นการจัดมาตรฐานอุตสาหกรรมของประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ทันสมัย ซึ่งขณะนี้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมอยู่ระหว่างการปรับปรุงมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) ให้เป็นชุดใหม่ที่สอดคล้องกับภาวะที่เป็นจริงของประเทศไทยในปัจจุบัน

3) การจัดประเภทมาตรฐานของสินค้า (commodities) การจัดประเภทมาตรฐานของสินค้าที่เป็นระบบสากล มีการจัดไว้หลายรูปแบบ ที่สำคัญ ๆ มีดังนี้คือ

Standard International Trade Classification (SITC) เป็นระบบมาตรฐานสำหรับแยกประเภทสินค้าและบริการ ซึ่งรายการการบริโภคของครัวเรือนในบัญชีรายได้ประชาชาติรายปีของประเทศไทยก็ใช้มาตรฐานที่ใกล้เคียงกับ SITC นี้ด้วยเช่นกัน มาตรฐานตาม SITC ประกอบด้วยรายการหมวดใหญ่ ต่าง ๆ 10 หมวดใหญ่ ดังนี้

- 0. Food and live animals
- 1 - Beverages and tobacco
- 2 - Crude materials, inedible, except fuels
- 3 - Mineral fuels, lubricants and related materials
- 4 - Animal and vegetable oils, fats and waxes
- 5 - Chemicals and related products, n.e.s.
- 6 - Manufactured goods classified chiefly by material
- 7 - Machinery and transport equipment
- 8 - Miscellaneous manufactured articles
- 9 - Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC
- I - Gold, monetary
- II - Gold coin and current coin

นอกจาก SITC แล้ว ยังมีมาตรฐานสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่สำคัญอีก สรุปได้

ดังนี้

Central Product Classification (CPC) เป็นระบบมาตรฐานสำหรับการแบ่งแยกการขายสินค้าและบริการที่กำหนดในระบบบัญชีประชาชาติโดยได้มีการกำหนดและเริ่มใช้ตั้งแต่ 1993 SNA เป็นต้นมา

Classification of individual consumption by purpose (COICOP) เป็นระบบมาตรฐานสำหรับการแบ่งแยกการขายสินค้าและบริการที่ครัวเรือนอุปโภคในระบบบัญชีประชาชาติ 1993 SNA เช่นเดียวกัน

Classification of Functions of the Government (COFOG) เป็นระบบมาตรฐานสำหรับการแบ่งแยกการขายสินค้าและบริการที่รัฐบาลอุปโภคใน 1993 SNA

Harmonised system เป็นระบบมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับแยกประเภทสินค้าส่งออกและนำเข้าตามระบบศุลกากร

4) การจัดประเภทมาตรฐานรายการสินค้าและบริการในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต มาตรฐานรายการที่ปรากฏในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตเป็นประเภทมาตรฐานของสินค้าประเภทหนึ่ง แต่เป็นมาตรฐานของการผลิตและเป็นมาตรฐานโดยเฉพาะของประเทศไทย จำนวนรายการสินค้าและบริการมาตรฐานในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตมีทั้งหมด 180 รายการ ครอบคลุมสินค้าและบริการทุกชนิดที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจของประเทศตั้งแต่สินค้าเกษตรไปจนถึงการบริการ นอกจากการจำแนกเป็น 180 รายการแล้ว ยังมีการจำแนกเป็น 58 รายการและ 26 รายการ โดยที่เกิดจากการรวมรายการย่อย ๆ ใน 180 รายการดังกล่าวขึ้นมาเป็นรายการที่ใหญ่ขึ้น มีจำนวน 58 รายการ และ 26 รายการตามลำดับ อย่างไรก็ตามภายใต้สมมติฐานของการกำหนดให้ 1 กิจกรรมของสาขาการผลิต ทำการผลิตสินค้าเพียง 1 ประเภทรายการ ดังนั้น การจำแนกรายการในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตตามประเภทสินค้าจึงเป็นรายการเดียวกันกับสาขาของกิจกรรมการผลิต

5) การจัดหมวดหมู่ของทรัพย์สิน ระบบบัญชีประชาชาติสากล 1993 ได้กำหนดการจำแนกประเภทมาตรฐานของทรัพย์สินประกอบด้วยสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินและสินทรัพย์ทางการเงิน ดังนี้

สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงิน

1. สินทรัพย์ที่ผลิตขึ้นมา (Produces assets)

1.1 สินทรัพย์ถาวร (fixed assets)

1.1.1 สินทรัพย์ถาวร (fixed assets)

- 1) บ้านอยู่อาศัย (Dwellings)
- 2) อาคารและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (Other building and structures)
- 3) เครื่องจักรและอุปกรณ์ (Machinery and equipment)

- 4) ทรัพย์สินที่เป็นผลได้จากการเกษตรกรรม (Cultivated assets)
- 1.1.2 ทรัพย์สินจับต้องไม่ได้ (Intangible fixed assets)
  - 1) การสำรวจแหล่งแร่ (Mineral exploration)
  - 2) คำสั่งระบบปฏิบัติการ (Computer software)
  - 3) ต้นฉบับของงานบันเทิง งานวรรณกรรมและศิลปะกรรม (Entertainment, literary or artistic originals)
  - 4) ทรัพย์สินจับต้องไม่ได้อื่น ๆ (Other intangible fixed assets)
- 1.2 สินค้าคงคลัง (Inventories)
  - 1.2.1 สิ่งของและวัตถุดิบ (Materials and supplies)
  - 1.2.2 งานในระหว่างทำ (Work-in-progress)
    - 1) งานในระหว่างทำที่เป็นผลได้จากการเกษตรกรรม (Work-in-progress on cultivated assets)
    - 2) งานในระหว่างทำอื่นๆ (Other work-in-progress)
  - 1.2.3 สินค้าสำเร็จรูป (Finished goods)
  - 1.2.4 สินค้าที่ซื้อมาเพื่อขายไป (Goods for resale)
- 1.3 สิ่งของมีค่า (Valuables)
  - 1.3.1 อัญมณีและเครื่องประดับ (Precious metals and stones)
  - 1.3.2 วัตถุโบราณและงานศิลปะ (Antiques and other art objects)
  - 1.3.3 สิ่งของมีค่าอื่น ๆ (Other valuables)
2. สินทรัพย์ที่ไม่สามารถผลิตขึ้นมาใหม่ได้ (Non-produced assets)
  - 2.1 สินทรัพย์ที่จับต้องได้และไม่สามารถผลิตขึ้นมาใหม่ได้ (Tangible non-produced assets)
    - 2.1.1 ที่ดิน (Land)
      - 1) ที่ดินสำหรับปลูกสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้าง (Land underlying buildings and structures)
      - 2) ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม (Land under cultivation)

- 3) ที่ดินเพื่อการนันทนาการ (Recreational land and associated surface water)
- 4) ที่ดินเพื่อประโยชน์อื่น ๆ (Other land and associated surface water)
- 2.1.2 ทรัพยากรในพื้นผิวดิน (Subsoil assets)
  - 1) ถ่านหิน น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ (Coal, oil and natural gas reserves)
  - 2) แร่โลหะ (Metallic mineral reserves)
  - 3) แร่อโลหะ (Non-metallic mineral reserves)
- 2.1.3 ทรัพยากรชีวภาพที่เกิดโดยธรรมชาติ (Non-cultivated biological resources)
- 2.1.4 ทรัพยากรน้ำ (Water resources)
- 2.2 สินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้และไม่สามารถผลิตขึ้นมาใหม่ได้ (Intangible non-produced assets)
  - 2.2.1 Patented entities
  - 2.2.2 Leases and other transferable contracts
  - 2.2.3 Purchased goodwill
  - 2.2.4 Other intangible non-produced assets

ทรัพย์สิน/หนี้สินทางการเงิน (Financial assets/Liabilities)

1. ทองคำและเงินตราสำรองระหว่างประเทศ (Monetary gold and SDRs)
2. ธนบัตรและเงินฝาก (Currency and deposits)
  - 2.1 ธนบัตร (Currency)
  - 2.2 เงินฝากที่สามารถโอนเปลี่ยนมือได้ (Transferable deposit)
  - 2.3 เงินฝากประเภทอื่น ๆ (Other deposits)
3. หลักทรัพย์ยกเว้นหุ้น (Securities other than shares)
  - 3.1 หลักทรัพย์ระยะสั้น (Short-term)
  - 3.2 หลักทรัพย์ระยะยาว (Long-term)
4. เงินกู้ (Loans)
  - 4.1 เงินกู้ระยะสั้น (Short-term)
  - 4.2 เงินกู้ระยะยาว (Long-term)
5. หุ้นและหลักทรัพย์อื่น ๆ (Shares and other equity)

6. Insurance technical reserves
  - 6.1 Net equity of household on life insurance reserves and on pension funds
  - 6.2 Prepayment of premiums and reserves against outstanding claims
7. Other accounts receivable / payable
  - 7.1 Trade credits and advances
  - 7.2 Other accounts receivable / payable, except trade credits and advances

การเรียนรู้ระบบบัญชีประชาชาตินั้น นอกเหนือจากรายการมาตรฐานต่าง ๆ แล้ว จะต้องเรียนรู้เพิ่มเติมอีกว่า ในแต่ละรายการนั้นประกอบด้วยรายการย่อยอะไรบ้าง มีขอบเขต นิยาม และความหมาย และมีคัมรวมอย่างไร มีวิธีการวัดค่าอย่างไร แล้วจึงหารวบรวมข้อมูลมาเพื่อการประมวลหรือการคำนวณค่าของรายการดังกล่าว ในทางปฏิบัติจริงแล้ว ข้อมูลที่มีอยู่และสามารถรวบรวมได้จะเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดถึงการกำหนดรายละเอียดของรายการและกำหนดวิธีการวัดที่เหมาะสมของแต่ละรายการ

2.5.5 Input-Output table

แบบจำลองวิเคราะห์ปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output table; I/O) เป็นแบบจำลองประเภทโครงสร้าง (Structural Model) โดยแสดงโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตต่อผลผลิต รวมถึงการได้มาและการใช้ไปของสินค้าและบริการ ทั้งที่ใช้ไปเพื่อเป็นปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (Intermediate inputs) สำหรับผลิตสินค้าต่อเนื่อง และใช้ไปเพื่อเป็นสินค้าอุปโภคและบริโภคขั้นสุดท้าย (Final consumption) การนำทฤษฎีการผลิตไปประยุกต์ใช้กับแบบจำลอง I/O จะต้องจัดทำสมการแสดงพฤติกรรมของหน่วยการผลิต (Firms หรือ Activities ของการผลิต) โดยสมการดังกล่าวเรียกว่า ฟังก์ชันการผลิต (Production function) ซึ่งได้นำเอาความสัมพันธ์การผลิตระหว่างปัจจัยการผลิตที่ใช้ไปและผลผลิตที่ได้มา จัดอยู่ในรูปตารางหรือระบบสมการ จากฟังก์ชันการผลิตหนึ่งๆ จะบอกให้รู้ถึงจำนวนหน่วยที่ต่ำสุดของปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตแต่ละจำนวน (Cost minimization) หรืออีกนัยหนึ่งฟังก์ชันการผลิตจะบอกให้รู้ถึงจำนวนสูงสุดของผลผลิตที่สามารถผลิตได้ จากการใช้ปัจจัยการผลิตจำนวนใดจำนวนหนึ่งภายใต้เทคนิคการผลิตที่เป็นอยู่ขณะนั้น (Output maximization)

หากการผลิตสินค้าดังกล่าวมีการใช้ปัจจัยการผลิตทั้งที่เป็นปัจจัยการผลิตขั้นต้นและปัจจัยการผลิตขั้นกลาง เราสามารถใช้ตัวแปร X แทนปัจจัยการผลิตดังกล่าวในสมการการผลิตได้ ดังนี้

$$q_j = A_j f_j(X_{1j}, X_{2j}, X_{3j}, \dots, X_{nj}) \quad j=1, 2, 3, \dots, m \quad (1)$$

โดยที่ q_j , A_j และ X_{ij} คือ ผลผลิต เทคโนโลยีการผลิต และปัจจัยการผลิตสาขาการผลิตที่ j ดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

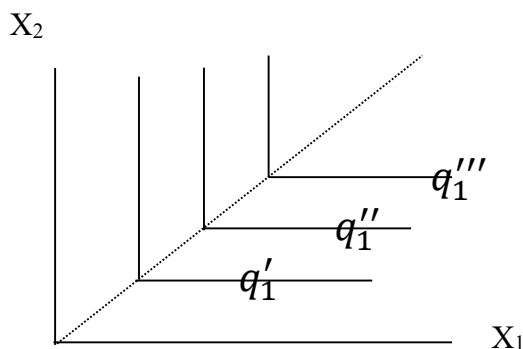

อย่างไรก็ดี ในกรณีของการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input Output Analysis) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิตและผลผลิต หรือ ฟังก์ชันการผลิตที่ไม่มีการทดแทนกันระหว่างปัจจัยการผลิต โดยผู้ผลิตจะทำการผลิตสินค้าและบริการออกสู่ตลาดด้วยวิธีต้นทุนต่ำสุด (Cost minimization) โดยใช้สัดส่วนปัจจัยการผลิตแต่ละประเภทต่อผลผลิตในอัตราที่คงที่ (Fixed proportion)

$$q_j = \min\left(\frac{X_{1j}}{a_{1j}}, \frac{X_{2j}}{a_{2j}}, \frac{X_{3j}}{a_{3j}}, \dots, \frac{X_{nj}}{a_{nj}}\right) \quad (2)$$

โดยที่กำหนดให้ $\alpha_{1j}, \alpha_{2j}, \alpha_{3j}, \dots, \alpha_{nj}$ แทนสัดส่วนผลตอบแทนปัจจัยการผลิตของแต่ละปัจจัย(Fixed proportion technology) โดยค่า α ใดๆ จะเป็นค่าคงที่ของสัดส่วนค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิต และสัญลักษณ์ $\min$ ในสมการ คือ การระบุให้อัตราส่วน $\frac{X_{1j}}{a_{1j}}, \frac{X_{2j}}{a_{2j}}, \frac{X_{3j}}{a_{3j}}, \dots, \frac{X_{nj}}{a_{nj}}$ นั้นต่ำที่สุดเมื่อนำมาผลิตสินค้าและบริการให้ได้จำนวน q_j หน่วย หรือ ทำการผลิตในต้นทุนที่ต่ำที่สุด

แผนภาพที่ 2-1 รูปแบบสมการการผลิตแบบ Leontief หรือ Fixed proportion

แบบจำลองวิเคราะห์ปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Leontief Input-Output Model : I/O) มีลักษณะเป็นฟังก์ชันการผลิตซึ่งมีสัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิตต่อผลผลิตที่คงที่ โดยแบบจำลองวิเคราะห์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการผลิตของอุตสาหกรรมการผลิตว่า จะทำการผลิตสินค้าเป็นจำนวนเท่าใดให้เพียงพอกับความต้องการสินค้าชนิดนั้น ๆ นอกจากนี้ สินค้าที่ผลิตแต่ละชนิดจำเป็นต้องพึ่งพาสินค้าที่ผลิตจากอุตสาหกรรมอื่น ๆ และสินค้าที่ผลิตจากอุตสาหกรรมของตนเอง และต้องคำนึงถึงการนำสินค้าที่ผลิตได้ใช้ไปเพื่อสนองต่ออุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final demand) ได้ด้วย

การวิเคราะห์ I/O ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการวางแผนการผลิต โดยจะเป็นดุลยภาพเฉพาะในตลาดผลผลิต (Goods market Equilibrium) หรือเป็นดุลยภาพบางส่วน (Partial equilibrium) ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิต (Input) และผลผลิต (Output) เป็นแบบสัดส่วนที่คงที่ ซึ่งแตกต่างจากการวิเคราะห์ดุลยภาพทั่วไป (General equilibrium) ที่จะต้องกำหนดให้เกิดดุลยภาพตลาดอื่น ๆ เช่น ตลาดแรงงาน และอาจขยาย

แบบจำลองเชื่อมโยงไปถึงตลาดการเงินได้ด้วยโดยจะต้องจัดระบบสมการให้มีการเชื่อมโยงและเกิดดุลภาพพร้อม ๆ กันในทุกตลาด (General equilibrium) เป็นต้น

สมมติฐานของแบบจำลองวิเคราะห์ปัจจัยการผลิตและผลผลิต มีดังนี้

1) Homogeneity : อุตสาหกรรมแต่ละอุตสาหกรรมผลิตสินค้าเพียงอย่างเดียวที่มีลักษณะเหมือนกัน (Homogeneous product) ถ้าอุตสาหกรรมใดผลิตสินค้ามากกว่า 1 ชนิดแล้วจะต้องแยกออกเป็นหลายอุตสาหกรรม

2) Fixed technologies : อัตราส่วนของปัจจัยการผลิตต่อผลผลิตคงที่ กำหนดอยู่ในรูปค่าสัมประสิทธิ์เทคนิคการผลิต (Technical coefficient) ซึ่งถือว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในระดับเทคโนโลยีการผลิต

3) No substitution possibility : ปัจจัยการผลิตไม่สามารถทดแทนกันได้ แม้ราคาปัจจัยจะเปลี่ยนแปลงไป และไม่เกิดการประหยัดต่อขนาด (Diseconomies) โดยการใช้ปัจจัยการผลิตเป็นจำนวนที่มาก จะไม่ส่งผลให้ราคาผลผลิตลดลง ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ปัจจัยหันไปใช้ปัจจัยชนิดอื่นที่ราคาเปรียบเทียบต่ำกว่า

นอกจากจะใช้แบบจำลอง I/O ในการวิเคราะห์ระดับการผลิตในแต่ละอุตสาหกรรม และกำหนดความต้องการปัจจัยการผลิตขั้นต้น (Primary inputs) ได้แก่ ปัจจัยแรงงาน และปัจจัยทุน หรือเรียกว่า “มูลค่าเพิ่ม” แล้ว สินค้าชนิดนั้นยังต้องถูกจำหน่ายให้กับสาขาการผลิตอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการผลิตสินค้าต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังจำหน่ายสินค้าที่ผลิตได้ให้แก่ภาคครัวเรือน รัฐบาล ธุรกิจเอกชน ส่งออก รวมถึงการเก็บไว้เป็นสินค้าคงคลัง โดยกำหนดให้อยู่ในรูปของการอุปโภคบริโภคเอกชน (C) การลงทุน (I) การอุปโภคบริโภครัฐบาล (G) และการส่งออก (X) โดยสามารถแสดงเป็นรูปตารางความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 2-2 ตารางแสดงความสัมพันธ์ของโครงสร้างการผลิตและการกระจายผลผลิต

		การกระจายผลผลิต →			
		ความต้องการสินค้าและบริการ ชั้นกลางเพื่อใช้ในการผลิต (x_{ij})		ความต้องการสินค้าและ บริการขั้นสุดท้าย (F_i)	มูลค่าผลผลิตรวม (X_i)
สินค้าและบริการชั้น กลางที่ใช้ในการผลิต (x_{ij})	x_{11}	x_{12}	x_{13} ..... x_{1n}	f_1	x_1
	x_{21}	x_{22}	x_{23} ..... x_{2n}	f_2	x_2
	:	:	: ..... :	:	:
	x_{n1}	x_{n2}	x_{n3} ..... x_{nn}	f_n	x_n
ค่าตอบแทนปัจจัยการ ผลิตขั้นต้นหรือ มูลค่าเพิ่มรวม(V_j)	V_1	V_2	V_3 ..... V_n		
มูลค่าผลผลิตรวม (X_j)	x_1	x_2	x_3 ..... x_n		

ในแผนภูมิเป็นการจำลองแสดงให้เห็นถึง ปริมาณการจำหน่ายสินค้าและบริการของแต่ละสาขาการผลิตเพื่อสนองต่อความต้องการขั้นสุดท้าย (Final demand) โดยตรงของสาขาการผลิตนั้น ๆ และการจำหน่ายให้สาขาการผลิตด้วยกันเองเพื่อผลิตสินค้าและบริการต่อเนื่อง (Intermediate demand) เพื่อผลิตสินค้าให้สนองความต้องการขั้นสุดท้ายในที่สุด ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต สาขาการผลิตจะถูกเรียงลำดับไว้ในแนวดิ่ง (Column) ส่วนสินค้าที่ผลิตจะเรียงลำดับไว้ในแนวนอน (Row) องค์กรใด ๆ เนื่องจากมีข้อสมมุติฐาน Homogeneity ของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตทั้งแนวดิ่งและแนวนอน จึงมีความหมายเดียวกัน โดยสินค้า (Products) และกิจกรรม (Activities) ก็จะเป็นอันเดียวกัน ดังนั้น ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตส่วนของการเชื่อมโยงปัจจัยการผลิต (Inter-industry) จึงเป็นแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส (Square matrix) ซึ่งต่างจากตารางอุปสงค์และอุปทาน (Supply and Use Table) ซึ่งไม่เป็น Homogeneity โดยกิจกรรมเดียวอาจผลิตได้หลายสินค้าและสินค้าเดียวอาจผลิตได้จากหลายกิจกรรม รูปแบบตารางจึงเป็นแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangular matrix)

ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต แนวนอน (Row) แต่ละแถวแสดงถึง มูลค่าการจำหน่ายสินค้าและบริการทั้งหมดที่ผลิตจากสาขาการผลิตนั้น โดยส่วนหนึ่งจำหน่ายให้แก่สาขาการผลิตของตนเอง และอีกส่วนจำหน่ายให้สาขาการผลิตอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตขั้นกลาง และส่วนที่เหลือจำหน่ายให้แก่การบริโภคขั้นสุดท้าย ดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

ในแนวดิ่ง (Column) แต่ละแถวจะแสดงถึงมูลค่าการใช้ปัจจัยการผลิตทั้งหมดของแต่ละสาขาการผลิต เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าออกสู่ตลาด ประกอบด้วย ปัจจัยการผลิตที่ได้จากสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นภายในสาขาการผลิตนั้นเอง และปัจจัยการผลิตที่เป็นสินค้าและบริการที่ผลิตจากสาขาการผลิตอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังใช้ปัจจัยการผลิตขั้นต้น (Primary input) ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่ไม่ได้ถูกผลิตขึ้นมาโดยสาขาการผลิตใด ๆ ในระบบเศรษฐกิจ (เป็น Exogenous) ประกอบด้วย แรงงาน ทุน และรายการอื่น ๆ ที่ถือเป็นมูลค่าเพิ่ม เช่น ค่าเสื่อมราคา ภาษีทางอ้อมสุทธิ และส่วนเกินผู้ประกอบการ

ด้านการกระจายสินค้า เมื่อรวมรายการสินค้านำเข้ามาบันทึกในตารางแล้ว ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตจะแสดงดุลยภาพที่ Demand เท่ากับ Supply ของสินค้าในระบบเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันในด้านโครงสร้างการผลิต จะเป็นการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยการผลิต (Input) เท่ากับผลผลิต (Output) ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นเงื่อนไขดุลยภาพหลัก (Main closures) ในแบบจำลองตารางปัจจัยการผลิต จากความสัมพันธ์ด้านการกระจายผลผลิต สามารถจัดให้อยู่ในรูปแบบสมการพีชคณิตได้ดังนี้

จากแบบจำลองข้างบนนี้สามารถที่จะอธิบายในรูปของพีชคณิต (Algebra) ได้ดังนี้

ด้านแนวนอน (Row) จะแสดงถึงการกระจายผลผลิตของสาขาอุตสาหกรรม i โดยสมมติให้มี n สาขาการผลิตคือ

$$\sum_{j=1}^n X_{ij} + F_i = X_i \quad (i = 1, 2, \dots, n) \quad (1)$$

โดยที่ X_{ij} = การไหลเวียนของสินค้าจากอุตสาหกรรม i เพื่อการผลิตสินค้า
 ในอุตสาหกรรม j

X_i = มูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรม i

F_i = อุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่มีต่อสินค้าของอุตสาหกรรม i

ในทำนองเดียวกันทางด้านแนวตั้งจะแสดงถึงโครงสร้างค่าใช้จ่าย(หรือต้นทุน) ในการ
 ผลิตสินค้าของอุตสาหกรรม j คือ

$$\sum_{i=1}^n X_{ij} + V_j = X_j \quad (j=1,2,\dots,n) \quad (2)$$

โดยที่ V_j = มูลค่าเพิ่มของสาขาการผลิต j

สมมติให้การใช้ปัจจัยการผลิต (Input) เป็นสัดส่วนโดยตรงกับมูลค่าผลผลิต
 (Output) จะได้สมการดังนี้คือ

$$X_{ij} = A_{ij} \times X_j \quad (3)$$

หรือ

$$A_{ij} = \frac{X_{ij}}{X_j} \quad (4)$$

โดยที่ A_{ij} จะเรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิต (Input or Technical
 Coefficients) ซึ่งหมายถึง สัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิตจากอุตสาหกรรม i เพื่อการผลิตสินค้าใน
 อุตสาหกรรม j

จากความสัมพันธ์ที่แสดงข้างบนนี้สามารถอธิบายในรูปเมทริกซ์ (Matrix Form) ได้
 ดังนี้

$$X = AX + F \quad (5)$$

หรือ

$$X = (I - A)^{-1} \cdot F \quad (6)$$

$$\text{โดยที่ } X = \begin{bmatrix} X_1 \\ X_2 \\ \cdot \\ \cdot \\ X_n \end{bmatrix}, \quad F = \begin{bmatrix} f_1 \\ f_2 \\ \cdot \\ \cdot \\ f_n \end{bmatrix}$$

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \cdot & \cdot & \cdot & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \cdot & \cdot & \cdot & a_{2n} \\ \cdot & \cdot & a_{ij} & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ a_{n1} & a_{n2} & \cdot & \cdot & \cdot & a_{nn} \end{bmatrix}$$

$(I - A)^{-1}$ คือ ค่าของตัวทวีคูณ (Multipliers) ในรูปของเมทริกซ์ซึ่งมีชื่อเรียกหลายชื่อดังต่อไปนี้ Inverse Matrix หรือ Total Requirements Matrix หรือ Leontief Inverse Matrix ซึ่งตั้งชื่อเพื่อเป็นเกียรติให้กับ Prof. Wassily W. Leontief ผู้คิดค้นทฤษฎี Input-Output สำหรับ Inverse Matrix นี้ นับเป็นหัวใจสำคัญในการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจด้วยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

การวัดผลเชื่อมโยงของอุตสาหกรรม

1) การวัดผลเชื่อมโยงข้างหลัง (backward linkage)

การผลิตสินค้าชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้นมีความจำเป็นต้องใช้ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น การเพิ่มขึ้นของสาขาการผลิต j ย่อมส่งผลทำให้ความต้องการสินค้าต่าง ๆ ที่ใช้เป็นปัจจัยในการผลิตสินค้า j เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ผลเชื่อมโยงที่ย้อนกลับไปยังปัจจัยการผลิตดังกล่าวเรียกว่า ผลเชื่อมโยงข้างหลังการวัดผลเชื่อมโยงข้างหลังสามารถทำได้โดยการหาผลรวมตามแนวตั้งของคอลัมน์ที่ j ของ เมทริกซ์ A หรือเท่ากับ $\sum_{i=1}^n a_{ij}$ อย่างไรก็ตามการวัดด้วยวิธีดังกล่าวเป็นการวัดผล

เชื่อมโยงทางตรงตรง (direct backward linkage) เท่านั้น เนื่องจากเป็นการวัดผลกระทบที่เกิดขึ้นในรอบแรกเพียงรอบเดียวหลังจากมีการเพิ่มขึ้นของสินค้า j แต่ในความเป็นจริงเมื่อความต้องการสินค้าชนิดอื่น ๆ ที่ใช้เป็นปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น จะทำให้ความต้องการใช้ปัจจัยเหล่านั้นเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นผลกระทบจะเกิดขึ้นในอีกหลายรอบต่อมา การผลิตของสินค้าหรือผลกระทบดังกล่าวเรียกว่าผลเชื่อมโยงทางอ้อม (indirect backward linkage) ดังนั้นในการวัดผลเชื่อมโยงจึงต้องวัดทั้งผลกระทบทางตรงและทางอ้อม ซึ่งสามารถวัดได้จากผลรวมตามแนวตั้งของคอลัมน์ที่ j ของ เมทริกซ์ $(I-A)^{-1}$ หรือเท่ากับ $\sum_{i=1}^n \alpha_{ij}$

2) การวัดผลเชื่อมโยงข้างหน้า (forward linkage)

การที่สินค้าชนิดหนึ่งซึ่งใช้เป็นปัจจัยการผลิตสินค้าต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ย่อมทำให้การผลิตสินค้าต่าง ๆ เหล่านั้นเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ผลเชื่อมโยงที่ส่งผลไปข้างหน้าทำให้ผลผลิตสินค้าอื่น ๆ เพิ่มขึ้น เรียกว่า ผลเชื่อมโยงข้างหน้า การวัดผลเชื่อมโยงข้างหน้าในส่วนที่เป็นผลเชื่อมโยงโดยตรง หรือ direct forward linkage สามารถทำได้โดยการหาผลรวมตามแนวนอนของแถวที่ i

หรือ $\sum_{j=1}^n \bar{a}_{ij}$ เมื่อ $\bar{a}_{ij}$ คือ สมาชิกใน direct output coefficient matrix ($\bar{A}$) ซึ่งหาได้จากการหาร

X_{ij} ด้วยผลรวมของผลผลิตตามแนวนอนในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (X_i) หรือ

$$\bar{a}_{ij} = \frac{X_{ij}}{X_i} \quad (8)$$

ดังนั้น $\bar{a}_{ij}$ คือสัดส่วนของสินค้า i ที่ใช้ในการผลิตสินค้า j ต่อมูลค่าสินค้า i ทั้งหมด และผลเชื่อมโยงข้างหน้าที่ทั้งหมดซึ่งรวมทั้งผลโดยตรงและผลทางอ้อมสามารถหาได้จากผลรวมตามแนวนอนของแถวที่ i ใน แมตริกซ์ $(I - \bar{A})^{-1}$ หรือ $\sum_{j=1}^n \bar{q}_{ij}$

ตัวทวี

ประโยชน์ที่สำคัญของแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต คือ สามารถนำไปใช้ในการหาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่มีต่อผลผลิตรวม ซึ่งสามารถหาได้จาก

(1) ตัวทวีผลผลิต (Output multiplier) เป็นการวัดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่มีต่อมูลค่าผลผลิต

(2) การวัดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้าย แบ่งเป็นการวัดผลกระทบขั้นแรก (initial effect) หมายถึง เมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสินค้าชนิดหนึ่งเปลี่ยนแปลง จะทำให้ผลผลิตของสินค้าชนิดนั้นเปลี่ยนแปลงในมูลค่าเท่ากัน และผลกระทบรวม (total effect) หมายถึง เมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสินค้าชนิดหนึ่งเปลี่ยนแปลง จะทำให้ผลผลิตของสินค้าทุกชนิดเปลี่ยนแปลงมูลค่าเท่าไร การวัดผลกระทบรวมยังสามารถ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- ผลกระทบทางตรง (direct effect) หมายถึง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่มีต่อผลผลิตเกิดขึ้นในรอบแรก และ

- ผลกระทบทางอ้อม (indirect effect) หมายถึง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่มีต่อผลผลิต เกิดขึ้นในรอบต่อ ๆ มา ซึ่งวัดได้จากแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตแบบเปิด

● ตัวทวีผลผลิต (Output multiplier)

ตัวทวีผลผลิตของสาขาการผลิต j หมายถึง ผลรวมของมูลค่าผลผลิตทุกสาขาการผลิตที่เพิ่มขึ้น เมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสินค้า j เพิ่มขึ้น 1 บาท เนื่องจากเมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสินค้า j เพิ่มขึ้น จะทำให้ผลผลิตของทุกสาขาการผลิตเพิ่มขึ้น ซึ่งวัดได้จากผลกระทบทางตรงและผลกระทบทางอ้อม ในขณะเดียวกัน เมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสินค้า j เพิ่มขึ้น จะทำให้ผลผลิตของสินค้า j เพิ่มขึ้นในมูลค่าเท่ากัน ซึ่งหมายถึงผลกระทบขั้นแรก (initial effect) ดังนั้น ตัวทวีผลผลิต

อย่างง่าย (simple output multiplier) จึงเท่ากับสัดส่วนของผลกระทบทางตรงและผลกระทบทางอ้อมต่อผลกระทบขั้นแรก

ดังนั้น สูตรทั่วไปของการ simple output multiplier คือ

$$O_j = \sum_{i=1}^n \alpha_{ij} \quad (9)$$

เมื่อ O_j คือ ตัวทวีผลผลิตของสาขาการผลิตที่ j

α_{ij} คือ สมาชิกแถวที่ i และคอลัมน์ที่ j ใน Leontief inverse matrix และตัวทวีผลผลิตรวม (total output multiplier) หาได้จาก

$$\bar{O}_j = \sum_{i=1}^{n+1} \bar{\alpha}_{ij} \quad (10)$$

เมื่อ $\bar{O}_j$ คือ ตัวทวีผลผลิตรวมของสาขาการผลิตที่ j

$\bar{\alpha}_{ij}$ คือ สมาชิกแถวที่ i และคอลัมน์ที่ j ใน Leontief inverse matrix คำนวณจากแบบจำลองแบบปิด หรือ $(I - \bar{A})^{-1}$

$n+1$ คือ subscript แสดงภาคครัวเรือน

Household Income Multiplier

การคำนวณ simple household income multiplier สามารถทำได้โดยการแปลงผลกระทบทั้งผลกระทบทางตรงและผลกระทบทางอ้อม (direct and indirect effect) ของการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้าย 1 บาทที่มีต่อมูลค่าการผลิตของสาขาการผลิตต่าง ๆ ให้เป็นผลกระทบที่มีต่อรายได้ของแรงงานในสาขาการผลิตต่าง ๆ

ผลกระทบทางตรงและผลกระทบทางอ้อม (direct and indirect effect) ของการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้าย 1 บาท ในมูลค่าการผลิตของสาขาการผลิตต่าง ๆ สามารถวัดได้จากสมาชิกใน $(I-A)^{-1}$ และสมาชิกใน H_R ซึ่งแสดงว่าการผลิตสินค้าในสาขาการผลิตต่าง ๆ มูลค่า 1 บาท ใช้ปัจจัยแรงงานมูลค่าเท่าไร ดังนี้

$$H_j = \sum_{i=1}^n a_{n+1,i} \alpha_{ij} \quad (11)$$

โดยที่ H_j คือ simple household income multiplier ของสาขาการผลิต j , $a_{n+1,i}$ คือสมาชิกแถวที่ $n+1$ คอลัมน์ที่ i ของเมตริกซ์ $\bar{A}$ หรือ สมาชิกคอลัมน์ที่ i ของ row vector H_R (household row) แสดงมูลค่าของผลตอบแทนแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้า i มูลค่า 1 บาท และ α_{ij} คือสมาชิกแถวที่ i คอลัมน์ที่ j ของ Leontief inverse matrix หรือ $(I-A)^{-1}$ แสดงมูลค่าของสินค้า i ที่เปลี่ยนแปลง เมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสินค้า j เปลี่ยนแปลง 1 บาท

Total household income multiplier ซึ่งรวม direct effect indirect effect และ induce effect ของสาขาการผลิต j หาได้จาก

$$\bar{H}_j = \sum_{i=1}^{n+1} a_{n+1,i} \bar{\alpha}_{ij} \quad (12)$$

จะพบว่า total household income multiplier มีค่าเท่ากับสมาชิกแถวสุดท้ายของ $(I - \bar{A})^{-1}$ ซึ่งแสดงผลกระทบรวม (direct, indirect และ induced effect) นั้นเอง เพราะ $\bar{\alpha}_{n+1,j}$ แสดงผลกระทบรวม (direct, indirect และ induced effect) ของการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสาขาการผลิตที่ j 1 บาท ที่มีต่อรายได้ของครัวเรือน $(n+1)$ ดังนี้

$$\bar{H}_j = \bar{\alpha}_{n+1,j} \quad (13)$$

Type I และ Type II Income Multipliers

Type I income multiplier คือ สัดส่วนของ direct และ indirect income effect (simple household income multiplier) ต่อ initial labour income effect ดังนั้น type I income multiplier จึงเป็น simple income multiplier แบบหนึ่ง เพราะวัดแต่ผลกระทบของ direct และ indirect effect

Initial income effect คือ การวัดว่าการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสาขาการผลิต j มูลค่า 1 บาท จะทำให้รายได้ของภาคครัวเรือนในสาขาการผลิต j เปลี่ยนแปลงมูลค่าเท่าไร ดังนั้น initial income effect วัดได้จาก $a_{n+1,j}$ ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงว่าสินค้า j มูลค่า 1 บาท ใช้ปัจจัยการผลิตแรงงานมูลค่าเท่าไร ดังนี้

$$Y_j = \sum_{i=1}^n \frac{a_{n+1,i} \alpha_{ij}}{a_{n+1,j}} = \frac{H_j}{a_{n+1,j}} \quad (14)$$

โดยที่ Y_j คือ type I income multiplier ของสาขาการผลิต j

Y_j มีความหมายว่า รายได้ที่เพิ่มขึ้นของภาคครัวเรือนสาขาการผลิต j ในตอนแรก (initial income effect) เมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสาขาการผลิต j เพิ่มขึ้นมูลค่า 1 บาทนั้น จะส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อม (direct and indirect effect) ในสาขาการผลิตต่าง ๆ ทำให้รายได้ของภาคครัวเรือนทั้งหมดเพิ่มขึ้นก็เท่า

ถ้าพิจารณาแบบจำลองแบบปิด จะได้ type II income multiplier คือ

$$\bar{Y}_j = \sum_{i=1}^{n+1} \frac{a_{n+1,i} \bar{\alpha}_{ij}}{a_{n+1,j}} = \frac{\bar{H}_j}{a_{n+1,j}} \quad (15)$$

Type II income multiplier เป็น total income multiplier วัดทั้ง direct, indirect และ induced effect เมื่อ $\bar{\alpha}_{ij}$ คำนวณจาก Leontief inverse matrix ที่รวมภาคครัวเรือนเข้าไว้ในแบบจำลอง เนื่องจาก $\bar{H}_j = \bar{\alpha}_{n+1,j}$ ดังนั้น

$$\bar{Y}_j = \frac{\bar{\alpha}_{n+1,j}}{a_{n+1,j}} \quad (16)$$

● **ตัวทวีการจ้างงาน (Employment multiplier)**

ตัวทวีการจ้างงาน คือ การวัดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย j มูลค่า 1 บาท ที่มีต่อจำนวนการจ้างงาน (คน)

วิธีการคำนวณตัวทวีการจ้างงานมี 2 วิธี คือ

(ก) employment effect หรือ household employment multiplier

(ข) type I และ type II employment multiplier

ในการคำนวณทั้งสองวิธีข้างต้น จะต้องคำนวณหาสัดส่วนของจำนวนแรงงานต่อการผลิตสินค้า i มูลค่า 1 บาท หรือ physical labour input coefficient ก่อน

ซึ่งสามารถทำได้ดังนี้ จากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตอย่างง่ายที่เป็นแบบจำลองแบบปิดจะต้องมีแถวที่แสดงจำนวนแรงงานที่ทำงานในแต่ละสาขาการผลิต i (e_i)

Physical labour input coefficient ($w_{n+1,i}$) ซึ่งแสดงจำนวนคนงานต่อ 1 หน่วย ของมูลค่าผลผลิต หาได้จาก

$$w_{n+1,i} = \frac{e_i}{X_i} \quad (17)$$

หรือเขียนในรูป row vector ได้ว่า

$$W_R = [w_{n+1,1}, w_{n+1,2}, \dots, w_{n+1,n}]$$

เช่นเดียวกับ row vector $H_R = [a_{n+1,1}, a_{n+1,2}, \dots, a_{n+1,n}]$

แต่ W_R แสดงในรูปจำนวนแรงงานไม่ใช่มูลค่าการจ้างงาน

● **ตัวทวีการจ้างงานภาคครัวเรือน (Household Employment Multiplier)**

Household employment multiplier คือ การวัดจำนวนแรงงานในทุกสาขาการผลิตที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสาขาการผลิต j เปลี่ยนแปลง 1 บาท simple household employment multiplier ของสาขาการผลิต j (E_j) หาได้จาก

$$E_j = \sum_{i=1}^n w_{n+1,i} \alpha_{ij} \quad (18)$$

เนื่องจาก α_{ij} วัดมูลค่าผลผลิตของสาขาการผลิต i ที่เปลี่ยนแปลงของผลกระทบทางตรงและผลกระทบทางอ้อม (direct and indirect effect) เนื่องจากอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสินค้า j เปลี่ยนแปลง 1 บาท และ $w_{n+1,i}$ วัดว่าการผลิตสินค้า i มูลค่า 1 บาท

ใช้แรงงานกี่คน ดังนั้น $w_{n+1,i} \alpha_{ij}$ คือจำนวนแรงงานในสาขาการผลิต i ที่เปลี่ยนแปลงเมื่ออุปสงค์
 ขั้นสุดท้ายของสินค้า j เปลี่ยนแปลง 1 บาท

Total household employment multiplier ของสาขาการผลิต j หรือ $\bar{E}_j$
 หาได้จาก

$$\bar{E}_j = \sum_{i=1}^{n+1} w_{n+1,i} \bar{\alpha}_{ij} \quad (19)$$

ซึ่งเป็นการวัดทั้ง direct, indirect และ induced effect

• **ตัวทวีการจ้างงานประเภทที่ 1 และ 2 (Type I and Type II Employment Multiplier)**

Type I employment multiplier คือ สัดส่วนของจำนวนแรงงานใน
 ทุกสาขาการผลิตที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสินค้า j เปลี่ยนแปลง 1 บาท (simple
 household employment multiplier) ต่อ จำนวนแรงงานในสาขาการผลิต j ที่เปลี่ยนแปลงใน
 ตอนแรก (initial change in employment)

ดังนั้น type I employment multiplier จึงเป็นการวัดว่าการเปลี่ยนแปลง
 การจ้างงาน 1 คน ในสาขาการผลิต j จะส่งผลทำให้การจ้างงานในทุกสาขาการผลิตเปลี่ยนแปลงกี่เท่า
 type I employment multiplier หาได้จาก

$$W_j = \frac{E_j}{w_{n+1,j}} = \sum_{i=1}^n \frac{w_{n+1,i} \alpha_{ij}}{w_{n+1,j}} \quad (20)$$

Type II employment multiplier เป็นการหาผลกระทบรวม (direct,
 indirect และ induced effect) type II employment multiplier หาได้จาก

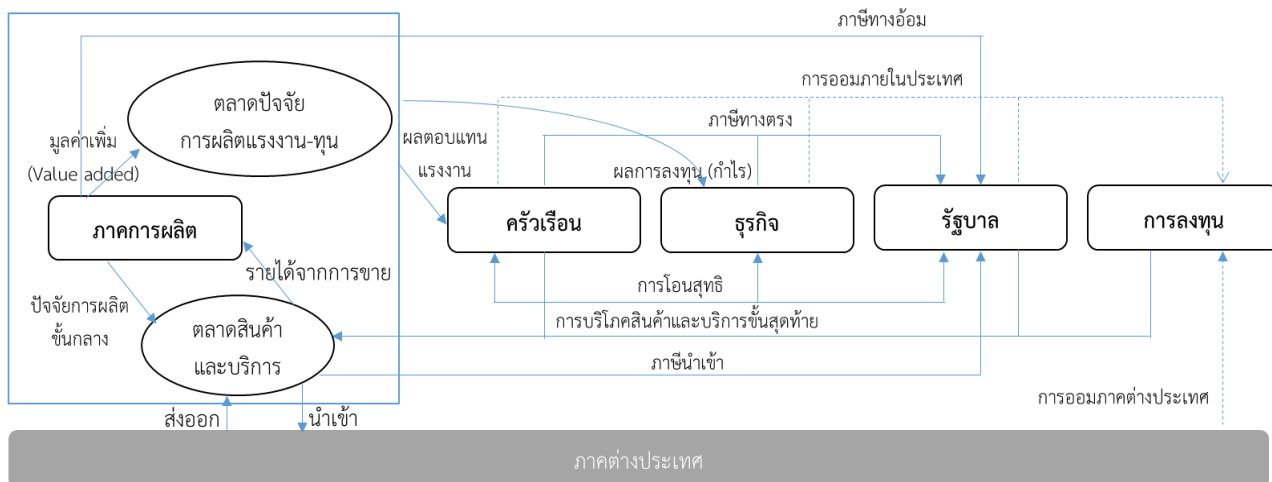
$$\bar{W}_j = \frac{\bar{E}_j}{w_{n+1,j}} = \sum_{i=1}^{n+1} \frac{w_{n+1,i} \bar{\alpha}_{ij}}{w_{n+1,j}} \quad (21)$$

2.5.6 การสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม และบัญชีเมตริกซ์สังคมปี 2555

1) **กรอบแนวคิดฐานข้อมูล การจัดทำข้อมูล และโครงสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม**
 บัญชีเมตริกซ์สังคม (Social Accounting Matrix หรือ SAM) เป็นตารางแสดงการหมุนเวียนของ
 การผลิต รายได้ และรายจ่ายในระบบเศรษฐกิจส่วนรวม (แผนภาพที่ 3) ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมทาง

เศรษฐกิจระหว่างสถาบันต่าง ๆ คือ ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ภาครัฐบาล และ
 ภาคต่างประเทศ

แผนภาพที่ 2-3 การหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจส่วนรวม

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย

กรอบโครงสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม (SAM) ประกอบด้วย 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ 1) บัญชีภาคการผลิต 2) บัญชีระหว่างกลาง ที่เชื่อมระหว่างภาคการผลิต และภาคสถาบัน ซึ่งประกอบด้วยบัญชีปัจจัยการผลิตมูลค่าเพิ่ม บัญชีแรงงาน และบัญชีอุปสงค์ขั้นสุดท้าย และ 3) บัญชีภาคสถาบัน ซึ่งแสดงกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างสถาบัน คือ ครัวเรือน รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และภาคต่างประเทศ ดังโครงสร้างในตารางที่ 1 ซึ่งเป็นกรอบโครงสร้างบัญชีมาตรฐานตามทฤษฎีการจัดทำบัญชีเมตริกซ์สังคม

ตัวอย่างบัญชีเมตริกซ์สังคม (SAM) ขนาดเล็ก เพื่อให้เข้าใจองค์ประกอบของ SAM ที่จัดสร้างขึ้นในโครงการนี้ จึงแสดงตัวอย่างของ SAM ขนาดเล็ก (ตารางที่ 2-1) ซึ่งประกอบด้วย 15 บัญชีดังนี้

- (1) การผลิต สาขา 1
- (2) การผลิตสาขา 2
- (3) การนำเข้า สาขา 1
- (4) การนำเข้า สาขา 2
- (5) แรงงาน (ปัจจัยการผลิต)
- (6) ทุน (ปัจจัยการผลิต)
- (7) ภาษี
- (8) การบริโภคของครัวเรือน
- (9) การบริโภคของภาครัฐบาล
- (10) บัญชีการออม
- (11) การลงทุน
- (12) บัญชีภาคครัวเรือน
- (13) บัญชีภาคธุรกิจ
- (14) บัญชีภาครัฐ
- (15) บัญชีภาคต่างประเทศ

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 2-1 ตัวอย่างของบัญชีเมตริกซ์สังคม (SAM) ขนาดเล็ก

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
		การผลิต1	การผลิต2	นำเข้า1	นำเข้า2	แรงงาน	ทุน	ภาษี	บริโภคครัวเรือน	บริโภครัฐบาล	บัญชีการออม	การลงทุน	บัญชีครัวเรือน	บัญชีธุรกิจ	บัญชีรัฐบาล	ภาคต่างประเทศ	รวม
1	การผลิต1	A11	A12						CD1	GD1		ID1				X1	Y1
2	การผลิต2	A21	A22						CD2	GD2		ID2				X2	Y2
3	นำเข้า1	M11	M12						CM1	GM1		IM1					Y3
4	นำเข้า2	M21	M22						CM2	GM2		IM2					Y4
5	แรงงาน	W1	W2														Y5
6	ทุน	P1	P2														Y6
7	ภาษี	ITax1	ITax2	ITax3	ITax4								IncTax	Corp Tax			Y7
8	บริโภคครัวเรือน												CTot				Y8
9	บริโภครัฐบาล														GTot		Y9
10	บัญชีการออม												SavH	SavC	SavG		Y10
11	การลงทุน													IPriv	IGov		Y11
12	บัญชีครัวเรือน					WH	PH							TC-H	TG-H	TW-H	Y12
13	บัญชีธุรกิจ						PC						TH-C		TG-C	TW-C	Y13
14	บัญชีรัฐบาล						PG	Tax					TH-G	TC-G		TW-G	Y14
15	ภาคต่างประเทศ			M1	M2						SBal		TH-W	TC-W	TG-W		Y15
	รวม	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	

ที่มา: ฉลองภพ (2557)

ตาราง SAM จะมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีจำนวน Row เท่ากับจำนวน Column ตัวเลขที่แสดงอยู่ในแนวตั้งของ Account แต่ละอัน จะแสดงถึงรายจ่ายของ Account นั้น ส่วนตัวเลขที่แสดงอยู่ตามแนวนอนของ Account แต่ละอัน จะแสดงถึงรายรับ ที่สำคัญคือ รายรับของแต่ละบัญชีจะต้องเท่ากับรายจ่ายของบัญชานั้น ๆ คือ การไหลเวียนของเงินในระบบได้ถูกบันทึกไว้ครบถ้วน รายรับของแต่ละ Account ก็ต้องนำเอาไปใช้เพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ซึ่งรวมการออมด้วย)

Account ที่ 1-2 ในตารางที่ 2-1 เกี่ยวกับสาขาการผลิต การผลิตสินค้าในสาขาที่ 1 และสาขาที่ 2 แสดงอยู่ตามแถวแนวตั้งที่ 1-2 ตามลำดับ การผลิตในสาขาที่ 1 ใช้ปัจจัยการผลิตที่เป็นสินค้าสาขาที่ 1 เท่ากับ A11 และปัจจัยการผลิตที่เป็นสินค้าสาขาที่ 2 เท่ากับ A21 และใช้ปัจจัยการผลิตที่เป็นสินค้านำเข้าสาขาที่ 1 เท่ากับ M11 และสินค้านำเข้าสาขาที่ 2 เท่ากับ M21 นอกจากนี้ การผลิตในสาขาที่ 1 ยังต้องใช้ปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน (Primary Factor of Production) คือ แรงงานและทุนด้วย โดยจ่ายให้กับแรงงานเท่ากับ W1 และจ่ายให้ทุนเท่ากับ P1 ท้ายสุดสินค้าสาขาที่ 1 ต้องจ่ายภาษีทางอ้อมก่อนนำไปขายในตลาดเท่ากับ ITax1 ดังนั้น การผลิตในสาขาที่ 1 จะมีมูลค่า Y1 คือ

$$Y1 = A11+A21+M11+M21+W1+P1+ITax1$$

การผลิตของสาขาที่ 2 ก็เช่นเดียวกับที่ได้อธิบายไว้ในกรณีของการผลิตสินค้าสาขาที่ 1

ถ้าพิจารณาตามแถวแนวนอนที่ 1-2 จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงการนำเอาสินค้าจากสาขาที่ 1 และสาขาที่ 2 ไปใช้ทางด้านต่าง ๆ สำหรับสาขาที่ 1 A11 และ A12 ถูกนำไปใช้เป็นปัจจัยการผลิตของสาขาที่ 1 และสาขาที่ 2 ตามลำดับ CD1 และ GD1 คือสินค้าสาขาที่ 1 ที่บริโภคโดยครัวเรือน และภาครัฐตามลำดับ ส่วน ID1 คือสินค้าสาขาที่ 1 ที่ใช้ในการลงทุน และท้ายสุด X1 คือ สินค้าสาขาที่ 1 ที่ส่งออกต่างประเทศ

เมื่อรวมการนำเอาสินค้าสาขาที่ 1 ไปใช้ทางด้านต่าง ๆ ทั้งหมด ก็ต้องเท่ากับสินค้าสาขาที่ 1 ที่ผลิตออกมาทั้งหมด คือ

$$Y1 = A11+A12+CD1+GD1+ID1+X1$$

สำหรับสินค้าสาขาที่ 2 ก็คล้ายกับที่ได้อธิบายไว้ในกรณีสินค้าสาขาที่ 1

ข้อมูลที่แสดงในแนวตั้งที่ 1-2 และแนวนอนที่ 1-2 ซึ่งแสดงถึงการผลิตสินค้า และการนำเอาสินค้าต่าง ๆ ไปใช้ จะเป็นข้อมูลที่ปรากฏในตาราง Input-Output Table (IO)

ข้อมูลตามแนวนอน และแนวตั้งที่ 3-4 แสดงถึงการนำเข้าสินค้าสาขาที่ 1 และ 2 แนวนอนที่ 3 แสดงถึงการใช้สินค้านำเข้าสาขาที่ 1 ส่วนหนึ่งนำไปใช้เป็นปัจจัยการผลิตของสาขาที่ 1 และ 2 เท่ากับ M11 และ M12 ส่วน CM1 GM1 และ IM1 คือการบริโภคสินค้านำเข้าสาขาที่ 1 โดยครัวเรือนและรัฐบาล และการใช้สินค้านำเข้าสาขาที่ 1 สำหรับการลงทุน ส่วนแนวตั้งที่ 3 แสดงถึงรายจ่ายสินค้านำเข้าสาขาที่ 1 ที่จ่ายไปให้ต่างประเทศ (M1) และส่วนหนึ่งจ่ายเป็นภาษีนำเข้า (ITax) สำหรับสินค้านำเข้าสาขาที่ 2 ก็คล้ายกัน

ข้อมูลตามแนวนอนที่ 5 และ 6 แสดงถึงรายรับของแรงงาน และรายรับของทุน ซึ่งแรงงานและทุนได้รายได้มาจากการผลิตในสาขาต่างๆ ข้อมูลตามแนวตั้งที่ 5 และ 6 แสดงการโอนรายรับของแรงงานและทุนไปเป็นรายได้ของครัวเรือน ธุรกิจ และรัฐบาล แรงงานโอนรายได้ WH ให้กับครัวเรือน ส่วนทุนโอนรายได้บางส่วน PH ให้กับครัวเรือน (เป็นรายได้จากทรัพย์สิน หรือหุ้น และรวมรายได้จากผู้ประกอบการส่วนตัวด้วย) PG ให้กับรัฐบาล และที่เหลือ PC เป็นรายได้ของภาคธุรกิจ

ข้อมูลในบัญชีที่ 7 เป็นบัญชีภาษีรวม รายได้มาจากภาษีประเภทต่าง ๆ ทั้งทางอ้อม (ITax1, ITax2, ITax3, ITax4) และทางตรง IncTax (ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา) และ CorpTax (ภาษีเงินได้นิติบุคคล)

บัญชีที่ 8-9 คือ การบริโภคของครัวเรือน และรัฐบาล แนวตั้งเป็นการบริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศสาขาที่ 1 และ 2 และสินค้านำเข้าสาขาที่ 1 และ 2 ส่วนในแนวนอน ได้รายได้มาจากครัวเรือน (CTot) และรัฐบาล (GTot)

บัญชีที่ 10 เป็นบัญชีการออม มีรายรับจากการออมสุทธิของสถาบันหลักในประเทศ คือ ภาคครัวเรือน (SavH) ภาคธุรกิจ (SavC) และภาครัฐบาล (SavG) การออมสุทธิทั้งหมดจ่ายให้กับภาคต่างประเทศ (SBal) จะสังเกตได้ว่า การออมสุทธิของภาคในประเทศจะเท่ากับการออมสุทธิของภาคต่างประเทศตามสมการ Saving-Investment = Export – Import

แนวตั้งของบัญชีที่ 11 แสดงการใช้สินค้าของสาขาที่ 1 และ 2 ในการลงทุน ทั้งที่ผลิตในประเทศและที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ การลงทุนมาจากทั้งภาคธุรกิจ (IPrv) และภาครัฐ (IGov)

บัญชีที่ 12 เป็นบัญชีของครัวเรือน รายได้ของครัวเรือนมาจากแรงงาน (WH) และทุน (PH) และมีการโอนเงินจากสถาบันอื่น ๆ คือ ภาคธุรกิจ (TC-H) ภาครัฐ (TG-H) และภาคต่างประเทศ (TW-H) ส่วนรายจ่ายของครัวเรือน ส่วนหนึ่งจ่ายเป็นภาษีเงินได้ให้แก่รัฐบาล (IncTax) ส่วนหนึ่งเป็นการบริโภค (CTot) และมีการโอนเงินกับสถาบันอื่น ๆ คือ ภาคธุรกิจ (TH-C) ภาครัฐ (TH-G) และภาคต่างประเทศ (TH-W) ส่วนที่เหลือจะเป็นการออมสุทธิของภาคครัวเรือน (SavH)

บัญชีที่ 13 เป็นบัญชีของภาคธุรกิจ รายได้มาจากทุน (PC) และการโอนเงินจากสถาบันอื่น ๆ คือ ภาคครัวเรือน (TH-C) ภาครัฐ (TG-C) และภาคต่างประเทศ (TW-C) ส่วนหนึ่งของรายได้จ่ายเป็นภาษีเงินได้ (CorpTax) ส่วนหนึ่งนำไปลงทุน (IPrv) และมีการโอนเงินให้สถาบันอื่น ๆ คือ ครัวเรือน (TC-H) รัฐบาล (TC-G) และภาคต่างประเทศ (TC-W) ส่วนที่เหลือเป็นการออมสุทธิของภาคธุรกิจ (SavC)

บัญชีที่ 14 เป็นบัญชีของภาครัฐ รายได้หลักมาจากภาษี (Tax) และส่วนหนึ่งมาจากทุน (PG) และมีการโอนเงินจากสถาบันอื่น ๆ คือ จากครัวเรือน (TH-G) จากภาคธุรกิจ (TC-G) และจากภาคต่างประเทศ (TW-G) ที่เหลือเป็นการออมสุทธิของภาครัฐบาล

บัญชีที่ 15 เป็นบัญชีของภาคต่างประเทศ รายจ่ายของภาคต่างประเทศคือ การซื้อสินค้าและบริการจากไทย (X1 และ X2) และการโอนเงินให้สถาบันอื่น ๆ คือ ครัวเรือ (TW-H) ภาคธุรกิจ (TW-C) และภาครัฐบาล (TW-G) ส่วนรายรับมาจากการนำเข้าสินค้าและบริการโดยไทย (M1 และ M2) และการโอนเงินจากสถาบันอื่น ๆ คือ ภาคครัวเรือน (TH-W) ภาคธุรกิจ (TC-W) และภาครัฐ (TG-W) ที่เหลือเป็นการออมสุทธิของภาคต่างประเทศ (SBal) คือ ดุลบัญชีเดินสะพัด

จากการที่การผลิตสินค้าสาขาต่าง ๆ เท่ากับการนำเอาสินค้าเหล่านั้นไปใช้ในระบบเศรษฐกิจ จะนำไปสู่สมการที่สำคัญสำหรับเศรษฐศาสตร์มหภาค คือ

$$Y = C+G+I+X-M \quad (1)$$

โดยที่ Y คือ GDP

C คือ การบริโภคภาคเอกชน (หรือ CTot ในตารางที่ 2- 1)

G คือ การบริโภคภาครัฐ (GTot ในตารางที่ 2- 1)

I คือ การลงทุน (IPrv + IGov ในตารางที่ 2- 1)

X คือ การส่งออกสินค้าและบริการ (X1 + X2 ในตารางที่ 2- 1)

M คือ การนำเข้าสินค้าและบริการ (M1+M2 ในตารางที่ 2-1)

สมการนี้มีความสำคัญมากในการสร้าง IO ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของ SAM ถ้าข้อมูลทางด้าน GDP และการใช้จ่ายไม่สอดคล้องกับสมการ (1) บัญชีต่าง ๆ ใน IO (และ SAM) จะขาดความสมดุล คือการผลิตในสาขาต่าง ๆ จะไม่เท่ากับการนำการผลิตเหล่านั้นไปใช้

เพื่อให้เข้าใจประเด็นนี้ ถ้าเริ่มจากการผลิตสาขาที่ 1 และที่ 2 ตามแนวดิ่งในตารางที่ 2- 1

$$Y1 = A11+A21+M11+M21+W1+P1+ITax1 \quad (2)$$

$$Y2 = A12+A22+M12+M22+W2+P2+ITax2 \quad (3)$$

$$Y1+Y2 = (A11+A21+A12+A22) + (M11+M21+M12+M22) + (W1+W2) + (P1+P2) + (ITax1+ITax2) \quad (4)$$

และตามแนวนอน

$$Y1 = A11+A12+CD1+GD1+ID1+X1 \quad (5)$$

$$Y2 = A21+A22+CD2+GD2+ID2+X2 \quad (6)$$

$$Y1+Y2 = (A11+A21+A12+A22)+(CD1+CD2)+(GD1+GD2) + (ID1+ID2)+(X1+X2) \quad (7)$$

$$= (A11+A21+A12+A22)+(C-CM1-CM2)+(G-GM1-GM2) + (I-IM1-IM2)+X \quad (8)$$

โดยที่ C, G และ I คือ การบริโภคของครัวเรือน การบริโภคของภาครัฐ และการลงทุนรวม ตามลำดับ ส่วน X เท่ากับ (X1+X2) คือการส่งออกสินค้าและบริการในราคา f.o.b

เนื่องจากผลรวมของแนวตั้งและแนวนอนเท่ากัน

$$= (A11+A21+A12+A22)+(M11+M21+M12+M22)+(W1+W2) + (P1+P2)+(ITax1+ITax2) \quad (9)$$

$$= (A11+A21+A12+A22)+(C-CM1-CM2)+(G-GM1-GM2) + (I-IM1-IM2)+X \quad (10)$$

หรือ

$$= W+P+(ITax1+ITax2) = C+G+I+X-(M11+M21+W12+M22+ CM1+CM2+GM1+GM2+IM1+IM2) \quad (11)$$

โดยที่ W เท่ากับ (W1+W2) คือค่าจ้างแรงงาน และ P เท่ากับ (P1+P2) คือกำไร
 ของทุน

$$= W+P+(ITax1+ITax2) = C+G+I+X-(M+ITax3+ITax4) \quad (12)$$

โดยที่ M คือการนำเข้าสินค้าและบริการในราคา c.i.f. หรือ

$$W+P+ITax = GDP \text{ หรือ } Y = C+G+I+X-M \quad (13)$$

โดยที่ ITax เท่ากับ (ITax1+ITax2+ITax3+ITax4) คือภาษีทางอ้อมทั้งหมด

หากพิจารณาบัญชีเมตริกซ์สังคมนั่งข้างต้น จะเห็นว่าเป็นการแสดงให้เห็นถึง การเชื่อมโยงกันในระบบเศรษฐกิจทั้งระบบที่ค่อนข้างสมบูรณ์ มีทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตสินค้าต่าง ๆ การค้าขายสินค้า ทั้งภายในประเทศและการค้าขายกับต่างประเทศ แหล่งที่มาของรายได้ การออม และการลงทุน ข้อมูลในบัญชีเมตริกซ์สังคมสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานในการสร้างแบบจำลอง เศรษฐกิจมหภาคเพื่อใช้วิเคราะห์ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของการเปลี่ยนแปลงตัวแปรต่าง ๆ เช่น การใช้จ่ายของรัฐบาล การลงทุน หรือการเปลี่ยนภาษีของสาขาต่าง ๆ

สรุปวิธีสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม

การอธิบายสรุปการสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม โดยชี้ให้เห็นแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ใน SAM โดยอิงถึงตาราง SAM ในตารางที่ 2-1

ข้อมูลหลักที่จำเป็นต้องใช้ในการสร้าง SAM คือ

- ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต Input-Output Table (สศช.)
- บัญชีรายได้ประชาชาติรายปี (NI) (สศช.)
- ข้อมูลการค้าและดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ (ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมศุลกากร)
- ข้อมูลภาษี (กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต)
- ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม (Socioeconomic Survey : SES)

- ข้อมูลการสำรวจแรงงาน Labor Force Survey: LFS (ถ้าต้องการแยกส่วนที่เป็น รายได้จากแรงงานของ Own Account และ Unpaid และ Unpaid Family Workers)

สิ่งที่ต้องคำนึงในการจำแนกบัญชี SAM มี 2 ประเด็น คือ

- (1) ข้อมูลที่นำมาใช้ในการจำแนก จำนวนตัวอย่าง (Sample) สามารถสะท้อน ข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ เช่น sample จาก LFS SES
- (2) การนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ประเด็นที่สนใจได้ เช่น แรงงานในระบบ นอก ระบบ การกระจายรายได้

ถ้าดูจากตารางที่ 2-1 จะเห็นว่าข้อมูลในตาราง SAM โดยส่วนใหญ่จะมีอยู่ในตาราง Input-Output Table ยกเว้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครัวเรือน และงบดุลของสถาบันอื่น ๆ คือ ภาคธุรกิจ ภาครัฐบาล และภาคการต่างประเทศ ถ้าเรามีตาราง Input-Output ที่ตรงกับปีที่ต้องการ จะทำ SAM จะทำให้การทำ SAM ง่ายขึ้นมาก ปัญหาคือการจัดทำตาราง Input-Output ไม่ได้ทำ ทุกปี ตารางล่าสุดที่มีใช้กันอยู่คือตารางสำหรับปี 2553 ดังนั้น ข้อมูลในตารางตาราง Input-Output ปี 2553 (I/O 2010) จึงไม่สามารถนำมาใช้สำหรับการสร้าง SAM ปี 2555 (SAM 2012) ได้โดยตรง นอกจากนี้ การจัดทำ SAM ในโครงการนี้มีรายละเอียดสาขาการผลิตค่อนข้างมาก โดยเฉพาะขยาย เพิ่มจาก 180 สาขาใน I/O จึงต้องอาศัยข้อมูลจากแหล่งอื่นร่วมด้วย เช่น ตาราง Supply and Use 2007, SAM energy 2007 เป็นต้น ซึ่งจะได้กล่าวถึงในรายละเอียดการจัดทำ SAM 2012

ขอบเขต SAM 2012

(1) สาขาการผลิตทั้งหมด 221 สาขา ครอบคลุม 180 สาขาการผลิตจากตาราง I-O เป็นสินค้า 176 สาขา เพิ่มจากตาราง I-O อีก 32 สาขา เป็นบริการ 44 เพิ่มจากตาราง I-O อีก 8 สาขา และสามารถรวมกลับเป็นสาขา GDP ตามค่านิยามระบบบัญชีประชาชาติ

(2) จำแนกครัวเรือนตามชั้นค่าใช้จ่าย ซึ่งมี 10 ชั้นค่าใช้จ่าย จำแนกตามพื้นที่ 5 ภาค (กรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้) และ จำแนกตามเขตพื้นที่ เขตเมือง/เขตชนบท

(3) กำลังแรงงาน จำแนก 3 ภาคสถาบัน (รัฐ/formal/informal) และแบ่งย่อยตาม 6 ระดับการศึกษา และ 4 ช่วงอายุของแรงงาน

(4) การส่งออก - นำเข้า จำแนกตามกลุ่มประเทศคู่ค้าสำคัญทางเศรษฐกิจ 29 ประเทศ

(5) ภาษี ต้องครอบคลุม 6 ภาษีสำคัญในระบบเศรษฐกิจ

(6) การลงทุน มีการลงทุนของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ซึ่งมีส่วนขยาย รายละเอียดสาขาการลงทุน จำนวน 28 สาขา

ขั้นตอนในการทำ SAM สรุปได้ดังนี้

(1) การเริ่มทำภาคการผลิต IO สำหรับปี 2555 เริ่มจากการหา Control Totals สำหรับสมการ GDP ทางด้านการใช้จ่าย (สมการ 12) ปี 2555 คือ GDP รวม การบริโภคภาคเอกชน หรือครัวเรือน (C) การบริโภคภาครัฐ (G) การลงทุนรวม (I) ซึ่งแยก Change in inventories (สำหรับ statistical discrepancy รวมไว้กับ private investment) การส่งออกสินค้าและบริการ (X) และการนำเข้าสินค้าและบริการ (M) ข้อมูลมาจากรายงานสถิติบัญชีประชาชาติของประเทศไทย (NI) ปี 2555 โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

(2) หาข้อมูล GDP ปี 2555 ด้านการผลิตรายสาขา ซึ่งในกรณีนี้ได้รับข้อมูล Gross Output และมูลค่าเพิ่ม (Value added) จำแนกสาขาละเอียดจาก สศช.

(3) หาข้อมูลทางด้าน value added จาก NI คือส่วนที่สาขาการผลิตจ่ายให้กับแรงงานและทุนและภาษีทางอ้อม

(4) เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตสินค้าจำเป็นต้องพึ่งข้อมูลในตาราง Input-Output แต่เราไม่มี Input-Output Table สำหรับปี 2555 จึงต้องพึ่งโครงสร้างของตาราง Input-Output ในปี 2553 เพื่อหาผลผลิตของสาขาต่างๆ ในปี 2555 วิธีง่าย ๆ คือสมมติว่าสัดส่วนระหว่างมูลค่าเพิ่มกับผลผลิตในปี 2555 เท่ากับในปี 2553 ถ้าใช้ข้อสมมติ¹³ เราก็จะได้ค่าของ Y1, Y2 และ Y3 ในตารางที่ 2-1 และถ้าหักมูลค่าเพิ่มออกจากผลผลิต เราก็จะได้ผลรวมของปัจจัยการผลิตต่าง ๆ (ทั้งที่เป็นสินค้าผลิตในประเทศและสินค้านำเข้า) ที่ใช้ในสาขาการผลิตต่าง ๆ คือได้ $(A11+A21+M11+M21)$ และ $(A12+A22+M12+M22)$

(5) สำหรับสินค้านำเข้าที่เป็นปัจจัยการผลิต คือ M11 และ M21 ในตารางที่ 2-1 สามารถหาการนำเข้าปัจจัยการผลิตรวม (Intermediate Import) ได้จากข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ (ธนาคารแห่งประเทศไทย และกรมศุลกากร) คือ สามารถหา $(M1+M2)$ ของปี 2555 ได้ สำหรับการแยกกว่าเป็น M1 และ M2 เท่าไหร่ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลจาก Input-Output Table ปี 2553 โดยอาจสมมติว่าสัดส่วนระหว่างปัจจัยการผลิตรวมกับปัจจัยการผลิตที่เป็นสินค้านำเข้าของแต่ละสาขาเท่ากับสัดส่วนในตาราง Input-Output ปี 2553¹⁴ ซึ่งจะให้ผลเบื้องต้นว่าปัจจัยการผลิตที่เป็นสินค้านำเข้าเท่ากับ $M1'$ และ $M2'$ โดยที่ $(M1'+M2')$ จะยังไม่เท่า $(M1+M2)$ และสามารถใช้สัดส่วนระหว่าง $M1'$ และ $M2'$ มาหา M1 และ M2 ได้ หลังจากที่ได้ M1 และ M2 ก็จะได้ผลรวมของปัจจัยการผลิตที่เป็นสินค้าที่ผลิตภายในประเทศที่ใช้ในแต่ละสาขา คือ $(A11+A21)$ และ $(A12+A22)$

(6) จากบัญชีรายได้ประชาชาติ สามารถหาการบริโภครวมของครัวเรือน การใช้จ่ายของรัฐบาล และการบริโภคสินค้าของสาขาการผลิตต่าง ๆ ได้ (ในส่วนของรัฐบาล จำเป็นต้องใช้ข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อแยกออกเป็นรายการสินค้าด้วย) แต่ยังไม่มีการแยกกว่าเป็นการ

¹³ ถ้ามีข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงราคาต่างๆ เราอาจจะสมมติว่าสัดส่วนระหว่างปริมาณใช้แรงงานและทุนต่อผลผลิตในสาขาต่างๆ เท่ากับในปี 2553 และปรับสัดส่วนระหว่างมูลค่าเพิ่มและมูลค่าของผลผลิตโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของราคาต่างๆ

¹⁴ ถ้ามีข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าต่างๆ ก็สามารถใช้ข้อมูลปีสัดส่วนดังกล่าวได้

บริโภคสินค้าภายในประเทศ และสินค้านำเข้าเท่าไร การแยกในส่วนนี้ ต้องใช้ข้อมูลทางการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งสามารถหาสินค้านำเข้าเพื่อการบริโภค (รวมของครัวเรือนและรัฐบาล คือ (CM1+GM1) และ (CM2+GM2) ได้ สำหรับการแยกการบริโภคสินค้านำเข้าของครัวเรือนและรัฐบาลนั้น คือแยก (CM1+GM1) และ (CM2+GM2) ออกเป็น CM1, GM1, CM2 และ GM2 เริ่มโดยหาสัดส่วนของสินค้านำเข้าในการบริโภคสินค้าต่าง ๆ ของครัวเรือนและรัฐบาลจากข้อมูลในตาราง Input-Output ปี 2553 และสมมติว่าสัดส่วนดังกล่าวยังคงเหมือนเดิม¹⁵ หลังจากนั้นก็ปรับตัวรวมของการบริโภคสินค้านำเข้าให้ตรงกับข้อมูลจากการค้าระหว่างประเทศในปี 2555 และปรับการบริโภคสินค้าในประเทศให้การบริโภครวมเท่ากับข้อมูลในบัญชีประชาชาติ

การหาการลงทุนของธุรกิจและภาครัฐบาลก็ใช้วิธีคล้ายกับทางการบริโภค ทั้งนี้สามารถใช้ข้อมูลการนำเข้าจากธนาคารแห่งประเทศไทย ที่จำแนกเป็นการนำเข้าเพื่อการบริโภคเพื่อเป็นสินค้าทุน และปัจจัยการผลิต เพื่อเป็นตัวคุมได้

ซึ่งทั้งหมดนี้จะทำให้ได้มูลค่าเหล่านี้ คือ CD1, CD2, CM1, CM2, GD1, GD2, GM1, GM2, ID1, ID2, IM1 และ IM2

(7) การส่งออกสินค้าและบริการใช้ข้อมูลจากการค้าระหว่างประเทศในปี 2555 (จากธนาคารแห่งประเทศไทย และกรมศุลกากรในการแตกสินค้าที่ละเอียด และจำแนกรายประเทศ) ทำให้ได้มูลค่า X1 และ X2

(8) จากข้อมูลใน 6 และ 7 และการที่ผลรวมในแนวตั้งของบัญชีที่ 1-2 จะต้องเท่ากับผลรวมตามแนวนอนของบัญชีเดียวกัน จะได้เป็นมูลค่าของ (A11+A12), (A21+A22)

(9) เมื่อรู้ (A11+A12) และ (A21+A22) ซึ่งเป็นผลรวมตามแนวนอนของการสินค้าต่างๆ สำหรับเป็นปัจจัยการผลิต และรู้ (A11+A21) และ (A12+A22) ซึ่งเป็นผลรวมตามแนวตั้งของการใช้ปัจจัยการผลิตจากสาขาการผลิตต่าง ๆ จึงสามารถใช้วิธีที่เรียกว่า RAZ เพื่อหาค่าของ A11, A12, A21 และ A22 ได้¹⁶

การใช้วิธี RAZ คือ ใช้ค่าของการใช้ปัจจัยการผลิตที่ได้จากตาราง Input-Output ของปี 2553 เป็นจุดเริ่มต้น เช่น สมมติว่ามูลค่าเหล่านี้ คือ A(1)11, A(1)12, A(1)21 และ A(1)22 แล้วหาสัดส่วนระหว่างผลรวมตามแนวนอนของสาขาต่างๆ ที่ควรจะเป็น คือ (A11+A12) และ (A21+A22) กับผลรวมตามแนวนอนของสาขาต่างๆ ตาม A(1) หลังจากนั้นปรับ A(1) โดยคูณ A(1) ด้วยสัดส่วนเหล่านี้ จะได้ค่า A(2) เช่น

$$A(2)11 = A(1)11 * (A11+A12) / (A(1)11+A(1)12)$$

สำหรับ A(2) นั้น ผลรวมตามแนวนอนจะเท่ากับผลรวมที่ควรจะเป็น แต่ผลรวมตามแนวตั้งจะยังไม่เหมือนผลรวมตามแนวตั้งที่ควรจะเป็น ต่อไปก็ปรับ A(2) โดยหาสัดส่วนระหว่างผลรวมตามแนวตั้งที่ควรจะเป็นของสาขาต่างๆ กับผลรวมตามแนวตั้งของ A(2)

¹⁵ หรือปรับสัดส่วนตามการเปลี่ยนแปลงของราคา ถ้ามีข้อมูลส่วนนี้

¹⁶ สำหรับวิธี RAS ดูตัวอย่างเช่น Miller and Blair (1985), Ch.8

หลักจากนั้นก็กลับไปปรับตามแนวนอนอีก และสลับกันปรับตามแนวตั้งและแนวนอนไปเรื่อย ๆ และผลต่างระหว่างผลรวมตามแนวนอน และผลรวมตามแนวตั้ง กับผลรวมที่ควรจะเป็นจะน้อยลงเรื่อย ๆ และถ้าทำไปมากครั้งพอ ก็จะได้ค่าของการใช้ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่มีผลรวมเท่ากับที่ควรจะเป็น ทั้งทางด้านแนวนอนและแนวตั้ง คือ จะได้มูลค่าของการใช้ปัจจัยการผลิตในการผลิตของสาขาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจในปี 2555

(10) ในส่วนของแนวนอนและแนวตั้งที่ 15 (คือบัญชีของต่างประเทศ) สิ่งที่ยังขาดคือ ส่วนที่เป็น Net Factor Income from Abroad คือ รายได้ส่งกลับ (Remittance) ส่วนที่เป็น Transfers to/from Abroad คือ เงินโอนจากต่างประเทศ การจ่ายเงินกู้ ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่อยู่ในบัญชี Balance of Payment และ National Accounts ยกเว้นการแยก Net Remittance ไปสู่ครัวเรือนประเภทต่างๆ

(11) การแยกบัญชีของครัวเรือนจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจาก Socioeconomic Survey มาประกอบซึ่งข้อมูลที่ได้จาก Socioeconomic Survey มักจะไม่ตรงกับข้อมูลจาก National Accounts (ถึงแม้ว่าจะจะเป็นข้อมูลจากปีเดียวกัน) ทั้งนี้เป็นเรื่องปกติที่การสำรวจข้อมูลจากครัวเรือนจะมีการคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง เช่น ผลของการสำรวจรายได้ของครัวเรือน โดยการสัมภาษณ์ครัวเรือนในประเทศต่าง ๆ พบว่าครัวเรือนมักจะรายงานรายได้ต่ำกว่าความจริง เหตุผลอาจเป็นเพราะครัวเรือนกลัวว่าข้อมูลที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตามเก็บภาษีของทางการ จึงมักจะบอกลดไว้ก่อน อย่างไรก็ตาม โครงสร้างทางด้านรายได้และรายจ่ายของครัวเรือนสามารถนำมาใช้ในการทำ SAM โดยต้องมีการปรับให้ตรงกับข้อมูลจาก National Accounts เหมือนกับข้อมูลจากตาราง Input-Output ปี 2553 สามารถนำมาใช้เพื่อสร้าง SAM ของปี 2555 ได้

(12) ข้อมูลจาก Socioeconomic Survey จะให้ภาพว่าครัวเรือนประเภทต่าง ๆ ใดรายได้จากแหล่งไหนบ้าง ข้อมูลส่วนนี้นำมาใช้หา WH, PH1, BH TranG-H1, TranG-H2, N.Remit1 และ N.Remit2 ได้ ก่อนอื่น National Accounts จะมีข้อมูลเกี่ยวกับรายได้รวมของภาคครัวเรือน สัดส่วนของรายได้ระหว่างครัวเรือนต่าง ๆ จาก Socioeconomic Survey¹⁷ สามารถนำมาแยกรายได้รวมของภาคครัวเรือนเป็นรายได้ของครัวเรือนประเภทต่าง ๆ คือ เมื่อได้ค่าของ Y6 และ Y7 ก็จะได้ตัวรวมของ (WH) คือ (W1+W2) หรือรายได้ของแรงงานทั้งหมด ส่วน (PH) คือรายได้ของครัวเรือนจาก Unincorporated Enterprises ซึ่งได้จาก National Accounts¹⁸ (BH) คือรายได้จาก Property Income (TranG-H1+TranG-H2) คือ Transfer จากภาครัฐบาลให้กับภาคครัวเรือน และ Net Remittances จากต่างประเทศให้กับครัวเรือน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีอยู่ใน National Accounts และ Balance of Payments

¹⁷ Socioeconomic Survey ไม่ได้จัดเก็บในปี 2555 ข้อมูลที่นำมาใช้มาจาก Socioeconomic Survey ของปี 2537

¹⁸ ถ้ามีการแยกส่วนที่เป็นแรงงานของ Own Account และ Unpaid Family Workers ออกจาก Income from Unincorporated Enterprises โดยการใช้ Labour Force Survey ตามที่กล่าวใน 2. ก็จะต้องหักส่วนนี้ออกไปจาก Income from Unincorporated Enterprises ใน National Accounts เสียก่อน

(13) สำหรับ IncTax เมื่อรู้ภาษีเงินได้รวมที่ครัวเรือนต้องจ่าย และข้อมูลจาก Socioeconomic Survey จะให้ข้อมูลของสัดส่วนของภาษีเงินได้รวมที่ครัวเรือนประเภทต่าง ๆ จ่าย สำหรับ TH-C และ TH-G ข้อมูลทางด้านการใช้จ่าย (ส่วนที่ไม่ได้เป็นการบริโภคสินค้า) สามารถนำมาแยก Transfer รวมที่ครัวเรือนจ่ายให้กับรัฐบาลได้ และ SavH (คือ การออมของครัวเรือน) จะเป็น Residuals เพื่อให้ผลรวมทางแนวตั้งเท่ากับผลรวมตามแนวนอนของบัญชีที่ 12 ครัวเรือน ของ SAM ในตารางที่ 2-1 อย่างครบถ้วน

14) ท้ายสุด สำหรับข้อมูลอื่น ๆ ใน SAM สำหรับธุรกิจ รัฐบาล และภาคต่างประเทศ จะหาได้จาก National Account และข้อมูล Balance of Payment

บัญชีเมตริกซ์สังคมสำหรับปี 2555 (SAM 2012)

การจัดทำบัญชีเมตริกซ์สังคมสำหรับปี 2555 จะเป็นไปตามวิธีการที่ได้อธิบายใน ส่วนที่แล้ว ที่แตกต่างกันคือ SAM ที่จะสร้างขึ้นจะแยกบัญชีต่าง ๆ ทางด้านการผลิต และด้าน ครัวเรือนมากมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบาย และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ทำให้สามารถเห็นผลกระทบได้ในหลายมิติ

การสร้าง SAM Control มี 2 วัตถุประสงค์ คือ

(1) สะท้อนโครงสร้างใหญ่ของ SAM ที่จะสร้างขึ้น รวมทั้งการกำหนดเลขบัญชี และการเรียงบัญชี

(2) กำหนดตัวเลขคุม (Control) ทั้งหมดใน SAM ที่รับประกันความสมมาตร (Balance) ในบัญชีหลักทั้งหมด

องค์ประกอบของ SAM ที่จัดสร้างขึ้นในโครงการนี้ ประกอบด้วย 2862 บัญชี ซึ่งแสดงด้วย ตาราง SAM Control (ตารางที่ 2-2) ดังนี้

ตารางที่ 2-2 SAM Control

กลุ่มบัญชี	จำนวนบัญชี	เริ่มที่บัญชีเลขที่
ACTIVITY	221	1
IMPORT SECTOR	221	222
VALUE ADDED	221	443
VALUE ADDED FCOST	221	664
FACTOR WAGE	221	885
FACTOR PROFIT	221	1106
DEPRECIATION	221	1327
WAGE STATUS	3	1548
WAGE PROFILE	24	1551
WAGE TOTAL	1	1575
PROFIT & Property Total	1	1576
COMP INTERMEDIATE	221	1577
HH CURRENT ACC.	100	1798

ตารางที่ 2-2 SAM Control

กลุ่มบัญชี	จำนวนบัญชี	เริ่มที่บัญชีเลขที่
HH DISPOSIBLE INCOME	10	1898
HH-CONSUMP	10	1908
COMP-PRIV CONSUMP	221	1918
GOV CURRENT ACC.	1	2139
COV CONSUMP	1	2140
COMP-GOV CONSUMP	221	2141
BUSINESS CURRENT ACC.	1	2362
SOCIAL SECURITY	1	2363
TRANSFER HH	1	2364
INTEREST PAYMENT	1	2365
DIRECT TAX	1	2366
VAT	1	2367
SPECIAL BUSS TAX	1	2368
EXCISE TAX	1	2369
IMPORT DUTY	1	2370
SUBSIDY	1	2,371
TAX TOTAL	1	2,372
HH SAV-POOL	10	2,373
GOV SAV-POOL	1	2,383
BUSS SAV-POOL	1	2,384
PRIVATE INVEST	1	2,385
GOV INVEST	1	2,386
STATE ENT. INVEST	1	2,387
COMP-INVEST	221	2,388
CHANGE IN STOCK	1	2,603
EXPORT SECTOR	221	2,610
ROW Non-Trade	1	2,831
TRADE SERVICES	1	2,832
TRADE PARTNER in Goods	29	2,833
ROW SAV-POOL	1	2,862

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 2-3 โครงสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม SAM 2012

							ACTIVITY	IMPORT SECTOR	VALUE ADDED	VALUE ADDED FCOST	FACTOR WAGE	FACTOR PROFIT	DEPRECIATION	WAGE STATUS	WAGE PROFIT	WAGE TOTAL	PROFIT TOTAL
										Factor cost				Work Status3	Age4		
															Edu6		
			#ACC				221	221	221	221	221	221	221	3	24	1	1
			Start acc#				1	222	443	664	885	1106	1327	1548	1551	1575	1576
							1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ACTIVITY				221	1	1											
IMPORT SECTOR				221	222	2			515,303								
VALUE ADDED				221	443	3	12,349,021										
VALUE ADDED FCOST	Factor cost			221	664	4			11,064,513								
FACTOR WAGE				221	885	5			3,772,563								
FACTOR PROFIT				221	1106	6			5,333,792								
DEPRECIATION				221	1327	7			1,958,158								
WAGE STATUS	Work Status 3			3	1548	8				3,359,541							
WAGE PROFIT	age4	Edu6		24	1551	9								3,359,541			
WAGE TOTAL				1	1575	10									3,359,541		
PROFIT TOTAL				1	1576	11						5,333,792					
COMP-INTERMEDIATE				221	1577	12											

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 2-3 โครงสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม SAM 2012

							ACTIVITY	IMPORT SECTOR	VALUE ADDED	VALUE ADDED FCOST	FACTOR WAGE	FACTOR PROFIT	DEPRECIATION	WAGE STATUS	WAGE PROFIT	WAGE TOTAL	PROFIT TOTAL	
HH CURRENT ACC.	Decile 10	Reg5	Area 2	100	1798	13											3,359,541	2,933,759
HH DISPOSIBLE INCOME	Decile 10			10	1898	14												
HH-CONSUMP	Food1 +non-food9			10	1908	15												
COMP-PRIV.CONSUMP				221	1918	16												
GOV CURRENT ACC.				1	2139	17												370,415
GOV CONSUMP				1	2140	18												
COMP-GOV CONSUMP				221	2141	19												
BUSINESS CURRENT ACC.				1	2362	20												2,029,618
SOCIAL SECURITY				1	2363	21					413,022							
TRANSFER HH				1	2364	22												
INTEREST PAYMENT				1	2365	23												
DIRECT TAX				1	2366	24		303,781	507,039									
VAT				1	2367	25			41,057									
SPECIAL BUSS TAX				1	2368	26		91,472	322,299									
EXCISE TAX				1	2369	27		120050										
IMPORT DUTY				1	2370	28			-101,459									
SUBSIDY				1	2371	29												

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 2-3 โครงสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม SAM 2012

							ACTIVITY	IMPORT SECTOR	VALUE ADDED	VALUE ADDED FCOST	FACTOR WAGE	FACTOR PROFIT	DEPRECIATION	WAGE STATUS	WAGE PROFIT	WAGE TOTAL	PROFIT TOTAL	
TAX TOTAL			1	2372	30													
HH SAV-POOL	Decile 10		10	2373	31								621,462					
GOV SAV-POOL			1	2383	32								140,510					
BUSS SAV-POOL			1	2384	33								1,196,186					
PRIVATE INVEST			1	2385	34													
GOV INVEST			1	2386	35													
STATE ENT. INVEST			1	2387	36													
COMP-INVEST			221	2388	37													
CHANGE IN STOCK			1	2609	38													
EXPORT SECTOR			221	2610	39			270										
ROW Non-Trade			1	2831	40													
TRADE SERVICES			1	2832	41			1,646,720										
TRADE PARTNER in Good	Country 29		29	2833	42			6,807,675										
ROW SAV-POOL			1	2862	43													
Total Column							31,218,245	8,969,698	12,349,021	11,064,513	3,772,563	5,333,792	1,958,158	3,359,541	3,359,541	3,359,541	5,333,792	

ที่มา: คณะผู้วิจัย

2.5.7 การท่องเที่ยวโดยชุมชน และผลการทบทางเศรษฐกิจและสังคมของการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism and its' economic and social impacts)

การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism) คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชนและชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

ความเป็นมา ในช่วงปี พ.ศ.2535 โลกตื่นตัวเรื่องการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและหาทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยว หลังจากนั้น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เข้ามาเป็นกระแสใหม่และกระแสใหญ่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย โดยการผลักดันของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในขณะที่การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism - CBT) เริ่มก่อตัวขึ้นเติบโตคู่ขนานไปกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการทำงานในระดับพื้นที่ของโครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ (REST) ต่อมา REST ได้ร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จัดตั้งสถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งในช่วงดังกล่าว ชื่อที่เรียกขานการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่มีหลากหลายชื่อ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวสีเขียว หลังปี พ.ศ.2545 การท่องเที่ยวลงไปในชนบทหลากหลายรูปแบบ ในปี พ.ศ.2547 มีการให้มาตรฐานโฮมสเตย์ ปัจจุบันการท่องเที่ยวโดยชุมชนเริ่มเป็นที่ยอมรับว่าเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งซึ่งชุมชนเข้ามามีบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยตนเอง (สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน, <http://www.cbt-i.org>)

องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

(1) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม** ชุมชนมีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีวิถีการผลิตที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

(2) **ด้านองค์กรชุมชน** ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน มีปราชญ์หรือผู้มีความรู้และทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย และชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา

(3) **ด้านการจัดการ** มีกฎ-กติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว มีองค์กรหรือกลไกในการทำงานเพื่อจัดการการท่องเที่ยวและสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวม ได้มีการกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรม และมีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

(4) **ด้านการเรียนรู้** ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างการรับรู้และความเข้าใจในวิถีชีวิต และวัฒนธรรมที่แตกต่าง มีระบบจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือน

การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้านในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว

ในขณะเดียวกันในภาพรวมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวโดยชุมชนได้เข้าไปมีบทบาทในการสร้างคุณภาพใหม่ของการท่องเที่ยวให้มีความหมายมากกว่าการพักผ่อน ความสนุกสนาน และความบันเทิง หากได้เปิดมิติของการท่องเที่ยวเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเคารพคนในท้องถิ่น

การท่องเที่ยวที่ไปเยี่ยมชุมชนมีการนำเสนอจุดขายที่เหมือน ๆ กัน กล่าวคือ ที่พักและอาหารท้องถิ่น กิจกรรมนำเที่ยวก็คล้าย ๆ กัน คล้าย ๆ กับการท่องเที่ยวโดยชุมชน แต่สิ่งที่การท่องเที่ยวโดยชุมชนแตกต่างจากการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น คือ ระดับการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ความรู้สึกเป็นเจ้าของ และรูปธรรมที่จับต้องได้ว่าการท่องเที่ยวส่งผลประโยชน์ต่อชุมชนโดยภาพรวมอย่างไร ทั้งเรื่องการพัฒนาชุมชนและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสถึงการต้อนรับที่อบอุ่น มีอภัยคัยไมตรี มีโอกาสพบปะกับคนที่หลากหลายในชุมชน โดยที่ทุกคนรู้สึกว่าเป็นเจ้าบ้านพร้อมต้อนรับแขกผู้มาเยือน ได้สัมผัสความเป็นชุมชนในการดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นปกติ

หลักการของการท่องเที่ยวโดยชุมชน

(1) **ชุมชนเป็นเจ้าของ** ความเป็นเจ้าของจะทำให้คนในชุมชนรู้สึกหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม และมีความมั่นใจในการเข้าไปบริหารจัดการเพื่อความยั่งยืน

(2) **การมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและการตัดสินใจ** ทรัพยากรทางธรรมชาติเป็นของทุกคนในชุมชน การนำมาพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวย่อมมีทั้งผลกระทบด้านบวกและด้านลบ การมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติการ และร่วมประเมินผล เป็นกระบวนการในการสร้างการรับรู้และความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงาน และยังเป็นกระบวนการในการสร้างความรู้สึกการเป็นเจ้าของการท่องเที่ยวอีกด้วย

(3) **ส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเอง** การท่องเที่ยวจะต้องส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ผ่านมิติด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในอาชีพ และวิถีการดำรงชีวิต เมื่อคนท้องถิ่นมีความภาคภูมิใจ จะทำให้เกิดความมั่นใจในการนำเสนอ ติดต่อบริการ และรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้ด้อยพัฒนาแต่มีคุณค่าในมิติที่แตกต่างกัน

(4) **ยกระดับคุณภาพชีวิต** การท่องเที่ยวที่ดีต้องให้ประโยชน์แก่ชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยไม่ได้มุ่งเน้นประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว เช่น ด้านสุขอนามัยชุมชน ร่วมกันปรับปรุงบ้านพัก ห้องสุขาหรืออาหาร เพื่อรองรับการท่องเที่ยว แต่ชุมชนก็ได้ประโยชน์จากการจัดการนั้นด้วย หรือด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด และโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการปรับปรุง ก็จะเกิดประโยชน์ต่อทุกคนในชุมชน ไม่ใช่เฉพาะนักท่องเที่ยวเพียงฝ่ายเดียว

(5) **การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยทางการผลิตที่สำคัญของชุมชนและยังเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว การวางแผนและการใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะต้องคำนึงถึงผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

(6) **เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น** วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตและความเป็นตัวตนของคนในชุมชน การท่องเที่ยวควรมาเสริมพลังทางวัฒนธรรม ช่วยฟื้นฟู สืบสาน เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน

(7) **การแลกเปลี่ยนเรียนรู้** การท่องเที่ยวที่ดีควรให้เจ้าของบ้านกับผู้มาเยือนได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ สร้างประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวได้ลงมือทำในกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตหรือฐานการเรียนรู้

(8) **เกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์** การท่องเที่ยวเป็นการปะทะทางวัฒนธรรมระหว่างคนที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่าง การท่องเที่ยวโดยชุมชนสร้างความอ่อนน้อมในการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความเคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่าง และไม่เกิดการเหยียดหยามหรือดูถูกว่าใครเหนือกว่าใคร

(9) **การจัดสรรผลประโยชน์** รายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวโดยชุมชนควรจัดระบบให้มีการกระจายสู่สมาชิกในชุมชน และมีการกำหนดราคาค่าบริการอย่างเป็นธรรมแก่คนในท้องถิ่น ตลอดจนคุ้มค่างบราคาที่นักท่องเที่ยวจ่าย

(10) **การคืนกำไรสู่สังคม/ชุมชน** สมาชิกผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวจะต้องจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งให้กับกลุ่มหรือองค์กรชุมชน เพื่อนำรายได้ดังกล่าวไปจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่จะสามารถแสดงให้เห็นว่าคนในชุมชนสามารถรับประโยชน์ทางตรงในการเป็นผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว และได้ประโยชน์ทางอ้อมจากการพัฒนาชุมชนที่เกิดขึ้นจากกองทุนหรือการช่วยเหลือของหน่วยงานอื่นเนื่องมาจากการทำท่องเที่ยวของชุมชน

ผลกระทบของการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การท่องเที่ยวเป็นดาบสองคม หากมีการเตรียมความพร้อมทั้งเจ้าของบ้านคือ ชุมชนและผู้มาเยือนคือนักท่องเที่ยวก็จะสามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้กับชุมชนและสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งหากมีกระบวนการเตรียมความพร้อมทั้ง 2 ด้านดังกล่าวแล้ว ผลที่เกิดขึ้นสามารถตอบคำถามได้ในระดับหนึ่งว่า “การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและก่อให้เกิดความยั่งยืนได้อย่างไร” ใน 3 ด้าน กล่าวคือ

(1) ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมระหว่างเจ้าของบ้านและแขกผู้มาเยือนสร้างความเคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- ความสนใจใคร่รู้ของคนภายนอกกระตุ้นความภาคภูมิใจของคนในชุมชน
- เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานให้กับสมาชิกกลุ่ม CBT

- สร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นแก่คนในชุมชน เป็นการสร้างพลังชุมชนในการมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี
- เป็นการสร้างโอกาสให้แก่ผู้หญิงอาวุโสชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานและแสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่
- การพัฒนาคุณภาพชีวิต
- แบ่งบทบาทในการทำงานและสร้างสามัคคีภายในชุมชน

(2) ด้านสิ่งแวดล้อม

- สร้างจิตสำนึกเรื่องสิ่งแวดล้อมให้แก่ทั้งชาวบ้านและผู้มาเยือน
- เกิดแบบแผนการจัดการทรัพยากรโดยชุมชนโดยการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งและมีกฎกติกาในการดูแลรักษาเพื่อการใช้ที่ยั่งยืน
- มีระบบจัดสรรรายได้เพื่อช่วยดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น กองทุนต่าง ๆ

(3) ด้านเศรษฐกิจ

- ก่อให้เกิดรายได้เสริม
- มีกองทุนในการต่อยอดงาน/พัฒนางานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น
- มีการกระจายรายได้สู่ส่วนต่าง ๆ ในชุมชน เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่หลากหลาย
- สร้างงานหรือกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการท่องเที่ยว

นโยบายและแผนภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาร่วมกับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว โดยชุมชนอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2559-2563 ซึ่งสรุปสาระสำคัญดังนี้

วิสัยทัศน์

“การท่องเที่ยวโดยชุมชนของไทยพัฒนาสู่สากลอย่างมีเอกภาพบนฐานการรักษาและจัดการทรัพยากรชุมชนอย่างยั่งยืนสู่ชุมชนแห่งความสุข”

เป้าประสงค์

- 1) เพื่อเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในชุมชนให้มีความรู้ และเพิ่มทักษะความสามารถในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้อย่างยั่งยืน ตามแนวคิดของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานของความพอเพียง
- 2) เพื่อเพิ่มคุณค่า และมูลค่าของต้นทุนทรัพยากรการท่องเที่ยว ทรัพยากรชุมชน อันจะทำให้เกิดการยกระดับความสำคัญของชุมชนในสังคม
- 3) เพื่อเพิ่มจำนวนชุมชนที่มีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีมาตรฐานคุณภาพภายใต้ขีดความสามารถของการรองรับของชุมชน

- 4) เพื่อเพิ่มจำนวนเครือข่ายและความเข้มแข็งของเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- 5) เพื่อพัฒนาและผลักดันให้เกิดดัชนีชี้วัดความสุขของชุมชนและนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นเครื่องมือของการปรับตัวในการบริหารจัดการชุมชน
- 6) เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยมุ่งให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
- 7) เพื่อกระจายรายได้ของการท่องเที่ยวโดยชุมชนลงสู่ชุมชน สมาชิกในชุมชนอย่างเท่าเทียม และสมดุลเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
- 8) เพื่อผลักดันการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เป็นวาระแห่งชาติ (National issue-based agenda)
- 9) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาระบบการทำงานตามบทบาทและหน้าที่ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในทุกระดับ
- 10) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างคุณภาพ ทักษะและความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ในชุมชนให้มีศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบพึ่งพาตนเองบนฐานความพอเพียงและความรู้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าของต้นทุนทรัพยากรชุมชนสู่การเป็นสินค้าและบริการบนฐานอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่ต้นแบบเป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในระดับต่างๆ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการบริหารจัดการการตลาดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลของความสุขทั้งคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากลไกการขับเคลื่อน ระบบการบริหารจัดการ และการทำงานเชื่อมโยงเชิงเครือข่ายภาครัฐที่มีเอกภาพ มั่นคง และยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาดัชนีชี้วัดความสุขระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว ตลอดจนพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ในภูมิภาคอาเซียน

2.5.8 การใช้ TSA เพื่อการศึกษาวิเคราะห์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable tourism)

United Nation World Tourism Organisation (UNWTO) ได้นิยามการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไว้ว่าหมายถึงการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงผลกระทบทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและในอนาคต ให้ความสำคัญต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการผลิต สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยว

จากการให้ความสำคัญของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จึงมีผลทำให้การวางนโยบาย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องดูครบองค์รวมให้มีความสมดุลกันทั้ง 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมร่วมกับวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของชุมชน

ดังนั้น เมื่อก้าวถึงการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึง 3 เรื่องที่สำคัญ คือ

1) Make optimal use of environmental resources that constitute a key element in tourism development, maintaining essential ecological processes and helping to conserve natural heritage and biodiversity.

2) Respect the socio-cultural authenticity of host communities, conserve their built and living cultural heritage and traditional values, and contribute to inter-cultural understanding and tolerance.

3) Ensure viable, long-term economic operations, providing socio-economic benefits to all stakeholders that are fairly distributed, including stable employment and income-earning opportunities and social services to host communities, and contributing to poverty alleviation.

องค์ประกอบในรายละเอียดของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

1) Economic viability ความสามารถในการจัดหาเงินทุนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน การลงทุนเพื่อการท่องเที่ยว การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

2) Community wellbeing ผลของการท่องเที่ยวที่มีต่อวิถีชีวิตของชุมชน ทำให้วิถีชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น

3) Cultural richness การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยใช้ความร่ำรวยของมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน

4) Local control การควบคุมดูแลและการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทำได้มากน้อยเพียงใด มีผลต่อการดูแล จัดการการท่องเที่ยวของชุมชนให้มีความยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพได้มากน้อยเพียงใด

5) Visitor fulfillment การท่องเที่ยวของชุมชนสามารถตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวได้มากน้อยเพียงใด นักท่องเที่ยวมีความพอใจ มีความสุขสำราญตามที่คาดหวังที่ได้มาเยือนสถานที่ท่องเที่ยวตามที่นักท่องเที่ยวคาดหวัง

6) Social equity การท่องเที่ยวสามารถเป็นปัจจัยที่ทำให้สังคมเกิดความเท่าเทียมกันได้

7) Employment quantity and quality ความเพียงพอของจำนวนแรงงานในท้องถิ่นที่จะสามารถผลักดันให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเติบโตตามอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้น คุณภาพของ

แรงงานที่จะสามารถตอบสนองต่อการท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น ความสามารถในการทางภาษา ความรู้ ความเข้าใจในบริการวิชาชีพที่จะสามารถตอบสนองต่อนักท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่น เป็นต้น

8) Local prosperity ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรของท้องถิ่น

9) Resource efficiency ความสามารถการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

10) Biological diversity ความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนในการเป็นปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว

11) Environment purity สภาพแวดล้อมที่ถูกทำให้มีคุณภาพลดลง อันเนื่องมาจากกิจกรรมการท่องเที่ยว

12) Physical integrity การมีสำนึกในความถูกต้องของปัจจัยทางกายภาพของชุมชน อันเนื่องมาจากกิจกรรมการท่องเที่ยว

2.5.9 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้ความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงพื้นที่ โดยการประกาศเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งการออกกฎกระทรวงกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยวโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2551 และตามยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทยปี พ.ศ. 2558-2560 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 5 เขตอยู่ในกลยุทธ์การพัฒนาเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย¹⁹

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง และพะเยา โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาล้านนาเชิงสร้างสรรค์เชื่อมโยงอนุภาคลุ่มน้ำโขง ผ่านมาตรการการยกระดับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาล้านนาสู่สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม ยกระดับและส่งเสริมการค้าการลงทุนอุตสาหกรรมการจัดประชุมและนิทรรศการทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ ส่งเสริมการสร้างสรรคสินค้าและบริการชุมชน OTOP ให้โดดเด่นและมีคุณค่า พัฒนาเชื่อมโยงสินค้าทางการเกษตรผลิตภัณฑ์ชุมชน สู่ภาคอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว แทนการนำเข้าและบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ประกอบด้วย จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวพักผ่อนเพื่อสุขภาพชั้นนำของโลก ผ่านมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

¹⁹ กฎกระทรวงกำหนดเขตการพัฒนาการท่องเที่ยว จาก www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6607 สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2559

กลุ่มครอบครัว และผู้สูงอายุ มีแนวทางการพัฒนา โดยยกระดับเป็นเมืองพักผ่อนเพื่อสุขภาพระดับสากล ยกย่องขีดความสามารถทางการแข่งขันเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ กำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เช่น เขตอุทยาน เกาะ ส่งเสริมการสร้างสรรคสินค้าและบริการชุมชน OTOP ให้โดดเด่นและมีคุณค่า พัฒนาเชื่อมโยงสินค้าทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ภาคอุตสาหกรรม บริการท่องเที่ยว แทนการนำเข้าและบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวชายทะเลสี่แสนตะวันออกระดับสากลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเชื่อมโยงสู่กัมพูชา และเวียดนาม ผ่านมาตรการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างสรรคด้านการท่องเที่ยวและกีฬา และส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา โดยส่งเสริมให้เมืองพัทยาเป็น Tourism & Sport City พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการให้ได้มาตรฐานโดยคำนึงถึงชุมชนและสิ่งแวดล้อมพัฒนาเชื่อมโยงสินค้าทางการเกษตรผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ภาคอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว แทนการนำเข้าและบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา ตรัง และสตูล โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก บนฐานวัฒนธรรมอันดามัน ผ่านมาตรการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระดับ High-Class มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ พัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันของการเป็นเมืองท่องเที่ยวทางทะเลและท่าเทียบเรือสำราญที่มีมาตรฐานระดับสากล พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรและการเพิ่มคุณค่าให้กับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ส่งเสริมการสร้างสรรคสินค้าและบริการชุมชน OTOP ให้โดดเด่นและมีคุณค่า พัฒนาเชื่อมโยงสินค้าทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน สู่ภาคอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว แทนการนำเข้าและบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวแห่งวิถีชีวิต อีสานได้ร่วมสมัย เชื่อมโยง ลาว กัมพูชา และเวียดนาม ผ่านมาตรการยกระดับอารยธรรมอีสานใต้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าทางการท่องเที่ยว มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาและสร้างสรรค์การท่องเที่ยววิถีชีวิตวัฒนธรรมอีสานได้ร่วมสมัย ส่งเสริมการสร้างสรรคสินค้าและบริการชุมชน OTOP ให้โดดเด่นและมีคุณค่า พัฒนาเชื่อมโยงสินค้าทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน สู่ภาคอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว แทนการนำเข้าและบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 ได้มีการออกกฎกระทรวง²⁰กำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มเติมอีก 3 เขต ได้แก่ (1) เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม (2) เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิต กลุ่มแม่น้ำโขง และ (3) เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตกลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม ประกอบด้วย จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย โดยมีจังหวัดสุโขทัยเป็นศูนย์ปฏิบัติการของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตกลุ่มน้ำโขง ประกอบด้วย จังหวัดนครพนม จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดเลย และจังหวัดหนองคาย โดยมีจังหวัดหนองคายเป็นศูนย์ปฏิบัติการของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวตามลำน้ำโขง เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมเทศกาล กิจกรรม ประเพณีท้องถิ่นให้เป็นเทศกาลระดับสากล และสนับสนุนกิจกรรมแข่งขันกีฬาทางน้ำ รวมถึงปรับปรุงมาตรฐานการอำนวยความสะดวกในการตรวจลงตรา (VISA) และการผ่านแดน

เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตกลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดอ่างทอง โดยมีจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นศูนย์ปฏิบัติการของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

และต่อมาหลังสุดเมื่อ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2560²¹ ได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยวในลำดับที่ 9 คือ

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะทะเลใต้ ประกอบด้วย เขตพื้นที่เกาะเต่า เกาะพะงัน เกาะสมุย และหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

---

²⁰ กฎกระทรวงกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยว อำนาจตามความในมาตรา 4 วรรคหนึ่ง และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2551 จาก <http://www.ratchakittha.soc.go.th/DATA/PDF/2559/A/042/12.PDF> สืบค้นเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2559

²¹ กฎกระทรวงกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยว อำนาจตามความในมาตรา 4 วรรคหนึ่ง และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2551 สืบค้นจาก <http://www.ratchakittha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/115/1.PDF>

บทที่ 3

แนวทางการปรับปรุงการจัดทำตาราง
บัญชีประชาชาติให้เป็นปัจจุบันและ
การกำหนดขนาดตัวอย่างและวิธีการสำรวจเพื่อ
จัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว

บทที่ 3

แนวทางการปรับปรุงการจัดทำตารางบัญชีประชาชาติให้เป็นปัจจุบัน และการกำหนดขนาดตัวอย่างและวิธีการสำรวจเพื่อจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว

การนำเสนอในบทที่ 3 จะประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการของการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย (Tourism satellite Accounts : TSA) ซึ่งเป็น การนำเสนอในลักษณะของภาพรวมทั้งหมดตาม TSA : RMF 2008 และ ส่วนที่ 2 แนวทาง การปรับปรุงการจัดทำตารางบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวให้เป็นปัจจุบัน การกำหนดขนาด ตัวอย่าง และวิธีการสำรวจเพื่อการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ตามที่กำหนดไว้ใน ขอบเขตการดำเนินงานแต่ละข้อตามลำดับ

1. หลักการของการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย

1) หลักการของการจัดทำบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยว

หลักการที่สำคัญที่สุดของการจัดทำบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยวของประเทศไทย มี 3 ประการ คือ

(1) จะต้องวางอยู่บนระบบที่เป็นมาตรฐานสากล ตามคำแนะนำคู่มือและวิธีการจัดทำที่ เรียกว่า Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework, TSA : RMF 2008 นอกจากนี้ในการรวบรวมข้อมูลและสถิติการท่องเที่ยวต่างๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสำรวจ ข้อมูลนักท่องเที่ยวก็ต้องเป็นไปตาม มาตรฐาน 2008 International Recommendations for Tourism Statistics (IRTS 2008) ของ United Nation and World Tourism Organization

(2) การจัดทำข้อมูล TSA ในแต่ละปี ทั้งข้อมูลรายปีและข้อมูลรายไตรมาสจะต้องมี ความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข้อมูลบัญชีประชาชาติของประเทศ

(3) จะต้องได้ TSA ที่มีรายละเอียดและมีความครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอที่สามารถนำไป ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อสามารถตอบโจทย์ตามความต้องการของสำนักงานปลัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬาได้ตรงตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

เนื่องจากการดำเนินงานจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Accounts) ของบริษัท เอ็กเซลเลนซ์ บิซิเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด ได้ผลสำเร็จมา 5 ระยะเวลาแล้ว ทำให้ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาและจัดทำบัญชี ประชาชาติการท่องเที่ยวในครั้งนี้ซึ่งเป็นระยะที่ 6 ซึ่งมุ่งเน้นการดำเนินงานใน 3 ประเด็นคือ (1) การ พัฒนาและจัดทำ TSA รายปี (2) การพัฒนาและจัดทำ TSA รายไตรมาส และ (3) การพัฒนาและ จัดทำ TSA รายพื้นที่ซึ่งก็คือ TSA รายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ประเด็นที่สำคัญของการพัฒนาและปรับปรุง TSA ในระยะที่ 6 มี ดังนี้

(1) การปรับปรุงวิธีการคำนวณในทางเทคนิคและคุ่มรวมในมีความถูกต้องและสมบูรณ์ มากยิ่งขึ้น

(2) การปรับปรุงและจัดทำข้อมูลการสะสมทุนของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Gross Fixed Capital Formation) โดยการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจร่วมกับข้อมูลการสะสมทุนจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) การจัดทำข้อมูลรายจ่ายของรัฐบาลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (Tourism Collective Consumption) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมในส่วนของการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(4) การปรับปรุงการจัดหมวดหมู่ (Classification) ทั้งทางด้าน Products และ Industries ให้มีความสอดคล้องกัน และเป็นไปตามคำแนะนำของ TSA ; RMF 2008 ให้มากยิ่งขึ้น

(5) การปรับปรุง TSA ให้มีความสอดคล้องกับบัญชีประชาชาติของประเทศที่ดำเนินงานโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งด้านการใช้จ่ายหรืออุปสงค์ และด้านการผลิตหรืออุปทานที่จำเป็นต้องมีความสอดคล้องกันทั้งในด้านนิยาม ความหมาย ขอบเขตและคัมภรรวม ตลอดจนวิธีการวัดค่าหรือคำนวณมูลค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการผลิตนั้น ต้องมีความสอดคล้องทั้งมูลค่าผลผลิต (gross output) และมูลค่าเพิ่ม (Value added) รวมทั้งองค์ประกอบของมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ค่าตอบแทนแรงงาน (compensation of employee) ส่วนเกินของผู้ประกอบการ (operating surplus)¹ และรายได้ของธุรกิจที่มีโชตินิติบุคคล (mixed income)² Taxes on production less subsidies และ Other taxes on production less subsidies³, และค่าเสื่อมราคาของการใช้ทุน (depreciation)⁴

(6) การปรับปรุงและจัดเตรียมรายละเอียดของข้อมูล TSA ทั้งในระดับภาพรวมในระดับพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์ผลกระทบของการท่องเที่ยวตามทิศทางนโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาลและของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่สำคัญคือการวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อ การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเมืองรอง และการศึกษาวิเคราะห์การท่องเที่ยวในมิติของความยั่งยืน การส่งผลกระทบต่อการกระจายรายได้และลดปัญหาความยากจนในพื้นที่การท่องเที่ยว

¹ ประกอบด้วย กำไร (profit) ค่าเช่า (rent) และดอกเบี้ย (interest) ซึ่งเป็นผลตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นต้น(primary input)

² มีความหมายเช่นเดียวกับส่วนเกินของผู้ประกอบการ (operating surplus) แต่รวมถึงค่าตอบแทนแรงงานของเจ้าของและสมาชิกในครัวเรือนที่มาช่วยทำงานในธุรกิจโดยไม่ได้รับค่าจ้าง (self-employed)

³ ในการคำนวณ Production accounts ของ TSA (Table 5) นั้น ต้องแสดงค่าของการผลิต ณ ราคา basic price ซึ่งเป็นราคาที่มิได้รวม Taxes on production less subsidies แต่ยังคงรวม Other taxes on production less subsidies ไว้ในมูลค่าเพิ่ม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องแยกแยะระหว่าง Taxes on production less subsidies และ Other taxes on production less subsidies ออกจากกัน

⁴ ในระบบบัญชีประชาชาติ (system of national account) ได้แยกรายการค่าเสื่อมราคาของการใช้ทุน (depreciation) ออกไว้เป็นรายการหนึ่งในมูลค่าเพิ่ม (value added) แต่ในระบบบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยว (TSA: RMF2008) ได้รวมค่าเสื่อมราคาของการใช้ทุนไว้ในส่วนเกินของผู้ประกอบการและรายได้ของธุรกิจที่มีโชตินิติบุคคล รวมเรียกว่า Gross operating surplus และ Gross mixed income ตามลำดับ

2) ขั้นตอนการจัดทำ TSA

ขั้นตอนของการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทยสรุปได้ ดังนี้

(1) การศึกษาคู่มือการจัดทำ การศึกษาจุดอ่อนจุดแข็ง อุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานตลอดระยะที่ผ่านมาและกำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไข

(2) การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ทั้งข้อมูลที่ต้องใช้สำหรับการประมวลผลด้านอุปสงค์หรือการใช้จ่ายของการท่องเที่ยวและข้อมูลสำหรับการประมวลผลด้านอุปทานหรือการผลิตบริการท่องเที่ยวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ 12 สาขา และของอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยข้อมูลทุติยภูมิหลักที่ต้องรวบรวมก็คือข้อมูลการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (tourism industries) จากบัญชีการผลิต (production account) จากบัญชีประชาชาติ (National Accounts) และข้อมูลโครงสร้างต้นทุนการผลิตจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output table)

(3) จัดทำข้อมูลปฐมภูมิด้วยวิธีการสำรวจ ทั้งข้อมูลด้านการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (inbound tourism expenditure) นักท่องเที่ยวคนไทยทั้งที่เที่ยวในประเทศไทย (domestic tourism expenditure) และที่เดินทางออกไปท่องเที่ยวต่างประเทศ (outbound tourism expenditure) ส่วนในด้านอุปทาน ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจที่สำคัญคือต้นทุนการผลิต

(4) ประมวลผลบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยวด้านการใช้จ่าย (demand side) ประกอบด้วย

(4.1) ตารางค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

(4.2) ตารางค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยที่เที่ยวในประเทศไทย

(4.3) ตารางค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ

(4.4) ตารางค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในประเทศไทยซึ่งได้จากผลรวมของข้อมูลจากตารางค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยและตารางค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยที่เที่ยวในประเทศไทยทั้งสองตารางเข้าด้วยกัน

(5) การประมวลผลบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยวด้านการผลิต (supply side) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

(6) การประมวล TSA ภาพรวม การกระทบยอดสมดุลระหว่างข้อมูลการใช้จ่าย การท่องเที่ยวในประเทศไทยและบัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การคำนวณค่า Tourism direct gross value added (TDGVA), Tourism gross domestic products (TDGDP)

(7) การประมวลจำนวนการจ้างงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

(8) การประมวลบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยวด้านอื่น ๆ ได้แก่

(8.1) รายจ่ายเพื่อการสะสมทุนของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

(8.2) รายจ่ายของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

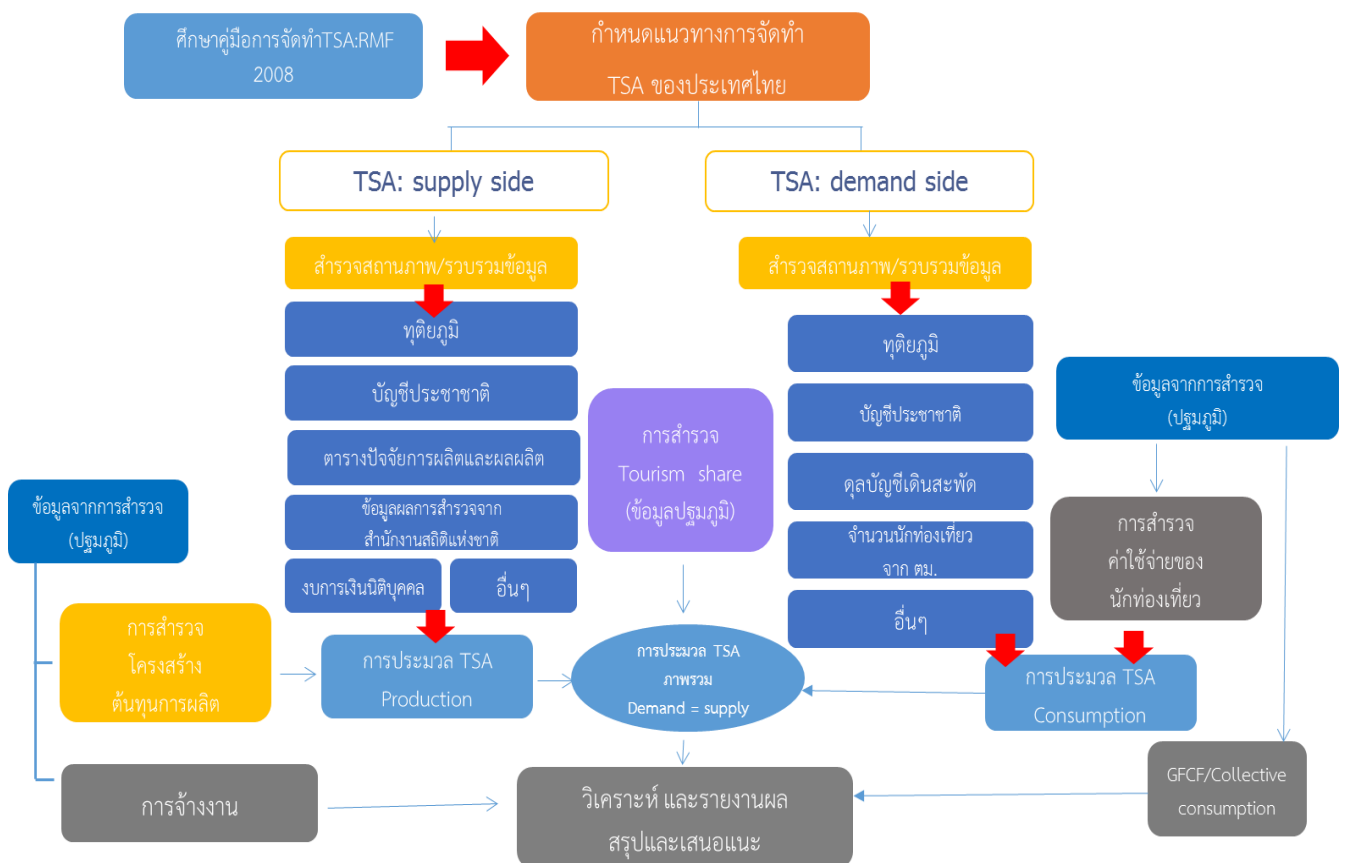
(9) การรวบรวมและประมวลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ non-monetary indicator

(10) การวิเคราะห์ผลของ TSA ที่ได้จากรายต่าง ๆ

(11) การจัดทำข้อสรุปและเสนอแนะ

ขั้นตอนการจัดทำโดยสรุปได้แสดงไว้ในแผนภาพที่ 3-1

แผนภาพที่ 3-1 ขั้นตอนการจัดทำ TSA ของประเทศไทย

3) ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้สำหรับการจัดทำ TSA

นอกจากข้อมูลทั้งปฐมภูมิที่ได้จากการสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เช่น การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ตลอดจนข้อมูลทศนิยมต่าง ๆ แล้ว การจัดทำ TSA ยังมีการใช้ข้อมูลพื้นฐานหลักจากผลการดำเนินงานจัดทำ TSA ที่ผ่านมาประกอบด้วย

(1) Input-Output table ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี 2553 และปี 2558 (Thailand Tourism Input-Output table โดยข้อมูลหลักที่นำมาใช้คือ โครงสร้างต้นทุนการผลิตและมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวในแต่ละสาขาการผลิตซึ่งเป็นวิธีการใช้ข้อมูลเช่นเดียวกันกับการคำนวณมูลค่าเพิ่มของการคำนวณ GDP ของประเทศ

(2) Tourism share เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจธุรกิจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวปี 2556 เพื่อนำมาปรับใช้กับการประมาณค่าสัดส่วนของการผลิตบริการของอุตสาหกรรมดังกล่าวที่ถูกบริโภค/ใช้จ่ายโดยนักท่องเที่ยว

4) วิธีการจัดทำ TSA ด้านอุปสงค์ (demand perspective)

4.1) รายการผลิตภัณฑ์ (products) ของการท่องเที่ยว

การจำแนกรายการผลิตภัณฑ์ของบริการด้านการท่องเที่ยวที่ถูกอุปโภค และบริโภคโดยนักท่องเที่ยวตามมาตรฐานของระบบ TSA : RMF 2008 ประกอบด้วยรายการผลิตภัณฑ์หลัก 12 รายการ ได้แก่

A. Consumption products

A.1 Tourism characteristic products

1. Accommodation services for visitors
  - 1.a Accommodation services for visitors other than 1.b
  - 1.b Accommodation services associated with all types of vacation home ownership
2. Food and beverage serving services
3. Railway passenger transport services
4. Road passenger transport services
5. Water passenger transport services
6. Air passenger transport services
7. Transport equipment rental services
8. Travel agencies and other reservation services
9. Cultural services
10. Sports and recreational services
11. Country-specific tourism characteristic goods
12. Country-specific tourism characteristic services

A.2 Other consumption products

B. Non-consumption products

B.1 Valuables

B.2 Other non consumption products

โดยที่รายการภายใต้ A.1 นั้น 10 รายการแรกเป็นรายการหลัก (core) ที่มี ความเป็นสากล ส่วนรายการที่ 11 และ 12 เป็นรายการกรณีเฉพาะที่เหมาะสมของแต่ละประเทศ สำหรับรายการ A.2 Other consumption products นั้น ในคู่มือการจัดทำระบบ TSA : RMF 2008 กำหนดให้แยกเป็น Tourism connected products และ Non tourism related consumption products แต่ส่วนรายการภายใต้ B เป็นอุตสาหกรรมที่ไม่เฉพาะเจาะจงของการท่องเที่ยว ดังนั้น ผลผลิตของอุตสาหกรรมกลุ่มนี้ไม่ได้เป็นรายได้หลักที่เกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งไม่ได้ครอบคลุมถึงการจัดทำ TSA ของประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม การจัดทำ TSA ของประเทศไทยที่ผ่านมา การประมวลค่าของรายการนี้หมายถึง Tourism connected products เท่านั้น

4.2) วิธีการประมวลผลค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว

(1) ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมเยือนที่มีได้มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศจำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และผู้เยี่ยมเยือน (Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors)

(1.1) ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (tourist) มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวคำนวณจากจำนวนเที่ยวเดินทางของนักท่องเที่ยวคูณกับจำนวนวันพักแรม (overnight) คูณกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่ได้มาจากโครงการสำรวจค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่จัดทำขึ้นตาม International Recommendations for Tourism Statistics 2008 : IRTS 2008 ขององค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) ส่วนข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ จำแนกตามประเภทนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร ตลอดจนข้อมูลภูมิสำเนาได้รวบรวมข้อมูลจากจำนวนผู้เดินทางระหว่างประเทศจำแนกตามสัญชาติและประเภทหนังสือเดินทาง (visa) จากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ร่วมกับการสำรวจพฤติกรรมการเดินทางระหว่างประเทศ

(1.2) ค่าใช้จ่ายของนักทัศนาจร (excursionist) มูลค่าการใช้จ่ายของนักทัศนาจรได้จากจำนวนเที่ยวเดินทางของนักทัศนาจรคูณกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนจำแนกตามประเภทค่าใช้จ่ายซึ่งได้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกันกับการจัดทำข้อมูลการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (tourist) ข้างต้น

(1.3) ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitor) มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนเท่ากับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวตาม (1.1) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักทัศนาจรตาม (1.2) ที่คำนวณได้ข้างต้น

(2) ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ประเภทของผู้เยี่ยมเยือนและรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว (Domestic tourism expenditure by products, classes visitors and types of trips)

(2.1) ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (tourist) มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวคำนวณจากจำนวนเที่ยวเดินทางของนักท่องเที่ยวคูณกับจำนวนวันพักแรม (overnight) คูณค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย

(2.2) ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (excursionist) มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวได้จากจำนวนเที่ยวเดินทางของนักท่องเที่ยวคูณกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนจำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย

(2.3) ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitor) มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนเท่ากับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวตามที่คำนวณได้จากรายการ (2.1) บวกกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวตาม (2.2)

การประมวลผลและนำเสนอค่าของค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศเป็นไปตามมาตรฐานของระบบ TSA : RMF 2008 ที่กำหนดให้แสดงค่าการใช้จ่ายที่แยกตามรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว (types of trips) ซึ่งหมายถึงการแยกแสดงค่าของ outbound trips ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในประเทศ (the activities of a resident visitor within the country of reference) อย่างไรก็ตามในกรณีของประเทศไทยยังไม่ได้เผยแพร่อย่างเป็นทางการในส่วนนี้ การจัดทำ TSA จึงยังไม่ได้มีการแสดงค่าการใช้จ่ายที่แยกตามรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวดังกล่าว

(3) ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ แยกตามผลิตภัณฑ์ และประเภทของผู้เยี่ยมเยือน (Outbound tourism consumption by products and classes of visitors) การคำนวณมูลค่าค่าใช้จ่ายของคนไทยเพื่อไปท่องเที่ยวต่างประเทศมีวิธีการหามูลค่าเช่นเดียวกันกับการคำนวณหาค่าการใช้จ่ายต่าง ๆ ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น กล่าวคือ

(3.1) ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (tourist) มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศคำนวณจากจำนวนเที่ยวเดินทางของนักท่องเที่ยวคูณกับจำนวนวันพักแรม (overnight) ต่อคนแล้วนำมาคูณกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน จำแนกรายละเอียดตามประเภทค่าใช้จ่าย

(3.2) ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (excursionist) มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวคำนวณจากจำนวนเที่ยวเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน (ไม่พักค้างคืน) คูณกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่ายเช่นเดียวกัน

(3.3) ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitor) มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนเท่ากับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวตามรายการ 3.1) บวกกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวตาม 3.2)

(4) การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดแยกตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products)

การคำนวณมูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด หมายถึง การอุปโภคที่เกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยวต่างชาติและนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยทั้งหมด ปัจจุบันการคำนวณรายการนี้ได้ใช้วิธีการรวมมูลค่าการใช้จ่ายที่ได้จากรายการที่ 1) และ 2) เข้าด้วยกัน จึงยังไม่รวมมูลค่าการอุปโภค (consumption) บางรายการที่ต้องประเมินขึ้นมาแล้วนำเข้ามารวมไว้ด้วยตามที่ระบบ TSA : RMF 2008 กำหนดไว้ เช่นมูลค่าพึงประเมินของการพักอาศัยในบ้านตากอากาศของตนเอง มูลค่าของการท่องเที่ยวที่จัดให้โดย social transfers in kind เป็นต้น

5) วิธีการจัดทำ TSA ด้านอุปทาน (supply perspective)

การจัดทำตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่น ๆ (ณ ราคาพื้นฐาน) (Production accounts of tourism industries and other industries ; at basic prices) ของ TSA : RMF2008 เป็นการประมวลผล TSA ในด้านอุปทานหรือการผลิตบริการเพื่อการท่องเที่ยวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้ง 12 สาขา และอุตสาหกรรมอื่น ๆ (Other industries) ซึ่งบริการที่เกิดจากอุตสาหกรรมดังกล่าวได้ถูกอุปโภคหรือใช้จ่ายโดยนักท่องเที่ยว

(1) การจำแนกสาขาการผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (tourism industries) ระบบ TSA: RMF 2008 ได้กำหนดรายการของสาขา การผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (tourism industries) ออกเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. Accommodation for visitors
  - 1.a. Accommodation for visitors other than 1.b
  - 1.b Accommodation associated with all types of vacation home ownership
2. Food-and beverage-serving industry
3. Railway passenger transport
4. Road passenger transport
5. Water passenger transport
6. Air passenger transport
7. Transport equipment rental
8. Travel agencies and other reservation services industry
9. Cultural industry
10. Sports and recreational industry

11. Retail trade of country-specific tourism characteristic goods

12. Other Country-specific tourism characteristic industries

นอกจาก 12 สาขาหลักในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวดังกล่าวแล้ว การคำนวณอุปทานหรือการผลิตของการท่องเที่ยวยังต้องทำการคำนวณการผลิตในสาขา Other industries ซึ่งเป็นการรวมสาขาการผลิตต่าง ๆ หลายสาขาเข้าด้วยกันซึ่งผลผลิตที่เกิดจากสาขาดังกล่าวได้ถูกใช้อุปโภคไปโดยตรงของนักท่องเที่ยวทั้งหมดทั้งที่เป็นชาวต่างชาติและที่เป็นคนไทยที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

การจำแนกรายการที่สำคัญอีกประการหนึ่งในบัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตามตาราง 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาพื้นฐาน) คือการจัดจำแนกผลิตภัณฑ์ (products) ซึ่งเป็นผลผลิตหรือบริการที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้ง 12 สาขา การจำแนกประเภทผลิตภัณฑ์ในตารางที่ 5 ของ TSA : RMF 2008 นี้มีส่วนต่างจากการจัดจำแนกผลิตภัณฑ์ในการคำนวณ TSA ด้านอุปสงค์หรือการใช้จ่ายอยู่เล็กน้อย กล่าวคือในส่วนของผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว (tourism products) ทั้ง 12 รายการ และ Other consumption products ยังคงมีลักษณะเหมือนกัน ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น แต่ในตารางบัญชีการผลิตที่ 5 นี้ได้มีการนำผลิตภัณฑ์รายการ Other non-consumption products⁵ เข้ามารวมไว้ด้วย แต่การจัดทำของประเทศไทยได้แสดงโดยรวมรายการทั้งหมดนี้เข้าด้วยกัน และใช้เรียกรวมกันว่า Other consumption products

(2) วิธีการประมวลค่ารายการต่าง ๆ ในบัญชีการผลิต มูลค่าที่จะต้องประมวลหรือคำนวณค่าขึ้นมาของจัดทำ TSA ด้านอุปทานประกอบด้วย มูลค่าผลผลิตรวม (gross output) มูลค่าค่าใช้จ่ายชั้นกลาง (total intermediate consumption) และมูลค่าเพิ่ม (value added) รวมทั้งองค์ประกอบของมูลค่าเพิ่มรายละเอียดตามที่กล่าวแล้วข้างต้น

(2.1) การคำนวณมูลค่าเพิ่ม (Value added) และการประมาณค่าองค์ประกอบมูลค่าเพิ่มของสาขาการผลิตอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมทั้งสาขาการผลิตอื่น ๆ นอกภาคการท่องเที่ยว ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากบัญชีประชาชาติของประเทศ โดยมูลค่าเพิ่มที่คำนวณจะต้องเป็นมูลค่า ณ ราคาพื้นฐาน (at basic price) ซึ่งหมายถึงมูลค่าเพิ่มที่หักลบด้วยภาษีการผลิตสุทธิ (production tax less subsidies)

เมื่อรวม value added at basic price ของทุกสาขาของอุตสาหกรรมการผลิตบริการท่องเที่ยว 12 สาขาการผลิตทั้งหมดเข้าด้วยกัน โดยไม่รวม other industries แม้ว่าผลผลิตของ other industries ดังกล่าวจะถูกอุปโภคโดยนักท่องเที่ยวก็ตาม ค่าผลรวมดังกล่าวรวมกันเรียกว่า Gross value added of tourism industry (GVATI) ซึ่งเป็นค่าตัวชี้วัดลำดับแรกหรือตัวชี้วัดเบื้องต้นที่บ่งบอกถึงขนาดของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งหมดโดยรวม แต่ยังไม่ใช่นิยามของเศรษฐกิจการท่องเที่ยว เพราะบางส่วนของมูลค่าเพิ่มดังกล่าวอาจไม่ได้เกิดขึ้นมาจากการใช้จ่ายของ

⁵ หมายถึง All other goods and services that circulate in the economy of reference

นักท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่นบริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม (Food and beverage serving industry) ซึ่งผู้ที่เข้ามาใช้บริการซื้ออาหารและเครื่องดื่มรับประทานบางส่วนจะไม่ใช่นักท่องเที่ยว

(2.2) การประมาณมูลค่าค่าใช้จ่ายชั้นกลาง (total intermediate consumption) การแสดงมูลค่าของค่าใช้จ่ายชั้นกลางของอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ ตามระบบ TSA:RMF2008 เป็นการแสดงค่ารวมทั้งหมดเพียงรายการเดียว วิธีการประมาณค่าใช้จ่ายสัดส่วนระหว่าง total intermediate input ต่อ gross output จากตาราง Tourism Input-Output table 2013 มูลค่าของค่าใช้จ่ายชั้นกลางในที่นี้เป็นมูลค่าที่วัด ณ ราคาผู้ซื้อ (purchaser's prices)

(2.3) การคำนวณมูลค่าผลผลิตรวม (gross output) สามารถคำนวณได้โดยการนำมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาพื้นฐาน (value added at basic price) รวมกับค่าใช้จ่ายชั้นกลางผลที่ได้คือ มูลค่าผลผลิต ณ ราคาพื้นฐาน (gross output at basic price)

6) วิธีการจัดทำตารางที่ 6 Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchaser's prices)

ตารางที่ 6 เป็นตารางที่แสดงถึงความสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ระหว่างด้านอุปสงค์หรือการใช้จ่าย กับด้านอุปทานหรือการผลิต คู่มือ TSA:RMF2008 ได้ระบุไว้ว่าตารางที่ 6 นี้เป็นตารางที่สำคัญที่สุดของระบบการจัดทำบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยว

วิธีการจัดทำตารางที่ 6 เป็นการนำค่าในตารางที่ 4 ซึ่งเป็นตารางที่แสดงถึงมูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งหมดทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยมาเทียบเคียงเข้ากับตารางที่ 5 ซึ่งเป็นตารางที่แสดงถึงมูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆทั้งหมด การจัดทำตารางที่ 6 มีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด 5 ขั้นตอนดังนี้

(1) นำค่าในตารางที่ 5 มาเป็นค่าเริ่มต้นของการผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ในระบบ TSA: RMF2008 เรียกตารางส่วนนี้ทั้งหมดว่า block I

(2) ประมวลค่าของ Imports, Taxes less subsidies on products nationally produced and imported และ มูลค่าของ Trade and transport margins ซึ่งทั้งหมดนี้รวมกันเรียกว่า block II ขึ้นมาในแต่ละผลิตภัณฑ์ (products) แล้วนำมารวมกับมูลค่าผลผลิตตาม 5.1 เพื่อปรับจากมูลค่าของ products ที่เป็น basic price ให้มาเป็น purchaser's price และให้เป็น total supply โดยการนำค่าของ imports ทั้งหมดเข้ามารวมไว้ด้วย แต่เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งหมดเป็นภาคบริการดังนั้น ค่าของ imports และ trade and transport margins จึงมีค่าเป็นศูนย์แทบทั้งหมด

(3) นำค่าการใช้จ่ายที่ได้จากตาราง 4 ซึ่งเป็นมูลค่า at purchaser's price และเรียกส่วนนี้ว่า block III นำมาเทียบเคียงกับ total supply ที่ได้จากผลรวมของ 5.1 และ 5.2 ดังกล่าว คำนวณหาค่า Tourism ratio ซึ่งเป็นสัดส่วนที่แสดงถึงส่วนของผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวในสาขาต่างๆที่ถูกอุปโภคไปโดยนักท่องเที่ยว

(4) คำนวณหาค่า Tourism direct gross value added (TDGVA) โดยการนำค่า tourism ratio ดังกล่าวมาตัดมูลค่าของ gross value added ในแต่ละสาขา รวมทั้ง other industries at basic price ผลที่ได้คือ TDGVA ในแต่ละสาขาและผลรวมของ TDGVA ในระบบเศรษฐกิจทั้งหมด การใช้ค่า tourism ratio ดังกล่าวนี้นี้ยังมีการนำค่า tourism share ที่เป็นผลจากการสำรวจในปี 2556 มาพิจารณาร่วมด้วย ผลจากการนำค่า tourism ratio ดังกล่าวมาตัดทำให้สามารถประเมินได้ว่ามูลค่าการผลิตที่ได้มีความหมายเทียบเท่ากับมูลค่าทางตรง (direct) ที่บริการดังกล่าวถูกใช้ไปโดยนักท่องเที่ยว หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือมูลค่าบริการที่นักท่องเที่ยวได้อุปโภคไปโดยตรงนั่นเอง ค่า TDGVA นี้ TSA:RMF 2008 ได้อธิบายว่าเป็นค่าที่สำคัญที่สะท้อนมูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่แท้จริง สามารถนำไปใช้เป็นค่าหลักเพื่อใช้เปรียบเทียบกับสาขาการผลิตอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความสำคัญ (ในแง่มูลค่าการผลิต) ระหว่างอุตสาหกรรมผลิตต่าง ๆ รวมทั้งการใช้เปรียบเทียบระหว่างประเทศ

(5) การคำนวณหาค่า Tourism direct gross domestic products (TDGDP) โดยการคำนวณหาค่าของ Imports, Taxes less subsidies on products nationally produced and imported รวมทั้ง trade and transport margin เพื่อให้เป็นมูลค่า at purchaser's price ส่วนที่อุปโภคโดยนักท่องเที่ยวโดยการใช้ค่า tourism ratio ดังกล่าวมาคูณกับค่าต่าง ๆ ดังกล่าว และเนื่องจากมีการนำค่าของ Taxes less subsidies on products มารวมไว้ด้วย ดังนั้นการนำมูลค่า TDGDP ไปเปรียบเทียบกับสาขาการผลิตอื่น ๆ หรือการเปรียบเทียบระหว่างประเทศจึงอาจไม่สะท้อนมูลค่าที่เป็นจริง เพราะอัตราภาษีอาจมีความแตกต่างกัน แต่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับ GDP ของประเทศได้ เพราะ GDP ของประเทศเป็นมูลค่าการผลิตรวมทั้งรวม Production taxes ทั้งหมดไว้แล้ว

7) วิธีการจัดทำตารางการจ้างงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(1) การจำแนกรายการของการจ้างงาน จำนวนการจ้างงานตามที่ TSA : RMF2008 กำหนดในตารางที่ 7 ครอบคลุมเฉพาะอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 12 อุตสาหกรรมเท่านั้น ไม่ครอบคลุมถึง other industries ทั้งนี้เพราะต้องการทราบจำนวนแรงงานในฐานะที่เป็นปัจจัยการผลิตที่ทำการผลิตสินค้าและบริการให้กับนักท่องเที่ยวเป็นหลัก และเป็นแรงงานรวมทั้งหมดในสถานประกอบการภายใต้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยไม่ต้องใช้ tourism share แบ่งส่วนที่ถูกใช้โดยนักท่องเที่ยว (TSA ; RMF 2008 para 4.102)

(2) วิธีการประมวลจำนวนการจ้างงาน ตามข้อเสนอแนะของ TSA ; RMF 2008 ได้กำหนดให้การนำเสนอข้อมูลของการจ้างงานในตารางที่ 7 ประกอบด้วย จำนวนสถานประกอบการ (Number of establishment) จำนวนตำแหน่งงาน (Number of jobs) และจำนวนชั่วโมงการทำงาน (House works)

ดังนั้น วิธีการจัดทำข้อมูลจำนวนการจ้างงานของ TSA ข้อมูลหลักที่ใช้ส่วนหนึ่งมาจากรายงานผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติซึ่งเป็นข้อมูลรายไตรมาส เป็นข้อมูลจากผลการสำรวจผู้มีงานทำจากตัวอย่างครัวเรือนส่วนบุคคลและสมาชิกในครัวเรือนกลุ่ม

บุคคลประเภทคนงาน จำแนกรายการตามรหัส ISIC ตามที่จัดประเภท (classification) ไว้ใน
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว⁶ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเป็นรายปี

สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนามของการศึกษาครั้งนี้ จะได้นำผลการศึกษามา
ใช้ประกอบกับการประมวลค่าจากรายงานผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรดังกล่าว

8) วิธีการจัดทำตารางการสะสมทุนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นที่ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

(1) การจำแนกรายการของการสะสมทุน การแสดงรายการของการสะสมทุนตาม
TSA:RMF2008 กำหนดใน Table 8 Tourism gross fixed capital formation of tourism industries
and other industries ประกอบด้วย products items ดังนี้

- I. Tourism specific fixed asset
  1. Accommodation for visitors
    - 1.1 Hotel and other accommodation facilities for visitors
    - 1.2 Vacation home under full ownership
    - 1.3 Vacation home under other form of ownership
  2. Other non-residential building and structure proper to tourism industries
    - 2.1 Restaurants and similar building for food and beverage serving services
    - 2.2 Building and infrastructure for the long distance transport of passengers
    - 2.3 Building for cultural and similar services mainly for use by visitors
    - 2.4 Facilities for sport, recreation and entertainment
    - 2.5 Other facilities and structures
  3. Passenger transport equipment for tourism purpose
    - 3.1 Land (including road and rail)
    - 3.2 Sea
    - 3.3 Air

---

⁶ เนื่องจากการจัดหมวดหมู่ของการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 มีความแตกต่างกัน การ
ประมวลผลในแต่ละปีจึงต้องทำการเทียบเคียงรายการให้ตรงกับและอยู่ภายใต้กรอบการกำหนด classification ของ IRTS 2008 ซึ่ง
เป็น ISIC rev 4.(ISIC= International Standard Industrial Classification of All Economic Activities)

4. Other machinery and equipment specialized for the production of tourism characteristic products
5. Improvements of land used for tourism purpose
- II. Investment by the tourism industries in other non-tourism specific produced assets
- III. Other non-financial assets

(2) **วิธีการประมวลมูลค่าการสะสมทุน** วิธีการประมวลมูลค่าการสะสมทุนของการจัดทำ TSA ของประเทศไทยที่ผ่านมาเป็นการจัดทำโดยวิธีการสำรวจตัวอย่างของผู้ประกอบการในธุรกิจสาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แล้วทำการแปลงเป็นค่าประชากรจากสัดส่วนของการสะสมทุนต่อมูลค่าผลผลิต โดยใช้จำนวนมูลค่าผลผลิตในแต่ละสาขาเป็นตัวคูณ ส่วนการประมวลผลการสะสมทุนด้านการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐเป็นการรายงานจากข้อมูลที่รวบรวมมาได้โดยตรง

9) วิธีการจัดทำตารางค่าใช้จ่ายของภาครัฐที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

(1) **การจำแนกรายการค่าใช้จ่ายของภาครัฐ** การจำแนกรายการค่าใช้จ่ายของภาครัฐซึ่งก็คือการใช้จ่ายทั้งของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น⁷ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวในตารางที่ 9 (Table 9 Tourism collective consumption by products and levels of government) ตามที่ TSA ; RMF 2008 กำหนด ประกอบด้วยรายการการใช้จ่าย ดังนี้

- (1.1) Tourism promotion services (CPC รหัส 85561)
- (1.2) Administrative services related to tourism affairs (CPC รหัส 91136)
- (1.3) Police and fire protection services (CPC รหัส 91260)
- (1.4) Other ได้แก่ งบประมาณต่าง ๆ ที่ไม่ได้กล่าวมาข้างต้น

10) วิธีการประมวลมูลค่าการใช้จ่ายของภาครัฐ

การประมวลมูลค่าการใช้จ่ายภาครัฐใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลการใช้จ่ายของหน่วยงานภาครัฐโดยการใช้จ่ายของรัฐบาลส่วนกลางใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากงบประมาณรายจ่ายตามที่ได้ใช้จ่ายจริงจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่หลักโดยตรงเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลงานด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ที่สำคัญคือกรมการท่องเที่ยว สำนักปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ส่วนการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามโดยตรงจากหน่วยงานดังกล่าว

11) วิธีการจัดทำตารางตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ทางการเงิน (Non monetary indicators)

ตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ทางการเงิน (Non monetary indicators) ในตารางที่ 10 ของ TSA ของประเทศไทยซึ่งจัดทำขึ้นตาม TSA:RMF 2008 นั้น ประกอบด้วยตารางย่อยดังนี้

⁷ ตามระบบของ TSA ; RMF 2008 ได้จำแนกหน่วยงานของรัฐบาลออกเป็นระดับประเทศ (National) ระดับภูมิภาค (Regional) และหน่วยงานในระดับท้องถิ่น (Local) อย่างไรก็ตาม ในกรณีของประเทศไทย มีเพียงระดับประเทศและระดับท้องถิ่น เท่านั้น

(1) จำนวนเที่ยวของการเดินทาง แยกตามรูปแบบของการท่องเที่ยว ประเภทของ
ผู้มาเยือน (Number of trips and overnights by forms of tourism and classes of visitors)

(2) จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกตามช่วงระยะเวลาของการค้างแรมและ
รูปแบบการเดินทาง (Inbound tourism: number of arrivals and overnights by modes of
transport)

(3) อัตราการเข้าพักของโรงแรม (Number of rooms and capacity of
accommodation)

วิธีการประมวลผลตารางที่ 10 ตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ทางการเงิน (Non monetary indicators)
ดำเนินการโดยการรวบรวมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ที่เดินทางเข้าประเทศ การพักค้างแรม ประเภทรูปแบบการเดินทางโดยการรวบรวมจากสำนักงาน
ตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น รวมทั้งข้อมูลจากการสำรวจ เช่น อัตราการเข้า
พักอาศัยของโรงแรม เป็นต้น

12) การจัดหมวดหมู่ (Classification) ของรายการในบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยว

12.1) แนวคิดของการจัดหมวดหมู่ การจัดหมวดหมู่มีความสำคัญต่อการวัดมูลค่าของ
การท่องเที่ยวและการวิเคราะห์ค่าต่าง ๆ ใน TSA นอกจากนี้การจัดหมวดหมู่ยังจำเป็นที่จะต้องทำให้
สอดคล้องกับมาตรฐานสากลเพื่อให้สามารถนำไปเปรียบเทียบกับบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว
ในระหว่างประเทศต่าง ๆ ได้

การจัดหมวดหมู่ของรายการต่าง ๆ ที่สำคัญใน TSA ตามที่ปรากฏในระบบ TSA:
RMF 2008 มี 4 ประเภท คือ

- a) การจัดหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (tourism products)
- b) การจัดหมวดหมู่ของกิจกรรมการท่องเที่ยว (tourism activities)
- c) การจัดหมวดหมู่ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (tourism industries)
- d) การจัดหมวดหมู่ของประเภทนักท่องเที่ยว (tourist)

ข้อเสนอของการจัดหมวดหมู่ทั้งด้านผลิตภัณฑ์ (products) และด้านการผลิต
ผลิตภัณฑ์ (productive activities) ตามที่ระบบ TSA : RMF 2008 เสนอไว้ นั้นเป็นแนวทางอย่าง
กว้างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถนำมาเปรียบเทียบกับกระตบยอด (reconciliation) กันได้ใน
ระหว่างด้านอุปสงค์ (demand) กับด้านอุปทาน (supply) ในด้านอุปสงค์มุ่งที่ให้เป็นหมวดหมู่ที่
สอดคล้องกับการใช้จ่ายของการท่องเที่ยว (tourism expenditure) ส่วนด้านอุปทาน ต้องการให้
สอดคล้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (tourism industries)

รายละเอียด classification ของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (Tourism Products)
การผลิตผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (Tourism Productive Activities) และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
(Tourism Industries) ระบบ TSA : RMF 2008 ได้อ้างอิงและใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ตามที่ปรากฏใน

International Recommendations for Tourism Statistics 2008 (IRTS 2008) ซึ่งจัดทำขึ้นโดย Statistics Division, Department of Economic and Social Affairs, United Nations ดังนี้

(1) การจัดหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (tourism products)

IRTS 2008 ได้อธิบายว่า ในการเริ่มต้นจัดทำบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยวนั้น เรื่องแรกที่ต้องคำนึงถึงคือ ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว โดยต้องค้นหาว่าในระบบเศรษฐกิจมีผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (tourism-related products) มีอะไรบ้าง และกิจกรรมการผลิตที่ทำการผลิตสินค้าต่าง ๆ เหล่านี้ (corresponding activities) ก็คือ tourism activities

โครงสร้างของการจำแนกผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวตามแนวทางของ IRTS 2008 ได้แบ่งผลิตภัณฑ์ออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือผลิตภัณฑ์ที่ครัวเรือนสามารถเป็นเจ้าของได้ (products that can belong to individual consumption expenditure of households) ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนี้เรียกว่าผลิตภัณฑ์เพื่อการอุปโภคบริโภค (consumption products) และส่วนที่เหลือเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่เพื่อการอุปโภคบริโภค (non-consumption products) ซึ่งถ้าหากนำมาเปรียบเทียบกับ National Accounts แล้ว consumption products ก็คือ Private consumption expenditure (PCE) และ non consumption products ก็คือ Government consumption expenditure และ Gross fixed capital formation นั่นเอง

ในส่วนของการแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

(1.1) Tourism characteristic products ประกอบด้วย 2 กลุ่มรายการย่อย คือ

a) Internationally comparable tourism characteristic products หมายถึง ผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวหลัก (core products) ที่สามารถนำมาเปรียบเทียบระหว่างประเทศได้

b) Country-specific tourism characteristic products เป็นผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวโดยเฉพาะของประเทศนั้น ๆ ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบระหว่างประเทศได้ แต่จัดเป็น Tourism characteristic products ตามหลักเกณฑ์ share-of-expenditure/demand condition และหรือ share-of-supply condition (IRTS 2008 para 5.10)

กิจกรรมการผลิต (activities) ที่ทำการผลิตสินค้าทั้ง Internationally comparable tourism characteristic products และ Country-specific tourism characteristic products จัดเป็น Tourism characteristic และอุตสาหกรรม (industries) ที่มีกิจกรรมการผลิตหลัก (principal activities) เป็น Tourism characteristic ดังกล่าว เรียกว่า Tourism industries

(1.2) Other consumption products แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มรายการย่อย ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มรายการย่อยดังกล่าวนี้เป็นรายการโดยเฉพาะของแต่ละประเทศ (country specific) จึงไม่สามารถนำมาใช้เปรียบเทียบระหว่างประเทศได้เช่นกัน Other consumption products ประกอบด้วย

a) Tourism connected products หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การท่องเที่ยว (relevance for tourism analysis) ซึ่งก็คือ ผลิตภัณฑ์ที่นักท่องเที่ยวของประเทศนั้นๆ ได้อุปโภคและบริโภค แต่ไม่สามารถจัดรวมรายการดังกล่าวไว้ใน tourism characteristic products ได้ เนื่องจากไม่เข้าหลักเกณฑ์ของ share-of-expenditure /demand condition และหรือ share-of-supply condition ตามที่ IRTS 2008 กำหนด (TSA: RMF 2008 para. 3.7)

b) Non-tourism related consumption products หมายถึง consumption products อื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมดที่ไม่ได้จัดเป็น Tourism characteristic products และหรือไม่ได้เป็น Tourism connected products รายการนี้มีมูลค่าเท่ากับ Total Private consumption expenditure (ใน National Accounts) หักลบด้วย tourism characteristic products และ Tourism connected products

จากรูปแบบการจัดหมวดหมู่ผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยวดังกล่าว สามารถจำแนกผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนออกได้เป็น ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (tourism-related products) ซึ่งก็คือ Tourism characteristic products รวมกับ Tourism connected products และผลิตภัณฑ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (non-tourism-related products) และในส่วนของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (tourism-related products) ถือเป็นหัวใจสำคัญการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวซึ่งการที่จะจัดว่าผลิตภัณฑ์ใดเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหรือไม่นั้นจะใช้หลักของการมีความเชื่อมโยงอย่างมีนัยสำคัญต่อการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นความสำคัญทั่วไปในทุกประเทศหรือโดยเฉพาะประเทศที่กำลังต้องการสร้างบัญชีการท่องเที่ยวขึ้นก็ได้ (based on the significance of their link to tourism either worldwide or in the economy of reference)

รายการย่อยในแต่ละกลุ่มรายการของ Consumption products และ Non-consumption products ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

A. Consumption products

A.1 Tourism characteristic products

1. Accommodation services for visitors

1.a Accommodation services for visitors other than 1.b

1.b Accommodation services associated with all types of vacation home ownership

2. Food and beverage serving services
3. Railway passenger transport services
4. Road passenger transport services
5. Water passenger transport services
6. Air passenger transport services
7. Transport equipment rental services
8. Travel agencies and other reservation services
9. Cultural services
10. Sports and recreational services
11. Country-specific tourism characteristic goods
12. Country-specific tourism characteristic services

A.2 Tourism connected products

A.3 Non tourism related consumption products

B. Non consumption products

B.1 Valuables

B.2 Other non consumption products

หลักการของ IRTS 2008 ในการกำหนดว่ารายการ tourism consumption products ใดที่ควรจัดรวมอยู่ใน tourism characteristic products หรือไม่นั้น ได้ใช้หลักเกณฑ์ของการที่ผลิตภัณฑ์เป็นไปตามเงื่อนไขในข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งสองข้อ ดังนี้ 1) การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนั้นต้องมีสัดส่วนอย่างมีนัยสำคัญต่อการใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยว ซึ่งเรียกเงื่อนไขข้อนี้ว่า share-of-expenditure/demand condition) หรือ 2) การใช้จ่ายในผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนั้นต้องมีสัดส่วนอย่างมีนัยสำคัญต่ออุปทานของผลผลิตในเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งสามารถตีความหมายได้ว่าถ้าหากไม่มีนักท่องเที่ยวเกิดขึ้นแล้วอุปทานของผลิตดังกล่าวก็จะหมดสิ้นไปหรือไม่มีเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจดังกล่าว เรียกเงื่อนไขนี้ว่า share-of-supply condition (IRTS 2008 para 5.10)

Non tourism related consumption products นอกจากหมายถึง consumption products ที่มีได้ถูกอุปโภคและบริโภคโดยนักท่องเที่ยวแล้ว ยังรวมถึงผลิตภัณฑ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับมา แต่ไม่ได้มีความเกี่ยวพันใดๆ กับการท่องเที่ยวในครั้งนั้น ๆ และมีได้มีความหมายตรงตามเงื่อนไขของการเป็น tourism characteristic products หรือ tourism connected products (IRTS 2008 para 5.13)

(2) การจัดหมวดหมู่ของกิจกรรมการท่องเที่ยว (tourism activities) เป็นการ
จัดหมวดหมู่ของการท่องเที่ยวด้านการผลิต กิจกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่ทำการผลิตสินค้า
ท่องเที่ยว (tourism characteristic products) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินค้าท่องเที่ยวแม้จะเป็นสินค้า
ประเภทเดียวกัน แต่อาจได้มาจากกิจกรรมการผลิตที่ต่างสาขากัน ดังนั้นจึงอาจไม่จำเป็นที่การ
เทียบเคียงกิจกรรมการผลิตกับสินค้าที่ได้จากการผลิตจะมีลักษณะเป็น 1 ต่อ 1 เสมอไป

กิจกรรมการท่องเที่ยวหรือ tourism activities หมายถึง กิจกรรมที่ทำการ
การผลิต tourism characteristic products ตามที่ระบุข้างต้น (IRTS 2008 para 5.11)

การจัดหมวดหมู่กิจกรรมการผลิตการท่องเที่ยวตามระบบ TSA :RMF 2008
ประกอบด้วย

- (1) Accommodation for visitors
- (2) Food and beverage serving activities
- (3) Railway passenger transport
- (4) Road passenger transport
- (5) Water passenger transport
- (6) Air passenger transport
- (7) Transport equipment rental
- (8) Travel agencies and other reservation services activities
- (9) Cultural activity
- (10) Sports and recreational activities
- (11) Retail trade of country-specific tourism characteristic goods
- (12) Country-specific tourism characteristic activities

(3) การจัดหมวดหมู่ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (tourism industries)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง การจัดกลุ่มโดยการรวมสถาน
ประกอบการ (establishment) ซึ่งกิจกรรมหลัก (main activities) ของสถานประกอบการเหล่านั้น
เป็นการผลิตในกิจกรรมการท่องเที่ยว (tourism characteristic activities) ประเภทเดียวกัน

สำหรับความหมายของสถานประกอบการเป็นความหมายเดียวกันกับที่ใช้
ในบัญชีประชาชาติ (1993 SNA) กล่าวคือ องค์กรธุรกิจหรือกิจการธุรกิจ (enterprise) ใดธุรกิจหนึ่ง
หรือ ส่วนงานใดส่วนงานหนึ่งของธุรกิจที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจใด
กิจกรรมหนึ่ง มีสถานที่ตั้งที่แน่นอนเพียงแห่งเดียว สามารถที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างเบ็ดเสร็จใน
ตัวของธุรกิจเพื่อนำมาคำนวณหาค่าส่วนเกินของการประกอบการ (operating surplus) ได้

เนื่องจากส่วนใหญ่สถานประกอบการมักจะผลิตสินค้าและบริการมากกว่า
1 ชนิด ดังนั้นในกรณีของการประกอบการการท่องเที่ยว จึงเป็นไปได้ว่าผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็น

ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่อาจไม่ได้เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก็ได้ หรือในทางตรงกันข้าม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งหนึ่งแห่งใดก็ตามอาจผลิตผลิตภัณฑ์ (สินค้าหรือบริการ) ที่มีใช้เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยวก็ได้เช่นกัน

หมวดหมู่ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตามระบบ TSA: RMF 2008

ประกอบด้วย

1. Accommodation for visitors
  - 1.a. Accommodation for visitors other than 1.b
  - 1.b. Accommodation associated with all types of vacation home ownership
2. Food and beverage serving industry
3. Railway passenger transport
4. Road passenger transport
5. Water passenger transport
6. Air passenger transport
7. Transport equipment rental
8. Travel agencies and other reservation services industry
9. Cultural industry
10. Sports and recreational industry
11. Retail trade of country-specific tourism characteristic goods
12. Country-specific tourism characteristic industry

(4) การจัดหมวดหมู่ของประเภทนักท่องเที่ยว (tourist)

ตามที่กล่าวข้างต้น ความหมายของผู้เดินทาง (Traveler) ถือว่าเป็นบุคคลที่มีการเคลื่อนย้ายที่เป็นภาพที่ใหญ่ที่สุดซึ่งกว้างกว่าการท่องเที่ยวเพราะรวมถึงการเดินทางที่ไม่ใช่การท่องเที่ยวไว้ด้วย เช่น การเดินทางเพื่อไปทำธุรกิจ เป็นต้น ภายใต้ผู้เดินทางแบ่งออกเป็นผู้มาเยือน (Visitor) และภายใต้ผู้มาเยือนแบ่งออกเป็นนักท่องเที่ยว (Tourist หรือ overnight visitor) และนักท่องเที่ยว (Excursionist หรือ same-day visitor) ภายใต้ทั้งนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรสามารถแบ่งออกได้เป็นประเภทหลัก ๆ 2 ประเภทคือ นักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรต่างประเทศ (international tourist และ international excursionist) และนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรที่เป็นคนภายในประเทศ (domestic tourist และ domestic excursionist)

นักท่องเที่ยว สามารถแบ่งประเภทออกได้เป็นประเภทต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และการบันทึกข้อมูลที่มีของแต่ละประเทศในกรณีของประเทศไทยนักท่องเที่ยวต่างประเทศสามารถจำแนกได้ตามประเทศของนักท่องเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวใน

ประเทศสามารถจำแนกได้เป็นรายจังหวัด (นักท่องเที่ยวรายจังหวัด หมายถึง inbound tourist ของจังหวัดนั้น ๆ)

การปรับปรุงการจัดหมวดหมู่

ในการจัดทำ TSA ระยะที่ 3 ได้มีการปรับปรุงการจัดหมวดหมู่ (classification) ในส่วนของการจัดหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์ (Tourism product classification) และการจัดหมวดหมู่ของอุตสาหกรรมการผลิต (Tourism industrial classification) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดความชัดเจนของรายการต่างๆ ที่สมควรจะนำมารวมไว้ในสาขาที่ 11 และ 12 ซึ่งในส่วนของผลิตภัณฑ์ก็คือ Country-specific tourism characteristic goods และ Country-specific tourism characteristic services และการจัดหมวดหมู่ในรายการของ Other consumption products ส่วนในด้านอุตสาหกรรมการผลิตก็คือสาขาที่ 11 Retail trade of country-specific tourism characteristic goods และ สาขาที่ 12 Country-specific tourism characteristic industries และรายการ Other industries

การทำความเข้าใจกับรายการต่าง ๆ ทั้งด้าน Products และ Industries ดังกล่าวเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน เมื่อต้องนำค่าของอุปสงค์ (ตารางที่ 4) มาเทียบเคียงกับค่าอุปทาน (ตารางที่ 5) ให้เกิดเป็นสมดุลทั้งสองด้านในตารางที่ 6 นอกจากนี้ ยังได้ทำการเชื่อมโยงความสอดคล้องดังกล่าวนี้ให้เข้ากับสาขาต่าง ๆ ของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตอีกด้วยเช่นกัน

สำหรับในส่วนของการปรับปรุงหมวดหมู่รายการ Other consumption products และ Other industries นั้น นอกจากการจัดวางรายการต่างๆ ให้ชัดเจนแล้ว ยังได้แบ่งแยกระหว่าง goods และ services ออกจากกัน ทั้งนี้เพราะทั้ง 2 ส่วนดังกล่าวจะมีผลต่อการนำค่า trade and transportation cost มาปรับใช้ เพื่อการคำนวณหาค่า Tourism Direct GDP

หลักการของการนำรายการ Products ใดที่จะกำหนดว่าเป็น Tourism characteristic products เพื่อนำไปใส่ไว้ในรายการที่ 11 (กรณี goods) และ 12 (กรณี services) ซึ่งก็คือรายการ Country-specific tourism characteristic goods และรายการ Country-specific tourism characteristic services การจัดทำของประเทศไทยได้นำหลักการเงื่อนไขของ share-of-expenditure/demand condition หมายถึงการใช้จ่ายรายการนั้นมีนัยสำคัญต่อการใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยว หรือหลักการ share-of-supply condition ซึ่งหมายถึงการใช้จ่ายในผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนั้นมีสัดส่วนอย่างมีนัยสำคัญต่ออุปทานการผลิตของประเทศซึ่งเป็นหลักการพิจารณาตามที่ IRTS 2008 กำหนดไว้ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น ผลจากการกำหนด Tourism characteristic products สำหรับประเทศไทยดังกล่าวนี้ เมื่อนำไปพิจารณาในเชิงของกิจกรรมการผลิตที่ทำการผลิตสินค้าและบริการดังกล่าว ก็จะได้ Tourism characteristic activities สำหรับประเทศไทย และเมื่อรวมสถานประกอบการที่ดำเนินกิจกรรม (activities) ดังกล่าวเดียวกันทั้งหมดเข้าด้วยกัน ก็จะได้เป็น Tourism characteristic industries สำหรับกรณีประเทศไทย

ส่วนรายการสินค้าและบริการใดที่นักท่องเที่ยวได้มีการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค แต่ไม่สามารถจัดเข้าเป็น Tourism characteristic products ได้ เพราะไม่เข้าเงื่อนไขของการเป็น share-of-expenditure/demand condition และหรือ share-of-supply condition ก็จะนำรายการส่วนที่เหลือดังกล่าวนี้ไปไว้ในรายการ Other consumption products ทั้งหมดทำนองเดียวกับด้านการผลิตที่อุตสาหกรรมที่ทำการผลิตสินค้าและบริการดังกล่าวนี้จะถือเป็น Other industries

2. แนวทางการปรับปรุงการจัดทำตารางบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวให้เป็นปัจจุบัน การกำหนดขนาดตัวอย่าง และวิธีการสำรวจเพื่อการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว

แผนการดำเนินงานภายใต้ขอบเขตการดำเนินงาน ในส่วนที่ 2 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) พัฒนา ปรับปรุง และจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศเป็นรายปี ตารางที่ 1 ถึง 10 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปี พ.ศ. 2560 เป็นรายไตรมาส ตารางที่ 1 ถึง 6 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 จนถึงปี พ.ศ. 2560 รวมทั้งรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ตารางที่ 1 ถึง 6 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 จนถึงปี พ.ศ. 2560 รวมทั้งพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง ประกอบด้วย

1.1) ออกแบบแบบสำรวจข้อมูลภาคสนามภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ 7 ภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี รัสเซีย ฝรั่งเศส อาหรับ และจัดทำการศึกษาภาคสนามเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนา ปรับปรุง และจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศได้กล่าวไว้แล้วในส่วนที่ 1 สำหรับในส่วนนี้ จะเป็นการนำเสนอแนวคิดในการสำรวจค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว การสะสมทุนเพื่อการท่องเที่ยว และข้อมูลแรงงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นปัจจุบัน ดังนี้

(1) ด้านค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2560 เพื่อนำมาพัฒนาฐานข้อมูลของบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวทั้ง 10 ตาราง ให้ทันสมัย มีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

การสำรวจพฤติกรรมค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2561 เพื่อนำมาพัฒนาฐานข้อมูลทั้ง 10 ตารางให้ทันสมัย เพื่อให้การจัดทำสถิติค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและอยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (TSA) และสอดคล้องกับการจำแนกสาขาด้านสินค้าและบริการที่แนะนำตามกรอบของ TSA: RMF 2008 ต่อเนื่องจากปี 2560 จึงกำหนดให้มีการสำรวจนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และนำผลการสำรวจที่สำรวจนี้ไปจัดทำตารางบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว

(2) สํารวจข้อมูลภาคสนามด้านการสะสมทุนเพื่อการท่องเที่ยว 12 สาขาการผลิต เพื่อนํามาจัดทำตารางที่ 8 คือ ตารางการสะสมทุนเพื่อการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2560 มีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

การกำหนดขนาดตัวอย่างในการสำรวจภาคสนาม

ในการสำรวจข้อมูลภาคสนามเพื่อนํามาจัดทำตารางบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว และจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการกำหนดขนาดของตัวอย่าง ในการสำรวจภาคสนาม เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอที่เป็นตัวแทนในการจัดทำตารางดังกล่าวข้างต้น ซึ่งแนวทางในการกำหนดขนาดของตัวอย่างโดยทั่วไป จะมีการพิจารณาต่าง ๆ ดังนี้

- ค่าใช้จ่าย
- ความต้องการของผู้สนับสนุน
- ธรรมชาติของประชากร
- การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบ
- ข้อจำกัดอื่น ๆ เช่น เวลา กำลังคน
- ตัว parameter ที่ต้องการประมาณค่า
- กำหนดระดับความเชื่อมั่น
- กำหนดขนาดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น

ซึ่งได้เลือกการกำหนดตัวอย่างโดยคำนึงถึงขอบเขตความผิดพลาดและระดับความเชื่อมั่น โดยเป็นการหาขนาดตัวอย่างที่ประกันได้ด้วยความเชื่อมั่นระดับหนึ่ง เช่น 95% หรือ $(1 - \alpha) * 100\%$ ว่าค่าประมาณที่ได้จะแตกต่างไปจากค่าประชากรจริงไม่เกินกว่าที่กำหนด

โดยสูตรที่ใช้ในการกำหนดตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{Nk^2V^2}{(k^2V^2) + (NE'^2)}$$

- n คือ จำนวนขนาดตัวอย่างที่ต้องการ
N คือ จำนวนประชากรที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น
k คือ $k = 1.96$ ที่ระดับนัยสำคัญ ($\alpha = 5\%$)
v คือ ค่า coefficient of variation (CV) ของตัวประมาณ
E' คือ ค่าสัดส่วนความผิดพลาดที่ยอมรับได้

ในการกำหนดจำนวนตัวอย่างเพื่อการสำรวจข้อมูลภาคสนามในแต่ละเรื่อง จะใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับข้อมูลในแต่ละเรื่องที่ต้องการสำรวจ เช่น การสำรวจข้อมูลการสะสมทุนด้านการท่องเที่ยว จะใช้สูตรที่กล่าวมา ทั้งนี้จะนำมาพิจารณาพร้อมกันมูลค่าการสะสมทุนเพื่อการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2559 การสำรวจข้อมูลด้านแรงงาน จะใช้สูตรดังกล่าว

และพิจารณาร่วมกับจำนวนการจ้างงานปี พ.ศ. 2559 ของแต่ละสาขาการผลิต จากบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น

(3) **สำรวจข้อมูลแรงงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 12 สาขาการผลิตปี พ.ศ. 2560** เพื่อจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ตารางที่ 7 (TSA -Table 7)

1.2) รวบรวมข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว

ข้อมูลสถิติที่สำคัญของการจัดทำ TSA ก็คือข้อมูลจากบัญชีประชาชาติและข้อมูลรายจ่ายของการท่องเที่ยวในภาพรวมทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในรายการ export of service และ import of service รายการการท่องเที่ยวซึ่งรวบรวมและรายงานโดยธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีแหล่งข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่สำคัญและเกี่ยวข้องที่จะต้องทำการรวบรวมด้วยเช่นกัน กล่าวโดยรวมแล้วข้อมูลสถิติที่จะต้องรวบรวมมีดังนี้

1.2.1) ข้อมูลสถิติเพื่อใช้สำหรับการจัดทำ TSA ในด้านอุปสงค์ (TSA - Table 1-4)

(1) ข้อมูลบัญชีประชาชาติ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย จากสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(3) ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศ จากสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(4) ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศ จากสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(5) ข้อมูล Export service และ Import service รายการท่องเที่ยว จากธนาคารแห่งประเทศไทย (ตาราง current account)

(6) รายงานผลการศึกษาวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว บทความต่างๆจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งที่รายงานบน website และสิ่งพิมพ์ ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(7) รายงานและความเห็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่รายงานโดยภาคเอกชน เช่น สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา เป็นต้น

1.2.2) ข้อมูลสถิติเพื่อใช้สำหรับการจัดทำ TSA ในด้านอุปสงค์ (Table 5-6)

(1) ข้อมูลบัญชีประชาชาติ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) ข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศ
จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) ข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(4) ข้อมูลงบการเงินของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยว กรมธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

(5) รายงานผลการศึกษาวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
บทความต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งที่รายงานบน website และสิ่งพิมพ์ ของหน่วยงานต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น

(6) รายงานและความเห็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวซึ่งรายงาน
โดยภาคเอกชน เช่น สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา เป็นต้น

1.2.3) ข้อมูลทุติยภูมิเพื่อใช้ในการจัดทำ TSA ในตารางการจ้างงาน
(table 7)

(1) ข้อมูลบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) ข้อมูลผลการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร สำนักงาน
สถิติแห่งชาติ

(3) รายงานผลการศึกษาวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
บทความต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งที่รายงานบน website และสิ่งพิมพ์ ของหน่วยงานต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น

(4) รายงานและความเห็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
ซึ่งรายงานโดยภาคเอกชน เช่น สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา เป็นต้น

1.2.4) ข้อมูลทุติยภูมิเพื่อใช้ในการจัดทำ TSA ในตารางการสะสมทุน
(table 8)

(1) ข้อมูลบัญชีประชาชาติ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) รายงานผลการศึกษาวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
บทความต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งที่รายงานบน website และสิ่งพิมพ์ ของหน่วยงานต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น

(3) รายงานและความเห็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
ซึ่งรายงานโดยภาคเอกชน เช่นสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา เป็นต้น

1.2.5) ข้อมูลทุติยภูมิเพื่อใช้ในการจัดทำ TSA ในตารางใช้จ่ายของภาครัฐ (table 9)

(1) ข้อมูลบัญชีประชาชาติ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) เอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2560 สำนักงบประมาณ

1.2.6) ข้อมูลทุติยภูมิเพื่อใช้ในการจัดทำ TSA ในตารางตัวชี้วัดที่มีการเงิน (table 10)

(1) ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยว และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว

2) พัฒนาและจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยปี พ.ศ. 2560 (Tourism I/O Table) ที่มีขนาด 89X89 สาขาการผลิต รวมทั้งศึกษาแนวทางการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว ขนาด 26x26 สาขาการผลิต สำหรับพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง ประกอบด้วย

2.1) สํารวจข้อมูลภาคสนามเพื่อใช้จัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ขนาด 89X89 สาขาการผลิต ปี พ.ศ. 2560 ประกอบด้วย

• ด้านโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวที่มีขนาด 89X89 สาขาการผลิต ปี พ.ศ. 2560

1) ด้านโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ในการกระจายตัวอย่างของแต่ละสาขาการผลิต จะพิจารณาจากมูลค่าผลผลิตปี พ.ศ. 2559 ตามการจำแนกสาขาการผลิตของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว และจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด (N) ของแต่ละสาขาการผลิต ซึ่งแบ่งออกเป็น

- สาขาเกษตร (รหัส 001-008, 010) สาขาปศุสัตว์ (รหัส 009) สาขาประมง (รหัส 011) ใช้ข้อมูลจำนวนครุเรือที่ทำการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และทำการประมง ปี พ.ศ. 2559 จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- สาขาเหมืองแร่ (รหัส 012-014) ใช้ข้อมูลผู้ประกอบการเหมืองแร่ จากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม

- สาขาอุตสาหกรรม (รหัส 015-046) ใช้ข้อมูลผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการและยังดำเนินกิจกรรมอยู่ปี พ.ศ. 2559 จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

- สาขาบริการ (รหัส 047-088) ซึ่งประกอบด้วยสาขาการบริการหลายสาขาที่เกี่ยวข้องทางตรงและทางอ้อมกับการท่องเที่ยว ดังนั้น จึงต้องใช้ข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลการสำรวจธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ ปี พ.ศ. 2559 ข้อมูลจำนวนผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้าง จำแนกตามชนิดของสิ่งก่อสร้าง จำนวนสิ่งก่อสร้างและพื้นที่ก่อสร้างอาคาร โรงเรือน และที่มีใช้อาคารโรงเรือน จำแนกตามชนิดของสิ่งก่อสร้าง ทัวราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2559 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูลการขนส่งผู้โดยสาร จากกรมการขนส่งทางบก และรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม ข้อมูลธุรกิจประกันภัย จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ข้อมูลสถาบันการเงิน จากธนาคารแห่งประเทศไทย ข้อมูลอุทยานแห่งชาติและสวนพฤกษศาสตร์ จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และสถานที่ทางประวัติศาสตร์ จากฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย จากศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

● **ด้านโครงสร้างอุปสงค์ขั้นสุดท้ายในระดับครัวเรือนและนักท่องเที่ยว**

การจัดทำข้อมูลด้านโครงสร้างอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ปี 2560 กำหนด ครอบคลุม 7 ภูมิภาค ได้แก่ กรุงเทพฯและปริมณฑล ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ รวมไม่น้อยกว่า 70 จังหวัด โดยแบ่งแบบสอบถามในการการสำรวจออกเป็นดังนี้

แบบสอบถามที่หนึ่ง สำรวจค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในจังหวัด ต่างจังหวัด และต่างประเทศ

แบบสอบถามที่สอง สำรวจค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

แบบสอบถามที่สาม สำรวจค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดที่สำรวจ

1) การคัดเลือกตัวอย่างในการสำรวจ

เมื่อกำหนดจำนวนตัวอย่างที่จะสำรวจแล้วในการลงสำรวจภาคสนาม จะต้องมีการคัดเลือกตัวอย่างเพื่อที่จะสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวให้ได้ข้อมูลกระจายครอบคลุมทั้งจังหวัด โดยไม่กระจุกตัวอยู่เพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง การคัดเลือกตัวอย่างจะแบ่งออกเป็นสองวิธี ซึ่งวิธีแรกจะเป็นการคัดเลือกตัวอย่างที่ใช้กับแบบสอบถามที่หนึ่งและแบบสอบถามที่สอง ส่วนวิธีที่สอง จะเป็นการคัดเลือกตัวอย่างที่ใช้กับแบบสอบถามที่สาม ดังนี้

(1) การเลือกตัวอย่างสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling, SRS)

การสำรวจข้อมูลค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีถิ่นพำนักในจังหวัดที่สำรวจ รวมถึงค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในจังหวัด ต่างจังหวัด และต่างประเทศ (แบบสอบถามที่หนึ่ง) และค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ หรือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่

มิได้มีถิ่นพำนักในจังหวัดที่สำรวจ (แบบสอบถามที่สอง) จะใช้วิธีการเลือกตัวอย่างสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling, SRS) เป็นวิธีการเลือกตัวอย่างที่กำหนดให้ตัวอย่างในขนาดที่กำหนดทุกตัวอย่างที่อาจเป็นไปได้มีโอกาสเกิดขึ้นเท่า ๆ กัน เช่น ประชากรขนาด N ถ้าต้องการเลือกตัวอย่างสุ่มแบบง่ายขนาด n เมื่อ $n = N$ อย่างไม่ใส่คืน จะเห็นว่ามิตัวอย่างที่อาจเป็นไปได้อยู่ทั้งสิ้น

$$\frac{N!}{\{(N - n)! n!\}}$$

แต่ละตัวอย่างที่เป็นไปได้จะได้รับการเลือกเท่า ๆ กัน คือ ความน่าจะเป็นเท่ากับ

$$\frac{1}{\{N! / \{(N - n)! n!\}\}}$$

การสำรวจจะกระจายตามแหล่งท่องเที่ยวทุกจังหวัด เพื่อก่อให้เกิดความน่าจะเป็นที่แต่ละตัวอย่างจะถูกเลือกในลักษณะเช่นนี้ วิธีการดังนี้จะทำให้หน่วยแต่ละหน่วยในประชากรมีโอกาสถูกเลือกเข้ามาในตัวอย่างเท่า ๆ กัน

(2) การเลือกตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling)

การสำรวจข้อมูลค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดที่สำรวจ (แบบสอบถามที่สาม) จะใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบมีระบบ คือ ถ้าต้องการเลือกตัวอย่างแบบมีระบบขนาด n จากประชากร N (จากสำมะโนประชากรและเคหะ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ) ถ้าให้ k เป็นเลขจำนวนเต็มที่มีค่าใกล้เคียงกับ N/n มากที่สุด การเลือกตัวอย่างแบบมีระบบจะเริ่มต้นด้วยการให้เลขที่หน่วยต่าง ๆ ในประชากรโดยเรียงลำดับจาก 1-n

ในกรณีที่ N/n มีค่าเท่ากับเลขจำนวนเต็ม k พอดี การเลือกตัวอย่างจะกระทำโดยเลือกตัวเลขสุ่ม 1 ตัว จากเลข 1-k สมมติว่าเลขสุ่มได้คือเลข r หน่วยที่มีเลข r, r+k, r+2k จะตกเป็นหน่วยตัวอย่าง เช่น $N = 1,000$ $n = 50$ ได้ $k = 1,000/50 = 20$ สมมติว่าเลือกเลขสุ่มหนึ่งตัวจาก 1-20 ได้เลข 13 หน่วยที่มีหมายเลขเป็น 13, 33, 53, 73,...993 จะเป็นหน่วยตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 50 หน่วย เป็นต้น วิธีการเลือกตัวอย่างแบบมีระบบนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับการแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่ม หรืออาจเรียกว่าชั้นภูมิ โดยชั้นภูมิมีขนาดเท่า ๆ กันและเท่ากับ k หลังจากนั้น จะเลือก 1 หน่วยอย่างสุ่มจากชั้นภูมิแรก และกำหนดให้หน่วยที่อยู่ในตำแหน่งหรือลำดับเดียวกันในชั้นภูมิอื่น ๆ ตกอยู่ในตัวอย่างโดยอัตโนมัติด้วย

2.2) สำรวจข้อมูลภาคสนามเพื่อใช้ในการศึกษาแนวทางการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว ขนาด 26x26 สาขาการผลิต สำหรับพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง ประกอบด้วย

(1) ด้านโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

(2) ด้านโครงสร้างอุปสงค์ขั้นสุดท้ายในระดับครัวเรือนและนักท่องเที่ยว

2.3) สํารวจและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการศึกษาแนวทางการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศและของพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะครอบคลุมทั้งข้อมูล Demand side และ Supply side ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว รวมทั้งข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการศึกษาแนวทางการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศ และของพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

2.3.1) แนวทางการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อนำมาใช้ประกอบการพัฒนาและจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว (Tourism I/O Table) ของประเทศ

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่จะจัดทำในครั้งนี้เป็นตารางปี พ.ศ. 2560 ที่มีขนาด 89x89 สาขาการผลิต เนื่องจากบริษัท เอ็กเซลเลนท์ บิสเนส แมเนจเม้นท์ จำกัดได้เคยมีประสบการณ์ในการจัดทำ Tourism I/O Table ขนาด 89x89 สาขาการผลิตเป็นผลสำเร็จมาแล้วในการดำเนินงานจัดทำ TSA ระยะที่ 2 จนถึงระยะที่ 4 จึงจะใช้แนวทางการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการดำเนินงานแล้วดังกล่าวมาดำเนินการต่อไป รวมทั้งพัฒนาแนวทางการรวบรวมและจัดทำข้อมูลทุติยภูมิให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น การจัดหมวดหมู่ของข้อมูลเพื่อเตรียมสำหรับการใช้ประโยชน์ในระยะต่อไป รวมทั้งเพิ่มเติมการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพกับหน่วยงานที่เป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิต่างๆ ข้อมูลทุติยภูมิที่สำคัญที่จะดำเนินการรวบรวมประกอบด้วย

- (1) ข้อมูลบัญชีประชาชาติปี 2560 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (2) รายงานประจำปีและรายงานลงทุนของรัฐบาลปี 2560 จำแนกรายละเอียดรายการใช้จ่ายแต่ละประเภทจากเอกสารงบประมาณรายจ่ายสำนักงบประมาณ
- (3) รายงานประจำปีและรายงานลงทุนของกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปี 2560 จำแนกรายละเอียดรายการใช้จ่ายแต่ละประเภทจากเอกสารงบประมาณรายจ่ายสำนักงบประมาณ
- (4) ข้อมูลการส่งออกและการนำเข้าสินค้าปี 2560 จำแนกรายละเอียดตามรายการประเภทสินค้า จากกรมศุลกากร
- (5) ข้อมูลการส่งออกและการนำเข้าบริการปี 2560 จำแนกรายละเอียดตามรายการบริการประเภทต่างๆ จากธนาคารแห่งประเทศไทย

(6) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายของการผลิตพืช จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง สำนักงานอ้อยและน้ำตาล และพืชอื่น ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(7) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตปศุสัตว์ จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและกรมปศุสัตว์

(8) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายของการทำการประมง ทั้งการเพาะเลี้ยง และการทำประมงธรรมชาติจากกรมประมง

(9) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายของการทำป่าไม้ และการทำไม้ จากกรมป่าไม้และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(10) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายของการทำเหมืองแร่ เหมืองหิน การขุดดินและการขุดทราย การทำเหมืองเกลือ จากกรมทรัพยากรธรณี และการเหมืองแร่

(11) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายของอุตสาหกรรม การผลิต จากสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรมและกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

(12) การผลิตทำเหมืองแร่ เหมืองหิน การขุดดินและการขุดทราย การทำเหมืองเกลือ จากกรมทรัพยากรธรณีและการเหมืองแร่

(13) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายของการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าภูมิภาค

(14) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตน้ำประปาจากการประปานครหลวงและการประปาภูมิภาค

(15) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตของการผลิตก๊าซ น้ำร้อน

(16) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตบริการขนส่ง ทั้งการขนส่งทางราง การขนส่งทางถนน การขนส่งทางน้ำ การขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางท่อ จากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

(17) ข้อมูลผลผลิตและโครงสร้างต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตบริการการสื่อสาร จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร

(18) ข้อมูลผลการจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรม และธุรกิจการค้าและบริการ จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(19) ข้อมูลผลการจัดทำสำมะโนเกษตร และประมงจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(20) ข้อมูลผลการสำรวจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(21) ข้อมูลต้นทุนค่าใช้จ่ายในการประกอบการจากรายงานงบการเงินของนิติบุคคลต่าง ๆ

2.3.2) แนวทางการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อนำมาใช้ประกอบการศึกษาแนวทางการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

เนื่องจากข้อมูลที่จะทำการรวบรวมเป็นข้อมูลที่มีลักษณะเป็นการเฉพาะพื้นที่ ดังนั้น จะมีข้อจำกัดค่อนข้างมากในการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้อง แนวทางจึงเป็นการพิจารณาว่ามีข้อมูลทุติยภูมิใด ๆ ก็ตามที่สามารถรวบรวมได้ทั้งจากข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ได้โดยตรงและหรือข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานได้โดยอ้อม ก็จำเป็นจะต้องทำการรวบรวมไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ต่อไป ข้อมูลทุติยภูมิที่สำคัญที่ประเมินว่าจะทำการรวบรวม ประกอบด้วย

(1) รวบรวมจำนวนและรายชื่อโรงแรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทองจากฐานข้อมูลของกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย

(2) รวบรวมข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทนักท่องเที่ยวประกอบด้วย Tourist และ Excursionist

(3) จำนวนประชากรและบ้านจากกระทรวงมหาดไทย

(4) จำนวนวิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ จากสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

(5) ข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้า จากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(6) ข้อมูลงบการเงินของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในหมู่เกาะทะเลใต้ กรมธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

(7) รายงานผลการศึกษาวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว บทความต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งที่รายงานบน website และสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับหมู่เกาะทะเลใต้ ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(8) รายงานและความเห็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งรายงานโดยภาคเอกชน เช่น สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา เป็นต้น

บทที่ 4

การศึกษาแบบจำลองในการวิเคราะห์
การกระจายรายได้ผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชนและ
แนวทางในการวัดการกระจายรายได้
ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน

บทที่ 4

การศึกษาแบบจำลองในการวิเคราะห์การกระจายรายได้ผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน และแนวทางในการวัดการกระจายรายได้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน

1. แนวทางการวัดการกระจายรายได้

แนวทางการวัดการกระจายรายได้ตามที่มีการศึกษาวิเคราะห์และใช้เพื่อกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการกระจายรายได้โดยทั่วไป พบว่าสามารถจำแนกการวัดการกระจายรายได้ ได้เป็น 3 วิธี คือ

1.1 การวัดการกระจายรายได้โดยจำแนกตามชั้นของรายได้

การวัดการกระจายรายได้โดยจำแนกตามชั้นของรายได้หมายถึงการกระจายรายได้ที่วัดจากจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้จำแนกตามระดับชั้นของรายได้ซึ่งอาจแบ่งออกตาม percentile หรือแบ่งออกตามอัตราภาคชั้นต่างๆ โดยแท้จริงแล้ว รายได้ที่ใช้วัดดังกล่าวนี้สามารถเป็นได้ทั้งรายได้ของบุคคลก็ได้ แต่ในทางปฏิบัติจริงการเก็บข้อมูลของรายได้ส่วนใหญ่จะเป็นในระดับครัวเรือน ซึ่งแหล่งข้อมูลที่สำคัญดังกล่าวก็คือ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (Household Socio-Economic Survey) ที่ดำเนินงานโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ รายได้ของครัวเรือนเป็นข้อมูลรายได้ของของหัวหน้าครัวเรือนรวมกับสมาชิกในครัวเรือน ถ้าสามารถทราบรายได้ในส่วนของสมาชิกได้ในกรณีของการแบ่งหรือจำแนกชั้นรายได้ตามอัตราภาคชั้น โดยทั่วไปจะแบ่งออกเป็นจำนวนเงินที่เท่าๆ กันในแต่ละอัตราภาคชั้นอาจจำแนกได้ดังนี้

- ต่ำกว่า 100,000
- 100,001-500,000
- 500,001-1,000,000
- 1,000,001-1,500,000
- สูงกว่า 1,500,001 ขึ้นไป

โดยมีหน่วยของการวัดมูลค่าของรายได้เป็น บาท/ครัวเรือน/ปี เป็นต้น การวัดด้วยวิธีนี้มีข้อดีคือสามารถคำนวณค่าออกมาเป็นค่าเชิงปริมาณที่สะท้อนถึงการกระจายรายได้ที่เรียกว่าค่า Gini-Coefficient ได้ ค่า Gini-Coefficient มีค่าตั้งแต่ 0-1 ถ้ามีค่าสูงหรือเข้าใกล้ 1 แสดงถึงการกระจายรายได้ของครัวเรือนที่ไม่ดีอย่างมากที่สุดหรือไม่เป็นธรรมที่สุด (แสดงถึงมีครัวเรือนเพียง 1 ครัวเรือนที่มีรายได้เมื่อเทียบกับครัวเรือนอื่นๆ ที่เหลือที่ไม่มีรายได้ใดๆ เลย และในทางตรงกันข้ามถ้ามีค่าต่ำหรือเข้าใกล้ 0 แสดงว่ามีการกระจายรายได้ที่ดี (ถ้าเท่ากับ 0 หมายถึงทุกครัวเรือนมีรายได้ที่เท่ากันโดยสมบูรณ์) และแต่มีจุดอ่อนคือเมื่อทราบว่ามีค่าการกระจายรายได้ที่ดีหรือไม่ดีอย่างไรแล้ว จะไม่สามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติเพื่อกำหนดนโยบายลงไปแก้ไขการกระจายรายได้ให้ดีขึ้นได้อย่างไร จึงเป็นการวัดที่ทราบเพียงสถานการณ์การกระจายรายได้ แต่ไม่เหมาะสมสำหรับใช้เพื่อกำหนดนโยบายเพราะจะไม่ทราบสถานะครัวเรือนเป้าหมายได้ว่าคือใคร มีอาชีพอะไร อยู่ที่ใด เป็นต้น

1.2 การวัดการกระจายรายได้จำแนกตามประเภทของรายได้

การวัดการกระจายรายได้จำแนกตามประเภทของรายได้หมายถึง การวัดรายได้ที่กระจายหรือจำแนกออกตามรายการประเภทของรายได้ที่เป็นผลตอบแทนปัจจัยการผลิตประเภทต่างๆ รายได้ที่จำแนกในกรณีนี้ ที่มีการใช้กันเป็นหลักคือ การจำแนกประเภทของรายได้ตามที่ปรากฏในระบบบัญชีประชาชาติซึ่งเป็นการจำแนกรายได้ในทางเศรษฐศาสตร์ที่ประกอบด้วยค่าจ้าง (compensation of employee) ซึ่งเป็นผลตอบแทนของการจ้างงาน กำไร (profit) เป็นผลตอบแทนของการประกอบการ ค่าเช่า (rent) เป็นผลตอบแทนของที่ดิน และดอกเบี้ย (interest) เป็นผลตอบแทนของเงินลงทุน ทั้งนี้ ในการจัดทำการศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติตามที่กล่าวแล้วข้างต้น ก็ได้มีการรวบรวมข้อมูลรายได้โดยจำแนกตามประเภทผลตอบแทนปัจจัยการผลิตด้วยเช่นกัน โดยได้จำแนกเป็นรายได้จากการทำงานค่าจ้างและเงินเดือน กำไรสุทธิจากการทำธุรกิจ กำไรสุทธิจากการทำเกษตร เงินได้รับเป็นการช่วยเหลือ รายได้จากทรัพย์สิน ค่าเช่าบ้าน/ที่ดินและทรัพย์สินอื่น ดอกเบี้ยเงินฝากและเงินปันผล ดอกเบี้ยแชร์และการให้กู้ยืมเงิน การวัดการกระจายรายได้ด้วยวิธีนี้ มีข้อดีและข้อเสียที่ตรงกันข้ามกับวิธีแรก กล่าวคือมีข้อดีที่สามารถนำไปใช้ในเชิงของการกำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขการกระจายรายได้ ได้ถ้าหากทราบว่ารายการใดรายการหนึ่งไม่เป็นธรรม ตัวอย่างเช่น ถ้าประเมินว่าอัตราผลตอบแทนที่แรงงานได้รับค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับผลิตภาพการผลิตที่เกิดจากแรงงาน รัฐบาลอาจแก้ไขเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมโดยการบังคับให้เพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้สูงขึ้น เป็นต้น ส่วนข้อเสียคือการวัดค่าการกระจายในลักษณะของ percentile หรือวัดเป็นค่าในทำนองเดียวกันกับ Gini coefficient ไม่สามารถทำได้ แต่อาจวัดในแนวทางอื่นแทน เช่น คำนวณหาค่าสัดส่วนของ Wages and salary เทียบกับรายรับของธุรกิจ เป็นต้น

1.3 การวัดการกระจายรายได้ตามพื้นที่

การวัดการกระจายรายได้ตามพื้นที่ หมายถึง มูลค่าของรายได้ที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ ในกรณีของประเทศไทยก็คือ การพิจารณาจากค่าของผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด (Gross Provincial Product; GPP) หรือค่า per capita GPP เป็นรายจังหวัดเปรียบเทียบกัน จังหวัดที่มีค่า per capita GPP ใกล้เคียงกัน ก็จะได้ถือว่ามี การกระจายรายได้ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามมีข้อพิจารณาที่ควรจะต้องทำความเข้าใจก็คือว่า ค่าของ GPP นั้นเป็นค่าที่สะท้อนถึงมูลค่าของการผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของจังหวัดแต่ละจังหวัด การผลิตดังกล่าวเกิดจากสาขาการผลิตต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชนซึ่งหน่วยการผลิตต่างๆ จะเป็นสถานประกอบการในแต่ละประเภทที่ไม่ใช้ครัวเรือน (ครัวเรือนมีการผลิตเพียงรายการเดียวคือ Real estate activities with own property GPP จึงเป็นมูลค่าของการผลิต มิใช่มูลค่าของรายได้ แต่ก็ถือว่า GPP สามารถสะท้อนค่าของรายได้ได้ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ เพราะการผลิตก่อให้เกิดรายได้ (เมื่อพิจารณาเศรษฐกิจโดยรวมทั้งหมดของประเทศแล้ว การผลิตจะต้องเท่ากับการใช้จ่ายและต้องเท่ากับรายได้เสมอ) การกระจายรายได้ตามพื้นที่มีข้อดีคือสามารถเปรียบเทียบเป็นรายพื้นที่ซึ่งโดยทั่วไปศักยภาพของแต่ละพื้นที่ขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่นั้นๆ ข้อดีของการวัดการกระจายรายได้ด้วยวิธีนี้คือ สามารถกำหนดนโยบายแก้ปัญหาการกระจายรายได้ลงไปยังจังหวัดที่ต้องการให้มีการกระจายรายได้ที่ดีขึ้นได้ แต่ก็มีจุดอ่อนที่ขอบเขตและวิธีการวัด GPP

ซึ่งเป็นการวัดที่มูลค่าการผลิตตามที่กล่าวแล้วซึ่งมีหลายกรณีที่มีการผลิตเกิดขึ้นในพื้นที่ แต่รายได้ อาจจะไม่ได้นับกับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นั้น เป็นต้น

2. การศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกับการกระจายรายได้

หลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการท่องเที่ยวตามที่ TSA ได้ระบุไว้ก็คือ การท่องเที่ยวเป็น กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปในพื้นที่ จึงเป็นผลทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่จะ เกิดขึ้นกับพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวได้เดินทางเข้าไป (Tourism is a social, cultural and economic phenomenon which entails the movement of people. The relationship of tourism with a great variety of economic activities has fostered the interest in measuring its economic contribution, mostly in place visited, and in assessing its interdependence with other social and economic activities. ; TSA : RMF 2008, para. 1.2) การท่องเที่ยวจึง สามารถที่จะส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจในพื้นที่ดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก่อให้เกิดรายได้และ การกระจายรายได้ จากการทบทวนรายงานผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและ การกระจายรายได้ พบว่า มีงานศึกษาที่สำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

David W. Marcouiller, Kwang-KooKim, Steven C.Deller ได้ทำการศึกษาโดยการวิจัย เรื่อง Natural amenities, tourism and income distribution พบว่า การกระจายรายได้ด้านการท่องเที่ยว ไม่จำเป็นต้องมุ่งเน้นประเด็นในเรื่องของการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเพียง อย่างเดียวเสมอไป แต่สิ่งที่สำคัญคือ การให้ความสำคัญกับการลงทุนกับสภาพแวดล้อมโดยรอบให้ เหมาะสมกับการท่องเที่ยว รวมทั้งการสรรหาวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น โดยเฉพาะจากธรรมชาติ เข้ามาส่งเสริมจุดเด่นของพื้นที่ เพื่อให้ผู้คนในพื้นที่ทั้งรอบในและรอบนอกได้มีโอกาสได้รับ การกระจายรายได้อย่างทั่วถึง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ที่ยั่งยืนตลอดทั้งปี ไม่ว่าจะเป็น ช่วงการท่องเที่ยวหรือไม่ก็ตาม

Adam Blake จากงานวิจัยเรื่อง Tourism and income distribution in East Africa พบว่า การกระจายรายได้ด้านการท่องเที่ยวให้กับชุมชนหรือพื้นที่ยากจนนั้น ไม่เป็นเพียงแต่จะทำให้ พื้นฐานรายได้ในพื้นที่เหล่านั้นเพิ่มสูงขึ้นเพียงอย่างเดียว แต่กลับยังช่วยส่งเสริมให้อัตราการส่งออก เพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย

O'Connor, P. จากการศึกษาวิจัยเรื่อง Electronic information distribution in tourism and hospitality พบว่า การนำระบบดิจิทัลหรือเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องกับด้านการท่องเที่ยว มีส่วนช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ไปยังพื้นที่ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้คนในพื้นที่มี โอกาสใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการทำการตลาดและโฆษณาได้โดยตรง โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือเสียใน ปริมาณไม่สูงมากและที่สำคัญ ไม่จำเป็นต้องผ่านตัวกลางการค้า ส่งผลให้เกิดรายได้โดยตรงแก่คนใน พื้นที่ทันทีที่มีการท่องเที่ยว ดังนั้น หากต้องการส่งเสริมด้านการกระจายรายได้ การลงทุนด้านดิจิทัล และเทคโนโลยีจึงถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของรัฐบาลในการเข้ามาช่วยส่งเสริมและ พัฒนา การท่องเที่ยวและกระจายรายได้ได้เป็นอย่างดี

John E. Wagner จากการศึกษา Estimating the economic impacts of tourism พบว่า ผลจากการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบต่อปัจจัย 3 ประการ คือ

- 1) ราคาของสินค้าและบริการ
- 2) รายรับของครัวเรือน
- 3) รายได้รัฐบาล

โดยพบว่าเมื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวสูงขึ้น จะส่งผลให้ราคาของสินค้าและบริการ รายได้ของครัวเรือนและรายรับทั้งของรัฐบาลเพิ่มสูงขึ้น และปัจจัยทั้งสามประการดังกล่าวยังก่อให้เกิดการกระจายรายได้เพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน

Leibbrandt, M. et al จากการศึกษา Trends in South African Income Distribution and Poverty since the Fall of Apartheid พบว่า การที่รัฐบาลจะสนับสนุนการท่องเที่ยวและส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้ไปยังท้องถิ่นได้นั้น สามารถทำได้ดังนี้

- 1) การกีดกันทางการค้า โดยสนับสนุนการทำธุรกิจจากกลุ่มคนในพื้นที่ และกีดกันการเข้ามาของกลุ่มต่างถิ่นที่มุ่งหวังแสวงหาผลกำไรจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งรวมถึงการใช้วัตถุดิบและการจ้างแรงงานด้วยเช่นกัน
- 2) การจัดสรรความต้องการขั้นพื้นฐาน ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยว ซึ่งเปรียบเสมือนปัจจัยภายนอกที่เข้ามาช่วยส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้งยังเป็นการยกระดับทั้งทางด้านสุขภาพกายและใจให้กับนักท่องเที่ยวอีกด้วย
- 3) การจัดสรรวัตถุดิบตลอดทั้งโครงสร้าง หมายถึงในพื้นที่การท่องเที่ยวหนึ่งๆ การผลิตสินค้า บริการ และการจัดการตลอดทั้งต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำต้องเชื่อมถึงกันอย่างสมบูรณ์และเป็นการใช้ทั้งแรงงานและวัตถุดิบในพื้นที่
- 4) จัดลำดับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในสถานที่สำคัญ กล่าวคือแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายต้องมีการจัดสรรออกมาเป็นลำดับขั้นและแบ่งชั้นอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เหมาะสมและเรียงลำดับ ก่อน-หลัง
- 5) การสร้างผลกระทบแบบพหุคูณ กล่าวคือสรรหาปัจจัยต่างๆ ที่การท่องเที่ยวส่งผลกระทบในด้านบวก และนำสิ่งต่างๆ เหล่านั้นมาส่งเสริมให้กับชุมชนในพื้นที่ โดยยิ่งหลากหลายมากเท่าใด ยิ่งทำให้เกิดการกระจายรายได้ที่ดีขึ้นเท่านั้น เช่น ผลไม้ เนื้อสัตว์ อาหารทะเล อุตสาหกรรมทอผ้า เป็นต้น

Aliza Fleischer และ Daniel Felsenstein จากการศึกษา Support for rural tourism: Does it make a difference พบว่า การผ่านการช่วยเหลือของสังคมต่อธุรกิจขนาดเล็กในพื้นที่การท่องเที่ยวต่างจังหวัด พบว่า หากสังคมเกิดการช่วยเหลือกัน แบบยั่งยืน กล่าวคือไม่มีการแข่งขันกันของธุรกิจในพื้นที่ ย่อมส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้อย่างทั่วถึงและมากกว่าการแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและยั่งยืนในระยะยาว ดังนั้นรัฐบาลที่ควรจัดตั้งนโยบายที่สำคัญเข้ามาช่วยเหลือและจัดระเบียบการวางแผนธุรกิจ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพที่หลากหลายในพื้นที่

RENAUD LAPEYRE จากการศึกษาวิจัย GOVERNANCE STRUCTURES AND THE DISTRIBUTION OF TOURISM INCOME IN NAMIBIAN COMMUNAL LANDS: A NEW INSTITUTIONAL FRAMEWORK ได้ทำการศึกษาระเบียบบ้านเรือน ส่งผลให้ชุมชนในต่างจังหวัดมีโอกาสสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นอย่างมาก เนื่องจากเมื่อจัดระเบียบแล้วสามารถใช้พื้นที่บางส่วนเป็นห้องพักร้านอาหารได้ ในขณะที่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การทำให้เกิดความมีระเบียบเรียบร้อย และความสะอาด ส่งผลให้ภาพลักษณ์ในพื้นที่ชุมชนและการท่องเที่ยวที่น่าดึงดูดใจมากขึ้น

Adam Blake Jorge Saba Arbache M. Thea Sinclair Vladimir Teles งานวิจัย Tourism and poverty relief ขึ้นนี้ได้ทำการสำรวจผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจและกลุ่มผู้มีรายได้น้อย การดำเนินการดำเนินงานได้ดำเนินการภายในประเทศบราซิล ผ่านการเก็บตัวอย่างประชากรในหลากหลายพื้นที่ ซึ่งผลการทดลองพบว่า เมื่อเกิดการท่องเที่ยวในพื้นที่ใดๆ ย่อมสามารถกระจายรายได้ไปยังชุมชนใกล้เคียง รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาความยากจนได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มชุมชนที่มีความเข้มแข็งย่อมสามารถสร้างรายได้ในพื้นที่ได้ดีกว่า ในขณะที่กลุ่มชุมชนที่อ่อนแอและไร้ประสิทธิภาพในการจัดการดำเนินงานย่อมสามารถสร้างรายได้ในพื้นที่ได้น้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ไม่ใช่ปัจจัยหลักเพียงประการเดียวที่มีผลต่อการกระจายรายได้ แต่ยังคงอาศัยการจัดการการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพภายในชุมชนนั้นร่วมด้วย

3. แนวคิดของการศึกษาและพัฒนาแบบจำลองในการวิเคราะห์และแนวทางในการวัดการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชน

โดยหลักการของการสร้างแบบจำลองเพื่อการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบจากนโยบายหรือตัวแปรต่างๆ ว่าสามารถส่งผลกระทบต่อผลการกระจายรายได้มากน้อยเพียงใดนั้น แบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดคือ Computable General Equilibrium Model หรือ CGE model ซึ่งมีข้อดีคือสามารถที่จะกำหนดตัวแปรของราคาที่แตกต่างกันออกจากค่าของปริมาณ โดยให้เป็นไปตามกลไกของตลาด ณ จุดดุลยภาพซึ่งสามารถแยกได้เป็น 2 กรณีคือ Partial Equilibrium model และ General Equilibrium model โดยที่ Partial Equilibrium model เป็นการคำนวณค่าสมดุลของเฉพาะตลาดที่สนใจเท่านั้น ส่วน General Equilibrium model เป็นการสมดุลที่เกิดขึ้นในทุกตลาดทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจ ส่วนแบบจำลองที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์การกระจายรายได้ที่รองลงมาคือ Social Accounting Matrix Model หรือ SAM model โดยแท้จริงแล้ว SAM คือพื้นฐานของข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นต้องใช้ใน CGE model นั่นเอง แต่ SAM model จะดีกว่าตรงที่ไม่ได้มีการแยกตัวแปรของราคาออกมา อย่างไรก็ตาม ในกรณีของ SAM model จะใช้สมมติฐานของ Law of one price กล่าวคือราคาของสินค้าและบริการใดๆ ก็ตามจะมีเพียงราคาเดียวไม่ว่าสินค้านั้นจะอยู่ในตลาดใด หรือบริโภคโดยหน่วยสถาบันเศรษฐกิจใด นอกจากนี้ SAM model อาจมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถนำ behavioral equation เข้าไป apply กับภาคการผลิต เช่น profit maximization หรือในกรณีของครัวเรือน เช่น utility maximization ได้

โดยหลักการแล้ว CGE model และ SAM model จะค่อนข้างที่จะเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุด การนำมาใช้สำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณของการกระจายรายได้ แต่ตัวแบบทั้งสองก็มีข้อจำกัดที่ในการนำมาใช้งานนั้น จะต้องใช้ข้อมูลค่อนข้างมาก ในการสร้าง SAM จะต้องใช้ข้อมูลจาก Input-Output model, National Accounts, Balance of Payment, Household Socio Economic Survey ตลอดจนข้อมูลเศรษฐกิจมหภาคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ส่วน CGE model นั้น นอกจากต้องใช้ ข้อมูลจากตาราง SAM ทั้งหมดแล้ว ยังต้องเข้าใจสมการการผลิต การบริโภค ตลอดจนการหาค่า parameter ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงอาจเป็นภาระและจำเป็นต้องใช้เวลาในการจัดทำและการเรียนรู้เพื่อนำลงสู่ปฏิบัติซึ่งอาจจะยังไม่เหมาะสมต่อสำนักปลัดกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาในปัจจุบัน ไม่ทันต่อการนำมาใช้งานภายใต้ระยะเวลาโครงการ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงพิจารณาเห็นว่า การศึกษาและพัฒนาแบบจำลองในการวิเคราะห์และแนวทางในการวัดการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชนของการศึกษาในครั้งนี้ควรที่จะใช้ Input-Output model ซึ่งเจ้าหน้าที่สำนักปลัดกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาค่อนข้างมีความคุ้นเคยและสามารถใช้งานได้โดยทันที

แม้ว่า Input-Output model ไม่ได้เป็นแบบจำลองที่สามารถใช้เพื่อการวิเคราะห์การกระจายรายได้ได้โดยตรง แต่ก็สามารถนำมาปรับใช้ได้ ทั้งนี้เนื่องจากในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตก็มีค่าองค์ประกอบของปัจจัยการผลิตอยู่แล้วคือ Wages and salary, Operating surplus, Indirect tax less subsidies และ Depreciation ดังนั้น เมื่อตัวแปรเชิงนโยบายเปลี่ยน เช่น สมมุติว่ามีการท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น ก่อให้เกิดการผลิตมากขึ้นโดยใช้ Input-Output model หลังจากนั้นทำการคำนวณหาค่าของ Value added และ องค์ประกอบของ Value added ซึ่งก็คือ factor of production ผลที่ได้ก็สามารถ นำไปใช้ศึกษาและวิเคราะห์การกระจายรายได้ได้ด้วยเช่นกัน

การวัดผลกระทบจากการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่จะมีต่อการกระจายรายได้โดยวิธีการใช้แบบจำลองของการศึกษาครั้งนี้เป็นการวัดการกระจายรายได้ในรูปแบบของการกระจายตามผลตอบแทนปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย ค่าจ้าง ส่วนเกินผู้ประกอบการโดยแยกเป็นค่าเช่า ดอกเบี้ย และกำไรที่จะเกิดขึ้นกับกิจการท่องเที่ยวโดยชุมชน การดำเนินงานจะมี 2 ส่วนหลักๆ ที่สำคัญประกอบด้วย

- (1) การศึกษาสถานภาพและรวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้งทางด้านอุปสงค์และอุปทาน ในด้านอุปสงค์ก็คือการรวบรวมข้อมูลการใช้จ่ายของการท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวทุกประเภทที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนโดยจำแนกตามประเภทการใช้จ่ายต่างๆ ตามรายการมาตรฐานที่กำหนดไว้ใน TSA ส่วนทางด้านอุปทาน หรือการผลิตเป็นการศึกษาถึงมูลค่าการผลิตโดยจำแนกเป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ที่ทำการผลิตรองรับกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยใช้แหล่งข้อมูลหลักจาก TSA ของท่องเที่ยวชุมชนและข้อมูลที่ได้จากการสำรวจท่องเที่ยวชุมชนเช่นเดียวกับด้านอุปสงค์ ศึกษาเกี่ยวกับมูลค่าเพิ่มและองค์ประกอบของมูลค่าเพิ่ม สถานภาพของการใช้ค่าใช้จ่ายชั้นกลางของท้องถิ่นในกิจกรรมการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตที่สำคัญคือ แรงงานโดยท่องเที่ยวชุมชน ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้นอกจากจะเป็นข้อมูลประกอบของการศึกษาวิเคราะห์แล้ว ยัง

เป็นข้อมูลสำคัญที่จะใช้พิจารณาพร้อมกับข้อมูลด้านรายจ่ายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปใช้บริการท่องเที่ยวในชุมชน

- (2) วิเคราะห์ผลกระทบการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีผลต่อการกระจายรายได้กับชุมชน โดยใช้เทคนิคของ Input-Output model เพื่อการคำนวณหาค่า induced effect เพื่อว่าผลจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้ส่งผลให้เกิดรายได้ที่เป็นผลตอบแทนจากการจ้างงานหรือค่าจ้าง (wages and salary) เป็นจำนวนเท่าใด รวมทั้งยังจะทำการประเมินถึงผลกระทบที่มีต่อการผลิตและผลตอบแทนการผลิตในรูปแบบต่างๆ ที่นอกเหนือจากค่าจ้างได้แก่ ส่วนเกินผู้ประกอบการ (ประกอบด้วย ค่าเช่า ดอกเบี้ยและกำไร) ค่าเสื่อมราคาและภาษีทางอ้อมสุทธิตามที่กล่าวแล้วข้างต้นในส่วนตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ทั้งนี้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่จะนำมาใช้สำหรับการศึกษาคั้งนี้ในเบื้องต้นจะพิจารณาใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 8 เขต ปี พ.ศ. 2559 ของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งน่าที่จะเป็นตารางที่มีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ใกล้เคียงที่สุดกับการท่องเที่ยวชุมชน อย่างไรก็ตาม หากตารางดังกล่าวมีข้อจำกัดบางประการจนไม่สามารถนำมาใช้ได้ ก็จะพิจารณาใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของการท่องเที่ยวที่เป็นตารางรวมของประเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเช่นเดียวกันมาทำการวิเคราะห์และศึกษา

4. ความหมาย องค์ประกอบและหลักการของการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ความหมายของการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-based Tourism)

การท่องเที่ยวโดยชุมชนคือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชนและชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของ มีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน มี 4 ด้าน คือ

1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

- ชุมชนมีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีวิธีการผลิตที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- ชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

2) ด้านองค์กรชุมชน

- ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน
- มีปราชญ์หรือผู้มีความรู้ และมีทักษะในเรื่องต่างๆ หลากหลาย

- ชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา

3) ด้านการจัดการ

- มีกฎ-กติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว
- มีองค์กรหรือกลไกในการทำงานเพื่อจัดการการท่องเที่ยว และสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวมได้
- มีการกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรม
- มีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

4) ด้านการเรียนรู้

- ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างการรับรู้ และความเข้าใจในวิถีชีวิต และวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- มีระบบจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน
- สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งชาวบ้านเอง และผู้มาเยือน

หลักการของการท่องเที่ยวโดยชุมชน

- 1) ชุมชนเป็นเจ้าของ
- 2) ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและตัดสินใจ
- 3) ส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเอง
- 4) ยกระดับคุณภาพชีวิต
- 5) มีความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม
- 6) คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 7) ก่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างคนต่างวัฒนธรรม
- 8) เคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- 9) เกิดผลตอบแทนที่เป็นธรรมแก่คนท้องถิ่น
- 10) มีการกระจายรายได้สู่สาธารณประโยชน์ของชุมชน

5. นโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการกระจายรายได้

5.1 นโยบายการท่องเที่ยวของประเทศไทยภายใต้พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2551

ประเทศไทยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ถือได้ว่าเป็นกลไกหลักของประเทศในการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยว

มาตรการกฎหมายฉบับนี้มีเหตุผลเนื่องมาจาก “การกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศ ในปัจจุบันกระจุกกระจายอยู่ตามหน่วยงานของรัฐ ทำให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาไม่มีเอกภาพเป็นไปอย่างไร้ทิศทางและไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับสภาพการณ์ในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายประเภทยังมิได้มีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นเหตุให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมและด้อยคุณภาพนำมาซึ่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และเป็นอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศให้มีคุณภาพและมีความยั่งยืน สมควรกำหนดให้มีกลไกในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศให้เป็นไปอย่างมีระบบสอดรับและเชื่อมโยงกันทั้งในระดับชาติระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวมีเอกภาพและมีความต่อเนื่องตลอดจนเพื่อให้มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างถูกต้องและเหมาะสม”¹

สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้คือ การกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่หลักที่สำคัญคือ จัดทำและเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวและจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติและที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งก็คือว่ามีผลต่อการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับพื้นที่โดยตรงคือการดำเนินการเพื่อให้มีการกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ

พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว วัตถุประสงค์และความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการของแผนงานต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเหมาะสม เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้อง เชื่อมโยงสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติดังกล่าว จะต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งเป็นการกำหนดโครงการที่จะให้มีการดำเนินการภายใต้เขตพัฒนาการท่องเที่ยวต่างๆ โดยความเห็นชอบของท้องถิ่นที่ร่วมกันเป็นคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขต นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้มีกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย เป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นเงินสำหรับอุดหนุนหรือให้กู้ยืมแก่หน่วยงานของรัฐ สำหรับนำไปใช้ดำเนินงานตามนโยบายหรือแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ รวมทั้งแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือหรือสนับสนุนการท่องเที่ยว สนับสนุนการศึกษา การค้นคว้า การวิจัย การฝึกอบรม การประชุม การประชาสัมพันธ์ และการเผยแพร่ข้อมูล

เมื่อพิจารณาจากจุดมุ่งหมายและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว สามารถสรุปได้ว่ามีจุดมุ่งหมายที่นอกจากต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนแล้ว ยังมุ่งเน้นการดูแลการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่ซึ่งถือได้ว่าเป็นการให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้ โดยพิจารณา

¹ หมายเหตุ ท้ายพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2551

ทั้งประเด็นของเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ต่างๆ ทั้งหมดไปด้วยอีกด้วย

5.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564)

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเป็นแผนแม่บท กำหนดกรอบการดำเนินงานหลักด้านการท่องเที่ยวของประเทศ แม้ว่า เป็นแผนระยะ 5 ปี แต่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการบรรลุความสำเร็จตามแผนไว้อย่างยาวไกลไปจนถึงปี พ.ศ. 2579 โดยมีมุ่งหมายให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีความเป็นไทย มีการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วน และมีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับเป้าประสงค์ระยะ 5 ปี ของแผนนั้น ได้กำหนดไว้ ดังนี้

- 1) การเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว
- 2) การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างสมดุล
- 3) การกระจายรายได้และผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวสู่ทุกพื้นที่และทุกภาคส่วน
- 4) การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานอัตลักษณ์และวิถีไทย

เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าว จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนโดยมีแนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย

- 1) พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการทุกรูปแบบอย่างมีมาตรฐาน
- 2) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการอย่างยั่งยืน
- 3) สร้างสมดุลในแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ทั้งในเชิงพื้นที่ เชิงเวลา ฤดูกาล และรูปแบบการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมความสมดุลเชิงพื้นที่ในการท่องเที่ยว ทั้งในแง่การกระจายรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดตั้งเขตพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดและพื้นที่ที่มีศักยภาพ การพัฒนาการท่องเที่ยวในเมืองรอง การพัฒนาการท่องเที่ยวในชนบท การพัฒนาสินค้าและบริการที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น และการส่งเสริมความสมดุลเชิงเวลาและฤดูกาลในการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยมีแนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย

- 1) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว
- 2) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

3) พัฒนาระบบความปลอดภัยและสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยมีแนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย

- 1) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเพียงพอต่อความต้องการของตลาด
- 2) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทยและการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวโดยมีแนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย

- 1) เสริมสร้างภาพลักษณ์คุณภาพและความปลอดภัยให้กับประเทศไทย
- 2) ส่งเสริมการตลาดเฉพาะกลุ่มเพื่อดึงดูดการเดินทางท่องเที่ยว และกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ
- 3) ส่งเสริมเอกลักษณ์ของประเทศไทยและของแต่ละท้องถิ่น
- 4) ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศและการท่องเที่ยวที่สมดุลเชิงพื้นที่และเวลา
- 5) ส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและการใช้เทคโนโลยีในการทำตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมีแนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย

- 1) ส่งเสริมการกำกับดูแลการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเสริมสร้างการทำงานอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ส่งเสริมการกระจายอำนาจ ขับเคลื่อนแผนและการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชาติ พัฒนาระบบการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชนและประชาชน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community - based Tourism: CBT) จัดให้มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงและบริหารจัดการสภาวะวิกฤต
- 2) ปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับและมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง
- 3) สนับสนุนการลงทุนจากภาคเอกชนและการจัดทำศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว
- 4) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากสาระสำคัญของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) ตามที่ระบุข้างต้น จะพบว่าแผนฉบับนี้มีการให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้โดยปรากฏอยู่ใน 2 ยุทธศาสตร์คือยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 5 การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยกาส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

5.3 ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2559)

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2559) ถือเป็นแผนฉบับแรกของการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการของประเทศ มีสาระสำคัญเพื่อการวางรากฐานการท่องเที่ยวของประเทศให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว ขณะเดียวกันก็มุ่งหวังที่จะส่งเสริมให้เกิดการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแหล่งสร้างรายได้และการกระจายรายได้ของประเทศโดยในด้านของการให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้นั้น ได้มีการระบุไว้ในเบื้องต้นของแผนโดยปรากฏอยู่ในวิสัยทัศน์ที่ระบุว่าต้องการให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุล และยั่งยืน นอกจากนี้ในเป้าประสงค์ข้อที่ 3 ก็มีการระบุว่าต้องการสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความสมดุลและยั่งยืน ส่วนในด้านยุทธศาสตร์การดำเนินงานก็มียุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน แผนงานที่ 2.1 พัฒนาระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ ประกอบด้วยการพัฒนาตามกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ 8 กลุ่ม การสนับสนุนการท่องเที่ยวชายแดน (Cross Border Tourism) และการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว ก็มีการดำเนินงานที่สนับสนุนด้านการท่องเที่ยวที่มุ่งหวังให้เกิดการกระจายรายได้ กล่าวคือในแผนงาน 3.1 การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว หัวข้อที่ 3.1.2 การส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยเฉพาะการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การจัดการสินค้า OTOP และของที่ระลึก และข้อ 3.2 การเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว ข้อย่อยที่ 3.2.3. เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชน ท้องถิ่น ชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การดำเนินงานต่างๆ เหล่านี้ย่อมสามารถส่งผลการวางรากฐานของการกระจายรายได้อันเนื่องมาจากการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นแก่ชุมชนได้อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งดำเนินการโดยวิธีการสำรวจผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยภาพรวมแล้วพบว่าประสบความสำเร็จในระดับที่พอใจ อาทิ ในด้านการกำหนดเป้าประสงค์การพัฒนาพบว่าผู้ตอบกว่าร้อยละ 84 เข้าใจถึงเป้าประสงค์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวคือการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างและกระจายรายได้อย่างยั่งยืน และการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว ในด้านการสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยว ผลการประเมินพบว่าในระยะ ปี 2554-2558 รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติและ

นักท่องเที่ยวไทย เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 15.6 ต่อปี สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 5 ต่อปี นอกจากนี้ยังพบว่าที่พักและการเลือกซื้อสินค้าเป็นปัจจัยหลักในการสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยว

โดยส่งผลกว่าร้อยละ 50 ของรายได้ทั้งหมดในช่วงปี 2557-2558 ซึ่งทั้งที่พักและการเลือกซื้อสินค้า ถือได้ว่ามีส่วนที่จะสามารถส่งผลกระทบต่อตรงต่อการสร้างรายได้ให้กับพื้นที่เกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง

6. การสำรวจข้อมูลภาคสนามด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน

เพื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวชุมชนที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิในแต่ละพื้นที่โดยตรง โดยการสำรวจข้อมูลภาคสนามด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน ปี พ.ศ. 2560 ประกอบด้วยการสำรวจโครงสร้างค่าใช้จ่ายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนและการสำรวจโครงสร้างค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในชุมชน

วิธีการกำหนดจำนวนตัวอย่างเพื่อใช้ในการในการสำรวจภาคสนามของการศึกษารั้งนี้ จะทำการรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในจังหวัดต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการท่องเที่ยว กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น รวมทั้งรวบรวมจากหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในภูมิภาคต่างๆ สำหรับนำมาใช้กำหนดจำนวนประชากรและตัวอย่าง เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวชุมชนยังไม่มีหน่วยงานใดจัดเก็บข้อมูลจำนวนแหล่งท่องเที่ยวชุมชนรวมทั้งหมดของประเทศไว้ ทำให้ไม่สามารถหาจำนวนประชากรได้ จึงต้องใช้สมมติฐานจำนวนแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่สามารถเก็บข้อมูลได้มาเป็นจำนวนประชากร² การดำเนินงานสำรวจข้อมูลภาคสนามแต่ละส่วนมีดังนี้

6.1 สำรวจโครงสร้างค่าใช้จ่ายของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้งมูลค่าผลผลิต ต้นทุนค่าใช้จ่ายและมูลค่าเพิ่มรวมทั้งจำนวนการจ้างงานโดยสำรวจให้ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ในแต่ละภูมิภาคสำรวจไม่น้อยกว่า 20 ชุมชน รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 120 ชุมชน โดยสำรวจผู้ผลิตในชุมชนจำนวน 6,000 ราย

6.2 สำรวจโครงสร้างค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้าไปท่องเที่ยวในชุมชน จำนวนไม่น้อยกว่า 20 ชุมชนต่อภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ รวมทั้งสิ้น 120 ชุมชน โดยสำรวจถึงพฤติกรรมการใช้จ่าย ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าบริการมัคคุเทศก์ชุมชน ค่าซื้อสินค้าในชุมชน เป็นต้น โดยสำรวจนักท่องเที่ยวจำนวน 50 รายต่อชุมชน รวมทั้งสิ้น 6,000 ราย

² ในการจัดทำจำนวนประชากรแหล่งท่องเที่ยวชุมชนของประเทศตามหลักสถิติจะต้องเป็นการแจงนับแหล่งท่องเที่ยวชุมชนทั้งหมดด้วยการสำมะโนแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เช่นเดียวกับการสำมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม ซึ่งจัดทำโดยสำนักสถิติแห่งชาติ

ในการจัดเก็บข้อมูลของการสำรวจดังกล่าว ได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว (face to face) โดยใช้แบบสอบถามที่ได้ทำการออกแบบไว้และผ่านการทดสอบแล้วเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ได้มีการจัดเตรียมแบบสอบถามนอกจากจัดทำเป็นภาษาไทยแล้ว ยังได้มีการแปลเป็นภาษาต่างประเทศอีก 7 ภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี รัสเซีย ฝรั่งเศส อาหรับ

บทที่ 5

แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบัญชีประชาชาติ
ด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม
(SEEA) ตามกรอบของ UNWTO

บทที่ 5

แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุน ด้านสิ่งแวดล้อม (SEEA) ตามกรอบของ UNWTO

1. การศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (TSA-SEEA) ตามกรอบของ UNWTO

ปัจจุบันทุกๆ ประเทศทั่วโลกได้ให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาแบบยั่งยืนหรือ Sustainable Development Goals (SDG) ในเรื่องของการท่องเที่ยวก็เช่นเดียวกัน United Nation World Tourism Organization (UNWTO) ได้ร่วมกับ Statistical Division, United Nation (UNSD) ได้ร่วมมือกันพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Accounts; TSA) ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเข้าไว้ด้วย เพื่อให้สามารถใช้ TSA เป็นเครื่องมือสำหรับการกำหนดนโยบายของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

จากเอกสาร Measuring Sustainable Tourism, Project concept note ของ UNWTO ได้อธิบายไว้ว่า การท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องกันใน 5 ประเด็นที่สำคัญ คือ

- 1) ผลกระทบของสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การใช้พลังงาน การปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเกิดขยะ น้ำเสีย การเข้าไปรบกวน ทำลายระบบนิเวศน์วิทยาและความหลากหลายทางชีวภาพ (The environmental impacts of tourism activity (e.g. energy use, greenhouse gas (GHG) emissions and climate change, solid waste, wastewater, disruption of ecosystems and biodiversity))
- 2) กิจกรรมทางเศรษฐกิจของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ เช่น การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ แหล่งน้ำ พลังงาน คุณภาพและความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์วิทยา ชายหาด แนวปะการัง ป่าไม้ และอื่นๆ เป็นต้น (The dependency of tourism activity on the environment (e.g. land, water and energy requirements, healthy and good quality ecosystems – beaches, reefs, forests, etc.)
- 3) การตอบสนองของธุรกิจท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวหรือผู้เยี่ยมชมที่มีต่อการดูแลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเพื่อการคุ้มครองปกป้องสิ่งแวดล้อม ภาษีที่จ่ายเพื่อการดูแล ปกป้องสิ่งแวดล้อม (Responses of tourism businesses and visitors in relation to the environment (e.g. environmental protection expenditure, environmental taxes))

- 4) ผลกระทบทางสังคมอันเนื่องมาจากกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น อาจมีการปรับเปลี่ยนไปเมื่อมีกิจกรรมของนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ (The social impacts of tourism activity (e.g. on local tradition and customs, on employment))
- 5) ความผูกพันระหว่างกิจกรรมการท่องเที่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม รวมทั้งแรงงานในพื้นที่ที่เหมาะสมกับธุรกิจการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานทางการเดินทางและขนส่ง รวมทั้งการให้บริการต่างๆ ของภาครัฐ (The dependency of tourism activity on “social” infrastructure including a suitably qualified workforce, transport infrastructure and public facilities)

เพื่อให้การพัฒนา TSA ไปในทิศทางที่สามารถตอบสนองต่อประเด็นดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ UNWTO จะต้องมีการจัดทำคู่มือ Measuring Sustainable Tourism เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับทุกๆ ประเทศได้ใช้ประโยชน์ต่อไป

2. ความหมายของบัญชีบริวาร (Satellite Accounts)

SEEA เป็นบัญชีบริวาร (Satellite Accounts) ประเภทหนึ่งตามระบบบัญชีประชาชาติสากล (System of National Accounts) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงค่าของสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์กับค่าของบัญชีประชาชาติ

การที่จะเข้าใจ SEEA นั้น อาจจำเป็นต้องเริ่มทำความเข้าใจจากจุดเริ่มต้นคือบัญชีประชาชาติ (National Accounts) ก่อน บัญชีประชาชาติเป็นชุดของข้อมูลทางเศรษฐกิจที่ใช้สำหรับอธิบาย/ชี้วัดภาพรวมของระบบเศรษฐกิจโดยมีการแบ่งโครงสร้างทางเศรษฐกิจออกเป็นองค์ประกอบต่างๆ เช่น การผลิต รายได้ การใช้จ่าย การออม การลงทุน การส่งออก และการนำเข้า เป็นต้น และมีการแบ่งหน่วยทางเศรษฐกิจออกมาเป็นหน่วยต่างๆ ที่สำคัญคือการแบ่งตามภาคสถาบันเศรษฐกิจต่างๆ ออกเป็น 5 ภาคสถาบันเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ภาคนิติบุคคลทางการเงิน ภาคนิติบุคคลที่มีใช้การเงิน ภาคครัวเรือน ภาครัฐบาลและภาคสถาบันไม่แสวงหากำไรที่ให้บริการแก่ครัวเรือน มูลค่าในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ หรือมูลค่าในทางเศรษฐกิจก็คือ ธุรกรรม (transaction และ/หรือ transfer) ที่เกิดขึ้นระหว่างภาคสถาบันเศรษฐกิจต่างๆ ภายในช่วงระยะเวลาของบัญชีประชาชาติ เช่น รายปี หรือรายไตรมาส

ในการแสดงค่าของบัญชีประชาชาติ จะต้องเป็นการแสดงตลอดจนการคิดคำนวณค่าของรายการต่างๆ ตามที่ระบบบัญชีประชาชาติสากล (System of National Accounts) ได้กำหนดไว้ซึ่งเป็นการแสดงตามจุดมุ่งหมายของการจัดทำบัญชีประชาชาติโดยระบบที่กำหนดให้มีการใช้กันในปัจจุบันคือ SNA 2008 ทั้งนี้เพื่อให้การจัดทำของประเทศเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สามารถที่จะเทียบเคียงกันได้ จุดมุ่งหมายที่สำคัญของระบบบัญชีประชาชาติก็คือการกำหนดในเรื่องของ

- 1) นิยาม (definition) และหรือความหมาย (concept) ของรายการต่างๆ ว่าหมายถึงอะไร ซึ่งนิยามในที่นี้ SNA ได้กำหนดขึ้นมาให้สอดคล้องกับนิยามในทางสถิติ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำลงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมได้ ขณะเดียวกันเนื่องจากการนำเสนอข้อมูลทางเศรษฐกิจ ดังนั้นการกำหนดนิยามของรายการใดๆ ก็จำเป็นต้องกำหนดให้สอดคล้องกับหลักการในทางเศรษฐศาสตร์อีกด้วย
- 2) ขอบเขต (scope) และค้ำรวม (coverage) โดยที่ในส่วนของขอบเขตเป็นการแสดงในเชิงของพื้นที่ว่าครอบคลุมพื้นที่อะไรบ้าง ส่วนค้ำรวมเป็นการแสดงในรายละเอียดว่ารายการที่คำนวณนั้นครอบคลุมในเรื่องของอะไร
- 3) การจัดหมวดหมู่ หมายถึง การจำแนกรายการออกเป็นรายการต่างๆ เพื่อที่จะกำหนดว่ารายการที่สนใจ หรือรายการที่กำลังดำเนินการอยู่นั้น ควรจัดลงในประเภทรายการใด
- 4) วิธีการคำนวณ เป็นการแสดงถึงมูลค่าของรายการธุรกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ถึงแม้ว่าโดยหลักการแล้วมูลค่าเท่ากับปริมาณคูณกับราคา แต่ในทางปฏิบัติจริงของการคำนวณรายการในบัญชีประชาชาติยังขึ้นอยู่กับอีกหลายๆ ปัจจัย เช่น บางรายการคำนวณจากเครื่องชี้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ดังนั้นปัจจัยที่จะเป็นตัวกำหนดวิธีการคำนวณที่สำคัญจึงเป็นเรื่องของสถิติหรือข้อมูลที่มี ในเรื่องของวิธีการคำนวณนี้ยังรวมไปถึงการคำนวณมูลค่าที่แท้จริง (real term) โดยไม่รวมผลของการเปลี่ยนแปลงของราคาด้วยเช่นกันซึ่งในกรณีของการจัดทำบัญชีประชาชาติของประเทศไทยในปัจจุบันได้ใช้วิธีการคำนวณมูลค่าที่แท้จริงด้วยวิธีการ Chain Volume Measure) เป็นต้น

ผลจากการกำหนดหลักการของ SNA ดังกล่าว ทำให้ระบบของ SNA ค่อนข้างที่จะแน่นอนและตายตัว ไม่มีความยืดหยุ่น ในขณะที่การจัดทำข้อมูลทางเศรษฐกิจยังมีข้อมูลรายการอื่นๆ อยู่อีกมาก ตัวอย่างเช่น ข้อมูลการผลิตและการใช้จ่ายของการท่องเที่ยวซึ่งในระบบบัญชีประชาชาติไม่ได้มีการนำเสนอไว้โดยเฉพาะ แต่ได้กำหนดให้ไปรวบรวมและนำเสนอไว้อย่างกระจัดกระจายไปตามรายการหรือสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ตามลำดับของบัญชี (sequence of accounts) โดยที่บางรายการก็อาจไม่ได้มีการนำเสนอโดยตรงแต่ได้นำไปรวมไว้กับรายการหลัก เป็นต้น ดังนั้น ถ้าหากจะดูถึงมูลค่าของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวโดยรวมทั้งหมดจากบัญชีประชาชาติโดยตรงจึงไม่สามารถทำได้ จึงจำเป็นต้องมีการสร้างระบบบัญชีขึ้นมาเพื่อรองรับกับการจัดทำข้อมูล/เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยรวมโดยตรงซึ่งขึ้นมาที่เรียกว่า Tourism Satellite Accounts ซึ่งถือว่าเป็น Satellite Accounts ประเภทหนึ่ง

ตามที่ปรากฏคำอธิบายไว้ใน System of national Accounts ว่า Satellite Accounts หรือบัญชีบริวารหมายถึงบัญชีของเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีการขยายและทำให้ยืดหยุ่นต่อเนื่องไปจากบัญชีประชาชาติ (A further and more extensive form of flexibility is that of a satellite account; SNA 2008, para. 29.4) ซึ่งสามารถแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) **บัญชีบริหารประเภทที่จัดทำขึ้นโดยอาศัยเพียงการจัดหมวดหมู่ใหม่ (rearrangement of central classifications)** เพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องที่น่าสนใจที่ต้องการ บัญชีบริหารประเภทนี้มักเป็นการแสดงในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในบัญชีประชาชาติ เช่น บัญชีการท่องเที่ยว บัญชีการศึกษา หรือบัญชีค่าใช้จ่ายเพื่อการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น บัญชีประเภทนี้อาจมีความแตกต่างกับบัญชีประชาชาติในประเด็นเล็กน้อยๆ ได้ เช่น การรวม/ไม่รวมกิจกรรมเสริมของธุรกิจในระบบบัญชีประชาชาติ เป็นต้น แต่หลักการหลักยังคงต้องเหมือนกัน เหตุผลที่จำเป็นต้องมีบัญชีบริหารประเภทนี้เนื่องจาก ต้องการทำบัญชีของเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่สนใจให้มีรายละเอียดมากพอซึ่งถ้าไปทำในบัญชีประชาชาติไม่สามารถทำได้ เพราะจะเป็นภาระกับบัญชีประชาชาติมากเกินไป (The main reason for developing such a satellite account is that to encompass all the detail for all sectors of interest as part of the standard system would simply overburden it and possibly distract attention from the main features of the accounts as a whole) โดยทั่วไปแล้ว การจัดหมวดหมู่ใหม่ในกรณีนี้ จะมุ่งเน้นที่ functional classification บัญชีบริหารประเภทที่จัดทำขึ้นโดยอาศัยเพียงการกำหนดนิยามที่สัมพันธ์กับบัญชีประชาชาติ แต่ส่วนอื่นมีความแตกต่างกันไปอย่างสิ้นเชิง

2) **บัญชีสิ่งแวดล้อม (Environmental Accounts)** เป็นบัญชีที่ต้องการแสดงถึงมิติของผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายใต้กรอบของบัญชีประชาชาติ ที่เกิดจากการใช้หรือการใช้ที่หมดสิ้นไปของทรัพยากรธรรมชาติและก่อให้เกิดส่วนที่ปลดปล่อยเป็นของเสียออกมาที่เป็นมลภาวะทางอากาศและทางน้ำ นอกจากนี้ ยังรวมไปถึงกิจกรรมที่ต้องการยับยั้งมลภาวะดังกล่าวอีกด้วย (Environmental accounts aim to reflect within a framework based on the SNA the impacts of using (and sometimes using up) natural resources and the generation of residuals that pollute the air and water. They also identify specific activities undertaken to prevent or combat the environmental impacts of human activity; SNA 2008, para 29.102)

องค์การสหประชาชาติโดยหน่วยงานสถิติแห่งสหประชาชาติ (UNSD) ได้จัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมขึ้นมาครั้งแรกในปี 1993 โดยใช้ชื่อว่า the satellite for Integrated Environmental and Economic Accounts และได้มีการปรับปรุงเรื่อยมาเป็น SEEA 2003 และในปัจจุบันคือ SEEA 2012 โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดทำ SEEA คือ

- 1) เพื่อที่ต้องการกำหนดมาตรฐานหมวดหมู่ของรายการสถิติด้านสิ่งแวดล้อม(encouraging the adoption of standard classifications in environmental statistics, which extends the value and relevance of existing environmental information)
- 2) เพื่อการกำหนดทิศทางใหม่ของการจัดทำสถิติด้านสิ่งแวดล้อม โดยการนำหลักการของบัญชีเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับทั้งด้าน stocks และ flows (bringing a new dimension to environmental statistics by applying the economic accounting traditions linking stocks and flows)

- 3) เพื่อต้องการการเชื่อมโยงเข้ากับข้อมูลทางเศรษฐกิจโดยใช้หลักการของบัญชี (providing a link with the economic information contained within the traditional economic accounts, leading to improvements in the reliability and coherence of both sets of information)
- 4) เพื่อต้องการแสดงค่าของการใช้และความเป็นเจ้าของในความรับผิดชอบของผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (identifying use and ownership and hence responsibility for environmental impacts)
- 5) เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาในด้านข้อมูลที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงเกิดขึ้นอย่างตลอดและต่อเนื่อง (encouraging the development of comprehensive and consistent data sets over time)
- 6) เพื่อช่วยทำให้สามารถนำข้อมูลในระดับประเทศมาเปรียบเทียบกันได้ (facilitating international comparisons)

โดยนิยามแล้ว SEEA หรือบัญชีสิ่งแวดล้อมหมายถึงกรอบเค้าโครงของข้อมูลเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่นำมาจัดรวมเข้าด้วยกันหรือบูรณาการด้วยกันในเชิงของภาพรวมเพื่อให้สามารถแสดงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม และการแสดงถึงข้อมูลของสต็อกและการเปลี่ยนแปลงของสต็อกของทรัพย์สินทางสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษย์ (The System of Environmental-Economic Accounting (SEEA) is a framework that integrates economic and environmental data to provide a more comprehensive and multipurpose view of the interrelationships between the economy and the environment and the stocks and changes in stocks of environmental assets, as they bring benefits to humanity) มีการกำหนดมาตรฐานในเรื่องของนิยาม ความหมาย การจัดหมวดหมู่และการกำหนดค่าเกณฑ์หรือหลักเกณฑ์ทางบัญชี และตารางในการนำเสนอรายงาน กรอบเค้าโครงของ SEEA มีลักษณะเช่นเดียวกับกับโครงสร้างของ SNA โดยใช้นิยาม ความหมายและการจัดหมวดหมู่ที่สอดคล้องกับ SNA เป็นบัญชีที่มีการออกแบบมาเพื่อการใช้ประโยชน์ได้หลากหลายที่มีความยืดหยุ่นทั้งในเรื่องของสถิติ บัญชีและการนำมาใช้เป็นตัวชี้วัด วิเคราะห์ในเรื่องต่างๆได้อย่างค่อนข้างกว้างขวางกับประเทศต่างๆ (The SEEA framework follows a similar accounting structure as the System of National Accounts (SNA). The framework uses concepts, definitions and classifications consistent with the SNA in order to facilitate the integration of environmental and economic statistics. The SEEA is a multi-purpose system that generates a wide range of statistics, accounts and indicators with many different potential analytical applications. It is a flexible system that can be adapted to countries' priorities and policy needs while at the same time providing a common framework, concepts, terms and definitions)

ในระบบของ SEEA ได้มีการจัดจำแนกรายการค่าของ flows ออกเป็น 4 ประเภทคือ

- 1) Products หมายถึงสินค้าและบริการที่ถูกผลิตและถูกใช้อยู่ภายใต้ระบบเศรษฐกิจรวมทั้งการใช้เพื่อการส่งออกและนำเข้าระหว่างประเทศ(Products are goods and services produced within the economic sphere and used within it, including flows of goods and services between the national economy and the rest of the world)
- 2) ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรแร่และพลังงาน ที่ดิน น้ำ และ สิ่งมีชีวิต (Natural resources cover mineral and energy resources, soil, water and biological resources)
- 3) Ecosystem inputs หมายถึงความรวมถึง อากาศ ก๊าซเพื่อการใช้กับพลังงานสันดาป และ น้ำเพื่อการดำรงชีวิต(cover air and the gases necessary for combustion and the water to sustain life)
- 4) ขยะหรือเศษวัสดุซึ่งหมายถึงสิ่งของเหลือใช้ที่ไม่ต้องการ ไม่มีมูลค่า สามารถที่จะนำมาแปรรูปหรือทิ้งไปได้ ทั้งนี้คำว่า residual เป็นคำทั่วไปที่สามารถใช้เรียกแทนถึงขยะแห่งของเสียที่ทิ้งลงแหล่งน้ำและมลพิษที่ปลดปล่อยสู่อากาศ (Residuals are the unintended and undesired outputs from the economy which have zero price and may be recycled or discharged into the environment “Residuals” is the single word used to cover solid waste, effluents (discharges to water) and emissions (discharges to air))

3. ประเภทของ SEEA

ประเภทของ SEEA ตามที่ UN ได้จัดทำขึ้น ประกอบด้วย

- 1) SEEA สำหรับ Agriculture, Forestry and Fisheries เป็น SEEA ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจในสาขา เกษตร ป่าไม้ และประมง
- 2) Air Emissions Accounts เป็นบัญชีที่ใช้แสดงค่าของการปลดปล่อยมลพิษสู่บรรยากาศของสถานประกอบการและครัวเรือนอันเนื่องมาจากการทำกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการ การบริโภคสินค้าและบริการ การสะสมทุน โดยใช้โครงสร้างหลักและหลักการทางบัญชีตามที่กำหนดโดย SEEA (information on emissions released to the atmosphere by establishments and households as a result of production, consumption and accumulation processes using the structures and principles laid out in the SEEA Central Framework)
- 3) United Nations Framework Convention on Climate Change เป็นกรอบการดำเนินงานที่ใช้เพื่อการประมวลข้อมูลซื้อขายก๊าซเรือนกระจก เป็นชุด indicator ที่คล้ายกับ Air Emission Accounts

- 4) Energy statistics and accounts เป็นชุดข้อมูลตามระบบ SEEA เพื่อใช้สำหรับการพัฒนาและการเพิ่มศักยภาพการใช้พลังงานของประเทศ ประกอบด้วย (1) Flow accounts ที่เป็นการแสดงถึง quantity of mineral and energy resources and changes in these resources over an accounting period
- 5) Environmental Activity Accounts เป็นบัญชีที่แสดงถึงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อการปกป้องสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย (1) Environmental Protection Expenditure Accounts (2) Environmental Goods and Services Sector Accounts (3) Tax and subsidy accounts
- 6) Ecosystem Accounts เป็นชุดข้อมูลภายใต้กรอบของ SEEA ที่แสดงถึงการบูรณาการของข้อมูลเกี่ยวกับ biophysical การวัดมูลค่าของบริการที่ได้จากระบบนิเวศน์ การเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินทางระบบนิเวศน์วิทยา และการเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆเหล่านี้เข้ากับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและกิจกรรมอื่นๆของมนุษย์ (an integrated statistical framework for organizing biophysical data, measuring ecosystem services, tracking changes in ecosystem assets and linking this information to economic and other human activity)
- 7) Land Accounts เป็น SEEA ที่แสดงถึงข้อมูลการใช้ที่ดิน และที่ดินที่อยู่ภายใต้อาคารและสิ่งปลูกสร้าง
- 8) Material Flow Accounts เป็นข้อมูลในทางบัญชีตามระบบของ SEEA ที่แสดงถึงปัจจัยการผลิตและผลผลิต ของระบบเศรษฐกิจ (on material inputs and outputs of an economy using the structures and principles laid out in the SEEA Central Framework)
- 9) Water เป็นชุดข้อมูลตามระบบของ SEEA ในด้านทรัพยากรน้ำที่ค่อนข้างยืดหยุ่นในการจัดทำตามจุดมุ่งหมายของนโยบายด้านทรัพยากรน้ำของประเทศ

4. โครงสร้างของ SEEA

จากเอกสาร The System of Environmental-Economic Accounting 2012-Central Framework (SEEA-Central Framework)¹ ซึ่งเป็นคู่มือหลักฉบับปรับปรุงล่าสุดที่ใช้ในการจัดทำ SEEA ได้กำหนดโครงสร้างของ SEEA โดยประกอบด้วย

- 1) Physical flow accounts หมายถึง จำนวนทางกายภาพของ environment products ซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีการเกิดขึ้นและใช้ไป (use and resource) ภายในระยะเวลา 1 ปี เป็นบัญชีที่แสดงถึง(กำหนดให้รอบระยะเวลาทางบัญชีของสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 1 ปี) ประกอบด้วย
  - 1.1) บัญชีกายภาพของพลังงาน (Physical flow accounts for energy)
  - 1.2) บัญชีทางกายภาพของทรัพยากรน้ำ (Physical flow accounts for water)
  - 1.3) บัญชีทางกายภาพของสิ่งแวดล้อมอื่นๆ (Physical flow accounts for materials) ซึ่งประกอบด้วย รายการย่อยที่สำคัญได้แก่
    - 1.3.1) บัญชีการปลดปล่อยมลพิษทางอากาศ (Accounting for air emissions)
    - 1.3.2) บัญชีการปลดปล่อยน้ำเสียและสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องรวมกับน้ำเสีย) Accounting for emissions to water and associated releases to economic Units
    - 1.3.3) บัญชีการเกิดขยะ (Solid waste accounts)
- 2) Environmental activity accounts and related flows หมายถึง รายการของการบริหารและจัดการต่างๆซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการใช้จ่ายเพื่อการรักษา ดูแล และ คุ้มครอง ปกป้องและกำจัดหรือจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งธุรกรรมการผลิตสินค้าและบริการเพื่อการดูแลคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ประกอบรายการสำคัญ ได้แก่
  - 2.1) รายจ่ายเพื่อการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Environmental protection expenditure accounts)
  - 2.2) การผลิตสินค้าและบริการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Environmental goods and services sector)
  - 2.3) บัญชีการใช้จ่ายเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อม (Accounts for resource management expenditures)

---

¹ จัดทำขึ้นโดย United Nations, European Commission, Food and Agriculture Organization of the United Nations, International Monetary Fund, Organisation for Economic Co-operation and Development and The World Bank

- 2.4) บัญชีของธุรกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(Accounting for other transactions related to the environment)
- 3) บัญชีทรัพย์สินของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Asset accounts) ในบัญชีนี้ จะเป็นการแสดงค่าของ stock ที่มีอยู่ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี รวมทั้งค่าของส่วนเปลี่ยนแปลง (Change in stocks) ประกอบด้วยรายการที่สำคัญ คือ
  - 3.1) บัญชีทรัพย์สินของสินแร่และพลังงานปิโตรเลียม (Asset accounts for mineral and energy resources)
  - 3.2) บัญชีทรัพย์สินของพื้นที่ (Asset accounts for land)
  - 3.3) บัญชีทรัพย์สินของทรัพยากรดิน (Accounting for soil resources)
  - 3.4) บัญชีทรัพย์สินของป่าไม้ (Asset accounts for timber resources)
  - 3.5) บัญชีทรัพย์สินของทรัพยากรทางทะเล (Asset accounts for aquatic resources)
  - 3.6) บัญชีทรัพย์สินของทรัพยากรทางชีวภาพ (Accounting for other biological resources)
  - 3.7) บัญชีทรัพย์สินของทรัพยากรน้ำ (Asset accounts for water resources)

เมื่อเอาค่าในส่วนที่ 1 หรือ Physical flow accounts ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกระแสการหมุนเวียนที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจซึ่งที่สำคัญก็คือการผลิตสินค้าและบริการต่างๆ ที่แปลงค่าจากค่าทางกายภาพมาเป็นมูลค่าที่เป็นตัวเงิน (monetary terms) มารวมกับรายการของส่วนที่ 2 คือการจัดการด้านการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการใช้จ่ายของภาครัฐ และยังรวมไปถึงการจัดการในรูปแบบอื่นๆ เช่นการเก็บภาษี ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ต่างๆ รวมกับรายการของส่วนเปลี่ยนแปลง (Change in stocks) ที่ปรากฏรวมอยู่ในส่วนที่ 3 ก็ จะได้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจของ SEEA ทั้งหมด เป็นค่าที่สะท้อนถึงต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับประเทศซึ่งถ้าหากนำไปหักลบออกจากค่า GDP ซึ่งถือว่าเป็นรายได้รวมของประเทศที่เกิดขึ้นทั้งหมด ค่าที่ได้ ก็จะได้ถือว่าเป็นค่า Green GDP ของประเทศ

เมื่อพิจารณาในมิติของการท่องเที่ยวแล้ว ก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน กล่าวคือจะต้องประเมินทั้ง 3 ส่วนดังกล่าวคือ Physical flow accounts, Environmental activity accounts and related flows และ Asset accounts โดยนำมาเฉพาะส่วนที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวเท่านั้น ทำการประเมินค่า แล้วนำมาหักลบออกจาก Tourism GDP ของประเทศ ก็จะได้เป็นค่าของ Sustainable Tourism GDP อันจะเป็นการสะท้อนค่าของการวัดความยั่งยืนของการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นของประเทศได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น การศึกษาเรื่องการวัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลตามแนวทางของการจัดทำ SEEA ในส่วนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งระบบและ accounts ต่างๆ ซึ่งจะมีความยุ่งยากพอสมควร นอกจากนี้เรื่องของ tourism และ SEEA ยังมีประเด็นที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ในส่วนของ tourism จะให้ความสำคัญกับการเริ่มต้น

กิจกรรมที่มาจากค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวหรือ demand side แต่ในด้านของ SEEA จะเริ่มต้นและเป็นการพิจารณาโดยมุ่งเน้นที่ supply side ดังนั้น การปรับค่าระหว่าง demand และ supply ให้สัมพันธ์กันจึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างสำคัญสำหรับการศึกษาและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าว

5. แนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (TSA-SEEA) ตามกรอบของ UNWTO

ตามแนวทางการศึกษาเพื่อการนำเรื่องของสิ่งแวดล้อมเข้ามารวมกับ TSA นั้น ในความเห็นของ UNEP ร่วมกับ UNWTO ได้เสนอไว้ว่ามีประเด็นที่สำคัญที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดนโยบายและการสร้างตัวชี้วัดความยั่งยืน (Relationship between policy areas and the key dimensions of sustainability) ซึ่งครอบคลุมทั้งในเรื่องของ Economic, Environment and Social ที่ต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย 12 ประเด็นคือ

- 1) ความเป็นไปได้ของมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic viability)
- 2) มลภาวะทางสิ่งแวดล้อม (Environment purity)
- 3) การจัดการ/การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Resource efficiency)
- 4) ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biological diversity)
- 5) จำนวนทางกายภาพของทรัพยากรที่มี (Physical integrity)
- 6) ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural richness)
- 7) คุณภาพความเป็นอยู่ของชุมชนที่ดีขึ้น (Community wellbeing)
- 8) การควบคุมโดยท้องถิ่น/ชุมชน (Local control)
- 9) การตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว (Visitor fulfillment)
- 10) ความเสมอภาคในสังคม (Social equity)
- 11) คุณภาพชีวิตการทำงาน (Employment quality)
- 12) ความมั่งคั่งของพื้นที่ (Local prosperity)

ปัจจุบัน United Nations Statistics Division(UNSD) และ United Nation World Tourism Organization อยู่ระหว่างการร่วมมือกันพัฒนา จัดทำคู่มือเพื่อใช้สำหรับเป็นกรอบการประมวลผล Tourism satellite accounts ที่รวมเรื่องของสิ่งแวดล้อมเข้าไว้ด้วย โดยการเชื่อมโยง TSA เข้ากับ SEEA ซึ่งในการนี้ ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมกัน (COMMITTEE ON TOURISM STATISTICS AND THE TOURISM SATELLITE ACCOUNT) ภายใต้โครงการที่เรียกว่า UNWTO Statistics and Tourism Satellite Account Programme เพื่อศึกษาความเป็นไปได้และจัดทำคู่มือเรียกว่า Statistical Framework for Measuring Sustainable Tourism (SF-MST) รวมทั้งการศึกษานำร่องของประเทศสมาชิกเช่น ออสเตรเลีย ฟิจิ เป็นต้น

ในการดำเนินงานของคณะทำงานนั้น ในเบื้องต้นได้มีการยกร่าง Consultation Draft โดยอธิบายถึง TSA ที่รวมด้านสิ่งแวดล้อมไว้ในบัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบัญชีการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว รวมทั้งการประมวลค่าของ activities and transactions โดยมีแนวคิดที่ครอบคลุมในเรื่องของการจัดทำบัญชีต่างๆ ดังนี้

1) การจัดทำบัญชีแสดงค่าในด้านของสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Accounting for the environmental dimension of sustainable tourism) เป็นบัญชีที่จะมีการอธิบายเกี่ยวกับการลงบัญชี (accounting entries) ขอบเขตของการบันทึกค่า (measurement boundaries), วิธีการจัดทำ (methodological issues) และส่วนขยาย (extension) หลักการทั่วไปของการจัดทำและประเด็นเฉพาะเรื่องที่จะนำมารวบรวมไว้ด้วย ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1.1) การจัดทำบัญชีที่แสดงค่าการไหลเวียนของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Accounting for environmental flows for tourism industries) ประกอบด้วย

- ทรัพยากรน้ำ (Water)
- พลังงาน (Energy)
- การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG emissions)
- ขยะแข็ง (Solid waste)

1.2) การจัดทำบัญชีที่แสดงถึงการไหลเวียนของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากนักท่องเที่ยว ซึ่งก็คือ จำนวนน้ำที่นักท่องเที่ยวใช้ จำนวนพลังงานที่นักท่องเที่ยวใช้ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่นักท่องเที่ยวทำให้เกิดขึ้นและปลดปล่อยออกมา และจำนวนขยะแข็งที่นักท่องเที่ยวทำให้เกิดขึ้น (Accounting for environmental flows of visitors (i.e. a consumption perspective on water use, energy use, GHG emissions and solid waste))

1.3) การจัดทำบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมและค่าของธุรกรรมที่เกิดขึ้น รวมไปถึงค่าใช้จ่ายในการดูแล ปกป้องสิ่งแวดล้อม ภาษีสิ่งแวดล้อม และการดูแลรักษาระบบนิเวศน์ (Accounting for environmental activity and transactions (incl. environmental protection, taxes, eco-tourism))

1.4) บัญชีเพื่อการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการแสดงค่าของทรัพย์สินทางสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพย์สิน (Accounts for tourism related environmental assets and their use)

- บัญชีแสดงการใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการท่องเที่ยว รวมถึงพื้นที่คุ้มครองและอุทยานแห่งชาติ (Tourism land accounts, including protected areas and national parks)

- บัญชีเพื่อการท่องเที่ยวที่แสดงค่าระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ (Accounting for tourism related ecosystems and biodiversity)
  - บัญชีเพื่อการท่องเที่ยวที่แสดงค่าเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติรวมทั้งค่าน้ำต้นทุนของทรัพยากรน้ำ (Accounting for tourism related natural resources including stocks of water resources)
- 2) การจัดทำบัญชีที่แสดงค่าในด้านของสังคมและวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Accounting for the social and cultural dimension of sustainable tourism) ประกอบด้วย
- 2.1) การจัดทำบัญชีที่แสดงค่าในด้านประเด็นทางวัฒนธรรมของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รวมถึงการวัดค่าที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่สะท้อนค่าออกมาในรูปของผลิตภัณฑ์และวัฒนธรรมที่เป็นรากเหง้าดั้งเดิมที่ยังสืบทอดมาถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ สามารถจัดทำขึ้นได้โดยใช้ผลจากการจัดทำบัญชีบริวารด้านวัฒนธรรม (Accounting for cultural aspects of sustainable tourism, including measures related to local products and sustaining indigenous cultures (potentially building on work on cultural satellite accounts))
  - 2.2) การวัดทุนทางสังคมในบริบทของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตัวอย่างเช่น การเชื่อมโยงการวัดค่าของคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกับอัตราการเกิดอาชญากรรม หรือ ค่าของการยอมรับของคนในพื้นที่ (Measurement of social capital in the context of sustainable tourism)
    - For example, linking to measures of community well-being, crime rates, perceptions of residents
  - 2.3) การรวมเครื่องชี้วัดด้านการบริหารจัดการและการบริหารบ้านเมืองเข้ากับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Integrating indicators of management and governance for sustainable tourism)
  - 2.4) การเชื่อมโยงการวัดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเข้ากับประเด็นทางสุขภาพและอนามัย การเข้าถึง และการย้ายถิ่น (Linking to measures of visitor satisfaction health experiences, access and mobility)
- 3) ในการรวมเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้าไว้ใน TSA นั้น คณะทำงานยังได้ให้ความสำคัญกับเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ที่สำคัญได้แก่
- 3.1) ทางเลือกของการรวมประเด็นด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Alternatives for integrating the dimensions of sustainable tourism)

- 3.2) ตรรกะของการรวมที่สามารถนำเสนอค่าในภาพรวมที่สามารถทำความเข้าใจได้ในรูปลักษณะของบัญชี The logic of combined presentations that present summary information from underlying accounts
- 3.3) ตัวชี้วัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ควรสะท้อนค่าของ (Indicators of sustainable tourism)
  - การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการรายงานค่าในระดับประเทศ (For sustainable development goals (SDG) and national reporting)
  - การวิเคราะห์ค่าในระดับพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวได้เดินทางเข้าไป (For destination level analysis)

6. ผลการศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (TSA-SEEA) ตามกรอบของ UNWTO

UNWTO โดยคณะผู้เชี่ยวชาญได้ทำการศึกษาลงถึงแนวทางการเชื่อมโยง TSA และ SEEA เข้าด้วยกัน และล่าสุดได้มีการจัดทำและเผยแพร่เอกสาร Linking the TSA and the SEEA: A Technical Note โดยระบุว่าได้รับการรับรองโดย the UN Committee of Experts on Environmental-Economic Accounting (UNCEEAA) ในคราวการประชุมเมื่อ June 2016 และ the UNWTO Committee on Tourism Statistics and TSA ในการประชุมเมื่อ January 2017 ดังนั้นการดำเนินงานภายใต้หัวข้อการศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (TSA-SEEA) ตามกรอบของ UNWTO ภายใต้โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Accounts: TSA) ประจำปีงบประมาณ 2561 ในครั้งนี้ จะใช้ผลการศึกษาจากเอกสารนี้เป็นหลัก

เนื่องจากทั้ง TSA และ SEEA เป็น accounting system ที่วางอยู่ภายใต้ System of National Accounts (SNA) ดังนั้น การ integrate เข้าด้วยกันจึงให้ผลที่สอดคล้องกับ SNA ด้วยเช่นกัน

การพิจารณาองค์ประกอบของ SEEA เพื่อการนำ TSA ไปผนวกรวมเข้าด้วยกันเป็น TSA-SEEA นั้น สามารถ แยกโครงสร้างของ SEEA ออกได้เป็น 4 ส่วนหลักๆ ประกอบด้วย

- 1) บัญชีที่แสดงค่าทางกายภาพของการเกิดค่าทางของสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ผลที่เกิดขึ้นภายในระบบเศรษฐกิจ และเป็นที่เกิดมาจากผลของค่าทางเศรษฐกิจ บัญชีดังกล่าวนี้ยังรวมไปถึงการใช้ทรัพยากรน้ำ พลังงาน การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการเกิดขยะและน้ำเสีย รวมทั้งการแสดงค่าในระดับรายละเอียดย่อยเช่น ค่าของคาร์บอนและไนโตรเจน เป็นต้น (Accounting for environmental flows in physical terms; into, within and from the economy. This includes accounting for flows of water, energy, air emissions, solid waste and emissions to water; and can be

extended to account for individual elements and substances such as carbon and nitrogen.

- 2) บัญชีที่แสดงค่าของทรัพยากรธรรมชาติในรูปของค่าสต็อกที่มี ณ เวลาหนึ่งเวลาใด และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในรอบระยะเวลาทางบัญชี เช่นการค้นพบใหม่ หรือการเสื่อมสลายลงไป ทรัพยากรดังกล่าวนี้ หมายความรวมถึงแหล่งแร่ธาตุ ทรัพยากรพลังงาน ป่าไม้ สัตว์น้ำ ทรัพยากรน้ำ และดิน (Accounting for natural resources in terms of stocks and changes in stocks (e.g. discoveries of resources, depletion). This includes accounting for stocks of mineral and energy resources, timber, fish, water and soil)
- 3) บัญชีที่แสดงถึงค่าของธุรกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏรวมอยู่ในบัญชีประชาชาติอยู่แล้ว แต่ไม่ได้มีการแยกการดังกล่าวออกมาเป็นรายการของสิ่งแวดล้อมโดยตรง ที่สำคัญได้แก่ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา การปรับปรุงและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าภาษีและเงินอุดหนุนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การจัดทำบัญชี Supply and Uses จองสินค้าและบริการด้านสิ่งแวดล้อม (Accounting for environmental transactions that are included in the SNA but not specifically identified as “environmental”. This includes accounting for environmental protection and resource management expenditure, environmental taxes and subsidies and the supply and use of products used for environmental purposes known as environmental goods and services)
- 4) บัญชีที่แสดงค่าของทรัพยากรที่ดินและระบบนิเวศน์วิทยา เป็นบัญชีที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของพื้นที่ของประเทศในรูปของการใช้ที่ดิน สิ่งต่างๆ ที่อยู่บนที่ดินนั้นและคุณภาพของทรัพยากรที่ดินนั้นที่แสดงในรูปของระบบนิเวศน์ ในส่วนของบัญชีที่แสดงระบบนิเวศน์นั้น เป็นการแสดงถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากระบบนิเวศน์ การวัดบริการที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากระบบนิเวศน์ โดยการประเมินค่าของศักยภาพที่สามารถเกิดขึ้นได้จากระบบนิเวศน์ทั้งค่าที่สามารถซื้อขายแลกเปลี่ยนได้ในท้องตลาดและค่าพึงประเมินที่ผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย (Accounting for land and ecosystems. In this type of accounting the focus is on understanding the changing composition of the area of a country in terms of land use and land cover and the quality of the land in terms of the condition of its ecosystems. Accounting for ecosystems also involves considering the benefits derived from them and, correspondingly, the measurement of the flows of ecosystem services they generate. This allows for evaluation of the capacity of ecosystems to continue to generate market and non-market ecosystem services)

เนื่องจาก SEEA จะมีการวัดทั้งในรูปของ physical term และ monetary term ดังนั้น การ integrate TSA เข้ากับ SEEA จึงมุ่งเน้นในส่วนที่เมื่อ integrate แล้วสามารถให้ความหมายหรือนำมาตีความในทางเศรษฐศาสตร์ได้ (directly and meaningfully related to associated economic data) รวมทั้งต้องมีความสอดคล้องกันในเรื่องของนิยามและการจัดหมวดหมู่ของหน่วยทางเศรษฐกิจ

แนวทางในการพิจารณาเพื่อรวม TSA เข้ากับ SEEA จะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ คือ

- 1) จะต้องสามารถเป็นการอธิบายถึง tourism industry (extensions within the TSA framework for describing tourism industries)
- 2) เป็นเรื่องของ individual environmental flows (connections between SEEA based accounts for individual environmental flows (e.g. water, energy, waste) and tourism activity)
- 3) เป็นทรัพย์สินที่ผลิตขึ้นมาได้และเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (accounting for produced and environmental assets relevant to tourism)
- 4) สามารถนำไปพิจารณาในระดับพื้นที่เพื่อใช้การประเมินวัดในเรื่องของ ที่ดินและระบบนิเวศน์ (accounting for tourism activity applying the logic of SEEA based land and ecosystem accounting)

ผลจากการศึกษาของ UNWTO ได้กำหนด core accounts ซึ่งหมายถึงบัญชีอย่างน้อยที่สุดที่ประเทศต่างๆ ที่สนใจจะจัดทำ TSA-SEEA ควรมีการสร้างขึ้นเพื่อการชี้วัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

- 1) บัญชีทรัพยากรน้ำ (water)
- 2) บัญชีพลังงาน (energy)
- 3) บัญชีก๊าซเรือนกระจก (greenhouse gas (GHG) emissions)
- 4) บัญชีขยะแข็ง (solid waste)

ทั้งนี้ ประเทศต่างๆ สามารถเพิ่มเติมรายการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เห็นว่าเหมาะสมและจำเป็นกับประเทศของตนเองเพิ่มเติมอีกได้ ซึ่งในกรณีนี้ ในส่วนของประเทศไทย เนื่องจากมีทรัพยากรทางทะเลเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักที่สำคัญของประเทศและที่ผ่านมาพบว่าในบางช่วงเวลา ได้เกิดความเสื่อมโทรมค่อนข้างรุนแรงอันเนื่องมาจากกิจกรรมของการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น

จากนักท่องเที่ยว ดังนั้นในกรณีของประเทศไทยจึงอาจเพิ่มเติมทรัพยากรทางทะเลรวมเข้าไว้ด้วยกัน² อีกเช่นกัน²

การสร้างบัญชีทั้ง 4 บัญชีดังกล่าวเป็นการพิจารณาในมุมมองของ production perspective ของ tourism industries ต่างๆ และเนื่องจากผลผลิตของ tourism industries ทั้งหมดไม่ได้ถูกใช้ไปโดยนักท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ตัวอย่างเช่น การใช้น้ำของร้านอาหาร มิใช่ว่าการใช้น้ำทั้งหมดเกิดจากนักท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ดังนั้น การวัดค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีผลมาจากการท่องเที่ยวจึงมีลักษณะเช่นเดียวกันกับการหา direct tourism GDP กล่าวคือ จะต้องเอาค่าสัดส่วนที่ใช้โดยนักท่องเที่ยวมาตัด (tourism share) นอกจากนี้ UNWTO ยังเสนอว่าควรทำในระดับประเทศและเป็นค่ารายปี แต่ประเทศต่างๆ สามารถนำไปขยายเป็น sub-regional หรือระยะสั้นกว่ารายปี เช่น เป็นรายไตรมาส ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของระดับนโยบายและการมีข้อมูลสนับสนุน

หลักการหรือวิธีการของการจัดทำ TSA-SEEA ให้ใช้หลักการเดียวกันกับการจัดทำ Supply and Use table ตามระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Accounts) โดยในแต่ละ accounts ในทำตาราง supply 1 ตาราง และ uses อีก 1 ตาราง ควบคู่กันไป อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่สำคัญคือ ตามข้อเสนอของ UNWTO ในการนำข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใส่ใน TSA นั้น ได้เสนอว่า ให้ไปเอาข้อมูลซึ่งเป็นผลของการจัดทำที่นำมาจากบัญชี SEEA ในแต่ละ accounts มาใช้ ซึ่งในแต่ละ accounts ข้อมูลต่างๆ จะต้องถูกสร้างขึ้นภายใต้รายละเอียดของคู่มือการจัดทำของ accounts แต่ละเรื่อง

6.1 การจัดทำบัญชีทรัพยากรน้ำ (Accounts for water flows for tourism industries)

เป็นบัญชีที่แสดงถึงค่าทางกายภาพของการผลิตและการใช้น้ำที่เกิดขึ้น (flows of water) เป็นบัญชีที่แสดงถึงข้อมูลภาพกว้างๆ ของการผลิตน้ำที่ได้มาจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ การจำแนกแจกจ่ายน้ำไปยังผู้ใช้ และเมื่อใช้แล้วจะเกิดเป็นน้ำเสียออกมา และน้ำเสียดังกล่าวที่ถูกนำไปบำบัด รายละเอียดได้แสดงไว้ในตาราง Tourism industries water flow account (cubic metres) ทั้งนี้การแสดงผลของตารางสามารถแสดงได้ในหลายระดับขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ นอกจากนี้ยังอาจจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงฤดูกาล และการผลิต/ใช้น้ำในแต่ละพื้นที่ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้จะต้องคำนึงด้วยว่าการใช้น้ำในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใดๆก็ตามอาจมิใช่ใช้โดยนักท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ในเบื้องต้น การศึกษาและเรียนรู้จาก the SEEA Technical Note for water accounting อาจเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี ส่วนการจัดทำบัญชีทรัพยากรน้ำมีคู่มือ International Recommendations for Water Statistics (IRWS) สำหรับใช้ในการจัดทำ (ในตาราง Tourism industries water flow account (cubic metres) ชุดต้นฉบับจะมีบางช่องหรือ cell ที่ระบาย สีแดง ซึ่งหมายถึงค่าในช่องนั้นๆ มีความสำคัญค่อนข้างมาก ผู้จัดทำควรให้ความสำคัญในการจัดทำด้วยเช่นกัน

² ได้มีการทำกรณีศึกษานำร่องของศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ โดย ยุวพันธ์ สันติทวีฤกษ์ โดยทำการศึกษาเรื่อง “กรอบการจัดทำระบบบัญชีเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (SEEA-Blue Economy) ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย : สาขาการท่องเที่ยว” มีนาคม 2561 ซึ่งเป็นผลการศึกษาเบื้องต้นที่ยังไม่อนุญาตให้อ้างอิงหรือเผยแพร่

การจัดทำอาจเริ่มจากการเก็บข้อมูล local water utilities ข้อมูลการผลิตและใช้น้ำ (water flows) จำแนกตามประเภทของธุรกิจ อย่างไรก็ตามในธุรกิจท่องเที่ยวของสถานที่ที่ตั้งอยู่ห่างไกล การได้น้ำที่ได้มาอาจได้จากแหล่งน้ำธรรมชาติ น้ำบาดาลหรือน้ำฝน ซึ่งก็จำเป็นต้องรวมและบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้ หรือการผลิตน้ำจากน้ำทะเลเพื่อใช้บริโภคเองก็ต้องนับรวมเช่นกัน

6.2 การจัดทำบัญชีพลังงาน (Accounts for energy flows for tourism industries)

เป็นบัญชีที่แสดงถึงการได้มาและการใช้ไปของพลังงาน โดยแสดงถึงค่าของพลังงานแต่ละประเภท โดยแบ่งออกเป็นพลังงานหมุนเวียนและพลังงานไม่หมุนเวียน การจัดทำก็คือการสร้าง physical SUT energy ทั้งนี้รายการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่สำคัญในเรื่องของพลังงานอาจมีไม่มากนัก ในทางปฏิบัติ อาจจำเป็นต้องแยกพลังงานออกเป็นรายการย่อยต่างๆ ซึ่งมีหลายรูปแบบ/ระดับ ขึ้นอยู่กับนโยบายและผู้ใช้ การใช้พลังงานก็อาจมีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องแสดงค่าดังกล่าว นอกจากนี้การผลิตพลังงานเพื่อใช้เอง เช่น solar rooftop เป็นต้น ในทำนองเดียวกันกับบัญชีทรัพยากรน้ำ การเริ่มต้นเรียนรู้ในเรื่องของการจัดทำบัญชีพลังงานอาจเริ่มต้นจาก the SEEA Technical Note on energy accounts ส่วนรายละเอียดอาจหาได้จาก the International Recommendations for Energy Statistics (IRES) นอกจากนี้ ในกรณีการจัดทำบัญชีพลังงานจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากตารางดุลยภาพพลังงาน³ อีกด้วยเช่นกัน

6.3 การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก (Accounts for GHG emissions for tourism industries)

เป็นบัญชีที่แสดงค่าทางกายภาพของการได้มาและใช้ไปของการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (physical supply and use table for flows of GHG emissions) ที่เกิดขึ้นโดยนักท่องเที่ยว จำแนกตามชนิดของก๊าซเรือนกระจกโดยเป็นการประยุกต์มาจาก SEEA ตารางที่ 3.7 (adapted from the air emissions account in the SEEA Central Framework (Table 3.7)) โดยหลักการแล้ว การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นการปล่อยทางตรงขึ้นสู่บรรยากาศ ดังนั้นการคำนวณค่าเป็นรายปีและค่าในระดับประเทศก็เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์และกำหนดนโยบาย แต่อาจให้ความสำคัญโดยการจำแนกจำนวนที่ปลดปล่อยตามประเภทของการขนส่ง เช่นทางถนน ทางเรือ ทางอากาศ เป็นต้น ประเด็นสำคัญในเรื่องนี้คือการแบ่งแยกการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างที่เกิดจากนักท่องเที่ยวและที่มิใช่นักท่องเที่ยว ซึ่งจะมีคู่มือการจัดทำระบุไว้เช่นกัน

6.4 การจัดทำบัญชีขยะแข็ง (Accounts for solid waste for tourism industries)

เป็นตาราง/บัญชีที่แสดงค่าทางกายภาพของการได้มาและใช้ไปที่เกิดจากการไหลเวียนของขยะแข็ง (physical supply and use table for flows of solid waste) แสดงถึงค่าของการเกิด การเก็บรวบรวมและการกำจัดขยะแข็งจำแนกตามชนิดของขยะ (generation, collection and disposal of solid waste by type of waste) ในตารางที่จัดทำเพื่อแสดงบัญชีของรายการดังกล่าว

---

³ มีจัดทำไว้แล้วโดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

นี้ มี cell จำนวนน้อยที่มีความสำคัญ โครงสร้างตารางและการจัดทำรายการนี้จะมีลักษณะทำนองเดียวกันกับการจัดทำ Table 3.9 Solid waste account in the SEEA Central Framework

สำหรับในส่วนของ TSA เพื่อนำมาใช้ทำ TSA-SEEA นั้น สามารถนำ TSA ในแต่ละ tourism industries ที่จัดทำขึ้นตาม TSA;RMF 2008 มาใช้ได้โดยตรง รวมทั้งการนำข้อมูลในตารางดังกล่าวมาใช้ได้ด้วยเช่นกัน เพียงแต่อาจจำเป็นต้อง disaggregate ในบางสาขาเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ในการอธิบายเชิงนโยบาย(หรือจัดรวมสาขา) ซึ่ง UNWTO ได้ group รวมสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจาก TSA ที่มี 12 สาขา นำมารวมกันเหลือเพียง 5 สาขา คือ

- 1) การบริการโรงแรมและที่พัก (Accommodation for visitors)
- 2) การบริการอาหารและเครื่องดื่ม (Food and beverage serving)
- 3) การขนส่งผู้โดยสาร (Passenger transport)
- 4) กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม (Culture, sport and recreation)
- 5) การบริการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอื่นๆ (Other tourism industries)

7. วิธีการตีมูลค่าของสิ่งแวดล้อม

การจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้สำหรับการวัดค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามแนวทางในเอกสาร Linking the TSA and the SEEA: A Technical Note ของ WTO นั้น ทั้งการวัดค่าทรัพยากรน้ำ พลังงาน การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการเกิดขยะ (ขยะแห้งหรือขยะแข็ง) นั้น เป็นการวัดค่าทางกายภาพ มีหน่วยเป็นเชิงปริมาณตามที่กำหนด อย่างไรก็ตาม หากผู้จัดทำมีความประสงค์ต้องการที่จะตีมูลค่าออกมาในรูปของตัวเงินแล้ว ก็สามารถนำแนวทางที่ SEEA ได้เสนอให้นำมาใช้ มาเป็นแนวทางในการดำเนินการได้

ตามหลักการของการจัดทำบัญชีประชาชาติตามทีระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Accounts) ได้กำหนดไว้แล้ว การจะตีมูลค่าของสินค้าและบริการใดๆ ก็ตาม มีหลักสำคัญอยู่ว่าจะต้องใช้ราคาของสินค้าและบริการดังกล่าวที่มีการซื้อขายกันในตลาดเป็นมูลค่าต่อหน่วยของการวัด หากเป็นค่าของสินค้าหลายชนิดรวมกันก็ต้องหาค่าเฉลี่ยโดยการถ่วงน้ำหนักตามแต่ละประเภทของสินค้า หรือการหาค่าเฉลี่ยรายปีจากค่าที่ได้จดบันทึกมาเป็นรายเดือน ก็ต้องหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในแต่ละเดือนด้วยเช่นเดียวกัน หลังจากนั้น จึงนำราคาที่ได้ไปคูณกับปริมาณ ก็จะได้เป็นมูลค่าของสินค้าและบริการดังกล่าวเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ เป็นสินค้าที่ไม่มีราคาตลาดรองรับหรือที่เรียกว่า non-market products ตัวอย่างที่สำคัญเช่น บริการของภาครัฐ หรือ การผลิตเพื่อไว้ใช้บริโภคเอง(own account consumptions) เป็นต้น ในกรณีเช่นนี้ ระบบบัญชีประชาชาติกำหนดให้ใช้ต้นทุนต่อหน่วยเป็นตัวกำหนดมูลค่าของรายการดังกล่าว

ราคาที่ใช้ในการจัดทำ SEEA ก็จะมีลักษณะที่สอดคล้องกับระบบบัญชีประชาชาติ และเนื่องจากในเรื่องของสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่จะไม่มีราคาในตลาดเป็นตัวกำหนด ดังนั้นรายการต่างๆ ใน SEEA จึงใช้การคำนวณตามค่าของต้นทุน เป็นวิธีการหลัก อย่างไรก็ตามหากมีค่าใน

ท้องตลาดเกิดขึ้น ก็จะใช้มูลค่าตามท้องตลาดดังกล่าวเป็นตัววัดค่า ในทางปฏิบัติ ผู้ใช้อาจจำเป็นต้องศึกษาและเรียนรู้จาก SEEA ด้วย เช่นกัน ตัวอย่างเช่น การตีค่าของทรัพยากรธรรมชาติ จะมีการประเมินมูลค่าโดยการใช้ทั้งค่าของ Use value หรือการใช้ทางตรง, Non-Use value หรือการใช้ทางอ้อม และ Option value หรือมูลค่าเพื่อใช้ในอนาคต เป็นต้น

1) การประเมินมูลค่าทรัพยากรน้ำ มีความเห็นว่าสมควรใช้ราคาของน้ำอุปโภคบริโภค ที่จำหน่ายโดยการประปาเป็นตัวกำหนดราคาของทรัพยากรน้ำที่ธุรกิจท่องเที่ยว หรือนักท่องเที่ยวได้ใช้ไป ส่วนกรณีที่ธุรกิจท่องเที่ยวผลิตน้ำขึ้นมาจากรธรรมชาติ ก็ควรที่จะใช้ต้นทุนการผลิตน้ำดังกล่าวเป็นตัววัดค่า

2) พลังงาน สมควรใช้ราคาพลังงานในแต่ละชนิดตามที่มีการซื้อขายกันในท้องตลาด เช่น ไฟฟ้า หรือเชื้อเพลิง เป็นต้น ทำนองเดียวกันถ้าธุรกิจท่องเที่ยวจัดหาพลังงานไว้ใช้เอง ก็จะต้องใช้มูลค่าต้นทุนต่อหน่วยเป็นตัวประเมิน

3) การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ส่วนใหญ่การคำนวณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก จะสัมพันธ์กับการใช้พลังงาน(การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกของนักท่องเที่ยวสามารถเกิดขึ้นได้จากการใช้เชื้อเพลิง การใช้ไฟฟ้า การทำให้เกิดขยะ(ขยะแข็ง) และการทำให้เกิดน้ำเสียซึ่งปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจะสัมพันธ์กับจำนวนทรัพยากรน้ำที่ใช้) โดยมีค่ากลางมาตรฐานว่าการใช้พลังงานแต่ละชนิดจะก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกในอัตราเท่าใด จากปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปลดปล่อยออกมา จะมีการนำค่าที่เรียกว่า Global warming potential (GWP) ที่ใช้สำหรับการแปลงจากค่ากายภาพเป็นตัวเงินตามอัตราการซื้อซากก๊าซเรือนกระจกในตลาดสากล

4) ขยะ (solid waste) การตีมูลค่าที่เหมาะสมสมควรใช้หลักของต้นทุน โดยเป็นค่าของค่าใช้จ่ายต่อการบำบัดขยะต่อหน่วย นำค่าดังกล่าวมาคูณกับค่าเฉลี่ยของการทำให้เกิดขยะต่อนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 1 คนต่อวัน คูณด้วยจำนวนวันพักเฉลี่ยและคูณกับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด

เมื่อนำมูลค่าที่ได้ทั้งหมดไปหักลบออกจากรายได้/รายรับที่เกิดจากการท่องเที่ยวทั้งหมดก็จะได้มูลค่าของการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมหรือ sustainable tourism

8. สรุปข้อเสนอแนะทางการจัดทำ TSA-SEEA

วิธีการจัดทำ TSA-SEEA จึงมีลักษณะเหมือนวางโครงสร้างด้านท่องเที่ยวโดยนำข้อมูลมาจาก TSA มาใส่เตรียมรอไว้ หลังจากไปนำข้อมูลจาก SEEA มาใส่ในตารางดังกล่าว แต่ปัญหาสำหรับประเทศไทยคือขณะนี้ยังไม่มีการจัดทำ SEEA ขึ้นมาอย่างเป็นทางการ⁴ ดังนั้น แนวทางของการทำ TSA แบบยั่งยืนโดยการนำ SEEA มาผนวกเข้าด้วยนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะต้องมีการจัดทำ SEEA ขึ้นไว้แล้ว การจัดทำ TSA-SEEA ดังกล่าวจึงจะมีความสำเร็จและเป็นไปได้ ทั้งนี้เพราะการจัดทำ SEEA จำเป็นต้องใช้ข้อมูลและความรู้เชิงเทคนิคเป็นการเฉพาะที่มากพอสมควร จะต้องทำ

⁴ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเคยมีการจัดทำ SEEA ขึ้นมาเพียง 1 ครั้งซึ่งเป็นงานเฉพาะกิจและเป็นการภายใน ไม่มีการเผยแพร่ผลสู่สาธารณะและไม่ได้มีการทำต่อเนื่อง ภายใต้โครงการ “โครงการจัดทำ บัญชีประชาชาติที่คิดรวมต้นทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรน้ำและทรัพยากรใต้พิภพ

ภายใต้คู่มือการจัดทำในแต่ละเรื่องที่ต้องอาศัยการศึกษาและการสนับสนุนของผู้เชี่ยวชาญ แต่ถ้าหากสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีความประสงค์ที่จะจัดทำ TSA-SEEA ขึ้นมาก็จำเป็นต้องสร้าง SEEA ทั้ง 4 accounts ดังกล่าวขึ้นมาเองโดยอาจจะทำเป็นลักษณะนำร่องด้วยความร่วมมือสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งจะเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากและเป็นงานที่อยู่นอกขอบข่ายของกระทรวงมากพอสมควร

รูปแบบและรายละเอียดของบัญชีทรัพยากรน้ำ (water) บัญชีพลังงาน (energy) บัญชีก๊าซเรือนกระจก (greenhouse gas (GHG) emissions) และบัญชีขยะแข็ง (solid waste) ตามแนวทางของ UNWTO และเมื่อสร้างทั้ง 4 บัญชีแล้ว จะต้องทำการรวมบัญชีทั้งหมดเข้าด้วยกันเรียกว่า Combined presentation for tourism industries รายละเอียดของตารางต่างๆ ได้แสดงไว้ท้ายบท

8.1 ประเด็นส่วนขยายเพิ่มเติมและการพัฒนาการรวมข้อมูล TSA กับ SEEA

นอกจากการจัดทำบัญชีทั้ง 4 บัญชีดังกล่าวนี้ การรวบรวมบัญชี TSA และ SEEA เข้าด้วยกันนั้น สามารถที่จะขยายขอบเขตการจัดทำและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้นไป โดยอาจเสนอให้มีกรอบการดำเนินงาน 2 ประการ **ประการแรกคือ** การจัดทำค่าใช้จ่ายของการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้ถูกอธิบายไว้ใน SEEA central framework หัวข้อที่ 4 จะเป็นวิธีที่เป็นไปได้มากที่สุดในการพัฒนาเพิ่มเติมบัญชี TSA ในด้านค่าใช้จ่าย ซึ่งค่าใช้จ่ายที่กล่าวถึงหมายความรวมในส่วนของ ภาษีทางด้านสิ่งแวดล้อม การเช่าหรือใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เงินบริจาคหรือเงินสมทบจากสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายทางการใช้บริการทางทรัพยากรและธรรมชาติ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงค่าใช้จ่ายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทางธรรมชาติ และการจัดการของเสีย ซึ่งทั้งหมดนี้มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการท่องเที่ยว และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาและจัดทำขึ้น **ประการที่สอง** คือการให้ความสำคัญกับข้อมูลทางทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม โดยกรอบการดำเนินงานใหญ่ของ SEEA ได้อธิบายวิธีการวัดทรัพย์สินทางสิ่งแวดล้อม เช่น แร่ธาตุ แหล่งพลังงาน ป่าไม้ การประมง น้ำ และดิน ซึ่งการให้ความสำคัญกับทรัพย์สินทางธรรมชาติส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปเพื่อการใช้ประโยชน์ในระดับปฐมภูมิ (การผลิตและอุตสาหกรรม) ซึ่งจะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามจำเป็นต้องมีการพัฒนาเพื่อให้เกิดการประมาณการจำนวนและการเปลี่ยนแปลงสินค้าคงเหลือตามธรรมชาติ ซึ่งจะต่อยอดไปถึงการวัดผลกิจกรรมการท่องเที่ยว

8.2 ข้อพิจารณาเพิ่มเติม

มีข้อที่สมควรพิจารณาเพิ่มเติมคือ การวัดผลเชิงกายภาพของทรัพยากรน้ำ โดยในพื้นที่หรือประเทศที่ให้ความสำคัญกับปริมาณการใช้น้ำในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การบันทึกข้อมูลปริมาณการใช้น้ำในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างเดียวยังไม่เพียงพอกับสิ่งที่ได้กล่าวมาข้างต้นในทางตรงกันข้าม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบันทึกข้อมูลถึงปริมาณและการเปลี่ยนแปลงแหล่งน้ำสำรอง โดยต้องลงบันทึกเป็นบัญชีแยกออกมาอย่างเอกเทศ (Appropriated Account) โดยบัญชีนี้จะลงบันทึกเฉพาะปริมาณแหล่งน้ำสำรองตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งถึงสิ้นสุดในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยลงบันทึกเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นทั้งจากการกระทำของมนุษย์และเกิดขึ้นเองตาม

ธรรมชาติ เช่นการระเหยหรือการหลากไหลของน้ำ มีข้อสังเกตว่าบัญชีแหล่งน้ำนั้นจำเป็นต้องทำการบันทึกทั่วทุกพื้นที่ทั้งประเทศ ในขณะที่ทางบัญชีท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญเพียงพื้นที่ที่มีการท่องเที่ยวเท่านั้น

อีกบัญชีหนึ่งที่เราจะต้องมีการบันทึกแยกออกมาอย่างอิสระคือ บัญชีสัตว์ป่า โดยต้องบันทึกในรูปของจำนวนและการเปลี่ยนแปลงปริมาณของสัตว์ป่าในพื้นที่ต่างๆ เช่น อุทยานแห่งชาติ หรือสวนสัตว์

ส่วนสุดท้าย คือบัญชีที่ต้องจดบันทึกแยกออกมาคือ ด้านธรณี โดยต้องจดบันทึกการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของดิน เนื่องจากสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่บริเวณนั้นได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลไปถึงบัญชีทางด้านระบบนิเวศต่อไป รวมทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการใช้พื้นที่ทั้งพื้นที่ที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของภายใต้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

8.3 บัญชีที่เชื่อมโยงอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเข้ากับการทดลองเชิงระบบนิเวศของ SEEA (SEEA- EEA) Tourism connections to the SEEA Experimental Ecosystem Accounting

การจัดทำบัญชีทางด้านธรณี ก่อให้เกิดการพัฒนาบัญชีทางด้าน TSA และ SEEA ในส่วนของระบบนิเวศให้เกิดขึ้น โดยการท่องเที่ยวเชิงยั่งยืนเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาจากภาพรวมทั้งหมด อนึ่งถ้าหากมีการจัดทำอาจพิจารณาเลือกโดยให้ความสำคัญกับพื้นที่เฉพาะส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกันระหว่างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม โดยใช้บัญชีทางระบบนิเวศหรือ (SEEA Experimental Ecosystem Accounting ; SEEA EEA) บัญชี SEEA-EEA นั้น สามารถอธิบายจำนวนของบัญชีระบบนิเวศได้ ซึ่งบัญชีนี้จะเน้นการสร้างกรอบที่เกี่ยวกับภาพระบบนิเวศที่แตกต่างกัน เช่น ป่าไม้ ชายหาด ชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม โดยในแต่ละพื้นที่จะสะท้อนให้เห็นถึงระบบนิเวศที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางระบบนิเวศที่สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า ส่งผลให้ระบบนิเวศเกิดการเปลี่ยนแปลงไป

ทรัพย์สินทางระบบนิเวศสามารถสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้แตกต่างกัน ซึ่งในส่วนของกิจกรรมด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะสร้างในส่วนของการให้บริการทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องเข้าใจให้มากขึ้นถึงผลกระทบที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะส่งผลให้ระบบนิเวศแต่ละชนิดเกิดการเปลี่ยนแปลงไป ผ่านขั้นตอนดังนี้

- 1) ทำความเข้าใจขนาดและพื้นที่ของระบบนิเวศ
- 2) บันทึกว่าระบบนิเวศมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในแต่ละช่วงเวลาของการท่องเที่ยว
- 3) ทำความเข้าใจกับการให้บริการของระบบนิเวศที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวใช้

ประเด็นที่ต้องจดบันทึกและทำความเข้าใจมีดังนี้

- 1) การป้องกันพื้นที่

- 2) ความหลากหลายทางชีวภาพ
- 3) คุณภาพของแหล่งน้ำ
- 4) คุณภาพของพื้นที่
- 5) คุณภาพอากาศ

Table 1 : Tourism industries water flow account (cubic metres)

Physical supply table for water										Abstraction of water; Production of water; Generation of return flows	Flows from the Rest of the world	Flows from the Environment	Total supply				
Tourism industries										Water collection, treatment and supply	Sewerage	Other industries	Households				
Accommodation for visitors	Food & beverage serving	Passenger transport	Culture, sports & recreation	Other tourism ind.	Total tourism ind.												
Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total					Tsm l Total							
1. Sources of abstracted water																	
Total supply abstracted water																	
2. Water																	
Distribution of abstracted water																	
Own-use of abstracted water																	
3. Wastewater and re-used water																	
Wastewater to treatment																	
Own treatment of wastewater																	
Re-used water produced (for distribution)																	
Total Wastewater and Re-used water																	
4. Return flows of water																	
Total Return flows																	
5. Evaporation of abstracted water, transpiration and water incorporated into products																	
Total																	
TOTAL SUPPLY																	

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 1 : Tourism industries water flow account (cubic metres) Continuous

Physical use table for water		Abstraction of water; Intermedial consumption; Return flows										Accumulation	Flows to the Rest of the world	Flows to the Environment	Total supply	
		Tourism industries							Water collection, treatment and supply	Sewerage	Other industries	Households	Exports			
		Accommodation for visitors	Food & beverage serving	Passenger transport	Culture, sports & recreation	Other tourism ind.	Total tourism ind.									
		Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total			Tsm l Total						
1. Sources of abstracted water																
	Inland water resources															
	Other water sources															
	Total use abstracted water															
2. Water (use)																
	Use of distributed water															
	Own-use of abstracted water															
3. Wastewater and re-used water																
	Total Wastewater and Re-used water															
4. Return flows of water																
	Total Return flows															
5. Evaporation of abstracted water, transpiration and water incorporated into products																
	Total															
TOTAL USE																

Source of Table: Linking the TSA and the SEEA: A technical note, UNWTO

NB: Dark grey cells are null by definition

Table 2 : Tourism industries energy flow account (joules)

Physical supply table for energy														
Production energy products & Generation of residuals										Accumulation	Flows from the rest of the world	Flows from the environment	TOTAL	
Tourism industries							Electricity and gas supply	Other industries	Households					
	Accommodation for visitors	Food & beverage serving	Passenger transport	Culture, sports & recreation	Other tourism ind.	Total tourism ind.								
	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Total	Tsm l Total						
1. Energy from natural inputs														
	Natural resource inputs													
	Inputs of energy from renewable sources													
	Other natural inputs													
2. Energy products														
	Total production of energy products													
3. Energy residuals														
	Total energy residuals													
4. Other residual flows														
	Residuals from end-use for non-energy purposes													
	Energy from solid waste													
TOTAL SUPPLY														

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 2 : Tourism industries energy flow account (joules) Continuous

Physical use table for energy										Final consumption	Accumulation	Flows to the Rest of the world	Flows to the environment	TOTAL
		Intermediate consumption; Use of energy resources; Receipt of energy losses									Exports			
		Tourism industries						Electricity and gas supply	Other industries					
		Accommodation for visitors	Food & beverage serving	Passenger transport	Culture, sports & recreation	Other tourism ind.	Total tourism ind.							
		Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Total	Tsm l Total					
1. Energy resources														
	Natural resource inputs													
	Inputs of energy from renewable sources													
	Other natural inputs													
2. Energy products														
	Transformation of energy products – ToTal													
End-use of energy products by SIEC class														
	Coal													
	Natural gas													
	Oil													
	Biofuels													
	Waste													
	Electricity													
	Total end-use for energy purposes													
	End-use for non-energy purposes													
3. Energy residuals														
	Total energy residuals													
4. Other residual flows														
	Residuals from end-use for non-energy purposes													
	Energy from solid waste													
TOTAL USE														

NB: Dark grey cells are null by definition

Table 3 : Tourism industries GHG emissions account (tonnes)

Supply table for GHG emissions										Accumulation	Flows from the Environment	Total supply of emissions
		Generation of emissions										
		Tourism industries						Other industries	Households	Emissions from landfill		
		Accommodation for visitors	Food & beverage serving	Passenger transport	Culture, sports & recreation	Other tourism ind.	Total tourism ind.					
		Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total				
Type of substance												
	Carbon dioxide											
	Methane											
	Dinitrogen oxide											
	Nitrous oxides											
	Total CO2 equivalent											
Use table for GHG emissions												
											Flows to the Environment	Total use of emissions
Emissions released to the environment												

NB: Dark grey cells are null by definition

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 4 : Tourism industries solid waste account (tonnes)

Physical supply table for solid waste												
Generation of solid waste									Flows from the rest of the world	Flows from the environment	Total supply	
Tourism industries							Other industries	Households	Imports of solid waste	Recovered residuals		
Accommodation for visitors	Food & beverage serving	Passenger transport	Culture, sports & recreation	Other tourism industries.	Total tourism industries							
Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total					
A. Generation of solid waste residuals												
Metallic waste and other recyclables												
Discarded equipment and vehicles												
Mixed residential and commercial wastes												
Other wastes												
Total solid waste												
B. Generation of solid waste products												
Total solid waste												
Physical supply table for solid waste												
Intermediate consumption; Collection of residuals									Final consumption	Flows to the rest of the world	Flows to the Environment	Total use
Waste collection, treatment and disposal industry						Tourism industries	Other industries	Households	Exports of solid waste			
Landfill	Incineration	Recycling and reuse	Other treatment	Total		Tsm l Total	Tsm l Total					
C. Collection and disposal of solid waste residuals												
Total solid waste												
D. Use of solid waste products												
Total solid waste												

NB: Dark grey cells are null by definition

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5 : Combined presentation for tourism industries

		unit	Tourism industries					Other industries	Total all industries
			Accommodation for visitors	Food & beverage serving	Passenger transport	Culture, sports & recreation	Other tourism industries.	Total tourism industries	
			Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	Tsm l Total	
1. Monetary flows									
	Output	\$							
	Gross value added	\$							
	Expenditure on tourism characteristic product	\$							
	Intermediste consumption	\$							
	Water	\$							
	Energy	\$							
	Waste treatment	\$							
2. Employment									
	Tourism employment								
3. Environmental flows									
	Net water use	m3							
	Own-account water abstraction	m3							
	Wastewater generated	m3							
	Net energy use	j							
	Use of energy from renewable sources	j							
	GHG emissions	tonnes							
	Solid waste generation	tonnes							
4. Potential indicators									
	Water use in tourism / Tiurism VA								
	Share of renewable energy use in final energy use								
	GHG emissions / Tourism output								

บทที่ 6

บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศ
ตารางที่ 1-10 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึงปี พ.ศ. 2560

บทที่ 6

บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ตารางที่ 1-10 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปี พ.ศ. 2560

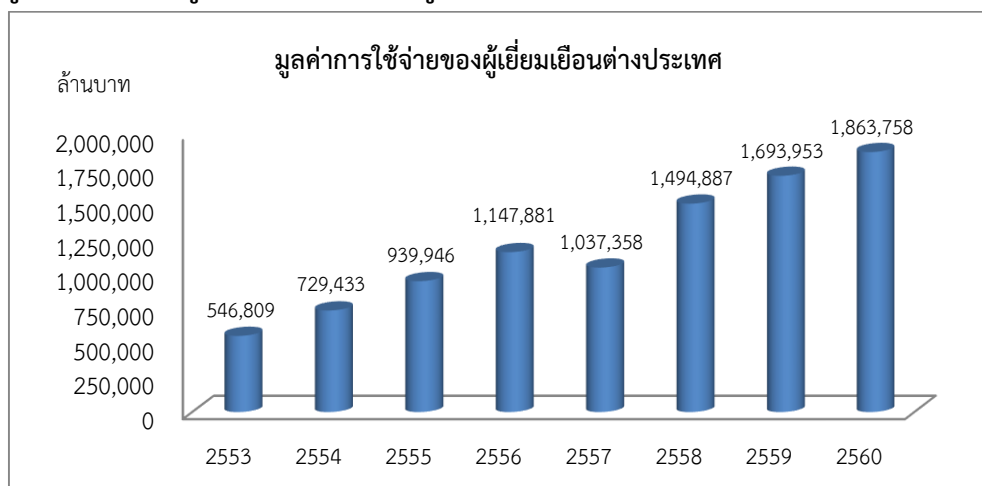
การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย (TSA) รายปี พ.ศ. 2560 ได้จัดทำตารางที่ 1- ตารางที่ 10 พร้อมทั้งปรับปรุงบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยย้อนหลัง ซึ่งในบทนี้จะนำเสนอผลความก้าวหน้าในการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยรายปี พ.ศ. 2560 และการปรับปรุงบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2559 ดังนี้

1. การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยรายปี พ.ศ. 2560 เป็นการจัดทำตารางที่ 1 - ตารางที่ 10 ของปี พ.ศ. 2560 ซึ่งได้มีการจัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น แยกตามผลิตภัณฑ์และประเภทของผู้เยี่ยมชม (Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors)

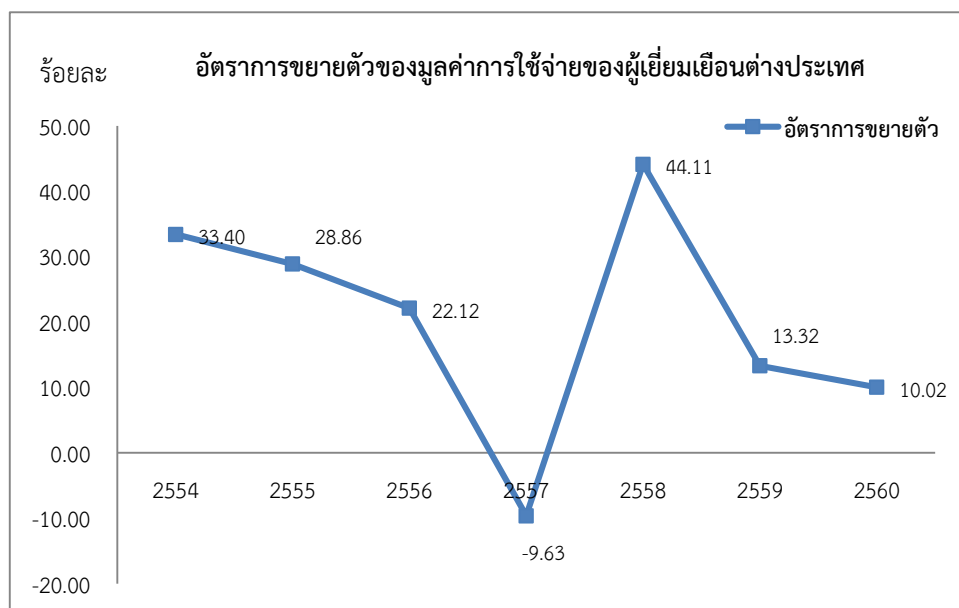
มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชม (visitors) ชาวต่างประเทศ ประกอบด้วยนักท่องเที่ยว (tourists) และนักท่องเที่ยว (excursionists) ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย จากการสำรวจพบว่า ในปี พ.ศ. 2560 มูลค่าค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชม มีมูลค่ารวมทั้งหมดเท่ากับ 1,863,757.99 ล้านบาท ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (tourist) เท่ากับ 1,847,988.63 ล้านบาท และนักท่องเที่ยว (excursionist) เท่ากับ 15,769.36 ล้านบาท ซึ่งค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมจากต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นค่าที่พักอาศัย (Accommodation services for visitors) มีมูลค่า 527,092.44 รongลงมา คือ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (Food and beverage serving services) มีมูลค่า 374,453.10 ล้านบาท ค่ากีฬาและนันทนาการ (Sports and recreational services) มีมูลค่า 145,724.82 ล้านบาทและค่าใช้จ่ายในการซื้อของที่ระลึก (Country-specific tourism characteristic goods) มีมูลค่า 123,642.90 ล้านบาท ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 6-1)

แผนภูมิที่ 6-1 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมต่างประเทศ

เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2560 พบว่า มีการขยายตัวร้อยละ 10.02 ชะลอลงจากปี พ.ศ. 2559 ที่ขยายตัวร้อยละ 13.32 เนื่องจากปี พ.ศ. 2560 นักท่องเที่ยวจีนและอินเดียเพิ่มขึ้น ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากมาเลเซียและสิงคโปร์ลดลง ซึ่งนักท่องเที่ยวจากสิงคโปร์มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันสูงกว่านักท่องเที่ยวจากประเทศอื่น ๆ (แผนภูมิที่ 6-2)

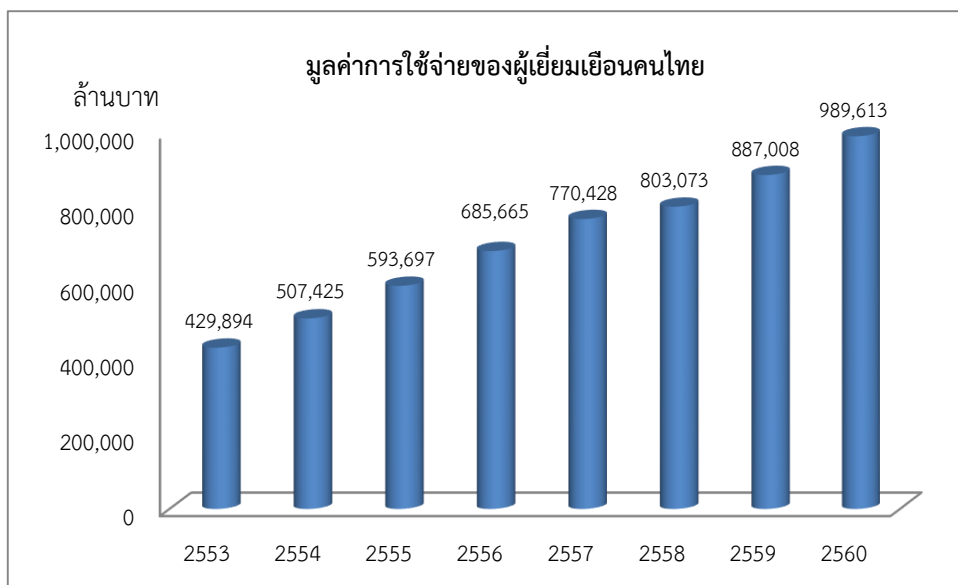
แผนภูมิที่ 6-2 แสดงอัตราการขยายตัวของมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ

ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศจำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ประเภทของผู้เยี่ยมเยือนและรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว (Domestic tourism expenditure by products, classes visitors and types of trips)

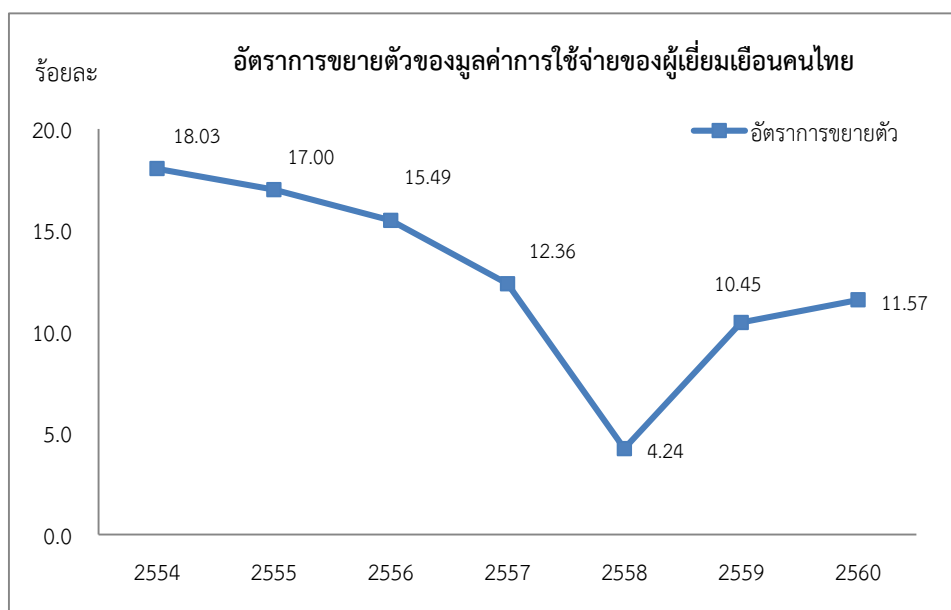
ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยโดยรวมทั้งหมดคือ ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ที่มีถิ่นพำนักในประเทศไทย จากการสำรวจ พบว่า ในปี พ.ศ. 2560 มูลค่าค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนคนไทยมีมูลค่ารวม 989,613.29 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (tourists) มีมูลค่า 866,641.65 ล้านบาท และของนักท่องเที่ยวจร (excursionists) 122,969.64 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนคนไทยส่วนใหญ่ คือ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (Food and beverage serving services) มีมูลค่า 218,738.89 ล้านบาท รองลงมา คือ ค่าที่พักอาศัย (Accommodation services for visitors) มีมูลค่า 211,290.75 ล้านบาท ค่าบริการส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอื่นๆ (Country-specific tourism characteristic services) มีมูลค่า 56,771.15 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าที่ระลึก (Country-specific tourism characteristic goods) มีมูลค่า 67,928.64 ล้านบาท (แผนภูมิที่ 6-3)

แผนภูมิที่ 6-3 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย

เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย ปี พ.ศ. 2560 พบว่า มีการขยายตัวร้อยละ 11.57 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2559 ที่ขยายตัวร้อยละ 10.45 เนื่องจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกำหนดนโยบาย “ท่องเที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋สไตล์ลิขิ่ง” เพื่อปลุกกระแสการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งได้จัดให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทอผ้า การถนอมอาหาร การทำขนม เป็นต้น จึงทำให้คนไทยเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น (แผนภูมิที่ 6-4)

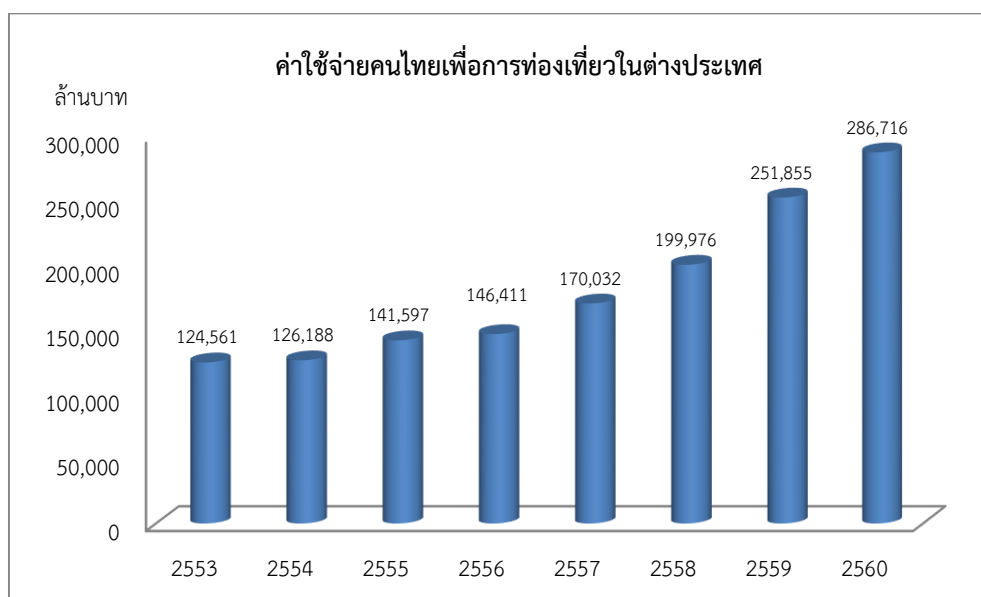
แผนภูมิที่ 6-4 แสดงอัตราการขยายตัวของมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย

ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ แยกตามผลิตภัณฑ์ และประเภทของผู้เยี่ยมเยือน (Outbound tourism consumption by products and classes of visitors)

ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ คือ คนไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในต่างประเทศเพิ่มขึ้น จากการสำรวจ พบว่า ในปี พ.ศ. 2560 มูลค่าค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศรวมมีมูลค่ารวมเท่ากับ 286,715.51 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (tourists) 283,805.30 ล้านบาท และนักท่องเที่ยว (excursionist) เท่ากับ 2,910.21 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ คือ ค่าที่พักอาศัย (Accommodation services for visitors) มีมูลค่า 94,056.11 ล้านบาท รองลงมา คือ ค่าที่อาหารและเครื่องดื่ม (Food and beverage serving services) มีมูลค่า 64,046.33 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าที่ระลึก (Country-specific tourism characteristic goods) มีมูลค่า 19,429.65 ล้านบาท และค่าโดยสารทางรถยนต์ (Road passenger transport services) มีมูลค่า 12,462.81 ล้านบาท (แผนภูมิที่ 6-5)

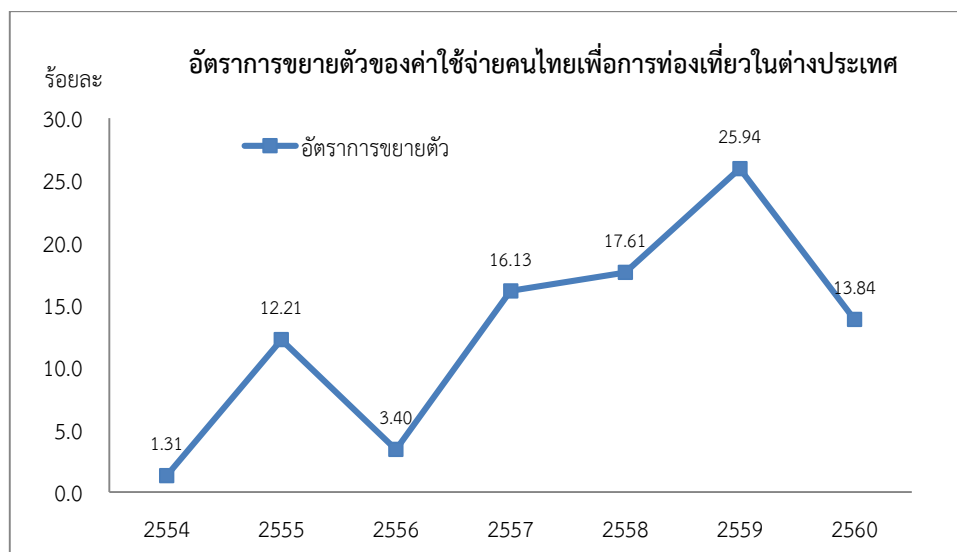
แผนภูมิที่ 6-5 แสดงมูลค่าค่าใช้จ่ายคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศ

เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของค่าใช้จ่ายคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศปี พ.ศ. 2560 พบว่า มีการขยายตัวร้อยละ 13.84 ชะลอลงจากปี พ.ศ. 2559 ที่ขยายตัวร้อยละ 25.94 ส่วนหนึ่งมาจากการที่ประเทศญี่ปุ่นและไต้หวันมีการยกเว้นวีซ่าเข้าประเทศอย่างต่อเนื่องให้กับคนไทย รวมทั้งจำนวนเที่ยวบินของสายการบินโลว์คอสที่มีจำนวนมาก ประกอบกับค่าเงินบาทที่แข็งค่า ทำให้คนไทยเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้น (แผนภูมิที่ 6-6)

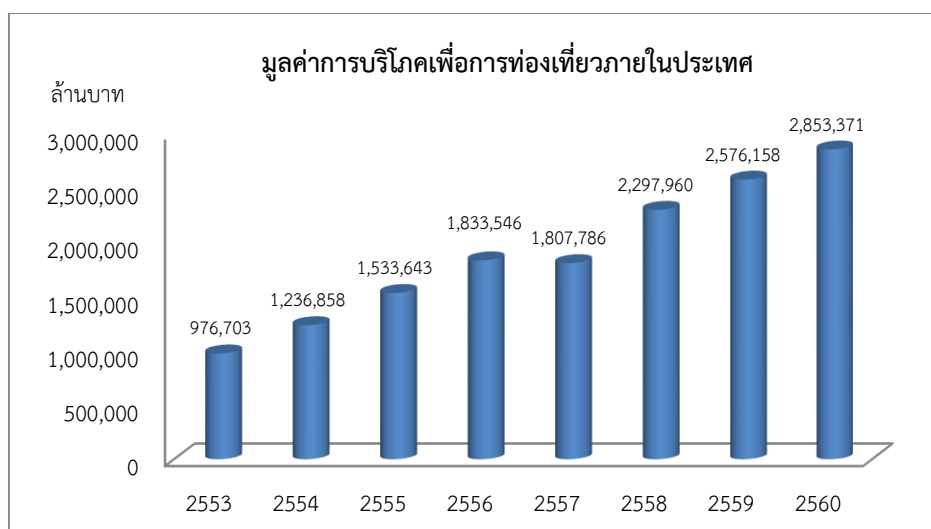
แผนภูมิที่ 6-6 แสดงอัตราการขยายตัวของค่าใช้จ่ายคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศ

ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดแยกตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products)

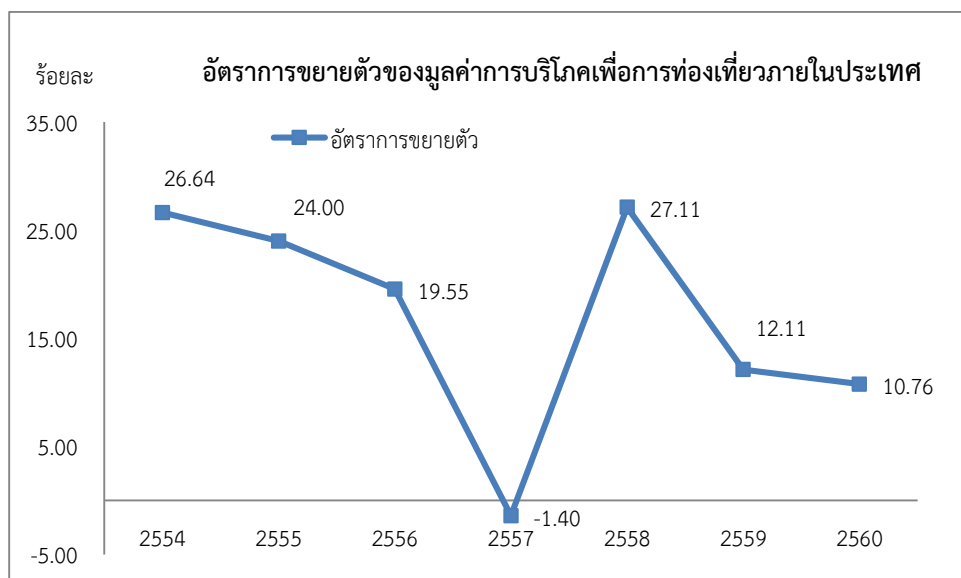
มูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดมีค่าเท่ากับผลรวมของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในประเทศไทย (Domestic tourism expenditure by products, classes visitors and types of trips) หรือนำข้อมูลจากตารางที่ 1 รวมกับตารางที่ 2 พบว่า มูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศมีมูลค่ารวม 2,853,371.28 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และนักท่องเที่ยวชาวไทย มีมูลค่า 1,863,757.99 ล้านบาท และนักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวไทยมีมูลค่า 989,613.29 ล้านบาท (แผนภูมิที่ 6-7)

แผนภูมิที่ 6-7 แสดงมูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ

เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของมูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศปี พ.ศ. 2560 พบว่า มีการขยายตัวร้อยละ 10.76 ชะลอลงจากปี พ.ศ. 2559 ที่ขยายตัวร้อยละ 12.11 (แผนภูมิที่ 6-8)

แผนภูมิที่ 6-8 แสดงอัตราการขยายตัวของมูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ

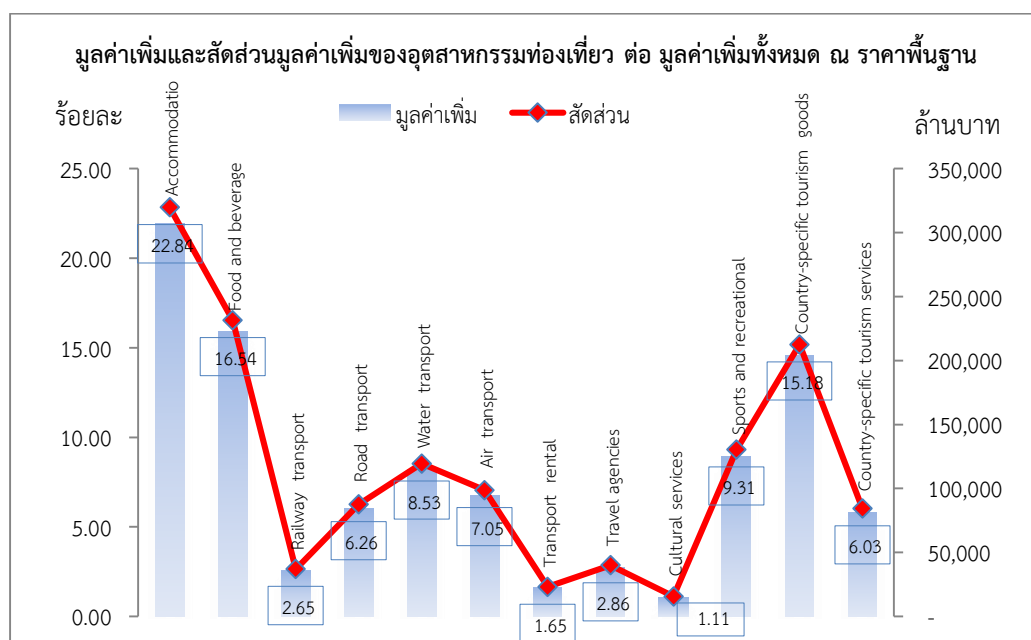
ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่น ๆ (ณ ราคาพื้นฐาน หรือ ราคาผู้ขาย) (Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices))

มูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ณ ราคาพื้นฐาน (at basic prices) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 พบว่า มีมูลค่าเท่ากับ 3,660,308.00 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries at basic prices หรือ GVATI เท่ากับ 1,345,763.29 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าจ้างแรงงาน (Wages and salary) เท่ากับ 492,949.64 ล้านบาท กำไรของผู้ประกอบการ (Operating surplus and mixed income) 619,514.00 ล้านบาท ค่าเสื่อมราคา (Depreciation) 221,489.45 ล้านบาท และภาษีสุทธิต่อมูลค่าเพิ่ม (Other indirect taxes less subsidies) มีมูลค่า 11,811 ล้านบาท

เมื่อพิจารณาค่า GVATI เป็นรายสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พบว่า สาขาการผลิตที่มีมูลค่าค่อนข้างสูงคือ สาขาที่พักอาศัยของนักท่องเที่ยว (Accommodation for visitors) มีมูลค่าเท่ากับ 307,317.00 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อมูลค่าเพิ่มทั้งหมดร้อยละ 22.84 รองลงมา คือ สาขาร้านอาหารและเครื่องดื่ม (Food and beverage serving industry) มีมูลค่าเท่ากับ 222,582.54 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อมูลค่าเพิ่มทั้งหมดร้อยละ 16.54 สาขาการขายสินค้าให้กับนักท่องเที่ยวของประเทศไทย (Retail trade of country-specific tourism characteristic goods) มีมูลค่า 204,251.65 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อมูลค่าเพิ่มทั้งหมดร้อยละ 15.18 สาขา

กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ (Sports and recreational activities) มีมูลค่า 125,320.71 ล้านบาท และสาขาการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ (Water passenger transport) มีมูลค่า 114,762.34 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อมูลค่าเพิ่มทั้งหมดร้อยละ 9.31 และ 8.53 ตามลำดับ โดยในปี พ.ศ. 2560 มูลค่าผลผลิตรวมของประเทศ เท่ากับ 35,401,705.38 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าเพิ่มเท่ากับ 14,076,846.18 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.76 (แผนภูมิที่ 6-9)

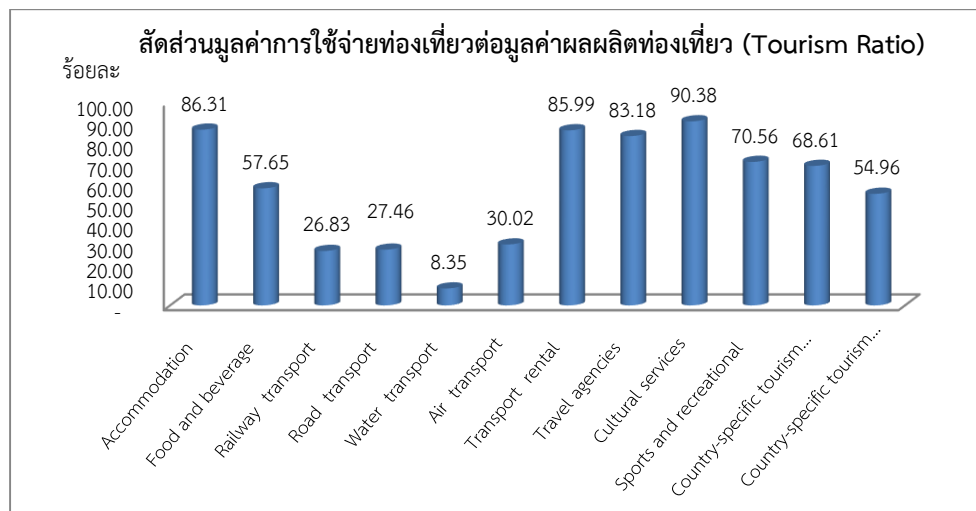
แผนภูมิที่ 6-9 แสดงมูลค่าเพิ่มและสัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อมูลค่าเพิ่มทั้งหมด ณ ราคาพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2560

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด แยกตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices))

ตารางนี้แสดงมูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งหมด (tourism ratios) พบว่ามีสัดส่วนรวมร้อยละ 57.14 ถ้าพิจารณาในสาขาที่มี tourism ratios สูง ได้แก่ สาขาการแสดงศิลปะ วัฒนธรรม (Cultural services) มี tourism ratios ร้อยละ 90.38 สาขาที่พักอาศัยของนักท่องเที่ยว (Accommodation for visitors) มี tourism ratios ร้อยละ 86.31 สาขาการเช่ารถยนต์และจักรยานยนต์โดยไม่มีคนควบคุม Transport equipment rental มี tourism ratios ร้อยละ 85.99 สาขาการบริการการท่องเที่ยว (Travel agencies and other reservation services) มี tourism ratios ร้อยละ 83.18 3 สาขากีฬาและนันทนาการ (Sports and recreational services) มี tourism ratios ร้อยละ 70.56 และสาขาการขายสินค้าให้ที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว (Country-specific tourism characteristic goods) มี tourism ratios ร้อยละ 68.61 ในขณะที่สาขาอุตสาหกรรมอื่นมี มี tourism ratios ร้อยละ 1.60 (แผนภูมิที่ 6-10)

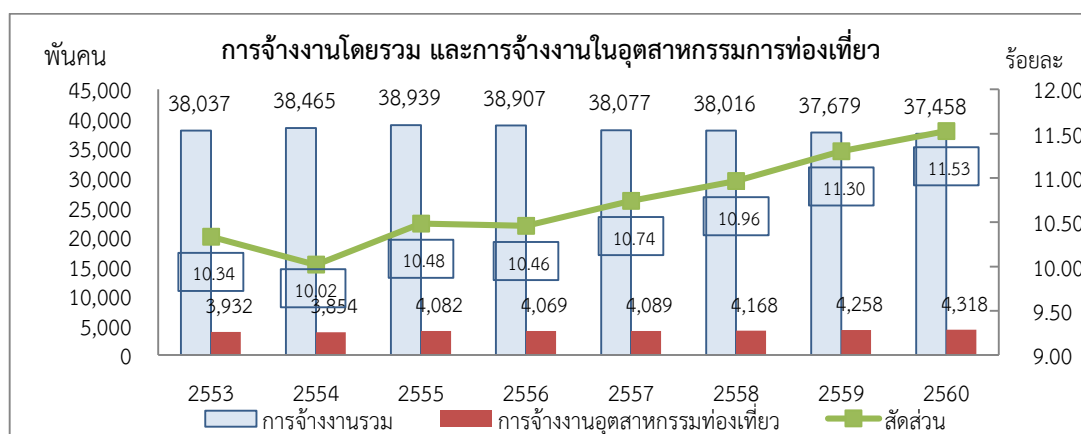
แผนภูมิที่ 6-10 สัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) ปี พ.ศ. 2560

ตารางที่ 7 การจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Employment in the tourism industries)

จำนวนการจ้างงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยววัดจากจำนวนผู้มีงานทำ โดยไม่รวมผู้ที่เป็นนายจ้างที่ทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตามการจัดหมวดหมู่ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวซึ่งได้ปรับปรุงใหม่ภายใต้หลักการของ IRTS 2008 ซึ่งข้อมูลจำนวนการจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวดังกล่าวนี้ได้รวบรวมมาจากผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ทัวราซอณาจักร ปี พ.ศ. 2560 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า มีจำนวนการจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรวมเท่ากับ 4,318,297 คน เมื่อพิจารณาการจ้างงานรวมของประเทศตามรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี พ.ศ. 2560 มีจำนวนการจ้างงานรวมของประเทศเท่ากับ 37,458,250 คน ดังนั้น สัดส่วนการจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อจำนวนการจ้างงานรวมของประเทศปี พ.ศ. 2560 เท่ากับ 11.53 เพิ่มขึ้นเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ. 2559 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 11.30 (แผนภูมิที่ 6-11)

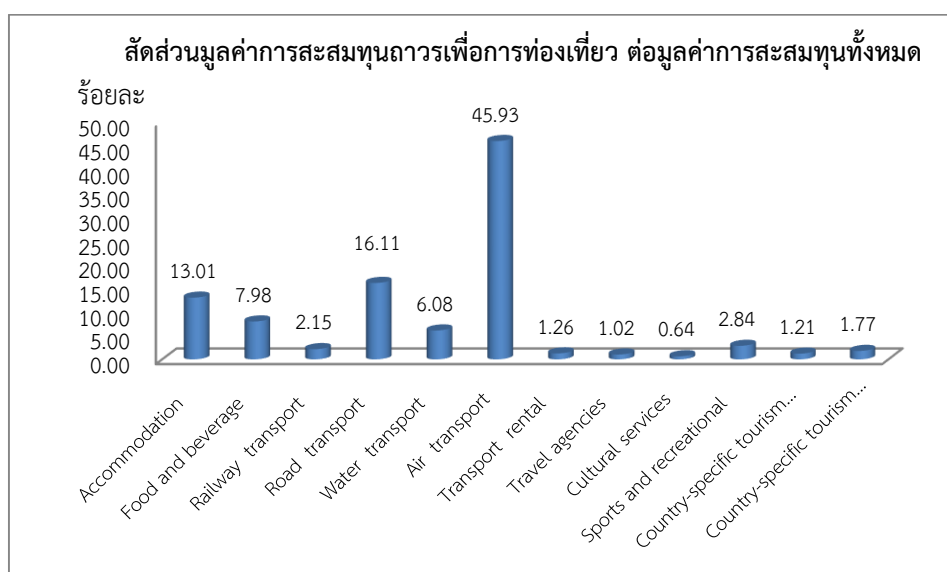
แผนภูมิที่ 6-11 แสดงการจ้างงานโดยรวมและการจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ตารางที่ 8 การสะสมทุนคงที่เพื่อการท่องเที่ยวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (Tourism gross fixed capital formation of tourism industries and other industries)

มูลค่าการสะสมทุนคงที่เพื่อการท่องเที่ยวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้ใช้จ่ายลงทุนกับเพื่อการส่งเสริม บริหาร กำกับดูแลการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 109,123,564.03 ล้านบาท สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าการลงทุนที่ค่อนข้างสูง คือ สาขา Air passenger transport มีมูลค่า 50,119,985.00 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.93 ของการสะสมทุนทั้งหมด เป็นการซื้อเครื่องบินของบริษัทการบินไทย และเครื่องบินของบริษัทเอกชน สาขาที่มีการลงทุนสูงรองลงมาคือ สาขา Road passenger transport มีมูลค่า 17,578,402.65 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนร้อยละ 16.11 ซึ่งเป็นการลงทุนซื้อยานพาหนะของภาคเอกชน สาขา Accommodation for visitor มีมูลค่า 14,191,725.36 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.01 สาขา Food and beverage serving industry มีมูลค่า 8,711,543.66 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.98 และสาขา Water passenger transport มีมูลค่า 6,637,119.91 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.08 (แผนภูมิที่ 6-12)

แผนภูมิที่ 6-12 แสดงสัดส่วนมูลค่าการสะสมทุนถาวรเพื่อการท่องเที่ยว ต่อมูลค่าการสะสมทุนทั้งหมดปี พ.ศ. 2560

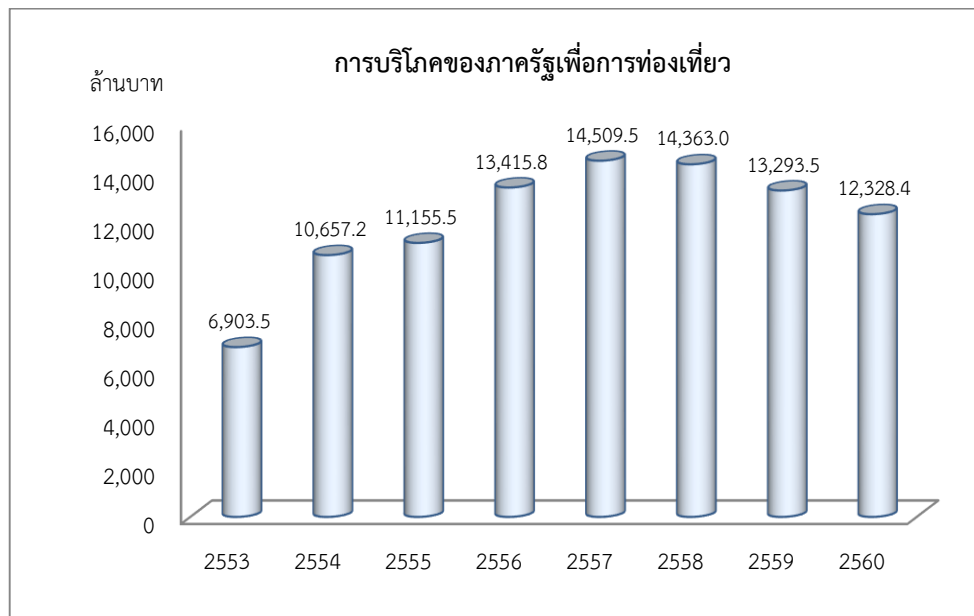

ตารางที่ 9 การบริโภคของภาครัฐเพื่อการจัดการบริการสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยวแยกตามผลิตภัณฑ์และระดับของภาครัฐ (Tourism collective consumption by products and levels of government)

ค่าใช้จ่ายของภาครัฐเพื่อการจัดการบริการสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นโดยตลอด ในขณะที่ปี พ.ศ. 2559 และ ปี พ.ศ. 2560 มีการใช้จ่ายลดลง โดยในปี พ.ศ. 2560 มีการใช้จ่ายด้านการจัดการการท่องเที่ยว มีมูลค่ารวม 12,328.43 ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 ที่มีการใช้จ่ายเท่ากับ 13,293.46 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.82

จากจำนวนการใช้จ่ายดังกล่าว รายจ่ายที่มีมูลค่าสำคัญสูงสุด คือ การใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (Tourism promotion services) มีมูลค่า 5,084.11 ล้านบาท (แผนภูมิที่ 6-13)

แผนภูมิที่ 6- 13 แสดงมูลค่าการบริโภคของภาครัฐเพื่อการท่องเที่ยว

ตารางที่ 10 ตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ทางการเงิน (Non monetary indicators)

ตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ทางการเงิน แสดงตัวชี้วัดเชิงปริมาณที่มีความสัมพันธ์กับตารางก่อนหน้าและมีความสำคัญต่อการตีความข้อมูลทางการเงินต่าง ๆ ตัวชี้วัดนี้รวมถึงจำนวนเที่ยวของการเดินทาง แยกตามรูปแบบของการท่องเที่ยว ประเภทของผู้มาเยือน ช่วงระยะเวลาของการค้างแรม อีกทั้งตัวชี้วัดทางกายภาพที่เกี่ยวกับรูปแบบของที่พักรักษาตัว รูปแบบการเดินทางเข้าประเทศ อ่างอิงของผู้เยี่ยมเยือนที่ไม่ได้มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ รวมทั้งจำนวนและขนาดของธุรกิจหรือกิจการที่เป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2560 มีผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยทั้งหมด ผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย และชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ และจากจำนวนห้องพักที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ มีนักท่องเที่ยวเข้าใช้บริการห้องพักเฉลี่ยทั้งปี หรือมีอัตราการเข้าพัก (Occupancy Rate)

Table1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	1,489,977.81	12,191.02	1,502,168.83
1. Accommodation services for visitors	527,092.44	-	527,092.44
2. Food and beverage serving services	366,216.82	8,236.28	374,453.10
3. Railway passenger transport services	14,225.49	-	14,225.49
4. Road passenger transport services	80,291.04	1,535.03	81,826.08
5. Water passenger transport services	18,605.50	-	18,605.50
6. Air passenger transport services	92,170.87	-	92,170.87
7. Transport equipment rental services	18,301.25	104.24	18,405.49
8. Travel agencies and other reservation services	50,631.92	128.89	50,760.80
9. Cultural services	22,413.52	274.69	22,688.20
10. Sports and recreational services	145,644.78	80.04	145,724.82
11. Country-specific tourism characteristic goods	122,548.58	1,094.33	123,642.90
12. Country-specific tourism characteristic services	31,835.60	737.54	32,573.13
A.2 Other consumption products	358,010.82	3,578.34	361,589.16
Total	1,847,988.63	15,769.36	1,863,757.99

Table 2

Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	577,148.53	57,756.57	634,905.09
1. Accommodation services for visitors	211,290.75	-	211,290.75
2. Food and beverage serving services	184,632.33	34,106.56	218,738.89
3. Railway passenger transport services	3,869.12	704.92	4,574.04
4. Road passenger transport services	21,078.22	4,331.94	25,410.17
5. Water passenger transport services	859.79	91.97	951.76
6. Air passenger transport services	16,930.70	167.19	17,097.89
7. Transport equipment rental services	3,219.22	81.49	3,300.71
8. Travel agencies and other reservation services	16,111.61	78.42	16,190.04
9. Cultural services	712.61	57.76	770.37
10. Sports and recreational services	10,442.74	1,437.96	11,880.70
11. Country-specific tourism characteristic goods	56,771.51	11,157.13	67,928.64
12. Country-specific tourism characteristic services	51,229.93	5,541.22	56,771.15
A.2 Other consumption products	289,495.13	65,213.07	354,708.20
Total	866,643.65	122,969.64	989,613.29

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	221,602.26	1,620.88	223,223.15
1. Accommodation services for visitors	94,056.11	0.00	94,056.11
2. Food and beverage serving services	63,504.26	542.07	64,046.33
3. Railway passenger transport services	6,544.01	1.98	6,545.99
4. Road passenger transport services	12,015.53	447.29	12,462.81
5. Water passenger transport services	176.25	0.00	176.25
6. Air passenger transport services	8,234.21	0.00	8,234.21
7. Transport equipment rental services	1,792.64	0.00	1,792.64
8. Travel agencies and other reservation services	6,555.19	130.56	6,685.75
9. Cultural services	3,115.83	33.69	3,149.52
10. Sports and recreational services	4,579.78	21.06	4,600.84
11. Country-specific tourism characteristic goods	19,047.08	382.56	19,429.65
12. Country-specific tourism characteristic services	1,981.36	61.69	2,043.04
A.2 Other consumption products	62,203.03	1,289.33	63,492.37
Total	283,805.30	2,910.21	286,715.51

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	1,502,168.83	634,905.09	2,137,073.93
1. Accommodation services for visitors	527,092.44	211,290.75	738,383.19
2. Food and beverage serving services	374,453.10	218,738.89	593,191.99
3. Railway passenger transport services	14,225.49	4,574.04	18,799.53
4. Road passenger transport services	81,826.08	25,410.17	107,236.24
5. Water passenger transport services	18,605.50	951.76	19,557.27
6. Air passenger transport services	92,170.87	17,097.89	109,268.76
7. Transport equipment rental services	18,405.49	3,300.71	21,706.20
8. Travel agencies and other reservation services	50,760.80	16,190.04	66,950.84
9. Cultural services	22,688.20	770.37	23,458.57
10. Sports and recreational services	145,724.82	11,880.70	157,605.52
11. Country-specific tourism characteristic goods	123,642.90	67,928.64	191,571.54
12. Country-specific tourism characteristic services	32,573.13	56,771.15	89,344.28
A.2 Other consumption products	361,589.16	354,708.20	716,297.36
Total	1,863,757.99	989,613.29	2,853,371.28

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2560

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													3,660,308		3,660,308
1 - Accommodation services for visitors	843,908												843,908		843,908
2 - Food and beverage serving services		981,917											981,917		981,917
3 - Railway passenger transport services			81,165										81,165		81,165
4 - Road passenger transport services				384,606									384,606		384,606
5 - Water passenger transport services					232,749								232,749		232,749
6 - Air passenger transport services						362,413							362,413		362,413
7 - Transport equipment rental services							25,200						25,200		25,200
8 - Travel agencies and other reservation services								78,687					78,687		78,687
9 - Cultural services									24,787				24,787		24,787
10 - Sports and recreational services										215,569			215,569		215,569
11 - Country-specific tourism characteristic goods											274,593		274,593		274,593
12 - Country-specific tourism characteristic services												154,715	154,715		154,715
A.2 Other consumption products														31,741,397	31,741,397
- Goods products														18,378,269	18,378,269
- Services														13,363,128	13,363,128
(I.) Total Output (at basic prices)	843,908	981,917	81,165	384,606	232,749	362,413	25,200	78,687	24,787	215,569	274,593	154,715	3,660,308	31,741,397	35,401,705
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	536,591	759,334	45,566	300,396	117,987	267,538	2,982	40,255	9,791	90,248	70,341	73,516	2,314,545	19,010,315	21,324,859
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	307,317	222,583	35,599	84,210	114,762	94,875	22,219	38,432	14,996	125,321	204,252	81,199	1,345,763	12,731,083	14,076,846
III.1 Wages and Salaries	103,651	66,641	34,586	19,555	38,099	41,257	3,895	11,055	9,447	32,882	103,574	28,306	492,949	5,013,857	5,506,805
III.2 Operating Surplus	167,681	112,280	-10,711	31,822	55,189	28,607	13,032	23,636	3,915	73,883	77,572	42,608	619,514	5,925,005	6,544,519
III.3 Depreciation	35,184	41,482	11,577	32,394	20,922	24,720	5,288	3,631	1,633	15,281	19,580	9,798	221,489	1,685,406	1,906,896
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	800	2,180	146	439	552	291	4	109	2	3,276	3,525	487	11,811	106,815	118,627

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2560

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	3,660,308		79,821		3,740,128	2,137,074	57.14
1 - Accommodation services for visitors	843,908		11,605		855,513	738,383	86.31
2 - Food and beverage serving services	981,917		47,119		1,029,036	593,192	57.65
3 - Railway passenger transport services	81,165		-11,087		70,077	18,800	26.83
4 - Road passenger transport services	384,606		5,879		390,485	107,236	27.46
5 - Water passenger transport services	232,749		1,454		234,204	19,557	8.35
6 - Air passenger transport services	362,413		1,559		363,972	109,269	30.02
7 - Transport equipment rental services	25,200		41		25,241	21,706	85.99
8 - Travel agencies and other reservation services	78,687		1,799		80,486	66,951	83.18
9 - Cultural services	24,787		1,168		25,954	23,459	90.38
10 - Sports and recreational services	215,569		7,798		223,367	157,606	70.56
11 - Country-specific tourism characteristic goods	274,593		4,646		279,239	191,572	68.61
12 - Country-specific tourism characteristic services	154,715		7,840		162,554	89,344	54.96
A.2 Other consumption products	31,741,397	8,397,737	1,283,166	3,392,049	44,814,350	716,297	1.60
- Goods products	18,378,269	6,815,779	742,953	3,392,049	29,329,050		
- Services	13,363,128	1,581,958	540,213		15,485,299		
(I.) Total Output (at basic prices)	35,401,705	8,397,737	1,362,987	3,392,049	48,554,478	2,853,371	5.88
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	21,324,859						
(III. = I - II.) Total Gross Value Added (at basic prices)	14,076,846						
III.1 Wages and Salaries	5,506,805						
III.2 Operating Surplus	6,544,519						
III.3 Depreciation	1,906,896						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	118,627						

Table 7

Employment in the tourism industries (TSA : RMF 2008 Table 7)

unit : person

Tourism industries	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560
Accommodation for visitors	348,492	404,849	470,371	494,636	503,854	516,100	532,616	541,846
Food and beverage serving industry	2,314,475	2,142,755	2,119,879	2,083,304	2,100,865	2,129,419	2,198,336	2,236,434
Railway passenger transport	15,041	16,405	16,585	16,801	17,053	17,104	17,125	17,248
Road passenger transport	553,872	526,577	589,902	588,819	584,990	592,857	594,042	598,860
Water passenger transport	29,608	31,829	34,630	37,574	40,661	44,127	44,184	44,635
Air passenger transport	30,493	35,128	39,618	44,071	47,081	51,094	51,963	52,898
Transport equipment rental	5,851	6,468	9,856	8,488	10,580	11,482	11,505	11,557
Travel agencies and other reservation services industry	40,016	47,721	57,412	68,223	64,504	70,003	70,843	71,416
Cultural industry	69,155	62,938	59,899	52,685	52,645	54,595	54,873	55,258
Sports and recreational industry	127,300	164,682	246,650	252,793	258,431	265,367	265,924	267,817
Retail trade of country-specific tourism characteristic goods	287,783	291,812	294,362	259,396	240,648	241,851	242,117	243,403
Country-specific tourism industries	109,513	122,983	143,275	162,588	168,070	174,084	174,293	176,925
Total employed in tourism industries	3,931,599	3,854,147	4,082,439	4,069,378	4,089,382	4,168,083	4,257,821	4,318,297
Total employed	38,037,342	38,464,667	38,939,130	38,906,889	38,077,429	38,016,169	37,679,348	37,458,250
Total employed in tourism industries/Total employed	10.34	10.02	10.48	10.46	10.74	10.96	11.30	11.53

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 8
Tourism gross fixed capital formation of tourism industries and other industries 2560

Unit : Thousand Bath

Products	Tourism Industries													Other industries	Tourism gross fixed capital formation (8.15) = (8.13) + (8.14)
	1- Accommodation for visitors (8.1)	2- Food and beverage serving industry (8.2)	3- Railway passenger transport (8.3)	4- Road passenger transport (8.4)	5- Water passenger transport (8.5)	6- Air passenger transport (8.6)	7- Transport equipment rental (8.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (8.8)	9- Cultural industry (8.9)	10- Sports and recreational industry (8.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (8.11)	12- Country-specific tourism industries (8.12)	Total (8.13)		
I. Tourism specific fixed assets															
1. Accommodation for visitors															
1.1 Hotels and other accommodation facilities for visitors	8,628,041	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,628,041	-	8,628,041
1.2 Vacation homes under full ownership	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3 Vacation homes under other forms of ownership	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Other non-residential buildings and structures proper to tourism industries	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1 Restaurants and similar buildings for food and beverage serving services	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,406,654	-	4,406,654
2.2 Buildings and infrastructure for the long distance transport of passengers	-	-	2,038,981	3,110,566	1,276,456	505,539	387,908	427,215	-	-	-	-	7,746,665	-	7,746,665
2.3 Building for cultural and similar services mainly for use by visitors	-	-	-	-	-	-	-	-	680,903	2,311,808	-	1,119,905	4,112,616	-	4,112,616
2.4 facilities for sport, recreation and entertainment	-	-	-	-	-	-	-	-	-	545,272	-	-	545,272	-	545,272
2.5 Other facilities and structures	-	-	-	859,472	-	25,600	-	-	14,800	137,235	3,994	-	1,041,101	-	1,041,101

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 8
Tourism gross fixed capital formation of tourism industries and other industries 2560

Products	Tourism Industries													Other industries	Tourism gross fixed capital formation (8.15) = (8.13) + (8.14)
	1- Accommodation for visitors (8.1)	2- Food and beverage serving industry (8.2)	3- Railway passenger transport (8.3)	4- Road passenger transport (8.4)	5- Water passenger transport (8.5)	6- Air passenger transport (8.6)	7- Transport equipment rental (8.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (8.8)	9- Cultural industry (8.9)	10- Sports and recreational industry (8.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (8.11)	12- Country-specific tourism industries (8.12)	Total (8.13)		
3. Passenger transport equipment for tourism purposes													-		-
3.1 Land (including road and rail)	507,954	10,287	-	13,350,601	-	12,891	887,583	511,959	1,526	4,060	7,782	-	15,294,643	-	15,294,643
3.2 Sea	-	-	-	-	5,196,532	-	-	-	-	-	-	-	5,196,532	-	5,196,532
3.3 Air	-	-	-	-	-	42,575,000	-	-	-	-	-	-	42,575,000	-	42,575,000
4. Other machinery and equipment specialized for the production of tourism characteristic products	5,055,730	4,294,603	306,167	257,764	164,132	7,000,955	96,812	174,539	1,658	103,988	1,304,542	816,151	19,577,040	-	19,577,040
5. Improvement of land used for tourism purposes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Investment by the tourism industries in other non tourism specific produced assets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total (I. + II.)	14,191,725	8,711,544	2,345,148	17,578,403	6,637,120	50,119,985	1,372,303	1,113,713	698,886	3,102,363	1,316,318	1,936,056	109,123,564	-	109,123,564

Table 9
 (Tourism collective consumption by products and levels of government)

Unit : Bath

Products	Tourism collective consumption							
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559r	2560
85561 Tourism promotion services	4,549,792,000	5,243,830,500	4,807,739,900	5,590,968,700	6,122,034,600	6,514,397,200	5,078,273,200	5,084,119,800
91136 Public administrative services related to tourism affairs	1,349,288,700	3,115,286,700	4,296,619,700	5,384,469,100	6,278,929,300	3,005,330,600	4,399,339,800	3,887,162,100
91260 Police and fire protection services	48,164,306	51,188,649	54,995,000	92,230,000	97,788,900	225,015,000	669,390,600	451,302,600
Other	na	2,246,873,751	1,996,134,400	2,348,167,600	2,010,758,600	4,618,229,700	3,146,462,500	2,905,854,500
Total	6,903,522,500	10,657,179,600	11,155,489,000	13,415,835,400	14,509,511,400	14,362,972,500	13,293,466,100	12,328,439,000

2. การปรับปรุงบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึงปี พ.ศ. 2559

ในการปรับปรุงบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยย้อนหลัง ได้มีการปรับปรุงตารางที่ 1-ตารางที่ 6 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2559 ตามข้อมูลรายงานสถิติการท่องเที่ยวของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตารางที่ 7 ปรับปรุงข้อมูลการจ้างงานรวมแต่ละปีตามข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรที่รายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และตารางที่ 9 ปี พ.ศ. 2559 ปรับปรุงตามข้อมูลรายงานงบประมาณรายจ่ายของสำนักงบประมาณ ส่วนตารางที่ 8 และตารางที่ 10 ได้เริ่มจัดทำปี พ.ศ. 2557 และไม่มีการปรับปรุง โดยมีรายละเอียดดังนี้

Table1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2553r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	386,984.00	2,088.07	389,072.07
1. Accommodation services for visitors	118,323.69	-	118,323.69
2. Food and beverage serving services	117,774.03	1,622.32	119,396.35
3. Railway passenger transport services	839.73	-	839.73
4. Road passenger transport services	29,545.06	118.52	29,663.58
5. Water passenger transport services	4,140.10	-	4,140.10
6. Air passenger transport services	56,668.61	-	56,668.61
7. Transport equipment rental services	6,412.81	49.81	6,462.62
8. Travel agencies and other reservation services	12,552.82	12.82	12,565.64
9. Cultural services	2,366.90	11.26	2,378.16
10. Sports and recreational services	11,772.64	13.71	11,786.35
11. Country-specific tourism characteristic goods	19,102.56	141.31	19,243.87
12. Country-specific tourism characteristic services	7,485.05	118.32	7,603.37
A.2 Other consumption products	157,111.83	625.72	157,737.55
Total	544,095.83	2,713.79	546,809.62

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2553r

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	276,268.67	33,180.73	309,449.40
1. Accommodation services for visitors	95,663.31	-	95,663.31
2. Food and beverage serving services	79,722.64	16,807.91	96,530.55
3. Railway passenger transport services	1,817.04	166.86	1,983.90
4. Road passenger transport services	7,832.94	1,853.58	9,686.52
5. Water passenger transport services	580.46	49.53	629.99
6. Air passenger transport services	7,062.86	64.30	7,127.16
7. Transport equipment rental services	1,721.91	28.21	1,750.12
8. Travel agencies and other reservation services	10,007.95	25.12	10,033.07
9. Cultural services	333.52	23.89	357.41
10. Sports and recreational services	5,360.08	744.30	6,104.37
11. Country-specific tourism characteristic goods	18,295.77	6,914.23	25,210.00
12. Country-specific tourism characteristic services	47,870.20	6,502.80	54,373.00
A.2 Other consumption products	92,574.62	27,869.91	120,444.53
Total	368,843.29	61,050.64	429,893.93

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2553r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	94,933.45	1,403.95	96,337.40
1. Accommodation services for visitors	43,680.33	0.00	43,680.33
2. Food and beverage serving services	27,267.88	255.83	27,523.71
3. Railway passenger transport services	2,307.00	0.57	2,307.57
4. Road passenger transport services	6,305.23	255.83	6,561.06
5. Water passenger transport services	30.02	0.00	30.02
6. Air passenger transport services	2,135.76	0.00	2,135.76
7. Transport equipment rental services	767.47	0.00	767.47
8. Travel agencies and other reservation services	2,378.23	255.83	2,634.06
9. Cultural services	1,364.81	255.83	1,620.64
10. Sports and recreational services	726.63	8.21	734.84
11. Country-specific tourism characteristic goods	6,900.36	355.83	7,256.19
12. Country-specific tourism characteristic services	1,069.73	16.02	1,085.75
A.2 Other consumption products	26,545.55	1,678.05	28,223.60
Total	121,479.00	3,082.00	124,561.00

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2553r

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	389,072.07	309,449.40	698,521.47
1. Accommodation services for visitors	118,323.69	95,663.31	213,987.00
2. Food and beverage serving services	119,396.35	96,530.55	215,926.90
3. Railway passenger transport services	839.73	1,983.90	2,823.63
4. Road passenger transport services	29,663.58	9,686.52	39,350.10
5. Water passenger transport services	4,140.10	629.99	4,770.09
6. Air passenger transport services	56,668.61	7,127.16	63,795.77
7. Transport equipment rental services	6,462.62	1,750.12	8,212.74
8. Travel agencies and other reservation services	12,565.64	10,033.07	22,598.71
9. Cultural services	2,378.16	357.41	2,735.57
10. Sports and recreational services	11,786.35	6,104.37	17,890.72
11. Country-specific tourism characteristic goods	19,243.87	25,210.00	44,453.87
12. Country-specific tourism characteristic services	7,603.37	54,373.00	61,976.37
A.2 Other consumption products	157,737.55	120,444.53	278,182.07
Total	546,809.62	429,893.93	976,703.55

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) 2553r

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at basic prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													1,677,329		1,677,329
1 - Accommodation services for visitors	273,746												273,746		273,746
2 - Food and beverage serving services		524,778											524,778		524,778
3 - Railway passenger transport services			17,019										17,019		17,019
4 - Road passenger transport services				160,541									160,541		160,541
5 - Water passenger transport services					83,254								83,254		83,254
6 - Air passenger transport services						263,027							263,027		263,027
7 - Transport equipment rental services							10,379						10,379		10,379
8 - Travel agencies and other reservation services								24,408					24,408		24,408
9 - Cultural services									2,886				2,886		2,886
10 - Sports and recreational services										33,820			33,820		33,820
11 - Country-specific tourism characteristic goods											165,790		165,790		165,790
12 - Country-specific tourism characteristic services												117,682	117,682		117,682
A.2 Other consumption products													0	23,995,8	23,995,897
- Goods products													0	13,987,7	13,987,781
- Services													0	10,008,1	10,008,116
(I.) Total Output (at basic prices)	273,746	524,778	17,019	160,541	83,254	263,027	10,379	24,408	2,886	33,820	165,790	117,682	1,677,329	23,995,8	25,673,227
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	172,338	389,935	9,521	127,134	43,636	213,487	1,180	14,269	1,313	12,829	45,219	55,085	1,085,945	14,601,4	15,687,384
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	101,408	134,843	7,498	33,407	39,618	49,541	9,199	10,138	1,573	20,991	120,570	62,597	591,384	9,438,82	10,030,206
III.1 Wages and Salaries	21,956	38,618	7,219	8,192	13,647	24,466	1,604	3,430	759	5,084	62,678	21,672	209,326	3,404,72	3,614,054
III.2 Operating Surplus	63,777	66,798	-2,246	11,479	18,283	12,186	5,415	5,552	621	11,607	44,291	32,777	270,540	4,741,34	5,011,884
III.3 Depreciation	15,396	28,147	2,417	13,549	7,483	12,771	2,178	1,127	193	3,105	11,849	7,417	105,630	1,214,72	1,320,354
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	279	1,281	108	187	205	118	1	30	0	1,195	1,753	730	5,887	78,027	83,914

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2553r

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	1,677,329		47,891		1,725,220	698,522	40.49
1 - Accommodation services for visitors	273,746		5,880		279,626	213,987	76.53
2 - Food and beverage serving services	524,778		27,070		551,848	215,927	39.13
3 - Railway passenger transport services	17,019		-2,470		14,549	2,824	19.41
4 - Road passenger transport services	160,541		4,559		165,100	39,350	23.83
5 - Water passenger transport services	83,254		1,083		84,337	4,770	5.66
6 - Air passenger transport services	263,027		4,022		267,049	63,796	23.89
7 - Transport equipment rental services	10,379		32		10,411	8,213	78.89
8 - Travel agencies and other reservation services	24,408		970		25,378	22,599	89.05
9 - Cultural services	2,886		109		2,995	2,736	91.35
10 - Sports and recreational services	33,820		427		34,247	17,891	52.24
11 - Country-specific tourism characteristic goods	165,790		4,094		169,884	44,454	26.17
12 - Country-specific tourism characteristic services	117,682		2,115		119,797	61,976	51.73
A.2 Other consumption products	23,995,897	6,567,498	730,049	2,682,877	33,976,321	278,182	0.82
- Goods products	13,987,781	5,259,458	422,698	2,682,877	22,352,814		
- Services	10,008,116	1,308,040	307,351		11,623,507		
(I.) Total Output (at basic prices)	25,673,227	6,567,498	777,940	2,682,877	35,701,542	976,704	2.57
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	15,687,384						
(III. = I - II.) Total Gross Value Added (at basic prices)	10,030,206						
III.1 Wages and Salaries	3,614,054						
III.2 Operating Surplus	5,011,884						
III.3 Depreciation	1,320,354						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	83,914						

Table1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2554r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	491,611.13	2,730.14	494,341.27
1. Accommodation services for visitors	155,855.75	-	155,855.75
2. Food and beverage serving services	156,581.00	2,076.16	158,657.16
3. Railway passenger transport services	1,089.94	-	1,089.94
4. Road passenger transport services	38,348.71	166.94	38,515.65
5. Water passenger transport services	5,373.74	-	5,373.74
6. Air passenger transport services	57,247.21	-	57,247.21
7. Transport equipment rental services	6,930.15	54.11	6,984.26
8. Travel agencies and other reservation services	15,663.10	14.92	15,678.02
9. Cultural services	4,606.16	15.16	4,621.32
10. Sports and recreational services	13,742.45	18.23	13,760.68
11. Country-specific tourism characteristic goods	27,191.67	188.91	27,380.58
12. Country-specific tourism characteristic services	8,981.25	195.71	9,176.96
A.2 Other consumption products	234,279.30	813.01	235,092.31
Total	725,890.43	3,543.15	729,433.58

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2554r

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	307,771.83	35,948.10	343,719.93
1. Accommodation services for visitors	100,342.25	-	100,342.25
2. Food and beverage serving services	96,670.50	18,634.25	115,304.75
3. Railway passenger transport services	2,328.21	158.32	2,486.53
4. Road passenger transport services	8,469.61	2,042.20	10,511.81
5. Water passenger transport services	641.22	52.21	693.43
6. Air passenger transport services	8,024.86	78.56	8,103.42
7. Transport equipment rental services	1,954.62	25.05	1,979.67
8. Travel agencies and other reservation services	11,938.59	28.02	11,966.61
9. Cultural services	403.09	23.92	427.01
10. Sports and recreational services	5,260.60	714.14	5,974.74
11. Country-specific tourism characteristic goods	24,017.49	7,604.22	31,621.71
12. Country-specific tourism characteristic services	47,720.79	6,587.21	54,308.00
A.2 Other consumption products	131,730.38	31,974.54	163,704.92
Total	439,502.21	67,922.64	507,424.85

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2554r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	97,311.26	1,603.80	98,915.06
1. Accommodation services for visitors	43,764.28	0.00	43,764.28
2. Food and beverage serving services	27,459.10	308.60	27,767.70
3. Railway passenger transport services	2,500.82	0.87	2,501.69
4. Road passenger transport services	6,924.94	233.22	7,158.16
5. Water passenger transport services	35.71	0.00	35.71
6. Air passenger transport services	2,462.63	0.00	2,462.63
7. Transport equipment rental services	1,090.17	0.00	1,090.17
8. Travel agencies and other reservation services	2,523.47	273.83	2,797.30
9. Cultural services	1,572.19	261.27	1,833.46
10. Sports and recreational services	744.37	9.85	754.22
11. Country-specific tourism characteristic goods	6,990.10	495.75	7,485.85
12. Country-specific tourism characteristic services	1,243.48	20.41	1,263.89
A.2 Other consumption products	25,162.80	2,110.12	27,272.92
Total	122,474.06	3,713.92	126,187.98

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2554r

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	494,341.27	343,719.93	838,061.20
1. Accommodation services for visitors	155,855.75	100,342.25	256,198.00
2. Food and beverage serving services	158,657.16	115,304.75	273,961.91
3. Railway passenger transport services	1,089.94	2,486.53	3,576.47
4. Road passenger transport services	38,515.65	10,511.81	49,027.46
5. Water passenger transport services	5,373.74	693.43	6,067.17
6. Air passenger transport services	57,247.21	8,103.42	65,350.63
7. Transport equipment rental services	6,984.26	1,979.67	8,963.93
8. Travel agencies and other reservation services	15,678.02	11,966.61	27,644.63
9. Cultural services	4,621.32	427.01	5,048.33
10. Sports and recreational services	13,760.68	5,974.74	19,735.42
11. Country-specific tourism characteristic goods	27,380.58	31,621.71	59,002.29
12. Country-specific tourism characteristic services	9,176.96	54,308.00	63,484.96
A.2 Other consumption products	235,092.31	163,704.92	398,797.23
Total	729,433.58	507,424.85	1,236,858.43

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) 2554r

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													1,899,970		1,899,970
1 - Accommodation services for visitors	338,487												338,487		338,487
2 - Food and beverage serving services		546,483											546,483		546,483
3 - Railway passenger transport services			21,721										21,721		21,721
4 - Road passenger transport services				204,529									204,529		204,529
5 - Water passenger transport services					142,156								142,156		142,156
6 - Air passenger transport services						263,553							263,553		263,553
7 - Transport equipment rental services							10,856						10,856		10,856
8 - Travel agencies and other reservation services								31,242					31,242		31,242
9 - Cultural services									5,445				5,445		5,445
10 - Sports and recreational services										37,810			37,810		37,810
11 - Country-specific tourism characteristic goods											175,254		175,254		175,254
12 - Country-specific tourism characteristic services												122,433	122,433		122,433
A.2 Other consumption products														24,757.8	24,757.898
- Goods products														13,936.7	13,936.791
- Services														10,821.1	10,821.108
(I.) Total Output (at basic prices)	338,487	546,483	21,721	204,529	142,156	263,553	10,856	31,242	5,445	37,810	175,254	122,433	1,899,970	24,757.8	26,657,868
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	213,096	406,063	12,151	161,969	74,508	213,914	1,234	18,264	2,477	14,342	47,801	57,309	1,223,128	15,038.3	16,261,433
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	125,391	140,421	9,570	42,561	67,648	49,640	9,622	12,977	2,968	23,468	127,453	65,124	676,842	9,719.59	10,396,435
III.1 Wages and Salaries	27,149	40,215	7,371	10,437	23,302	24,515	1,678	4,390	1,433	5,684	66,256	22,547	234,977	3,695.01	3,929,991
III.2 Operating Surplus	78,860	69,561	-2,866	14,625	31,219	12,210	5,665	7,107	1,172	12,976	46,819	34,100	311,447	4,886.61	5,198,058
III.3 Depreciation	19,037	29,311	3,084	17,261	12,777	12,796	2,278	1,442	364	3,471	12,525	7,717	122,064	1,057.55	1,179,613
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	345	1,334	138	238	350	118	1	39	0	1,336	1,853	760	6,512	80,418	86,929

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2554r

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	1,899,970		56,047		1,956,017	838,061	42.85
1 - Accommodation services for visitors	338,487		6,881		345,369	256,198	74.18
2 - Food and beverage serving services	546,483		31,680		578,163	273,962	47.38
3 - Railway passenger transport services	21,721		-2,891		18,830	3,576	18.99
4 - Road passenger transport services	204,529		5,335		209,865	49,027	23.36
5 - Water passenger transport services	142,156		1,267		143,424	6,067	4.23
6 - Air passenger transport services	263,553		4,707		268,260	65,351	24.36
7 - Transport equipment rental services	10,856		37		10,894	8,964	82.29
8 - Travel agencies and other reservation services	31,242		1,135		32,377	27,645	85.38
9 - Cultural services	5,445		128		5,573	5,048	90.59
10 - Sports and recreational services	37,810		500		38,310	19,735	51.51
11 - Country-specific tourism characteristic goods	175,254		4,791		180,045	59,002	32.77
12 - Country-specific tourism characteristic services	122,433		2,475		124,908	63,485	50.83
A.2 Other consumption products	24,757,898	7,781,469	854,376	2,757,409	36,151,153	398,797	1.10
- Goods products	13,936,791	6,376,152	378,489	2,757,409	23,448,840		
- Services	10,821,108	1,405,317	475,888		12,702,312		
(I.) Total Output (at basic prices)	26,657,868	7,781,469	910,423	2,757,409	38,107,169	1,236,858	3.25
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	16,261,433						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	10,396,435						
III.1 Wages and Salaries	3,929,991						
III.2 Operating Surplus	5,198,058						
III.3 Depreciation	1,179,613						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	86,929						

Table1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2555r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	615,868.93	3,430.27	619,299.20
1. Accommodation services for visitors	203,763.69	-	203,763.69
2. Food and beverage serving services	199,856.36	2,529.44	202,385.80
3. Railway passenger transport services	1,369.09	-	1,369.09
4. Road passenger transport services	48,005.40	294.37	48,299.77
5. Water passenger transport services	6,750.01	-	6,750.01
6. Air passenger transport services	58,621.62	-	58,621.62
7. Transport equipment rental services	7,735.12	62.31	7,797.43
8. Travel agencies and other reservation services	19,131.86	15.75	19,147.61
9. Cultural services	6,191.13	19.81	6,210.94
10. Sports and recreational services	14,236.03	23.52	14,259.55
11. Country-specific tourism characteristic goods	39,229.96	243.16	39,473.12
12. Country-specific tourism characteristic services	10,978.66	241.91	11,220.57
A.2 Other consumption products	319,630.35	1,016.55	320,646.90
Total	935,499.28	4,446.82	939,946.10

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2555r

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	363,102.85	38,493.68	401,596.53
1. Accommodation services for visitors	124,466.10	-	124,466.10
2. Food and beverage serving services	114,198.96	19,394.41	133,593.37
3. Railway passenger transport services	3,139.03	222.55	3,361.58
4. Road passenger transport services	8,504.15	2,153.21	10,657.36
5. Water passenger transport services	694.11	47.11	741.22
6. Air passenger transport services	8,010.38	87.62	8,098.00
7. Transport equipment rental services	2,062.82	28.97	2,091.79
8. Travel agencies and other reservation services	10,211.95	22.43	10,234.38
9. Cultural services	452.05	30.46	482.51
10. Sports and recreational services	5,125.50	775.97	5,901.47
11. Country-specific tourism characteristic goods	36,365.27	8,847.30	45,212.57
12. Country-specific tourism characteristic services	49,872.52	6,883.65	56,756.17
A.2 Other consumption products	155,273.60	36,827.12	192,100.72
Total	518,376.45	75,320.80	593,697.25

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2555r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	110,024.37	1,672.44	111,696.81
1. Accommodation services for visitors	48,800.50	0.00	48,800.50
2. Food and beverage serving services	31,386.05	340.48	31,726.53
3. Railway passenger transport services	3,070.12	0.97	3,071.09
4. Road passenger transport services	7,260.15	272.66	7,532.81
5. Water passenger transport services	40.84	0.00	40.84
6. Air passenger transport services	3,001.33	0.00	3,001.33
7. Transport equipment rental services	1,724.35	0.00	1,724.35
8. Travel agencies and other reservation services	2,891.80	295.38	3,187.18
9. Cultural services	2,084.09	288.68	2,372.77
10. Sports and recreational services	858.17	12.32	870.49
11. Country-specific tourism characteristic goods	7,391.49	441.61	7,833.10
12. Country-specific tourism characteristic services	1,515.48	20.34	1,535.82
A.2 Other consumption products	27,837.00	2,062.99	29,899.99
Total	137,861.37	3,735.43	141,596.80

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2555r

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	619,299.20	401,596.53	1,020,895.73
1. Accommodation services for visitors	203,763.69	124,466.10	328,229.79
2. Food and beverage serving services	202,385.80	133,593.37	335,979.17
3. Railway passenger transport services	1,369.09	3,361.58	4,730.67
4. Road passenger transport services	48,299.77	10,657.36	58,957.13
5. Water passenger transport services	6,750.01	741.22	7,491.23
6. Air passenger transport services	58,621.62	8,098.00	66,719.62
7. Transport equipment rental services	7,797.43	2,091.79	9,889.22
8. Travel agencies and other reservation services	19,147.61	10,234.38	29,381.99
9. Cultural services	6,210.94	482.51	6,693.45
10. Sports and recreational services	14,259.55	5,901.47	20,161.02
11. Country-specific tourism characteristic goods	39,473.12	45,212.57	84,685.69
12. Country-specific tourism characteristic services	11,220.57	56,756.17	67,976.74
A.2 Other consumption products	320,646.90	192,100.72	512,747.62
Total	939,946.10	593,697.25	1,533,643.35

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) 2555r

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													2,183,304		2,183,304
1 - Accommodation services for visitors	420,733												420,733		420,733
2 - Food and beverage serving services		632,483											632,483		632,483
3 - Railway passenger transport services			27,338										27,338		27,338
4 - Road passenger transport services				233,647									233,647		233,647
5 - Water passenger transport services					173,598								173,598		173,598
6 - Air passenger transport services						283,776							283,776		283,776
7 - Transport equipment rental services							11,979						11,979		11,979
8 - Travel agencies and other reservation services								32,612					32,612		32,612
9 - Cultural services									7,066				7,066		7,066
10 - Sports and recreational services										38,780			38,780		38,780
11 - Country-specific tourism characteristic goods											197,693		197,693		197,693
12 - Country-specific tourism characteristic services												123,599	123,599		123,599
A.2 Other consumption products													0	26,806,1	26,806,195
- Goods products													0	15,726,7	15,726,760
- Services													0	11,079,4	11,079,436
(I.) Total Output (at basic prices)	420,733	632,483	27,338	233,647	173,598	283,776	11,979	32,612	7,066	38,780	197,693	123,599	2,183,304	26,806,1	28,989,500
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	264,874	469,965	15,294	185,027	90,988	230,327	1,362	19,066	3,214	14,710	53,921	57,855	1,406,602	16,258,6	17,665,234
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	155,859	162,519	12,044	48,620	82,610	53,449	10,617	13,547	3,851	24,070	143,772	65,744	776,702	10,547,5	11,324,266
III.1 Wages and Salaries	33,745	46,543	11,596	11,923	28,456	26,396	1,852	4,583	1,859	5,830	74,740	22,762	270,285	4,115,25	4,385,538
III.2 Operating Surplus	98,021	80,507	-3,607	16,707	38,124	13,147	6,251	7,418	1,520	13,309	52,814	34,425	358,636	5,091,93	5,450,566
III.3 Depreciation	23,663	33,924	3,882	19,718	15,603	13,778	2,514	1,505	472	3,560	14,129	7,790	140,538	1,253,11	1,393,652
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	429	1,544	173	272	427	127	1	40	0	1,371	2,090	767	7,242	87,268	94,510

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2555r

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	2,183,304		63,103		2,246,407	1,020,896	45.45
1 - Accommodation services for visitors	420,733		7,748		428,481	328,230	76.60
2 - Food and beverage serving services	632,483		35,669		668,152	335,979	50.28
3 - Railway passenger transport services	27,338		-3,255		24,083	4,731	19.64
4 - Road passenger transport services	233,647		6,007		239,654	58,957	24.60
5 - Water passenger transport services	173,598		1,427		175,025	7,491	4.28
6 - Air passenger transport services	283,776		5,300		289,075	66,720	23.08
7 - Transport equipment rental services	11,979		42		12,021	9,889	82.26
8 - Travel agencies and other reservation services	32,612		1,278		33,890	29,382	86.70
9 - Cultural services	7,066		144		7,209	6,693	92.85
10 - Sports and recreational services	38,780		563		39,343	20,161	51.24
11 - Country-specific tourism characteristic goods	197,693		5,394		203,088	84,686	41.70
12 - Country-specific tourism characteristic services	123,599		2,787		126,386	67,977	53.79
A.2 Other consumption products	26,806,195	8,492,424	961,942	2,847,712	39,108,273	512,748	1.31
- Goods products	15,726,760	7,073,389	419,407	2,847,712	26,067,267		
- Services	11,079,436	1,419,035	542,535		13,041,006		
(I.) Total Output (at basic prices)	28,989,500	8,492,424	1,025,045	2,847,712	41,354,681	1,533,644	3.71
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	17,665,234						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	11,324,266						
III.1 Wages and Salaries	4,385,538						
III.2 Operating Surplus	5,450,566						
III.3 Depreciation	1,393,652						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	94,510						

Table1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	765,634.34	4,361.01	769,995.35
1. Accommodation services for visitors	262,546.67	-	262,546.67
2. Food and beverage serving services	251,339.58	3,100.24	254,439.82
3. Railway passenger transport services	4,021.15	-	4,021.15
4. Road passenger transport services	58,511.76	429.58	58,941.34
5. Water passenger transport services	8,209.67	-	8,209.67
6. Air passenger transport services	59,147.55	-	59,147.55
7. Transport equipment rental services	8,781.06	76.46	8,857.52
8. Travel agencies and other reservation services	25,689.92	18.75	25,708.67
9. Cultural services	8,011.92	26.29	8,038.21
10. Sports and recreational services	19,158.71	28.67	19,187.38
11. Country-specific tourism characteristic goods	46,856.16	346.88	47,203.04
12. Country-specific tourism characteristic services	13,360.19	334.14	13,694.33
A.2 Other consumption products	376,712.49	1,173.59	377,886.08
Total	1,142,346.83	5,534.60	1,147,881.43

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	406,095.64	40,458.12	446,553.76
1. Accommodation services for visitors	141,420.58	-	141,420.58
2. Food and beverage serving services	131,821.72	21,194.00	153,015.72
3. Railway passenger transport services	3,524.67	325.85	3,850.52
4. Road passenger transport services	9,568.03	2,023.45	11,591.48
5. Water passenger transport services	714.27	48.82	763.09
6. Air passenger transport services	9,025.24	94.78	9,120.01
7. Transport equipment rental services	2,109.60	34.80	2,144.40
8. Travel agencies and other reservation services	10,252.72	20.59	10,273.31
9. Cultural services	545.93	33.16	579.09
10. Sports and recreational services	4,971.49	793.64	5,765.13
11. Country-specific tourism characteristic goods	43,872.00	8,857.13	52,729.13
12. Country-specific tourism characteristic services	48,269.40	7,031.90	55,301.30
A.2 Other consumption products	195,879.12	43,232.01	239,111.13
Total	601,974.76	83,690.12	685,664.89

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	110,817.66	1,256.27	112,073.92
1. Accommodation services for visitors	47,967.55	0.00	47,967.55
2. Food and beverage serving services	31,294.63	391.70	31,686.33
3. Railway passenger transport services	3,164.18	1.00	3,165.18
4. Road passenger transport services	7,370.11	259.52	7,629.63
5. Water passenger transport services	54.77	0.00	54.77
6. Air passenger transport services	3,471.64	0.00	3,471.64
7. Transport equipment rental services	2,234.42	0.00	2,234.42
8. Travel agencies and other reservation services	3,023.59	63.28	3,086.87
9. Cultural services	2,385.94	2.22	2,388.16
10. Sports and recreational services	853.97	12.92	866.89
11. Country-specific tourism characteristic goods	7,422.07	489.70	7,911.77
12. Country-specific tourism characteristic services	1,574.78	35.93	1,610.71
A.2 Other consumption products	32,017.01	2,319.77	34,336.78
Total	142,834.66	3,576.04	146,410.70

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2556r

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	769,995.35	446,553.76	1,216,549.11
1. Accommodation services for visitors	262,546.67	141,420.58	403,967.25
2. Food and beverage serving services	254,439.82	153,015.72	407,455.54
3. Railway passenger transport services	4,021.15	3,850.52	7,871.67
4. Road passenger transport services	58,941.34	11,591.48	70,532.82
5. Water passenger transport services	8,209.67	763.09	8,972.76
6. Air passenger transport services	59,147.55	9,120.01	68,267.56
7. Transport equipment rental services	8,857.52	2,144.40	11,001.92
8. Travel agencies and other reservation services	25,708.67	10,273.31	35,981.98
9. Cultural services	8,038.21	579.09	8,617.30
10. Sports and recreational services	19,187.38	5,765.13	24,952.51
11. Country-specific tourism characteristic goods	47,203.04	52,729.13	99,932.17
12. Country-specific tourism characteristic services	13,694.33	55,301.30	68,995.63
A.2 Other consumption products	377,886.08	239,111.13	616,997.21
Total	1,147,881.43	685,664.89	1,833,546.32

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) 2556r

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at basic prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)		
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)	
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products														2,480,594		2,480,594
1 - Accommodation services for visitors	504,879													504,879		504,879
2 - Food and beverage serving services		721,031												721,031		721,031
3 - Railway passenger transport services			42,070											42,070		42,070
4 - Road passenger transport services				307,036										307,036		307,036
5 - Water passenger transport services					179,674									179,674		179,674
6 - Air passenger transport services						286,912								286,912		286,912
7 - Transport equipment rental services							13,318							13,318		13,318
8 - Travel agencies and other reservation services								40,682						40,682		40,682
9 - Cultural services									9,266					9,266		9,266
10 - Sports and recreational services										45,736				45,736		45,736
11 - Country-specific tourism characteristic goods											203,530			203,530		203,530
12 - Country-specific tourism characteristic services												126,460		126,460		126,460
A.2 Other consumption products													0	27,915,43		27,915,437
- Goods products															16,043,95	16,043,954
- Services															11,871,48	11,871,483
(I.) Total Output (at basic prices)	504,879	721,031	42,070	307,036	179,674	286,912	13,318	40,682	9,266	45,736	203,530	126,460	2,480,594	27,915,43	30,396,031	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	317,849	535,760	23,535	243,145	94,172	232,873	1,514	23,783	4,215	17,349	55,513	59,194	1,608,902	16,910,01	18,518,919	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	187,031	185,271	18,535	63,892	85,501	54,039	11,804	16,898	5,051	28,388	148,017	67,266	871,692	11,005,42	11,877,112	
III.1 Wages and Salaries	40,494	53,059	17,845	15,668	29,452	26,688	2,058	5,717	2,438	6,876	76,946	23,289	300,531	4,073,782	4,374,313	
III.2 Operating Surplus	117,625	91,779	-5,551	21,955	39,458	13,292	6,949	9,254	1,994	15,696	54,373	35,222	402,046	5,643,127	6,045,173	
III.3 Depreciation	28,396	38,673	5,973	25,912	16,149	13,931	2,795	1,878	619	4,199	14,546	7,970	161,040	1,197,455	1,358,496	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	515	1,760	267	357	442	129	1	50	0	1,616	2,152	785	8,075	91,056	99,131	

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2556r

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	2,480,594		63,901		2,544,495	1,216,549	47.81
1 - Accommodation services for visitors	504,879		7,846		512,725	403,967	78.79
2 - Food and beverage serving services	721,031		36,120		757,151	407,456	53.81
3 - Railway passenger transport services	42,070		-3,296		38,774	7,872	20.30
4 - Road passenger transport services	307,036		6,083		313,119	70,533	22.53
5 - Water passenger transport services	179,674		1,445		181,119	8,973	4.95
6 - Air passenger transport services	286,912		5,367		292,279	68,268	23.36
7 - Transport equipment rental services	13,318		43		13,361	11,002	82.34
8 - Travel agencies and other reservation services	40,682		1,294		41,976	35,982	85.72
9 - Cultural services	9,266		145		9,411	8,617	91.56
10 - Sports and recreational services	45,736		570		46,306	24,953	53.89
11 - Country-specific tourism characteristic goods	203,530		5,463		208,993	99,932	47.82
12 - Country-specific tourism characteristic services	126,460		2,822		129,282	68,996	53.37
A.2 Other consumption products	27,915,437	8,432,453	974,111	2,931,599	40,253,600	616,997	1.53
- Goods products	16,043,954	6,977,230	417,894	2,931,599	26,370,676		
- Services	11,871,483	1,455,223	556,217		13,882,924		
(I.) Total Output (at basic prices)	30,396,031	8,432,453	1,038,012	2,931,599	42,798,095	1,833,547	4.28
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	18,518,919						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	11,877,112						
III.1 Wages and Salaries	4,374,313						
III.2 Operating Surplus	6,045,173						
III.3 Depreciation	1,358,496						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	99,131						

Table1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	739,752.65	4,117.57	743,870.22
1. Accommodation services for visitors	270,497.56	-	270,497.56
2. Food and beverage serving services	230,377.03	2,874.61	233,251.64
3. Railway passenger transport services	4,763.69	-	4,763.69
4. Road passenger transport services	54,535.04	390.21	54,925.25
5. Water passenger transport services	7,154.73	-	7,154.73
6. Air passenger transport services	50,914.64	-	50,914.64
7. Transport equipment rental services	11,036.41	83.76	11,120.17
8. Travel agencies and other reservation services	30,656.56	54.30	30,710.86
9. Cultural services	6,427.86	24.18	6,452.04
10. Sports and recreational services	16,051.93	21.34	16,073.27
11. Country-specific tourism characteristic goods	43,530.60	311.01	43,841.61
12. Country-specific tourism characteristic services	13,806.60	358.16	14,164.76
A.2 Other consumption products	292,142.52	1,345.67	293,488.19
Total	1,031,895.17	5,463.24	1,037,358.41

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	399,952.41	44,989.25	444,941.66
1. Accommodation services for visitors	114,308.41	-	114,308.41
2. Food and beverage serving services	142,445.83	23,692.53	166,138.36
3. Railway passenger transport services	3,205.23	380.49	3,585.72
4. Road passenger transport services	11,808.64	2,940.76	14,749.40
5. Water passenger transport services	1,121.89	80.22	1,202.11
6. Air passenger transport services	10,493.91	154.90	10,648.80
7. Transport equipment rental services	2,255.75	35.21	2,290.96
8. Travel agencies and other reservation services	10,695.88	23.63	10,719.51
9. Cultural services	530.37	31.23	561.60
10. Sports and recreational services	5,471.61	1,082.07	6,553.69
11. Country-specific tourism characteristic goods	46,782.83	9,133.21	55,916.05
12. Country-specific tourism characteristic services	50,832.06	7,435.00	58,267.06
A.2 Other consumption products	267,334.09	58,152.31	325,486.40
Total	667,286.51	103,141.56	770,428.07

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	139,762.30	1,614.74	141,377.04
1. Accommodation services for visitors	60,038.49	0.00	60,038.49
2. Food and beverage serving services	41,066.05	477.32	41,543.37
3. Railway passenger transport services	3,713.64	1.28	3,714.93
4. Road passenger transport services	8,674.21	366.96	9,041.16
5. Water passenger transport services	76.99	0.00	76.99
6. Air passenger transport services	4,291.42	0.00	4,291.42
7. Transport equipment rental services	2,565.36	0.00	2,565.36
8. Travel agencies and other reservation services	4,142.11	182.46	4,324.58
9. Cultural services	3,248.50	27.68	3,276.18
10. Sports and recreational services	1,068.71	13.06	1,081.77
11. Country-specific tourism characteristic goods	8,927.72	511.77	9,439.49
12. Country-specific tourism characteristic services	1,949.10	34.21	1,983.31
A.2 Other consumption products	26,652.09	2,002.84	28,654.92
Total	166,414.39	3,617.57	170,031.96

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2557r

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	743,870.22	444,941.66	1,188,811.88
1. Accommodation services for visitors	270,497.56	114,308.41	384,805.97
2. Food and beverage serving services	233,251.64	166,138.36	399,390.00
3. Railway passenger transport services	4,763.69	3,585.72	8,349.41
4. Road passenger transport services	54,925.25	14,749.40	69,674.65
5. Water passenger transport services	7,154.73	1,202.11	8,356.84
6. Air passenger transport services	50,914.64	10,648.80	61,563.44
7. Transport equipment rental services	11,120.17	2,290.96	13,411.13
8. Travel agencies and other reservation services	30,710.86	10,719.51	41,430.37
9. Cultural services	6,452.04	561.60	7,013.64
10. Sports and recreational services	16,073.27	6,553.69	22,626.96
11. Country-specific tourism characteristic goods	43,841.61	55,916.05	99,757.66
12. Country-specific tourism characteristic services	14,164.76	58,267.06	72,431.82
A.2 Other consumption products	293,488.19	325,486.40	618,974.59
Total	1,037,358.41	770,428.07	1,807,786.48

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) 2557r

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at basic prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)		
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)	
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products													2,461,453			2,461,453
1 - Accommodation services for visitors	516,997												516,997			516,997
2 - Food and beverage serving services		738,336											738,336			738,336
3 - Railway passenger transport services			42,701										42,701			42,701
4 - Road passenger transport services				269,071									269,071			269,071
5 - Water passenger transport services					185,243								185,243			185,243
6 - Air passenger transport services						257,546							257,546			257,546
7 - Transport equipment rental services							15,849						15,849			15,849
8 - Travel agencies and other reservation services								46,377					46,377			46,377
9 - Cultural services									8,166				8,166			8,166
10 - Sports and recreational services										46,344			46,344			46,344
11 - Country-specific tourism characteristic goods											205,440		205,440			205,440
12 - Country-specific tourism characteristic services												129,384	129,384			129,384
A.2 Other consumption products															28,708,88	28,708,888
- Goods products															16,145,63	16,145,635
- Services															12,563,25	12,563,253
(I.) Total Output (at basic prices)	516,997	738,336	42,701	316,554	185,243	367,923	15,849	46,377	8,166	46,344	205,440	129,384	2,619,313	28,708,88	31,328,201	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	325,477	548,618	23,888	250,682	97,092	298,625	1,802	27,113	3,715	17,579	56,034	60,562	1,711,188	17,411,37	19,122,564	
(III. = I - II.) Total Gross Value Added (at basic prices)	191,519	189,718	18,813	65,872	88,152	69,297	14,047	19,264	4,451	28,765	149,406	68,821	908,125	11,297,51	12,205,638	
III.1 Wages and Salaries	41,466	54,333	18,113	16,154	30,365	34,224	2,450	6,517	2,149	6,967	77,668	23,827	314,232	4,181,903	4,496,135	
III.2 Operating Surplus	120,448	93,981	-5,634	22,635	40,681	17,045	8,270	10,550	1,757	15,905	54,883	36,036	416,558	5,679,924	6,096,482	
III.3 Depreciation	29,077	39,601	6,063	26,715	16,650	17,864	3,326	2,141	545	4,255	14,683	8,155	169,074	1,342,212	1,511,286	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	528	1,802	271	368	456	165	2	57	0	1,638	2,172	803	8,261	93,473	101,734	

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2557r

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	2,461,453		63,080		2,524,533	1,188,812	47.09
1 - Accommodation services for visitors	516,997		7,745		524,741	384,806	73.33
2 - Food and beverage serving services	738,336		35,655		773,991	399,390	51.60
3 - Railway passenger transport services	42,701		-3,253		39,447	8,349	21.17
4 - Road passenger transport services	269,071		6,005		275,076	69,675	25.33
5 - Water passenger transport services	185,243		1,426		186,670	8,357	4.48
6 - Air passenger transport services	257,546		5,298		262,843	61,563	23.42
7 - Transport equipment rental services	15,849		42		15,891	13,411	84.40
8 - Travel agencies and other reservation services	46,377		1,278		47,655	41,430	86.94
9 - Cultural services	8,166		144		8,310	7,014	84.40
10 - Sports and recreational services	46,344		562		46,907	22,627	48.24
11 - Country-specific tourism characteristic goods	205,440		5,392		210,833	99,758	47.32
12 - Country-specific tourism characteristic services	129,384		2,786		132,169	72,432	54.80
A.2 Other consumption products	28,708,888	8,270,441	961,584	2,958,855	40,899,768	618,975	1.51
- Goods products	16,145,635	6,801,008	408,673	2,958,855	26,314,170		
- Services	12,563,253	1,469,433	552,911		14,585,597		
(I.) Total Output (at basic prices)	31,328,201	8,270,441	1,024,663	2,958,855	43,582,161	1,807,786	4.15
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	19,122,564						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	12,205,638						
III.1 Wages and Salaries	4,496,135						
III.2 Operating Surplus	6,096,482						
III.3 Depreciation	1,511,286						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	101,734						

Table1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	1,251,609.45	6,055.23	1,257,664.68
1. Accommodation services for visitors	496,956.56	-	496,956.56
2. Food and beverage serving services	355,378.98	4,098.15	359,477.13
3. Railway passenger transport services	7,594.85	-	7,594.85
4. Road passenger transport services	73,291.92	533.94	73,825.85
5. Water passenger transport services	10,327.03	-	10,327.03
6. Air passenger transport services	68,191.44	-	68,191.44
7. Transport equipment rental services	12,546.42	92.25	12,638.67
8. Travel agencies and other reservation services	49,055.84	64.36	49,120.20
9. Cultural services	12,831.86	63.94	12,895.79
10. Sports and recreational services	61,670.16	52.72	61,722.88
11. Country-specific tourism characteristic goods	74,586.13	630.45	75,216.58
12. Country-specific tourism characteristic services	29,178.27	519.44	29,697.71
A.2 Other consumption products	235,173.19	2,049.51	237,222.70
Total	1,486,782.64	8,104.74	1,494,887.38

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	393,561.59	47,035.26	440,596.85
1. Accommodation services for visitors	118,575.52	-	118,575.52
2. Food and beverage serving services	121,347.72	25,199.69	146,547.41
3. Railway passenger transport services	2,821.84	371.01	3,192.85
4. Road passenger transport services	15,693.56	3,139.00	18,832.56
5. Water passenger transport services	1,096.49	91.66	1,188.15
6. Air passenger transport services	13,670.08	134.16	13,804.24
7. Transport equipment rental services	2,932.32	42.60	2,974.92
8. Travel agencies and other reservation services	13,530.78	15.21	13,546.00
9. Cultural services	528.46	35.67	564.12
10. Sports and recreational services	6,328.53	988.00	7,316.52
11. Country-specific tourism characteristic goods	46,954.06	10,626.07	57,580.13
12. Country-specific tourism characteristic services	50,082.24	6,392.19	56,474.43
A.2 Other consumption products	315,339.36	47,137.10	362,476.46
Total	708,900.95	94,172.36	803,073.31

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	164,877.35	1,048.37	165,925.72
1. Accommodation services for visitors	69,646.94	0.00	69,646.94
2. Food and beverage serving services	49,449.47	295.80	49,745.27
3. Railway passenger transport services	4,917.76	1.54	4,919.30
4. Road passenger transport services	9,899.26	317.28	10,216.54
5. Water passenger transport services	129.69	0.00	129.69
6. Air passenger transport services	5,169.99	0.00	5,169.99
7. Transport equipment rental services	3,267.17	0.00	3,267.17
8. Travel agencies and other reservation services	5,125.74	104.46	5,230.21
9. Cultural services	3,530.03	11.39	3,541.42
10. Sports and recreational services	1,615.79	17.80	1,633.59
11. Country-specific tourism characteristic goods	9,923.71	235.55	10,159.26
12. Country-specific tourism characteristic services	2,201.79	64.56	2,266.35
A.2 Other consumption products	33,275.16	775.41	34,050.57
Total	198,152.51	1,823.78	199,976.29

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2558r

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	1,257,664.68	440,596.85	1,698,261.53
1. Accommodation services for visitors	496,956.56	118,575.52	615,532.08
2. Food and beverage serving services	359,477.13	146,547.41	506,024.54
3. Railway passenger transport services	7,594.85	3,192.85	10,787.70
4. Road passenger transport services	73,825.85	18,832.56	92,658.41
5. Water passenger transport services	10,327.03	1,188.15	11,515.18
6. Air passenger transport services	68,191.44	13,804.24	81,995.68
7. Transport equipment rental services	12,638.67	2,974.92	15,613.59
8. Travel agencies and other reservation services	49,120.20	13,546.00	62,666.20
9. Cultural services	12,895.79	564.12	13,459.92
10. Sports and recreational services	61,722.88	7,316.52	69,039.40
11. Country-specific tourism characteristic goods	75,216.58	57,580.13	132,796.71
12. Country-specific tourism characteristic services	29,697.71	56,474.43	86,172.14
A.2 Other consumption products	237,222.70	362,476.46	599,699.16
Total	1,494,887.38	803,073.31	2,297,960.69

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) 2558r

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at basic prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)		
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)	
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products													3,027,470			3,027,470
1 - Accommodation services for visitors	705,885												705,885			705,885
2 - Food and beverage serving services		828,732											828,732			828,732
3 - Railway passenger transport services			51,218										51,218			51,218
4 - Road passenger transport services				337,764									337,764			337,764
5 - Water passenger transport services					191,666								191,666			191,666
6 - Air passenger transport services						351,512							351,512			351,512
7 - Transport equipment rental services							18,160						18,160			18,160
8 - Travel agencies and other reservation services								74,247					74,247			74,247
9 - Cultural services									14,497				14,497			14,497
10 - Sports and recreational services										101,582			101,582			101,582
11 - Country-specific tourism characteristic goods											214,044		214,044			214,044
12 - Country-specific tourism characteristic services												138,163	138,163			138,163
A.2 Other consumption products													0	29,383,56		29,383,562
- Goods products													0	16,451,26		16,451,269
- Services													0	12,932,29		12,932,293
(I.) Total Output (at basic prices)	705,885	828,732	51,218	337,764	191,666	351,512	18,160	74,247	14,497	101,582	214,044	138,163	3,027,470	29,383,56		32,411,032
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	444,392	615,787	28,653	267,478	100,458	285,305	2,065	43,406	6,595	38,532	58,381	64,672	1,955,724	17,755,83		19,711,555
(III. = I - II.) Total Gross Value Added (at basic prices)	261,493	212,945	22,565	70,286	91,208	66,206	16,095	30,841	7,902	63,050	155,664	73,491	1,071,746	11,627,73		12,699,477
III.1 Wages and Salaries	56,616	60,985	21,726	17,236	31,417	32,697	2,807	10,433	3,815	15,272	80,921	25,444	359,369	4,304,137		4,663,507
III.2 Operating Surplus	164,455	105,488	-6,758	24,152	42,092	16,285	9,475	16,889	3,119	34,862	57,182	38,482	505,723	5,962,222		6,467,945
III.3 Depreciation	39,701	44,450	7,272	28,505	17,227	17,067	3,811	3,427	968	9,326	15,297	8,708	195,759	1,265,166		1,460,925
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	720	2,023	325	393	472	157	2	92	0	3,590	2,263	858	10,894	96,205		107,099

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2558r

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	3,045,282		65,524		3,110,806	1,698,262	54.59
1 - Accommodation services for visitors	705,885		8,045		713,930	615,532	86.22
2 - Food and beverage serving services	828,732		37,037		865,769	506,025	58.45
3 - Railway passenger transport services	51,218		-3,379		47,839	10,788	22.55
4 - Road passenger transport services	337,764		6,238		344,001	92,658	26.94
5 - Water passenger transport services	191,666		1,482		193,148	11,515	5.96
6 - Air passenger transport services	351,512		5,503		357,014	81,996	22.97
7 - Transport equipment rental services	18,160		44		18,204	15,614	85.77
8 - Travel agencies and other reservation services	74,247		1,327		75,574	62,666	82.92
9 - Cultural services	14,497		149		14,646	13,460	91.90
10 - Sports and recreational services	101,582		584		102,167	69,039	67.58
11 - Country-specific tourism characteristic goods	214,044		5,601		219,646	132,797	60.46
12 - Country-specific tourism characteristic services	138,163		2,894		141,057	86,172	61.09
A.2 Other consumption products	29,383,562	7,861,679	978,460	3,809,550	42,033,251	599,699	1.43
- Goods products	16,451,269	6,407,028	424,509	3,809,550	27,092,356		
- Services	12,932,293	1,454,651	553,951		14,940,895		
(I.) Total Output (at basic prices)	32,411,032	7,861,679	1,043,984	3,809,550	45,126,245	2,297,961	5.09
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	19,711,555						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	12,699,477						
III.1 Wages and Salaries	4,663,507						
III.2 Operating Surplus	6,467,945						
III.3 Depreciation	1,460,925						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	107,099						

Table1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	1,351,134.40	7,455.70	1,358,590.10
1. Accommodation services for visitors	480,135.59	-	480,135.59
2. Food and beverage serving services	324,962.15	4,872.85	329,835.00
3. Railway passenger transport services	12,722.81	-	12,722.81
4. Road passenger transport services	79,589.57	641.85	80,231.42
5. Water passenger transport services	20,838.27	-	20,838.27
6. Air passenger transport services	74,942.22	-	74,942.22
7. Transport equipment rental services	13,667.65	101.82	13,769.47
8. Travel agencies and other reservation services	53,373.65	76.35	53,450.00
9. Cultural services	21,961.64	110.36	22,072.00
10. Sports and recreational services	148,513.67	78.01	148,591.68
11. Country-specific tourism characteristic goods	90,809.74	867.97	91,677.71
12. Country-specific tourism characteristic services	29,617.45	706.48	30,323.93
A.2 Other consumption products	332,431.46	2,931.71	335,363.17
Total	1,683,565.86	10,387.41	1,693,953.27

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	508,623.88	51,395.11	560,018.99
1. Accommodation services for visitors	181,155.84	-	181,155.84
2. Food and beverage serving services	157,607.86	28,711.11	186,318.97
3. Railway passenger transport services	3,607.01	543.41	4,150.41
4. Road passenger transport services	19,041.26	3,794.78	22,836.03
5. Water passenger transport services	1,086.85	107.75	1,194.60
6. Air passenger transport services	15,556.04	145.54	15,701.58
7. Transport equipment rental services	3,274.28	81.56	3,355.85
8. Travel agencies and other reservation services	14,254.97	61.83	14,316.79
9. Cultural services	586.43	48.47	634.90
10. Sports and recreational services	6,784.06	1,292.01	8,076.07
11. Country-specific tourism characteristic goods	48,038.01	9,458.90	57,496.90
12. Country-specific tourism characteristic services	57,631.28	7,149.77	64,781.05
A.2 Other consumption products	269,671.64	57,317.56	326,989.20
Total	778,295.52	108,712.67	887,008.19

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	193,744.00	1,004.35	194,748.35
1. Accommodation services for visitors	83,091.05	0.00	83,091.05
2. Food and beverage serving services	52,427.68	273.67	52,701.35
3. Railway passenger transport services	5,912.32	1.34	5,913.66
4. Road passenger transport services	10,259.65	306.30	10,565.95
5. Water passenger transport services	138.42	0.00	138.42
6. Air passenger transport services	6,844.89	0.00	6,844.89
7. Transport equipment rental services	2,661.82	0.00	2,661.82
8. Travel agencies and other reservation services	6,398.19	99.17	6,497.35
9. Cultural services	3,038.43	10.45	3,048.88
10. Sports and recreational services	4,317.99	20.11	4,338.10
11. Country-specific tourism characteristic goods	16,848.90	238.79	17,087.69
12. Country-specific tourism characteristic services	1,804.66	54.53	1,859.19
A.2 Other consumption products	56,262.43	844.46	57,106.89
Total	250,006.43	1,848.81	251,855.24

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2559r

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	1,358,590.10	560,018.99	1,918,609.09
1. Accommodation services for visitors	480,135.59	181,155.84	661,291.43
2. Food and beverage serving services	329,835.00	186,318.97	516,153.97
3. Railway passenger transport services	12,722.81	4,150.41	16,873.22
4. Road passenger transport services	80,231.42	22,836.03	103,067.45
5. Water passenger transport services	20,838.27	1,194.60	22,032.87
6. Air passenger transport services	74,942.22	15,701.58	90,643.80
7. Transport equipment rental services	13,769.47	3,355.85	17,125.32
8. Travel agencies and other reservation services	53,450.00	14,316.79	67,766.79
9. Cultural services	22,072.00	634.90	22,706.90
10. Sports and recreational services	148,591.68	8,076.07	156,667.75
11. Country-specific tourism characteristic goods	91,677.71	57,496.90	149,174.61
12. Country-specific tourism characteristic services	30,323.93	64,781.05	95,104.98
A.2 Other consumption products	335,363.17	326,989.20	662,352.37
Total	1,693,953.27	887,008.19	2,580,961.46

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) 2559r

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at basic prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													3,309,289		3,309,289
1 - Accommodation services for visitors	711,736												711,736		711,736
2 - Food and beverage serving services		877,077											877,077		877,077
3 - Railway passenger transport services			75,719										75,719		75,719
4 - Road passenger transport services				362,240									362,240		362,240
5 - Water passenger transport services					231,564								231,564		231,564
6 - Air passenger transport services						353,948							353,948		353,948
7 - Transport equipment rental services							20,375						20,375		20,375
8 - Travel agencies and other reservation services								76,361					76,361		76,361
9 - Cultural services									23,195				23,195		23,195
10 - Sports and recreational services										206,693			206,693		206,693
11 - Country-specific tourism characteristic goods											229,086		229,086		229,086
12 - Country-specific tourism characteristic services												141,294	141,294		141,294
A.2 Other consumption products														29,942,5	29,942,579
- Goods products														17,336,7	17,336,753
- Services														12,605,8	12,605,826
(I.) Total Output (at basic prices)	711,736	877,077	75,719	362,240	231,564	353,948	20,375	76,361	23,195	206,693	229,086	141,294	3,309,289	29,942,5	33,251,868
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	452,551	678,260	42,509	282,927	117,386	261,290	2,411	39,065	9,162	86,532	58,684	67,138	2,097,914	17,914,0	20,011,925
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	259,185	198,817	33,210	79,313	114,178	92,659	17,964	37,296	14,033	120,161	170,403	74,155	1,211,375	12,028,5	13,239,943
III.1 Wages and Salaries	87,417	59,526	32,266	18,418	37,905	40,294	3,149	10,729	8,840	31,528	86,410	25,851	442,331	4,616,90	5,059,232
III.2 Operating Surplus	141,419	100,291	-9,992	29,972	54,908	27,939	10,536	22,937	3,664	70,841	64,717	38,912	556,144	5,477,77	6,033,915
III.3 Depreciation	29,674	37,053	10,800	30,510	20,815	24,142	4,275	3,524	1,528	14,651	16,335	8,948	202,257	1,832,97	2,035,232
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	675	1,947	136	413	549	284	3	106	2	3,141	2,941	445	10,643	100,921	111,564

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2559r

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	3,250,702		76,988		3,327,691	1,918,609	57.66
1 - Accommodation services for visitors	711,736		11,193		722,928	661,291	91.47
2 - Food and beverage serving services	877,077		45,447		922,525	516,154	55.95
3 - Railway passenger transport services	75,719		-10,694		65,025	16,873	25.95
4 - Road passenger transport services	362,240		5,670		367,910	103,067	28.01
5 - Water passenger transport services	231,564		1,403		232,967	22,033	9.46
6 - Air passenger transport services	353,948		1,504		355,452	90,644	25.50
7 - Transport equipment rental services	20,375		39		20,414	17,125	83.89
8 - Travel agencies and other reservation services	76,361		1,735		78,096	67,767	86.77
9 - Cultural services	23,195		1,126		24,321	22,707	93.36
10 - Sports and recreational services	206,693		7,522		214,215	156,668	73.14
11 - Country-specific tourism characteristic goods	229,086		4,481		233,568	149,175	63.87
12 - Country-specific tourism characteristic services	141,294		7,561		148,855	95,105	63.89
A.2 Other consumption products	29,942,579	7,804,665	1,237,637	3,136,305	42,121,185	662,352	1.57
- Goods products	17,336,753	6,270,835	716,592	3,136,305	27,460,484		
- Services	12,605,826	1,533,830	521,045		14,660,701		
(I.) Total Output (at basic prices)	33,251,868	7,804,665	1,314,625	3,136,305	45,507,462	2,580,961	5.67
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	20,011,925						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	13,239,943						
III.1 Wages and Salaries	5,059,232						
III.2 Operating Surplus	6,033,915						
III.3 Depreciation	2,035,232						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	111,564						

Table 7

Employment in the tourism industries (TSA : RMF 2008 Table 7)

unit : person

Tourism industries	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
Accommodation for visitors	348,492	404,849	470,371	494,636	503,854	516,100	532,616
Food and beverage serving industry	2,314,475	2,142,755	2,119,879	2,083,304	2,100,865	2,129,419	2,198,336
Railway passenger transport	15,041	16,405	16,585	16,801	17,053	17,104	17,125
Road passenger transport	553,872	526,577	589,902	588,819	584,990	592,857	594,042
Water passenger transport	29,608	31,829	34,630	37,574	40,661	44,127	44,184
Air passenger transport	30,493	35,128	39,618	44,071	47,081	51,094	51,963
Transport equipment rental	5,851	6,468	9,856	8,488	10,580	11,482	11,505
Travel agencies and other reservation services industry	40,016	47,721	57,412	68,223	64,504	70,003	70,843
Cultural industry	69,155	62,938	59,899	52,685	52,645	54,595	54,873
Sports and recreational industry	127,300	164,682	246,650	252,793	258,431	265,367	265,924
Retail trade of country-specific tourism characteristic goods	287,783	291,812	294,362	259,396	240,648	241,851	242,117
Country-specific tourism industries	109,513	122,983	143,275	162,588	168,070	174,084	174,293
Total employed in tourism industries	3,931,599	3,854,147	4,082,439	4,069,378	4,089,382	4,168,083	4,257,821
Total employed	38,037,342	38,464,667	38,939,130	38,906,889	38,077,429	38,016,169	37,679,348
Total employed in tourism industries/Total employed	10.34	10.02	10.48	10.46	10.74	10.96	11.30

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 8
Tourism gross fixed capital formation of tourism industries and other industries 2557

Unit : Thousand Bath

Products	Tourism Industries													Other industries	Tourism gross fixed capital formation (8.15) = (8.13) + (8.14)
	1- Accommodation for visitors (8.1)	2- Food and beverage serving industry (8.2)	3- Railway passenger transport (8.3)	4- Road passenger transport (8.4)	5- Water passenger transport (8.5)	6- Air passenger transport (8.6)	7- Transport equipment rental (8.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (8.8)	9- Cultural industry (8.9)	10- Sports and recreational industry (8.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (8.11)	12- Country-specific tourism industries (8.12)	Total (8.13)		
I. Tourism specific fixed assets															
1. Accommodation for visitors															
1.1 Hotels and other accommodation facilities for visitors	1,878,696												1,878,696		1,878,696
1.2 Vacation homes under full ownership													-		-
1.3 Vacation homes under other forms of ownership													-		-
2. Other non-residential buildings and structures proper to tourism industries															
2.1 Restaurants and similar buildings for food and beverage serving services		42,984											42,984		42,984
2.2 Buildings and infrastructure for the long distance transport of passengers			945,667	1,731,013	21,500	465,824	11,000		33,895	25,000			3,233,979		3,233,979
2.3 Building for cultural and similar services mainly for use by visitors					40,000				549,123	574,736			1,163,859		1,163,859
2.4 facilities for sport, recreation and entertainment										570,526			570,526		570,526
2.5 Other facilities and structures				421,265	500				257,929	150,045	3,662		833,401		833,401

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 8
Tourism gross fixed capital formation of tourism industries and other industries 2557

Unit : Thousand Bath

Products	Tourism Industries													Other industries	Tourism gross fixed capital formation (8.15) = (8.13) + (8.14)
	1- Accommodation for visitors (8.1)	2- Food and beverage serving industry (8.2)	3- Railway passenger transport (8.3)	4- Road passenger transport (8.4)	5- Water passenger transport (8.5)	6- Air passenger transport (8.6)	7- Transport equipment rental (8.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (8.8)	9- Cultural industry (8.9)	10- Sports and recreational industry (8.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (8.11)	12- Country-specific tourism industries (8.12)	Total (8.13)		
3. Passenger transport equipment for tourism purposes															
3.1 Land (including road and rail)	451,987	9,775	12,440	11,904,880			1,387,992	126,299	1,437	3,730	7,325		13,905,865		13,905,865
3.2 Sea					427,251								427,251		427,251
3.3 Air						25,740,538							25,740,538		25,740,538
4. Other machinery and equipment specialized for the production of tourism characteristic products	4,382,645	4,129,845		243,132	157,472		93,752	113,7796	1,521	243,758	1,269,876	736,539	11,372,319		11,372,319
5. Improvement of land used for tourism purposes															
II. Investment by the tourism industries in other non tourism specific produced assets															
Total (I. + II.)	6,713,328	4,182,604	958,107	14,300,290	646,723	26,206,362	1,492,824	240,078	843,905	1,567,795	1,280,863	736,539	59,169,418		59,169,418

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 8
Tourism gross fixed capital formation of tourism industries and other industries 2558

Unit : Thousand Bath

Products	Tourism Industries													Other industries	Tourism gross fixed capital formation (8.15) = (8.13) + (8.14)
	1- Accommodation for visitors (8.1)	2- Food and beverage serving industry (8.2)	3- Railway passenger transport (8.3)	4- Road passenger transport (8.4)	5- Water passenger transport (8.5)	6- Air passenger transport (8.6)	7- Transport equipment rental (8.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (8.8)	9- Cultural industry (8.9)	10- Sports and recreational industry (8.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (8.11)	12- Country-specific tourism industries (8.12)	Total (8.13)		
I. Tourism specific fixed assets															
1. Accommodation for visitors	1,888,084												1,888,084		1,888,084
1.1 Hotels and other accommodation facilities for visitors															
1.2 Vacation homes under full ownership															
1.3 Vacation homes under other forms of ownership															
2. Other non-residential buildings and structures proper to tourism industries		43,199											43,199		43,199
2.1 Restaurants and similar buildings for food and beverage serving services			3,011,435	13,681,810	523,953	588,478	11,213		149,000				17,965,889		17,965,889
2.2 Buildings and infrastructure for the long distance transport of passengers									83,385	182,024			265,409		265,409
2.3 Building for cultural and similar services mainly for use by visitors										157,861			157,861		157,861
2.4 facilities for sport, recreation and entertainment				489,000					24,751	1,265,974	3,684		1,783,409		1,783,409
2.5 Other facilities and structures	1,888,084												1,888,084		1,888,084

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 8
Tourism gross fixed capital formation of tourism industries and other industries 2558

Unit : Thousand Bath

Products	Tourism Industries													Other industries	Tourism gross fixed capital formation (8.15) = (8.13) + (8.14)
	1- Accommodation for visitors (8.1)	2- Food and beverage serving industry (8.2)	3- Railway passenger transport (8.3)	4- Road passenger transport (8.4)	5- Water passenger transport (8.5)	6- Air passenger transport (8.6)	7- Transport equipment rental (8.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (8.8)	9- Cultural industry (8.9)	10- Sports and recreational industry (8.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (8.11)	12- Country-specific tourism industries (8.12)	Total (8.13)		
3. Passenger transport equipment for tourism purposes															
3.1 Land (including road and rail)	460,123	9,961	5,090,420	12,154,882			1,399,096	127,815	1,459	3,793	7,384		19,254,932		19,254,932
3.2 Sea					431,951								431,951		431,951
3.3 Air						22,182,000							22,182,000		22,182,000
4. Other machinery and equipment specialized for the production of tourism characteristic products	4,483,884	4,163,710		246,925	158,952		95,177	114,712	1,544	94,945	1,275,679	753,111	11,388,639		11,388,639
5. Improvement of land used for tourism purposes															
II. Investment by the tourism industries in other non tourism specific produced assets															
Total (I. + II.)	6,832,091	4,216,869	8,101,855	26,572,617	1,114,856	22,770,478	1,505,486	242,527	260,138	1,704,598	1,286,747	753,111	75,361,373	-	75,361,373

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 8
Tourism gross fixed capital formation of tourism industries and other industries 2559

Products	Tourism Industries													Other industries	Tourism gross fixed capital formation (8.15) = (8.13) + (8.14)
	1- Accommodation for visitors (8.1)	2- Food and beverage serving industry (8.2)	3- Railway passenger transport (8.3)	4- Road passenger transport (8.4)	5- Water passenger transport (8.5)	6- Air passenger transport (8.6)	7- Transport equipment rental (8.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (8.8)	9- Cultural industry (8.9)	10- Sports and recreational industry (8.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (8.11)	12- Country-specific tourism industries (8.12)	Total (8.13)		
I. Tourism specific fixed assets															
1. Accommodation for visitors															
1.1 Hotels and other accommodation facilities for visitors	8,469,658												8,469,658		8,469,658
1.2 Vacation homes under full ownership															
1.3 Vacation homes under other forms of ownership															
2. Other non-residential buildings and structures proper to tourism industries															
2.1 Restaurants and similar buildings for food and beverage serving services		4,341,531											4,341,531		4,341,531
2.2 Buildings and infrastructure for the long distance transport of passengers			2,038,980	13,075,852	358,671	40,139	383,536	421,674					16,318,852		16,318,852
2.3 Building for cultural and similar services mainly for use by visitors									283,454	2,172,343		1,096,441	3,552,239		3,552,239
2.4 facilities for sport, recreation and entertainment										1,092,764			1,092,764		1,092,764
2.5 Other facilities and structures				1,169,492					173,228	904,107	3,868		2,250,695		2,250,695

Table 8
Tourism gross fixed capital formation of tourism industries and other industries 2559

Unit : Thousand Bath

Products	Tourism Industries													Other industries	Tourism gross fixed capital formation (8.15) = (8.13) + (8.14)
	1- Accommodation for visitors (8.1)	2- Food and beverage serving industry (8.2)	3- Railway passenger transport (8.3)	4- Road passenger transport (8.4)	5- Water passenger transport (8.5)	6- Air passenger transport (8.6)	7- Transport equipment rental (8.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (8.8)	9- Cultural industry (8.9)	10- Sports and recreational industry (8.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (8.11)	12- Country-specific tourism industries (8.12)	Total (8.13)		
3. Passenger transport equipment for tourism purposes															
3.1 Land (including road and rail)	473,926	10,160	306,167	12,908,485			877,578	506,820	1,505	3,968	7,686		15,096,296		15,096,296
3.2 Sea					5,077,713								5,077,713		5,077,713
3.3 Air						23,677,268							23,677,268		23,677,268
4. Other machinery and equipment specialized for the production of tourism characteristic products	4,717,046	4,217,838		252,357	162,131		96,224	172,792	1,636	98,838	1,288,436	799,051	11,806,350		11,806,350
5. Improvement of land used for tourism purposes															
II. Investment by the tourism industries in other non tourism specific produced assets															
Total (I. + II.)	13,660,631	8,569,529	2,345,147	27,406,186	5,598,516	23,717,407	1,357,338	1,101,286	459,824	4,272,020	1,299,991	1,895,492	91,683,367	-	91,683,367

Table 9
(Tourism collective consumption by products and levels of government)

Unit : Bath

Products	Tourism collective consumption						
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559r
85561 Tourism promotion services	4,549,792,000	5,243,830,500	4,807,739,900	5,590,968,700	6,122,034,600	6,514,397,200	5,078,273,200
91136 Public administrative services related to tourism affairs	1,349,288,700	3,115,286,700	4,296,619,700	5,384,469,100	6,278,929,300	3,005,330,600	4,399,339,800
91260 Police and fire protection services	48,164,306	51,188,649	54,995,000	92,230,000	97,788,900	225,015,000	669,390,600
Other	na	2,246,873,751	1,996,134,400	2,348,167,600	2,010,758,600	4,618,229,700	3,146,462,500
Total	6,903,522,500	10,657,179,600	11,155,489,000	13,415,835,400	14,509,511,400	14,362,972,500	13,293,466,100

Table 10
Non monetary indicators ปี พ.ศ. 2557

a. Number of trips and overnights by forms of tourism and classes of visitors

		Tourists (Overnight Visitors)	Excursionists (Same-day Visitors)	Visitors
Inbound tourism	Number of trips	15,936,400	869,680	16,806,080
	Number of overnights	145,339,968	n.a.	n.a.
Domestic tourism	Number of trips	68,463,373	54,058,741	122,522,114
	Number of overnights	177,594,206	n.a.	n.a.
Outbound tourism	Number of trips	5,338,127	1,326,487	6,664,614
	Number of overnights	27,010,923	n.a.	n.a.

b. Inbound tourism: number of arrivals and overnights by modes of transport

	Number of arrivals	Number of overnights
1. Air	12,377,874	112,886,211
2. Waterway	449,023	4,095,090
3. Land	3,109,503	28,358,667
Total	15,936,400	145,339,968

c. Number of rooms and capacity of accommodation

	Accommodation for visitors in ISIC 55
Capacity (rooms)	454,315
Capacity utilization (rooms)	176,760
Occupancy Rate (%)	38.91

Table 10
Non monetary indicators ปี พ.ศ. 2558

a. Number of trips and overnights by forms of tourism and classes of visitors

		Tourists (Overnight Visitors)	Excursionists (Same-day Visitors)	Visitors
Inbound tourism	Number of trips	29,923,185	2,004,104	31,927,289
	Number of overnights	283,372,562	18,978,865	302,351,427
Domestic tourism	Number of trips	85,508,120	2,039,673	87,547,793
	Number of overnights	223,176,193	5,323,546	228,499,739
Outbound tourism	Number of trips	4,530,045	n.a.	4,530,045
	Number of overnights	23,987,349	n.a.	23,987,349

b. Inbound tourism: number of arrivals and overnights by modes of transport

	Number of arrivals	Number of overnights
1. Air	24,596,642	232,930,200
2. Waterway	5,132,433	48,604,141
3. Land	194,110	1,838,222
Total	29,923,185	283,372,562

c. Number of rooms and capacity of accommodation

	Accommodation for visitors in ISIC 55
Capacity (rooms)	695,148
Capacity utilization (rooms)	650,643
Occupancy Rate (%)	65.12

Table 10
Non monetary indicators ปี พ.ศ. 2559

a. Number of trips and overnights by forms of tourism and classes of visitors

		Tourists (Overnight Visitors)	Excursionists (Same-day Visitors)	Visitors
Inbound tourism	Number of trips	35,381,210	2,230,388	37,611,598
	Number of overnights	340,367,240	n/a	340,367,240
Domestic tourism	Number of trips	179,917,350	103,167,962	283,085,312
	Number of overnights	n/a	n/a	n/a
Outbound tourism	Number of trips	8,796,629	n/a	8,796,629
	Number of overnights	50,052,819	n/a	50,052,819

b. Inbound tourism: number of arrivals and overnights by modes of transport

	Number of arrivals	Number of overnights
1. Air	30,113,674	289,693,544
2. Waterway	452,342	4,351,530
3. Land	4,815,194	46,322,166
Total	35,381,210	340,367,240

c. Number of rooms and capacity of accommodation

	Accommodation for visitors in ISIC 55
Capacity (rooms)	678,101
Capacity utilization (rooms)	465,245
Occupancy Rate (%)	68.61

บทที่ 7

บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว รายไตรมาส
ตารางที่ 1-6 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ถึงปี พ.ศ. 2560

บทที่ 7

บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศ รายไตรมาส ตารางที่ 1-6 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 จนถึงปี พ.ศ. 2560

การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย (TSA) รายไตรมาส ปี พ.ศ. 2560 ได้จัดทำตารางที่ 1- ตารางที่ 6 พร้อมทั้งปรับปรุงบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยรายไตรมาสย้อนหลัง ซึ่งในบทนี้ จะนำเสนอความก้าวหน้าของผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายไตรมาส ปี พ.ศ. 2560 และการปรับปรุงข้อมูลบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายไตรมาส ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2559 โดยมีรายละเอียดดังนี้

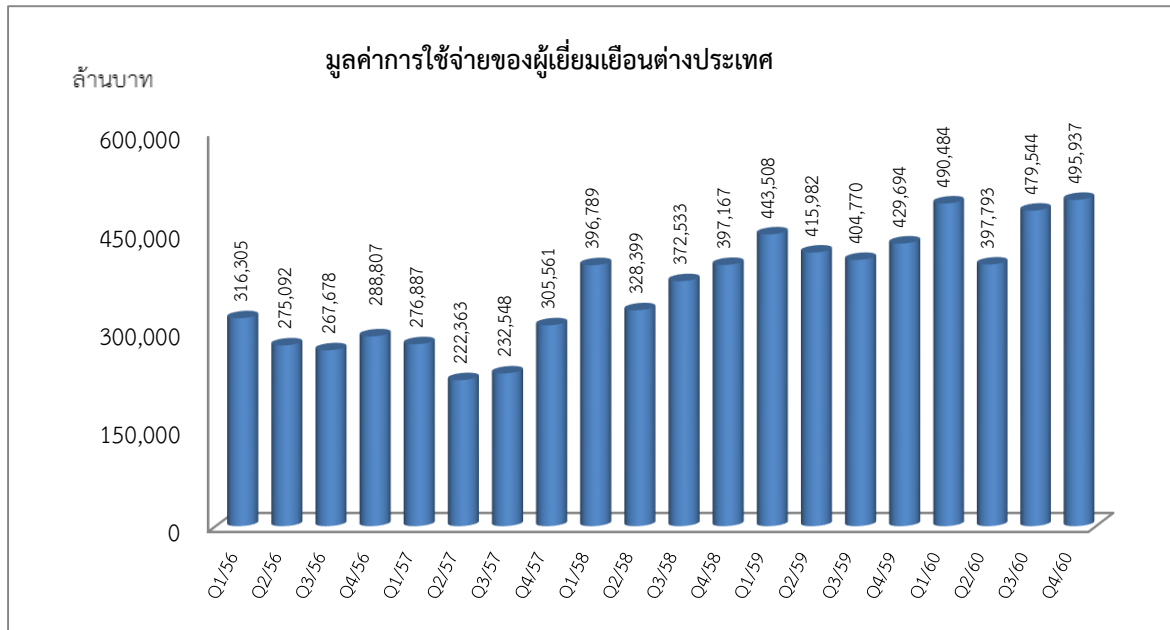
1. การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศ (TSA) รายไตรมาส ปี พ.ศ. 2560 เป็นการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวตารางที่ 1 - ตารางที่ 6 โดยตารางที่ 1 ถึงตารางที่ 4 ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนามค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2560 มาจัดทำ ส่วนตารางที่ 5 เป็นตารางแสดงบัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่น ๆ และ ตารางที่ 6 (TSA ; table 5-6) เป็นตารางแสดงอุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด ใช้ข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว มาจัดทำ แต่เนื่องจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตไม่มีการจัดทำเป็นรายไตรมาส ดังนั้น ในการจัดทำ จึงต้องใช้ข้อมูลหุตุยภูมิ ได้แก่ รายได้ประชากรรายไตรมาสจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูลดุลการชำระเงินรายไตรมาส จากธนาคารแห่งประเทศไทย และข้อมูลการสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวต่างชาติรายไตรมาส จากสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาใช้ในการจัดทำ

สำหรับบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศ (TSA) รายไตรมาส ปี พ.ศ. 2560 ได้จัดทำตารางที่ 1 - ตารางที่ 6 ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ถึง ไตรมาสที่ 4 ของ ปี พ.ศ. 2560 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งผลการจัดทำมีดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ นั้น แยกตามผลิตภัณฑ์และประเภทของผู้เยี่ยมชมเยือน (Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors)

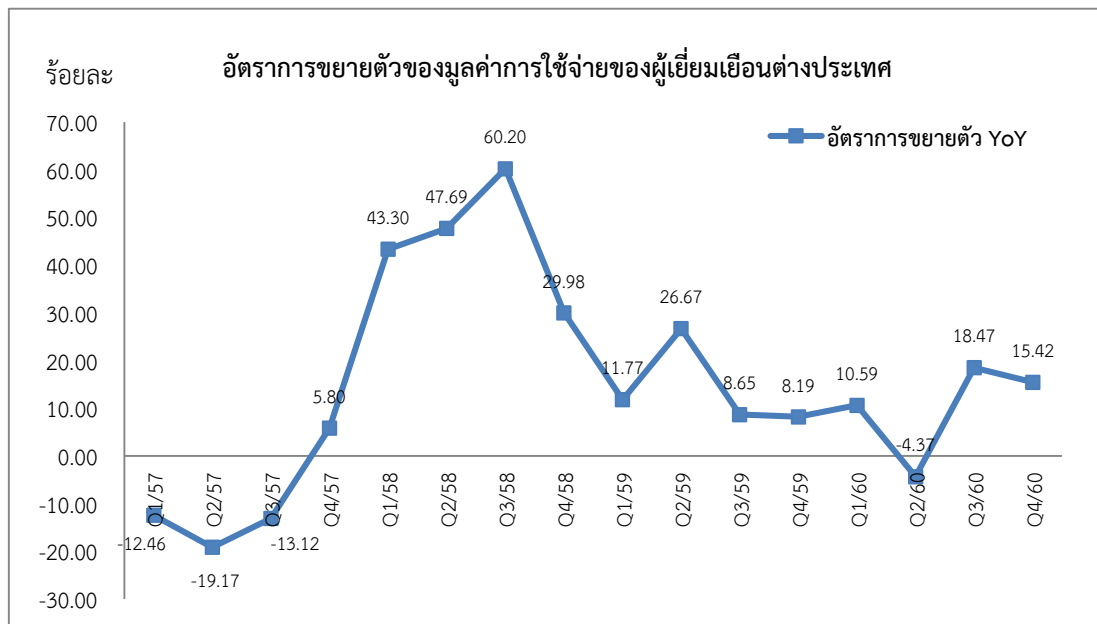
มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยนักท่องเที่ยว (tourists) และนักท่องเที่ยวจร (excursionists) ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 รายไตรมาส จากการสำรวจ พบว่า ในไตรมาสที่ 4 มีมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมเยือนต่างประเทศมากที่สุด มีมูลค่ารวม 495,936.99 ล้านบาท รองลงมา คือไตรมาสที่ 1 มีมูลค่ารวม 490,483.73 ล้านบาท ไตรมาสที่ 3 มีมูลค่ารวม 479,544.00 ล้านบาท และ ไตรมาสที่ 2 มีมูลค่ารวม 397,793.27 ล้านบาท (แผนภูมิที่ 7-1) เนื่องจากในไตรมาสที่ 4 เป็นช่วงวันหยุดยาววันชาติจีน ในช่วงสัปดาห์แรกของเดือนตุลาคม 2560 (ระหว่างวันที่ 1-8 ตุลาคม 2560) ทำให้นักท่องเที่ยวจีนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไทยกันอย่างมาก ประกอบกับสถานการณ์ระหว่างประเทศจีนและเกาหลีใต้ ที่มีผลต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวจีนด้วย

แผนภูมิที่ 7-1 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศรายไตรมาส

เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2560 รายไตรมาส โดยเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี พ.ศ. 2559 พบว่าไตรมาสที่ 3 ขยายตัวมากที่สุด คือร้อยละ 18.47 รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 4 ขยายตัวร้อยละ 15.42 ไตรมาสที่ 1 ขยายตัวร้อยละ 10.59 ในขณะที่ไตรมาสที่ 3 ลดลงร้อยละ 4.37 (แผนภูมิที่ 7-2)

แผนภูมิที่ 7-2 อัตราการขยายตัวของมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศรายไตรมาส

ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัย ในประเทศจำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ประเภทของผู้เยี่ยมเยือนและรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว (Domestic tourism expenditure by products, classes visitors and types of trips)

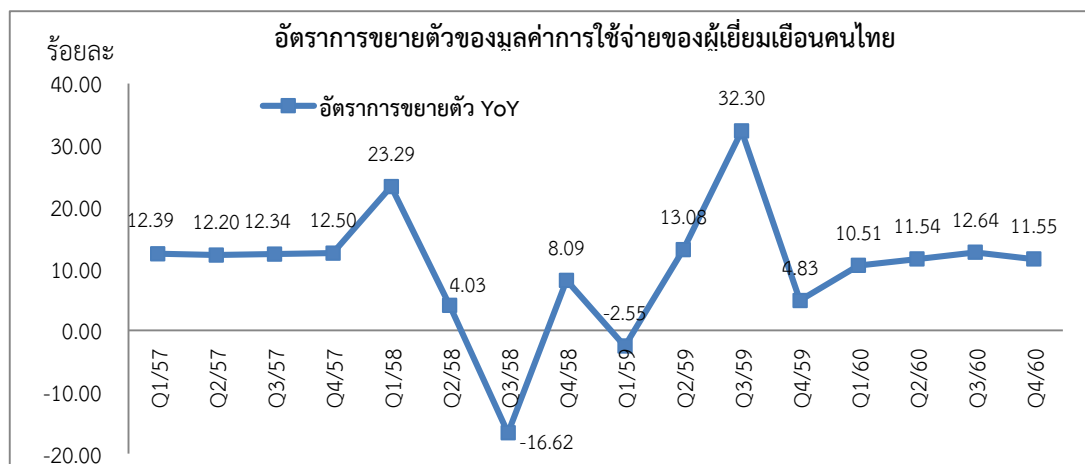
ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยโดยรวมทั้งหมด คือ ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ที่มีถิ่นพำนักในประเทศไทยปี พ.ศ. 2560 รายไตรมาส จากการสำรวจ พบว่า ไตรมาสที่ 4 มีมูลค่ามากที่สุด คือ มีมูลค่ารวม 263,656.67 ล้านบาท รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 3 มีมูลค่ารวม 251,406.11 ล้านบาท ไตรมาสที่ 1 มีมูลค่ารวม 240,670.20 ล้านบาท และไตรมาสที่ 2 มีมูลค่ารวม 233,880.45 ล้านบาท (แผนภูมิที่ 7-3)

แผนภูมิที่ 7-3 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนคนไทยรายไตรมาส

เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย ปี พ.ศ. 2560 รายไตรมาส โดยเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี พ.ศ. 2559 พบว่า ไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 4 ขยายตัว ในขณะที่ไตรมาสที่ 2 และ ไตรมาสที่ 3 ชะลอลง โดยในไตรมาสที่ 3 ขยายตัวมากที่สุด คือร้อยละ 12.64 รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 4 และไตรมาสที่ 3 ขยายตัวร้อยละ 11.55 และ 11.54 ตามลำดับ ในขณะที่ไตรมาสที่ 1 ขยายตัวร้อยละ 10.51 (แผนภูมิที่ 7-4)

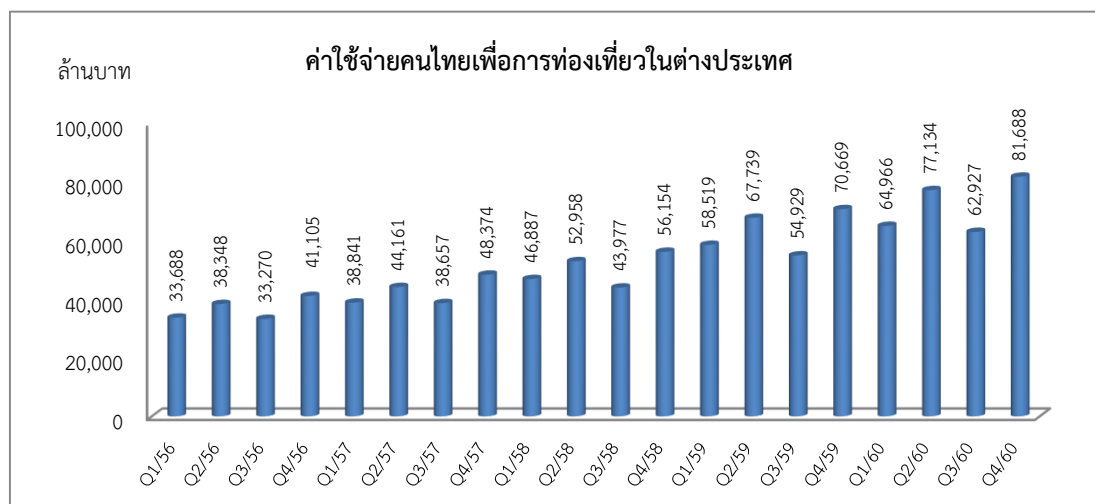
แผนภูมิที่ 7-4 อัตราการขยายตัวของมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนคนไทยรายไตรมาส

ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ แยกตามผลิตภัณฑ์ และประเภทของผู้เยี่ยมเยือน (Outbound tourism consumption by products and classes of visitors)

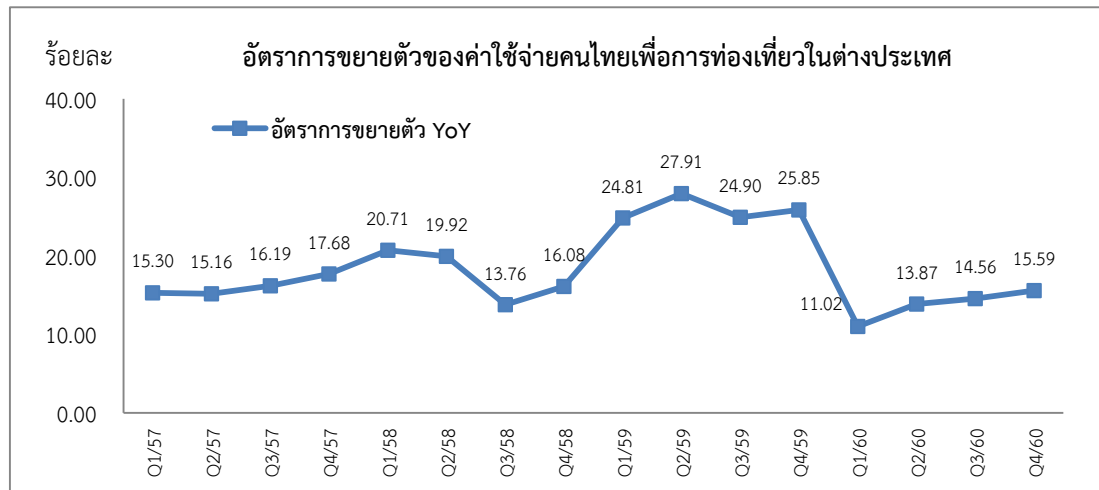
ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ คือ คนไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในต่างประเทศเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2560 รายไตรมาส จากการสำรวจ พบว่า ไตรมาสที่ 4 มีมูลค่าค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศมากที่สุด มีมูลค่ารวม 81,688.45 ล้านบาท รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 2 มีมูลค่ารวม 77,134.33 ล้านบาท ไตรมาสที่ 1 มีมูลค่ารวม 64,966.06 ล้านบาท และไตรมาสที่ 3 มีมูลค่ารวม 62,926.67 ล้านบาท จะเห็นได้ว่าปี พ.ศ. 2560 มูลค่าค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องทุกไตรมาส แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวไทยยังคงนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งในไตรมาสที่ 4 เป็นช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ทำให้คนไทยเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฮ่องกง ที่มีกรยกเว้นวีซ่า และใช้ระยะเวลาการเดินทางไม่ยาวมาก จึงทำให้คนไทยนิยมไปเที่ยวประเทศดังกล่าวเป็นจำนวนมาก (แผนภูมิที่ 7-5)

แผนภูมิที่ 7-5 แสดงมูลค่าค่าใช้จ่ายคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศรายไตรมาส

เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของมูลค่าการใช้จ่ายของคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศปี พ.ศ. 2560 รายไตรมาส จะลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี พ.ศ. 2559 ทั้ง 4 ไตรมาส โดยในไตรมาสที่ 4 ขยายตัวมากที่สุด คือ ร้อยละ 15.59 รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 3 ขยายตัวร้อยละ 14.56 และไตรมาสที่ 3 และไตรมาสที่ 4 ขยายตัวร้อยละ 13.87 และร้อยละ 11.02 ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 7-6)

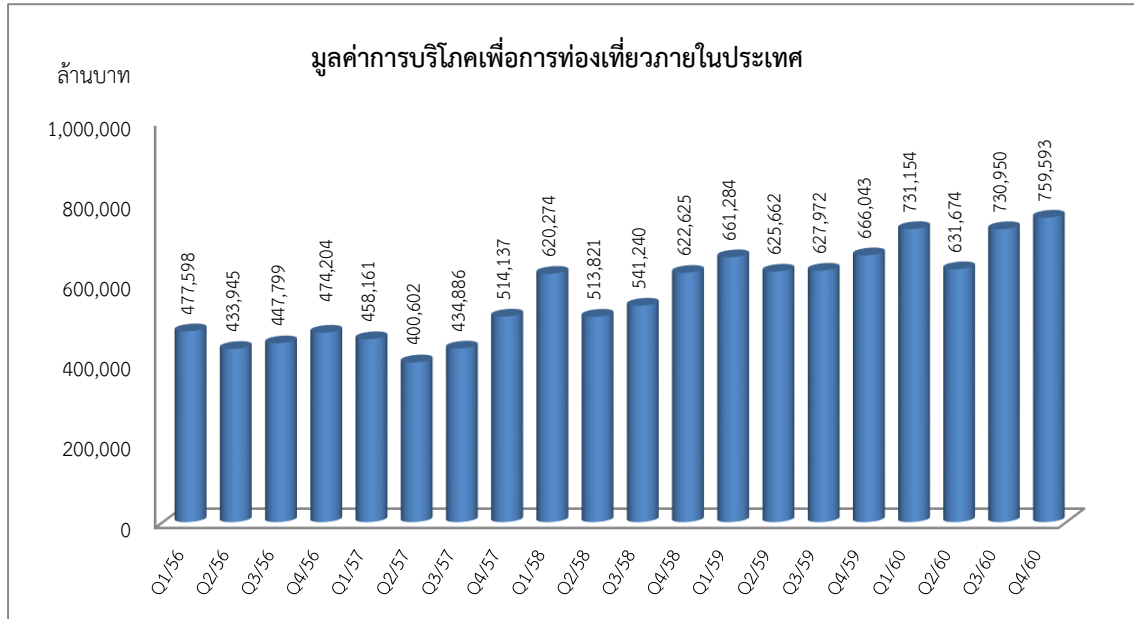
แผนภูมิที่ 7-6 อัตราการขยายตัวของค่าใช้จ่ายคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศรายไตรมาส

ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดแยกตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products)

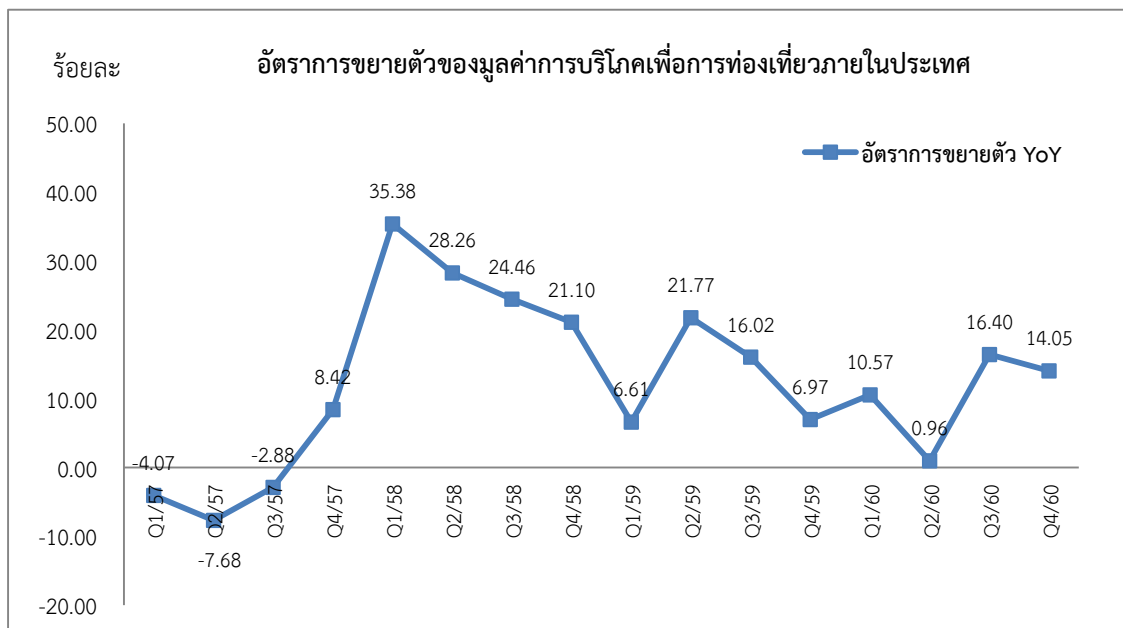
มูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดมีค่าเท่ากับผลรวมของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในประเทศไทย (Domestic tourism expenditure by products, classes visitors and types of trips) หรือนำข้อมูลจากตารางที่ 1 ร่วมกับตารางที่ 2 ปี พ.ศ. 2560 รายไตรมาส พบว่า ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในประเทศไทย ในไตรมาสที่ 1 มีมูลค่ารวม 731,153.94 ล้านบาท ไตรมาสที่ 2 มีมูลค่ารวม 631,673.57 ล้านบาท ไตรมาสที่ 3 มีมูลค่ารวม 736,950.11 ล้านบาท และไตรมาสที่ 4 มีมูลค่า 759,593.67 ล้านบาท (แผนภูมิที่ 7-7)

แผนภูมิที่ 7-7 แสดงมูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศรายไตรมาส

เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของมูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด ปี พ.ศ. 2560 รายไตรมาส จะลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี พ.ศ. 2559 พบว่า โดยในไตรมาสที่ 3 ขยายตัวมากที่สุด คือ ร้อยละ 16.40 รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 4 ขยายตัวร้อยละ 14.05 และไตรมาสที่ 1 ขยายตัวร้อยละ 10.57 และไตรมาสที่ 2 ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.96 (แผนภูมิที่ 7-8)

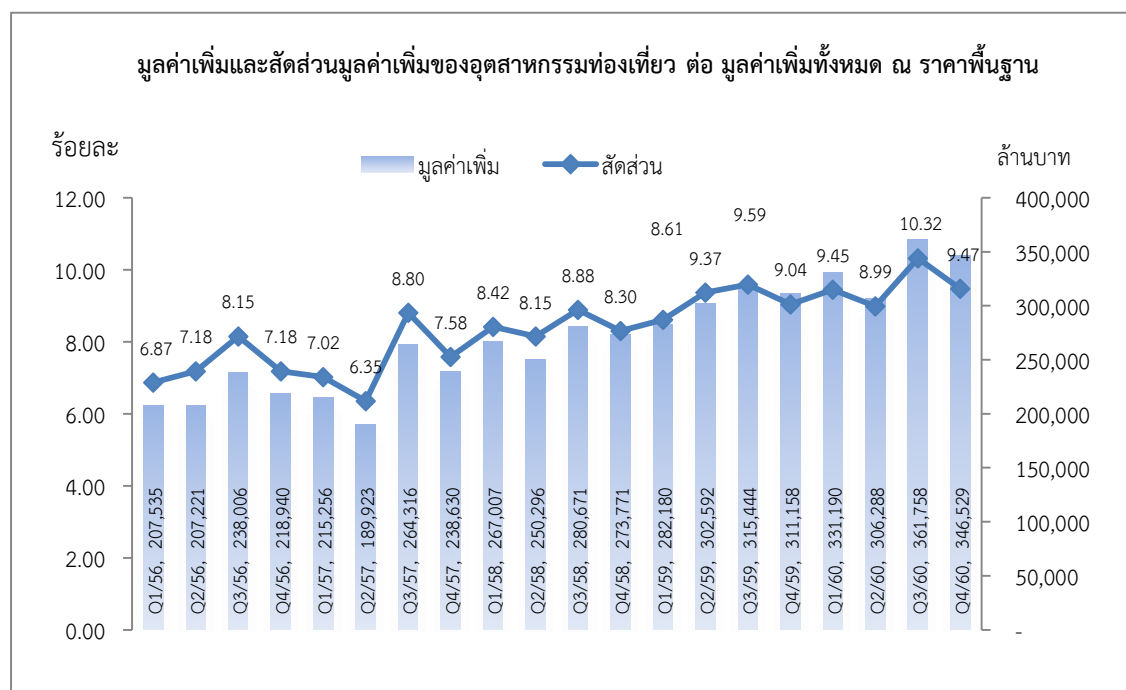
แผนภูมิที่ 7-8 อัตราการขยายตัวของมูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศรายไตรมาส

**ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่น ๆ
 (ณ ราคาพื้นฐาน หรือ ราคาผู้ขาย) (Production accounts of tourism industries and
 other industries (at basic prices)**

มูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ณ ราคาพื้นฐาน (at basic prices) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 รายไตรมาส พบว่า ไตรมาสที่ 1 มีมูลค่าผลผลิตรวม 896,220.93 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries at basic prices หรือ GVATI เท่ากับ 331,189.52 ล้านบาท ไตรมาสที่ 2 มีมูลค่าผลผลิตรวม 838,305.52 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries at basic prices หรือ GVATI เท่ากับ 306,258.51 ล้านบาท และไตรมาสที่ 3 มีมูลค่าผลผลิตรวม 987,595.03 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries at basic prices หรือ GVATI เท่ากับ 361,757.69 ล้านบาท และไตรมาสที่ 4 มีมูลค่าผลผลิตรวม 938,186.48 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries at basic prices หรือ GVATI เท่ากับ 346,528.57 ล้านบาท (แผนภูมิที่ 7-9)

แผนภูมิที่ 7-9 แสดงมูลค่าเพิ่มและสัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ต่อ มูลค่าเพิ่มทั้งหมด ณ ราคาพื้นฐานรายไตรมาส

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด แยกตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices))

ตารางนี้แสดงมูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งหมด (tourism ratios) ปี พ.ศ. 2560 รายไตรมาส พบว่า ในไตรมาสที่ 1 มีสัดส่วน tourism ratios รวมร้อยละ 60.69 อุตสาหกรรมอื่นมี tourism ratios ร้อยละ 1.58 ไตรมาสที่ 2 มีสัดส่วน tourism ratios รวมร้อยละ 54.23 อุตสาหกรรมอื่นมี tourism ratios ร้อยละ 1.52 ไตรมาสที่ 3 มีสัดส่วน tourism ratios รวมร้อยละ 53.65 อุตสาหกรรมอื่นมี tourism ratios ร้อยละ 1.72 และไตรมาสที่ 4 มีสัดส่วน tourism ratios รวมร้อยละ 60.02 อุตสาหกรรมอื่นมี tourism ratios ร้อยละ 1.57 (แผนภูมิที่ 7-10)

แผนภูมิที่ 7-10 แสดงสัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) รายไตรมาส

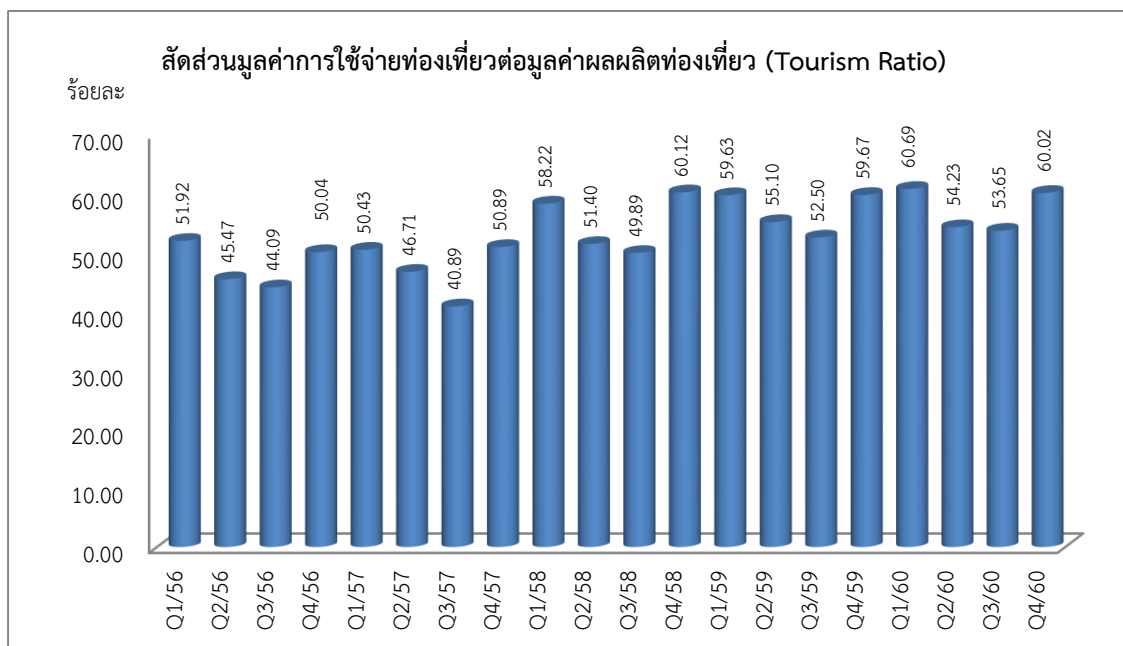

Table1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 1

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	394,885.71	3,467.65	398,353.36
1. Accommodation services for visitors	141,394.76		141,394.76
2. Food and beverage serving services	95,008.72	2,289.35	97,298.07
3. Railway passenger transport services	3,856.00		3,856.00
4. Road passenger transport services	23,702.96	433.29	24,136.26
5. Water passenger transport services	4,592.40		4,592.40
6. Air passenger transport services	23,647.37		23,647.37
7. Transport equipment rental services	5,340.68	27.12	5,367.80
8. Travel agencies and other reservation services	15,816.27	32.04	15,848.31
9. Cultural services	6,316.43	79.31	6,395.74
10. Sports and recreational services	34,187.89	14.32	34,202.21
11. Country-specific tourism characteristic goods	31,657.19	264.98	31,922.17
12. Country-specific tourism characteristic services	9,365.03	327.25	9,692.27
A.2 Other consumption products	91,250.46	879.92	92,130.38
Total	486,136.17	4,347.56	490,483.73

Table1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 2

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	312,316.60	2,632.83	314,949.43
1. Accommodation services for visitors	111,206.03		111,206.03
2. Food and beverage serving services	78,603.06	1,768.17	80,371.23
3. Railway passenger transport services	3,359.32		3,359.32
4. Road passenger transport services	16,539.05	354.77	16,893.82
5. Water passenger transport services	4,293.70		4,293.70
6. Air passenger transport services	20,837.38		20,837.38
7. Transport equipment rental services	4,019.24	22.13	4,041.37
8. Travel agencies and other reservation services	9,833.30	26.93	9,860.23
9. Cultural services	4,504.42	59.33	4,563.75
10. Sports and recreational services	27,096.50	12.16	27,108.66
11. Country-specific tourism characteristic goods	26,191.90	259.91	26,451.81
12. Country-specific tourism characteristic services	5,832.68	129.44	5,962.12
A.2 Other consumption products	82,009.46	834.37	82,843.83
Total	394,326.06	3,467.21	397,793.27

Table1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 3

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	383,746.90	3,040.49	386,787.38
1. Accommodation services for visitors	134,395.23		134,395.23
2. Food and beverage serving services	96,299.52	2,092.38	98,391.90
3. Railway passenger transport services	3,301.81		3,301.81
4. Road passenger transport services	20,640.87	371.07	21,011.94
5. Water passenger transport services	4,620.41		4,620.41
6. Air passenger transport services	21,752.13		21,752.13
7. Transport equipment rental services	4,886.14	29.12	4,915.26
8. Travel agencies and other reservation services	12,442.93	32.56	12,475.50
9. Cultural services	5,802.40	65.72	5,868.12
10. Sports and recreational services	39,711.02	22.13	39,733.15
11. Country-specific tourism characteristic goods	32,078.11	280.98	32,359.10
12. Country-specific tourism characteristic services	7,816.33	146.52	7,962.84
A.2 Other consumption products	91,858.91	897.71	92,756.62
Total	475,605.81	3,938.19	479,544.00

Table 1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 4

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	399,028.61	3,050.05	402,078.66
1. Accommodation services for visitors	140,096.42		140,096.42
2. Food and beverage serving services	96,305.52	2,086.38	98,391.90
3. Railway passenger transport services	3,708.35		3,708.35
4. Road passenger transport services	19,408.17	375.90	19,784.06
5. Water passenger transport services	5,098.99		5,098.99
6. Air passenger transport services	25,933.99		25,933.99
7. Transport equipment rental services	4,055.19	25.87	4,081.06
8. Travel agencies and other reservation services	12,539.40	37.36	12,576.76
9. Cultural services	5,790.27	70.33	5,860.60
10. Sports and recreational services	44,649.38	31.43	44,680.81
11. Country-specific tourism characteristic goods	32,621.38	288.45	32,909.82
12. Country-specific tourism characteristic services	8,821.56	134.34	8,955.90
A.2 Other consumption products	92,891.99	966.34	93,858.33
Total	491,920.60	4,016.40	495,936.99

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 1

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	143,004.83	14,231.14	157,235.97
1. Accommodation services for visitors	53,224.97	-	53,224.97
2. Food and beverage serving services	43,063.55	7,663.40	50,726.95
3. Railway passenger transport services	911.71	119.20	1,030.91
4. Road passenger transport services	5,647.67	1,287.71	6,935.38
5. Water passenger transport services	227.93	22.35	250.28
6. Air passenger transport services	3,711.57	39.73	3,751.31
7. Transport equipment rental services	767.64	18.72	786.36
8. Travel agencies and other reservation services	3,796.54	14.32	3,810.85
9. Cultural services	164.62	10.31	174.93
10. Sports and recreational services	2,028.31	331.64	2,359.96
11. Country-specific tourism characteristic goods	12,376.20	2,807.16	15,183.35
12. Country-specific tourism characteristic services	17,084.13	1,916.60	19,000.73
A.2 Other consumption products	68,263.13	15,171.10	83,434.23
Total	211,267.96	29,402.24	240,670.20

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 2

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	136,752.23	13,686.65	150,438.88
1. Accommodation services for visitors	47,118.95	-	47,118.95
2. Food and beverage serving services	46,168.70	8,495.24	54,663.94
3. Railway passenger transport services	805.38	139.77	945.15
4. Road passenger transport services	4,832.27	908.51	5,740.78
5. Water passenger transport services	201.34	20.11	221.45
6. Air passenger transport services	4,110.55	34.94	4,145.49
7. Transport equipment rental services	792.81	20.34	813.15
8. Travel agencies and other reservation services	3,925.46	18.26	3,943.72
9. Cultural services	176.59	12.19	188.77
10. Sports and recreational services	2,552.53	344.60	2,897.13
11. Country-specific tourism characteristic goods	13,443.33	2,541.81	15,985.14
12. Country-specific tourism characteristic services	12,624.33	1,150.88	13,775.21
A.2 Other consumption products	69,079.86	14,361.56	83,441.42
Total	205,832.10	28,048.21	233,880.30

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 3

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	140,700.48	12,966.71	153,667.20
1. Accommodation services for visitors	49,813.02	-	49,813.02
2. Food and beverage serving services	45,669.74	7,521.78	53,191.53
3. Railway passenger transport services	1,044.08	119.77	1,163.85
4. Road passenger transport services	5,223.27	808.44	6,031.71
5. Water passenger transport services	208.93	23.75	232.68
6. Air passenger transport services	4,671.46	39.42	4,710.88
7. Transport equipment rental services	875.12	22.32	897.44
8. Travel agencies and other reservation services	4,025.74	21.51	4,047.25
9. Cultural services	187.71	18.61	206.32
10. Sports and recreational services	2,789.74	386.10	3,175.84
11. Country-specific tourism characteristic goods	15,026.42	2,719.78	17,746.20
12. Country-specific tourism characteristic services	11,165.25	1,285.22	12,450.48
A.2 Other consumption products	82,885.74	14,853.17	97,738.91
Total	223,586.22	27,819.89	251,406.11

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 4

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	156,690.97	16,872.07	173,563.04
1. Accommodation services for visitors	61,133.80	-	61,133.80
2. Food and beverage serving services	49,730.32	10,426.14	60,156.47
3. Railway passenger transport services	1,107.96	326.18	1,434.14
4. Road passenger transport services	5,375.02	1,327.28	6,702.31
5. Water passenger transport services	221.59	25.76	247.35
6. Air passenger transport services	4,437.12	53.09	4,490.21
7. Transport equipment rental services	783.65	20.11	803.76
8. Travel agencies and other reservation services	4,363.88	24.34	4,388.21
9. Cultural services	183.69	16.66	200.34
10. Sports and recreational services	3,072.15	375.62	3,447.77
11. Country-specific tourism characteristic goods	15,925.56	3,088.38	19,013.95
12. Country-specific tourism characteristic services	10,356.23	1,188.51	11,544.74
A.2 Other consumption products	69,266.40	20,827.23	90,093.63
Total	225,957.37	37,699.30	263,656.67

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 1

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	50,576.98	370.96	50,947.93
1. Accommodation services for visitors	21,734.42		21,734.42
2. Food and beverage serving services	14,219.48	143.63	14,363.11
3. Railway passenger transport services	1,454.13	0.49	1,454.62
4. Road passenger transport services	2,801.52	92.61	2,894.14
5. Water passenger transport services	37.75		37.75
6. Air passenger transport services	1,905.10		1,905.10
7. Transport equipment rental services	440.32		440.32
8. Travel agencies and other reservation services	1,578.28	32.21	1,610.49
9. Cultural services	759.16	7.67	766.83
10. Sports and recreational services	1,140.19	5.21	1,145.40
11. Country-specific tourism characteristic goods	4,044.88	75.34	4,120.22
12. Country-specific tourism characteristic services	461.75	13.79	475.54
A.2 Other consumption products	13,768.46	249.66	14,018.13
Total	64,345.44	620.62	64,966.00

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 2

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	59,155.14	471.30	59,626.44
1. Accommodation services for visitors	24,783.44		24,783.44
2. Food and beverage serving services	16,845.94	144.42	16,990.36
3. Railway passenger transport services	1,798.88	0.48	1,799.36
4. Road passenger transport services	3,200.22	129.87	3,330.09
5. Water passenger transport services	42.33		42.33
6. Air passenger transport services	2,228.43		2,228.43
7. Transport equipment rental services	456.48		456.48
8. Travel agencies and other reservation services	2,134.20	43.56	2,177.75
9. Cultural services	981.51	12.93	994.44
10. Sports and recreational services	1,093.71	4.96	1,098.67
11. Country-specific tourism characteristic goods	5,108.36	120.19	5,228.56
12. Country-specific tourism characteristic services	481.63	14.90	496.53
A.2 Other consumption products	17,110.35	397.54	17,507.89
Total	76,265.49	868.84	77,134.33

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 3

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	48,695.51	287.25	48,982.76
1. Accommodation services for visitors	20,220.39		20,220.39
2. Food and beverage serving services	14,297.96	70.41	14,368.37
3. Railway passenger transport services	1,542.41	0.52	1,542.93
4. Road passenger transport services	2,731.96	84.49	2,816.46
5. Water passenger transport services	42.94		42.94
6. Air passenger transport services	1,720.41		1,720.41
7. Transport equipment rental services	412.43		412.43
8. Travel agencies and other reservation services	1,260.56	24.15	1,284.71
9. Cultural services	626.48	6.29	632.77
10. Sports and recreational services	1,063.07	5.05	1,068.11
11. Country-specific tourism characteristic goods	4,321.40	83.22	4,404.62
12. Country-specific tourism characteristic services	455.51	13.12	468.63
A.2 Other consumption products	13,677.59	266.32	13,943.91
Total	62,373.10	553.57	62,926.67

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2560 Quarter 4

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	63,174.65	491.37	63,666.01
1. Accommodation services for visitors	27,317.86		27,317.86
2. Food and beverage serving services	18,140.88	183.61	18,324.49
3. Railway passenger transport services	1,748.60	0.49	1,749.09
4. Road passenger transport services	3,281.82	140.31	3,422.13
5. Water passenger transport services	53.23		53.23
6. Air passenger transport services	2,380.28		2,380.28
7. Transport equipment rental services	483.41		483.41
8. Travel agencies and other reservation services	1,582.16	30.64	1,612.80
9. Cultural services	748.68	6.80	755.48
10. Sports and recreational services	1,282.81	5.84	1,288.65
11. Country-specific tourism characteristic goods	5,572.45	103.80	5,676.25
12. Country-specific tourism characteristic services	582.47	19.88	602.34
A.2 Other consumption products	17,646.62	375.82	18,022.44
Total	80,821.27	867.18	81,688.45

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2560 Quarter 1

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	398,353.36	157,235.97	555,589.33
1. Accommodation services for visitors	141,394.76	53,224.97	194,619.73
2. Food and beverage serving services	97,298.07	50,726.95	148,025.02
3. Railway passenger transport services	3,856.00	1,030.91	4,886.91
4. Road passenger transport services	24,136.26	6,935.38	31,071.63
5. Water passenger transport services	4,592.40	250.28	4,842.68
6. Air passenger transport services	23,647.37	3,751.31	27,398.68
7. Transport equipment rental services	5,367.80	786.36	6,154.16
8. Travel agencies and other reservation services	15,848.31	3,810.85	19,659.16
9. Cultural services	6,395.74	174.93	6,570.67
10. Sports and recreational services	34,202.21	2,359.96	36,562.16
11. Country-specific tourism characteristic goods	31,922.17	15,183.35	47,105.52
12. Country-specific tourism characteristic services	9,692.27	19,000.73	28,693.00
A.2 Other consumption products	92,130.38	83,434.23	175,564.61
Total	490,483.73	240,670.20	731,153.94

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2560 Quarter 2

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	314,949.43	150,438.88	465,388.31
1. Accommodation services for visitors	111,206.03	47,118.95	158,324.98
2. Food and beverage serving services	80,371.23	54,663.94	135,035.17
3. Railway passenger transport services	3,359.32	945.15	4,304.47
4. Road passenger transport services	16,893.82	5,740.78	22,634.60
5. Water passenger transport services	4,293.70	221.45	4,515.16
6. Air passenger transport services	20,837.38	4,145.49	24,982.87
7. Transport equipment rental services	4,041.37	813.15	4,854.52
8. Travel agencies and other reservation services	9,860.23	3,943.72	13,803.95
9. Cultural services	4,563.75	188.77	4,752.52
10. Sports and recreational services	27,108.66	2,897.13	30,005.79
11. Country-specific tourism characteristic goods	26,451.81	15,985.14	42,436.95
12. Country-specific tourism characteristic services	5,962.12	13,775.21	19,737.33
A.2 Other consumption products	82,843.83	83,441.42	166,285.26
Total	397,793.27	233,880.30	631,673.57

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2560 Quarter 3

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	386,787.38	153,667.20	540,454.58
1. Accommodation services for visitors	134,395.23	49,813.02	184,208.25
2. Food and beverage serving services	98,391.90	53,191.53	151,583.43
3. Railway passenger transport services	3,301.81	1,163.85	4,465.66
4. Road passenger transport services	21,011.94	6,031.71	27,043.64
5. Water passenger transport services	4,620.41	232.68	4,853.09
6. Air passenger transport services	21,752.13	4,710.88	26,463.01
7. Transport equipment rental services	4,915.26	897.44	5,812.70
8. Travel agencies and other reservation services	12,475.50	4,047.25	16,522.75
9. Cultural services	5,868.12	206.32	6,074.45
10. Sports and recreational services	39,733.15	3,175.84	42,908.99
11. Country-specific tourism characteristic goods	32,359.10	17,746.20	50,105.30
12. Country-specific tourism characteristic services	7,962.84	12,450.48	20,413.32
A.2 Other consumption products	92,756.62	97,738.91	190,495.53
Total	479,544.00	251,406.11	730,950.11

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2560 Quarter 4

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	402,078.66	173,563.04	575,641.70
1. Accommodation services for visitors	140,096.42	61,133.80	201,230.22
2. Food and beverage serving services	98,391.90	60,156.47	158,548.37
3. Railway passenger transport services	3,708.35	1,434.14	5,142.49
4. Road passenger transport services	19,784.06	6,702.31	26,486.37
5. Water passenger transport services	5,098.99	247.35	5,346.34
6. Air passenger transport services	25,933.99	4,490.21	30,424.20
7. Transport equipment rental services	4,081.06	803.76	4,884.82
8. Travel agencies and other reservation services	12,576.76	4,388.21	16,964.98
9. Cultural services	5,860.60	200.34	6,060.94
10. Sports and recreational services	44,680.81	3,447.77	48,128.58
11. Country-specific tourism characteristic goods	32,909.82	19,013.95	51,923.77
12. Country-specific tourism characteristic services	8,955.90	11,544.74	20,500.63
A.2 Other consumption products	93,858.33	90,093.63	183,951.96
Total	495,936.99	263,656.67	759,593.67

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2560 Quarter 1

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													896,221		896,221
1 - Accommodation services for visitors	206,277												206,277		206,277
2 - Food and beverage serving services		230,191											230,191		230,191
3 - Railway passenger transport services			19,484										19,484		19,484
4 - Road passenger transport services				100,019									100,019		100,019
5 - Water passenger transport services					55,873								55,873		55,873
6 - Air passenger transport services						86,999							86,999		86,999
7 - Transport equipment rental services							6,651						6,651		6,651
8 - Travel agencies and other reservation services								21,554					21,554		21,554
9 - Cultural services									6,789				6,789		6,789
10 - Sports and recreational services										52,581			52,581		52,581
11 - Country-specific tourism characteristic goods											65,878		65,878		65,878
12 - Country-specific tourism characteristic services												43,926	43,926		43,926
A.2 Other consumption products													0	7,912,17	7,912,173
- Goods products													0	4,581,14	4,581,148
- Services													0	3,331,02	3,331,025
(I.) Total Output (at basic prices)	206,277	230,191	19,484	100,019	55,873	86,999	6,651	21,554	6,789	52,581	65,878	43,926	896,221	7,912,17	8,808,394
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	131,159	178,011	10,938	78,120	28,323	64,224	787	11,026	2,682	22,013	16,876	20,872	565,031	4,738,69	5,303,729
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	75,118	52,180	8,546	21,899	27,549	22,775	5,864	10,527	4,108	30,568	49,003	23,054	331,190	3,173,47	3,504,664
III.1 Wages and Salaries	25,335	15,623	8,303	5,085	9,146	9,904	1,028	3,028	2,588	8,020	24,849	8,037	120,945	1,249,80	1,370,749
III.2 Operating Surplus	40,986	26,322	-2,571	8,276	13,248	6,867	3,439	6,474	1,072	18,021	18,611	12,097	152,843	1,476,92	1,629,768
III.3 Depreciation	8,600	9,725	2,779	8,424	5,022	5,934	1,396	995	447	3,727	4,697	2,782	54,529	420,121	474,649
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	196	511	35	114	133	70	1	30	0	799	846	138	2,873	26,626	29,499

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2560 Quarter 2

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													838,306		838,306
1 - Accommodation services for visitors	189,314												189,314		189,314
2 - Food and beverage serving services		230,093											230,093		230,093
3 - Railway passenger transport services			19,882										19,882		19,882
4 - Road passenger transport services				86,522									86,522		86,522
5 - Water passenger transport services					54,687								54,687		54,687
6 - Air passenger transport services						85,153							85,153		85,153
7 - Transport equipment rental services							5,909						5,909		5,909
8 - Travel agencies and other reservation services								16,091					16,091		16,091
9 - Cultural services									5,069				5,069		5,069
10 - Sports and recreational services										50,550			50,550		50,550
11 - Country-specific tourism characteristic goods											58,755		58,755		58,755
12 - Country-specific tourism characteristic services												36,280	36,280		36,280
A.2 Other consumption products													0	7,731,65	7,731,651
- Goods products													0	4,476,62	4,476,626
- Services													0	3,255,02	3,255,025
(I.) Total Output (at basic prices)	189,314	230,093	19,882	86,522	54,687	85,153	5,909	16,091	5,069	50,550	58,755	36,280	838,306	7,731,65	8,569,957
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	120,374	177,935	11,162	67,578	27,722	62,861	699	8,232	2,002	21,163	15,051	17,239	532,018	4,630,58	5,162,599
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	68,940	52,158	8,720	18,944	26,965	22,292	5,210	7,859	3,067	29,387	43,704	19,041	306,288	3,101,07	3,407,358
III.1 Wages and Salaries	23,252	15,616	8,472	4,399	8,952	9,694	913	2,261	1,932	7,711	22,162	6,638	112,001	1,221,28	1,333,290
III.2 Operating Surplus	37,616	26,310	-2,624	7,159	12,967	6,722	3,056	4,833	801	17,325	16,598	9,991	140,755	1,443,22	1,583,983
III.3 Depreciation	7,893	9,721	2,836	7,287	4,916	5,808	1,240	743	334	3,583	4,190	2,298	50,848	410,536	461,383
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	180	511	36	99	130	68	1	22	0	768	754	114	2,683	26,018	28,702

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2560 Quarter 3

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													987,595		987,595
1 - Accommodation services for visitors	228,760												228,760		228,760
2 - Food and beverage serving services		266,171											266,171		266,171
3 - Railway passenger transport services			20,696										20,696		20,696
4 - Road passenger transport services				109,606									109,606		109,606
5 - Water passenger transport services					61,675								61,675		61,675
6 - Air passenger transport services						96,034							96,034		96,034
7 - Transport equipment rental services							7,092						7,092		7,092
8 - Travel agencies and other reservation services										21,358			21,358		21,358
9 - Cultural services									6,728				6,728		6,728
10 - Sports and recreational services										54,201			54,201		54,201
11 - Country-specific tourism characteristic goods											76,374		76,374		76,374
12 - Country-specific tourism characteristic services												38,900	38,900		38,900
A.2 Other consumption products													0	7,840,18	7,840,187
- Goods products													0	4,539,46	4,539,468
- Services													0	3,300,71	3,300,719
(I.) Total Output (at basic prices)	228,760	266,171	20,696	109,606	61,675	96,034	7,092	21,358	6,728	54,201	76,374	38,900	987,595	7,840,18	8,827,782
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	145,455	205,835	11,619	85,608	31,265	70,893	839	10,926	2,657	22,691	19,564	18,484	625,837	4,695,58	5,321,422
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	83,305	60,336	9,077	23,999	30,410	25,140	6,253	10,432	4,070	31,510	56,810	20,416	361,758	3,144,60	3,506,360
III.1 Wages and Salaries	28,097	18,065	8,819	5,573	10,096	10,932	1,096	3,001	2,564	8,267	28,808	7,117	132,435	1,238,43	1,370,867
III.2 Operating Surplus	45,454	30,436	-2,731	9,069	14,624	7,580	3,668	6,416	1,063	18,576	21,576	10,713	166,443	1,463,48	1,629,931
III.3 Depreciation	9,537	11,245	2,952	9,232	5,544	6,550	1,488	986	443	3,842	5,446	2,464	59,729	416,299	476,027
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	217	591	37	125	146	77	1	30	0	824	981	123	3,151	26,384	29,535

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2560 Quarter 4

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													938,186		938,186
1 - Accommodation services for visitors	219,557												219,557		219,557
2 - Food and beverage serving services		255,462											255,462		255,462
3 - Railway passenger transport services			21,103										21,103		21,103
4 - Road passenger transport services				88,459									88,459		88,459
5 - Water passenger transport services					60,514								60,514		60,514
6 - Air passenger transport services						94,227							94,227		94,227
7 - Transport equipment rental services							5,548						5,548		5,548
8 - Travel agencies and other reservation services								19,684					19,684		19,684
9 - Cultural services									6,201				6,201		6,201
10 - Sports and recreational services										58,237			58,237		58,237
11 - Country-specific tourism characteristic goods											73,585		73,585		73,585
12 - Country-specific tourism characteristic services												35,609	35,609		35,609
A.2 Other consumption products													0	8,257,38	8,257,386
- Goods products													0	4,781,02	4,781,026
- Services													0	3,476,35	3,476,359
(I.) Total Output (at basic prices)	219,557	255,462	21,103	88,459	60,514	94,227	5,548	19,684	6,201	58,237	73,585	35,609	938,186	8,257,38	9,195,572
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	139,603	197,554	11,847	69,091	30,676	69,560	656	10,070	2,449	24,381	18,850	16,920	591,658	4,945,45	5,537,108
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	79,954	57,909	9,256	19,368	29,838	24,667	4,892	9,614	3,751	33,856	54,735	18,689	346,529	3,311,93	3,658,464
III.1 Wages and Salaries	26,967	17,338	8,992	4,498	9,906	10,727	857	2,766	2,363	8,883	27,756	6,515	127,567	1,304,33	1,431,900
III.2 Operating Surplus	43,625	29,211	-2,785	7,319	14,349	7,438	2,869	5,913	979	19,960	20,788	9,806	159,473	1,541,36	1,700,837
III.3 Depreciation	9,154	10,792	3,010	7,451	5,440	6,427	1,164	908	408	4,128	5,247	2,255	56,385	438,451	494,836
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	208	567	38	101	144	76	1	27	0	885	945	112	3,104	27,788	30,891

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2560 Quarter 1

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	896,221		19,298		915,519	555,589	60.69
1 - Accommodation services for visitors	206,277		2,806		209,082	194,620	93.08
2 - Food and beverage serving services	230,191		11,392		241,583	148,025	61.27
3 - Railway passenger transport services	19,484		-2,681		16,803	4,887	29.08
4 - Road passenger transport services	100,019		1,421		101,440	31,072	30.63
5 - Water passenger transport services	55,873		352		56,224	4,843	8.61
6 - Air passenger transport services	86,999		377		87,376	27,399	31.36
7 - Transport equipment rental services	6,651		10		6,661	6,154	92.40
8 - Travel agencies and other reservation services	21,554		435		21,988	19,659	89.41
9 - Cultural services	6,789		282		7,072	6,571	92.91
10 - Sports and recreational services	52,581		1,885		54,466	36,562	67.13
11 - Country-specific tourism characteristic goods	65,878		1,123		67,002	47,105	70.30
12 - Country-specific tourism characteristic services	43,926		1,895		45,821	28,693	62.62
A.2 Other consumption products	7,912,173	2,034,320	310,233	826,495	11,083,221	175,565	1.58
- Goods products	4,581,148	1,646,589	179,625	826,495	7,233,856		
- Services	3,331,025	387,732	130,608		3,849,365		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,808,394	2,034,320	329,532	826,495	11,998,740	731,154	6.09
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	5,303,729						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,504,664						
III.1 Wages and Salaries	1,370,749						
III.2 Operating Surplus	1,629,768						
III.3 Depreciation	474,649						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	29,499						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2560 Quarter 2

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	838,306		19,801		858,107	465,389	54.23
1 - Accommodation services for visitors	189,314		2,879		192,193	158,325	82.38
2 - Food and beverage serving services	230,093		11,689		241,782	135,035	55.85
3 - Railway passenger transport services	19,882		-2,750		17,132	4,305	25.13
4 - Road passenger transport services	86,522		1,458		87,980	22,635	25.73
5 - Water passenger transport services	54,687		361		55,048	4,515	8.20
6 - Air passenger transport services	85,153		387		85,540	24,983	29.21
7 - Transport equipment rental services	5,909		10		5,920	4,855	82.01
8 - Travel agencies and other reservation services	16,091		446		16,537	13,804	83.47
9 - Cultural services	5,069		290		5,358	4,753	88.69
10 - Sports and recreational services	50,550		1,935		52,485	30,006	57.17
11 - Country-specific tourism characteristic goods	58,755		1,153		59,908	42,437	70.84
12 - Country-specific tourism characteristic services	36,280		1,945		38,225	19,737	51.63
A.2 Other consumption products	7,731,651	2,076,303	318,319	814,086	10,940,359	166,285	1.52
- Goods products	4,476,626	1,686,044	184,307	814,086	7,161,064		
- Services	3,255,025	390,258	134,012		3,779,296		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,569,957	2,076,303	338,120	814,086	11,798,466	631,674	5.35
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	5,162,599						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,407,358						
III.1 Wages and Salaries	1,333,290						
III.2 Operating Surplus	1,583,983						
III.3 Depreciation	461,383						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	28,702						

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2560 Quarter 3

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	987,595		19,785		1,007,380	540,454	53.65
1 - Accommodation services for visitors	228,760		2,876		231,637	184,208	79.52
2 - Food and beverage serving services	266,171		11,679		277,850	151,583	54.56
3 - Railway passenger transport services	20,696		-2,748		17,948	4,466	24.88
4 - Road passenger transport services	109,606		1,457		111,064	27,044	24.35
5 - Water passenger transport services	61,675		361		62,035	4,853	7.82
6 - Air passenger transport services	96,034		386		96,420	26,463	27.45
7 - Transport equipment rental services	7,092		10		7,102	5,813	81.84
8 - Travel agencies and other reservation services	21,358		446		21,804	16,523	75.78
9 - Cultural services	6,728		289		7,017	6,074	86.56
10 - Sports and recreational services	54,201		1,933		56,134	42,909	76.44
11 - Country-specific tourism characteristic goods	76,374		1,152		77,526	50,105	64.63
12 - Country-specific tourism characteristic services	38,900		1,943		40,843	20,413	49.98
A.2 Other consumption products	7,840,187	2,074,471	318,058	837,516	11,070,232	190,496	1.72
- Goods products	4,539,468	1,701,175	184,156	837,516	7,262,315		
- Services	3,300,719	373,296	133,902		3,807,917		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,827,782	2,074,471	337,843	837,516	12,077,612	730,950	6.05
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	5,321,422						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,506,360						
III.1 Wages and Salaries	1,370,867						
III.2 Operating Surplus	1,629,931						
III.3 Depreciation	476,027						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	29,535						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2560 Quarter 4

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	938,186		20,936		959,122	575,642	60.02
1 - Accommodation services for visitors	219,557		3,044		222,601	201,230	90.40
2 - Food and beverage serving services	255,462		12,359		267,821	158,548	59.20
3 - Railway passenger transport services	21,103		-2,908		18,195	5,142	28.26
4 - Road passenger transport services	88,459		1,542		90,001	26,486	29.43
5 - Water passenger transport services	60,514		381		60,896	5,346	8.78
6 - Air passenger transport services	94,227		409		94,636	30,424	32.15
7 - Transport equipment rental services	5,548		11		5,559	4,885	87.88
8 - Travel agencies and other reservation services	19,684		472		20,156	16,965	84.17
9 - Cultural services	6,201		306		6,507	6,061	93.15
10 - Sports and recreational services	58,237		2,045		60,283	48,129	79.84
11 - Country-specific tourism characteristic goods	73,585		1,219		74,804	51,924	69.41
12 - Country-specific tourism characteristic services	35,609		2,056		37,665	20,501	54.43
A.2 Other consumption products	8,257,386	2,212,643	336,556	913,952	11,720,537	183,952	1.57
- Goods products	4,781,026	1,781,971	194,866	913,952	7,671,816		
- Services	3,476,359	430,672	141,690		4,048,722		
(I.) Total Output (at basic prices)	9,195,572	2,212,643	357,492	913,952	12,679,660	759,593	5.99
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	5,537,108						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,658,464						
III.1 Wages and Salaries	1,431,900						
III.2 Operating Surplus	1,700,837						
III.3 Depreciation	494,836						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	30,891						

2. การปรับปรุงข้อมูลบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศ (TSA) รายไตรมาส
 ได้มีปรับปรุงข้อมูลไตรมาสที่ 1-4 ของตารางที่ 1- ตารางที่ 6 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2559 ตามข้อมูล
 รายงานสถิติการท่องเที่ยว ของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดังนี้

Table1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 1

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	211,098.03	1,072.47	212,170.50
1. Accommodation services for visitors	72,541.99		72,541.99
2. Food and beverage serving services	70,314.61	702.68	71,017.28
3. Railway passenger transport services	1,082.43		1,082.43
4. Road passenger transport services	15,601.18	126.50	15,727.69
5. Water passenger transport services	2,207.70		2,207.70
6. Air passenger transport services	15,613.99		15,613.99
7. Transport equipment rental services	2,355.38	21.25	2,376.63
8. Travel agencies and other reservation services	7,955.35	3.98	7,959.32
9. Cultural services	1,293.23	9.02	1,302.25
10. Sports and recreational services	5,399.69	5.94	5,405.62
11. Country-specific tourism characteristic goods	12,986.36	104.40	13,090.77
12. Country-specific tourism characteristic services	3,746.11	98.71	3,844.82
A.2 Other consumption products	103,771.17	363.10	104,134.27
Total	314,869.20	1,435.58	316,304.77

Table1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 2

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	170,200.45	1,111.28	171,311.73
1. Accommodation services for visitors	57,141.24		57,141.24
2. Food and beverage serving services	55,491.24	795.08	56,286.32
3. Railway passenger transport services	981.27		981.27
4. Road passenger transport services	13,126.41	110.21	13,236.62
5. Water passenger transport services	2,021.74		2,021.74
6. Air passenger transport services	13,510.04		13,510.04
7. Transport equipment rental services	1,899.71	19.81	1,919.52
8. Travel agencies and other reservation services	5,304.19	3.80	5,308.00
9. Cultural services	2,278.66	6.02	2,284.68
10. Sports and recreational services	4,209.61	6.95	4,216.56
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,203.23	92.41	11,295.64
12. Country-specific tourism characteristic services	3,033.11	77.00	3,110.11
A.2 Other consumption products	103,478.09	301.82	103,779.91
Total	273,678.54	1,413.10	275,091.64

Table 1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 3

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	186,815.01	1,077.12	187,892.13
1. Accommodation services for visitors	63,787.86		63,787.86
2. Food and beverage serving services	63,088.27	807.18	63,895.45
3. Railway passenger transport services	956.23		956.23
4. Road passenger transport services	13,898.76	91.74	13,990.50
5. Water passenger transport services	1,941.19		1,941.19
6. Air passenger transport services	14,482.75		14,482.75
7. Transport equipment rental services	2,190.88	17.21	2,208.09
8. Travel agencies and other reservation services	6,117.52	4.39	6,121.91
9. Cultural services	2,146.11	5.12	2,151.23
10. Sports and recreational services	4,229.97	6.99	4,236.95
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,885.96	73.30	10,959.26
12. Country-specific tourism characteristic services	3,089.53	71.20	3,160.72
A.2 Other consumption products	79,569.28	217.06	79,786.34
Total	266,384.29	1,294.18	267,678.47

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 4

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	197,520.85	1,100.14	198,620.99
1. Accommodation services for visitors	69,075.59		69,075.59
2. Food and beverage serving services	62,445.46	795.31	63,240.76
3. Railway passenger transport services	1,001.22		1,001.22
4. Road passenger transport services	15,885.40	101.13	15,986.54
5. Water passenger transport services	2,039.05		2,039.05
6. Air passenger transport services	15,540.77		15,540.77
7. Transport equipment rental services	2,335.09	18.19	2,353.28
8. Travel agencies and other reservation services	6,312.86	6.58	6,319.44
9. Cultural services	2,293.91	6.13	2,300.04
10. Sports and recreational services	5,319.45	8.79	5,328.24
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,780.61	76.77	11,857.38
12. Country-specific tourism characteristic services	3,491.44	87.24	3,578.68
A.2 Other consumption products	89,893.95	291.61	90,185.56
Total	287,414.81	1,391.74	288,806.55

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 1

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	96,568.08	10,177.74	106,745.82
1. Accommodation services for visitors	30,379.92	-	30,379.92
2. Food and beverage serving services	33,279.17	5,350.55	38,629.72
3. Railway passenger transport services	811.33	75.01	886.34
4. Road passenger transport services	2,055.14	479.74	2,534.88
5. Water passenger transport services	209.93	13.26	223.19
6. Air passenger transport services	2,180.93	26.35	2,207.27
7. Transport equipment rental services	679.04	9.46	688.50
8. Travel agencies and other reservation services	2,326.49	4.71	2,331.20
9. Cultural services	127.70	7.76	135.46
10. Sports and recreational services	1,333.98	227.95	1,561.93
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,142.00	2,213.57	13,355.58
12. Country-specific tourism characteristic services	12,042.45	1,769.38	13,811.83
A.2 Other consumption products	44,643.15	9,904.66	54,547.81
Total	141,211.24	20,082.39	161,293.63

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 2

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	93,994.19	10,126.09	104,120.28
1. Accommodation services for visitors	29,955.25	-	29,955.25
2. Food and beverage serving services	32,738.77	5,263.67	38,002.43
3. Railway passenger transport services	830.24	76.75	907.00
4. Road passenger transport services	2,141.42	499.88	2,641.30
5. Water passenger transport services	169.52	11.39	180.91
6. Air passenger transport services	2,156.90	24.87	2,181.76
7. Transport equipment rental services	571.96	9.09	581.05
8. Travel agencies and other reservation services	2,648.76	5.27	2,654.03
9. Cultural services	131.75	8.00	139.76
10. Sports and recreational services	1,123.63	192.00	1,315.64
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,416.07	2,373.58	12,789.65
12. Country-specific tourism characteristic services	11,109.92	1,661.59	12,771.51
A.2 Other consumption products	45,056.99	9,675.93	54,732.93
Total	139,051.18	19,802.02	158,853.21

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 3

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	102,751.88	9,804.76	112,556.65
1. Accommodation services for visitors	37,504.80	-	37,504.80
2. Food and beverage serving services	31,870.52	5,124.07	36,994.59
3. Railway passenger transport services	852.55	78.82	931.37
4. Road passenger transport services	2,604.13	491.19	3,095.32
5. Water passenger transport services	153.54	10.58	164.12
6. Air passenger transport services	2,334.31	22.20	2,356.50
7. Transport equipment rental services	445.39	7.71	453.10
8. Travel agencies and other reservation services	2,432.14	4.80	2,436.94
9. Cultural services	133.22	8.09	141.31
10. Sports and recreational services	1,237.30	184.52	1,421.83
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,980.23	2,025.25	13,005.48
12. Country-specific tourism characteristic services	12,203.76	1,847.53	14,051.29
A.2 Other consumption products	55,332.42	12,231.07	67,563.50
Total	158,084.30	22,035.84	180,120.14

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 4

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	112,781.49	10,349.53	123,131.01
1. Accommodation services for visitors	43,580.62	-	43,580.62
2. Food and beverage serving services	33,933.27	5,455.71	39,388.98
3. Railway passenger transport services	1,030.54	95.27	1,125.81
4. Road passenger transport services	2,767.34	552.64	3,319.98
5. Water passenger transport services	181.29	13.58	194.87
6. Air passenger transport services	2,353.10	21.37	2,374.47
7. Transport equipment rental services	413.21	8.54	421.76
8. Travel agencies and other reservation services	2,845.32	5.81	2,851.13
9. Cultural services	153.25	9.31	162.56
10. Sports and recreational services	1,276.58	189.16	1,465.74
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,333.69	2,244.73	13,578.42
12. Country-specific tourism characteristic services	12,913.28	1,753.40	14,666.67
A.2 Other consumption products	50,846.56	11,420.34	62,266.90
Total	163,628.04	21,769.87	185,397.91

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 1

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	24,831.24	292.51	25,123.75
1. Accommodation services for visitors	10,566.45		10,566.45
2. Food and beverage serving services	6,924.30	86.67	7,010.97
3. Railway passenger transport services	701.54	0.30	701.84
4. Road passenger transport services	1,634.05	57.54	1,691.59
5. Water passenger transport services	12.14		12.14
6. Air passenger transport services	769.71		769.71
7. Transport equipment rental services	508.52		508.52
8. Travel agencies and other reservation services	744.24	15.57	759.81
9. Cultural services	587.28	0.55	587.83
10. Sports and recreational services	194.35	2.94	197.29
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,830.26	120.76	1,951.02
12. Country-specific tourism characteristic services	358.39	8.18	366.57
A.2 Other consumption products	7,985.58	578.59	8,564.17
Total	32,816.82	871.10	33,687.92

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 2

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	28,147.28	314.00	28,461.28
1. Accommodation services for visitors	12,506.64		12,506.64
2. Food and beverage serving services	7,801.35	97.65	7,898.99
3. Railway passenger transport services	795.12	0.21	795.33
4. Road passenger transport services	1,852.01	65.21	1,917.23
5. Water passenger transport services	13.76		13.76
6. Air passenger transport services	872.38		872.38
7. Transport equipment rental services	419.34		419.34
8. Travel agencies and other reservation services	877.84	18.37	896.21
9. Cultural services	692.71	0.65	693.35
10. Sports and recreational services	160.27	2.42	162.69
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,860.33	122.74	1,983.07
12. Country-specific tourism characteristic services	295.54	6.74	302.29
A.2 Other consumption products	9,218.37	667.91	9,886.28
Total	37,365.64	981.91	38,347.55

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 3

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	25,296.75	282.55	25,579.30
1. Accommodation services for visitors	10,930.67		10,930.67
2. Food and beverage serving services	7,253.24	90.79	7,344.02
3. Railway passenger transport services	736.19	0.28	736.47
4. Road passenger transport services	1,714.76	60.38	1,775.14
5. Water passenger transport services	12.74		12.74
6. Air passenger transport services	807.73		807.73
7. Transport equipment rental services	579.18		579.18
8. Travel agencies and other reservation services	573.40	12.00	585.40
9. Cultural services	452.47	0.42	452.89
10. Sports and recreational services	221.36	3.35	224.71
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,606.81	106.02	1,712.83
12. Country-specific tourism characteristic services	408.20	9.31	417.51
A.2 Other consumption products	7,171.05	519.57	7,690.63
Total	32,467.81	802.12	33,269.93

Table 3
Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2556r Quarter 4

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	32,542.38	367.22	32,909.60
1. Accommodation services for visitors	13,963.80		13,963.80
2. Food and beverage serving services	9,315.75	116.60	9,432.35
3. Railway passenger transport services	931.33	0.21	931.54
4. Road passenger transport services	2,169.29	76.39	2,245.67
5. Water passenger transport services	16.12		16.12
6. Air passenger transport services	1,021.83		1,021.83
7. Transport equipment rental services	727.38		727.38
8. Travel agencies and other reservation services	828.11	17.33	845.44
9. Cultural services	653.47	0.61	654.08
10. Sports and recreational services	278.00	4.20	282.20
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,124.66	140.18	2,264.85
12. Country-specific tourism characteristic services	512.65	11.70	524.34
A.2 Other consumption products	7,642.00	553.70	8,195.70
Total	40,184.38	920.91	41,105.30

Table 4
Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2556r Quarter 1

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	212,170.50	106,745.82	318,916.32
1. Accommodation services for visitors	72,541.99	30,379.92	102,921.91
2. Food and beverage serving services	71,017.28	38,629.72	109,647.00
3. Railway passenger transport services	1,082.43	886.34	1,968.77
4. Road passenger transport services	15,727.69	2,534.88	18,262.57
5. Water passenger transport services	2,207.70	223.19	2,430.89
6. Air passenger transport services	15,613.99	2,207.27	17,821.27
7. Transport equipment rental services	2,376.63	688.50	3,065.13
8. Travel agencies and other reservation services	7,959.32	2,331.20	10,290.53
9. Cultural services	1,302.25	135.46	1,437.71
10. Sports and recreational services	5,405.62	1,561.93	6,967.55
11. Country-specific tourism characteristic goods	13,090.77	13,355.58	26,446.34
12. Country-specific tourism characteristic services	3,844.82	13,811.83	17,656.65
A.2 Other consumption products	104,134.27	54,547.81	158,682.08
Total	316,304.77	161,293.63	477,598.40

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2556r Quarter 2

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	171,311.73	104,120.28	275,432.01
1. Accommodation services for visitors	57,141.24	29,955.25	87,096.48
2. Food and beverage serving services	56,286.32	38,002.43	94,288.75
3. Railway passenger transport services	981.27	907.00	1,888.27
4. Road passenger transport services	13,236.62	2,641.30	15,877.92
5. Water passenger transport services	2,021.74	180.91	2,202.65
6. Air passenger transport services	13,510.04	2,181.76	15,691.81
7. Transport equipment rental services	1,919.52	581.05	2,500.57
8. Travel agencies and other reservation services	5,308.00	2,654.03	7,962.03
9. Cultural services	2,284.68	139.76	2,424.44
10. Sports and recreational services	4,216.56	1,315.64	5,532.20
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,295.64	12,789.65	24,085.28
12. Country-specific tourism characteristic services	3,110.11	12,771.51	15,881.62
A.2 Other consumption products	103,779.91	54,732.93	158,512.84
Total	275,091.64	158,853.21	433,944.85

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2556r Quarter 3

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	187,892.13	112,556.65	300,448.78
1. Accommodation services for visitors	63,787.86	37,504.80	101,292.66
2. Food and beverage serving services	63,895.45	36,994.59	100,890.04
3. Railway passenger transport services	956.23	931.37	1,887.59
4. Road passenger transport services	13,990.50	3,095.32	17,085.82
5. Water passenger transport services	1,941.19	164.12	2,105.31
6. Air passenger transport services	14,482.75	2,356.50	16,839.25
7. Transport equipment rental services	2,208.09	453.10	2,661.19
8. Travel agencies and other reservation services	6,121.91	2,436.94	8,558.85
9. Cultural services	2,151.23	141.31	2,292.54
10. Sports and recreational services	4,236.95	1,421.83	5,658.78
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,959.26	13,005.48	23,964.74
12. Country-specific tourism characteristic services	3,160.72	14,051.29	17,212.01
A.2 Other consumption products	79,786.34	67,563.50	147,349.83
Total	267,678.47	180,120.14	447,798.61

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2556r Quarter 4

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	198,620.99	123,131.01	321,752.00
1. Accommodation services for visitors	69,075.59	43,580.62	112,656.21
2. Food and beverage serving services	63,240.76	39,388.98	102,629.75
3. Railway passenger transport services	1,001.22	1,125.81	2,127.04
4. Road passenger transport services	15,986.54	3,319.98	19,306.51
5. Water passenger transport services	2,039.05	194.87	2,233.91
6. Air passenger transport services	15,540.77	2,374.47	17,915.24
7. Transport equipment rental services	2,353.28	421.76	2,775.04
8. Travel agencies and other reservation services	6,319.44	2,851.13	9,170.57
9. Cultural services	2,300.04	162.56	2,462.61
10. Sports and recreational services	5,328.24	1,465.74	6,793.98
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,857.38	13,578.42	25,435.80
12. Country-specific tourism characteristic services	3,578.68	14,666.67	18,245.35
A.2 Other consumption products	90,185.56	62,266.90	152,452.46
Total	288,806.55	185,397.91	474,204.46

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2556r Quarter 1

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products														597,879	597,879
1 - Accommodation services for visitors	122,297													122,297	122,297
2 - Food and beverage serving services		174,655												174,655	174,655
3 - Railway passenger transport services			10,305											10,305	10,305
4 - Road passenger transport services				75,210										75,210	75,210
5 - Water passenger transport services					44,012									44,012	44,012
6 - Air passenger transport services						70,281								70,281	70,281
7 - Transport equipment rental services							3,609							3,609	3,609
8 - Travel agencies and other reservation services								11,024						11,024	11,024
9 - Cultural services									1,492					1,492	1,492
10 - Sports and recreational services										11,479				11,479	11,479
11 - Country-specific tourism characteristic goods											41,775			41,775	41,775
12 - Country-specific tourism characteristic services												31,741		31,741	31,741
A.2 Other consumption products														0	7,139,373
- Goods products														0	4,103,241
- Services														0	3,036,132
(I.) Total Output (at basic prices)	122,297	174,655	10,305	75,210	44,012	70,281	3,609	11,024	1,492	11,479	41,775	31,741	597,879	7,139,373	7,737,252
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	76,992	129,777	5,765	59,560	23,068	57,043	410	6,445	679	4,354	11,394	14,857	390,345	4,324,737	4,715,082
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	45,304	44,878	4,540	15,651	20,944	13,237	3,199	4,579	813	7,125	30,381	16,883	207,535	2,814,636	3,022,171
III.1 Wages and Salaries	9,809	12,853	4,371	3,838	7,214	6,537	558	1,549	393	1,726	15,793	5,845	70,486	1,041,870	1,112,356
III.2 Operating Surplus	28,492	22,231	-1,360	5,378	9,665	3,256	1,883	2,508	321	3,940	11,160	8,840	96,316	1,443,230	1,539,545
III.3 Depreciation	6,878	9,368	1,463	6,347	3,956	3,412	757	509	100	1,054	2,986	2,001	38,831	306,249	345,080
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	125	426	65	87	108	31	0	14	0	406	442	197	1,902	23,288	25,190

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2556r Quarter 2

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													590,175		590,175
1 - Accommodation services for visitors	112,878												112,878		112,878
2 - Food and beverage serving services		175,624											175,624		175,624
3 - Railway passenger transport services			10,121										10,121		10,121
4 - Road passenger transport services				73,863									73,863		73,863
5 - Water passenger transport services					41,427								41,427		41,427
6 - Air passenger transport services						69,022							69,022		69,022
7 - Transport equipment rental services							3,147						3,147		3,147
8 - Travel agencies and other reservation services								9,612					9,612		9,612
9 - Cultural services									2,653				2,653		2,653
10 - Sports and recreational services										11,264			11,264		11,264
11 - Country-specific tourism characteristic goods											49,419		49,419		49,419
12 - Country-specific tourism characteristic services												31,145	31,145		31,145
A.2 Other consumption products													0	6,794,952	6,794,952
- Goods products													0	3,905,291	3,905,291
- Services													0	2,889,661	2,889,661
(I.) Total Output (at basic prices)	112,878	175,624	10,121	73,863	41,427	69,022	3,147	9,612	2,653	11,264	49,419	31,145	590,175	6,794,952	7,385,127
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	71,063	130,497	5,662	58,493	21,713	56,022	358	5,620	1,207	4,273	13,479	14,578	382,963	4,116,101	4,499,065
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	41,815	45,127	4,459	15,370	19,714	13,000	2,789	3,993	1,446	6,991	35,940	16,567	207,211	2,678,851	2,886,062
III.1 Wages and Salaries	9,053	12,924	4,293	3,769	6,791	6,420	486	1,351	698	1,693	18,683	5,736	71,898	991,607	1,063,505
III.2 Operating Surplus	26,298	22,355	-1,335	5,282	9,098	3,198	1,642	2,187	571	3,866	13,202	8,675	95,036	1,373,605	1,468,641
III.3 Depreciation	6,349	9,420	1,437	6,234	3,723	3,351	660	444	177	1,034	3,532	1,963	38,324	291,475	329,799
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	115	429	64	86	102	31	0	12	0	398	522	193	1,953	22,164	24,117

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2556r Quarter 3

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													665,550		665,550
1 - Accommodation services for visitors	132,284												132,284		132,284
2 - Food and beverage serving services		196,128											196,128		196,128
3 - Railway passenger transport services			10,673										10,673		10,673
4 - Road passenger transport services				77,897									77,897		77,897
5 - Water passenger transport services					47,381								47,381		47,381
6 - Air passenger transport services						75,661							75,661		75,661
7 - Transport equipment rental services							3,397						3,397		3,397
8 - Travel agencies and other reservation services								10,377					10,377		10,377
9 - Cultural services									2,456				2,456		2,456
10 - Sports and recreational services										11,209			11,209		11,209
11 - Country-specific tourism characteristic goods											67,094		67,094		67,094
12 - Country-specific tourism characteristic services												30,992	30,992		30,992
A.2 Other consumption products													0	6,800,759	6,800,759
- Goods products													0	3,908,628	3,908,628
- Services													0	2,892,131	2,892,131
(I.) Total Output (at basic prices)	132,284	196,128	10,673	77,897	47,381	75,661	3,397	10,377	2,456	11,209	67,094	30,992	665,550	6,800,759	7,466,309
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	83,280	145,732	5,971	61,688	24,834	61,410	386	6,067	1,117	4,252	18,300	14,507	427,544	4,119,618	4,547,162
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	49,004	50,396	4,702	16,210	22,547	14,251	3,011	4,310	1,339	6,957	48,794	16,485	238,006	2,681,140	2,919,147
III.1 Wages and Salaries	10,610	14,433	4,527	3,975	7,767	7,038	525	1,458	646	1,685	25,365	5,708	83,737	992,455	1,076,192
III.2 Operating Surplus	30,819	24,965	-1,408	5,570	10,405	3,505	1,773	2,360	528	3,847	17,924	8,632	108,921	1,374,779	1,483,699
III.3 Depreciation	7,440	10,520	1,515	6,574	4,259	3,674	713	479	164	1,029	4,795	1,953	43,115	291,724	334,839
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	135	479	68	91	117	34	0	13	0	396	709	192	2,234	22,183	24,417

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2556r Quarter 4

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)				
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products														626,990		626,990
1 - Accommodation services for visitors	137,421													137,421		137,421
2 - Food and beverage serving services		174,623												174,623		174,623
3 - Railway passenger transport services			10,971											10,971		10,971
4 - Road passenger transport services				80,066										80,066		80,066
5 - Water passenger transport services					46,854									46,854		46,854
6 - Air passenger transport services						71,949								71,949		71,949
7 - Transport equipment rental services							3,165							3,165		3,165
8 - Travel agencies and other reservation services								9,668						9,668		9,668
9 - Cultural services									2,665					2,665		2,665
10 - Sports and recreational services										11,784				11,784		11,784
11 - Country-specific tourism characteristic goods											45,242			45,242		45,242
12 - Country-specific tourism characteristic services												32,582		32,582		32,582
A.2 Other consumption products														0	7,180,353	7,180,353
- Goods products														0	4,126,794	4,126,794
- Services														0	3,053,559	3,053,559
(I.) Total Output (at basic prices)	137,421	174,623	10,971	80,066	46,854	71,949	3,165	9,668	2,665	11,784	45,242	32,582	626,990	7,180,353	7,807,343	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	86,514	129,753	6,137	63,405	24,557	58,398	360	5,652	1,212	4,470	12,340	15,251	408,050	4,349,561	4,757,610	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	50,907	44,870	4,833	16,661	22,296	13,551	2,805	4,016	1,453	7,314	32,902	17,331	218,940	2,830,792	3,049,732	
III.1 Wages and Salaries	11,022	12,850	4,654	4,086	7,680	6,693	489	1,359	701	1,772	17,104	6,000	74,409	1,047,850	1,122,259	
III.2 Operating Surplus	32,016	22,227	-1,447	5,725	10,290	3,333	1,651	2,199	573	4,044	12,086	9,075	101,773	1,451,514	1,553,287	
III.3 Depreciation	7,729	9,366	1,558	6,757	4,211	3,493	664	446	178	1,082	3,233	2,054	40,771	308,007	348,779	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	140	426	70	93	115	32	0	12	0	416	478	202	1,986	23,421	25,407	

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2556r Quarter 1

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	597,879		16,352		614,232	318,916	51.92
1 - Accommodation services for visitors	122,297		2,008		124,304	102,922	82.80
2 - Food and beverage serving services	174,655		9,243		183,898	109,647	59.62
3 - Railway passenger transport services	10,305		-843		9,462	1,969	20.81
4 - Road passenger transport services	75,210		1,557		76,767	18,263	23.79
5 - Water passenger transport services	44,012		370		44,382	2,431	5.48
6 - Air passenger transport services	70,281		1,373		71,654	17,821	24.87
7 - Transport equipment rental services	3,609		11		3,620	3,065	84.67
8 - Travel agencies and other reservation services	11,024		331		11,356	10,291	90.62
9 - Cultural services	1,492		37		1,529	1,438	94.03
10 - Sports and recreational services	11,479		146		11,625	6,968	59.93
11 - Country-specific tourism characteristic goods	41,775		1,398		43,173	26,446	61.26
12 - Country-specific tourism characteristic services	31,741		722		32,463	17,657	54.39
A.2 Other consumption products	7,139,373	2,138,149	249,275	771,011	10,297,807	158,682	1.54
- Goods products	4,103,241	1,781,379	106,939	771,011	6,762,570		
- Services	3,036,132	356,770	142,336		3,535,238		
(I.) Total Output (at basic prices)	7,737,252	2,138,149	265,627	771,011	10,912,039	477,598	4.38
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,715,082						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,022,171						
III.1 Wages and Salaries	1,112,356						
III.2 Operating Surplus	1,539,545						
III.3 Depreciation	345,080						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	25,190						

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2556r Quarter 2

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	590,175		15,592		605,767	275,451	45.47
1 - Accommodation services for visitors	112,878		1,914		114,792	87,096	75.87
2 - Food and beverage serving services	175,624		8,813		184,438	94,289	51.12
3 - Railway passenger transport services	10,121		-804		9,316	1,888	20.27
4 - Road passenger transport services	73,863		1,484		75,347	15,878	21.07
5 - Water passenger transport services	41,427		353		41,779	2,203	5.27
6 - Air passenger transport services	69,022		1,309		70,331	15,692	22.31
7 - Transport equipment rental services	3,147		10		3,157	2,501	79.20
8 - Travel agencies and other reservation services	9,612		316		9,928	7,962	80.20
9 - Cultural services	2,653		35		2,688	2,424	90.19
10 - Sports and recreational services	11,264		139		11,403	5,532	48.51
11 - Country-specific tourism characteristic goods	49,419		1,333		50,752	24,104	47.49
12 - Country-specific tourism characteristic services	31,145		689		31,834	15,882	49.89
A.2 Other consumption products	6,794,952	2,116,874	237,683	709,447	9,858,956	158,494	1.61
- Goods products	3,905,291	1,754,097	101,966	709,447	6,470,801		
- Services	2,889,661	362,777	135,717		3,388,156		
(I.) Total Output (at basic prices)	7,385,127	2,116,874	253,275	709,447	10,464,723	433,945	4.15
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,499,065						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	2,886,062						
III.1 Wages and Salaries	1,063,505						
III.2 Operating Surplus	1,468,641						
III.3 Depreciation	329,799						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	24,117						

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2556r Quarter 3

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	665,550		15,950		681,500	300,449	44.09
1 - Accommodation services for visitors	132,284		1,958		134,242	101,293	75.46
2 - Food and beverage serving services	196,128		9,015		205,144	100,890	49.18
3 - Railway passenger transport services	10,673		-823		9,851	1,888	19.16
4 - Road passenger transport services	77,897		1,518		79,416	17,086	21.51
5 - Water passenger transport services	47,381		361		47,742	2,105	4.41
6 - Air passenger transport services	75,661		1,340		77,000	16,839	21.87
7 - Transport equipment rental services	3,397		11		3,408	2,661	78.09
8 - Travel agencies and other reservation services	10,377		323		10,700	8,559	79.99
9 - Cultural services	2,456		36		2,492	2,293	91.98
10 - Sports and recreational services	11,209		142		11,351	5,659	49.85
11 - Country-specific tourism characteristic goods	67,094		1,363		68,457	23,965	35.01
12 - Country-specific tourism characteristic services	30,992		704		31,697	17,212	54.30
A.2 Other consumption products	6,800,759	2,080,278	243,138	703,291	9,827,465	147,350	1.50
- Goods products	3,908,628	1,721,264	104,306	703,291	6,437,489		
- Services	2,892,131	359,014	138,832		3,389,977		
(I.) Total Output (at basic prices)	7,466,309	2,080,278	259,088	703,291	10,508,965	447,799	4.26
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,547,162						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	2,919,147						
III.1 Wages and Salaries	1,076,192						
III.2 Operating Surplus	1,483,699						
III.3 Depreciation	334,839						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	24,417						

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2556r Quarter 4

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	626,990		16,007		642,997	321,752	50.04
1 - Accommodation services for visitors	137,421		1,965		139,386	112,656	80.82
2 - Food and beverage serving services	174,623		9,048		183,671	102,630	55.88
3 - Railway passenger transport services	10,971		-826		10,145	2,127	20.97
4 - Road passenger transport services	80,066		1,524		81,590	19,307	23.66
5 - Water passenger transport services	46,854		362		47,216	2,234	4.73
6 - Air passenger transport services	71,949		1,344		73,293	17,915	24.44
7 - Transport equipment rental services	3,165		11		3,176	2,775	87.38
8 - Travel agencies and other reservation services	9,668		324		9,992	9,171	91.78
9 - Cultural services	2,665		36		2,702	2,463	91.15
10 - Sports and recreational services	11,784		143		11,927	6,794	56.97
11 - Country-specific tourism characteristic goods	45,242		1,368		46,610	25,436	54.57
12 - Country-specific tourism characteristic services	32,582		707		33,289	18,245	54.81
A.2 Other consumption products	7,180,353	2,097,152	244,015	747,851	10,269,371	152,452	1.48
- Goods products	4,126,794	1,720,490	104,682	747,851	6,699,817		
- Services	3,053,559	376,662	139,332		3,569,554		
(I.) Total Output (at basic prices)	7,807,343	2,097,152	260,022	747,851	10,912,368	474,204	4.35
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,757,610						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,049,732						
III.1 Wages and Salaries	1,122,259						
III.2 Operating Surplus	1,553,287						
III.3 Depreciation	348,779						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	25,407						

Table1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 1

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	196,248.47	1,013.71	197,262.18
1. Accommodation services for visitors	72,843.86		72,843.86
2. Food and beverage serving services	60,633.82	688.04	61,321.86
3. Railway passenger transport services	1,310.78		1,310.78
4. Road passenger transport services	14,111.22	100.97	14,212.19
5. Water passenger transport services	1,830.30		1,830.30
6. Air passenger transport services	13,078.21		13,078.21
7. Transport equipment rental services	2,877.90	19.03	2,896.93
8. Travel agencies and other reservation services	7,592.82	13.45	7,606.27
9. Cultural services	1,705.86	8.16	1,714.01
10. Sports and recreational services	4,930.17	4.38	4,934.55
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,485.82	88.63	11,574.45
12. Country-specific tourism characteristic services	3,847.71	91.06	3,938.77
A.2 Other consumption products	79,233.61	391.42	79,625.03
Total	275,482.08	1,405.14	276,887.22

Table 1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 2

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	150,208.66	905.81	151,114.47
1. Accommodation services for visitors	54,432.39		54,432.39
2. Food and beverage serving services	44,031.46	636.23	44,667.69
3. Railway passenger transport services	951.17		951.17
4. Road passenger transport services	11,037.13	78.97	11,116.11
5. Water passenger transport services	1,686.70		1,686.70
6. Air passenger transport services	10,454.97		10,454.97
7. Transport equipment rental services	2,144.53	20.16	2,164.69
8. Travel agencies and other reservation services	6,711.26	11.89	6,723.14
9. Cultural services	1,546.70	4.50	1,551.20
10. Sports and recreational services	3,114.91	3.32	3,118.23
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,870.64	75.25	10,945.89
12. Country-specific tourism characteristic services	3,226.78	75.50	3,302.28
A.2 Other consumption products	70,928.42	319.82	71,248.23
Total	221,137.07	1,225.63	222,362.70

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 3

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	173,042.46	954.12	173,996.58
1. Accommodation services for visitors	62,441.51		62,441.51
2. Food and beverage serving services	53,960.71	666.82	54,627.53
3. Railway passenger transport services	1,034.83		1,034.83
4. Road passenger transport services	12,436.37	88.98	12,525.35
5. Water passenger transport services	1,748.88		1,748.88
6. Air passenger transport services	12,025.40		12,025.40
7. Transport equipment rental services	2,648.15	21.13	2,669.28
8. Travel agencies and other reservation services	8,287.79	14.68	8,302.47
9. Cultural services	1,546.12	4.50	1,550.62
10. Sports and recreational services	3,441.17	6.19	3,447.36
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,412.47	68.28	10,480.75
12. Country-specific tourism characteristic services	3,059.06	83.54	3,142.60
A.2 Other consumption products	58,242.29	309.09	58,551.38
Total	231,284.75	1,263.21	232,547.96

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 4

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	220,253.06	1,243.92	221,496.98
1. Accommodation services for visitors	80,779.80		80,779.80
2. Food and beverage serving services	71,751.04	883.52	72,634.56
3. Railway passenger transport services	1,466.91		1,466.91
4. Road passenger transport services	16,950.32	121.28	17,071.61
5. Water passenger transport services	1,888.85		1,888.85
6. Air passenger transport services	15,356.06		15,356.06
7. Transport equipment rental services	3,365.82	23.44	3,389.26
8. Travel agencies and other reservation services	8,064.70	14.28	8,078.98
9. Cultural services	1,629.18	7.03	1,636.21
10. Sports and recreational services	4,565.67	7.45	4,573.12
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,761.66	78.86	10,840.52
12. Country-specific tourism characteristic services	3,673.05	108.06	3,781.11
A.2 Other consumption products	83,738.21	325.34	84,063.55
Total	303,991.27	1,569.26	305,560.53

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 1

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	96,570.59	11,307.58	107,878.17
1. Accommodation services for visitors	24,555.69	-	24,555.69
2. Food and beverage serving services	35,961.29	5,981.32	41,942.61
3. Railway passenger transport services	757.77	90.42	848.20
4. Road passenger transport services	2,728.66	673.51	3,402.16
5. Water passenger transport services	288.06	22.42	310.48
6. Air passenger transport services	2,405.81	30.50	2,436.31
7. Transport equipment rental services	637.28	10.30	647.58
8. Travel agencies and other reservation services	2,436.19	6.33	2,442.52
9. Cultural services	130.15	8.34	138.49
10. Sports and recreational services	1,552.20	277.88	1,830.08
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,526.41	2,287.67	13,814.08
12. Country-specific tourism characteristic services	13,591.09	1,918.88	15,509.97
A.2 Other consumption products	60,062.38	13,333.08	73,395.45
Total	156,632.97	24,640.65	181,273.62

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 2

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	92,781.24	10,884.97	103,666.20
1. Accommodation services for visitors	24,212.43		24,212.43
2. Food and beverage serving services	35,377.33	5,884.19	41,261.52
3. Railway passenger transport services	788.44	96.07	884.50
4. Road passenger transport services	2,843.21	701.78	3,544.99
5. Water passenger transport services	265.49	18.77	284.26
6. Air passenger transport services	2,502.45	37.85	2,540.30
7. Transport equipment rental services	536.79	8.91	545.70
8. Travel agencies and other reservation services	2,797.79	5.65	2,803.45
9. Cultural services	136.16	8.74	144.90
10. Sports and recreational services	1,307.44	234.06	1,541.50
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,009.72	2,165.60	12,175.32
12. Country-specific tourism characteristic services	12,003.99	1,723.33	13,727.31
A.2 Other consumption products	61,163.59	13,409.85	74,573.44
Total	153,944.83	24,294.82	178,239.65

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 3

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	102,449.04	11,277.96	113,727.00
1. Accommodation services for visitors	30,314.64		30,314.64
2. Food and beverage serving services	34,439.11	5,728.14	40,167.24
3. Railway passenger transport services	812.67	99.82	912.49
4. Road passenger transport services	3,093.48	789.63	3,883.10
5. Water passenger transport services	247.60	18.61	266.21
6. Air passenger transport services	2,740.14	41.08	2,781.21
7. Transport equipment rental services	555.22	8.26	563.48
8. Travel agencies and other reservation services	2,825.50	6.03	2,831.53
9. Cultural services	133.19	7.94	141.13
10. Sports and recreational services	1,381.73	291.67	1,673.41
11. Country-specific tourism characteristic goods	12,454.27	2,386.35	14,840.62
12. Country-specific tourism characteristic services	13,451.51	1,900.43	15,351.94
A.2 Other consumption products	72,787.94	15,823.29	88,611.23
Total	175,236.98	27,101.25	202,338.23

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 4

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	108,151.54	11,518.75	119,670.29
1. Accommodation services for visitors	35,225.65	-	35,225.65
2. Food and beverage serving services	36,668.10	6,098.88	42,766.98
3. Railway passenger transport services	846.36	94.18	940.53
4. Road passenger transport services	3,143.29	775.85	3,919.14
5. Water passenger transport services	320.73	20.42	341.16
6. Air passenger transport services	2,845.51	45.47	2,890.98
7. Transport equipment rental services	526.46	7.73	534.19
8. Travel agencies and other reservation services	2,636.40	5.61	2,642.01
9. Cultural services	130.87	6.21	137.08
10. Sports and recreational services	1,230.24	278.45	1,508.70
11. Country-specific tourism characteristic goods	12,792.44	2,293.59	15,086.03
12. Country-specific tourism characteristic services	11,785.48	1,892.36	13,677.84
A.2 Other consumption products	73,320.18	15,586.09	88,906.27
Total	181,471.73	27,104.84	208,576.57

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 1

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	31,318.25	375.94	31,694.19
1. Accommodation services for visitors	13,225.48		13,225.48
2. Food and beverage serving services	9,086.34	105.61	9,191.95
3. Railway passenger transport services	823.36	0.28	823.65
4. Road passenger transport services	1,923.19	81.36	2,004.55
5. Water passenger transport services	17.07		17.07
6. Air passenger transport services	951.46		951.46
7. Transport equipment rental services	583.83		583.83
8. Travel agencies and other reservation services	1,019.56	44.91	1,064.47
9. Cultural services	799.60	6.81	806.41
10. Sports and recreational services	243.22	2.97	246.19
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,201.55	126.20	2,327.75
12. Country-specific tourism characteristic services	443.58	7.79	451.37
A.2 Other consumption products	6,647.48	499.54	7,147.02
Total	37,965.73	875.48	38,841.21

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 2

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	35,806.53	419.49	36,226.01
1. Accommodation services for visitors	15,653.91		15,653.91
2. Food and beverage serving services	10,237.24	118.99	10,356.22
3. Railway passenger transport services	933.19	0.32	933.51
4. Road passenger transport services	2,179.71	92.21	2,271.92
5. Water passenger transport services	19.35		19.35
6. Air passenger transport services	1,078.38		1,078.38
7. Transport equipment rental services	481.45		481.45
8. Travel agencies and other reservation services	1,202.58	52.97	1,255.56
9. Cultural services	943.14	8.04	951.17
10. Sports and recreational services	200.57	2.45	203.02
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,511.24	138.08	2,649.32
12. Country-specific tourism characteristic services	365.79	6.42	372.21
A.2 Other consumption products	7,400.95	533.58	7,934.53
Total	43,207.48	953.07	44,160.54

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 3

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	31,879.47	359.20	32,238.67
1. Accommodation services for visitors	13,681.35		13,681.35
2. Food and beverage serving services	9,517.98	110.63	9,628.61
3. Railway passenger transport services	864.03	0.30	864.33
4. Road passenger transport services	2,018.18	85.38	2,103.56
5. Water passenger transport services	17.91		17.91
6. Air passenger transport services	998.46		998.46
7. Transport equipment rental services	664.97		664.97
8. Travel agencies and other reservation services	785.52	34.60	820.12
9. Cultural services	616.05	5.25	621.30
10. Sports and recreational services	277.02	3.38	280.40
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,932.77	110.79	2,043.57
12. Country-specific tourism characteristic services	505.22	8.87	514.09
A.2 Other consumption products	5,969.44	448.59	6,418.03
Total	37,848.91	807.79	38,656.70

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2557r Quarter 4

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	40,758.05	460.11	41,218.16
1. Accommodation services for visitors	17,477.76		17,477.76
2. Food and beverage serving services	12,224.49	142.09	12,366.58
3. Railway passenger transport services	1,093.06	0.38	1,093.44
4. Road passenger transport services	2,553.13	108.01	2,661.14
5. Water passenger transport services	22.66		22.66
6. Air passenger transport services	1,263.12		1,263.12
7. Transport equipment rental services	835.11		835.11
8. Travel agencies and other reservation services	1,134.46	49.97	1,184.43
9. Cultural services	889.71	7.58	897.29
10. Sports and recreational services	347.90	4.25	352.15
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,282.16	136.69	2,418.85
12. Country-specific tourism characteristic services	634.50	11.14	645.64
A.2 Other consumption products	6,634.22	521.13	7,155.35
Total	47,392.27	981.24	48,373.51

Table 4

Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2557r Quarter 1

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	197,262.18	107,878.17	305,140.35
1. Accommodation services for visitors	72,843.86	24,555.69	97,399.55
2. Food and beverage serving services	61,321.86	41,942.61	103,264.46
3. Railway passenger transport services	1,310.78	848.20	2,158.97
4. Road passenger transport services	14,212.19	3,402.16	17,614.35
5. Water passenger transport services	1,830.30	310.48	2,140.78
6. Air passenger transport services	13,078.21	2,436.31	15,514.52
7. Transport equipment rental services	2,896.93	647.58	3,544.52
8. Travel agencies and other reservation services	7,606.27	2,442.52	10,048.79
9. Cultural services	1,714.01	138.49	1,852.51
10. Sports and recreational services	4,934.55	1,830.08	6,764.64
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,574.45	13,814.08	25,388.53
12. Country-specific tourism characteristic services	3,938.77	15,509.97	19,448.74
A.2 Other consumption products	79,625.03	73,395.45	153,020.49
Total	276,887.22	181,273.62	458,160.84

Table 4

Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2557r Quarter 2

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	151,114.47	103,666.20	254,780.68
1. Accommodation services for visitors	54,432.39	24,212.43	78,644.83
2. Food and beverage serving services	44,667.69	41,261.52	85,929.21
3. Railway passenger transport services	951.17	884.50	1,835.68
4. Road passenger transport services	11,116.11	3,544.99	14,661.10
5. Water passenger transport services	1,686.70	284.26	1,970.96
6. Air passenger transport services	10,454.97	2,540.30	12,995.27
7. Transport equipment rental services	2,164.69	545.70	2,710.40
8. Travel agencies and other reservation services	6,723.14	2,803.45	9,526.59
9. Cultural services	1,551.20	144.90	1,696.10
10. Sports and recreational services	3,118.23	1,541.50	4,659.74
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,945.89	12,175.32	23,121.21
12. Country-specific tourism characteristic services	3,302.28	13,727.31	17,029.59
A.2 Other consumption products	71,248.23	74,573.44	145,821.67
Total	222,362.70	178,239.65	400,602.35

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2557r Quarter 3

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	173,996.58	113,727.00	287,723.58
1. Accommodation services for visitors	62,441.51	30,314.64	92,756.15
2. Food and beverage serving services	54,627.53	40,167.24	94,794.78
3. Railway passenger transport services	1,034.83	912.49	1,947.31
4. Road passenger transport services	12,525.35	3,883.10	16,408.45
5. Water passenger transport services	1,748.88	266.21	2,015.09
6. Air passenger transport services	12,025.40	2,781.21	14,806.61
7. Transport equipment rental services	2,669.28	563.48	3,232.76
8. Travel agencies and other reservation services	8,302.47	2,831.53	11,134.00
9. Cultural services	1,550.62	141.13	1,691.75
10. Sports and recreational services	3,447.36	1,673.41	5,120.77
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,480.75	14,840.62	25,321.37
12. Country-specific tourism characteristic services	3,142.60	15,351.94	18,494.54
A.2 Other consumption products	58,551.38	88,611.23	147,162.61
Total	232,547.96	202,338.23	434,886.19

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2557r Quarter 4

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	221,496.98	119,670.29	341,167.27
1. Accommodation services for visitors	80,779.80	35,225.65	116,005.44
2. Food and beverage serving services	72,634.56	42,766.98	115,401.54
3. Railway passenger transport services	1,466.91	940.53	2,407.44
4. Road passenger transport services	17,071.61	3,919.14	20,990.75
5. Water passenger transport services	1,888.85	341.16	2,230.01
6. Air passenger transport services	15,356.06	2,890.98	18,247.04
7. Transport equipment rental services	3,389.26	534.19	3,923.45
8. Travel agencies and other reservation services	8,078.98	2,642.01	10,720.99
9. Cultural services	1,636.21	137.08	1,773.29
10. Sports and recreational services	4,573.12	1,508.70	6,081.82
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,840.52	15,086.03	25,926.55
12. Country-specific tourism characteristic services	3,781.11	13,677.84	17,458.95
A.2 Other consumption products	84,063.55	88,906.27	172,969.82
Total	305,560.53	208,576.57	514,137.10

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2557r Quarter 1

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)			
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products															589,370	589,370
1 - Accommodation services for visitors	124,588														124,588	124,588
2 - Food and beverage serving services		177,927													177,927	177,927
3 - Railway passenger transport services			10,371												10,371	10,371
4 - Road passenger transport services				65,350											65,350	65,350
5 - Water passenger transport services					44,991										44,991	44,991
6 - Air passenger transport services						62,551									62,551	62,551
7 - Transport equipment rental services							3,961								3,961	3,961
8 - Travel agencies and other reservation services								11,126							11,126	11,126
9 - Cultural services									2,041						2,041	2,041
10 - Sports and recreational services										11,581					11,581	11,581
11 - Country-specific tourism characteristic goods											42,552				42,552	42,552
12 - Country-specific tourism characteristic services												32,333			32,333	32,333
A.2 Other consumption products															0	7,244,688
- Goods products															0	4,074,351
- Services															0	3,170,337
(I.) Total Output (at basic prices)	124,588	177,927	10,371	76,883	44,991	89,359	3,961	11,126	2,041	11,581	42,552	32,333	627,710	7,244,688	7,872,398	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	78,435	132,208	5,802	60,884	23,581	72,528	450	6,504	928	4,393	11,606	15,134	412,454	4,393,761	4,806,215	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	46,153	45,719	4,569	15,999	21,410	16,831	3,510	4,621	1,112	7,188	30,946	17,198	215,256	2,850,927	3,066,183	
III.1 Wages and Salaries	9,993	13,093	4,399	3,923	7,375	8,312	612	1,563	537	1,741	16,087	5,954	73,590	1,055,303	1,128,894	
III.2 Operating Surplus	29,026	22,648	-1,368	5,497	9,880	4,140	2,067	2,531	439	3,975	11,368	9,005	99,207	1,433,329	1,532,536	
III.3 Depreciation	7,007	9,543	1,473	6,488	4,044	4,339	831	514	136	1,063	3,041	2,038	40,517	338,707	379,224	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	127	434	66	89	111	40	0	14	0	409	450	201	1,941	23,588	25,529	

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2557r Quarter 2

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													529,956		529,956
1 - Accommodation services for visitors	106,993												106,993		106,993
2 - Food and beverage serving services		160,183											160,183		160,183
3 - Railway passenger transport services			10,339										10,339		10,339
4 - Road passenger transport services				65,151									65,151		65,151
5 - Water passenger transport services					44,853								44,853		44,853
6 - Air passenger transport services						57,209							57,209		57,209
7 - Transport equipment rental services							3,384						3,384		3,384
8 - Travel agencies and other reservation services								10,365					10,365		10,365
9 - Cultural services									1,907				1,907		1,907
10 - Sports and recreational services										10,821			10,821		10,821
11 - Country-specific tourism characteristic goods											28,542		28,542		28,542
12 - Country-specific tourism characteristic services												30,210	30,210		30,210
A.2 Other consumption products													0	7,115,498	7,115,498
- Goods products													0	4,001,696	4,001,696
- Services													0	3,113,802	3,113,802
(I.) Total Output (at basic prices)	106,993	160,183	10,339	76,648	44,853	81,728	3,384	10,365	1,907	10,821	28,542	30,210	565,972	7,115,498	7,681,470
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	67,358	119,023	5,784	60,698	23,509	66,334	385	6,059	867	4,105	7,785	14,141	376,049	4,315,410	4,691,458
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	39,635	41,160	4,555	15,950	21,344	15,393	2,999	4,305	1,039	6,716	20,757	16,069	189,923	2,800,088	2,990,011
III.1 Wages and Salaries	8,581	11,788	4,386	3,911	7,352	7,602	523	1,456	502	1,627	10,790	5,563	64,082	1,036,485	1,100,567
III.2 Operating Surplus	24,927	20,389	-1,364	5,481	9,850	3,786	1,765	2,358	410	3,714	7,625	8,414	87,356	1,407,769	1,495,125
III.3 Depreciation	6,018	8,592	1,468	6,469	4,031	3,968	710	478	127	993	2,040	1,904	36,798	332,667	369,466
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	109	391	66	89	110	37	0	13	0	382	302	187	1,687	23,167	24,854

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2557r Quarter 3

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)			
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products													687,865		687,865	
1 - Accommodation services for visitors	143,208												143,208		143,208	
2 - Food and beverage serving services		197,136											197,136		197,136	
3 - Railway passenger transport services			10,767										10,767		10,767	
4 - Road passenger transport services				67,847									67,847		67,847	
5 - Water passenger transport services					46,710								46,710		46,710	
6 - Air passenger transport services						70,092							70,092		70,092	
7 - Transport equipment rental services							4,180						4,180		4,180	
8 - Travel agencies and other reservation services								13,622					13,622		13,622	
9 - Cultural services									2,154				2,154		2,154	
10 - Sports and recreational services										12,222			12,222		12,222	
11 - Country-specific tourism characteristic goods											83,221		83,221		83,221	
12 - Country-specific tourism characteristic services												36,708	36,708		36,708	
A.2 Other consumption products													0	6,957,886	6,957,886	
- Goods products													0	3,913,056	3,913,056	
- Services													0	3,044,830	3,044,830	
(I.) Total Output (at basic prices)	143,208	197,136	10,767	79,820	46,710	100,131	4,180	13,622	2,154	12,222	83,221	36,708	729,877	6,957,886	7,687,763	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	90,157	146,481	6,023	63,210	24,482	81,271	475	7,964	980	4,636	22,699	17,183	465,561	4,219,821	4,685,382	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	53,051	50,655	4,744	16,610	22,228	18,859	3,704	5,658	1,174	7,586	60,522	19,526	264,316	2,738,065	3,002,381	
III.1 Wages and Salaries	11,486	14,507	4,567	4,073	7,657	9,314	646	1,914	567	1,837	31,462	6,760	94,791	1,013,526	1,108,317	
III.2 Operating Surplus	33,364	25,093	-1,421	5,707	10,258	4,639	2,181	3,099	463	4,194	22,232	10,224	120,035	1,376,586	1,496,621	
III.3 Depreciation	8,054	10,574	1,529	6,736	4,198	4,862	877	629	144	1,122	5,948	2,314	46,986	325,298	372,284	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	146	481	68	93	115	45	0	17	0	432	880	228	2,505	22,654	25,159	

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2557r Quarter 4

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)				
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products														654,262		654,262
1 - Accommodation services for visitors	142,208													142,208		142,208
2 - Food and beverage serving services		203,090												203,090		203,090
3 - Railway passenger transport services			11,224											11,224		11,224
4 - Road passenger transport services				70,723										70,723		70,723
5 - Water passenger transport services					48,690									48,690		48,690
6 - Air passenger transport services						67,694								67,694		67,694
7 - Transport equipment rental services							4,325							4,325		4,325
8 - Travel agencies and other reservation services								11,265						11,265		11,265
9 - Cultural services									2,065					2,065		2,065
10 - Sports and recreational services										11,720				11,720		11,720
11 - Country-specific tourism characteristic goods											51,126			51,126		51,126
12 - Country-specific tourism characteristic services												30,133		30,133		30,133
A.2 Other consumption products														0	7,390,816	7,390,816
- Goods products														0	4,156,532	4,156,532
- Services														0	3,234,284	3,234,284
(I.) Total Output (at basic prices)	142,208	203,090	11,224	83,204	48,690	96,705	4,325	11,265	2,065	11,720	51,126	30,133	695,754	7,390,816	8,086,571	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	89,527	150,906	6,279	65,890	25,520	78,491	492	6,586	939	4,446	13,945	14,105	457,124	4,482,385	4,939,509	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	52,680	52,185	4,945	17,314	23,170	18,214	3,833	4,679	1,126	7,275	37,181	16,028	238,630	2,908,432	3,147,062	
III.1 Wages and Salaries	11,406	14,945	4,761	4,246	7,981	8,995	668	1,583	543	1,762	19,329	5,549	81,769	1,076,589	1,158,358	
III.2 Operating Surplus	33,131	25,851	-1,481	5,949	10,693	4,480	2,257	2,562	444	4,022	13,658	8,393	109,960	1,462,240	1,572,200	
III.3 Depreciation	7,998	10,893	1,594	7,022	4,376	4,695	908	520	138	1,076	3,654	1,899	44,773	345,539	390,312	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	145	496	71	97	120	43	0	14	0	414	541	187	2,128	24,064	26,192	

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2557r Quarter 1

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	589,370		15,669		605,039	305,141	50.43
1 - Accommodation services for visitors	124,588		1,924		126,511	97,400	76.99
2 - Food and beverage serving services	177,927		8,857		186,783	103,264	55.29
3 - Railway passenger transport services	10,371		-808		9,563	2,159	22.58
4 - Road passenger transport services	65,350		1,492		66,842	17,614	26.35
5 - Water passenger transport services	44,991		354		45,345	2,141	4.72
6 - Air passenger transport services	62,551		1,316		63,867	15,515	24.29
7 - Transport equipment rental services	3,961		10		3,971	3,545	89.26
8 - Travel agencies and other reservation services	11,126		317		11,443	10,049	87.82
9 - Cultural services	2,041		36		2,076	1,853	89.22
10 - Sports and recreational services	11,581		140		11,721	6,765	57.71
11 - Country-specific tourism characteristic goods	42,552		1,339		43,891	25,389	57.85
12 - Country-specific tourism characteristic services	32,333		692		33,025	19,449	58.89
A.2 Other consumption products	7,244,688	2,045,422	238,857	745,631	10,274,598	153,020	1.49
- Goods products	4,074,351	1,679,219	101,514	745,631	6,600,715		
- Services	3,170,337	366,203	137,343		3,673,883		
(I.) Total Output (at basic prices)	7,872,398	2,045,422	254,526	745,631	10,917,977	458,161	4.20
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,806,215						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,066,183						
III.1 Wages and Salaries	1,128,894						
III.2 Operating Surplus	1,532,536						
III.3 Depreciation	379,224						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	25,529						

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2557r Quarter 2

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	529,956		15,524		545,480	254,780	46.71
1 - Accommodation services for visitors	106,993		1,906		108,899	78,645	72.22
2 - Food and beverage serving services	160,183		8,775		168,958	85,929	50.86
3 - Railway passenger transport services	10,339		-801		9,539	1,836	19.24
4 - Road passenger transport services	65,151		1,478		66,629	14,661	22.00
5 - Water passenger transport services	44,853		351		45,204	1,971	4.36
6 - Air passenger transport services	57,209		1,304		58,513	12,995	22.21
7 - Transport equipment rental services	3,384		10		3,394	2,710	79.86
8 - Travel agencies and other reservation services	10,365		314		10,679	9,527	89.21
9 - Cultural services	1,907		35		1,942	1,696	87.34
10 - Sports and recreational services	10,821		138		10,959	4,660	42.52
11 - Country-specific tourism characteristic goods	28,542		1,327		29,869	23,121	77.41
12 - Country-specific tourism characteristic services	30,210		686		30,895	17,030	55.12
A.2 Other consumption products	7,115,498	2,060,921	236,646	714,563	10,127,628	145,822	1.44
- Goods products	4,001,696	1,691,745	100,574	714,563	6,508,578		
- Services	3,113,802	369,176	136,071		3,619,049		
(I.) Total Output (at basic prices)	7,681,470	2,060,921	252,170	714,563	10,709,123	400,602	3.74
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,691,458						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	2,990,011						
III.1 Wages and Salaries	1,100,567						
III.2 Operating Surplus	1,495,125						
III.3 Depreciation	369,466						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	24,854						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2557r Quarter 3

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	687,865		15,719		703,584	287,723	40.89
1 - Accommodation services for visitors	143,208		1,930		145,138	92,756	63.91
2 - Food and beverage serving services	197,136		8,885		206,021	94,795	46.01
3 - Railway passenger transport services	10,767		-811		9,956	1,947	19.56
4 - Road passenger transport services	67,847		1,496		69,343	16,408	23.66
5 - Water passenger transport services	46,710		355		47,065	2,015	4.28
6 - Air passenger transport services	70,092		1,320		71,412	14,807	20.73
7 - Transport equipment rental services	4,180		11		4,190	3,233	77.15
8 - Travel agencies and other reservation services	13,622		318		13,940	11,134	79.87
9 - Cultural services	2,154		36		2,189	1,692	77.27
10 - Sports and recreational services	12,222		140		12,362	5,121	41.42
11 - Country-specific tourism characteristic goods	83,221		1,344		84,564	25,321	29.94
12 - Country-specific tourism characteristic services	36,708		694		37,403	18,495	49.45
A.2 Other consumption products	6,957,886	2,114,757	239,627	719,002	10,031,272	147,163	1.47
- Goods products	3,913,056	1,749,433	101,841	719,002	6,483,332		
- Services	3,044,830	365,325	137,785		3,547,940		
(I.) Total Output (at basic prices)	7,687,763	2,114,757	255,346	719,002	10,776,868	434,886	4.04
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,685,382						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,002,381						
III.1 Wages and Salaries	1,108,317						
III.2 Operating Surplus	1,496,621						
III.3 Depreciation	372,284						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	25,159						

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2557r Quarter 4

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	654,262		16,167		670,430	341,168	50.89
1 - Accommodation services for visitors	142,208		1,985		144,193	116,005	80.45
2 - Food and beverage serving services	203,090		9,138		212,229	115,402	54.38
3 - Railway passenger transport services	11,224		-834		10,390	2,407	23.17
4 - Road passenger transport services	70,723		1,539		72,262	20,991	29.05
5 - Water passenger transport services	48,690		366		49,055	2,230	4.55
6 - Air passenger transport services	67,694		1,358		69,052	18,247	26.43
7 - Transport equipment rental services	4,325		11		4,336	3,923	90.49
8 - Travel agencies and other reservation services	11,265		327		11,592	10,721	92.48
9 - Cultural services	2,065		37		2,102	1,773	84.36
10 - Sports and recreational services	11,720		144		11,864	6,082	51.26
11 - Country-specific tourism characteristic goods	51,126		1,382		52,508	25,927	49.38
12 - Country-specific tourism characteristic services	30,133		714		30,847	17,459	56.60
A.2 Other consumption products	7,390,816	2,049,342	246,454	779,658	10,466,270	172,970	1.65
- Goods products	4,156,532	1,680,612	104,743	779,658	6,721,545		
- Services	3,234,284	368,730	141,711		3,744,725		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,086,571	2,049,342	262,621	779,658	11,178,192	514,138	4.60
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,939,509						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,147,062						
III.1 Wages and Salaries	1,158,358						
III.2 Operating Surplus	1,572,200						
III.3 Depreciation	390,312						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	26,192						

Table1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 1

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	330,255.05	1,470.78	331,725.82
1. Accommodation services for visitors	134,294.11		134,294.11
2. Food and beverage serving services	94,896.66	984.43	95,881.09
3. Railway passenger transport services	2,054.01		2,054.01
4. Road passenger transport services	18,039.28	144.40	18,183.68
5. Water passenger transport services	2,740.94		2,740.94
6. Air passenger transport services	16,187.45		16,187.45
7. Transport equipment rental services	3,344.96	25.97	3,370.93
8. Travel agencies and other reservation services	12,921.55	17.30	12,938.85
9. Cultural services	2,993.40	18.68	3,012.09
10. Sports and recreational services	15,878.11	10.51	15,888.62
11. Country-specific tourism characteristic goods	19,107.08	161.51	19,268.59
12. Country-specific tourism characteristic services	7,797.49	107.97	7,905.47
A.2 Other consumption products	64,533.69	529.96	65,063.65
Total	394,788.73	2,000.74	396,789.47

Table1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 2

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	268,648.72	1,286.04	269,934.77
1. Accommodation services for visitors	108,667.08		108,667.08
2. Food and beverage serving services	71,077.79	873.45	71,951.24
3. Railway passenger transport services	1,615.95		1,615.95
4. Road passenger transport services	15,483.26	120.63	15,603.89
5. Water passenger transport services	2,214.34		2,214.34
6. Air passenger transport services	14,061.04		14,061.04
7. Transport equipment rental services	2,604.17	23.14	2,627.31
8. Travel agencies and other reservation services	10,565.53	14.46	10,579.99
9. Cultural services	2,958.76	13.23	2,971.99
10. Sports and recreational services	13,916.83	8.23	13,925.05
11. Country-specific tourism characteristic goods	18,649.64	140.73	18,790.37
12. Country-specific tourism characteristic services	6,834.34	92.17	6,926.51
A.2 Other consumption products	57,989.59	474.30	58,463.89
Total	326,638.32	1,760.34	328,398.65

Table 1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 3

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	302,782.02	1,602.59	304,384.62
1. Accommodation services for visitors	123,804.22		123,804.22
2. Food and beverage serving services	84,517.64	1,086.38	85,604.02
3. Railway passenger transport services	1,582.14		1,582.14
4. Road passenger transport services	16,094.33	132.32	16,226.65
5. Water passenger transport services	2,373.05		2,373.05
6. Air passenger transport services	15,377.52		15,377.52
7. Transport equipment rental services	2,995.00	20.98	3,015.98
8. Travel agencies and other reservation services	11,124.57	16.13	11,140.70
9. Cultural services	3,259.15	15.82	3,274.97
10. Sports and recreational services	13,780.63	16.15	13,796.78
11. Country-specific tourism characteristic goods	21,106.34	153.05	21,259.39
12. Country-specific tourism characteristic services	6,767.45	161.77	6,929.22
A.2 Other consumption products	67,640.89	507.22	68,148.11
Total	370,422.92	2,109.81	372,532.73

Table 1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 4

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	349,923.66	1,695.82	351,619.48
1. Accommodation services for visitors	130,191.16		130,191.16
2. Food and beverage serving services	104,886.89	1,153.89	106,040.78
3. Railway passenger transport services	2,342.75		2,342.75
4. Road passenger transport services	23,675.05	136.58	23,811.63
5. Water passenger transport services	2,998.70		2,998.70
6. Air passenger transport services	22,565.43		22,565.43
7. Transport equipment rental services	3,602.29	22.16	3,624.45
8. Travel agencies and other reservation services	14,444.19	16.47	14,460.66
9. Cultural services	3,620.54	16.21	3,636.74
10. Sports and recreational services	18,094.60	17.83	18,112.43
11. Country-specific tourism characteristic goods	15,723.07	175.16	15,898.23
12. Country-specific tourism characteristic services	7,778.98	157.53	7,936.51
A.2 Other consumption products	45,009.01	538.04	45,547.05
Total	394,932.67	2,233.86	397,166.53

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 1

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	102,582.57	11,779.46	114,362.03
1. Accommodation services for visitors	31,965.37	-	31,965.37
2. Food and beverage serving services	30,031.60	6,093.55	36,125.15
3. Railway passenger transport services	733.94	97.66	831.60
4. Road passenger transport services	4,209.65	772.55	4,982.20
5. Water passenger transport services	258.05	21.34	279.39
6. Air passenger transport services	3,070.71	34.30	3,105.01
7. Transport equipment rental services	696.27	13.68	709.95
8. Travel agencies and other reservation services	3,285.11	8.01	3,293.12
9. Cultural services	136.86	10.32	147.17
10. Sports and recreational services	1,658.81	287.26	1,946.07
11. Country-specific tourism characteristic goods	12,110.39	2,587.44	14,697.83
12. Country-specific tourism characteristic services	14,425.80	1,853.36	16,279.16
A.2 Other consumption products	92,820.03	16,302.56	109,122.59
Total	195,402.60	28,082.02	223,484.62

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 2

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	92,421.35	11,736.28	104,157.63
1. Accommodation services for visitors	26,598.29		26,598.29
2. Food and beverage serving services	31,002.18	6,438.06	37,440.24
3. Railway passenger transport services	608.82	94.01	702.83
4. Road passenger transport services	3,991.96	796.15	4,788.11
5. Water passenger transport services	284.20	24.31	308.51
6. Air passenger transport services	3,266.84	35.88	3,302.72
7. Transport equipment rental services	720.17	10.15	730.32
8. Travel agencies and other reservation services	3,025.58	2.13	3,027.71
9. Cultural services	128.12	8.27	136.39
10. Sports and recreational services	1,529.13	243.15	1,772.28
11. Country-specific tourism characteristic goods	10,005.65	2,482.36	12,488.01
12. Country-specific tourism characteristic services	11,260.41	1,601.81	12,862.22
A.2 Other consumption products	70,330.79	10,933.60	81,264.38
Total	162,752.14	22,669.87	185,422.01

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 3

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	90,474.23	11,440.80	101,915.02
1. Accommodation services for visitors	25,316.28		25,316.28
2. Food and beverage serving services	27,196.74	6,120.60	33,317.34
3. Railway passenger transport services	697.88	88.19	786.07
4. Road passenger transport services	3,448.56	724.17	4,172.74
5. Water passenger transport services	265.82	21.86	287.68
6. Air passenger transport services	3,476.14	30.53	3,506.67
7. Transport equipment rental services	745.32	8.44	753.76
8. Travel agencies and other reservation services	3,341.78	2.35	3,344.13
9. Cultural services	117.40	7.11	124.51
10. Sports and recreational services	1,450.48	220.22	1,670.70
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,582.57	2,686.13	14,268.70
12. Country-specific tourism characteristic services	12,835.24	1,531.18	14,366.43
A.2 Other consumption products	58,147.12	8,645.58	66,792.70
Total	148,621.35	20,086.38	168,707.72

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 4

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	108,083.44	12,078.72	120,162.16
1. Accommodation services for visitors	34,695.57	-	34,695.57
2. Food and beverage serving services	33,117.20	6,547.48	39,664.69
3. Railway passenger transport services	781.20	91.15	872.35
4. Road passenger transport services	4,043.39	846.12	4,889.51
5. Water passenger transport services	288.41	24.15	312.56
6. Air passenger transport services	3,856.39	33.45	3,889.84
7. Transport equipment rental services	770.56	10.33	780.89
8. Travel agencies and other reservation services	3,878.31	2.73	3,881.04
9. Cultural services	146.07	9.97	156.04
10. Sports and recreational services	1,690.11	237.36	1,927.47
11. Country-specific tourism characteristic goods	13,255.44	2,870.14	16,125.58
12. Country-specific tourism characteristic services	11,560.79	1,405.83	12,966.63
A.2 Other consumption products	94,041.43	11,255.36	105,296.79
Total	202,124.87	23,334.09	225,458.95

Table 3
Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 1

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	38,126.07	247.87	38,373.94
1. Accommodation services for visitors	15,912.70		15,912.70
2. Food and beverage serving services	11,180.26	66.88	11,247.14
3. Railway passenger transport services	1,153.56	0.36	1,153.92
4. Road passenger transport services	2,322.08	74.42	2,396.50
5. Water passenger transport services	30.42		30.42
6. Air passenger transport services	1,212.73		1,212.73
7. Transport equipment rental services	806.60		806.60
8. Travel agencies and other reservation services	1,286.38	26.22	1,312.60
9. Cultural services	885.91	2.86	888.77
10. Sports and recreational services	398.91	4.39	403.30
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,392.94	56.80	2,449.74
12. Country-specific tourism characteristic services	543.58	15.94	559.52
A.2 Other consumption products	8,318.83	193.85	8,512.68
Total	46,444.90	441.72	46,886.62

Table 3
Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 2

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	43,669.75	276.22	43,945.97
1. Accommodation services for visitors	18,857.06		18,857.06
2. Food and beverage serving services	12,760.36	76.33	12,836.69
3. Railway passenger transport services	1,311.77	0.41	1,312.18
4. Road passenger transport services	2,640.55	84.63	2,725.18
5. Water passenger transport services	34.59		34.59
6. Air passenger transport services	1,379.05		1,379.05
7. Transport equipment rental services	649.89		649.89
8. Travel agencies and other reservation services	1,532.57	31.23	1,563.80
9. Cultural services	1,055.46	3.41	1,058.87
10. Sports and recreational services	321.41	3.54	324.95
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,689.08	63.83	2,752.90
12. Country-specific tourism characteristic services	437.97	12.84	450.81
A.2 Other consumption products	8,807.11	205.23	9,012.34
Total	52,476.86	481.45	52,958.31

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 3

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	36,091.93	227.65	36,319.57
1. Accommodation services for visitors	15,105.72		15,105.72
2. Food and beverage serving services	11,113.87	66.48	11,180.35
3. Railway passenger transport services	1,083.32	0.34	1,083.66
4. Road passenger transport services	2,180.67	69.89	2,250.57
5. Water passenger transport services	28.57		28.57
6. Air passenger transport services	1,138.88		1,138.88
7. Transport equipment rental services	818.01		818.01
8. Travel agencies and other reservation services	956.92	19.50	976.42
9. Cultural services	659.02	2.13	661.15
10. Sports and recreational services	404.55	4.46	409.00
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,051.13	48.69	2,099.82
12. Country-specific tourism characteristic services	551.27	16.16	567.43
A.2 Other consumption products	7,483.23	174.38	7,657.61
Total	43,575.15	402.03	43,977.18

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2558r Quarter 4

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	46,989.60	296.64	47,286.23
1. Accommodation services for visitors	19,771.46		19,771.46
2. Food and beverage serving services	14,394.99	86.11	14,481.10
3. Railway passenger transport services	1,369.11	0.43	1,369.54
4. Road passenger transport services	2,755.96	88.33	2,844.29
5. Water passenger transport services	36.11		36.11
6. Air passenger transport services	1,439.33		1,439.33
7. Transport equipment rental services	992.67		992.67
8. Travel agencies and other reservation services	1,349.87	27.51	1,377.38
9. Cultural services	929.63	3.00	932.63
10. Sports and recreational services	490.93	5.41	496.34
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,790.56	66.24	2,856.80
12. Country-specific tourism characteristic services	668.98	19.61	688.59
A.2 Other consumption products	8,665.99	201.94	8,867.94
Total	55,655.59	498.58	56,154.17

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2558r Quarter 1

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	331,725.82	114,362.03	446,087.85
1. Accommodation services for visitors	134,294.11	31,965.37	166,259.48
2. Food and beverage serving services	95,881.09	36,125.15	132,006.24
3. Railway passenger transport services	2,054.01	831.60	2,885.62
4. Road passenger transport services	18,183.68	4,982.20	23,165.88
5. Water passenger transport services	2,740.94	279.39	3,020.33
6. Air passenger transport services	16,187.45	3,105.01	19,292.47
7. Transport equipment rental services	3,370.93	709.95	4,080.88
8. Travel agencies and other reservation services	12,938.85	3,293.12	16,231.97
9. Cultural services	3,012.09	147.17	3,159.26
10. Sports and recreational services	15,888.62	1,946.07	17,834.69
11. Country-specific tourism characteristic goods	19,268.59	14,697.83	33,966.42
12. Country-specific tourism characteristic services	7,905.47	16,279.16	24,184.63
A.2 Other consumption products	65,063.65	109,122.59	174,186.24
Total	396,789.47	223,484.62	620,274.10

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2558r Quarter 2

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	269,934.77	104,157.63	374,092.40
1. Accommodation services for visitors	108,667.08	26,598.29	135,265.37
2. Food and beverage serving services	71,951.24	37,440.24	109,391.47
3. Railway passenger transport services	1,615.95	702.83	2,318.77
4. Road passenger transport services	15,603.89	4,788.11	20,392.00
5. Water passenger transport services	2,214.34	308.51	2,522.86
6. Air passenger transport services	14,061.04	3,302.72	17,363.76
7. Transport equipment rental services	2,627.31	730.32	3,357.63
8. Travel agencies and other reservation services	10,579.99	3,027.71	13,607.70
9. Cultural services	2,971.99	136.39	3,108.38
10. Sports and recreational services	13,925.05	1,772.28	15,697.33
11. Country-specific tourism characteristic goods	18,790.37	12,488.01	31,278.38
12. Country-specific tourism characteristic services	6,926.51	12,862.22	19,788.73
A.2 Other consumption products	58,463.89	81,264.38	139,728.27
Total	328,398.65	185,422.01	513,820.67

Table 4

Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2558r Quarter 3

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	304,384.62	101,915.02	406,299.64
1. Accommodation services for visitors	123,804.22	25,316.28	149,120.49
2. Food and beverage serving services	85,604.02	33,317.34	118,921.36
3. Railway passenger transport services	1,582.14	786.07	2,368.22
4. Road passenger transport services	16,226.65	4,172.74	20,399.39
5. Water passenger transport services	2,373.05	287.68	2,660.73
6. Air passenger transport services	15,377.52	3,506.67	18,884.19
7. Transport equipment rental services	3,015.98	753.76	3,769.74
8. Travel agencies and other reservation services	11,140.70	3,344.13	14,484.82
9. Cultural services	3,274.97	124.51	3,399.49
10. Sports and recreational services	13,796.78	1,670.70	15,467.48
11. Country-specific tourism characteristic goods	21,259.39	14,268.70	35,528.09
12. Country-specific tourism characteristic services	6,929.22	14,366.43	21,295.65
A.2 Other consumption products	68,148.11	66,792.70	134,940.81
Total	372,532.73	168,707.72	541,240.45

Table 4

Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2558r Quarter 4

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	351,619.48	120,162.16	471,781.64
1. Accommodation services for visitors	130,191.16	34,695.57	164,886.73
2. Food and beverage serving services	106,040.78	39,664.69	145,705.47
3. Railway passenger transport services	2,342.75	872.35	3,215.09
4. Road passenger transport services	23,811.63	4,889.51	28,701.15
5. Water passenger transport services	2,998.70	312.56	3,311.26
6. Air passenger transport services	22,565.43	3,889.84	26,455.26
7. Transport equipment rental services	3,624.45	780.89	4,405.34
8. Travel agencies and other reservation services	14,460.66	3,881.04	18,341.70
9. Cultural services	3,636.74	156.04	3,792.79
10. Sports and recreational services	18,112.43	1,927.47	20,039.90
11. Country-specific tourism characteristic goods	15,898.23	16,125.58	32,023.81
12. Country-specific tourism characteristic services	7,936.51	12,966.63	20,903.14
A.2 Other consumption products	45,547.05	105,296.79	150,843.84
Total	397,166.53	225,458.95	622,625.48

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2558r Quarter 1

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													749,934		749,934
1 - Accommodation services for visitors	178,027												178,027		178,027
2 - Food and beverage serving services		209,009											209,009		209,009
3 - Railway passenger transport services			12,622										12,622		12,622
4 - Road passenger transport services				83,239									83,239		83,239
5 - Water passenger transport services					43,401								43,401		43,401
6 - Air passenger transport services						79,597							79,597		79,597
7 - Transport equipment rental services							4,556						4,556		4,556
8 - Travel agencies and other reservation services								19,372					19,372		19,372
9 - Cultural services									3,202				3,202		3,202
10 - Sports and recreational services										25,488			25,488		25,488
11 - Country-specific tourism characteristic goods											53,992		53,992		53,992
12 - Country-specific tourism characteristic services												37,430	37,430		37,430
A.2 Other consumption products													0	7,338,636	7,338,636
- Goods products													0	4,108,756	4,108,756
- Services													0	3,229,881	3,229,881
(I.) Total Output (at basic prices)	178,027	209,009	12,622	83,239	43,401	79,597	4,556	19,372	3,202	25,488	53,992	37,430	749,934	7,338,636	8,088,571
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers')	112,077	155,304	7,061	65,918	22,748	64,605	518	11,325	1,457	9,668	14,726	17,520	482,927	4,434,574	4,917,501
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	65,949	53,706	5,561	17,321	20,653	14,992	4,038	8,047	1,746	15,820	39,265	19,909	267,007	2,904,062	3,171,070
III.1 Wages and Salaries	14,279	15,381	5,354	4,248	7,114	7,404	704	2,722	843	3,832	20,412	6,893	89,185	1,074,972	1,164,157
III.2 Operating Surplus	41,476	26,604	-1,665	5,952	9,531	3,688	2,377	4,407	689	8,747	14,424	10,425	126,655	1,489,084	1,615,739
III.3 Depreciation	10,013	11,210	1,792	7,025	3,901	3,865	956	894	214	2,340	3,859	2,359	48,428	315,979	364,407
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	182	510	80	97	107	36	0	24	0	901	571	232	2,740	24,028	26,767

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2558r Quarter 2

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													711,627		711,627
1 - Accommodation services for visitors	162,631												162,631		162,631
2 - Food and beverage serving services		190,934											190,934		190,934
3 - Railway passenger transport services			12,600										12,600		12,600
4 - Road passenger transport services				83,093									83,093		83,093
5 - Water passenger transport services					47,151								47,151		47,151
6 - Air passenger transport services						86,475							86,475		86,475
7 - Transport equipment rental services							4,334						4,334		4,334
8 - Travel agencies and other reservation services								16,977					16,977		16,977
9 - Cultural services									3,170				3,170		3,170
10 - Sports and recreational services										24,243			24,243		24,243
11 - Country-specific tourism characteristic goods											47,046		47,046		47,046
12 - Country-specific tourism characteristic services												32,974	32,974		32,974
A.2 Other consumption products													0	7,129,946	7,129,946
- Goods products													0	3,991,914	3,991,914
- Services													0	3,138,032	3,138,032
(I.) Total Output (at basic prices)	162,631	190,934	12,600	83,093	47,151	86,475	4,334	16,977	3,170	24,243	47,046	32,974	711,627	7,129,946	7,841,573
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	102,385	141,873	7,049	65,802	24,713	70,187	493	9,925	1,442	9,196	12,832	15,434	461,331	4,308,467	4,769,798
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	60,246	49,061	5,551	17,291	22,438	16,287	3,841	7,052	1,728	15,047	34,214	17,539	250,296	2,821,479	3,071,774
III.1 Wages and Salaries	13,044	14,050	5,345	4,240	7,729	8,044	670	2,386	834	3,645	17,786	6,072	83,845	1,044,403	1,128,247
III.2 Operating Surplus	37,889	24,304	-1,662	5,942	10,355	4,006	2,261	3,862	682	8,320	12,568	9,184	117,710	1,446,738	1,564,449
III.3 Depreciation	9,147	10,241	1,789	7,013	4,238	4,199	909	784	212	2,226	3,362	2,078	46,197	306,994	353,190
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	166	466	80	97	116	39	0	21	0	857	497	205	2,544	23,344	25,888

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2558r Quarter 3

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													798,022		798,022
1 - Accommodation services for visitors	187,970												187,970		187,970
2 - Food and beverage serving services		220,684											220,684		220,684
3 - Railway passenger transport services			13,316										13,316		13,316
4 - Road passenger transport services				87,816									87,816		87,816
5 - Water passenger transport services					51,748								51,748		51,748
6 - Air passenger transport services						94,905							94,905		94,905
7 - Transport equipment rental services							4,775						4,775		4,775
8 - Travel agencies and other reservation services								18,779					18,779		18,779
9 - Cultural services									3,957				3,957		3,957
10 - Sports and recreational services										24,677			24,677		24,677
11 - Country-specific tourism characteristic goods											54,450		54,450		54,450
12 - Country-specific tourism characteristic services												34,945	34,945		34,945
A.2 Other consumption products													0	7,274,559	7,274,559
- Goods products													0	4,072,880	4,072,880
- Services													0	3,201,679	3,201,679
(I.) Total Output (at basic prices)	187,970	220,684	13,316	87,816	51,748	94,905	4,775	18,779	3,957	24,677	54,450	34,945	798,022	7,274,559	8,072,581
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	118,337	163,978	7,450	69,542	27,123	77,030	543	10,978	1,800	9,360	14,851	16,357	517,351	4,395,854	4,913,204
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	69,633	56,705	5,867	18,274	24,625	17,875	4,232	7,800	2,157	15,316	39,599	18,588	280,671	2,878,705	3,159,377
III.1 Wages and Salaries	15,076	16,240	5,649	4,481	8,482	8,828	738	2,639	1,041	3,710	20,585	6,435	93,905	1,065,586	1,159,491
III.2 Operating Surplus	43,793	28,090	-1,757	6,279	11,364	4,397	2,491	4,272	851	8,469	14,546	9,733	132,529	1,476,082	1,608,611
III.3 Depreciation	10,572	11,837	1,891	7,411	4,651	4,608	1,002	867	264	2,265	3,892	2,202	51,462	313,220	364,682
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	192	539	84	102	127	43	1	23	0	872	576	217	2,775	23,818	26,593

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2558r Quarter 4

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)				
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products														767,887		767,887
1 - Accommodation services for visitors	177,257													177,257		177,257
2 - Food and beverage serving services		208,106												208,106		208,106
3 - Railway passenger transport services			12,679											12,679		12,679
4 - Road passenger transport services				83,616										83,616		83,616
5 - Water passenger transport services					49,365									49,365		49,365
6 - Air passenger transport services						90,535								90,535		90,535
7 - Transport equipment rental services							4,495							4,495		4,495
8 - Travel agencies and other reservation services								19,119						19,119		19,119
9 - Cultural services									4,168					4,168		4,168
10 - Sports and recreational services										27,175				27,175		27,175
11 - Country-specific tourism characteristic goods											58,556			58,556		58,556
12 - Country-specific tourism characteristic services												32,815		32,815		32,815
A.2 Other consumption products														0	7,640,421	7,640,421
- Goods products														0	4,277,719	4,277,719
- Services														0	3,362,702	3,362,702
(I.) Total Output (at basic prices)	177,257	208,106	12,679	83,616	49,365	90,535	4,495	19,119	4,168	27,175	58,556	32,815	767,887	7,640,421	8,408,308	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	111,593	154,633	7,093	66,216	25,874	73,483	511	11,178	1,896	10,308	15,971	15,360	494,116	4,616,936	5,111,052	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	65,664	53,474	5,586	17,400	23,491	17,052	3,984	7,942	2,272	16,867	42,585	17,455	273,771	3,023,485	3,297,256	
III.1 Wages and Salaries	14,217	15,314	5,378	4,267	8,092	8,421	695	2,687	1,097	4,085	22,137	6,043	92,434	1,119,177	1,211,612	
III.2 Operating Surplus	41,297	26,489	-1,673	5,979	10,841	4,194	2,345	4,349	897	9,326	15,643	9,140	128,828	1,550,319	1,679,147	
III.3 Depreciation	9,969	11,162	1,800	7,057	4,437	4,396	943	882	278	2,495	4,185	2,068	49,673	328,973	378,646	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	181	508	80	97	121	41	0	24	0	960	619	204	2,836	25,016	27,851	

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2558r Quarter 1

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	749,934		16,276		766,210	446,088	58.22
1 - Accommodation services for visitors	178,027		1,998		180,025	166,259	92.35
2 - Food and beverage serving services	209,009		9,200		218,209	132,006	60.50
3 - Railway passenger transport services	12,622		-839		11,783	2,886	24.49
4 - Road passenger transport services	83,239		1,549		84,788	23,166	27.32
5 - Water passenger transport services	43,401		368		43,769	3,020	6.90
6 - Air passenger transport services	79,597		1,367		80,964	19,292	23.83
7 - Transport equipment rental services	4,556		11		4,567	4,081	89.35
8 - Travel agencies and other reservation services	19,372		330		19,701	16,232	82.39
9 - Cultural services	3,202		37		3,240	3,159	97.52
10 - Sports and recreational services	25,488		145		25,633	17,835	69.58
11 - Country-specific tourism characteristic goods	53,992		1,391		55,383	33,966	61.33
12 - Country-specific tourism characteristic services	37,430		719		38,148	24,185	63.40
A.2 Other consumption products	7,338,636	1,913,440	243,050	955,242	10,450,368	174,186	1.67
- Goods products	4,108,756	1,565,511	105,448	955,242	6,734,957		
- Services	3,229,881	347,929	137,601		3,715,411		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,088,571	1,913,440	259,326	955,242	11,216,578	620,274	5.53
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,917,501						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,171,070						
III.1 Wages and Salaries	1,164,157						
III.2 Operating Surplus	1,615,739						
III.3 Depreciation	364,407						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	26,767						

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2558r Quarter 2

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	711,627		16,125		727,752	374,092	51.40
1 - Accommodation services for visitors	162,631		1,980		164,610	135,265	82.17
2 - Food and beverage serving services	190,934		9,115		200,048	109,391	54.68
3 - Railway passenger transport services	12,600		-832		11,768	2,319	19.70
4 - Road passenger transport services	83,093		1,535		84,628	20,392	24.10
5 - Water passenger transport services	47,151		365		47,516	2,523	5.31
6 - Air passenger transport services	86,475		1,354		87,829	17,364	19.77
7 - Transport equipment rental services	4,334		11		4,345	3,358	77.28
8 - Travel agencies and other reservation services	16,977		327		17,304	13,608	78.64
9 - Cultural services	3,170		37		3,207	3,108	96.94
10 - Sports and recreational services	24,243		144		24,387	15,697	64.37
11 - Country-specific tourism characteristic goods	47,046		1,378		48,425	31,278	64.59
12 - Country-specific tourism characteristic services	32,974		712		33,686	19,789	58.75
A.2 Other consumption products	7,129,946	1,942,829	240,799	924,911	10,238,485	139,728	1.36
- Goods products	3,991,914	1,572,173	104,472	924,911	6,593,470		
- Services	3,138,032	370,656	136,327		3,645,015		
(I.) Total Output (at basic prices)	7,841,573	1,942,829	256,925	924,911	10,966,237	513,820	4.69
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,769,798						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,071,774						
III.1 Wages and Salaries	1,128,247						
III.2 Operating Surplus	1,564,449						
III.3 Depreciation	353,190						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	25,888						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2558r Quarter 3

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	798,022		16,329		814,351	406,300	49.89
1 - Accommodation services for visitors	187,970		2,005		189,975	149,120	78.49
2 - Food and beverage serving services	220,684		9,230		229,913	118,921	51.72
3 - Railway passenger transport services	13,316		-842		12,474	2,368	18.98
4 - Road passenger transport services	87,816		1,554		89,370	20,399	22.83
5 - Water passenger transport services	51,748		369		52,118	2,661	5.11
6 - Air passenger transport services	94,905		1,371		96,277	18,884	19.61
7 - Transport equipment rental services	4,775		11		4,786	3,770	78.77
8 - Travel agencies and other reservation services	18,779		331		19,110	14,485	75.80
9 - Cultural services	3,957		37		3,994	3,399	85.12
10 - Sports and recreational services	24,677		146		24,822	15,467	62.31
11 - Country-specific tourism characteristic goods	54,450		1,396		55,846	35,528	63.62
12 - Country-specific tourism characteristic services	34,945		721		35,666	21,296	59.71
A.2 Other consumption products	7,274,559	2,018,818	243,832	926,195	10,463,404	134,941	1.29
- Goods products	4,072,880	1,658,039	105,788	926,195	6,762,902		
- Services	3,201,679	360,779	138,045		3,700,502		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,072,581	2,018,818	260,161	926,195	11,277,755	541,241	4.80
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,913,204						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,159,377						
III.1 Wages and Salaries	1,159,491						
III.2 Operating Surplus	1,608,611						
III.3 Depreciation	364,682						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	26,593						

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2558r Quarter 4

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	767,887		16,794		784,681	471,782	60.12
1 - Accommodation services for visitors	177,257		2,062		179,319	164,887	91.95
2 - Food and beverage serving services	208,106		9,493		217,599	145,705	66.96
3 - Railway passenger transport services	12,679		-866		11,813	3,215	27.22
4 - Road passenger transport services	83,616		1,599		85,215	28,701	33.68
5 - Water passenger transport services	49,365		380		49,745	3,311	6.66
6 - Air passenger transport services	90,535		1,410		91,945	26,455	28.77
7 - Transport equipment rental services	4,495		11		4,506	4,405	97.77
8 - Travel agencies and other reservation services	19,119		340		19,460	18,342	94.26
9 - Cultural services	4,168		38		4,206	3,793	90.17
10 - Sports and recreational services	27,175		150		27,324	20,040	73.34
11 - Country-specific tourism characteristic goods	58,556		1,436		59,991	32,024	53.38
12 - Country-specific tourism characteristic services	32,815		742		33,557	20,903	62.29
A.2 Other consumption products	7,640,421	1,986,592	250,779	1,003,202	10,880,994	150,844	1.39
- Goods products	4,277,719	1,611,305	108,802	1,003,202	7,001,027		
- Services	3,362,702	375,287	141,978		3,879,967		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,408,308	1,986,592	267,573	1,003,202	11,665,675	622,626	5.34
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	5,111,052						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,297,256						
III.1 Wages and Salaries	1,211,612						
III.2 Operating Surplus	1,679,147						
III.3 Depreciation	378,646						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	27,851						

Table 1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 1

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	338,726.46	2,121.39	340,847.84
1. Accommodation services for visitors	113,025.61		113,025.61
2. Food and beverage serving services	84,491.10	1,457.33	85,948.43
3. Railway passenger transport services	3,376.51		3,376.51
4. Road passenger transport services	21,144.82	186.65	21,331.48
5. Water passenger transport services	6,038.60		6,038.60
6. Air passenger transport services	18,100.76		18,100.76
7. Transport equipment rental services	3,670.57	26.11	3,696.68
8. Travel agencies and other reservation services	15,432.77	22.08	15,454.85
9. Cultural services	5,906.62	29.68	5,936.30
10. Sports and recreational services	33,420.65	15.53	33,436.18
11. Country-specific tourism characteristic goods	26,383.97	224.12	26,608.09
12. Country-specific tourism characteristic services	7,734.47	159.89	7,894.35
A.2 Other consumption products	101,792.93	867.18	102,660.11
Total	440,519.39	2,988.57	443,507.95

Table 1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 2

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	333,749.48	1,893.99	335,643.47
1. Accommodation services for visitors	125,205.02		125,205.02
2. Food and beverage serving services	79,139.46	1,316.93	80,456.39
3. Railway passenger transport services	2,850.89		2,850.89
4. Road passenger transport services	18,367.64	156.19	18,523.84
5. Water passenger transport services	4,415.03		4,415.03
6. Air passenger transport services	19,583.16		19,583.16
7. Transport equipment rental services	3,242.43	25.13	3,267.56
8. Travel agencies and other reservation services	12,152.88	17.38	12,170.27
9. Cultural services	5,256.37	26.41	5,282.78
10. Sports and recreational services	36,191.89	13.22	36,205.11
11. Country-specific tourism characteristic goods	21,099.13	211.26	21,310.39
12. Country-specific tourism characteristic services	6,245.59	127.46	6,373.05
A.2 Other consumption products	79,591.13	747.06	80,338.19
Total	413,340.61	2,641.05	415,981.66

Table 1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 3

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	317,080.23	1,611.92	318,692.15
1. Accommodation services for visitors	110,085.79		110,085.79
2. Food and beverage serving services	75,484.64	994.23	76,478.86
3. Railway passenger transport services	2,851.60		2,851.60
4. Road passenger transport services	18,760.22	151.29	18,911.52
5. Water passenger transport services	4,299.07		4,299.07
6. Air passenger transport services	18,041.88		18,041.88
7. Transport equipment rental services	3,057.70	23.67	3,081.37
8. Travel agencies and other reservation services	10,938.41	15.65	10,954.06
9. Cultural services	5,219.32	26.23	5,245.54
10. Sports and recreational services	37,603.59	21.17	37,624.76
11. Country-specific tourism characteristic goods	23,583.16	183.67	23,766.83
12. Country-specific tourism characteristic services	7,154.86	196.02	7,350.87
A.2 Other consumption products	85,526.28	551.69	86,077.96
Total	402,606.51	2,163.61	404,770.12

Table 1

Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 4

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	361,578.24	1,828.40	363,406.64
1. Accommodation services for visitors	131,819.17		131,819.17
2. Food and beverage serving services	85,846.95	1,104.37	86,951.32
3. Railway passenger transport services	3,643.81		3,643.81
4. Road passenger transport services	21,316.88	147.72	21,464.59
5. Water passenger transport services	6,085.56		6,085.56
6. Air passenger transport services	19,216.43		19,216.43
7. Transport equipment rental services	3,696.96	26.91	3,723.87
8. Travel agencies and other reservation services	14,849.59	21.24	14,870.83
9. Cultural services	5,579.33	28.04	5,607.37
10. Sports and recreational services	41,297.54	28.09	41,325.63
11. Country-specific tourism characteristic goods	19,743.47	248.93	19,992.40
12. Country-specific tourism characteristic services	8,482.54	223.11	8,705.66
A.2 Other consumption products	65,521.12	765.79	66,286.91
Total	427,099.36	2,594.19	429,693.54

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 1

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	126,548.75	12,397.53	138,946.27
1. Accommodation services for visitors	45,580.87	-	45,580.87
2. Food and beverage serving services	39,285.58	6,836.24	46,121.81
3. Railway passenger transport services	892.70	121.52	1,014.22
4. Road passenger transport services	5,173.82	986.03	6,159.85
5. Water passenger transport services	276.57	25.77	302.34
6. Air passenger transport services	3,510.79	31.95	3,542.74
7. Transport equipment rental services	717.53	15.62	733.15
8. Travel agencies and other reservation services	3,434.72	9.65	3,444.37
9. Cultural services	147.50	9.16	156.66
10. Sports and recreational services	1,844.07	300.40	2,144.47
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,747.18	2,299.60	14,046.79
12. Country-specific tourism characteristic services	13,937.43	1,761.56	15,699.00
A.2 Other consumption products	65,959.99	12,869.64	78,829.62
Total	192,508.73	25,267.16	217,775.90

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 2

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	119,879.88	12,241.38	132,121.25
1. Accommodation services for visitors	42,018.26	-	42,018.26
2. Food and beverage serving services	38,826.67	6,951.84	45,778.51
3. Railway passenger transport services	812.85	113.85	926.70
4. Road passenger transport services	4,710.91	923.78	5,634.69
5. Water passenger transport services	282.28	28.23	310.51
6. Air passenger transport services	3,968.47	34.21	4,002.69
7. Transport equipment rental services	724.25	17.35	741.60
8. Travel agencies and other reservation services	3,504.47	12.26	3,516.73
9. Cultural services	135.34	11.55	146.90
10. Sports and recreational services	1,765.29	320.54	2,085.83
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,483.44	2,313.01	13,796.44
12. Country-specific tourism characteristic services	11,647.66	1,514.75	13,162.41
A.2 Other consumption products	64,674.68	12,884.31	77,558.99
Total	184,554.56	25,125.68	209,680.25

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 3

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	129,073.16	11,857.10	140,930.26
1. Accommodation services for visitors	44,436.87	-	44,436.87
2. Food and beverage serving services	41,111.80	6,537.78	47,649.58
3. Railway passenger transport services	899.40	136.78	1,036.18
4. Road passenger transport services	4,697.98	818.22	5,516.21
5. Water passenger transport services	247.24	25.66	272.90
6. Air passenger transport services	4,010.52	38.22	4,048.75
7. Transport equipment rental services	822.73	22.16	844.88
8. Travel agencies and other reservation services	3,612.28	15.25	3,627.53
9. Cultural services	142.28	12.25	154.52
10. Sports and recreational services	1,519.34	346.72	1,866.05
11. Country-specific tourism characteristic goods	11,347.00	2,029.92	13,376.92
12. Country-specific tourism characteristic services	16,225.73	1,874.13	18,099.86
A.2 Other consumption products	69,614.59	12,657.37	82,271.96
Total	198,687.75	24,514.47	223,202.21

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 4

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	133,122.10	14,899.11	148,021.21
1. Accommodation services for visitors	49,119.85	-	49,119.85
2. Food and beverage serving services	38,383.82	8,385.25	46,769.07
3. Railway passenger transport services	1,002.05	171.25	1,173.30
4. Road passenger transport services	4,458.54	1,066.74	5,525.28
5. Water passenger transport services	280.77	28.09	308.86
6. Air passenger transport services	4,066.26	41.15	4,107.41
7. Transport equipment rental services	1,009.78	26.43	1,036.21
8. Travel agencies and other reservation services	3,703.50	24.66	3,728.16
9. Cultural services	161.31	15.50	176.81
10. Sports and recreational services	1,655.37	324.34	1,979.71
11. Country-specific tourism characteristic goods	13,460.39	2,816.36	16,276.76
12. Country-specific tourism characteristic services	15,820.46	1,999.33	17,819.79
A.2 Other consumption products	69,422.38	18,906.25	88,328.63
Total	202,544.48	33,805.36	236,349.84

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 1

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	43,800.89	230.26	44,031.15
1. Accommodation services for visitors	18,492.38	-	18,492.38
2. Food and beverage serving services	11,474.11	59.89	11,534.00
3. Railway passenger transport services	1,356.84	0.31	1,357.15
4. Road passenger transport services	2,354.52	70.29	2,424.82
5. Water passenger transport services	31.77	-	31.77
6. Air passenger transport services	1,570.86	-	1,570.86
7. Transport equipment rental services	656.49	-	656.49
8. Travel agencies and other reservation services	1,570.30	24.34	1,594.63
9. Cultural services	745.72	2.56	748.28
10. Sports and recreational services	1,064.95	4.96	1,069.91
11. Country-specific tourism characteristic goods	4,037.89	54.46	4,092.35
12. Country-specific tourism characteristic services	445.08	13.45	458.53
A.2 Other consumption products	14,268.13	219.39	14,487.52
Total	58,069.02	449.65	58,518.67

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 2

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	53,382.48	281.44	53,663.92
1. Accommodation services for visitors	22,959.28		22,959.28
2. Food and beverage serving services	14,365.62	74.99	14,440.61
3. Railway passenger transport services	1,654.91	0.38	1,655.28
4. Road passenger transport services	2,871.77	85.74	2,957.50
5. Water passenger transport services	38.74	-	38.74
6. Air passenger transport services	1,915.94	-	1,915.94
7. Transport equipment rental services	630.82	-	630.82
8. Travel agencies and other reservation services	2,034.53	31.53	2,066.07
9. Cultural services	966.18	3.32	969.50
10. Sports and recreational services	1,023.31	4.77	1,028.08
11. Country-specific tourism characteristic goods	4,493.69	67.80	4,561.49
12. Country-specific tourism characteristic services	427.68	12.92	440.60
A.2 Other consumption products	13,849.92	224.78	14,074.70
Total	67,232.40	506.22	67,738.62

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 3

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	42,058.73	217.41	42,276.14
1. Accommodation services for visitors	17,853.20		17,853.20
2. Food and beverage serving services	11,526.29	60.17	11,586.46
3. Railway passenger transport services	1,301.84	0.30	1,302.14
4. Road passenger transport services	2,259.08	67.44	2,326.53
5. Water passenger transport services	30.48	-	30.48
6. Air passenger transport services	1,507.18	-	1,507.18
7. Transport equipment rental services	639.26	-	639.26
8. Travel agencies and other reservation services	1,224.53	18.98	1,243.51
9. Cultural services	581.52	2.00	583.52
10. Sports and recreational services	1,037.01	4.83	1,041.84
11. Country-specific tourism characteristic goods	3,664.93	50.60	3,715.53
12. Country-specific tourism characteristic services	433.41	13.10	446.50
A.2 Other consumption products	12,487.18	165.29	12,652.47
Total	54,545.91	382.70	54,928.61

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products and classes of visitors in 2559r Quarter 4

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Tourists	Excursionists	Visitors
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	54,501.90	275.24	54,777.14
1. Accommodation services for visitors	23,786.19		23,786.19
2. Food and beverage serving services	15,061.66	78.62	15,140.28
3. Railway passenger transport services	1,598.73	0.36	1,599.09
4. Road passenger transport services	2,774.28	82.83	2,857.10
5. Water passenger transport services	37.43	-	37.43
6. Air passenger transport services	1,850.90	-	1,850.90
7. Transport equipment rental services	735.25	-	735.25
8. Travel agencies and other reservation services	1,568.83	24.32	1,593.14
9. Cultural services	745.02	2.56	747.58
10. Sports and recreational services	1,192.73	5.55	1,198.28
11. Country-specific tourism characteristic goods	4,652.40	65.94	4,718.33
12. Country-specific tourism characteristic services	498.49	15.06	513.55
A.2 Other consumption products	15,657.20	235.00	15,892.20
Total	70,159.10	510.24	70,669.34

Table 4

Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2559r Quarter 1

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	340,847.84	138,946.27	479,794.12
1. Accommodation services for visitors	113,025.61	45,580.87	158,606.48
2. Food and beverage serving services	85,948.43	46,121.81	132,070.25
3. Railway passenger transport services	3,376.51	1,014.22	4,390.73
4. Road passenger transport services	21,331.48	6,159.85	27,491.33
5. Water passenger transport services	6,038.60	302.34	6,340.94
6. Air passenger transport services	18,100.76	3,542.74	21,643.50
7. Transport equipment rental services	3,696.68	733.15	4,429.83
8. Travel agencies and other reservation services	15,454.85	3,444.37	18,899.22
9. Cultural services	5,936.30	156.66	6,092.96
10. Sports and recreational services	33,436.18	2,144.47	35,580.66
11. Country-specific tourism characteristic goods	26,608.09	14,046.79	40,654.88
12. Country-specific tourism characteristic services	7,894.35	15,699.00	23,593.35
A.2 Other consumption products	102,660.11	78,829.62	181,489.73
Total	443,507.95	217,775.90	661,283.85

Table 4

Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2559r Quarter 2

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	335,643.47	132,121.25	467,764.72
1. Accommodation services for visitors	125,205.02	42,018.26	167,223.28
2. Food and beverage serving services	80,456.39	45,778.51	126,234.89
3. Railway passenger transport services	2,850.89	926.70	3,777.59
4. Road passenger transport services	18,523.84	5,634.69	24,158.53
5. Water passenger transport services	4,415.03	310.51	4,725.54
6. Air passenger transport services	19,583.16	4,002.69	23,585.84
7. Transport equipment rental services	3,267.56	741.60	4,009.15
8. Travel agencies and other reservation services	12,170.27	3,516.73	15,687.00
9. Cultural services	5,282.78	146.90	5,429.68
10. Sports and recreational services	36,205.11	2,085.83	38,290.93
11. Country-specific tourism characteristic goods	21,310.39	13,796.44	35,106.83
12. Country-specific tourism characteristic services	6,373.05	13,162.41	19,535.45
A.2 Other consumption products	80,338.19	77,558.99	157,897.18
Total	415,981.66	209,680.25	625,661.90

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2559r Quarter 3

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	318,692.15	140,930.26	459,622.41
1. Accommodation services for visitors	110,085.79	44,436.87	154,522.66
2. Food and beverage serving services	76,478.86	47,649.58	124,128.44
3. Railway passenger transport services	2,851.60	1,036.18	3,887.79
4. Road passenger transport services	18,911.52	5,516.21	24,427.72
5. Water passenger transport services	4,299.07	272.90	4,571.97
6. Air passenger transport services	18,041.88	4,048.75	22,090.62
7. Transport equipment rental services	3,081.37	844.88	3,926.25
8. Travel agencies and other reservation services	10,954.06	3,627.53	14,581.59
9. Cultural services	5,245.54	154.52	5,400.07
10. Sports and recreational services	37,624.76	1,866.05	39,490.81
11. Country-specific tourism characteristic goods	23,766.83	13,376.92	37,143.75
12. Country-specific tourism characteristic services	7,350.87	18,099.86	25,450.73
A.2 Other consumption products	86,077.96	82,271.96	168,349.92
Total	404,770.12	223,202.21	627,972.33

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of visitors in 2559r Quarter 4

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	363,406.64	148,021.21	511,427.85
1. Accommodation services for visitors	131,819.17	49,119.85	180,939.02
2. Food and beverage serving services	86,951.32	46,769.07	133,720.39
3. Railway passenger transport services	3,643.81	1,173.30	4,817.11
4. Road passenger transport services	21,464.59	5,525.28	26,989.87
5. Water passenger transport services	6,085.56	308.86	6,394.42
6. Air passenger transport services	19,216.43	4,107.41	23,323.84
7. Transport equipment rental services	3,723.87	1,036.21	4,760.08
8. Travel agencies and other reservation services	14,870.83	3,728.16	18,598.99
9. Cultural services	5,607.37	176.81	5,784.19
10. Sports and recreational services	41,325.63	1,979.71	43,305.34
11. Country-specific tourism characteristic goods	19,992.40	16,276.76	36,269.16
12. Country-specific tourism characteristic services	8,705.66	17,819.79	26,525.45
A.2 Other consumption products	66,286.91	88,328.63	154,615.54
Total	429,693.54	236,349.84	666,043.38

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2559r Quarter 1

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)				
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products														785,547	785,547	
1 - Accommodation services for visitors	164,984													164,984	164,984	
2 - Food and beverage serving services		220,853												220,853	220,853	
3 - Railway passenger transport services			18,712											18,712	18,712	
4 - Road passenger transport services				96,762										96,762	96,762	
5 - Water passenger transport services					43,331									43,331	43,331	
6 - Air passenger transport services						80,389								80,389	80,389	
7 - Transport equipment rental services							4,933							4,933	4,933	
8 - Travel agencies and other reservation services								18,486						18,486	18,486	
9 - Cultural services									6,079					6,079	6,079	
10 - Sports and recreational services										41,770				41,770	41,770	
11 - Country-specific tourism characteristic goods											55,043			55,043	55,043	
12 - Country-specific tourism characteristic services												34,205		34,205	34,205	
A.2 Other consumption products														0	7,453,963	7,453,963
- Goods products														0	4,315,845	4,315,845
- Services														0	3,138,118	3,138,118
(I.) Total Output (at basic prices)	164,984	220,853	18,712	96,762	43,331	80,389	4,933	18,486	6,079	41,770	55,043	34,205	785,547	7,453,963	8,239,510	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	104,904	170,789	10,505	75,576	21,965	59,345	584	9,457	2,401	17,487	14,100	16,253	503,366	4,459,548	4,962,914	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	60,080	50,063	8,207	21,186	21,365	21,045	4,349	9,029	3,678	24,283	40,943	17,952	282,180	2,994,415	3,276,595	
III.1 Wages and Salaries	20,264	14,989	7,974	4,920	7,093	9,152	762	2,597	2,317	6,371	20,762	6,258	103,458	1,149,340	1,252,798	
III.2 Operating Surplus	32,782	25,254	-2,469	8,006	10,275	6,346	2,551	5,553	960	14,316	15,550	9,420	128,542	1,363,647	1,492,189	
III.3 Depreciation	6,878	9,330	2,669	8,150	3,895	5,483	1,035	853	400	2,961	3,925	2,166	47,746	456,304	504,051	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	156	490	34	110	103	65	1	26	0	635	707	108	2,434	25,124	27,558	

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2559r Quarter 2

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)			
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products													830,053		830,053	
1 - Accommodation services for visitors	177,174												177,174		177,174	
2 - Food and beverage serving services		218,332											218,332		218,332	
3 - Railway passenger transport services			18,567										18,567		18,567	
4 - Road passenger transport services				88,826									88,826		88,826	
5 - Water passenger transport services					68,361								68,361		68,361	
6 - Air passenger transport services						93,872							93,872		93,872	
7 - Transport equipment rental services							4,811						4,811		4,811	
8 - Travel agencies and other reservation services								18,032					18,032		18,032	
9 - Cultural services									5,477				5,477		5,477	
10 - Sports and recreational services										50,875			50,875		50,875	
11 - Country-specific tourism characteristic goods											53,774		53,774		53,774	
12 - Country-specific tourism characteristic services												31,952	31,952		31,952	
A.2 Other consumption products													0	7,287,096	7,287,096	
- Goods products													0	4,219,229	4,219,229	
- Services													0	3,067,867	3,067,867	
(I.) Total Output (at basic prices)	177,174	218,332	18,567	88,826	68,361	93,872	4,811	18,032	5,477	50,875	53,774	31,952	830,053	7,287,096	8,117,149	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	112,654	168,840	10,424	69,377	34,654	69,298	569	9,225	2,163	21,299	13,775	15,183	527,461	4,359,715	4,887,176	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	64,519	49,492	8,144	19,449	33,707	24,574	4,242	8,807	3,314	29,576	39,999	16,769	302,592	2,927,381	3,229,973	
III.1 Wages and Salaries	21,761	14,818	7,912	4,516	11,190	10,686	744	2,533	2,087	7,760	20,283	5,846	110,137	1,123,611	1,233,748	
III.2 Operating Surplus	35,204	24,966	-2,450	7,349	16,210	7,410	2,488	5,416	865	17,437	15,191	8,799	138,885	1,333,120	1,472,005	
III.3 Depreciation	7,387	9,224	2,648	7,482	6,145	6,403	1,010	832	361	3,606	3,834	2,024	50,955	446,089	497,044	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	168	485	33	101	162	75	1	25	0	773	690	101	2,615	24,561	27,176	

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2559r Quarter 3

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)			
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products													856,315			856,315
1 - Accommodation services for visitors	181,647												181,647			181,647
2 - Food and beverage serving services		223,845											223,845			223,845
3 - Railway passenger transport services			19,151										19,151			19,151
4 - Road passenger transport services				91,620									91,620			91,620
5 - Water passenger transport services					67,831								67,831			67,831
6 - Air passenger transport services						89,523							89,523			89,523
7 - Transport equipment rental services							5,155						5,155			5,155
8 - Travel agencies and other reservation services								19,321					19,321			19,321
9 - Cultural services									5,869				5,869			5,869
10 - Sports and recreational services										58,500			58,500			58,500
11 - Country-specific tourism characteristic goods											56,686		56,686			56,686
12 - Country-specific tourism characteristic services												37,164	37,164			37,164
A.2 Other consumption products													0	7,405,862		7,405,862
- Goods products													0	4,287,994		4,287,994
- Services													0	3,117,868		3,117,868
(I.) Total Output (at basic prices)	181,647	223,845	19,151	91,620	67,831	89,523	5,155	19,321	5,869	58,500	56,686	37,164	856,315	7,405,862		8,262,177
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	115,499	173,103	10,752	71,560	34,386	66,087	610	9,885	2,318	24,491	14,521	17,659	540,871	4,430,770		4,971,641
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	66,148	50,742	8,400	20,060	33,446	23,436	4,545	9,437	3,551	34,009	42,165	19,505	315,444	2,975,092		3,290,536
III.1 Wages and Salaries	22,310	15,192	8,161	4,658	11,103	10,191	797	2,715	2,237	8,923	21,382	6,799	114,469	1,141,923		1,256,392
III.2 Operating Surplus	36,093	25,596	-2,527	7,581	16,084	7,066	2,666	5,804	927	20,050	16,014	10,235	145,588	1,354,847		1,500,435
III.3 Depreciation	7,573	9,457	2,732	7,717	6,097	6,106	1,082	892	387	4,147	4,042	2,354	52,584	453,360		505,944
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	172	497	34	104	161	72	1	27	0	889	728	117	2,803	24,961		27,764

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at basic prices) in 2559r Quarter 4

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at basic Prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)			
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products													837,374		837,374	
1 - Accommodation services for visitors	187,931												187,931		187,931	
2 - Food and beverage serving services		214,047											214,047		214,047	
3 - Railway passenger transport services			19,288										19,288		19,288	
4 - Road passenger transport services				85,031									85,031		85,031	
5 - Water passenger transport services					52,041								52,041		52,041	
6 - Air passenger transport services						90,164							90,164		90,164	
7 - Transport equipment rental services							5,476						5,476		5,476	
8 - Travel agencies and other reservation services								20,522					20,522		20,522	
9 - Cultural services									5,770				5,770		5,770	
10 - Sports and recreational services										55,548			55,548		55,548	
11 - Country-specific tourism characteristic goods											63,583		63,583		63,583	
12 - Country-specific tourism characteristic services												37,972	37,972		37,972	
A.2 Other consumption products													0	7,795,658	7,795,658	
- Goods products													0	4,513,686	4,513,686	
- Services													0	3,281,972	3,281,972	
(I.) Total Output (at basic prices)	187,931	214,047	19,288	85,031	52,041	90,164	5,476	20,522	5,770	55,548	63,583	37,972	837,374	7,795,658	8,633,032	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	119,494	165,527	10,829	66,414	26,381	66,560	648	10,499	2,279	23,255	16,288	18,043	526,216	4,663,977	5,190,193	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic	68,437	48,521	8,460	18,618	25,660	23,604	4,828	10,023	3,491	32,293	47,295	19,929	311,158	3,131,681	3,442,839	
III.1 Wages and Salaries	23,082	14,527	8,219	4,323	8,519	10,264	846	2,883	2,199	8,473	23,983	6,947	114,267	1,202,027	1,316,294	
III.2 Operating Surplus	37,341	24,476	-2,545	7,035	12,340	7,117	2,832	6,164	911	19,038	17,962	10,457	143,129	1,426,157	1,569,287	
III.3 Depreciation	7,835	9,043	2,751	7,162	4,678	6,150	1,149	947	380	3,938	4,534	2,405	50,971	477,222	528,193	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	178	475	35	97	123	72	1	29	0	844	816	120	2,791	26,275	29,066	

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2559r Quarter 1

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	785,547		19,124		804,671	479,794	59.63
1 - Accommodation services for visitors	164,984		2,780		167,764	158,606	94.54
2 - Food and beverage serving services	220,853		11,289		232,142	132,070	56.89
3 - Railway passenger transport services	18,712		-2,656		16,055	4,391	27.35
4 - Road passenger transport services	96,762		1,409		98,171	27,491	28.00
5 - Water passenger transport services	43,331		348		43,679	6,341	14.52
6 - Air passenger transport services	80,389		374		80,763	21,643	26.80
7 - Transport equipment rental services	4,933		10		4,942	4,430	89.63
8 - Travel agencies and other reservation services	18,486		441		18,927	18,899	99.85
9 - Cultural services	6,079		280		6,359	6,093	95.82
10 - Sports and recreational services	41,770		1,868		43,638	35,581	81.54
11 - Country-specific tourism characteristic goods	55,043		1,113		56,156	40,655	72.40
12 - Country-specific tourism characteristic services	34,205		1,878		36,084	23,593	65.39
A.2 Other consumption products	7,453,963	1,832,405	307,419	778,977	10,372,764	181,490	1.75
- Goods products	4,315,845	1,459,114	177,991	778,977	6,731,927		
- Services	3,138,118	373,291	129,428		3,640,837		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,239,510	1,832,405	326,553	778,977	11,177,444	661,284	5.92
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,962,914						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,276,595						
III.1 Wages and Salaries	1,252,798						
III.2 Operating Surplus	1,492,189						
III.3 Depreciation	504,051						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	27,558						

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2559r Quarter 2

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	830,053		18,947		849,000	467,765	55.10
1 - Accommodation services for visitors	177,174		2,755		179,928	167,223	92.94
2 - Food and beverage serving services	218,332		11,185		229,517	126,235	55.00
3 - Railway passenger transport services	18,567		-2,632		15,936	3,778	23.71
4 - Road passenger transport services	88,826		1,395		90,222	24,159	26.78
5 - Water passenger transport services	68,361		345		68,706	4,726	6.88
6 - Air passenger transport services	93,872		370		94,242	23,586	25.03
7 - Transport equipment rental services	4,811		10		4,821	4,009	83.16
8 - Travel agencies and other reservation services	18,032		417		18,449	15,687	85.03
9 - Cultural services	5,477		277		5,754	5,430	94.36
10 - Sports and recreational services	50,875		1,851		52,726	38,291	72.62
11 - Country-specific tourism characteristic goods	53,774		1,103		54,877	35,107	63.97
12 - Country-specific tourism characteristic services	31,952		1,861		33,813	19,535	57.78
A.2 Other consumption products	7,287,096	1,918,218	304,592	757,290	10,267,196	157,897	1.54
- Goods products	4,219,229	1,535,787	176,363	757,290	6,688,668		
- Services	3,067,867	382,431	128,229		3,578,527		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,117,149	1,918,218	323,529	757,290	11,116,186	625,662	5.63
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,887,176						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,229,973						
III.1 Wages and Salaries	1,233,748						
III.2 Operating Surplus	1,472,005						
III.3 Depreciation	497,044						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	27,176						

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2559r Quarter 3

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	856,315		19,185		875,500	459,623	52.50
1 - Accommodation services for visitors	181,647		2,789		184,436	154,523	83.78
2 - Food and beverage serving services	223,845		11,326		235,170	124,128	52.78
3 - Railway passenger transport services	19,151		-2,665		16,486	3,888	23.58
4 - Road passenger transport services	91,620		1,413		93,033	24,428	26.26
5 - Water passenger transport services	67,831		350		68,181	4,572	6.71
6 - Air passenger transport services	89,523		375		89,898	22,091	24.57
7 - Transport equipment rental services	5,155		10		5,165	3,926	76.01
8 - Travel agencies and other reservation services	19,321		432		19,754	14,582	73.82
9 - Cultural services	5,869		281		6,150	5,400	87.81
10 - Sports and recreational services	58,500		1,874		60,374	39,491	65.41
11 - Country-specific tourism characteristic goods	56,686		1,117		57,803	37,144	64.26
12 - Country-specific tourism characteristic services	37,164		1,884		39,049	25,451	65.18
A.2 Other consumption products	7,405,862	1,967,385	308,419	767,659	10,449,324	168,350	1.61
- Goods products	4,287,994	1,587,858	178,575	767,659	6,822,085		
- Services	3,117,868	379,527	129,844		3,627,239		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,262,177	1,967,385	327,605	767,659	11,324,825	627,973	5.55
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	4,971,641						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,290,536						
III.1 Wages and Salaries	1,256,392						
III.2 Operating Surplus	1,500,435						
III.3 Depreciation	505,944						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	27,764						

Table 6
 Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) in 2559r Quarter 4

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at basic Prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	837,374		19,732		857,106	511,428	59.67
1 - Accommodation services for visitors	187,931		2,869		190,800	180,939	94.83
2 - Food and beverage serving services	214,047		11,648		225,695	133,720	59.25
3 - Railway passenger transport services	19,288		-2,741		16,548	4,817	29.11
4 - Road passenger transport services	85,031		1,453		86,485	26,990	31.21
5 - Water passenger transport services	52,041		360		52,401	6,394	12.20
6 - Air passenger transport services	90,164		385		90,549	23,324	25.76
7 - Transport equipment rental services	5,476		10		5,486	4,760	86.77
8 - Travel agencies and other reservation services	20,522		445		20,966	18,599	88.71
9 - Cultural services	5,770		289		6,058	5,784	95.47
10 - Sports and recreational services	55,548		1,928		57,476	43,305	75.35
11 - Country-specific tourism characteristic goods	63,583		1,149		64,732	36,269	56.03
12 - Country-specific tourism characteristic services	37,972		1,938		39,910	26,525	66.46
A.2 Other consumption products	7,795,658	2,086,658	317,206	832,379	11,031,901	154,615	1.40
- Goods products	4,513,686	1,688,076	183,662	832,379	7,217,804		
- Services	3,281,972	398,582	133,544		3,814,098		
(I.) Total Output (at basic prices)	8,633,032	2,086,658	336,938	832,379	11,889,007	666,043	5.60
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	5,190,193						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at basic prices)	3,442,839						
III.1 Wages and Salaries	1,316,294						
III.2 Operating Surplus	1,569,287						
III.3 Depreciation	528,193						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	29,066						

บทที่ 8

บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว

รายละเอียดพัฒนาการท่องเที่ยว ตั้งแต่

ปี พ.ศ. 2557 รวมทั้งพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่

เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

บทที่ 8

บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว และพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย (TSA) รายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2560 ได้จัดทำตารางที่ 1- ตารางที่ 6 ของ 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และเขตพัฒนาการท่องเที่ยว เขต 9 คือ พื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง พร้อมทั้งปรับปรุงบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวย้อนหลัง ซึ่งในบทนี้ จะนำเสนอความก้าวหน้าของผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 และการปรับปรุงข้อมูลบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 - พ.ศ. 2559 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 ในการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 ได้จัดทำ ตารางที่ 1 – ตารางที่ 6 โดยตารางที่ 1 - ตารางที่ 4 ใช้ข้อมูลการสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 มาจัดทำ ส่วนตารางที่ 5 และ ตารางที่ 6 (TSA ; table 5-6) จะใช้ข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมาจัดทำ เนื่องจากโครงการครั้งนี้ ไม่มีการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวทั้ง 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวของปี พ.ศ. 2560 ดังนั้น ตารางที่ 5 และตารางที่ 6 จึงใช้ข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวแต่ละเขตของปี พ.ศ. 2559 ปรับด้วยข้อมูลผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดที่จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

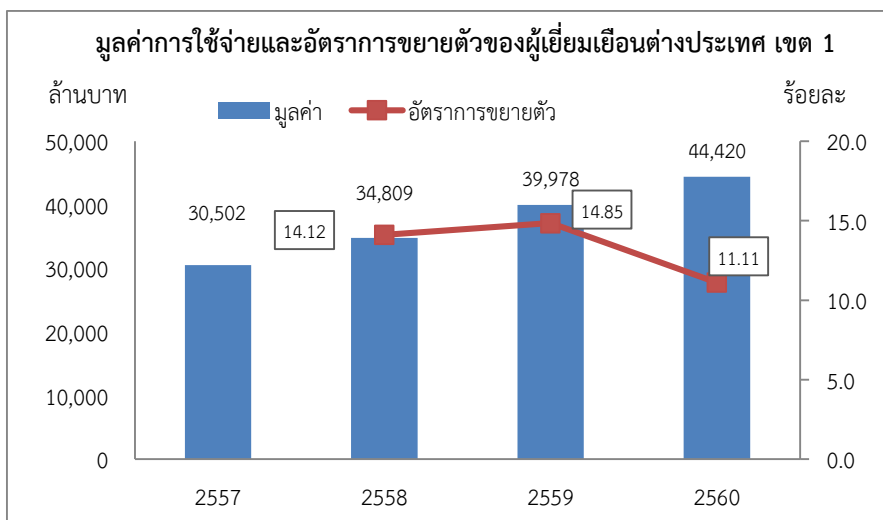
สำหรับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง ได้จัดทำตารางที่ 1 – ตารางที่ 6 โดยตารางที่ 1 - ตารางที่ 4 ใช้ข้อมูลการสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 ของพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ส่วนตารางที่ 5 และตารางที่ 6 (TSA ; table 5-6) จะใช้ข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ เนื่องจากโครงการนี้ ได้มีการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ปี พ.ศ. 2560 ที่มีขนาด 26x26 สาขาการผลิต จึงนำข้อมูลจากตารางมาใช้ในการจัดทำ

โดยบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 9 เขต ปี พ.ศ. 2560 ได้จัดทำตารางที่ 1 – ตารางที่ 6 เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 เขต 1 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพะเยา จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน มีรายละเอียดของตารางที่ 1 ถึง ตารางที่ 6 ดังนี้

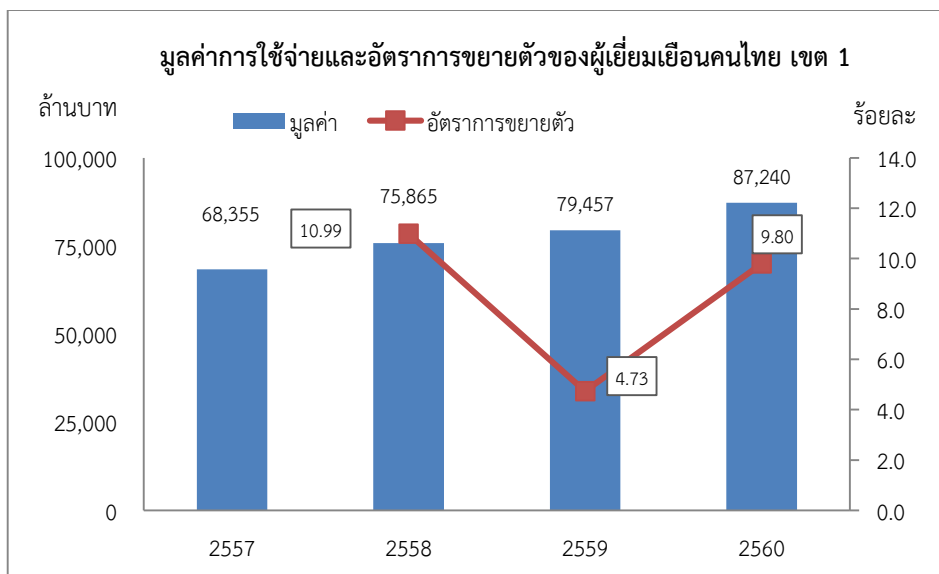
ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในเขต 1 มีมูลค่า 44,420.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.11 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-1)

แผนภูมิที่ 8-1 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ เขต 1

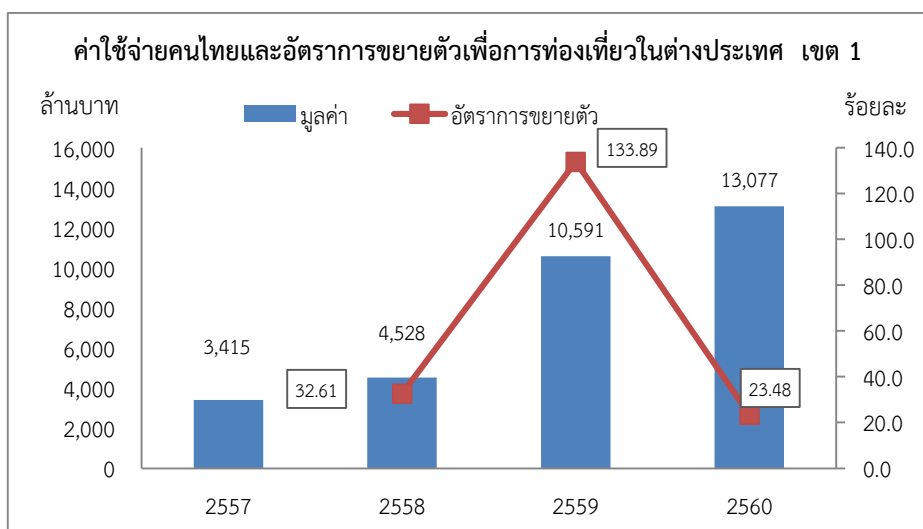
ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในเขต 1 มีมูลค่า 87,240.39 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.80 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหารและร้านค้าใหม่ที่เกิดขึ้นใหม่ มีความสวยงาม เป็นธรรมชาติ เหมาะสำหรับถ่ายรูป จึงทำให้คนไทยนิยมไปท่องเที่ยวกันมาก (แผนภูมิที่ 8-2)

แผนภูมิที่ 8-2 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย เขต 1

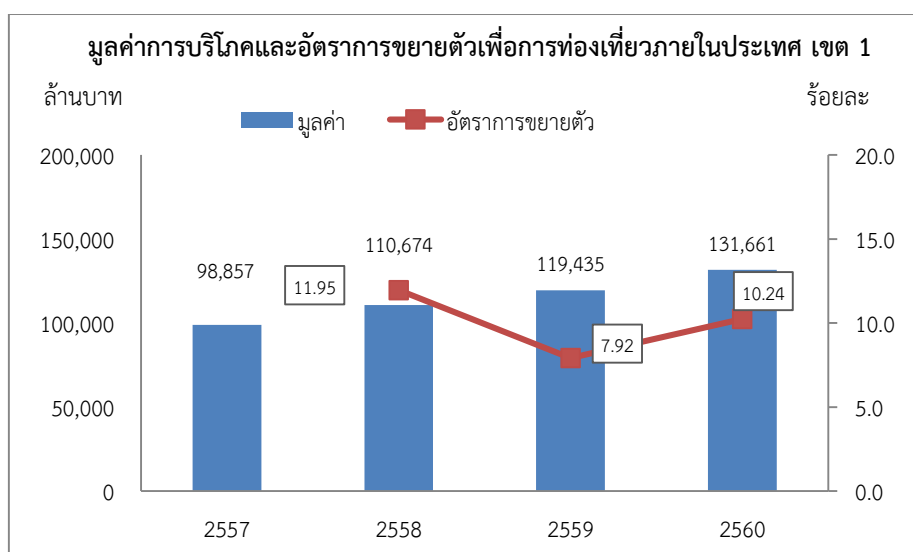
ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Outbound tourism consumption by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของคนไทยในเขต 1 ที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ มีมูลค่า เท่ากับ 13,077.09 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.48 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-3)

แผนภูมิที่ 8-3 แสดงค่าใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศ เขต 1

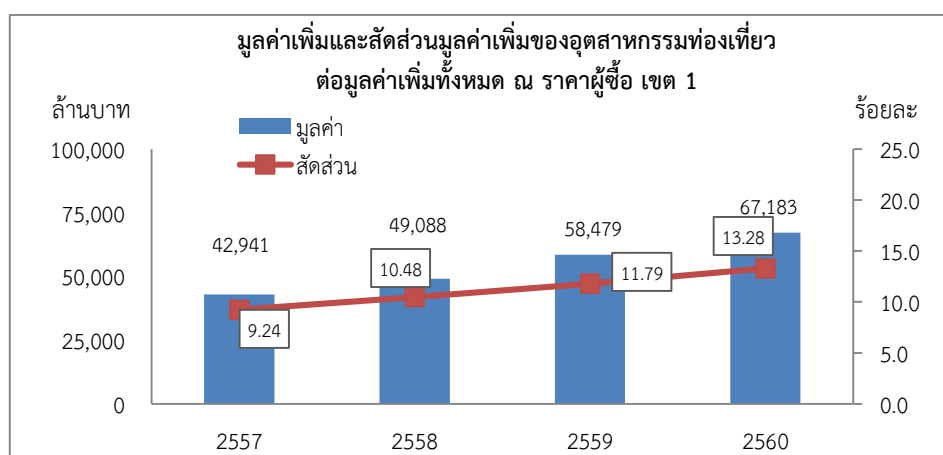
ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดจำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเขต 1 (Inbound tourism expenditure by products) รวมกับ ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เกี่ยวในเขต 1 (Domestic tourism expenditure by products) หรือ ผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 131,660.83 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.24 เมื่อเทียบกับ ปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-4)

แผนภูมิที่ 8-4 แสดงมูลค่าการบริโภคและอัตราการขยายตัวเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ เขต 1

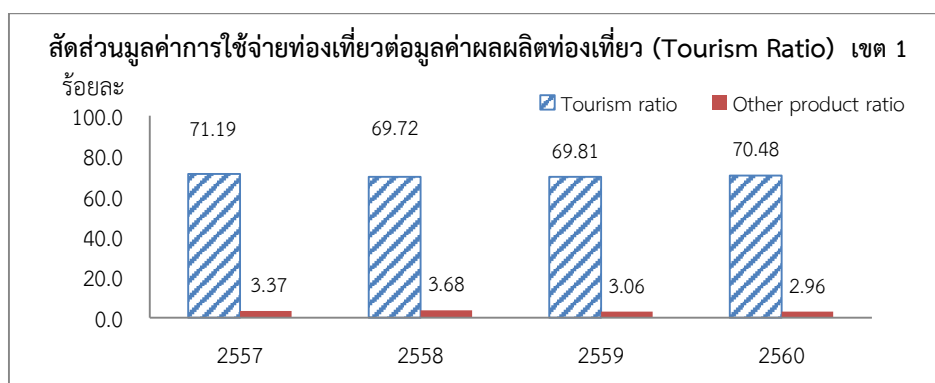
ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาผู้ซื้อ) (Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) โดยมูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 ของเขต 1 มีมูลค่าผลผลิตรวม 139,107.46 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries หรือ GVATI เท่ากับ 67,183.17 ล้านบาท เทียบกับมูลค่าเพิ่มทั้งหมด (Gross Value Added) ของเขต 1 ที่มีมูลค่า เท่ากับ 505,732.97 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.28 (แผนภูมิที่ 8-5)

แผนภูมิที่ 8-5 แสดงมูลค่าเพิ่มและสัดส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ต่อ มูลค่าเพิ่มทั้งหมด ณ ราคาผู้ซื้อ เขต 1

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) คือ มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในเขต 1 เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งหมด (tourism ratios) ของเขต 1 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมี tourism ratios ร้อยละ 70.48 และอุตสาหกรรมอื่นๆ มี tourism ratios ร้อยละ 2.96 (แผนภูมิที่ 8-6)

แผนภูมิที่ 8-6 แสดงสัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) เขต 1

Table1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 1 visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	36,054.52
1. Accommodation services for visitors	11,782.16
2. Food and beverage serving services	9,023.36
3. Railway passenger transport services	591.37
4. Road passenger transport services	575.16
5. Water passenger transport services	5.19
6. Air passenger transport services	1,537.98
7. Transport equipment rental services	11.97
8. Travel agencies and other reservation services	1,489.91
9. Cultural services	3,027.45
10. Sports and recreational services	3,169.65
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,420.39
12. Country-specific tourism characteristic services	2,419.92
A.2 Other consumption products	8,365.92
Total	44,420.44

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 1 visitors in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	61,989.63
1. Accommodation services for visitors	18,613.57
2. Food and beverage serving services	18,916.93
3. Railway passenger transport services	587.27
4. Road passenger transport services	1,312.34
5. Water passenger transport services	1.92
6. Air passenger transport services	1,485.84
7. Transport equipment rental services	5.85
8. Travel agencies and other reservation services	1,160.90
9. Cultural services	4,569.78
10. Sports and recreational services	5,860.62
11. Country-specific tourism characteristic goods	5,340.96
12. Country-specific tourism characteristic services	4,133.63
A.2 Other consumption products	25,250.76
Total	87,240.39

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 1 visitors in 2560

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	11,407.55
1. Accommodation services for visitors	5,061.89
2. Food and beverage serving services	1,898.34
3. Railway passenger transport services	211.85
4. Road passenger transport services	946.16
5. Water passenger transport services	17.26
6. Air passenger transport services	1,065.78
7. Transport equipment rental services	85.00
8. Travel agencies and other reservation services	425.58
9. Cultural services	274.10
10. Sports and recreational services	852.57
11. Country-specific tourism characteristic goods	486.69
12. Country-specific tourism characteristic services	82.32
A.2 Other consumption products	1,669.54
Total	13,077.09

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 1 visitors in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	98,044.14
1. Accommodation services for visitors	30,395.73
2. Food and beverage serving services	27,940.29
3. Railway passenger transport services	1,178.64
4. Road passenger transport services	1,887.51
5. Water passenger transport services	7.11
6. Air passenger transport services	3,023.82
7. Transport equipment rental services	17.82
8. Travel agencies and other reservation services	2,650.81
9. Cultural services	7,597.24
10. Sports and recreational services	9,030.27
11. Country-specific tourism characteristic goods	7,761.35
12. Country-specific tourism characteristic services	6,553.56
A.2 Other consumption products	33,616.69
Total	131,660.83

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 1 in 2560

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													139,107		139,107
1 - Accommodation services for visitors	38,054												38,054		38,054
2 - Food and beverage serving services		39,251											39,251		39,251
3 - Railway passenger transport services			4,227										4,227		4,227
4 - Road passenger transport services				5,801									5,801		5,801
5 - Water passenger transport services					147								147		147
6 - Air passenger transport services						9,003							9,003		9,003
7 - Transport equipment rental services							363						363		363
8 - Travel agencies and other reservation services								3,168					3,168		3,168
9 - Cultural services									8,055				8,055		8,055
10 - Sports and recreational services										12,380			12,380		12,380
11 - Country-specific tourism characteristic goods											10,571		10,571		10,571
12 - Country-specific tourism characteristic services												8,088	8,088		8,088
A.2 Other consumption products													0	836,109	836,109
- Goods products													0	423,966	423,966
- Services													0	412,143	412,143
(I). Total Output (at purchaser prices)	38,054	39,251	4,227	5,801	147	9,003	363	3,168	8,055	12,380	10,571	8,088	139,107	836,109	975,216
(II). Total Intermediate Consumption (at purchasers')	22,094	23,554	1,035	3,510	67	4,860	128	469	2,478	4,279	4,114	3,179	69,767	397,559	467,326
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	15,959	15,696	1,035	2,291	80	4,143	235	2,699	5,577	8,101	6,457	4,909	67,183	438,550	505,733
III.1 Wages and Salaries	5,658	4,020	1,987	1,093	27	1,745	51	805	3,498	1,732	1,183	2,606	24,405	149,786	174,191
III.2 Operating Surplus	6,640	7,552	-361	682	37	1,359	123	1,604	858	3,335	4,542	1,720	28,092	207,745	235,836
III.3 Depreciation	2,874	1,805	441	399	13	785	56	198	1,130	747	519	413	9,380	57,427	66,807
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	788	2,320	-1,032	117	3	254	5	92	90	2,288	213	170	5,307	23,592	28,899

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 1 in 2560

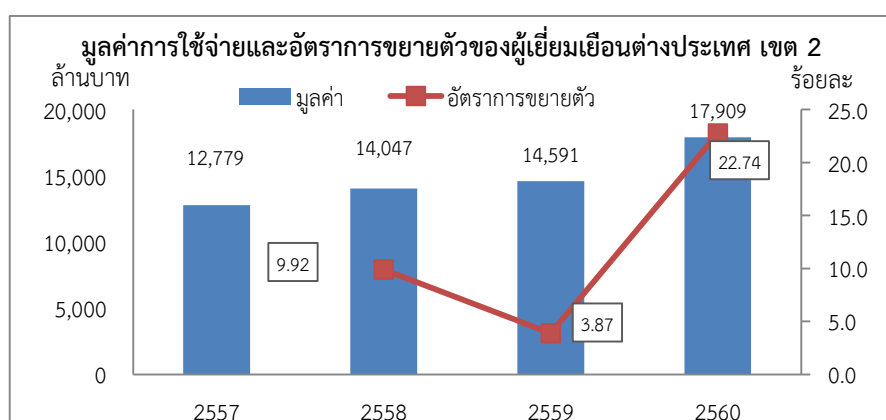
Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	139,107				139,107	98,044	70.48
1 - Accommodation services for visitors	38,054				38,054	30,396	79.88
2 - Food and beverage serving services	39,251				39,251	27,940	71.18
3 - Railway passenger transport services	4,227				4,227	1,179	27.89
4 - Road passenger transport services	5,801				5,801	1,888	32.54
5 - Water passenger transport services	147				147	7	4.85
6 - Air passenger transport services	9,003				9,003	3,024	33.59
7 - Transport equipment rental services	363				363	18	4.91
8 - Travel agencies and other reservation services	3,168				3,168	2,651	83.67
9 - Cultural services	8,055				8,055	7,597	94.32
10 - Sports and recreational services	12,380				12,380	9,030	72.94
11 - Country-specific tourism characteristic goods	10,571				10,571	7,761	73.42
12 - Country-specific tourism characteristic services	8,088				8,088	6,554	81.03
A.2 Other consumption products	836,109	196,148		104,464	1,136,721	33,617	2.96
- Goods products	423,966				423,966		
- Services	412,143				412,143		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	975,216	195,873		104,318	1,275,407	131,661	10.32
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	467,326						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	505,733						
III.1 Wages and Salaries	174,191						
III.2 Operating Surplus	235,836						
III.3 Depreciation	66,807						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	28,899						

1.2 เขต 2 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดระนอง มีรายละเอียดของตารางที่ 1 - ตารางที่ 6 ดังนี้

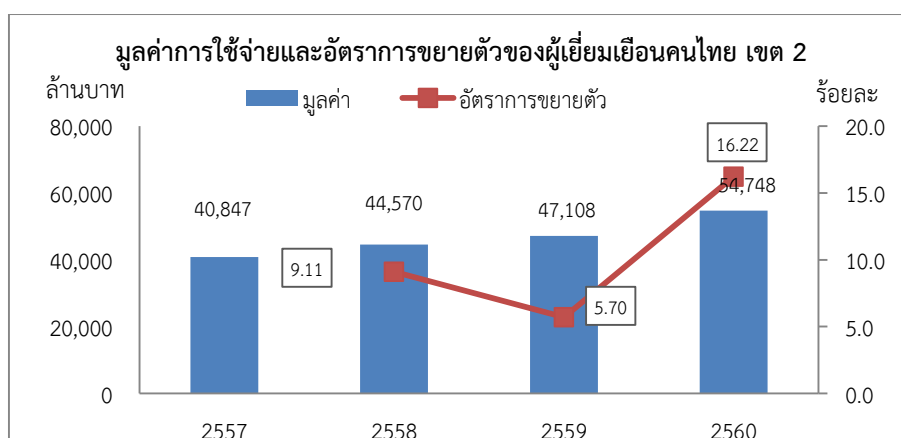
ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในเขต 2 ปี มีมูลค่า 17,909.32 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.74 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 เนื่องจากนักท่องเที่ยวยุโรปนิยมมาเที่ยวพักผ่อนระยะยาวที่หัวหินกันมาก ประกอบกับ หัวหิน มีสนามกอล์ฟที่มีชื่อเสียงอยู่หลายแห่ง ทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ชื่นชอบกีฬากอล์ฟได้ (แผนภูมิที่ 8-7)

แผนภูมิที่ 8-7 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ เขต 2

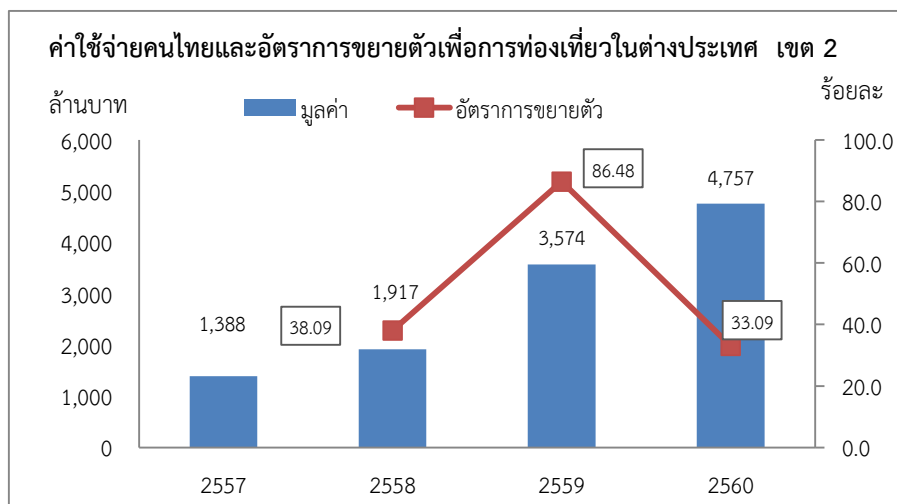
ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในเขต 2 มีมูลค่า 54,747.94 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.22 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 เนื่องจากจังหวัดดังกล่าว ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี อยู่ไม่ไกล การเดินทางสะดวก มีทั้งทะเล ผืนป่าแก่งกระจาน และอาหารทะเลมีสถานที่ที่ติดทะเล โดยเฉพาะหัวหิน ชะอำ ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมไปเที่ยวพักผ่อนจำนวนมาก (แผนภูมิที่ 8-8)

แผนภูมิที่ 8-8 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย เขต 2

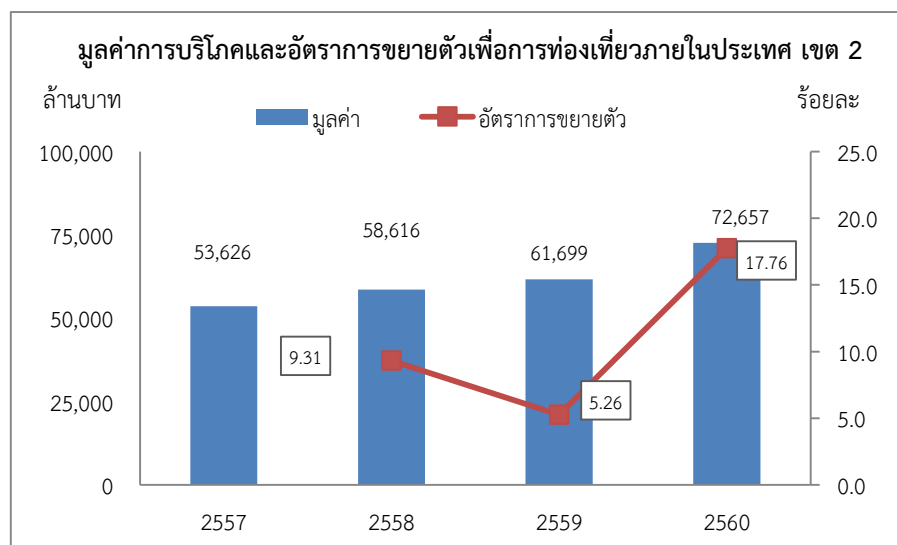
ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Outbound tourism consumption by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของคนไทยในเขต 2 ที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ มีมูลค่า เท่ากับ 4,757.18 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.09 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 ((แผนภูมิที่ 8-9)

แผนภูมิที่ 8-9 แสดงค่าใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศ เขต 2

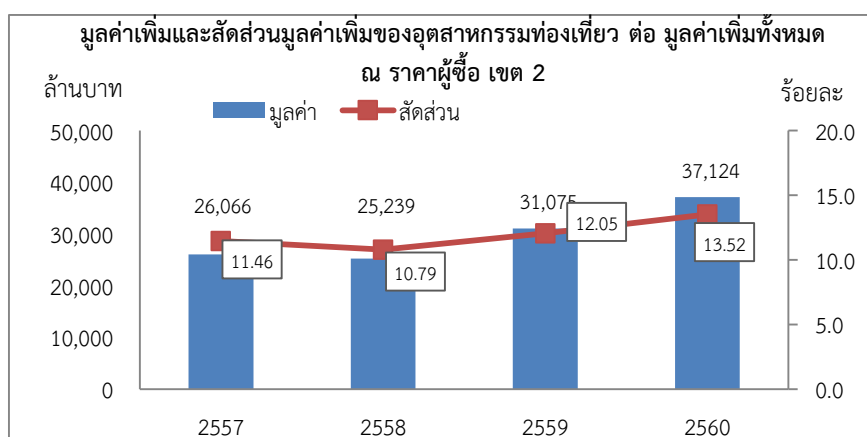
ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดจำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเขต 2 (Inbound tourism expenditure by products) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในเขต 2 (Domestic tourism expenditure by products) หรือ ผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 72,657.26 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.76 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-10)

แผนภูมิที่ 8-10 แสดงมูลค่าการบริโภคและอัตราการขยายตัวเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ เขต 2

ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาผู้ซื้อ) (Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) โดยมูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 ของเขต 2 มีมูลค่าผลผลิตรวม 72,323.62 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries หรือ GVATI เท่ากับ 37,124.32 ล้านบาท เทียบกับมูลค่าเพิ่มทั้งหมด (Gross Value Added) ของเขต 2 ที่มีมูลค่า เท่ากับ 274,640.48 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.52 (TSA : Table 5, เขต 2)

แผนภูมิที่ 8-11 แสดงมูลค่าเพิ่มและสัดส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ต่อ มูลค่าเพิ่มทั้งหมด ณ ราคาผู้ซื้อ เขต 2

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) คือ มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในเขต 2 เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งหมด (tourism ratios) ของเขต 2 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมี tourism ratios ร้อยละ 77.70 และอุตสาหกรรมอื่นๆ มี tourism ratios ร้อยละ 2.30 (TSA : Table 6, เขต 2)

แผนภูมิที่ 8-12 แสดงสัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) เขต 2

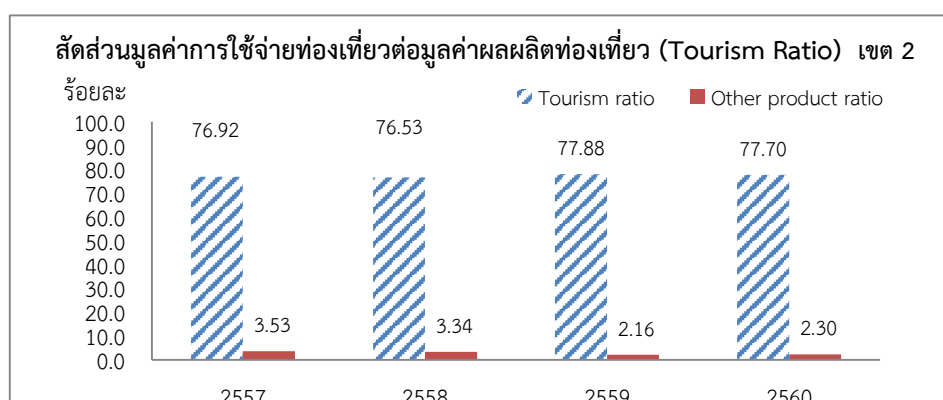

Table1

Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 2 visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	14,457.42
1. Accommodation services for visitors	5,338.97
2. Food and beverage serving services	4,767.58
3. Railway passenger transport services	76.80
4. Road passenger transport services	311.49
5. Water passenger transport services	23.25
6. Air passenger transport services	7.20
7. Transport equipment rental services	8.17
8. Travel agencies and other reservation services	961.39
9. Cultural services	287.83
10. Sports and recreational services	1,571.04
11. Country-specific tourism characteristic goods	830.08
12. Country-specific tourism characteristic services	273.63
A.2 Other consumption products	3,451.90
Total	17,909.32

Table 2

Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 2 visitors in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	41,740.97
1. Accommodation services for visitors	12,616.27
2. Food and beverage serving services	13,393.30
3. Railway passenger transport services	362.85
4. Road passenger transport services	1,211.00
5. Water passenger transport services	32.51
6. Air passenger transport services	22.12
7. Transport equipment rental services	6.02
8. Travel agencies and other reservation services	3,429.39
9. Cultural services	1,159.89
10. Sports and recreational services	5,523.54
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,950.31
12. Country-specific tourism characteristic services	1,033.78
A.2 Other consumption products	13,006.97
Total	54,747.94

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 2 visitors in 2560

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	4,229.07
1. Accommodation services for visitors	1,979.59
2. Food and beverage serving services	1,155.29
3. Railway passenger transport services	77.07
4. Road passenger transport services	231.60
5. Water passenger transport services	6.28
6. Air passenger transport services	387.71
7. Transport equipment rental services	30.92
8. Travel agencies and other reservation services	80.59
9. Cultural services	41.56
10. Sports and recreational services	68.31
11. Country-specific tourism characteristic goods	164.26
12. Country-specific tourism characteristic services	5.89
A.2 Other consumption products	528.12
Total	4,757.18

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 2 visitors in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	56,198.39
1. Accommodation services for visitors	17,955.23
2. Food and beverage serving services	18,160.88
3. Railway passenger transport services	439.65
4. Road passenger transport services	1,522.49
5. Water passenger transport services	55.76
6. Air passenger transport services	29.32
7. Transport equipment rental services	14.19
8. Travel agencies and other reservation services	4,390.78
9. Cultural services	1,447.71
10. Sports and recreational services	7,094.58
11. Country-specific tourism characteristic goods	3,780.39
12. Country-specific tourism characteristic services	1,307.40
A.2 Other consumption products	16,458.87
Total	72,657.26

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 2 in 2560

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													72,324		72,324
1 - Accommodation services for visitors	19,648												19,648		19,648
2 - Food and beverage serving services		24,084											24,084		24,084
3 - Railway passenger transport services			2,036										2,036		2,036
4 - Road passenger transport services				2,824									2,824		2,824
5 - Water passenger transport services					286								286		286
6 - Air passenger transport services						1,071							1,071		1,071
7 - Transport equipment rental services							18						18		18
8 - Travel agencies and other reservation services								5,287					5,287		5,287
9 - Cultural services									1,508				1,508		1,508
10 - Sports and recreational services										7,760			7,760		7,760
11 - Country-specific tourism characteristic goods											5,283		5,283		5,283
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,517	2,517		2,517
A.2 Other consumption products													0	536,539	536,539
- Goods products													0	338,077	338,077
- Services													0	198,462	198,462
(I). Total Output (at purchaser prices)	19,648	24,084	2,036	2,824	286	1,071	18	5,287	1,508	7,760	5,283	2,517	72,324	536,539	608,863
(II). Total Intermediate Consumption (at purchasers'	10,796	13,150	590	1,701	197	580	6	981	429	3,356	1,601	957	34,343	299,023	333,366
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	8,852	10,934	590	1,123	89	492	12	4,307	1,080	4,404	3,683	1,559	37,124	237,516	274,640
III.1 Wages and Salaries	3,002	2,693	1,133	536	30	207	3	1,284	677	942	675	828	12,008	73,781	85,789
III.2 Operating Surplus	3,604	5,479	-206	334	41	161	6	2,560	166	1,813	2,590	546	17,096	121,626	138,722
III.3 Depreciation	1,763	1,209	251	196	14	93	3	317	219	406	296	131	4,898	27,037	31,934
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	483	1,554	-588	57	3	30	0	147	17	1,244	121	54	3,123	15,071	18,195

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 2 in 2560

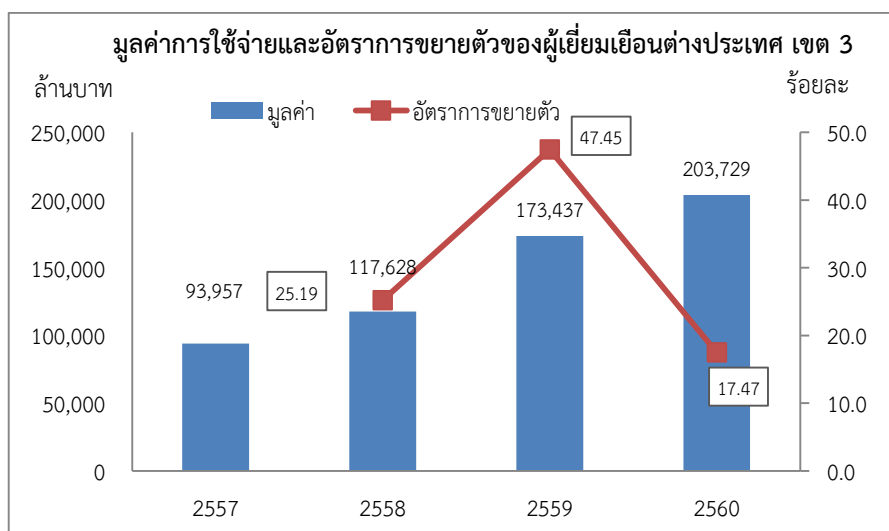
Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	72,324				72,324	56,198	77.70
1 - Accommodation services for visitors	19,648				19,648	17,955	91.38
2 - Food and beverage serving services	24,084				24,084	18,161	75.41
3 - Railway passenger transport services	2,036				2,036	440	21.59
4 - Road passenger transport services	2,824				2,824	1,522	53.90
5 - Water passenger transport services	286				286	56	19.51
6 - Air passenger transport services	1,071				1,071	29	2.74
7 - Transport equipment rental services	18				18	14	80.47
8 - Travel agencies and other reservation services	5,287				5,287	4,391	83.04
9 - Cultural services	1,508				1,508	1,448	95.98
10 - Sports and recreational services	7,760				7,760	7,095	91.42
11 - Country-specific tourism characteristic goods	5,283				5,283	3,780	71.55
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,517				2,517	1,307	51.94
A.2 Other consumption products	536,539	118,183		59,740	714,462	16,459	2.30
- Goods products	338,077				338,077		
- Services	198,462				198,462		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	608,863	118,183		59,740	786,786	72,657	9.23
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	333,366						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	274,640						
III.1 Wages and Salaries	85,789						
III.2 Operating Surplus	138,722						
III.3 Depreciation	31,934						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	18,195						

1.3 เขต 3 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดระยอง มีรายละเอียดของตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และ ตารางที่ 4 ดังนี้

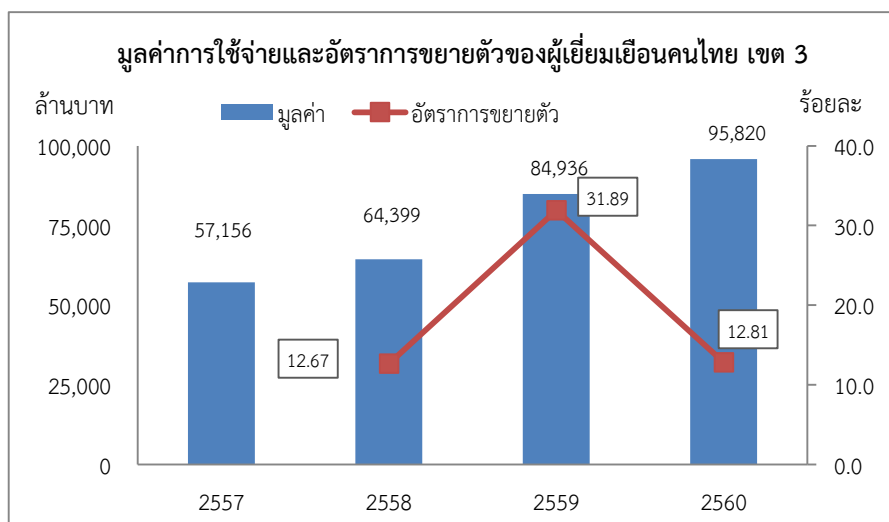
ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในเขต 3 มีมูลค่า 203,729.21 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.47 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-13)

แผนภูมิที่ 8-13 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ เขต 3

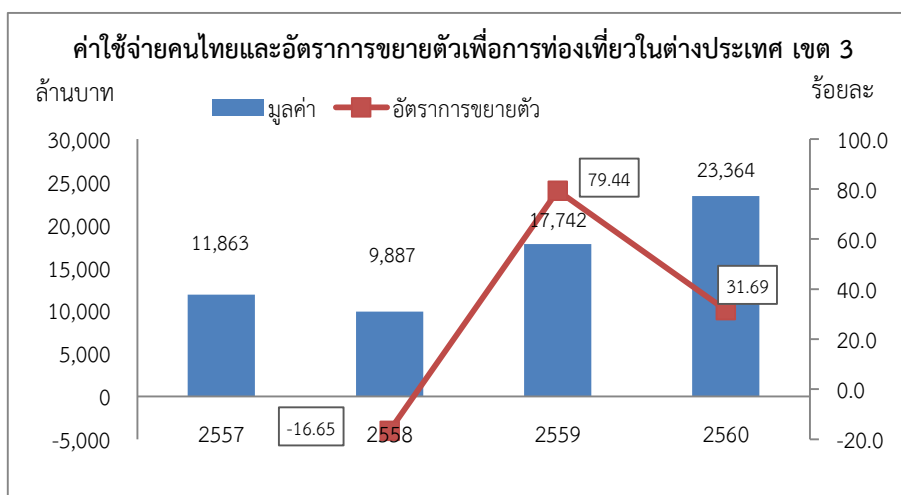
ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในเขต 3 มีมูลค่า 95,819.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.81 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-14)

แผนภูมิที่ 8-14 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย เขต 3

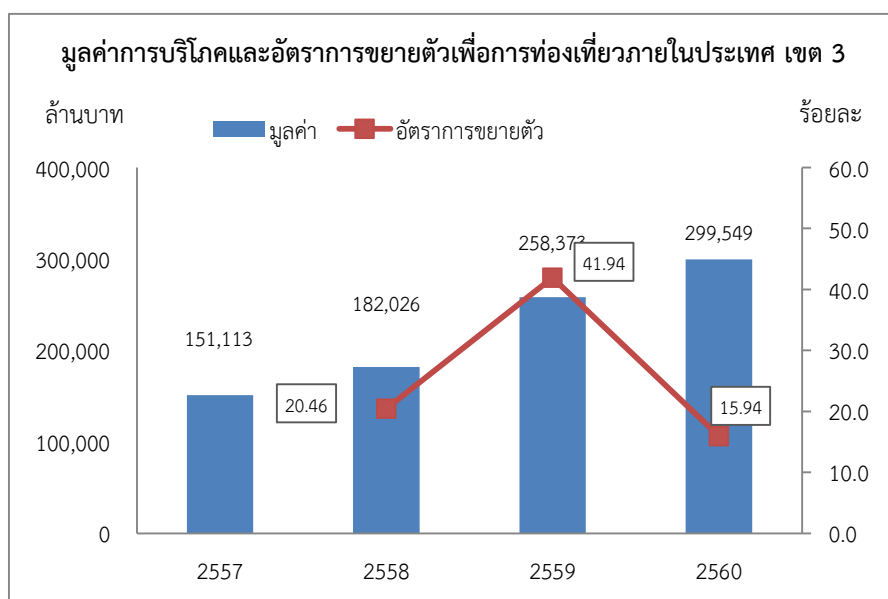
ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Outbound tourism consumption by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของคนไทยในเขต 3 ที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ มีมูลค่า เท่ากับ 23,364.22 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.69 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-15)

แผนภูมิที่ 8-15 แสดงค่าใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศ เขต 3

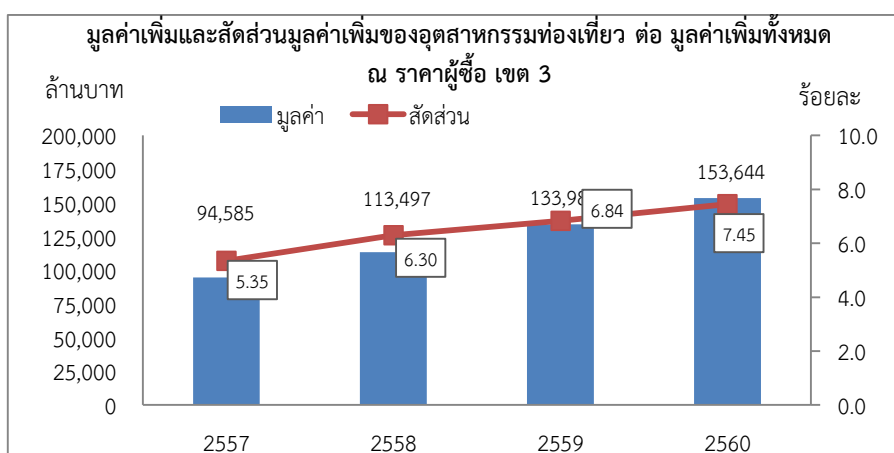
ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดจำแนกตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเขต 3 (Inbound tourism expenditure by products) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในเขต 3 (Domestic tourism expenditure by products) หรือ ผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 299,549.02 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.94 (แผนภูมิที่ 8-16)

แผนภูมิที่ 8-16 แสดงมูลค่าการบริโภคและอัตราการขยายตัวเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ เขต 3

ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาผู้ซื้อ) (Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) โดยมูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 ของเขต 3 มีมูลค่าผลผลิตรวม 285,155.81 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries หรือ GVATI เท่ากับ 153,643.53 ล้านบาท เทียบกับมูลค่าเพิ่มทั้งหมด (Gross Value Added) ของเขต 3 ที่มีมูลค่า เท่ากับ 2,062,477.95 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.45 (TSA : Table 5, เขต 3)

แผนภูมิที่ 8-17 แสดงมูลค่าเพิ่มและสัดส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ต่อ มูลค่าเพิ่มทั้งหมด ณ ราคาผู้ซื้อ เขต 3

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) คือ มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในเขต 3 เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งหมด (tourism ratios) ของเขต 3 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมี tourism ratios ร้อยละ 80.22 และอุตสาหกรรมอื่นๆ มี tourism ratios ร้อยละ 0.94 (TSA : Table 6, เขต 3)

แผนภูมิที่ 8-18 แสดงสัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) เขต 3

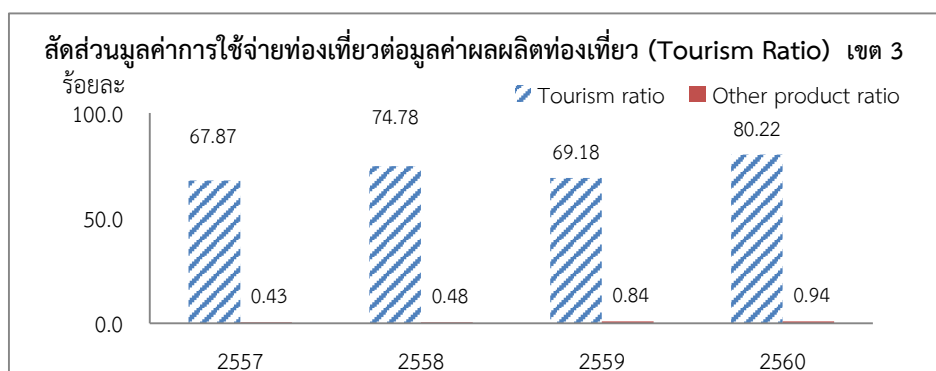

Table 1

Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 3 visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	165,548.04
1. Accommodation services for visitors	66,012.42
2. Food and beverage serving services	45,462.96
3. Railway passenger transport services	0.00
4. Road passenger transport services	1,541.62
5. Water passenger transport services	330.71
6. Air passenger transport services	8.73
7. Transport equipment rental services	162.64
8. Travel agencies and other reservation services	7,889.14
9. Cultural services	4,466.23
10. Sports and recreational services	25,312.06
11. Country-specific tourism characteristic goods	9,128.03
12. Country-specific tourism characteristic services	5,233.50
A.2 Other consumption products	38,181.17
Total	203,729.21

Table 2

Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 3 visitors in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	72,330.87
1. Accommodation services for visitors	22,782.16
2. Food and beverage serving services	25,432.99
3. Railway passenger transport services	12.77
4. Road passenger transport services	1,682.99
5. Water passenger transport services	459.82
6. Air passenger transport services	3.45
7. Transport equipment rental services	181.49
8. Travel agencies and other reservation services	4,255.28
9. Cultural services	1,612.20
10. Sports and recreational services	8,786.08
11. Country-specific tourism characteristic goods	5,443.61
12. Country-specific tourism characteristic services	1,678.03
A.2 Other consumption products	23,488.94
Total	95,819.81

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 3 visitors in 2560

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	20,749.38
1. Accommodation services for visitors	8,473.77
2. Food and beverage serving services	6,525.25
3. Railway passenger transport services	271.49
4. Road passenger transport services	1,805.34
5. Water passenger transport services	26.24
6. Air passenger transport services	1,904.18
7. Transport equipment rental services	108.64
8. Travel agencies and other reservation services	559.08
9. Cultural services	78.36
10. Sports and recreational services	132.47
11. Country-specific tourism characteristic goods	822.61
12. Country-specific tourism characteristic services	41.94
A.2 Other consumption products	2,614.84
Total	23,364.22

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 3 visitors in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	237,878.90
1. Accommodation services for visitors	88,794.57
2. Food and beverage serving services	70,895.95
3. Railway passenger transport services	12.77
4. Road passenger transport services	3,224.61
5. Water passenger transport services	790.53
6. Air passenger transport services	12.18
7. Transport equipment rental services	344.13
8. Travel agencies and other reservation services	12,144.41
9. Cultural services	6,078.43
10. Sports and recreational services	34,098.14
11. Country-specific tourism characteristic goods	14,571.63
12. Country-specific tourism characteristic services	6,911.53
A.2 Other consumption products	61,670.11
Total	299,549.02

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 3 in 2560

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													296,539		296,539
1 - Accommodation services for visitors	96,816												96,816		96,816
2 - Food and beverage serving services		86,932											86,932		86,932
3 - Railway passenger transport services			16										16		16
4 - Road passenger transport services				5,527									5,527		5,527
5 - Water passenger transport services					941								941		941
6 - Air passenger transport services						15							15		15
7 - Transport equipment rental services							427						427		427
8 - Travel agencies and other reservation services								12,857					12,857		12,857
9 - Cultural services									6,617				6,617		6,617
10 - Sports and recreational services										46,162			46,162		46,162
11 - Country-specific tourism characteristic goods											17,600		17,600		17,600
12 - Country-specific tourism characteristic services												11,248	11,248		11,248
A.2 Other consumption products													0	5,601,45	5,601,451
- Goods products													0	4,414,92	4,414,925
- Services													0	1,186,52	1,186,526
(I.) Total Output (at purchaser prices)	96,816	86,932	16	5,527	941	15	427	12,857	6,617	46,162	17,600	11,248	285,156	5,601,45	5,886,607
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers')	50,935	46,670	5	3,557	572	8	141	2,839	2,245	14,720	5,310	4,506	131,507	3,692,61	3,824,124
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	45,882	40,262	5	1,969	369	7	285	10,017	4,372	31,443	12,290	6,742	153,644	1,908,83	2,062,478
III.1 Wages and Salaries	16,265	9,915	10	939	126	3	62	2,985	2,743	6,722	2,253	3,579	45,602	550,235	595,837
III.2 Operating Surplus	19,090	20,174	-2	586	171	2	149	5,954	673	12,943	8,645	2,362	70,748	827,467	898,215
III.3 Depreciation	8,262	4,451	2	343	59	1	68	736	886	2,899	988	568	19,264	293,249	312,513
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	2,265	5,722	-5	101	13	0	6	341	71	8,879	405	233	18,030	237,883	255,913

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 3 in 2560

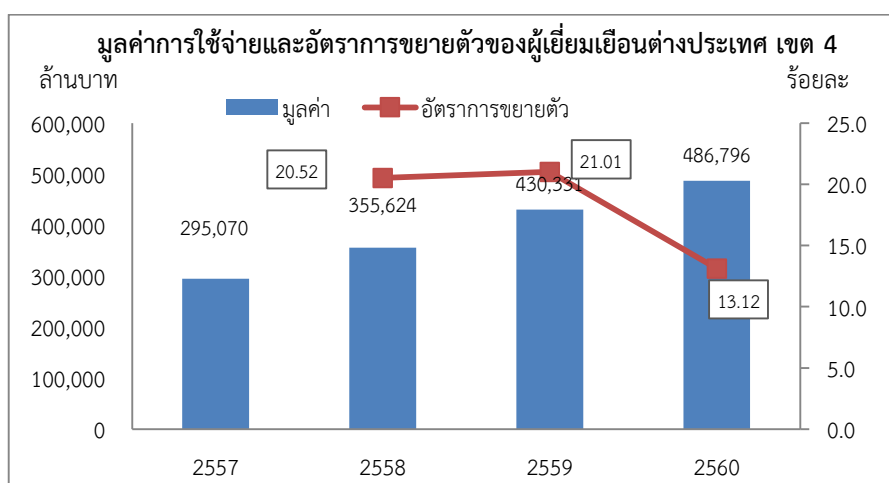
Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	296,539				296,539	237,879	80.22
1 - Accommodation services for visitors	96,816				96,816	88,795	91.71
2 - Food and beverage serving services	86,932				86,932	70,896	81.55
3 - Railway passenger transport services	16				16	13	79.75
4 - Road passenger transport services	5,527				5,527	3,225	58.35
5 - Water passenger transport services	941				941	791	84.05
6 - Air passenger transport services	15				15	12	82.66
7 - Transport equipment rental services	427				427	344	80.69
8 - Travel agencies and other reservation services	12,857				12,857	12,144	94.46
9 - Cultural services	6,617				6,617	6,078	91.86
10 - Sports and recreational services	46,162				46,162	34,098	73.87
11 - Country-specific tourism characteristic goods	17,600				17,600	14,572	82.79
12 - Country-specific tourism characteristic services	11,248				11,248	6,912	61.45
A.2 Other consumption products	5,601,451	775,156		218,372	6,594,979	61,670	0.94
- Goods products	4,414,925				4,414,925		
- Services	1,186,526				1,186,526		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	5,886,607	775,156		218,372	6,880,135	299,549	4.35
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	3,824,124						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	2,062,478						
III.1 Wages and Salaries	595,837						
III.2 Operating Surplus	898,215						
III.3 Depreciation	312,513						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	255,913						

1.4 เขต 4 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดสตูล มีรายละเอียดของตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และ ตารางที่ 4 ดังนี้

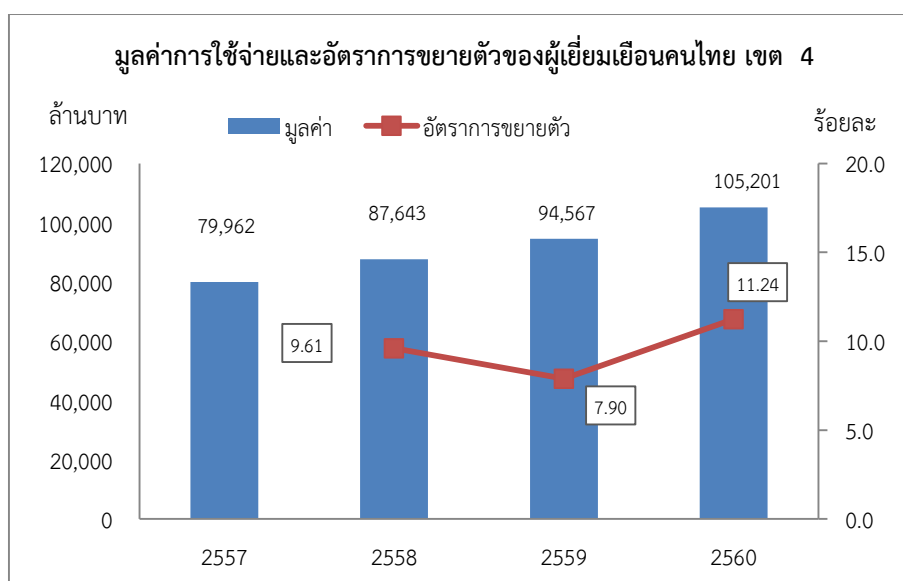
ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในเขต 4 มีมูลค่า 486,795.65 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.12 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-19)

แผนภูมิที่ 8-19 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ เขต 4

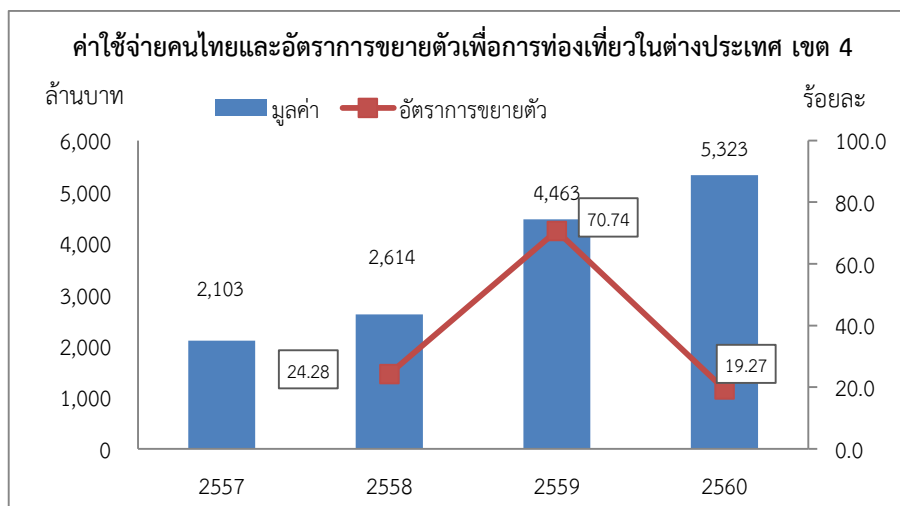
ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในเขต 4 มีมูลค่า 105,201.36 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.24 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-20)

แผนภูมิที่ 8-20 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย เขต 4

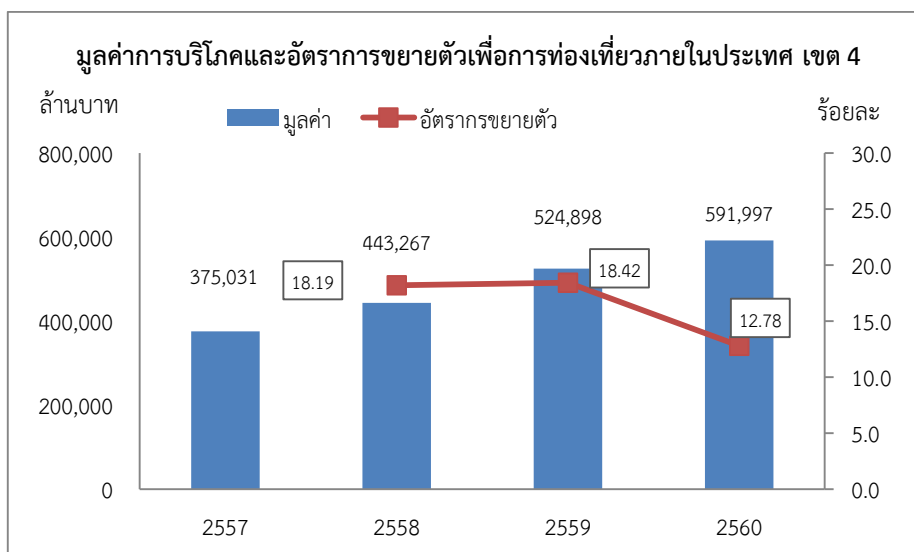
ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Outbound tourism consumption by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของคนไทยในเขต 4 ที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ มีมูลค่า เท่ากับ 5,322.62 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.27 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-21)

แผนภูมิที่ 8-21 แสดงค่าใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศ เขต 4

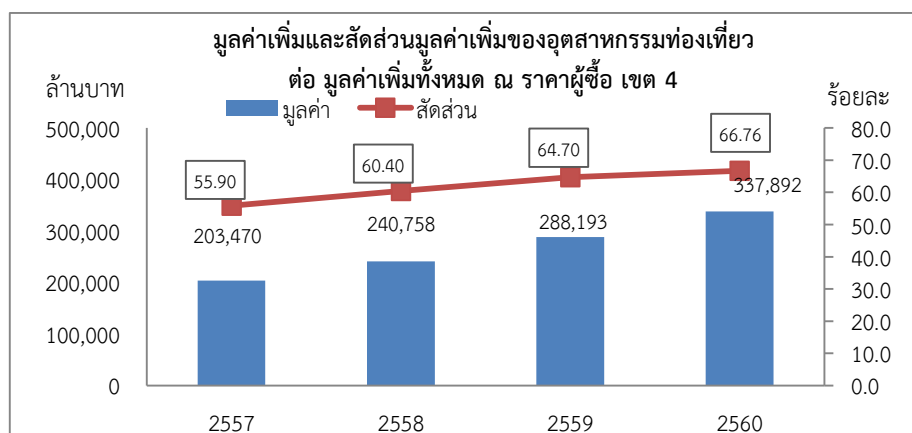
ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดจำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเขต 1 (Inbound tourism expenditure by products) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในเขต 4 (Domestic tourism expenditure by products) หรือ ผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 591,997.01 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.78 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-22)

แผนภูมิที่ 8-22 แสดงมูลค่าการบริโภคและอัตราการขยายตัวเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ เขต 4

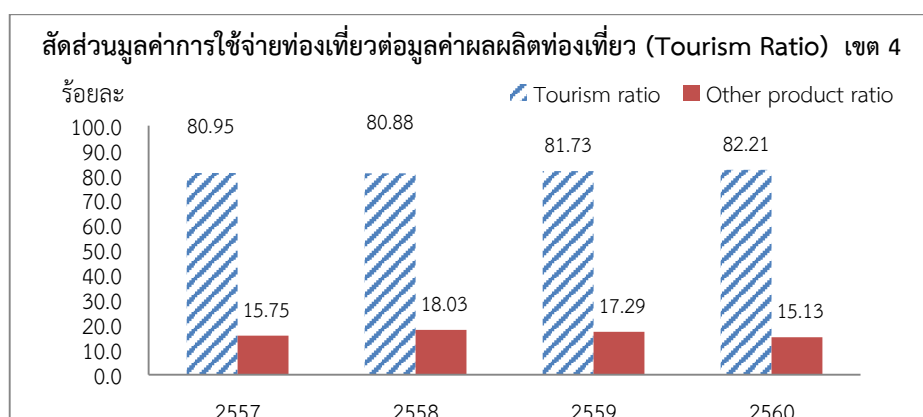
ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาผู้ซื้อ) (Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) โดยมูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 ของเขต 4 มีมูลค่าผลผลิตรวม 599,332.49 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries หรือ GVATI เท่ากับ 337,891.63 ล้านบาท เทียบกับมูลค่าเพิ่มทั้งหมด (Gross Value Added) ของเขต 4 ที่มีมูลค่า เท่ากับ 506,105.47 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.76 (แผนภูมิที่ 8-23)

แผนภูมิที่ 8-23 แสดงมูลค่าเพิ่มและสัดส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ต่อ มูลค่าเพิ่มทั้งหมด ณ ราคาผู้ซื้อ เขต 4

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) คือ มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในเขต 4 เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งหมด (tourism ratios) ของเขต 4 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมี tourism ratios ร้อยละ 82.21 และอุตสาหกรรมอื่นๆ มี tourism ratios ร้อยละ 15.13 (TSA : Table 6, เขต 4)

แผนภูมิที่ 8-24 แสดงสัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) เขต 4

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 4 visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	411,945.33
1. Accommodation services for visitors	137,804.82
2. Food and beverage serving services	104,269.43
3. Railway passenger transport services	5.79
4. Road passenger transport services	4,346.25
5. Water passenger transport services	4,649.36
6. Air passenger transport services	27,026.46
7. Transport equipment rental services	131.07
8. Travel agencies and other reservation services	38,962.45
9. Cultural services	12,050.84
10. Sports and recreational services	43,955.15
11. Country-specific tourism characteristic goods	23,226.77
12. Country-specific tourism characteristic services	15,516.92
A.2 Other consumption products	74,850.32
Total	486,795.65

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 4 visitors in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	80,786.69
1. Accommodation services for visitors	21,160.80
2. Food and beverage serving services	24,065.10
3. Railway passenger transport services	19.67
4. Road passenger transport services	1,220.98
5. Water passenger transport services	341.37
6. Air passenger transport services	3,019.27
7. Transport equipment rental services	31.86
8. Travel agencies and other reservation services	8,000.64
9. Cultural services	3,404.38
10. Sports and recreational services	9,217.64
11. Country-specific tourism characteristic goods	5,682.28
12. Country-specific tourism characteristic services	4,622.68
A.2 Other consumption products	24,414.67
Total	105,201.36

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 4 visitors in 2560

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	4,266.88
1. Accommodation services for visitors	1,491.49
2. Food and beverage serving services	1,141.88
3. Railway passenger transport services	67.17
4. Road passenger transport services	388.43
5. Water passenger transport services	7.03
6. Air passenger transport services	433.79
7. Transport equipment rental services	34.60
8. Travel agencies and other reservation services	156.01
9. Cultural services	66.40
10. Sports and recreational services	148.96
11. Country-specific tourism characteristic goods	326.46
12. Country-specific tourism characteristic services	4.66
A.2 Other consumption products	1,055.73
Total	5,322.62

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 4 visitors in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	492,732.02
1. Accommodation services for visitors	158,965.62
2. Food and beverage serving services	128,334.54
3. Railway passenger transport services	25.46
4. Road passenger transport services	5,567.24
5. Water passenger transport services	4,990.73
6. Air passenger transport services	30,045.73
7. Transport equipment rental services	162.93
8. Travel agencies and other reservation services	46,963.09
9. Cultural services	15,455.23
10. Sports and recreational services	53,172.80
11. Country-specific tourism characteristic goods	28,909.05
12. Country-specific tourism characteristic services	20,139.60
A.2 Other consumption products	99,264.99
Total	591,997.01

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 4 in 2560

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													599,332		599,332
1 - Accommodation services for visitors	171,583												171,583		171,583
2 - Food and beverage serving services		154,047											154,047		154,047
3 - Railway passenger transport services			116										116		116
4 - Road passenger transport services				10,106									10,106		10,106
5 - Water passenger transport services					6,085								6,085		6,085
6 - Air passenger transport services						42,664							42,664		42,664
7 - Transport equipment rental services							208						208		208
8 - Travel agencies and other reservation services								50,809					50,809		50,809
9 - Cultural services									17,685				17,685		17,685
10 - Sports and recreational services										74,381			74,381		74,381
11 - Country-specific tourism characteristic goods											35,440		35,440		35,440
12 - Country-specific tourism characteristic services												36,210	36,210		36,210
A.2 Other consumption products													0	361,486	361,486
- Goods products													0	166,796	166,796
- Services													0	194,689	194,689
(I). Total Output (at purchaser prices)	171,583	154,047	116	10,106	6,085	42,664	208	50,809	17,685	74,381	35,440	36,210	599,332	361,486	960,818
(II). Total Intermediate Consumption (at purchasers'	83,995	78,718	35	6,743	3,965	23,139	57	9,238	5,467	25,703	11,226	13,108	261,396	193,272	454,667
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	87,588	75,328	35	3,363	2,119	19,525	151	41,570	12,218	48,678	24,214	23,102	337,892	168,214	506,105
III.1 Wages and Salaries	26,982	18,552	68	1,604	721	8,222	33	12,389	7,664	10,406	4,438	12,263	103,342	59,114	162,456
III.2 Operating Surplus	40,510	37,744	-12	1,001	982	6,405	79	24,708	1,881	20,038	17,032	8,095	158,463	80,972	239,435
III.3 Depreciation	15,773	8,327	15	586	341	3,699	36	3,056	2,476	4,488	1,946	1,945	42,688	20,878	63,566
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	4,323	10,705	-35	172	75	1,199	3	1,417	197	13,746	798	799	33,399	7,250	40,649

Table 6
 Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 4 in 2560

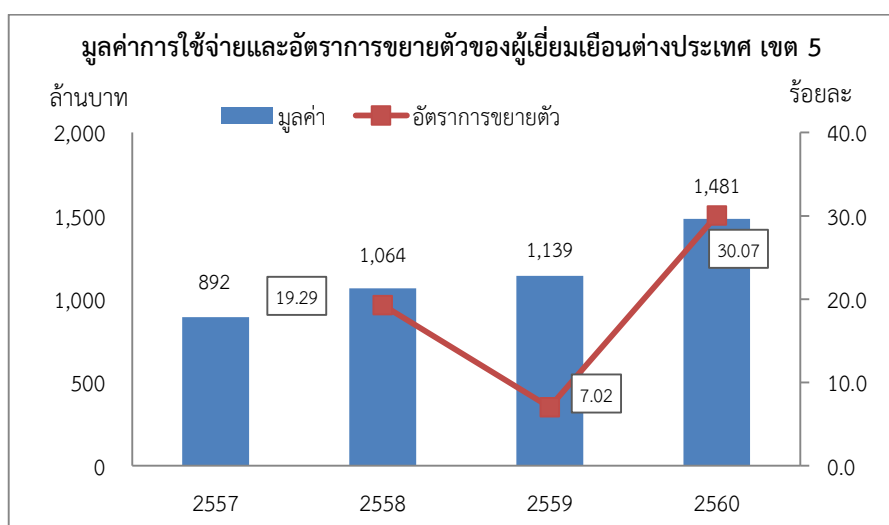
Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	599,332				599,332	492,732	82.21
1 - Accommodation services for visitors	171,583				171,583	158,966	92.65
2 - Food and beverage serving services	154,047				154,047	128,335	83.31
3 - Railway passenger transport services	116				116	25	21.94
4 - Road passenger transport services	10,106				10,106	5,567	55.09
5 - Water passenger transport services	6,085				6,085	4,991	82.02
6 - Air passenger transport services	42,664				42,664	30,046	70.42
7 - Transport equipment rental services	208				208	163	78.41
8 - Travel agencies and other reservation services	50,809				50,809	46,963	92.43
9 - Cultural services	17,685				17,685	15,455	87.39
10 - Sports and recreational services	74,381				74,381	53,173	71.49
11 - Country-specific tourism characteristic goods	35,440				35,440	28,909	81.57
12 - Country-specific tourism characteristic services	36,210				36,210	20,140	55.62
A.2 Other consumption products	361,486	224,348		70,232	656,066	99,265	15.13
- Goods products	166,796				166,796		
- Services	194,689				194,689		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	960,818	224,348		70,232	1,255,399	591,997	47.16
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	454,667						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	506,105						
III.1 Wages and Salaries	162,456						
III.2 Operating Surplus	239,435						
III.3 Depreciation	63,566						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	40,649						

1.5 เขต 5 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ ประกอบด้วย จังหวัด นครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี มีรายละเอียดของตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และตารางที่ 4 ดังนี้

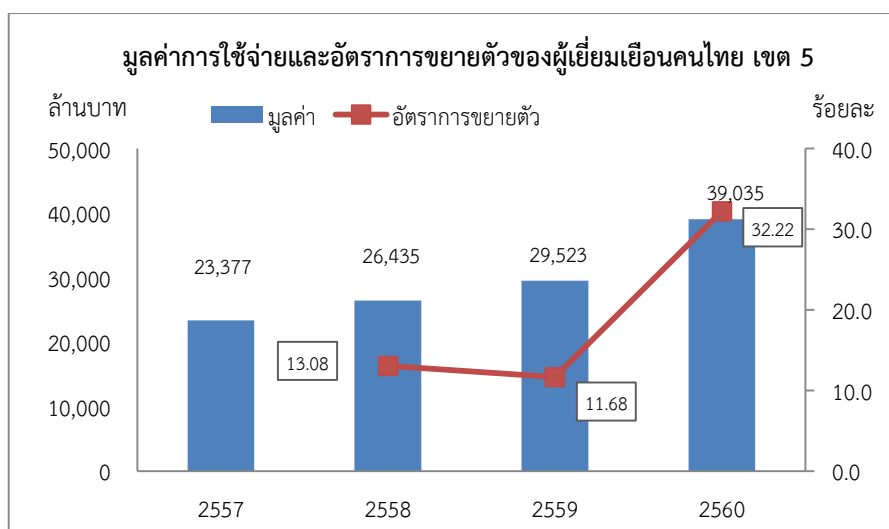
ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในเขต 5 มีมูลค่า 1,481.22 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.07 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-25)

แผนภูมิที่ 8-25 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ เขต 5

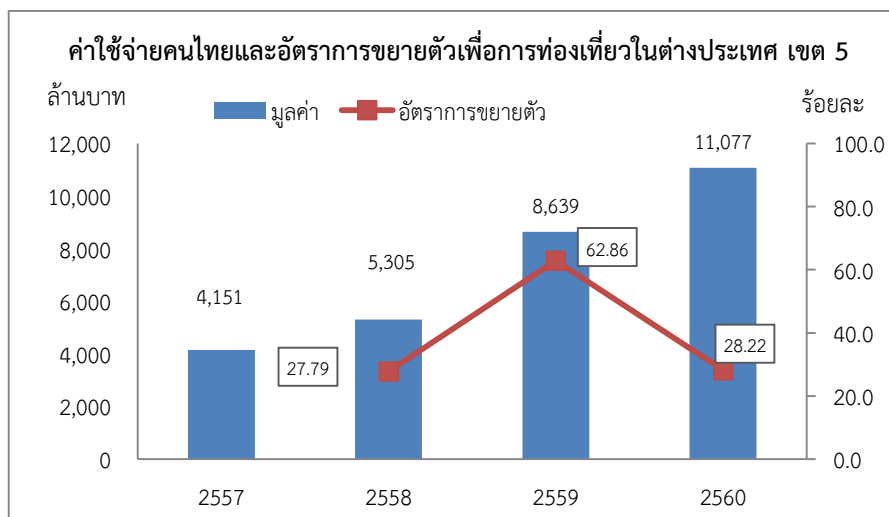
ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในเขต 5 มีมูลค่า 39,035.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.22 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-26)

แผนภูมิที่ 8-26 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย เขต 5

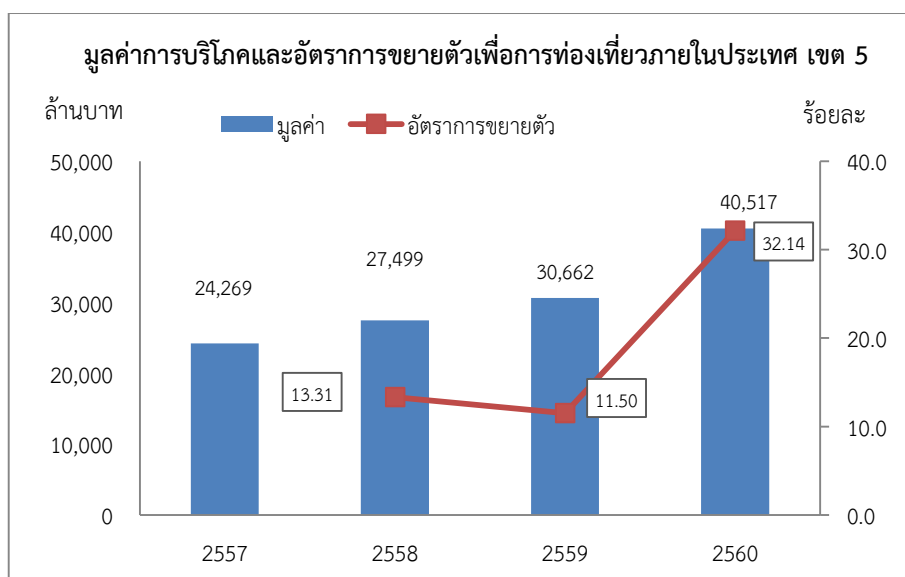
ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Outbound tourism consumption by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของคนไทยในเขต 5 ที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ มีมูลค่า เท่ากับ 11,077.00 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.22 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-27)

แผนภูมิที่ 8-27 แสดงค่าใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศ เขต 5

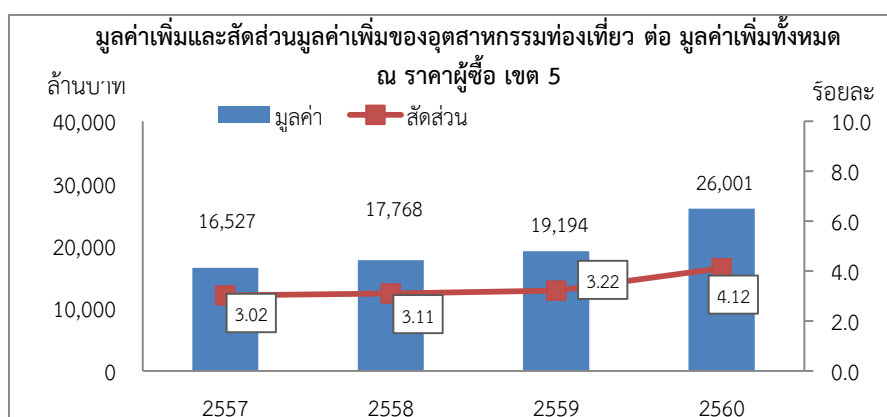
ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเขต 1 (Inbound tourism expenditure by products) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในเขต 5 (Domestic tourism expenditure by products) หรือ ผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 40,516.64 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.14 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-28)

แผนภูมิที่ 8-28 แสดงมูลค่าการบริโภคและอัตราการขยายตัวเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ เขต 5

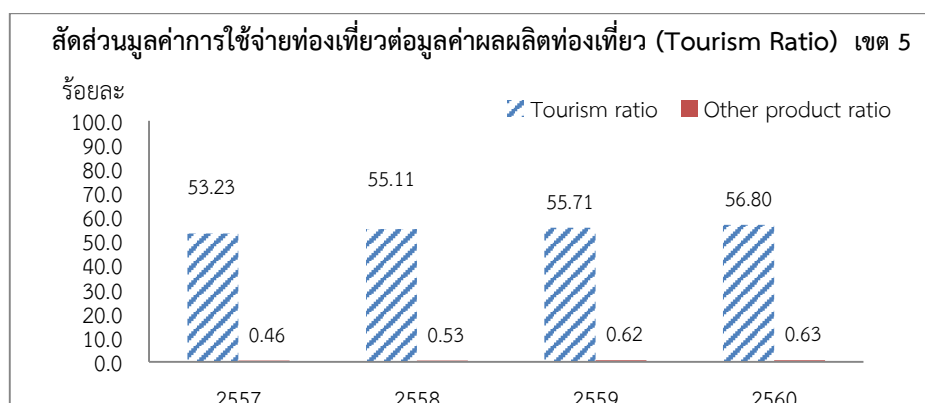
ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาผู้ซื้อ) (Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) โดยมูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 ของเขต 5 มีมูลค่าผลผลิตรวม 54,900.64 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries หรือ GVATI เท่ากับ 26,001.45 ล้านบาท เทียบกับมูลค่าเพิ่มทั้งหมด (Gross Value Added) ของเขต 5 ที่มีมูลค่า เท่ากับ 631,353.31 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.12 (แผนภูมิที่ 8-29)

แผนภูมิที่ 8-29 แสดงมูลค่าเพิ่มและสัดส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ต่อ มูลค่าเพิ่มทั้งหมด ณ ราคาผู้ซื้อ เขต 5

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) คือ มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในเขต 5 เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งหมด (tourism ratios) ของเขต 5 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมี tourism ratios ร้อยละ 56.80 และอุตสาหกรรมอื่นๆ มี tourism ratios ร้อยละ 0.63 (แผนภูมิที่ 8-30)

แผนภูมิที่ 8-30 แสดงสัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) เขต 5

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 5 visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	1,158.96
1. Accommodation services for visitors	377.40
2. Food and beverage serving services	361.52
3. Railway passenger transport services	12.15
4. Road passenger transport services	35.03
5. Water passenger transport services	0.00
6. Air passenger transport services	20.65
7. Transport equipment rental services	3.02
8. Travel agencies and other reservation services	44.93
9. Cultural services	68.09
10. Sports and recreational services	90.87
11. Country-specific tourism characteristic goods	85.59
12. Country-specific tourism characteristic services	59.71
A.2 Other consumption products	322.26
Total	1,481.22

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 5 visitors in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	30,024.19
1. Accommodation services for visitors	9,714.16
2. Food and beverage serving services	10,261.37
3. Railway passenger transport services	349.69
4. Road passenger transport services	1,569.96
5. Water passenger transport services	0.00
6. Air passenger transport services	147.93
7. Transport equipment rental services	3.12
8. Travel agencies and other reservation services	872.59
9. Cultural services	1,246.52
10. Sports and recreational services	2,084.78
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,493.66
12. Country-specific tourism characteristic services	1,280.43
A.2 Other consumption products	9,011.23
Total	39,035.42

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 5 visitors in 2560

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	9,694.76
1. Accommodation services for visitors	3,391.87
2. Food and beverage serving services	2,212.04
3. Railway passenger transport services	128.71
4. Road passenger transport services	1,234.24
5. Water passenger transport services	14.62
6. Air passenger transport services	754.90
7. Transport equipment rental services	72.00
8. Travel agencies and other reservation services	413.73
9. Cultural services	487.57
10. Sports and recreational services	460.82
11. Country-specific tourism characteristic goods	438.39
12. Country-specific tourism characteristic services	85.86
A.2 Other consumption products	1,382.23
Total	11,077.00

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 5 visitors in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	31,183.15
1. Accommodation services for visitors	10,091.55
2. Food and beverage serving services	10,622.89
3. Railway passenger transport services	361.84
4. Road passenger transport services	1,604.98
5. Water passenger transport services	0.00
6. Air passenger transport services	168.58
7. Transport equipment rental services	6.14
8. Travel agencies and other reservation services	917.52
9. Cultural services	1,314.60
10. Sports and recreational services	2,175.66
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,579.25
12. Country-specific tourism characteristic services	1,340.14
A.2 Other consumption products	9,333.49
Total	40,516.64

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 5 in 2560

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													54,901		54,901
1 - Accommodation services for visitors	15,359												15,359		15,359
2 - Food and beverage serving services		17,956											17,956		17,956
3 - Railway passenger transport services			927										927		927
4 - Road passenger transport services				5,823									5,823		5,823
5 - Water passenger transport services					12								12		12
6 - Air passenger transport services						627							627		627
7 - Transport equipment rental services							12						12		12
8 - Travel agencies and other reservation services								1,121					1,121		1,121
9 - Cultural services									1,623				1,623		1,623
10 - Sports and recreational services										3,515			3,515		3,515
11 - Country-specific tourism characteristic goods											4,928		4,928		4,928
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,998	2,998		2,998
A.2 Other consumption products													0	1,108,73	1,108,734
- Goods products													0	605,971	605,971
- Services													0	502,764	502,764
(I.) Total Output (at purchaser prices)	15,359	17,956	927	5,823	12	627	12	1,121	1,623	3,515	4,928	2,998	54,901	1,108,73	1,163,635
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers ¹)	8,569	10,828	228	3,482	6	341	4	286	540	1,343	1,786	1,018	28,429	503,383	531,812
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	6,790	7,129	228	2,341	6	286	9	835	1,083	2,172	3,142	1,981	26,001	605,352	631,353
III.1 Wages and Salaries	2,407	1,756	439	1,117	2	114	2	289	679	464	576	1,051	8,896	207,095	215,991
III.2 Operating Surplus	2,825	3,572	-80	697	3	104	4	456	167	894	2,210	694	11,546	272,425	283,971
III.3 Depreciation	1,223	788	97	408	1	51	2	61	220	200	252	167	3,471	76,957	80,427
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	335	1,013	-228	120	0	17	0	28	17	613	104	69	2,089	48,875	50,964

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 5 in 2560

Unit : Million Baht

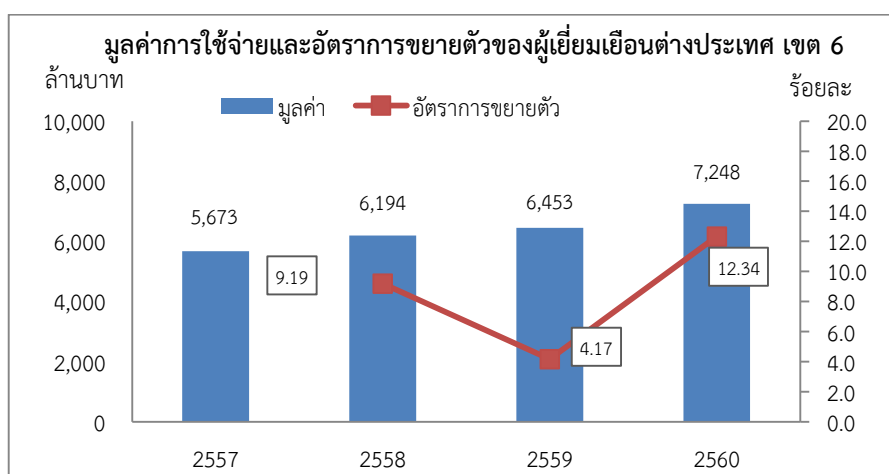
Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	54,901				54,901	31,183	56.80
1 - Accommodation services for visitors	15,359				15,359	10,092	65.70
2 - Food and beverage serving services	17,956				17,956	10,623	59.16
3 - Railway passenger transport services	927				927	362	39.04
4 - Road passenger transport services	5,823				5,823	1,605	27.56
5 - Water passenger transport services	12				12	0	0.00
6 - Air passenger transport services	627				627	169	26.91
7 - Transport equipment rental services	12				12	6	50.79
8 - Travel agencies and other reservation services	1,121				1,121	918	81.85
9 - Cultural services	1,623				1,623	1,315	80.97
10 - Sports and recreational services	3,515				3,515	2,176	61.90
11 - Country-specific tourism characteristic goods	4,928				4,928	2,579	52.34
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,998				2,998	1,340	44.70
A.2 Other consumption products	1,108,734	224,018		140,696	1,473,448	9,333	0.63
- Goods products	605,971				605,971		
- Services	502,764				502,764		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	1,163,635	224,018		140,696	1,528,349	40,517	2.65
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	531,812						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	631,353						
III.1 Wages and Salaries	215,991						
III.2 Operating Surplus	283,971						
III.3 Depreciation	80,427						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	50,964						

1.6 เขต 6 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี มีรายละเอียดของตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และตารางที่ 4 ดังนี้

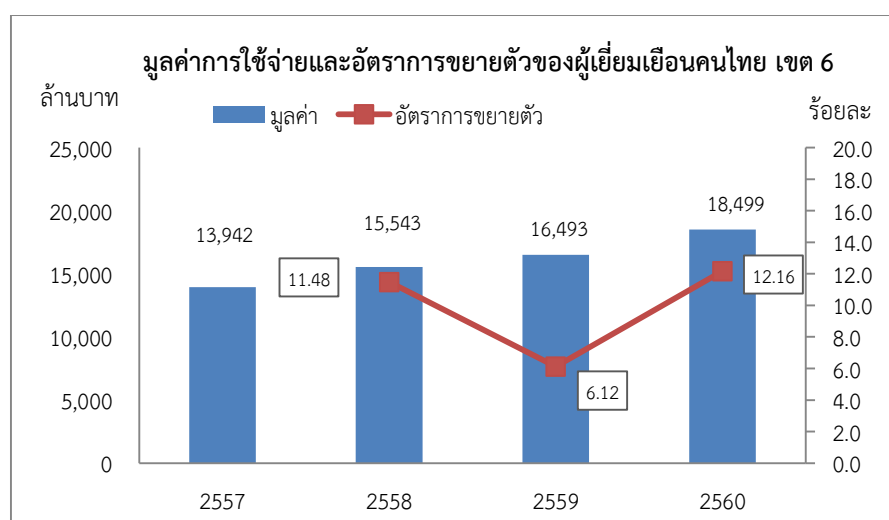
ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในเขต 6 มีมูลค่า 7,248.48 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.34 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-31)

แผนภูมิที่ 8-31 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ เขต 6

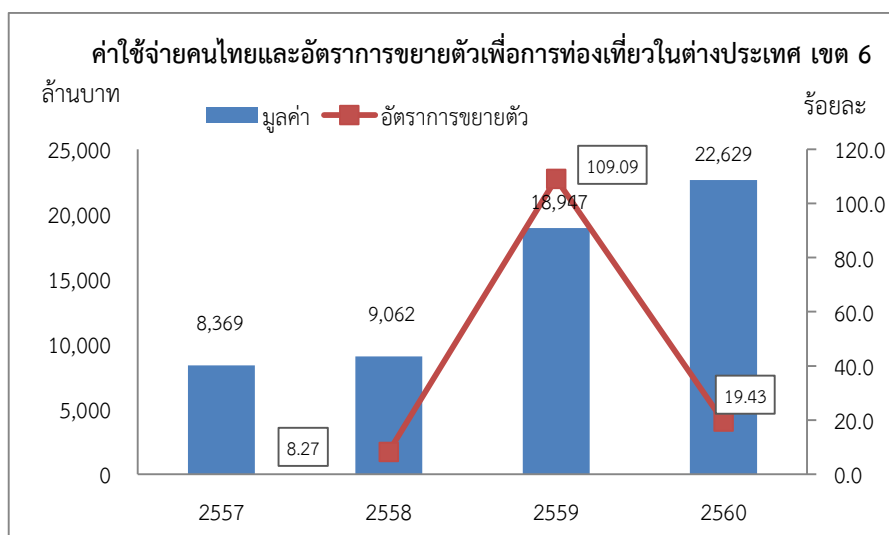
ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในเขต 6 มีมูลค่า 18,498.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.16 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-32)

แผนภูมิที่ 8-32 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย เขต 6

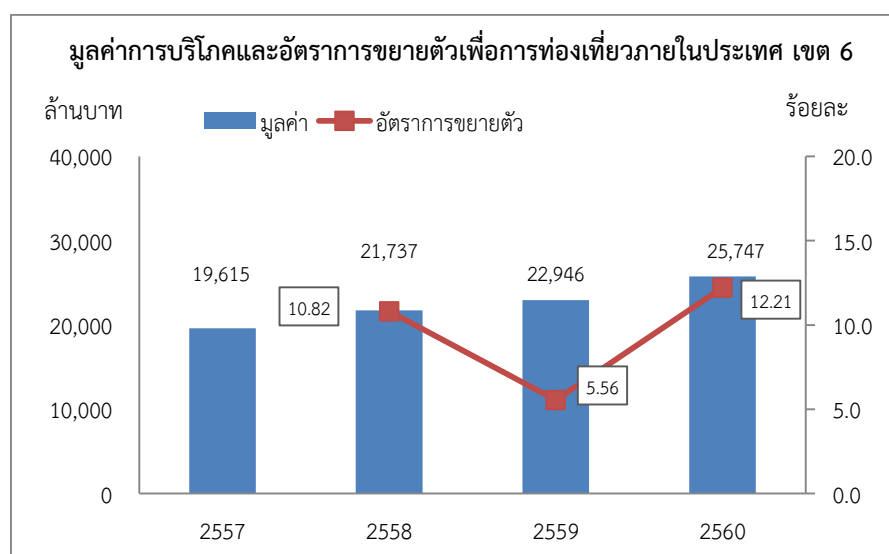
ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Outbound tourism consumption by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของคนไทยในเขต 6 ที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ มีมูลค่า เท่ากับ 22,628.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.43 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-33)

แผนภูมิที่ 8-33 แสดงค่าใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศ เขต 6

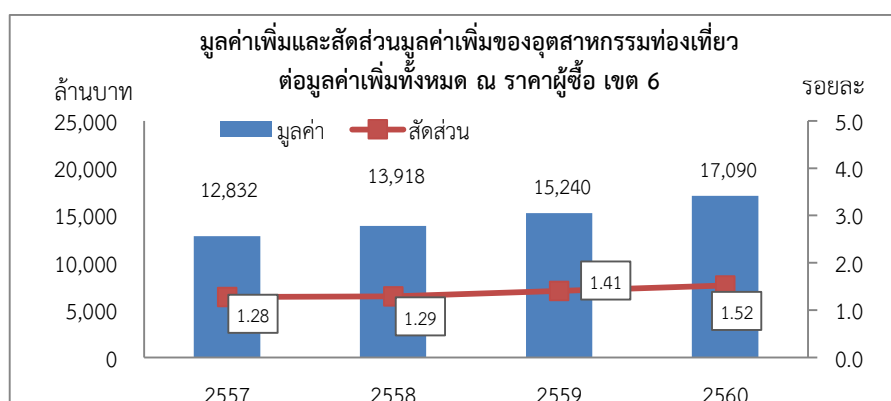
ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเขต 6 (Inbound tourism expenditure by products) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในเขต 6 (Domestic tourism expenditure by products) หรือ ผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 25,747.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.21 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-34)

แผนภูมิที่ 8-34 แสดงมูลค่าการบริโภคและอัตราการขยายตัวเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ เขต 6

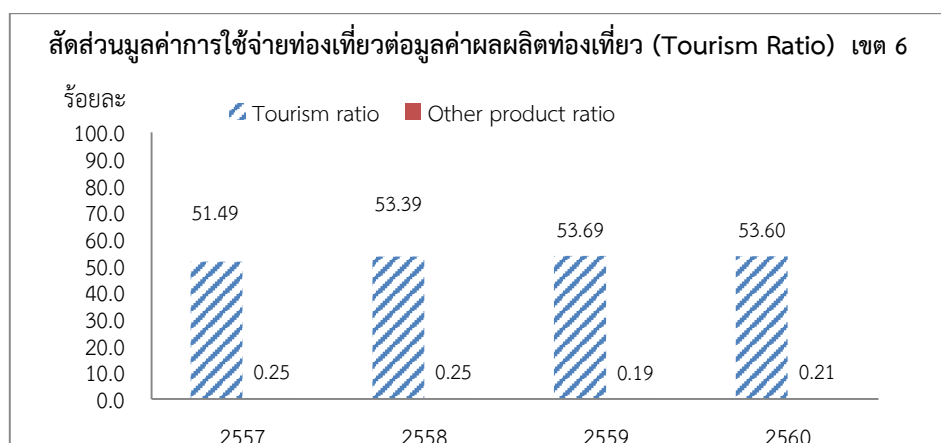
ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาผู้ซื้อ) (Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) โดยมูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 ของเขต 6 มีมูลค่าผลผลิตรวม 34,558.03 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries หรือ GVATI เท่ากับ 17,089.80 ล้านบาท เทียบกับมูลค่าเพิ่มทั้งหมด (Gross Value Added) ของเขต 6 ที่มีมูลค่า เท่ากับ 1,122,786.41 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.52 (แผนภูมิที่ 8-35)

แผนภูมิที่ 8-35 แสดงมูลค่าเพิ่มและสัดส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ต่อ มูลค่าเพิ่มทั้งหมด ณ ราคาผู้ซื้อ เขต 6

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) คือ มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในเขต 6 เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งหมด (tourism ratios) ของเขต 6 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมี tourism ratios ร้อยละ 53.60 และอุตสาหกรรมอื่นๆ มี tourism ratios ร้อยละ 0.21 (แผนภูมิที่ 8-36)

แผนภูมิที่ 8-36 แสดงสัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) เขต 6

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 6 visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	5,438.89
1. Accommodation services for visitors	1,220.07
2. Food and beverage serving services	1,691.45
3. Railway passenger transport services	57.83
4. Road passenger transport services	175.77
5. Water passenger transport services	1.10
6. Air passenger transport services	0.00
7. Transport equipment rental services	6.37
8. Travel agencies and other reservation services	339.40
9. Cultural services	576.14
10. Sports and recreational services	595.89
11. Country-specific tourism characteristic goods	559.42
12. Country-specific tourism characteristic services	215.46
A.2 Other consumption products	1,809.59
Total	7,248.48

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 6 visitors in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	13,083.03
1. Accommodation services for visitors	3,512.84
2. Food and beverage serving services	4,397.73
3. Railway passenger transport services	74.87
4. Road passenger transport services	420.10
5. Water passenger transport services	1.26
6. Air passenger transport services	0.00
7. Transport equipment rental services	5.21
8. Travel agencies and other reservation services	559.27
9. Cultural services	487.83
10. Sports and recreational services	1,207.22
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,672.33
12. Country-specific tourism characteristic services	744.37
A.2 Other consumption products	5,415.52
Total	18,498.55

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 6 visitors in 2560

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	19,087.74
1. Accommodation services for visitors	7,825.53
2. Food and beverage serving services	5,628.72
3. Railway passenger transport services	285.57
4. Road passenger transport services	1,476.24
5. Water passenger transport services	29.87
6. Air passenger transport services	1,844.24
7. Transport equipment rental services	105.22
8. Travel agencies and other reservation services	414.29
9. Cultural services	146.33
10. Sports and recreational services	276.65
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,029.62
12. Country-specific tourism characteristic services	25.46
A.2 Other consumption products	3,540.99
Total	22,628.73

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 6 visitors in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	18,521.92
1. Accommodation services for visitors	4,732.91
2. Food and beverage serving services	6,089.18
3. Railway passenger transport services	132.70
4. Road passenger transport services	595.86
5. Water passenger transport services	2.36
6. Air passenger transport services	0.00
7. Transport equipment rental services	11.59
8. Travel agencies and other reservation services	898.67
9. Cultural services	1,063.97
10. Sports and recreational services	1,803.11
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,231.74
12. Country-specific tourism characteristic services	959.83
A.2 Other consumption products	7,225.11
Total	25,747.03

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 6 in 2560

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													34,558		34,558
1 - Accommodation services for visitors	8,433												8,433		8,433
2 - Food and beverage serving services		11,562											11,562		11,562
3 - Railway passenger transport services			602										602		602
4 - Road passenger transport services				934									934		934
5 - Water passenger transport services					40								40		40
6 - Air passenger transport services						0							0		0
7 - Transport equipment rental services							14						14		14
8 - Travel agencies and other reservation services								1,099					1,099		1,099
9 - Cultural services									1,238				1,238		1,238
10 - Sports and recreational services										2,534			2,534		2,534
11 - Country-specific tourism characteristic goods											5,364		5,364		5,364
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,739	2,739		2,739
A.2 Other consumption products													0	2,807,27	2,807,276
- Goods products													0	1,993,37	1,993,378
- Services													0	813,897	813,897
(I). Total Output (at purchaser prices)	8,433	11,562	602	934	40	0	14	1,099	1,238	2,534	5,364	2,739	34,558	2,807,27	2,841,834
(II). Total Intermediate Consumption (at purchasers'	5,057	7,308	149	540	24	0	3	273	367	731	1,699	1,011	17,165	1,701,57	1,718,743
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	3,375	4,253	149	394	16	0	10	825	871	1,802	3,665	1,728	17,090	1,105,69	1,122,786
III.1 Wages and Salaries	1,196	1,048	287	188	5	0	2	246	547	385	672	917	5,493	343,179	348,672
III.2 Operating Surplus	1,404	2,131	-52	117	7	0	5	490	134	742	2,578	605	8,163	501,552	509,715
III.3 Depreciation	608	470	64	69	3	0	2	61	177	166	295	145	2,059	162,627	164,686
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	167	604	-149	20	1	0	0	28	14	509	121	60	1,375	98,338	99,713

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 6 in 2560

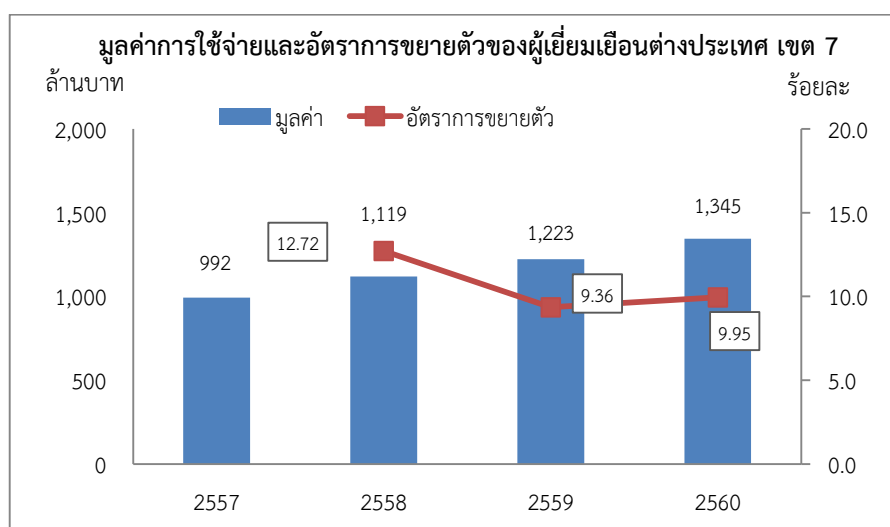
Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	34,558				34,558	18,522	53.60
1 - Accommodation services for visitors	8,433				8,433	4,733	56.13
2 - Food and beverage serving services	11,562				11,562	6,089	52.67
3 - Railway passenger transport services	602				602	133	22.03
4 - Road passenger transport services	934				934	596	63.81
5 - Water passenger transport services	40				40	2	5.91
6 - Air passenger transport services	0				0	0	0.00
7 - Transport equipment rental services	14				14	12	83.48
8 - Travel agencies and other reservation services	1,099				1,099	899	81.81
9 - Cultural services	1,238				1,238	1,064	85.91
10 - Sports and recreational services	2,534				2,534	1,803	71.16
11 - Country-specific tourism characteristic goods	5,364				5,364	2,232	41.60
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,739				2,739	960	35.05
A.2 Other consumption products	2,807,276	425,838		277,004	3,510,118	7,225	0.21
- Goods products	1,993,378				1,993,378		
- Services	813,897				813,897		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	2,841,834	425,838		277,004	3,544,676	25,747	0.73
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	1,718,743						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	1,122,786						
III.1 Wages and Salaries	348,672						
III.2 Operating Surplus	509,715						
III.3 Depreciation	164,686						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	99,713						

1.7 เขต 7 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง ประกอบด้วย จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดบึงกาฬ มีรายละเอียดของตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และตารางที่ 4 ดังนี้

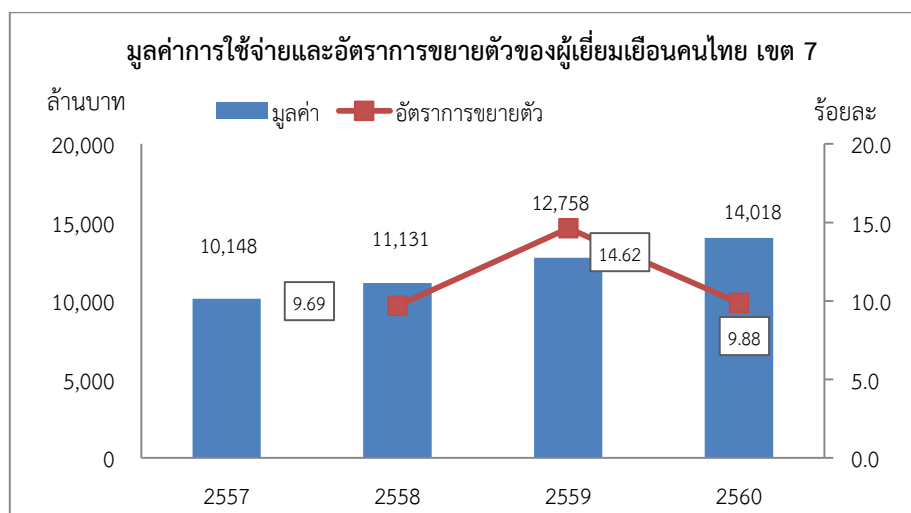
ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในเขต 7 มีมูลค่า 1,344.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.95 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-37)

แผนภูมิที่ 8-37 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ เขต 7

ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในเขต 7 มีมูลค่า 14,018.18 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.88 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-38)

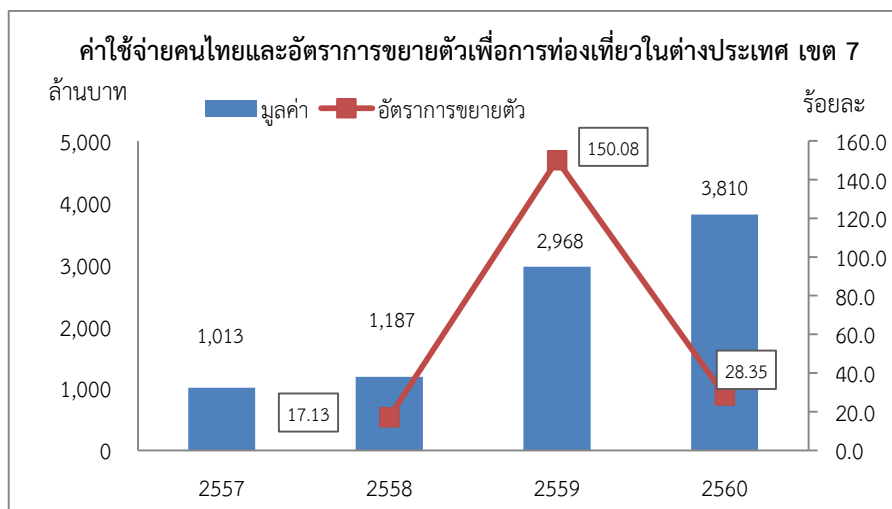
แผนภูมิที่ 8-38 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย เขต 7

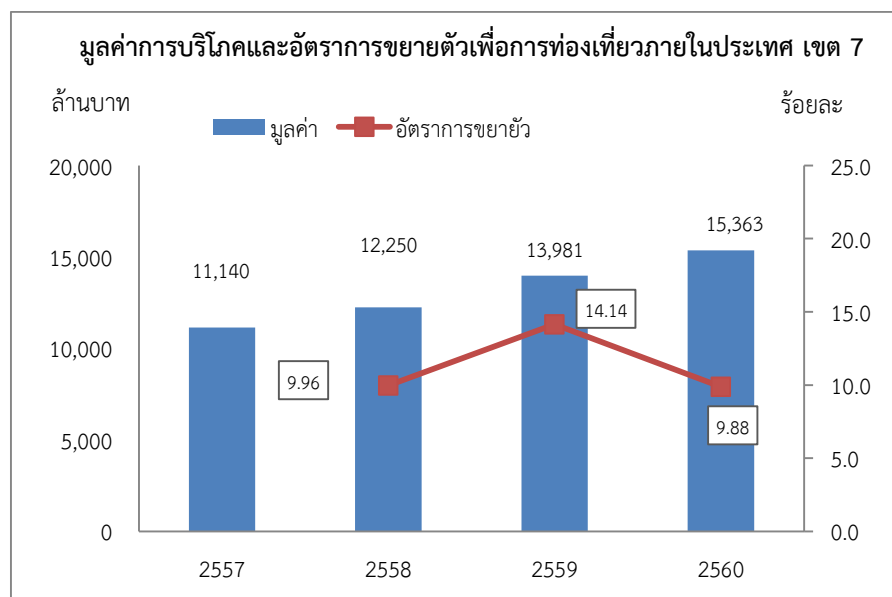
ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Outbound tourism consumption by products) พบว่า ค่าใช้จ่ายของคนไทยในเขต 7 ที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ มีมูลค่า เท่ากับ 3,809.70 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.35 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-39)

แผนภูมิที่ 8-39 แสดงค่าใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศ เขต 7

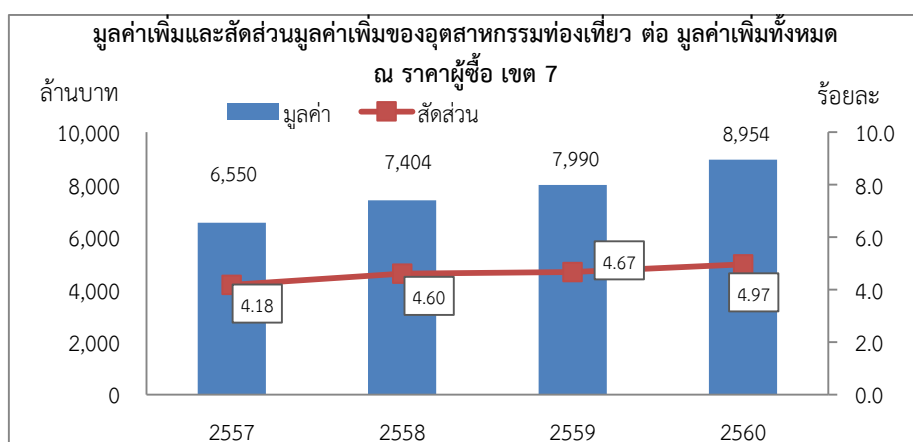
ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดจำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเขต 7 (Inbound tourism expenditure by products) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในเขต 7 (Domestic tourism expenditure by products) หรือ ผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า มีมูลค่า 15,363.08 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.88 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-40)

แผนภูมิที่ 8-40 แสดงมูลค่าการบริโภคและอัตราการขยายตัวเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ เขต 7

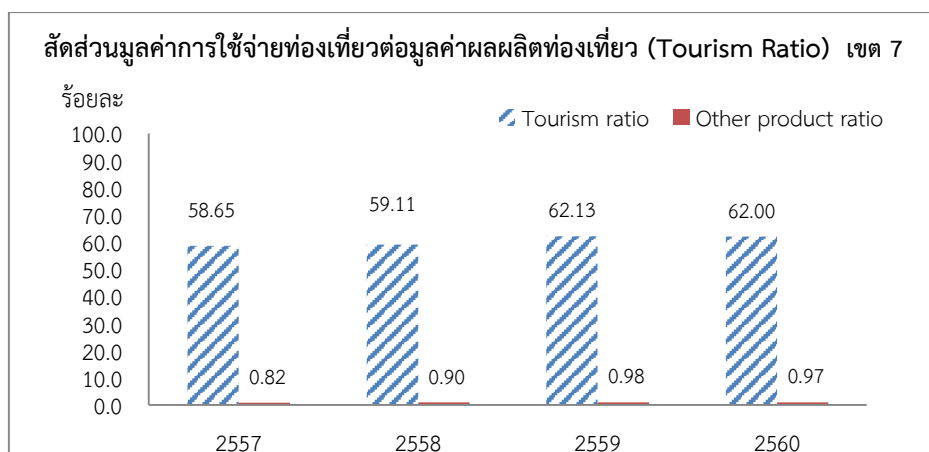
ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาผู้ซื้อ) (Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) โดยมูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 ของเขต 7 มีมูลค่าผลผลิตรวม 18,107.00 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries หรือ GVATI เท่ากับ 8,953.56 ล้านบาท เทียบกับมูลค่าเพิ่มทั้งหมด (Gross Value Added) ของเขต 7 ที่มีมูลค่า เท่ากับ 180,303.17 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.97 (แผนภูมิที่ 8-41)

แผนภูมิที่ 8-41 แสดงมูลค่าเพิ่มและสัดส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ต่อ มูลค่าเพิ่มทั้งหมด ณ ราคาผู้ซื้อ เขต 7

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) คือ มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในเขต 7 เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งหมด (tourism ratios) ของเขต 7 พบว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมี tourism ratios ร้อยละ 62.00 และอุตสาหกรรมอื่นๆ มี tourism ratios ร้อยละ 0.97 (แผนภูมิที่ 8-42)

แผนภูมิที่ 8-42 แสดงสัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) เขต 7

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 7 visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	1,052.75
1. Accommodation services for visitors	337.58
2. Food and beverage serving services	304.42
3. Railway passenger transport services	9.82
4. Road passenger transport services	27.41
5. Water passenger transport services	21.40
6. Air passenger transport services	5.72
7. Transport equipment rental services	0.94
8. Travel agencies and other reservation services	43.08
9. Cultural services	55.58
10. Sports and recreational services	67.84
11. Country-specific tourism characteristic goods	97.23
12. Country-specific tourism characteristic services	81.74
A.2 Other consumption products	292.15
Total	1,344.90

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 7 visitors in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	10,173.78
1. Accommodation services for visitors	2,726.69
2. Food and beverage serving services	3,454.95
3. Railway passenger transport services	25.89
4. Road passenger transport services	520.08
5. Water passenger transport services	0.00
6. Air passenger transport services	31.25
7. Transport equipment rental services	0.19
8. Travel agencies and other reservation services	466.43
9. Cultural services	487.54
10. Sports and recreational services	719.15
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,260.19
12. Country-specific tourism characteristic services	481.42
A.2 Other consumption products	3,844.40
Total	14,018.18

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 7 visitors in 2560

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	2,939.96
1. Accommodation services for visitors	992.18
2. Food and beverage serving services	567.63
3. Railway passenger transport services	48.08
4. Road passenger transport services	474.19
5. Water passenger transport services	5.03
6. Air passenger transport services	310.49
7. Transport equipment rental services	24.76
8. Travel agencies and other reservation services	90.75
9. Cultural services	43.54
10. Sports and recreational services	98.32
11. Country-specific tourism characteristic goods	277.50
12. Country-specific tourism characteristic services	7.48
A.2 Other consumption products	869.75
Total	3,809.70

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 7 visitors in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	11,226.53
1. Accommodation services for visitors	3,064.27
2. Food and beverage serving services	3,759.37
3. Railway passenger transport services	35.71
4. Road passenger transport services	547.49
5. Water passenger transport services	21.40
6. Air passenger transport services	36.97
7. Transport equipment rental services	1.13
8. Travel agencies and other reservation services	509.51
9. Cultural services	543.12
10. Sports and recreational services	786.99
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,357.42
12. Country-specific tourism characteristic services	563.16
A.2 Other consumption products	4,136.55
Total	15,363.08

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 7 in 2560

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)			
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products													18,107			18,107
1 - Accommodation services for visitors	3,934												3,934			3,934
2 - Food and beverage serving services		4,297											4,297			4,297
3 - Railway passenger transport services			661										661			661
4 - Road passenger transport services				1,957									1,957			1,957
5 - Water passenger transport services					387								387			387
6 - Air passenger transport services						143							143			143
7 - Transport equipment rental services							1						1			1
8 - Travel agencies and other reservation services								613					613			613
9 - Cultural services									654				654			654
10 - Sports and recreational services										1,228			1,228			1,228
11 - Country-specific tourism characteristic goods											2,899		2,899			2,899
12 - Country-specific tourism characteristic services												1,333	1,333			1,333
A.2 Other consumption products													0	313,958		313,958
- Goods products													0	172,694		172,694
- Services													0	141,264		141,264
(I.) Total Output (at purchaser prices)	3,934	4,297	661	1,957	387	143	1	613	654	1,228	2,899	1,333	18,107	313,958		332,065
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers ¹)	2,219	2,565	158	1,161	184	75	0	131	217	487	1,086	524	8,808	142,608		151,416
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	1,715	1,732	158	796	203	67	1	482	437	741	1,812	809	8,954	171,350		180,303
III.1 Wages and Salaries	608	426	304	380	69	28	0	144	274	158	332	429	3,153	55,626		58,779
III.2 Operating Surplus	713	868	-55	237	94	22	0	287	67	305	1,275	283	4,097	83,741		87,837
III.3 Depreciation	309	191	67	139	33	13	0	35	89	68	146	68	1,158	19,559		20,717
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	85	246	-158	41	7	4	0	16	7	209	60	28	546	12,424		12,970

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 7 in 2560

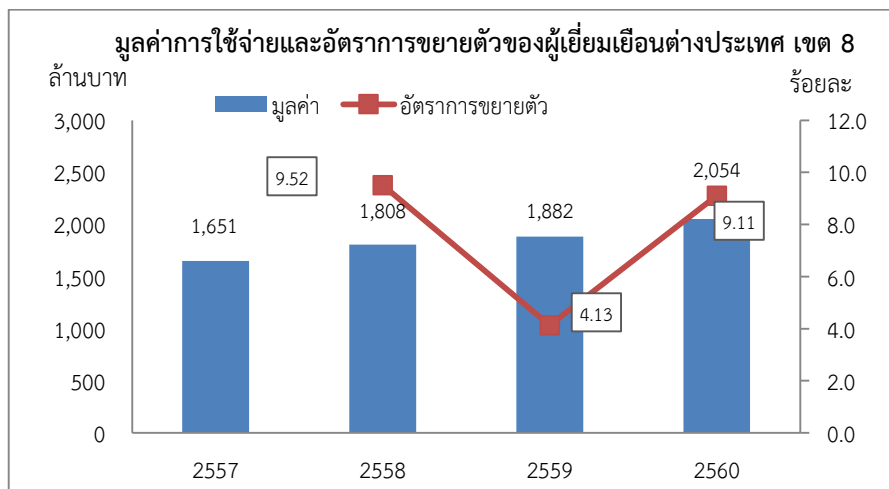
Unit : Million
Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	18,107				18,107	11,227	62.00
1 - Accommodation services for visitors	3,934				3,934	3,064	77.89
2 - Food and beverage serving services	4,297				4,297	3,759	87.49
3 - Railway passenger transport services	661				661	36	5.40
4 - Road passenger transport services	1,957				1,957	547	27.97
5 - Water passenger transport services	387				387	21	5.52
6 - Air passenger transport services	143				143	37	25.94
7 - Transport equipment rental services	1				1	1	82.10
8 - Travel agencies and other reservation services	613				613	510	83.11
9 - Cultural services	654				654	543	83.07
10 - Sports and recreational services	1,228				1,228	787	64.08
11 - Country-specific tourism characteristic goods	2,899				2,899	1,357	46.83
12 - Country-specific tourism characteristic services	1,333				1,333	563	42.26
A.2 Other consumption products	313,958	80,174		32,784	426,916	4,137	0.97
- Goods products	172,694				172,694		
- Services	141,264				141,264		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	332,065	80,174		32,784	445,023	15,363	3.45
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	151,416						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	180,303						
III.1 Wages and Salaries	58,779						
III.2 Operating Surplus	87,837						
III.3 Depreciation	20,717						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	12,970						

1.8 เขต 8 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม ประกอบด้วย จังหวัดสุโขทัย จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดตาก มีรายละเอียดของตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และตารางที่ 4 ดังนี้

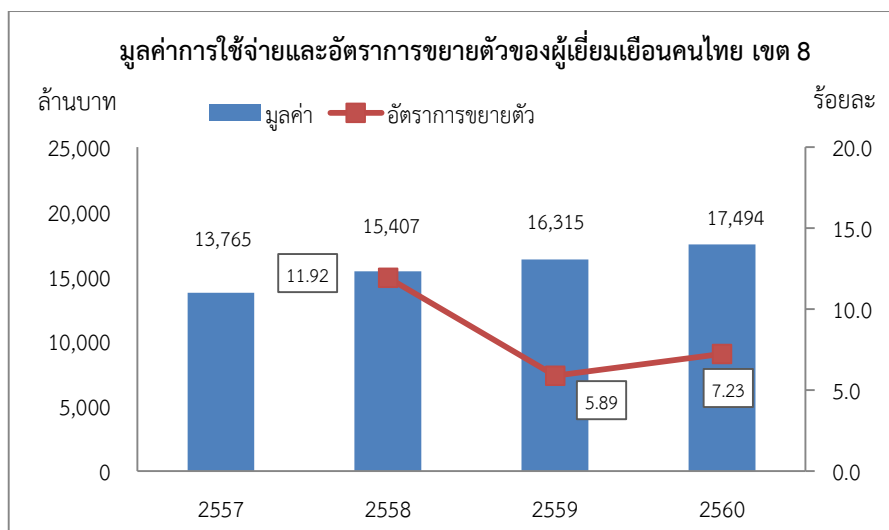
ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในเขต 8 มีมูลค่า 2,053.83 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.11 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-43)

แผนภูมิที่ 8-43 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ เขต 8

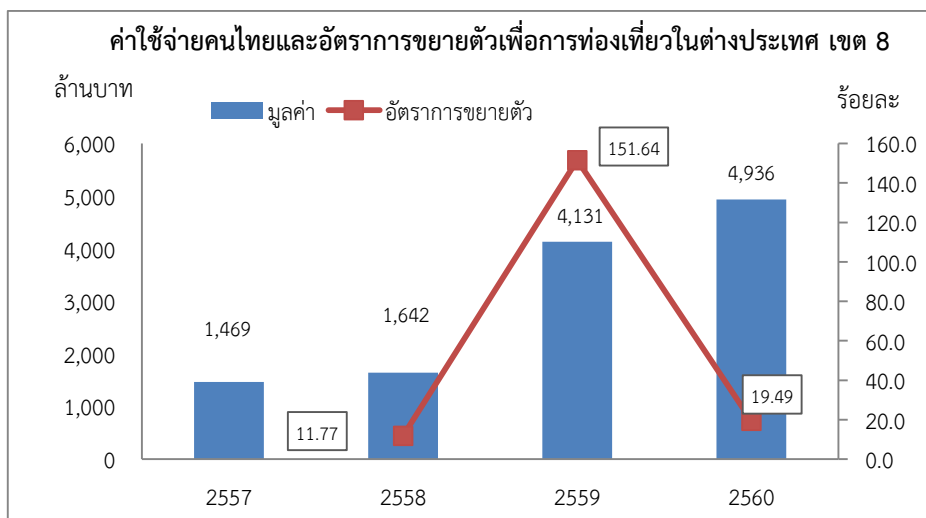
ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในเขต 8 มีมูลค่า 17,494.20 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.23 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-44)

แผนภูมิที่ 8-44 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือนคนไทย เขต 8

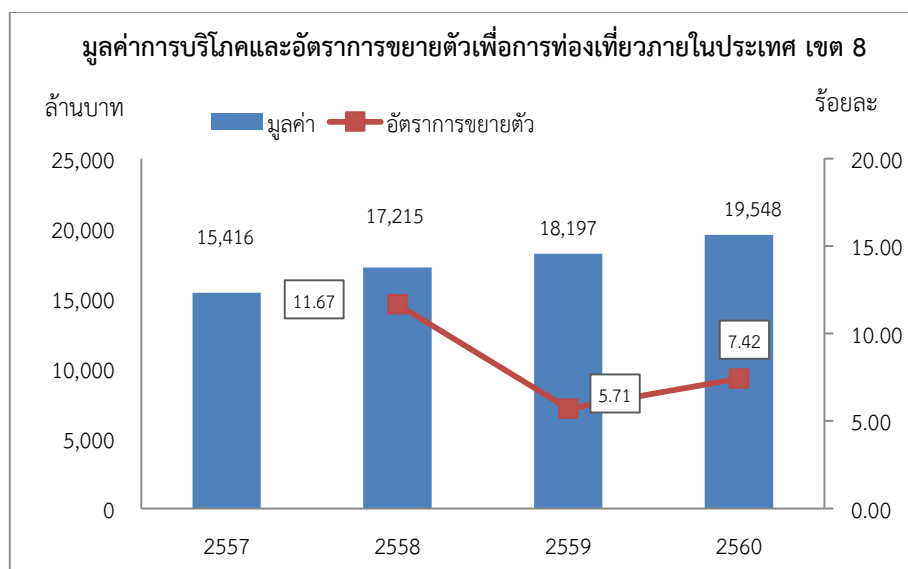
ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Outbound tourism consumption by products) พบว่า ค่าใช้จ่ายของคนไทยในเขต 8 ที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ มีมูลค่า เท่ากับ 4,935.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.49 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-45)

แผนภูมิที่ 8-45 แสดงค่าใช้จ่ายและอัตราการขยายตัวของคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศ เขต 8

ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดจำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเขต 8 (Inbound tourism expenditure by products) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในเขต 8 (Domestic tourism expenditure by products) หรือ ผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 19,548.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.42 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (แผนภูมิที่ 8-46)

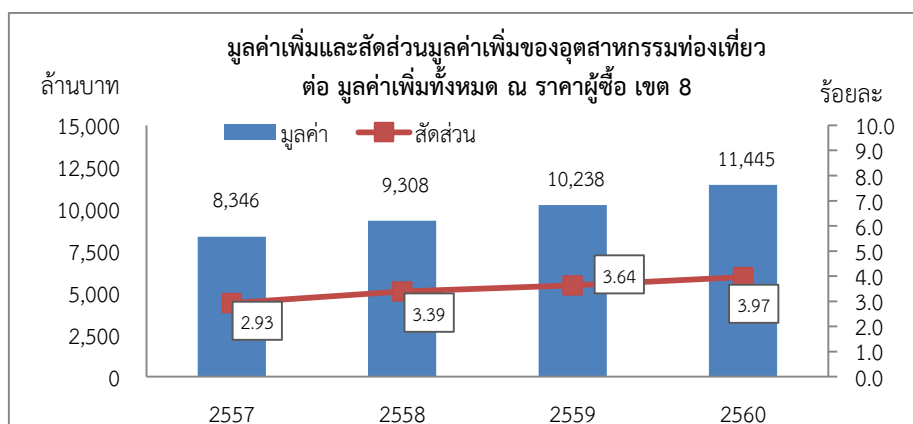
แผนภูมิที่ 8-46 แสดงมูลค่าการบริโภคและอัตราการขยายตัวเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ เขต 8

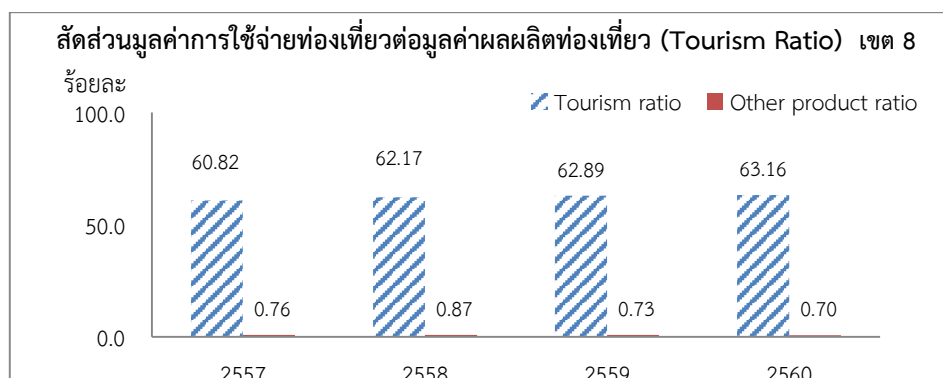
ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาผู้ซื้อ) (Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) โดยมูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 ของเขต 8 มีมูลค่าผลผลิตรวม 22,570.33 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries หรือ GVATI เท่ากับ 11,445.06 ล้านบาท เทียบกับมูลค่าเพิ่มทั้งหมด (Gross Value Added) ของเขต 8 ที่มีมูลค่า เท่ากับ 288,542.11 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.97 (แผนภูมิที่ 8-47)

แผนภูมิที่ 8-47 แสดงมูลค่าเพิ่มและสัดส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ต่อ มูลค่าเพิ่มทั้งหมด ณ ราคาผู้ซื้อ เขต 8

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) คือ มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในเขต 8 เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งหมด (tourism ratios) ของเขต 8 ปี พ.ศ. 2560 พบว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมี tourism ratios ร้อยละ 63.16 และอุตสาหกรรมอื่น ๆ มี tourism ratios ร้อยละ 0.70 (แผนภูมิที่ 8-48)

แผนภูมิที่ 8-48 แสดงสัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) เขต 8

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 8 visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	1,544.64
1. Accommodation services for visitors	496.69
2. Food and beverage serving services	450.18
3. Railway passenger transport services	5.76
4. Road passenger transport services	51.55
5. Water passenger transport services	0.00
6. Air passenger transport services	5.78
7. Transport equipment rental services	0.19
8. Travel agencies and other reservation services	46.95
9. Cultural services	128.28
10. Sports and recreational services	152.31
11. Country-specific tourism characteristic goods	123.71
12. Country-specific tourism characteristic services	83.24
A.2 Other consumption products	509.19
Total	2,053.83

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 8 visitors in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	12,711.06
1. Accommodation services for visitors	3,876.50
2. Food and beverage serving services	3,941.17
3. Railway passenger transport services	93.02
4. Road passenger transport services	276.94
5. Water passenger transport services	0.00
6. Air passenger transport services	34.78
7. Transport equipment rental services	0.10
8. Travel agencies and other reservation services	691.86
9. Cultural services	522.86
10. Sports and recreational services	1,330.28
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,118.11
12. Country-specific tourism characteristic services	825.43
A.2 Other consumption products	4,783.14
Total	17,494.20

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 8 visitors in 2560

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	3,912.55
1. Accommodation services for visitors	1,358.20
2. Food and beverage serving services	941.49
3. Railway passenger transport services	61.96
4. Road passenger transport services	294.02
5. Water passenger transport services	6.52
6. Air passenger transport services	352.26
7. Transport equipment rental services	32.08
8. Travel agencies and other reservation services	141.99
9. Cultural services	105.44
10. Sports and recreational services	281.05
11. Country-specific tourism characteristic goods	320.77
12. Country-specific tourism characteristic services	16.77
A.2 Other consumption products	1,023.12
Total	4,935.66

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 8 visitors in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	14,255.70
1. Accommodation services for visitors	4,373.19
2. Food and beverage serving services	4,391.35
3. Railway passenger transport services	98.78
4. Road passenger transport services	328.49
5. Water passenger transport services	0.00
6. Air passenger transport services	40.56
7. Transport equipment rental services	0.30
8. Travel agencies and other reservation services	738.80
9. Cultural services	651.14
10. Sports and recreational services	1,482.59
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,241.83
12. Country-specific tourism characteristic services	908.67
A.2 Other consumption products	5,292.33
Total	19,548.03

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 8 in 2560

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)			
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products													22,570		22,570	
1 - Accommodation services for visitors	6,548												6,548		6,548	
2 - Food and beverage serving services		5,652											5,652		5,652	
3 - Railway passenger transport services			371										371		371	
4 - Road passenger transport services				899									899		899	
5 - Water passenger transport services					260								260		260	
6 - Air passenger transport services						115							115		115	
7 - Transport equipment rental services							0						0		0	
8 - Travel agencies and other reservation services								861					861		861	
9 - Cultural services									750				750		750	
10 - Sports and recreational services										1,932			1,932		1,932	
11 - Country-specific tourism characteristic goods											2,576		2,576		2,576	
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,606	2,606		2,606	
A.2 Other consumption products													0	533,120	533,120	
- Goods products													0	317,845	317,845	
- Services													0	215,275	215,275	
(I). Total Output (at purchaser prices)	6,548	5,652	371	899	260	115	0	861	750	1,932	2,576	2,606	22,570	533,120	555,691	
(II). Total Intermediate Consumption (at purchasers'	3,738	3,526	89	543	168	66	0	212	251	533	926	879	10,932	256,023	266,955	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	2,810	2,126	89	356	92	49	0	648	499	1,400	1,650	1,727	11,445	277,097	288,542	
III.1 Wages and Salaries	996	524	170	170	31	21	0	193	313	299	302	917	3,936	86,192	90,128	
III.2 Operating Surplus	1,169	1,065	-31	106	43	16	0	385	77	576	1,161	605	5,172	133,223	138,395	
III.3 Depreciation	506	235	38	62	15	9	0	48	101	129	133	145	1,421	32,631	34,052	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	139	302	-89	18	3	3	0	22	8	395	54	60	916	25,052	25,968	

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 8 in 2560

Unit : Million
Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	22,570				22,570	14,256	63.16
1 - Accommodation services for visitors	6,548				6,548	4,373	66.79
2 - Food and beverage serving services	5,652				5,652	4,391	77.69
3 - Railway passenger transport services	371				371	99	26.61
4 - Road passenger transport services	899				899	328	36.54
5 - Water passenger transport services	260				260	0	0.00
6 - Air passenger transport services	115				115	41	35.40
7 - Transport equipment rental services	0				0	0	81.36
8 - Travel agencies and other reservation services	861				861	739	85.85
9 - Cultural services	750				750	651	86.82
10 - Sports and recreational services	1,932				1,932	1,483	76.73
11 - Country-specific tourism characteristic goods	2,576				2,576	1,242	48.20
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,606				2,606	909	34.87
A.2 Other consumption products	533,120	171,781		54,022	758,923	5,292	0.70
- Goods products	317,845				317,845		
- Services	215,275				215,275		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	555,691	171,781		54,022	781,493	19,548	2.50
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	266,955						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	288,542						
III.1 Wages and Salaries	90,128						
III.2 Operating Surplus	138,395						
III.3 Depreciation	34,052						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	25,968						

1.9 เขต 9 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะทะเลใต้ ประกอบด้วย เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง มีรายละเอียดของตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในเขต 9 มีมูลค่า 74,457.62 ล้านบาท (TSA : Table 1, เขต 9)

ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในเขต 9 มีมูลค่า 7,315.49 ล้านบาท (TSA : Table 2, เขต 9)

ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Outbound tourism consumption by products) พบว่า ปี พ.ศ. 2560 ค่าใช้จ่ายของคนไทยในเขต 9 ที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ มีมูลค่า เท่ากับ 191.32 ล้านบาท (TSA : Table 3, เขต 9)

ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดจำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเขต 9 (Inbound tourism expenditure by products) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ท่องเที่ยวในเขต 9 (Domestic tourism expenditure by products) หรือ ผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 81,773.11 ล้านบาท (TSA : Table 4, เขต 9)

ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาผู้ซื้อ) (Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) โดยมูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) ปี พ.ศ. 2560 ของเขต 9 มีมูลค่าผลผลิตรวม 88,746.98 ล้านบาท จากมูลค่าผลผลิตจำนวนดังกล่าว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries หรือ GVATI เท่ากับ 41,833.10 ล้านบาท เทียบกับมูลค่าเพิ่มทั้งหมด (Gross Value Added) ของเขต 9 ที่มีมูลค่า เท่ากับ 53,327.76 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 78.44 (TSA : Table 5, เขต 9)

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) คือ มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในเขต 9 เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งหมด (tourism ratios) ของเขต 9 พบว่า ปี พ.ศ. 2560 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมี tourism ratios ร้อยละ 81.07 และอุตสาหกรรมอื่นๆ มี tourism ratios ร้อยละ 11.98 (TSA : Table 6, เขต 9)

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 9 in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	65,468.35
1. Accommodation services for visitors	30,417.47
2. Food and beverage serving services	15,638.80
3. Railway passenger transport services	0.00
4. Road passenger transport services	728.40
5. Water passenger transport services	2,692.14
6. Air passenger transport services	1,893.08
7. Transport equipment rental services	73.06
8. Travel agencies and other reservation services	3,963.96
9. Cultural services	496.51
10. Sports and recreational services	5,171.07
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,864.07
12. Country-specific tourism characteristic services	1,529.78
A.2 Other consumption products	8,989.27
Total	74,457.62

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 9 in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	5,889.52
1. Accommodation services for visitors	1,965.33
2. Food and beverage serving services	1,703.35
3. Railway passenger transport services	0.00
4. Road passenger transport services	176.45
5. Water passenger transport services	244.73
6. Air passenger transport services	194.30
7. Transport equipment rental services	21.04
8. Travel agencies and other reservation services	513.46
9. Cultural services	59.01
10. Sports and recreational services	595.61
11. Country-specific tourism characteristic goods	338.17
12. Country-specific tourism characteristic services	78.06
A.2 Other consumption products	1,425.97
Total	7,315.49

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 9 visitors in 2560

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	161.85
1. Accommodation services for visitors	40.65
2. Food and beverage serving services	27.81
3. Railway passenger transport services	0.29
4. Road passenger transport services	29.31
5. Water passenger transport services	0.18
6. Air passenger transport services	27.45
7. Transport equipment rental services	0.00
8. Travel agencies and other reservation services	14.63
9. Cultural services	1.63
10. Sports and recreational services	12.19
11. Country-specific tourism characteristic goods	6.73
12. Country-specific tourism characteristic services	0.98
A.2 Other consumption products	29.47
Total	191.32

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 9 in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption
	Visitors -2560
A. Consumption products	
A.1 Tourism characteristic products	71,357.86
1. Accommodation services for visitors	32,382.81
2. Food and beverage serving services	17,342.15
3. Railway passenger transport services	0.00
4. Road passenger transport services	904.85
5. Water passenger transport services	2,936.87
6. Air passenger transport services	2,087.38
7. Transport equipment rental services	94.10
8. Travel agencies and other reservation services	4,477.42
9. Cultural services	555.52
10. Sports and recreational services	5,766.68
11. Country-specific tourism characteristic goods	3,202.23
12. Country-specific tourism characteristic services	1,607.85
A.2 Other consumption products	10,415.25
Total	81,773.11

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 9 in 2560

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													88,746		88,746
1 - Accommodation services for visitors	38,705												38,705		38,705
2 - Food and beverage serving services		21,236											21,236		21,236
3 - Railway passenger transport services			0										0		0
4 - Road passenger transport services				1,556									1,556		1,556
5 - Water passenger transport services					5,502								5,502		5,502
6 - Air passenger transport services						2,982							2,982		2,982
7 - Transport equipment rental services							117						117		117
8 - Travel agencies and other reservation services								4,994					4,994		4,994
9 - Cultural services									563				563		563
10 - Sports and recreational services										6,664			6,664		6,664
11 - Country-specific tourism characteristic goods											4,303		4,303		4,303
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,123	2,123		2,123
A.2 Other consumption products													0	18,444	18,444
- Goods products													0	2,158	2,158
- Services													0	16,286	16,286
(I.) Total Output (at purchaser prices)	38,705	21,236	0	1,556	5,502	2,982	117	4,994	563	6,664	4,303	2,123	88,746	18,444	107,190
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	22,654	12,862	0	829	3,460	1,571	33	797	274	2,787	844	801	46,913	6,949	53,862
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	16,051	8,374	0	728	2,041	1,411	84	4,198	290	3,877	3,459	1,321	41,833	11,495	53,328
III.1 Wages and Salaries	5,689	2,061	0	267	691	532	17	1,246	181	829	735	700	12,948	3,676	16,624
III.2 Operating Surplus	6,680	4,198	0	297	950	502	47	2,502	45	1,596	2,346	484	19,649	5,838	25,487
III.3 Depreciation	2,890	925	0	127	327	284	18	307	58	357	268	91	5,654	1,417	7,071
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	792	1,189	0	37	72	92	2	142	5	1,095	110	46	3,582	564	4,146

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 9 in 2560

Unit : Million
Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	88,746				88,746	71,358	80.41
1 - Accommodation services for visitors	38,705				38,705	32,383	83.67
2 - Food and beverage serving services	21,236				21,236	17,342	81.66
3 - Railway passenger transport services	0				0	0	0
4 - Road passenger transport services	1,556				1,556	905	58.14
5 - Water passenger transport services	5,502				5,502	2,937	53.38
6 - Air passenger transport services	2,982				2,982	2,087	70.00
7 - Transport equipment rental services	117				117	94	80.31
8 - Travel agencies and other reservation services	4,994				4,994	4,477	89.65
9 - Cultural services	563				563	556	98.60
10 - Sports and recreational services	6,664				6,664	5,767	86.53
11 - Country-specific tourism characteristic goods	4,303				4,303	3,202	74.42
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,123				2,123	1,608	75.75
A.2 Other consumption products	18,444	52,605		10,963	82,012	10,415	12.70
- Goods products	2,158	36,595			38,753		
- Services	16,286	16,010			32,296		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	107,190	52,605		10,963	170,758	81,773	47.89
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	53,862						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	53,328						
III.1 Wages and Salaries	16,624						
III.2 Operating Surplus	25,487						
III.3 Depreciation	7,071						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	4,146						

2. การปรับปรุงข้อมูลบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศ (TSA) รายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ได้มีปรับปรุงข้อมูลตารางที่ 1- ตารางที่ 6 ของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 8 เขต ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2556 -ปี พ.ศ. 2559 ตามข้อมูลรายงานสถิติการท่องเที่ยว ของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดังนี้

Table 1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 1

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	22,197.80	25,161.98	30,963.58
1. Accommodation services for visitors	7,324.20	8,288.69	10,836.73
2. Food and beverage serving services	5,218.81	5,960.21	7,327.43
3. Railway passenger transport services	215.37	228.36	316.39
4. Road passenger transport services	347.99	386.84	491.37
5. Water passenger transport services	1.92	2.11	3.92
6. Air passenger transport services	951.91	1,137.65	1,272.85
7. Transport equipment rental services	6.20	6.76	9.39
8. Travel agencies and other reservation services	994.35	1,153.07	1,202.99
9. Cultural services	1,694.33	1,918.03	2,365.51
10. Sports and recreational services	2,422.58	2,627.06	2,877.98
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,716.79	1,955.16	2,180.47
12. Country-specific tourism characteristic services	1,303.34	1,498.05	2,078.56
A.2 Other consumption products	8,304.34	9,647.31	9,014.47
Total	30,502.14	34,809.29	39,978.05

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 1

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	41,134.72	46,046.12	53,793.15
1. Accommodation services for visitors	13,347.99	14,718.69	15,778.70
2. Food and beverage serving services	11,065.79	12,321.11	16,982.88
3. Railway passenger transport services	354.75	398.98	421.92
4. Road passenger transport services	1,028.61	1,169.65	1,235.44
5. Water passenger transport services	1.12	1.36	1.67
6. Air passenger transport services	1,137.49	1,245.35	1,376.12
7. Transport equipment rental services	2.21	3.39	3.81
8. Travel agencies and other reservation services	593.03	756.10	1,046.71
9. Cultural services	2,740.07	3,011.27	3,145.76
10. Sports and recreational services	4,037.76	4,641.16	4,915.80
11. Country-specific tourism characteristic goods	3,948.51	4,562.60	4,940.94
12. Country-specific tourism characteristic services	2,877.40	3,216.45	3,943.40
A.2 Other consumption products	27,220.25	29,819.00	25,663.58
Total	68,354.97	75,865.12	79,456.73

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 1

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	2,929.79	4,061.54	9,008.93
1. Accommodation services for visitors	1,055.63	1,807.69	4,099.40
2. Food and beverage serving services	660.28	866.10	1,448.30
3. Railway passenger transport services	40.97	56.60	120.73
4. Road passenger transport services	358.29	436.59	766.25
5. Water passenger transport services	3.76	5.21	12.81
6. Air passenger transport services	174.65	276.71	757.22
7. Transport equipment rental services	8.54	14.49	37.70
8. Travel agencies and other reservation services	135.32	138.93	344.66
9. Cultural services	188.18	128.25	221.98
10. Sports and recreational services	155.30	162.01	690.46
11. Country-specific tourism characteristic goods	126.79	135.00	434.64
12. Country-specific tourism characteristic services	22.09	33.97	74.77
A.2 Other consumption products	484.73	466.47	1,581.62
Total	3,414.52	4,528.01	10,590.55

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 1

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	63,332.52	71,208.10	84,756.73
1. Accommodation services for visitors	20,672.19	23,007.38	26,615.43
2. Food and beverage serving services	16,284.60	18,281.32	24,310.31
3. Railway passenger transport services	570.12	627.34	738.31
4. Road passenger transport services	1,376.60	1,556.48	1,726.81
5. Water passenger transport services	3.04	3.47	5.59
6. Air passenger transport services	2,089.40	2,383.00	2,648.96
7. Transport equipment rental services	8.41	10.15	13.20
8. Travel agencies and other reservation services	1,587.38	1,909.17	2,249.70
9. Cultural services	4,434.40	4,929.30	5,511.27
10. Sports and recreational services	6,460.34	7,268.22	7,793.78
11. Country-specific tourism characteristic goods	5,665.30	6,517.77	7,121.41
12. Country-specific tourism characteristic services	4,180.74	4,714.50	6,021.96
A.2 Other consumption products	35,524.59	39,466.31	34,678.05
Total	98,857.11	110,674.41	119,434.78

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 1 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													88,966		88,966
1 - Accommodation services for visitors	25,580												25,580		25,580
2 - Food and beverage serving services		21,820											21,820		21,820
3 - Railway passenger transport services			2,078										2,078		2,078
4 - Road passenger transport services				4,530									4,530		4,530
5 - Water passenger transport services					75								75		75
6 - Air passenger transport services						6,459							6,459		6,459
7 - Transport equipment rental services							252						252		252
8 - Travel agencies and other reservation services								1,834					1,834		1,834
9 - Cultural services									4,731				4,731		4,731
10 - Sports and recreational services										8,851			8,851		8,851
11 - Country-specific tourism characteristic goods											7,517		7,517		7,517
12 - Country-specific tourism characteristic services												5,240	5,240		5,240
A.2 Other consumption products													0	796,388	796,388
- Goods products													0	395,905	395,905
- Services													0	336,666	336,666
(I.) Total Output (at purchaser prices)	25,580	21,820	2,078	4,530	75	6,459	252	1,834	4,731	8,851	7,517	5,240	88,966	796,388	885,354
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	15,200	12,812	497	2,753	31	3,445	93	248	1,478	3,093	3,063	2,229	44,940	374,351	419,291
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at	10,380	9,008	497	1,777	44	3,015	159	1,586	3,253	5,758	4,453	3,012	42,941	422,037	464,978
III.1 Wages and Salaries	3,563	3,148	954	820	13	1,269	34	366	1,653	1,601	816	1,393	15,632	115,456	131,088
III.2 Operating Surplus	5,081	4,547	-174	566	22	989	88	1,142	1,087	2,650	3,132	1,033	20,163	251,395	271,558
III.3 Depreciation	846	844	212	272	6	571	35	50	311	643	358	343	4,490	37,090	41,580
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	890	468	-495	119	3	185	2	28	203	863	147	242	2,656	18,096	20,752

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 1 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													102,141		102,141
1 - Accommodation services for visitors	30,053												30,053		30,053
2 - Food and beverage serving services		25,636											25,636		25,636
3 - Railway passenger transport services			2,405										2,405		2,405
4 - Road passenger transport services				5,126									5,126		5,126
5 - Water passenger transport services					87								87		87
6 - Air passenger transport services						7,102							7,102		7,102
7 - Transport equipment rental services							291						291		291
8 - Travel agencies and other reservation services								2,228					2,228		2,228
9 - Cultural services									5,029				5,029		5,029
10 - Sports and recreational services										9,721			9,721		9,721
11 - Country-specific tourism characteristic goods											8,615		8,615		8,615
12 - Country-specific tourism characteristic services												5,848	5,848		5,848
A.2 Other consumption products													0	805,173	805,173
- Goods products													0	413,250	413,250
- Services													0	351,415	351,415
(I.) Total Output (at purchaser prices)	30,053	25,636	2,405	5,126	87	7,102	291	2,228	5,029	9,721	8,615	5,848	102,141	805,173	907,314
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	17,858	15,053	575	3,115	35	3,787	107	301	1,571	3,397	3,511	2,487	51,798	385,924	437,723
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	12,195	10,583	575	2,010	51	3,314	184	1,927	3,458	6,324	5,104	3,361	49,088	419,249	468,336
III.1 Wages and Salaries	4,186	3,699	1,104	928	15	1,396	40	444	1,757	1,759	935	1,555	17,819	113,820	131,639
III.2 Operating Surplus	5,970	5,342	-201	640	26	1,087	102	1,388	1,155	2,910	3,590	1,153	23,161	248,959	272,120
III.3 Depreciation	994	992	245	307	6	628	40	61	330	707	410	383	5,104	36,637	41,741
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	1,046	550	-573	135	4	204	3	35	216	948	168	270	3,004	19,833	22,837

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 1 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													121,409		121,409
1 - Accommodation services for visitors	34,283												34,283		34,283
2 - Food and beverage serving services		34,430											34,430		34,430
3 - Railway passenger transport services			2,818										2,818		2,818
4 - Road passenger transport services				5,524									5,524		5,524
5 - Water passenger transport services					136								136		136
6 - Air passenger transport services						7,829							7,829		7,829
7 - Transport equipment rental services							303						303		303
8 - Travel agencies and other reservation services								2,640					2,640		2,640
9 - Cultural services									5,753				5,753		5,753
10 - Sports and recreational services										10,765			10,765		10,765
11 - Country-specific tourism characteristic goods											9,438		9,438		9,438
12 - Country-specific tourism characteristic services												7,489	7,489		7,489
A.2 Other consumption products													0	834,440	834,440
- Goods products													0	423,119	423,119
- Services													0	411,320	411,320
(I.) Total Output (at purchaser prices)	34,283	34,430	2,818	5,524	136	7,829	303	2,640	5,753	10,765	9,438	7,489	121,409	834,440	955,849
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers')	19,905	20,662	690	3,342	62	4,226	107	391	1,770	3,721	3,673	2,944	61,492	396,765	458,257
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	14,378	13,769	690	2,182	74	3,603	196	2,250	3,983	7,045	5,765	4,545	58,479	437,674	496,154
III.1 Wages and Salaries	5,097	3,526	1,325	1,041	25	1,517	43	670	2,499	1,506	1,057	2,413	20,719	149,487	170,206
III.2 Operating Surplus	5,982	6,625	-241	649	34	1,182	103	1,337	613	2,900	4,055	1,593	24,832	207,330	232,162
III.3 Depreciation	2,589	1,583	294	380	12	682	47	165	807	649	463	383	8,055	57,312	65,367
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	710	2,035	-688	112	3	221	4	77	64	1,989	190	157	4,873	23,545	28,418

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 1 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	88,966				88,966	63,333	71.19
1 - Accommodation services for visitors	25,580				25,580	20,672	80.82
2 - Food and beverage serving services	21,820				21,820	16,285	74.63
3 - Railway passenger transport services	2,078				2,078	570	27.44
4 - Road passenger transport services	4,530				4,530	1,377	30.39
5 - Water passenger transport services	75				75	3	4.06
6 - Air passenger transport services	6,459				6,459	2,089	32.35
7 - Transport equipment rental services	252				252	8	3.34
8 - Travel agencies and other reservation services	1,834				1,834	1,587	86.57
9 - Cultural services	4,731				4,731	4,434	93.73
10 - Sports and recreational services	8,851				8,851	6,460	72.99
11 - Country-specific tourism characteristic goods	7,517				7,517	5,665	75.37
12 - Country-specific tourism characteristic services	5,240				5,240	4,181	79.78
A.2 Other consumption products	796,388	242,036		15,058	1,053,482	35,525	3.37
- Goods products	395,905				395,905		
- Services	336,666				336,666		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	885,354	242,036		15,058	1,142,448	98,857	8.65
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	419,291						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	464,978						
III.1 Wages and Salaries	131,088						
III.2 Operating Surplus	271,558						
III.3 Depreciation	41,580						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	20,752						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 1 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	102,141				102,141	71,208	69.72
1 - Accommodation services for visitors	30,053				30,053	23,007	76.55
2 - Food and beverage serving services	25,636				25,636	18,281	71.31
3 - Railway passenger transport services	2,405				2,405	627	26.09
4 - Road passenger transport services	5,126				5,126	1,556	30.37
5 - Water passenger transport services	87				87	3	4.00
6 - Air passenger transport services	7,102				7,102	2,383	33.56
7 - Transport equipment rental services	291				291	10	3.48
8 - Travel agencies and other reservation services	2,228				2,228	1,909	85.68
9 - Cultural services	5,029				5,029	4,929	98.02
10 - Sports and recreational services	9,721				9,721	7,268	74.77
11 - Country-specific tourism characteristic goods	8,615				8,615	6,518	75.66
12 - Country-specific tourism characteristic services	5,848				5,848	4,714	80.61
A.2 Other consumption products	805,173	252,639		15,718	1,073,530	39,466	3.68
- Goods products	413,250				413,250		
- Services	351,415				351,415		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	907,314	252,639		15,718	1,175,671	110,674	9.41
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	437,723						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	468,336						
III.1 Wages and Salaries	131,639						
III.2 Operating Surplus	272,120						
III.3 Depreciation	41,741						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	22,837						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 1 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	121,409				121,409	84,757	69.81
1 - Accommodation services for visitors	34,283				34,283	26,615	77.63
2 - Food and beverage serving services	34,430				34,430	24,310	70.61
3 - Railway passenger transport services	2,818				2,818	738	26.20
4 - Road passenger transport services	5,524				5,524	1,727	31.26
5 - Water passenger transport services	136				136	6	4.11
6 - Air passenger transport services	7,829				7,829	2,649	33.84
7 - Transport equipment rental services	303				303	13	4.36
8 - Travel agencies and other reservation services	2,640				2,640	2,250	85.21
9 - Cultural services	5,753				5,753	5,511	95.79
10 - Sports and recreational services	10,765				10,765	7,794	72.40
11 - Country-specific tourism characteristic goods	9,438				9,438	7,121	75.45
12 - Country-specific tourism characteristic services	7,489				7,489	6,022	80.41
A.2 Other consumption products	834,440	195,873		104,318	1,134,631	34,678	3.06
- Goods products	423,119				423,119		
- Services	411,320				411,320		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	955,849	195,873		104,318	1,256,040	119,435	9.51
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	458,257						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	496,154						
III.1 Wages and Salaries	170,206						
III.2 Operating Surplus	232,162						
III.3 Depreciation	65,367						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	28,418						

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 2

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	9,640.54	10,611.40	11,698.08
1. Accommodation services for visitors	3,631.99	3,985.90	4,155.88
2. Food and beverage serving services	3,332.10	3,673.77	3,995.17
3. Railway passenger transport services	47.19	53.22	57.38
4. Road passenger transport services	226.69	228.57	237.59
5. Water passenger transport services	17.95	22.14	23.07
6. Air passenger transport services	1.02	2.08	2.69
7. Transport equipment rental services	2.23	2.45	7.05
8. Travel agencies and other reservation services	574.49	607.60	715.70
9. Cultural services	156.03	174.55	236.00
10. Sports and recreational services	1,049.35	1,185.95	1,280.36
11. Country-specific tourism characteristic goods	468.56	510.43	735.08
12. Country-specific tourism characteristic services	132.94	164.76	252.11
A.2 Other consumption products	3,138.78	3,435.12	2,892.74
Total	12,779.32	14,046.52	14,590.82

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 2

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	27,327.05	31,766.28	35,265.11
1. Accommodation services for visitors	7,212.11	8,654.88	9,262.44
2. Food and beverage serving services	9,605.34	11,008.47	12,419.69
3. Railway passenger transport services	246.33	321.45	346.20
4. Road passenger transport services	996.83	1,029.49	1,166.62
5. Water passenger transport services	21.25	23.51	31.25
6. Air passenger transport services	9.45	10.63	14.54
7. Transport equipment rental services	2.78	3.12	4.45
8. Travel agencies and other reservation services	2,562.31	2,855.54	3,186.21
9. Cultural services	716.59	951.38	1,091.57
10. Sports and recreational services	3,385.25	3,777.13	4,307.86
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,857.32	2,384.78	2,557.48
12. Country-specific tourism characteristic services	711.50	745.89	876.79
A.2 Other consumption products	13,519.67	12,803.35	11,843.37
Total	40,846.72	44,569.63	47,108.48

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 2

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	1,148.83	1,601.71	3,103.40
1. Accommodation services for visitors	438.08	605.95	1,476.17
2. Food and beverage serving services	294.56	477.91	853.04
3. Railway passenger transport services	16.66	23.96	50.04
4. Road passenger transport services	136.48	170.74	151.48
5. Water passenger transport services	1.53	2.20	4.33
6. Air passenger transport services	71.00	87.14	255.58
7. Transport equipment rental services	3.47	6.13	20.02
8. Travel agencies and other reservation services	46.06	52.18	68.07
9. Cultural services	21.32	22.36	27.47
10. Sports and recreational services	33.86	35.43	47.57
11. Country-specific tourism characteristic goods	72.73	94.80	145.97
12. Country-specific tourism characteristic services	13.07	22.91	3.672
A.2 Other consumption products	239.26	315.15	471.09
Total	1,388.09	1,916.87	3,574.49

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 2

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	36,967.60	42,377.69	46,963.19
1. Accommodation services for visitors	10,844.10	12,640.78	13,418.32
2. Food and beverage serving services	12,937.44	14,682.24	16,414.86
3. Railway passenger transport services	293.51	374.67	403.59
4. Road passenger transport services	1,223.52	1,258.06	1,404.21
5. Water passenger transport services	39.20	45.65	54.32
6. Air passenger transport services	10.47	12.70	17.23
7. Transport equipment rental services	5.01	5.57	11.50
8. Travel agencies and other reservation services	3,136.80	3,463.15	3,901.91
9. Cultural services	872.62	1,125.93	1,327.57
10. Sports and recreational services	4,434.61	4,963.08	5,588.22
11. Country-specific tourism characteristic goods	2,325.88	2,895.21	3,292.56
12. Country-specific tourism characteristic services	844.44	910.65	1,128.89
A.2 Other consumption products	16,658.44	16,238.46	14,736.11
Total	53,626.04	58,616.15	61,699.30

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 2 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													48,062		48,062
1 - Accommodation services for visitors	12,040												12,040		12,040
2 - Food and beverage serving services		17,342											17,342		17,342
3 - Railway passenger transport services			1,331										1,331		1,331
4 - Road passenger transport services				2,368									2,368		2,368
5 - Water passenger transport services					191								191		191
6 - Air passenger transport services						385							385		385
7 - Transport equipment rental services							6						6		6
8 - Travel agencies and other reservation services								3,656					3,656		3,656
9 - Cultural services								893					893		893
10 - Sports and recreational services									4,911				4,911		4,911
11 - Country-specific tourism characteristic goods										3,298			3,298		3,298
12 - Country-specific tourism characteristic services											1,640		1,640		1,640
A.2 Other consumption products													0	362,642	362,642
- Goods products													0	173,515	173,515
- Services													0	189,128	189,128
(I.) Total Output (at purchaser prices)	12,040	17,342	1,331	2,368	191	385	6	3,656	893	4,911	3,298	1,640	48,062	362,642	410,704
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	5,542	8,743	922	1,605	124	203	2	598	268	1,773	1,617	600	21,996	161,215	183,211
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	6,498	8,599	410	763	67	182	5	3,059	625	3,138	1,682	1,040	26,066	201,427	227,493
III.1 Wages and Salaries	2,083	3,289	787	273	22	77	1	1,035	361	891	391	429	9,639	71,575	81,214
III.2 Operating Surplus	3,414	3,867	-143	303	30	64	2	1,568	147	774	1,045	426	11,497	95,811	107,308
III.3 Depreciation	639	579	175	121	10	29	1	186	81	390	138	122	2,471	17,259	19,729
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	362	864	-408	65	5	13	0	270	35	1,083	108	62	2,460	16,782	19,242

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 2 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													55,374		55,374
1 - Accommodation services for visitors	14,027												14,027		14,027
2 - Food and beverage serving services		19,804											19,804		19,804
3 - Railway passenger transport services			1,695										1,695		1,695
4 - Road passenger transport services				2,439									2,439		2,439
5 - Water passenger transport services					232								232		232
6 - Air passenger transport services						446							446		446
7 - Transport equipment rental services							7						7		7
8 - Travel agencies and other reservation services								4,275					4,275		4,275
9 - Cultural services									1,152				1,152		1,152
10 - Sports and recreational services										5,429			5,429		5,429
11 - Country-specific tourism characteristic goods											4,125		4,125		4,125
12 - Country-specific tourism characteristic services												1,743	1,743		1,743
A.2 Other consumption products													0	373,173	373,173
- Goods products													0	180,422	180,422
- Services													0	196,657	196,657
(I.) Total Output (at purchaser prices)	14,027	11,317	565	1,806	172	446	49	4,803	1,015	4,783	4,125	1,743	44,852	373,173	418,025
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	6,457	5,705	391	1,224	112	235	13	785	305	1,726	2,022	638	19,613	164,450	184,063
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	7,571	5,611	174	582	60	211	37	4,018	710	3,057	2,103	1,105	25,239	208,723	233,962
III.1 Wages and Salaries	2,427	2,146	334	209	20	89	9	1,359	411	868	489	456	8,816	74,154	82,970
III.2 Operating Surplus	3,977	2,524	-61	231	27	74	20	2,060	168	753	1,307	453	11,532	99,307	110,839
III.3 Depreciation	745	378	74	93	9	33	6	245	92	380	173	130	2,356	17,870	20,226
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	422	564	-173	49	5	15	2	355	40	1,055	135	66	2,535	17,393	19,928

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 2 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													60,299		60,299
1 - Accommodation services for visitors	14,663												14,663		14,663
2 - Food and beverage serving services		21,504											21,504		21,504
3 - Railway passenger transport services			1,697										1,697		1,697
4 - Road passenger transport services				2,690									2,690		2,690
5 - Water passenger transport services					265								265		265
6 - Air passenger transport services						595							595		595
7 - Transport equipment rental services							14						14		14
8 - Travel agencies and other reservation services								4,721					4,721		4,721
9 - Cultural services									1,371				1,371		1,371
10 - Sports and recreational services										6,111			6,111		6,111
11 - Country-specific tourism characteristic goods											4,555		4,555		4,555
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,115	2,115		2,115
A.2 Other consumption products													0	512,219	512,219
- Goods products													0	322,753	322,753
- Services													0	189,466	189,466
(I.) Total Output (at purchaser prices)	14,663	21,504	1,697	2,690	265	595	14	4,721	1,371	6,111	4,555	2,115	60,299	512,219	572,519
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	8,057	11,741	491	1,620	183	322	4	876	390	2,643	1,380	805	28,511	285,469	313,980
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	6,606	9,763	491	1,070	82	273	10	3,845	981	3,468	3,175	1,310	31,075	226,750	257,825
III.1 Wages and Salaries	2,240	2,404	944	510	28	115	2	1,146	616	741	582	696	10,024	70,437	80,461
III.2 Operating Surplus	2,690	4,892	-172	318	38	90	5	2,286	151	1,428	2,233	459	14,417	116,113	130,531
III.3 Depreciation	1,316	1,079	209	186	13	52	2	283	199	320	255	110	4,025	25,811	29,836
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	361	1,387	-490	55	3	17	0	131	16	979	105	45	2,609	14,388	16,997

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 2 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	48,062				48,062	36,968	76.92
1 - Accommodation services for visitors	12,040				12,040	10,844	90.07
2 - Food and beverage serving services	17,342				17,342	12,937	74.60
3 - Railway passenger transport services	1,331				1,331	294	22.05
4 - Road passenger transport services	2,368				2,368	1,224	51.68
5 - Water passenger transport services	191				191	39	20.51
6 - Air passenger transport services	385				385	10	2.72
7 - Transport equipment rental services	6				6	5	80.97
8 - Travel agencies and other reservation services	3,656				3,656	3,137	85.79
9 - Cultural services	893				893	873	97.77
10 - Sports and recreational services	4,911				4,911	4,435	90.30
11 - Country-specific tourism characteristic goods	3,298				3,298	2,326	70.52
12 - Country-specific tourism characteristic services	1,640				1,640	844	51.50
A.2 Other consumption products	362,642	88,247		21,495	472,385	16,658	3.53
- Goods products	173,515				173,515		
- Services	189,128				189,128		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	410,704	88,247		21,495	520,447	53,626	10.30
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	183,211						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	227,493						
III.1 Wages and Salaries	81,214						
III.2 Operating Surplus	107,308						
III.3 Depreciation	19,729						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	19,242						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 2 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	55,374				55,374	42,378	76.53
1 - Accommodation services for visitors	14,027				14,027	12,641	90.11
2 - Food and beverage serving services	19,804				19,804	14,682	74.14
3 - Railway passenger transport services	1,695				1,695	375	22.11
4 - Road passenger transport services	2,439				2,439	1,258	51.59
5 - Water passenger transport services	232				232	46	19.65
6 - Air passenger transport services	446				446	13	2.85
7 - Transport equipment rental services	7				7	6	80.66
8 - Travel agencies and other reservation services	4,275				4,275	3,463	81.01
9 - Cultural services	1,152				1,152	1,126	97.72
10 - Sports and recreational services	5,429				5,429	4,963	91.42
11 - Country-specific tourism characteristic goods	4,125				4,125	2,895	70.20
12 - Country-specific tourism characteristic services	1,743				1,743	911	52.25
A.2 Other consumption products	373,173	90,881		22,137	486,191	16,238	3.34
- Goods products	180,422				180,422		
- Services	196,657				196,657		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	418,025	90,881		22,137	531,043	58,616	11.04
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	184,063						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	233,962						
III.1 Wages and Salaries	82,970						
III.2 Operating Surplus	110,839						
III.3 Depreciation	20,226						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	19,928						

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 2 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	60,299				60,299	46,963	77.88
1 - Accommodation services for visitors	14,663				14,663	13,418	91.51
2 - Food and beverage serving services	21,504				21,504	16,415	76.34
3 - Railway passenger transport services	1,697				1,697	404	23.79
4 - Road passenger transport services	2,690				2,690	1,404	52.20
5 - Water passenger transport services	265				265	54	20.53
6 - Air passenger transport services	595				595	17	2.90
7 - Transport equipment rental services	14				14	12	81.52
8 - Travel agencies and other reservation services	4,721				4,721	3,902	82.65
9 - Cultural services	1,371				1,371	1,328	96.82
10 - Sports and recreational services	6,111				6,111	5,588	91.45
11 - Country-specific tourism characteristic goods	4,555				4,555	3,293	72.29
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,115				2,115	1,129	53.37
A.2 Other consumption products	512,219	112,826		57,032	682,078	14,736	2.16
- Goods products	322,753				322,753		
- Services	189,466				189,466		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	572,519	112,826		57,032	742,377	61,699	8.31
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	313,980						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	257,825	0.220		0.111			
III.1 Wages and Salaries	80,461						
III.2 Operating Surplus	130,531						
III.3 Depreciation	29,836						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	16,997						

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 3

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	87,996.38	110,667.26	144,221.38
1. Accommodation services for visitors	34,812.67	43,637.16	57,569.44
2. Food and beverage serving services	27,331.07	33,877.97	38,247.63
3. Railway passenger transport services	0.00	0.00	0.00
4. Road passenger transport services	1,122.40	1,392.64	1,424.77
5. Water passenger transport services	148.14	198.13	305.52
6. Air passenger transport services	3.62	4.85	7.52
7. Transport equipment rental services	54.16	62.87	157.44
8. Travel agencies and other reservation services	4,845.11	5,981.63	7,121.34
9. Cultural services	1,691.59	2,049.65	3,495.25
10. Sports and recreational services	13,588.68	17,884.46	22,427.77
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,869.09	2,133.76	8,444.49
12. Country-specific tourism characteristic services	2,529.86	3,444.14	5,020.22
A.2 Other consumption products	5,960.78	6,960.34	29,215.78
Total	93,957.16	117,627.60	173,437.16

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 3

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	46,631.92	52,665.71	60,922.83
1. Accommodation services for visitors	11,546.40	12,968.92	16,702.63
2. Food and beverage serving services	19,280.79	21,566.04	22,249.33
3. Railway passenger transport services	1.61	5.71	10.03
4. Road passenger transport services	964.59	1,057.43	1,426.12
5. Water passenger transport services	69.18	109.64	255.29
6. Air passenger transport services	2.83	2.75	2.94
7. Transport equipment rental services	143.42	161.45	174.77
8. Travel agencies and other reservation services	3,135.41	3,666.71	4,109.44
9. Cultural services	1,092.03	1,220.72	1,382.36
10. Sports and recreational services	6,002.18	6,803.50	7,895.31
11. Country-specific tourism characteristic goods	3,298.30	3,827.73	5,131.28
12. Country-specific tourism characteristic services	1,095.18	1,275.10	1,583.32
A.2 Other consumption products	10,523.74	11,733.05	24,013.15
Total	57,155.66	64,398.76	84,935.98

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 3

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	8,712.09	8,003.79	15,580.40
1. Accommodation services for visitors	3,324.59	3,307.00	6,396.75
2. Food and beverage serving services	2,094.55	1,909.95	4,943.68
3. Railway passenger transport services	142.35	123.59	248.39
4. Road passenger transport services	1,046.04	969.77	1,332.95
5. Water passenger transport services	13.05	11.37	21.47
6. Air passenger transport services	606.77	604.21	1,268.56
7. Transport equipment rental services	29.66	22.94	99.36
8. Travel agencies and other reservation services	357.47	295.01	419.99
9. Cultural services	20.22	18.91	52.67
10. Sports and recreational services	122.40	94.71	106.67
11. Country-specific tourism characteristic goods	935.44	629.03	662.63
12. Country-specific tourism characteristic services	19.54	17.30	27.29
A.2 Other consumption products	3,150.48	1,883.44	2,161.66
Total	11,862.57	9,887.23	17,742.06

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 3

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	134,628.30	163,332.97	205,144.21
1. Accommodation services for visitors	46,359.07	56,606.08	74,272.07
2. Food and beverage serving services	46,611.86	55,444.01	60,496.95
3. Railway passenger transport services	1.61	5.71	10.03
4. Road passenger transport services	2,086.99	2,450.08	2,850.90
5. Water passenger transport services	217.32	307.77	560.81
6. Air passenger transport services	6.45	7.60	10.46
7. Transport equipment rental services	197.58	224.33	332.20
8. Travel agencies and other reservation services	7,980.52	9,648.34	11,230.79
9. Cultural services	2,783.62	3,270.38	4,877.60
10. Sports and recreational services	19,590.86	24,687.96	30,323.08
11. Country-specific tourism characteristic goods	5,167.39	5,961.49	13,575.77
12. Country-specific tourism characteristic services	3,625.03	4,719.24	6,603.54
A.2 Other consumption products	16,484.52	18,693.39	53,228.93
Total	151,112.82	182,026.36	258,373.14

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 3 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													198,359		198,359
1 - Accommodation services for visitors	51,128												51,128		51,128
2 - Food and beverage serving services		57,390											57,390		57,390
3 - Railway passenger transport services			2										2		2
4 - Road passenger transport services				3,689									3,689		3,689
5 - Water passenger transport services					272								272		272
6 - Air passenger transport services						8							8		8
7 - Transport equipment rental services							233						233		233
8 - Travel agencies and other reservation services								8,843					8,843		8,843
9 - Cultural services									3,015				3,015		3,015
10 - Sports and recreational services										27,974			27,974		27,974
11 - Country-specific tourism characteristic goods											12,115		12,115		12,115
12 - Country-specific tourism characteristic services												5,537	5,537		5,537
A.2 Other consumption products													0	2,958,93	2,958,935
- Goods products													0	1,515,16	1,515,163
- Services													0	1,443,77	1,443,773
(I.) Total Output (at purchaser prices)	51,128	57,390	2	3,689	272	8	233	8,843	3,015	27,974	12,115	5,537	170,207	2,958,93	3,129,142
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	23,534	28,934	1	2,500	177	4	59	1,445	905	10,098	5,938	2,026	75,622	1,284,22	1,359,849
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	27,594	28,457	1	1,189	95	4	174	7,398	2,110	17,877	6,177	3,511	94,585	1,674,70	1,769,293
III.1 Wages and Salaries	8,846	10,883	1	426	31	2	41	2,503	1,221	5,078	1,436	1,449	31,915	595,538	627,453
III.2 Operating Surplus	14,496	12,798	0	473	42	1	93	3,792	498	4,406	3,838	1,440	41,877	796,226	838,102
III.3 Depreciation	2,714	1,916	0	189	14	1	30	451	272	2,221	507	413	8,729	142,525	151,254
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	1,537	2,859	-1	101	8	0	11	653	120	6,171	396	209	12,064	140,419	152,484

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 3 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													218,412		218,412
1 - Accommodation services for visitors	62,544												62,544		62,544
2 - Food and beverage serving services		66,792											66,792		66,792
3 - Railway passenger transport services			7										7		7
4 - Road passenger transport services				4,264									4,264		4,264
5 - Water passenger transport services					369								369		369
6 - Air passenger transport services						9							9		9
7 - Transport equipment rental services							265						265		265
8 - Travel agencies and other reservation services								10,292					10,292		10,292
9 - Cultural services									3,621				3,621		3,621
10 - Sports and recreational services										34,264			34,264		34,264
11 - Country-specific tourism characteristic goods											14,333		14,333		14,333
12 - Country-specific tourism characteristic services												7,205	7,205		7,205
A.2 Other consumption products													0	2,992.69	2,992,693
- Goods products													0	1,431,92	1,431,925
- Services													0	1,560,76	1,560,768
(I.) Total Output (at purchaser prices)	62,544	66,792	7	4,264	369	9	265	10,292	3,621	34,264	14,333	7,205	203,966	2,992.69	3,196,658
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	28,789	33,674	5	2,890	240	5	67	1,682	1,087	12,368	7,025	2,636	90,469	1,305,25	1,395,725
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	33,755	33,118	2	1,374	129	4	197	8,610	2,534	21,896	7,308	4,568	113,497	1,687,43	1,800,934
III.1 Wages and Salaries	10,821	12,666	4	492	42	2	46	2,912	1,466	6,220	1,699	1,885	38,256	600,145	638,400
III.2 Operating Surplus	17,733	14,895	-1	546	58	2	105	4,413	598	5,397	4,540	1,873	50,159	801,951	852,110
III.3 Depreciation	3,320	2,230	1	219	19	1	34	525	327	2,721	600	538	10,534	143,704	154,238
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	1,880	3,328	-2	117	10	0	12	760	144	7,559	469	272	14,548	141,637	156,186

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 3 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													296,539		296,539
1 - Accommodation services for visitors	82,749												82,749		82,749
2 - Food and beverage serving services		73,052											73,052		73,052
3 - Railway passenger transport services			13										13		13
4 - Road passenger transport services				4,683									4,683		4,683
5 - Water passenger transport services					653								653		653
6 - Air passenger transport services						13							13		13
7 - Transport equipment rental services							402						402		402
8 - Travel agencies and other reservation services								11,479					11,479		11,479
9 - Cultural services									5,424				5,424		5,424
10 - Sports and recreational services										41,216			41,216		41,216
11 - Country-specific tourism characteristic goods											16,762		16,762		16,762
12 - Country-specific tourism characteristic services												10,712	10,712		10,712
A.2 Other consumption products													0	5,355,40	5,355,402
- Goods products													0	4,220,99	4,220,996
- Services													0	1,134,40	1,134,407
(I.) Total Output (at purchaser prices)	82,749	73,052	13	4,683	653	13	402	11,479	5,424	41,216	16,762	10,712	247,159	5,355,40	5,602,562
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	43,534	39,218	5	3,015	397	7	133	2,535	1,840	13,142	5,057	4,291	113,174	3,530,41	3,643,590
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	39,215	33,833	5	1,669	256	6	269	8,944	3,584	28,074	11,705	6,421	133,981	1,824,98	1,958,968
III.1 Wages and Salaries	13,902	8,332	9	796	87	3	59	2,666	2,248	6,001	2,145	3,408	39,656	526,065	565,722
III.2 Operating Surplus	16,316	16,953	-2	497	119	2	141	5,316	552	11,557	8,233	2,250	61,933	791,120	853,053
III.3 Depreciation	7,062	3,740	2	291	41	1	64	658	726	2,588	941	541	16,654	280,368	297,022
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	1,935	4,808	-5	85	9	0	5	305	58	7,928	386	222	15,737	227,434	243,172

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 3 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	198,359				198,359	134,628	67.87
1 - Accommodation services for visitors	51,128				51,128	46,359	90.67
2 - Food and beverage serving services	57,390				57,390	46,612	81.22
3 - Railway passenger transport services	2				2	2	78.89
4 - Road passenger transport services	3,689				3,689	2,087	56.57
5 - Water passenger transport services	272				272	217	80.02
6 - Air passenger transport services	8				8	6	82.50
7 - Transport equipment rental services	233				233	198	84.68
8 - Travel agencies and other reservation services	8,843				8,843	7,981	90.24
9 - Cultural services	3,015				3,015	2,784	92.33
10 - Sports and recreational services	27,974				27,974	19,591	70.03
11 - Country-specific tourism characteristic goods	12,115				12,115	5,167	42.65
12 - Country-specific tourism characteristic services	5,537				5,537	3,625	65.47
A.2 Other consumption products	2,958,935	689,618		167,979	3,816,533	16,485	0.43
- Goods products	1,515,163				1,515,163		
- Services	1,443,773				1,443,773		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	3,129,142	689,618		167,979	3,986,739	151,113	3.79
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	1,359,849						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	1,769,293						
III.1 Wages and Salaries	627,453						
III.2 Operating Surplus	838,102						
III.3 Depreciation	151,254						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	152,484						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 3 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	218,412				218,412	163,333	74.78
1 - Accommodation services for visitors	62,544				62,544	56,606	90.51
2 - Food and beverage serving services	66,792				66,792	55,444	83.01
3 - Railway passenger transport services	7				7	6	76.31
4 - Road passenger transport services	4,264				4,264	2,450	57.46
5 - Water passenger transport services	369				369	308	83.30
6 - Air passenger transport services	9				9	8	83.48
7 - Transport equipment rental services	265				265	224	84.76
8 - Travel agencies and other reservation services	10,292				10,292	9,648	93.75
9 - Cultural services	3,621				3,621	3,270	90.32
10 - Sports and recreational services	34,264				34,264	24,688	72.05
11 - Country-specific tourism characteristic goods	14,333				14,333	5,961	41.59
12 - Country-specific tourism characteristic services	7,205				7,205	4,719	65.50
A.2 Other consumption products	2,992,693	704,693		171,651	3,869,037	18,693	0.48
- Goods products	1,431,925				1,431,925		
- Services	1,560,768				1,560,768		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	3,196,658	704,693		171,651	4,073,003	182,026	4.47
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	1,395,725						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	1,800,934						
III.1 Wages and Salaries	638,400						
III.2 Operating Surplus	852,110						
III.3 Depreciation	154,238						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	156,186						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 3 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	296,539				296,539	205,144	69.18
1 - Accommodation services for visitors	82,749				82,749	74,272	89.76
2 - Food and beverage serving services	73,052				73,052	60,497	82.81
3 - Railway passenger transport services	13				13	10	75.16
4 - Road passenger transport services	4,683				4,683	2,851	60.87
5 - Water passenger transport services	653				653	561	85.86
6 - Air passenger transport services	13				13	10	80.22
7 - Transport equipment rental services	402				402	332	82.56
8 - Travel agencies and other reservation services	11,479				11,479	11,231	97.84
9 - Cultural services	5,424				5,424	4,878	89.93
10 - Sports and recreational services	41,216				41,216	30,323	73.57
11 - Country-specific tourism characteristic goods	16,762				16,762	13,576	80.99
12 - Country-specific tourism characteristic services	10,712				10,712	6,604	61.65
A.2 Other consumption products	5,355,402	741,107		208,780	6,305,289	53,229	0.84
- Goods products	4,220,996				4,220,996		
- Services	1,134,407				1,134,407		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	5,602,562	741,107		208,780	6,552,448	258,373	3.94
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	3,643,590						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	1,958,968						
III.1 Wages and Salaries	565,722						
III.2 Operating Surplus	853,053						
III.3 Depreciation	297,022						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	243,172						

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 4

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	239,663.41	286,907.51	349,850.31
1. Accommodation services for visitors	68,415.21	82,470.22	111,268.68
2. Food and beverage serving services	74,262.02	89,223.13	93,540.98
3. Railway passenger transport services	1.97	2.08	5.09
4. Road passenger transport services	3,187.01	3,859.72	4,082.33
5. Water passenger transport services	3,084.42	3,503.32	4,127.92
6. Air passenger transport services	8,346.44	10,621.33	22,179.49
7. Transport equipment rental services	78.23	94.11	118.63
8. Travel agencies and other reservation services	17,963.75	21,873.44	29,845.15
9. Cultural services	8,854.98	10,676.44	11,687.90
10. Sports and recreational services	30,666.89	36,335.33	38,592.67
11. Country-specific tourism characteristic goods	18,176.73	20,195.59	21,640.58
12. Country-specific tourism characteristic services	6,625.77	8,052.79	12,760.88
A.2 Other consumption products	55,406.19	68,716.12	80,480.62
Total	295,069.60	355,623.63	430,330.93

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 4

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	54,944.62	61,066.26	69,051.04
1. Accommodation services for visitors	15,691.11	16,934.15	19,297.71
2. Food and beverage serving services	16,868.38	17,745.74	19,797.17
3. Railway passenger transport services	9.91	11.01	13.80
4. Road passenger transport services	1,255.11	1,547.39	1,570.83
5. Water passenger transport services	229.44	244.97	301.78
6. Air passenger transport services	1,540.49	1,868.90	2,272.05
7. Transport equipment rental services	14.32	16.33	23.82
8. Travel agencies and other reservation services	3,847.53	4,280.21	5,925.04
9. Cultural services	2,946.46	3,208.57	3,242.63
10. Sports and recreational services	5,262.74	6,877.65	7,040.43
11. Country-specific tourism characteristic goods	4,250.40	4,714.68	5,544.70
12. Country-specific tourism characteristic services	3,028.72	3,616.67	4,021.08
A.2 Other consumption products	25,017.18	26,577.06	25,516.42
Total	79,961.80	87,643.32	94,567.46

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 4

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	1,588.92	2,002.13	3,505.39
1. Accommodation services for visitors	558.00	627.09	1,166.70
2. Food and beverage serving services	336.96	506.93	980.89
3. Railway passenger transport services	25.24	32.67	50.88
4. Road passenger transport services	186.83	229.34	325.68
5. Water passenger transport services	2.31	3.01	5.40
6. Air passenger transport services	107.57	159.73	319.09
7. Transport equipment rental services	5.26	8.36	24.99
8. Travel agencies and other reservation services	96.82	112.12	135.00
9. Cultural services	24.68	32.65	53.16
10. Sports and recreational services	80.67	101.09	137.47
11. Country-specific tourism characteristic goods	162.16	185.81	302.23
12. Country-specific tourism characteristic services	2.42	3.33	3.90
A.2 Other consumption products	514.12	611.62	957.37
Total	2,103.04	2,613.75	4,462.75

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 4

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	294,608.03	347,973.77	418,901.35
1. Accommodation services for visitors	84,106.32	99,404.37	130,566.39
2. Food and beverage serving services	91,130.40	106,968.88	113,338.16
3. Railway passenger transport services	11.88	13.09	18.89
4. Road passenger transport services	4,442.12	5,407.11	5,653.16
5. Water passenger transport services	3,313.86	3,748.29	4,429.71
6. Air passenger transport services	9,886.93	12,490.23	24,451.54
7. Transport equipment rental services	92.55	110.44	142.45
8. Travel agencies and other reservation services	21,811.28	26,153.65	35,770.19
9. Cultural services	11,801.43	13,885.01	14,930.53
10. Sports and recreational services	35,929.63	43,212.98	45,633.11
11. Country-specific tourism characteristic goods	22,427.13	24,910.27	27,185.28
12. Country-specific tourism characteristic services	9,654.48	11,669.46	16,781.96
A.2 Other consumption products	80,423.37	95,293.18	105,997.04
Total	375,031.40	443,266.95	524,898.39

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 4 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													363,954		363,954
1 - Accommodation services for visitors	93,314												93,314		93,314
2 - Food and beverage serving services		107,459											107,459		107,459
3 - Railway passenger transport services			58										58		58
4 - Road passenger transport services				8,585									8,585		8,585
5 - Water passenger transport services					4,094								4,094		4,094
6 - Air passenger transport services						14,250							14,250		14,250
7 - Transport equipment rental services							116						116		116
8 - Travel agencies and other reservation services								24,060					24,060		24,060
9 - Cultural services									13,113				13,113		13,113
10 - Sports and recreational services										52,359			52,359		52,359
11 - Country-specific tourism characteristic goods											28,128		28,128		28,128
12 - Country-specific tourism characteristic services												18,416	18,416		18,416
A.2 Other consumption products													0	342,985	342,985
- Goods products													0	162,969	162,969
- Services													0	180,016	180,016
(I.) Total Output (at purchaser prices)	93,314	107,459	58	8,585	4,094	14,250	116	24,060	13,113	52,359	28,128	18,416	363,954	342,985	706,939
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	42,953	54,176	18	5,819	2,665	7,510	30	3,932	3,935	18,900	13,786	6,739	160,462	182,490	342,952
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	50,361	53,283	18	2,766	1,429	6,741	87	20,128	9,178	33,460	14,342	11,677	203,470	160,496	363,965
III.1 Wages and Salaries	16,145	20,377	35	991	466	2,839	20	6,809	5,309	9,504	3,334	4,818	70,646	58,041	128,687
III.2 Operating Surplus	26,457	23,963	-6	1,100	639	2,352	46	10,316	2,166	8,247	8,910	4,789	88,980	77,800	166,779
III.3 Depreciation	4,954	3,588	8	440	208	1,059	15	1,226	1,183	4,158	1,178	1,374	19,392	13,061	32,453
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	2,804	5,354	-18	235	116	491	5	1,777	521	11,551	920	696	24,452	11,594	36,046

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 4 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													430,215		430,215
1 - Accommodation services for visitors	109,345												109,345		109,345
2 - Food and beverage serving services		128,169											128,169		128,169
3 - Railway passenger transport services			60										60		60
4 - Road passenger transport services				9,574									9,574		9,574
5 - Water passenger transport services					4,585								4,585		4,585
6 - Air passenger transport services						17,892							17,892		17,892
7 - Transport equipment rental services							141						141		141
8 - Travel agencies and other reservation services								28,671					28,671		28,671
9 - Cultural services									15,672				15,672		15,672
10 - Sports and recreational services										62,370			62,370		62,370
11 - Country-specific tourism characteristic goods											31,907		31,907		31,907
12 - Country-specific tourism characteristic services												21,831	21,831		21,831
A.2 Other consumption products													0	344,508	344,508
- Goods products													0	163,497	163,497
- Services													0	181,012	181,012
(I.) Total Output (at purchaser prices)	109,345	128,169	60	9,574	4,585	17,892	141	28,671	15,672	62,370	31,907	21,831	430,215	344,508	774,723
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	50,332	64,617	18	6,489	2,984	9,428	36	4,685	4,703	22,513	15,638	7,989	189,433	186,668	376,101
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	59,013	63,552	18	3,085	1,600	8,463	105	23,985	10,969	39,857	16,269	13,842	240,758	157,841	398,599
III.1 Wages and Salaries	18,919	24,305	35	1,105	522	3,564	25	8,113	6,344	11,321	3,782	5,711	83,747	57,080	140,827
III.2 Operating Surplus	31,003	28,581	-6	1,227	716	2,953	56	12,293	2,588	9,823	10,107	5,677	105,018	76,513	181,531
III.3 Depreciation	5,805	4,280	8	491	233	1,330	18	1,461	1,414	4,953	1,336	1,629	22,958	12,845	35,803
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	3,286	6,386	-18	262	130	616	7	2,117	622	13,759	1,044	825	29,036	11,402	40,438

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 4 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													512,514		512,514
1 - Accommodation services for visitors	142,986												142,986		142,986
2 - Food and beverage serving services		133,954											133,954		133,954
3 - Railway passenger transport services			83										83		83
4 - Road passenger transport services				10,055									10,055		10,055
5 - Water passenger transport services					5,337								5,337		5,337
6 - Air passenger transport services						35,259							35,259		35,259
7 - Transport equipment rental services							181						181		181
8 - Travel agencies and other reservation services								38,202					38,202		38,202
9 - Cultural services									17,338				17,338		17,338
10 - Sports and recreational services										64,679			64,679		64,679
11 - Country-specific tourism characteristic goods											33,753		33,753		33,753
12 - Country-specific tourism characteristic services												30,687	30,687		30,687
A.2 Other consumption products													0	337,837	337,837
- Goods products													0	155,884	155,884
- Services													0	181,953	181,953
(I.) Total Output (at purchaser prices)	142,986	133,954	83	10,055	5,337	35,259	181	38,202	17,338	64,679	33,753	30,687	512,514	337,837	850,352
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	69,996	68,451	25	6,709	3,478	19,123	50	6,946	5,360	22,350	10,691	11,109	224,289	180,628	404,917
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	72,990	65,503	25	3,346	1,859	16,136	131	31,256	11,979	42,328	23,061	19,578	288,193	157,209	445,402
III.1 Wages and Salaries	22,485	16,132	49	1,596	632	6,795	29	9,315	7,514	9,048	4,227	10,392	88,215	55,247	143,462
III.2 Operating Surplus	33,758	32,821	-9	996	861	5,294	69	18,577	1,844	17,424	16,221	6,860	134,717	75,675	210,392
III.3 Depreciation	13,144	7,241	11	583	299	3,057	31	2,298	2,428	3,902	1,853	1,648	36,496	19,513	56,008
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	3,602	9,309	-25	171	66	991	3	1,065	193	11,953	760	677	28,765	6,776	35,541

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 4 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	363,954				363,954	294,608	80.95
1 - Accommodation services for visitors	93,314				93,314	84,106	90.13
2 - Food and beverage serving services	107,459				107,459	91,130	84.81
3 - Railway passenger transport services	58				58	12	20.32
4 - Road passenger transport services	8,585				8,585	4,442	51.74
5 - Water passenger transport services	4,094				4,094	3,314	80.95
6 - Air passenger transport services	14,250				14,250	9,887	69.38
7 - Transport equipment rental services	116				116	93	79.53
8 - Travel agencies and other reservation services	24,060				24,060	21,811	90.65
9 - Cultural services	13,113				13,113	11,801	89.99
10 - Sports and recreational services	52,359				52,359	35,930	68.62
11 - Country-specific tourism characteristic goods	28,128				28,128	22,427	79.73
12 - Country-specific tourism characteristic services	18,416				18,416	9,654	52.42
A.2 Other consumption products	342,985	134,804		32,836	510,625	80,423	15.75
- Goods products	162,969				162,969		
- Services	180,016				180,016		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	706,939	134,804		32,836	874,579	375,031	42.88
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	342,952						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	363,965						
III.1 Wages and Salaries	128,687						
III.2 Operating Surplus	166,779						
III.3 Depreciation	32,453						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	36,046						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 4 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	430,215				430,215	347,974	80.88
1 - Accommodation services for visitors	109,345				109,345	99,404	90.91
2 - Food and beverage serving services	128,169				128,169	106,969	83.46
3 - Railway passenger transport services	60				60	13	21.80
4 - Road passenger transport services	9,574				9,574	5,407	56.48
5 - Water passenger transport services	4,585				4,585	3,748	81.76
6 - Air passenger transport services	17,892				17,892	12,490	69.81
7 - Transport equipment rental services	141				141	110	78.10
8 - Travel agencies and other reservation services	28,671				28,671	26,154	91.22
9 - Cultural services	15,672				15,672	13,885	88.60
10 - Sports and recreational services	62,370				62,370	43,213	69.29
11 - Country-specific tourism characteristic goods	31,907				31,907	24,910	78.07
12 - Country-specific tourism characteristic services	21,831				21,831	11,669	53.45
A.2 Other consumption products	344,508	148,046		36,061	528,616	95,293	18.03
- Goods products	163,497				163,497		
- Services	181,012				181,012		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	774,723	148,046		36,061	958,830	443,267	46.23
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	376,101						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	398,599						
III.1 Wages and Salaries	140,827						
III.2 Operating Surplus	181,531						
III.3 Depreciation	35,803						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	40,438						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 4 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	512,514				512,514	418,901	81.73
1 - Accommodation services for visitors	142,986				142,986	130,566	91.31
2 - Food and beverage serving services	133,954				133,954	113,338	84.61
3 - Railway passenger transport services	83				83	19	22.63
4 - Road passenger transport services	10,055				10,055	5,653	56.22
5 - Water passenger transport services	5,337				5,337	4,430	82.99
6 - Air passenger transport services	35,259				35,259	24,452	69.35
7 - Transport equipment rental services	181				181	142	78.83
8 - Travel agencies and other reservation services	38,202				38,202	35,770	93.63
9 - Cultural services	17,338				17,338	14,931	86.11
10 - Sports and recreational services	64,679				64,679	45,633	70.55
11 - Country-specific tourism characteristic goods	33,753				33,753	27,185	80.54
12 - Country-specific tourism characteristic services	30,687				30,687	16,782	54.69
A.2 Other consumption products	337,837	209,672		65,637	613,147	105,997	17.29
- Goods products	155,884				155,884		
- Services	181,953				181,953		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	850,352	209,672		65,637	1,125,661	524,898	46.63
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	404,917						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	445,402						
III.1 Wages and Salaries	143,462						
III.2 Operating Surplus	210,392						
III.3 Depreciation	56,008						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	35,541						

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 5

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	679.65	786.89	842.76
1. Accommodation services for visitors	196.77	222.81	235.59
2. Food and beverage serving services	217.27	260.14	276.50
3. Railway passenger transport services	5.12	5.87	6.83
4. Road passenger transport services	18.72	21.81	24.97
5. Water passenger transport services	0.00	0.00	0.00
6. Air passenger transport services	9.72	12.51	15.32
7. Transport equipment rental services	1.63	1.93	2.58
8. Travel agencies and other reservation services	32.97	39.80	41.33
9. Cultural services	39.27	41.47	45.68
10. Sports and recreational services	58.70	61.84	64.05
11. Country-specific tourism characteristic goods	63.44	74.91	83.21
12. Country-specific tourism characteristic services	36.05	43.81	46.70
A.2 Other consumption products	212.37	277.20	296.01
Total	892.02	1,064.09	1,138.77

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 5

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	17,564.01	19,562.23	21,147.68
1. Accommodation services for visitors	3,933.00	4,541.44	4,944.18
2. Food and beverage serving services	6,636.73	7,192.57	7,678.63
3. Railway passenger transport services	150.37	204.78	250.58
4. Road passenger transport services	753.52	987.27	1,094.92
5. Water passenger transport services	0.00	0.00	0.00
6. Air passenger transport services	86.24	104.04	118.33
7. Transport equipment rental services	2.07	2.18	2.92
8. Travel agencies and other reservation services	781.19	802.52	815.59
9. Cultural services	915.40	980.79	1,010.16
10. Sports and recreational services	1,556.66	1,677.35	1,774.03
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,794.44	2,086.20	2,426.72
12. Country-specific tourism characteristic services	954.40	983.08	1,031.62
A.2 Other consumption products	5,812.92	6,872.31	8,375.54
Total	23,376.93	26,434.54	29,523.22

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 5

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	3,553.01	4,620.99	7,521.20
1. Accommodation services for visitors	1,228.49	1,351.61	2,654.77
2. Food and beverage serving services	823.39	1,260.05	1,708.85
3. Railway passenger transport services	49.82	66.31	98.49
4. Road passenger transport services	411.01	680.89	954.81
5. Water passenger transport services	4.57	6.10	10.45
6. Air passenger transport services	212.34	324.18	580.13
7. Transport equipment rental services	10.38	16.98	30.76
8. Travel agencies and other reservation services	239.28	275.13	326.58
9. Cultural services	248.57	265.13	374.03
10. Sports and recreational services	115.54	128.16	350.05
11. Country-specific tourism characteristic goods	182.77	206.65	357.51
12. Country-specific tourism characteristic services	26.86	39.79	74.77
A.2 Other consumption products	598.26	683.88	1,118.05
Total	4,151.27	5,304.86	8,639.25

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 5

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	18,243.67	20,349.13	21,990.44
1. Accommodation services for visitors	4,129.76	4,764.25	5,179.77
2. Food and beverage serving services	6,854.00	7,452.71	7,955.13
3. Railway passenger transport services	155.49	210.65	257.42
4. Road passenger transport services	772.23	1,009.09	1,119.89
5. Water passenger transport services	0.00	0.00	0.00
6. Air passenger transport services	95.97	116.55	133.65
7. Transport equipment rental services	3.70	4.11	5.50
8. Travel agencies and other reservation services	814.16	842.32	856.92
9. Cultural services	954.67	1,022.26	1,055.85
10. Sports and recreational services	1,615.36	1,739.19	1,838.07
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,857.88	2,161.11	2,509.93
12. Country-specific tourism characteristic services	990.45	1,026.89	1,078.32
A.2 Other consumption products	6,025.28	7,149.50	8,671.55
Total	24,268.95	27,498.63	30,661.99

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 5 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													34,275		34,275
1 - Accommodation services for visitors	6,581												6,581		6,581
2 - Food and beverage serving services		12,459											12,459		12,459
3 - Railway passenger transport services			415										415		415
4 - Road passenger transport services				3,073									3,073		3,073
5 - Water passenger transport services					0								0		0
6 - Air passenger transport services						405							405		405
7 - Transport equipment rental services							7						7		7
8 - Travel agencies and other reservation services								1,021					1,021		1,021
9 - Cultural services									1,168				1,168		1,168
10 - Sports and recreational services										2,660			2,660		2,660
11 - Country-specific tourism characteristic goods											4,016		4,016		4,016
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,469	2,469		2,469
A.2 Other consumption products													0	987,822	987,822
- Goods products													0	533,851	533,851
- Services													0	453,971	453,971
(I.) Total Output (at purchaser prices)	6,581	12,459	415	3,073	0	405	7	1,021	1,168	2,660	4,016	2,469	34,275	987,822	1,022,096
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	3,911	7,316	316	1,868	0	216	3	138	365	930	1,637	1,050	17,747	457,871	475,618
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	2,671	5,143	99	1,205	0	189	5	884	803	1,730	2,379	1,419	16,527	529,951	546,478
III.1 Wages and Salaries	917	1,798	190	557	0	79	1	204	408	481	436	657	5,727	147,977	153,704
III.2 Operating Surplus	1,307	2,596	-35	384	0	62	3	636	268	796	1,674	487	8,178	311,334	319,512
III.3 Depreciation	218	482	42	184	0	36	1	28	77	193	191	162	1,614	46,966	48,580
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	229	267	-99	81	0	12	0	16	50	259	78	114	1,008	23,675	24,682

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 5 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													36,922		36,922
1 - Accommodation services for visitors	7,522												7,522		7,522
2 - Food and beverage serving services		12,531											12,531		12,531
3 - Railway passenger transport services			527										527		527
4 - Road passenger transport services				3,662									3,662		3,662
5 - Water passenger transport services					0								0		0
6 - Air passenger transport services						450							450		450
7 - Transport equipment rental services							8						8		8
8 - Travel agencies and other reservation services								1,046					1,046		1,046
9 - Cultural services									1,267				1,267		1,267
10 - Sports and recreational services										2,811			2,811		2,811
11 - Country-specific tourism characteristic goods											4,616		4,616		4,616
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,482	2,482		2,482
A.2 Other consumption products													0	1,023,497	1,023,497
- Goods products													0	553,131	553,131
- Services													0	470,366	470,366
(I.) Total Output (at purchaser prices)	7,522	12,531	527	3,662	0	450	8	1,046	1,267	2,811	4,616	2,482	36,922	1,023,497	1,060,419
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	4,470	7,358	401	2,226	0	240	3	141	396	982	1,881	1,055	19,154	469,378	488,531
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	3,053	5,173	126	1,436	0	210	5	905	872	1,829	2,735	1,426	17,768	554,120	571,888
III.1 Wages and Salaries	1,048	1,808	242	663	0	88	1	209	443	509	501	660	6,172	154,647	160,818
III.2 Operating Surplus	1,494	2,611	-44	457	0	69	3	651	291	841	1,923	489	8,787	325,630	334,417
III.3 Depreciation	249	485	54	220	0	40	1	29	83	204	220	163	1,746	49,105	50,852
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	262	269	-126	96	0	13	0	16	54	274	90	115	1,064	24,738	25,801

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 5 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													39,474		39,474
1 - Accommodation services for visitors	8,084												8,084		8,084
2 - Food and beverage serving services		13,501											13,501		13,501
3 - Railway passenger transport services			667										667		667
4 - Road passenger transport services				4,016									4,016		4,016
5 - Water passenger transport services					10								10		10
6 - Air passenger transport services						501							501		501
7 - Transport equipment rental services							11						11		11
8 - Travel agencies and other reservation services								1,048					1,048		1,048
9 - Cultural services									1,288				1,288		1,288
10 - Sports and recreational services										2,929			2,929		2,929
11 - Country-specific tourism characteristic goods											4,879		4,879		4,879
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,541	2,541		2,541
A.2 Other consumption products													0	1,057,016	1,057,016
- Goods products													0	577,704	577,704
- Services													0	479,312	479,312
(I.) Total Output (at purchaser prices)	8,084	13,501	667	4,016	10	501	11	1,048	1,288	2,929	4,879	2,541	39,474	1,057,016	1,096,490
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	4,510	8,141	164	2,401	5	273	3	267	429	1,119	1,768	862	19,943	479,901	499,844
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	3,574	5,360	164	1,615	5	229	8	781	860	1,810	3,110	1,679	19,194	577,114	596,308
III.1 Wages and Salaries	1,267	1,320	316	770	2	91	2	270	539	387	570	891	6,425	197,435	203,860
III.2 Operating Surplus	1,487	2,686	-57	481	2	83	4	427	132	745	2,188	588	8,765	259,717	268,482
III.3 Depreciation	644	593	70	281	1	41	2	57	174	167	250	141	2,421	73,367	75,788
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	176	762	-164	83	0	13	0	27	14	511	102	58	1,583	46,596	48,178

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 5 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	34,275				34,275	18,244	53.23
1 - Accommodation services for visitors	6,581				6,581	4,130	62.75
2 - Food and beverage serving services	12,459				12,459	6,854	55.01
3 - Railway passenger transport services	415				415	155	37.50
4 - Road passenger transport services	3,073				3,073	772	25.13
5 - Water passenger transport services	0				0	0	0.00
6 - Air passenger transport services	405				405	96	23.72
7 - Transport equipment rental services	7				7	4	50.01
8 - Travel agencies and other reservation services	1,021				1,021	814	79.71
9 - Cultural services	1,168				1,168	955	81.76
10 - Sports and recreational services	2,660				2,660	1,615	60.73
11 - Country-specific tourism characteristic goods	4,016				4,016	1,858	46.26
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,469				2,469	990	40.11
A.2 Other consumption products	987,822	301,295		18,745	1,307,862	6,025	0.46
- Goods products	533,851				533,851		
- Services	453,971				453,971		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	1,022,096	301,295		18,745	1,342,137	24,269	1.81
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	475,618						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	546,478						
III.1 Wages and Salaries	153,704						
III.2 Operating Surplus	319,512						
III.3 Depreciation	48,580						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	24,682						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 5 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	36,922				36,922	20,349	55.11
1 - Accommodation services for visitors	7,522				7,522	4,764	63.33
2 - Food and beverage serving services	12,531				12,531	7,453	59.47
3 - Railway passenger transport services	527				527	211	39.96
4 - Road passenger transport services	3,662				3,662	1,009	27.55
5 - Water passenger transport services	0				0	0	0.00
6 - Air passenger transport services	450				450	117	25.90
7 - Transport equipment rental services	8				8	4	52.37
8 - Travel agencies and other reservation services	1,046				1,046	842	80.52
9 - Cultural services	1,267				1,267	1,022	80.66
10 - Sports and recreational services	2,811				2,811	1,739	61.88
11 - Country-specific tourism characteristic goods	4,616				4,616	2,161	46.82
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,482				2,482	1,027	41.38
A.2 Other consumption products	1,023,497	309,942		19,283	1,352,723	7,150	0.53
- Goods products	553,131				553,131		
- Services	470,366				470,366		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	1,060,419	309,942		19,283	1,389,645	27,499	1.98
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	488,531						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	571,888						
III.1 Wages and Salaries	160,818						
III.2 Operating Surplus	334,417						
III.3 Depreciation	50,852						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	25,801						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 5 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	39,474				39,474	21,990	55.71
1 - Accommodation services for visitors	8,084				8,084	5,180	64.08
2 - Food and beverage serving services	13,501				13,501	7,955	58.92
3 - Railway passenger transport services	667				667	257	38.60
4 - Road passenger transport services	4,016				4,016	1,120	27.89
5 - Water passenger transport services	10				10	0	0.00
6 - Air passenger transport services	501				501	134	26.66
7 - Transport equipment rental services	11				11	5	50.95
8 - Travel agencies and other reservation services	1,048				1,048	857	81.79
9 - Cultural services	1,288				1,288	1,056	81.95
10 - Sports and recreational services	2,929				2,929	1,838	62.76
11 - Country-specific tourism characteristic goods	4,879				4,879	2,510	51.45
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,541				2,541	1,078	42.44
A.2 Other consumption products	1,057,016	213,569		134,133	1,404,717	8,672	0.62
- Goods products	577,704				577,704		
- Services	479,312				479,312		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	1,096,490	213,569		134,133	1,444,192	30,662	2.12
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	499,844						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	596,308						
III.1 Wages and Salaries	203,860						
III.2 Operating Surplus	268,482						
III.3 Depreciation	75,788						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	48,178						

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 6

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	3,722.50	4,201.19	4,767.30
1. Accommodation services for visitors	841.80	930.49	1,039.37
2. Food and beverage serving services	1,044.05	1,285.19	1,419.69
3. Railway passenger transport services	43.13	42.38	51.60
4. Road passenger transport services	133.15	142.53	151.38
5. Water passenger transport services	0.22	0.30	0.47
6. Air passenger transport services	0.00	0.00	0.00
7. Transport equipment rental services	4.59	5.11	5.52
8. Travel agencies and other reservation services	257.91	265.94	282.31
9. Cultural services	377.70	405.17	533.60
10. Sports and recreational services	474.40	518.49	567.66
11. Country-specific tourism characteristic goods	423.65	468.09	546.38
12. Country-specific tourism characteristic services	121.91	137.49	169.33
A.2 Other consumption products	1,950.48	1,993.19	1,685.25
Total	5,672.98	6,194.38	6,452.55

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 6

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	9,815.04	11,077.50	11,740.88
1. Accommodation services for visitors	2,715.45	3,006.88	3,107.62
2. Food and beverage serving services	3,417.63	3,963.52	4,113.38
3. Railway passenger transport services	52.71	57.36	60.27
4. Road passenger transport services	264.86	327.67	347.44
5. Water passenger transport services	0.69	0.84	1.05
6. Air passenger transport services	0.00	0.00	0.00
7. Transport equipment rental services	3.63	3.77	4.99
8. Travel agencies and other reservation services	366.19	413.76	440.13
9. Cultural services	324.40	392.81	428.82
10. Sports and recreational services	887.96	947.29	1,142.29
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,263.75	1,380.25	1,497.93
12. Country-specific tourism characteristic services	517.77	583.35	596.97
A.2 Other consumption products	4,127.29	4,465.17	4,752.28
Total	13,942.33	15,542.67	16,493.16

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 6

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	6,720.28	7,373.31	15,826.42
1. Accommodation services for visitors	2,578.87	2,607.84	6,543.84
2. Food and beverage serving services	1,629.51	1,901.18	4,725.41
3. Railway passenger transport services	100.43	113.27	215.99
4. Road passenger transport services	907.74	1,022.97	1,210.92
5. Water passenger transport services	9.21	10.42	22.93
6. Air passenger transport services	428.09	553.76	1,354.69
7. Transport equipment rental services	20.92	29.00	76.10
8. Travel agencies and other reservation services	259.82	268.77	359.44
9. Cultural services	90.65	103.54	132.57
10. Sports and recreational services	179.39	208.04	223.26
11. Country-specific tourism characteristic goods	496.50	535.54	937.44
12. Country-specific tourism characteristic services	19.15	18.98	23.83
A.2 Other consumption products	1,649.09	1,688.43	3,120.33
Total	8,369.37	9,061.74	18,946.75

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 6

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	13,537.54	15,278.69	16,508.18
1. Accommodation services for visitors	3,557.25	3,937.37	4,146.98
2. Food and beverage serving services	4,461.68	5,248.71	5,533.07
3. Railway passenger transport services	95.83	99.74	111.87
4. Road passenger transport services	398.01	470.19	498.82
5. Water passenger transport services	0.91	1.14	1.52
6. Air passenger transport services	0.00	0.00	0.00
7. Transport equipment rental services	8.22	8.89	10.50
8. Travel agencies and other reservation services	624.09	679.70	722.44
9. Cultural services	702.10	797.98	962.42
10. Sports and recreational services	1,362.36	1,465.78	1,709.95
11. Country-specific tourism characteristic goods	1,687.40	1,848.34	2,044.30
12. Country-specific tourism characteristic services	639.68	720.84	766.31
A.2 Other consumption products	6,077.77	6,458.36	6,437.53
Total	19,615.31	21,737.05	22,945.71

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 6 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products														26,290	26,290
1 - Accommodation services for visitors	6,627													6,627	6,627
2 - Food and beverage serving services		8,828												8,828	8,828
3 - Railway passenger transport services			441											441	441
4 - Road passenger transport services				660										660	660
5 - Water passenger transport services					16									16	16
6 - Air passenger transport services						0								0	0
7 - Transport equipment rental services							10							10	10
8 - Travel agencies and other reservation services								776						776	776
9 - Cultural services									819					819	819
10 - Sports and recreational services										1,968				1,968	1,968
11 - Country-specific tourism characteristic goods											4,047			4,047	4,047
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,096		2,096	2,096
A.2 Other consumption products														0	1,824,005
- Goods products														0	985,751
- Services														0	838,253
(I). Total Output (at purchaser prices)	6,627	8,828	441	660	16	0	10	776	819	1,968	4,047	2,096	26,290	1,824,005	1,850,295
(II). Total Intermediate Consumption (at purchasers')	3,938	5,184	336	401	6	0	4	105	256	688	1,649	891	13,459	834,964	848,423
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	2,689	3,645	106	259	9	0	6	672	563	1,280	2,398	1,205	12,832	989,041	1,001,872
III.1 Wages and Salaries	923	1,274	203	120	3	0	1	155	286	356	439	557	4,317	275,393	279,710
III.2 Operating Surplus	1,316	1,840	-37	82	5	0	3	484	188	589	1,687	413	6,570	582,597	589,168
III.3 Depreciation	219	342	45	40	1	0	1	21	54	143	193	137	1,196	87,112	88,308
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	231	189	-105	17	1	0	0	12	35	192	79	97	748	43,938	44,686

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 6 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													28,616		28,616
1 - Accommodation services for visitors	7,035												7,035		7,035
2 - Food and beverage serving services		10,153											10,153		10,153
3 - Railway passenger transport services			424										424		424
4 - Road passenger transport services				757									757		757
5 - Water passenger transport services					20								20		20
6 - Air passenger transport services						0							0		0
7 - Transport equipment rental services							11						11		11
8 - Travel agencies and other reservation services								843					843		843
9 - Cultural services									942				942		942
10 - Sports and recreational services										2,096			2,096		2,096
11 - Country-specific tourism characteristic goods											4,175		4,175		4,175
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,162	2,162		2,162
A.2 Other consumption products													0	1,955,428	1,955,428
- Goods products													0	1,056,777	1,056,777
- Services													0	898,651	898,651
(I.) Total Output (at purchaser prices)	7,035	10,153	424	757	20	0	11	843	942	2,096	4,175	2,162	28,616	1,955,428	1,984,044
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	4,180	5,961	323	460	8	0	4	114	294	732	1,701	919	14,698	891,082	905,779
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	2,855	4,191	101	297	12	0	7	729	647	1,363	2,473	1,243	13,918	1,064,346	1,078,264
III.1 Wages and Salaries	980	1,465	195	137	4	0	1	168	329	379	453	575	4,686	296,143	300,829
III.2 Operating Surplus	1,397	2,116	-35	94	6	0	4	525	216	627	1,740	426	7,116	627,264	634,380
III.3 Depreciation	233	393	43	45	2	0	1	23	62	152	199	142	1,295	93,690	94,984
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	245	218	-101	20	1	0	0	13	40	204	81	100	822	47,250	48,072

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 6 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													30,746		30,746
1 - Accommodation services for visitors	7,333												7,333		7,333
2 - Food and beverage serving services		10,511											10,511		10,511
3 - Railway passenger transport services			433										433		433
4 - Road passenger transport services				798									798		798
5 - Water passenger transport services					27								27		27
6 - Air passenger transport services						0							0		0
7 - Transport equipment rental services							12						12		12
8 - Travel agencies and other reservation services								872					872		872
9 - Cultural services									1,126				1,126		1,126
10 - Sports and recreational services										2,346			2,346		2,346
11 - Country-specific tourism characteristic goods											4,967		4,967		4,967
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,321	2,321		2,321
A.2 Other consumption products													0	2,704,689	2,704,689
- Goods products													0	1,920,534	1,920,534
- Services													0	784,155	784,155
(I.) Total Output (at purchaser prices)	7,333	10,511	433	798	27	0	12	872	1,126	2,346	4,967	2,321	30,746	2,704,689	2,735,436
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	4,398	6,644	107	461	17	0	3	217	334	677	1,573	857	15,288	1,639,398	1,654,686
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	2,935	3,867	107	337	11	0	9	655	792	1,669	3,394	1,464	15,240	1,065,291	1,080,531
III.1 Wages and Salaries	1,040	952	206	161	4	0	2	195	497	357	622	777	4,813	330,638	335,452
III.2 Operating Surplus	1,221	1,937	-38	100	5	0	5	389	122	687	2,387	513	7,329	483,224	490,553
III.3 Depreciation	529	427	46	59	2	0	2	48	161	154	273	123	1,823	156,684	158,507
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	145	549	-107	17	0	0	0	22	13	471	112	51	1,274	94,745	96,019

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 6 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	26,290				26,290	13,538	51.49
1 - Accommodation services for visitors	6,627				6,627	3,557	53.68
2 - Food and beverage serving services	8,828				8,828	4,462	50.54
3 - Railway passenger transport services	441				441	96	21.71
4 - Road passenger transport services	660				660	398	60.28
5 - Water passenger transport services	16				16	1	5.77
6 - Air passenger transport services	0				0	0	0
7 - Transport equipment rental services	10				10	8	82.65
8 - Travel agencies and other reservation services	776				776	624	80.37
9 - Cultural services	819				819	702	85.71
10 - Sports and recreational services	1,968				1,968	1,362	69.22
11 - Country-specific tourism characteristic goods	4,047				4,047	1,687	41.69
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,096				2,096	640	30.52
A.2 Other consumption products	1,824,005	550,823		34,270	2,409,097	6,078	0.25
- Goods products	985,751				985,751		
- Services	838,253				838,253		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	1,850,295	550,823		34,270	2,435,388	19,615	0.81
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	848,423						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	1,001,872						
III.1 Wages and Salaries	279,710						
III.2 Operating Surplus	589,168						
III.3 Depreciation	88,308						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	44,686						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 6 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	28,616				28,616	15,279	53.39
1 - Accommodation services for visitors	7,035				7,035	3,937	55.97
2 - Food and beverage serving services	10,153				10,153	5,249	51.70
3 - Railway passenger transport services	424				424	100	23.51
4 - Road passenger transport services	757				757	470	62.15
5 - Water passenger transport services	20				20	1	5.56
6 - Air passenger transport services	0				0	0	0
7 - Transport equipment rental services	11				11	9	83.39
8 - Travel agencies and other reservation services	843				843	680	80.65
9 - Cultural services	942				942	798	84.75
10 - Sports and recreational services	2,096				2,096	1,466	69.95
11 - Country-specific tourism characteristic goods	4,175				4,175	1,848	44.28
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,162				2,162	721	33.34
A.2 Other consumption products	1,955,428	589,617		36,683	2,581,728	6,458	0.25
- Goods products	1,056,777				1,056,777		
- Services	898,651				898,651		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	1,984,044	589,617		36,683	2,610,344	21,737	0.83
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	905,779						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	1,078,264						
III.1 Wages and Salaries	300,829						
III.2 Operating Surplus	634,380						
III.3 Depreciation	94,984						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	48,072						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 6 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	30,746				30,746	16,508	53.69
1 - Accommodation services for visitors	7,333				7,333	4,147	56.55
2 - Food and beverage serving services	10,511				10,511	5,533	52.64
3 - Railway passenger transport services	433				433	112	25.82
4 - Road passenger transport services	798				798	499	62.50
5 - Water passenger transport services	27				27	2	5.56
6 - Air passenger transport services	0				0	0	0.00
7 - Transport equipment rental services	12				12	11	84.76
8 - Travel agencies and other reservation services	872				872	722	82.86
9 - Cultural services	1,126				1,126	962	85.49
10 - Sports and recreational services	2,346				2,346	1,710	72.88
11 - Country-specific tourism characteristic goods	4,967				4,967	2,044	41.16
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,321				2,321	766	33.02
A.2 Other consumption products	2,704,689	410,277		266,882	3,381,848	6,438	0.19
- Goods products	1,920,534				1,920,534		
- Services	784,155				784,155		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	2,735,436	410,277		266,882	3,412,594	22,946	0.67
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	1,654,686						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	1,080,531						
III.1 Wages and Salaries	335,452						
III.2 Operating Surplus	490,553						
III.3 Depreciation	158,507						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	96,019						

Table 1
 Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 7

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	707.62	812.64	918.43
1. Accommodation services for visitors	211.87	233.32	277.48
2. Food and beverage serving services	210.35	255.78	284.50
3. Railway passenger transport services	3.43	3.70	5.27
4. Road passenger transport services	20.25	22.76	24.92
5. Water passenger transport services	9.77	14.30	17.02
6. Air passenger transport services	2.18	3.63	4.50
7. Transport equipment rental services	0.32	0.78	0.88
8. Travel agencies and other reservation services	35.85	39.74	41.23
9. Cultural services	37.56	41.51	46.77
10. Sports and recreational services	55.03	59.00	63.87
11. Country-specific tourism characteristic goods	75.54	85.87	97.66
12. Country-specific tourism characteristic services	45.46	52.26	54.34
A.2 Other consumption products	284.73	305.89	304.78
Total	992.35	1,118.53	1,223.21

Table 2
 Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 7

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	7,428.63	8,085.97	9,095.13
1. Accommodation services for visitors	1,851.81	2,034.78	2,297.95
2. Food and beverage serving services	2,640.75	2,841.43	3,107.06
3. Railway passenger transport services	20.98	21.03	23.38
4. Road passenger transport services	434.71	459.19	498.94
5. Water passenger transport services	0.00	0.00	0.00
6. Air passenger transport services	7.97	14.86	22.14
7. Transport equipment rental services	0.07	0.08	0.14
8. Travel agencies and other reservation services	336.55	388.45	411.90
9. Cultural services	365.53	401.75	454.06
10. Sports and recreational services	630.64	655.92	692.73
11. Country-specific tourism characteristic goods	750.71	833.76	1,131.81
12. Country-specific tourism characteristic services	388.91	434.72	455.03
A.2 Other consumption products	2,719.24	3,045.26	3,663.11
Total	10,147.87	11,131.23	12,758.24

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 7

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	843.33	1,000.98	2,266.99
1. Accommodation services for visitors	321.84	382.71	761.36
2. Food and beverage serving services	183.48	221.88	459.41
3. Railway passenger transport services	12.16	14.84	33.84
4. Road passenger transport services	93.89	123.24	369.46
5. Water passenger transport services	1.11	1.37	3.59
6. Air passenger transport services	51.83	72.54	212.23
7. Transport equipment rental services	2.53	3.80	10.57
8. Travel agencies and other reservation services	45.69	35.51	66.03
9. Cultural services	12.36	14.39	31.59
10. Sports and recreational services	58.66	64.26	82.84
11. Country-specific tourism characteristic goods	56.07	60.82	229.46
12. Country-specific tourism characteristic services	3.70	5.64	6.61
A.2 Other consumption products	170.05	185.98	701.32
Total	1,013.38	1,186.96	2,968.31

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 7

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	8,136.25	8,898.61	10,013.56
1. Accommodation services for visitors	2,063.68	2,268.10	2,575.44
2. Food and beverage serving services	2,851.10	3,097.21	3,391.55
3. Railway passenger transport services	24.41	24.73	28.65
4. Road passenger transport services	454.96	481.95	523.86
5. Water passenger transport services	9.77	14.30	17.02
6. Air passenger transport services	10.15	18.49	26.64
7. Transport equipment rental services	0.39	0.87	1.02
8. Travel agencies and other reservation services	372.41	428.19	453.14
9. Cultural services	403.09	443.25	500.82
10. Sports and recreational services	685.67	714.92	756.60
11. Country-specific tourism characteristic goods	826.25	919.62	1,229.47
12. Country-specific tourism characteristic services	434.37	486.97	509.37
A.2 Other consumption products	3,003.97	3,351.15	3,967.89
Total	11,140.22	12,249.76	13,981.45

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 7 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products														13,874	13,874
1 - Accommodation services for visitors	2,716													2,716	2,716
2 - Food and beverage serving services		3,404												3,404	3,404
3 - Railway passenger transport services			479											479	479
4 - Road passenger transport services				1,763										1,763	1,763
5 - Water passenger transport services					189									189	189
6 - Air passenger transport services						50								50	50
7 - Transport equipment rental services							0							0	0
8 - Travel agencies and other reservation services								449						449	449
9 - Cultural services									490					490	490
10 - Sports and recreational services										1,095				1,095	1,095
11 - Country-specific tourism characteristic goods											2,286			2,286	2,286
12 - Country-specific tourism characteristic services												953		953	953
A.2 Other consumption products															277,769
- Goods products															150,115
- Services															127,654
(I). Total Output (at purchaser prices)	2,716	3,404	479	1,763	189	50	0	449	490	1,095	2,286	539	13,460	277,769	291,229
(II). Total Intermediate Consumption (at purchasers'	1,614	1,999	364	1,071	77	26	0	61	153	383	932	229	6,909	127,614	134,523
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	1,102	1,405	114	691	112	23	0	388	337	712	1,355	310	6,550	150,155	156,706
III.1 Wages and Salaries	378	491	220	319	33	10	0	90	171	198	248	143	2,302	41,604	43,906
III.2 Operating Surplus	539	709	-40	220	56	8	0	280	112	328	953	106	3,272	88,682	91,954
III.3 Depreciation	90	132	49	106	14	4	0	12	32	80	109	35	663	13,147	13,810
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	95	73	-114	46	8	1	0	7	21	107	45	25	313	6,723	7,036

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 7 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													15,053		15,053
1 - Accommodation services for visitors	2,928												2,928		2,928
2 - Food and beverage serving services		3,665											3,665		3,665
3 - Railway passenger transport services			484										484		484
4 - Road passenger transport services				1,806									1,806		1,806
5 - Water passenger transport services					265								265		265
6 - Air passenger transport services						81							81		81
7 - Transport equipment rental services							1						1		1
8 - Travel agencies and other reservation services								513					513		513
9 - Cultural services									529				529		529
10 - Sports and recreational services										1,107			1,107		1,107
11 - Country-specific tourism characteristic goods											2,520		2,520		2,520
12 - Country-specific tourism characteristic services												1,155	1,155		1,155
A.2 Other consumption products													0	281,700	281,700
- Goods products													0	152,240	152,240
- Services													0	129,460	129,460
(I.) Total Output (at purchaser prices)	2,928	3,665	484	1,806	265	81	1	513	529	1,107	2,520	1,155	15,053	281,700	296,753
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	1,740	2,152	368	1,098	108	43	0	69	165	387	1,027	491	7,649	128,228	135,877
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	1,188	1,513	116	708	157	38	1	444	364	720	1,493	664	7,404	153,472	160,876
III.1 Wages and Salaries	408	529	222	327	47	16	0	102	185	200	274	307	2,617	42,464	45,081
III.2 Operating Surplus	582	764	-40	226	79	12	0	320	122	331	1,050	228	3,672	90,716	94,389
III.3 Depreciation	97	142	49	108	20	7	0	14	35	80	120	76	748	13,423	14,171
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	102	79	-115	47	11	2	0	8	23	108	49	53	367	6,869	7,236

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 7 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)		
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													16,117		16,117
1 - Accommodation services for visitors	3,278												3,278		3,278
2 - Food and beverage serving services		3,906											3,906		3,906
3 - Railway passenger transport services			509										509		509
4 - Road passenger transport services				1,938									1,938		1,938
5 - Water passenger transport services					283								283		283
6 - Air passenger transport services						114							114		114
7 - Transport equipment rental services							1						1		1
8 - Travel agencies and other reservation services								543					543		543
9 - Cultural services									594				594		594
10 - Sports and recreational services										1,137			1,137		1,137
11 - Country-specific tourism characteristic goods											2,684		2,684		2,684
12 - Country-specific tourism characteristic services												1,129	1,129		1,129
A.2 Other consumption products													0	298,640	298,640
- Goods products													0	164,268	164,268
- Services													0	134,372	134,372
(I.) Total Output (at purchaser prices)	3,278	3,906	509	1,938	283	114	1	543	594	1,137	2,684	1,129	16,117	298,640	314,757
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	1,849	2,332	122	1,150	134	60	0	116	197	451	1,006	444	7,861	135,650	143,512
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	1,429	1,574	122	788	148	54	1	427	397	686	1,678	686	7,990	162,990	170,980
III.1 Wages and Salaries	507	388	234	376	50	23	0	127	249	147	308	364	2,772	52,912	55,684
III.2 Operating Surplus	595	789	-43	235	69	18	0	254	61	283	1,180	240	3,680	79,655	83,335
III.3 Depreciation	257	174	52	137	24	10	0	31	80	63	135	58	1,022	18,605	19,627
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	71	224	-121	40	5	3	0	15	6	194	55	24	516	11,818	12,334

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 7 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	13,874				13,874	8,136	58.65
1 - Accommodation services for visitors	2,716				2,716	2,064	75.99
2 - Food and beverage serving services	3,404				3,404	2,851	83.75
3 - Railway passenger transport services	479				479	24	5.10
4 - Road passenger transport services	1,763				1,763	455	25.81
5 - Water passenger transport services	189				189	10	5.17
6 - Air passenger transport services	50				50	10	20.47
7 - Transport equipment rental services	0				0	0	80.16
8 - Travel agencies and other reservation services	449				449	372	82.96
9 - Cultural services	490				490	403	82.29
10 - Sports and recreational services	1,095				1,095	686	62.61
11 - Country-specific tourism characteristic goods	2,286				2,286	826	36.14
12 - Country-specific tourism characteristic services	953				953	434	45.59
A.2 Other consumption products	277,769	84,710		5,270	367,749	3,004	0.82
- Goods products	150,115				150,115		
- Services	127,654				127,654		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	291,229	84,710		5,270	381,208	11,140	2.92
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	134,523						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	156,706						
III.1 Wages and Salaries	43,906						
III.2 Operating Surplus	91,954						
III.3 Depreciation	13,810						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	7,036						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 7 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	15,053				15,053	8,899	59.11
1 - Accommodation services for visitors	2,928				2,928	2,268	77.47
2 - Food and beverage serving services	3,665				3,665	3,097	84.51
3 - Railway passenger transport services	484				484	25	5.11
4 - Road passenger transport services	1,806				1,806	482	26.68
5 - Water passenger transport services	265				265	14	5.40
6 - Air passenger transport services	81				81	18	22.83
7 - Transport equipment rental services	1				1	1	81.38
8 - Travel agencies and other reservation services	513				513	428	83.43
9 - Cultural services	529				529	443	83.73
10 - Sports and recreational services	1,107				1,107	715	64.60
11 - Country-specific tourism characteristic goods	2,520				2,520	920	36.50
12 - Country-specific tourism characteristic services	1,155				1,155	487	42.18
A.2 Other consumption products	281,700	85,630		5,327	372,657	3,351	0.90
- Goods products	152,240				152,240		
- Services	129,460				129,460		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	296,753	85,630		5,327	387,710	12,250	3.16
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	135,877						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	160,876						
III.1 Wages and Salaries	45,081						
III.2 Operating Surplus	94,389						
III.3 Depreciation	14,171						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	7,236						

Table 6

Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 7 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers' prices)	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	16,117				16,117	10,014	62.13
1 - Accommodation services for visitors	3,278				3,278	2,575	78.56
2 - Food and beverage serving services	3,906				3,906	3,392	86.82
3 - Railway passenger transport services	509				509	29	5.63
4 - Road passenger transport services	1,938				1,938	524	27.03
5 - Water passenger transport services	283				283	17	6.02
6 - Air passenger transport services	114				114	27	23.36
7 - Transport equipment rental services	1				1	1	82.89
8 - Travel agencies and other reservation services	543				543	453	83.52
9 - Cultural services	594				594	501	84.26
10 - Sports and recreational services	1,137				1,137	757	66.54
11 - Country-specific tourism characteristic goods	2,684				2,684	1,229	45.81
12 - Country-specific tourism characteristic services	1,129				1,129	509	45.10
A.2 Other consumption products	298,640	76,262		31,185	406,088	3,968	0.98
- Goods products	164,268				164,268		
- Services	134,372				134,372		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	314,757	76,262		31,185	422,204	13,981	3.31
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	143,512						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	170,980						
III.1 Wages and Salaries	55,684						
III.2 Operating Surplus	83,335						
III.3 Depreciation	19,627						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	12,334						

Table 1
Inbound tourism expenditure by products and classes of Area 8

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	1,072.18	1,212.92	1,356.75
1. Accommodation services for visitors	368.60	401.93	457.29
2. Food and beverage serving services	318.03	360.74	379.28
3. Railway passenger transport services	3.91	4.54	4.94
4. Road passenger transport services	47.03	49.46	50.24
5. Water passenger transport services	0.00	0.00	0.00
6. Air passenger transport services	2.86	3.36	3.55
7. Transport equipment rental services	0.05	0.09	0.12
8. Travel agencies and other reservation services	33.78	38.48	41.37
9. Cultural services	60.47	82.70	107.52
10. Sports and recreational services	96.37	110.68	124.67
11. Country-specific tourism characteristic goods	82.36	93.48	116.83
12. Country-specific tourism characteristic services	58.72	67.45	70.93
A.2 Other consumption products	578.47	594.81	525.68
Total	1,650.65	1,807.73	1,882.43

Table 2
Domestic tourism expenditure by products and classes of Area 8

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	9,271.92	10,537.92	11,384.14
1. Accommodation services for visitors	2,709.69	3,032.61	3,369.76
2. Food and beverage serving services	3,123.58	3,486.30	3,726.27
3. Railway passenger transport services	46.81	55.30	73.90
4. Road passenger transport services	201.09	225.23	255.82
5. Water passenger transport services	0.00	0.00	0.00
6. Air passenger transport services	14.35	22.68	25.54
7. Transport equipment rental services	0.04	0.05	0.08
8. Travel agencies and other reservation services	405.43	451.37	518.48
9. Cultural services	405.82	427.62	436.04
10. Sports and recreational services	828.97	1,079.95	1,138.76
11. Country-specific tourism characteristic goods	815.04	944.07	1,014.01
12. Country-specific tourism characteristic services	721.10	812.73	825.48
A.2 Other consumption products	4,493.52	4,868.97	4,930.57
Total	13,765.44	15,406.89	16,314.71

Table 3
 Outbound tourism expenditure by products of Area 8

Million Baht

Products	Outbound tourism expenditure		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	1,241.57	1,381.75	3,301.98
1. Accommodation services for visitors	485.59	515.60	1,178.55
2. Food and beverage serving services	281.88	309.68	778.75
3. Railway passenger transport services	17.62	20.52	47.09
4. Road passenger transport services	161.45	185.68	241.05
5. Water passenger transport services	1.62	1.89	5.00
6. Air passenger transport services	75.12	90.31	295.35
7. Transport equipment rental services	3.67	5.25	18.84
8. Travel agencies and other reservation services	31.22	40.42	126.37
9. Cultural services	31.72	39.51	91.59
10. Sports and recreational services	69.50	78.02	229.36
11. Country-specific tourism characteristic goods	72.68	82.56	270.97
12. Country-specific tourism characteristic services	9.50	12.31	19.06
A.2 Other consumption products	227.11	259.75	828.79
Total	1,468.69	1,641.51	4,130.77

Table 4
 Internal tourism consumption by products and classes of Area 8

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Visitors		
	2557	2558	2559
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	10,344.10	11,750.84	12,740.89
1. Accommodation services for visitors	3,078.28	3,434.54	3,827.05
2. Food and beverage serving services	3,441.62	3,847.04	4,105.55
3. Railway passenger transport services	50.72	59.84	78.84
4. Road passenger transport services	248.12	274.70	306.06
5. Water passenger transport services	0.00	0.00	0.00
6. Air passenger transport services	17.21	26.04	29.09
7. Transport equipment rental services	0.09	0.14	0.21
8. Travel agencies and other reservation services	439.21	489.85	559.86
9. Cultural services	466.30	510.32	543.55
10. Sports and recreational services	925.34	1,190.63	1,263.43
11. Country-specific tourism characteristic goods	897.39	1,037.55	1,130.84
12. Country-specific tourism characteristic services	779.82	880.19	896.41
A.2 Other consumption products	5,071.99	5,463.78	5,456.25
Total	15,416.09	17,214.62	18,197.14

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 8 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Total	Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products														17,007	17,007
1 - Accommodation services for visitors	4,721													4,721	4,721
2 - Food and beverage serving services		4,596												4,596	4,596
3 - Railway passenger transport services			203											203	203
4 - Road passenger transport services				813										813	813
5 - Water passenger transport services					59									59	59
6 - Air passenger transport services						57								57	57
7 - Transport equipment rental services							0							0	0
8 - Travel agencies and other reservation services								506						506	506
9 - Cultural services									535					535	535
10 - Sports and recreational services										1,229				1,229	1,229
11 - Country-specific tourism characteristic goods											1,957			1,957	1,957
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,332		2,332	2,332
A.2 Other consumption products															507,622
- Goods products															274,335
- Services															233,286
(I). Total Output (at purchaser prices)	4,721	4,596	203	813	59	57	0	506	535	1,229	1,957	2,332	17,007	507,622	524,629
(II). Total Intermediate Consumption (at purchasers'	2,805	2,699	154	494	24	30	0	68	167	429	798	992	8,661	231,551	240,212
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	1,916	1,897	48	319	35	26	0	438	368	799	1,160	1,340	8,346	276,070	284,417
III.1 Wages and Salaries	658	663	93	147	10	11	0	101	187	222	213	620	2,925	77,108	80,033
III.2 Operating Surplus	938	958	-17	101	18	9	0	315	123	368	816	460	4,087	162,311	166,398
III.3 Depreciation	156	178	21	49	4	5	0	14	35	89	93	153	797	24,391	25,188
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	164	99	-48	21	2	2	0	8	23	120	38	108	537	12,261	12,798

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 8 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries												Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)			Total (5.13)
A. Consumption products															
A.1 Tourism characteristic products													18,901		18,901
1 - Accommodation services for visitors	5,176												5,176		5,176
2 - Food and beverage serving services		5,118											5,118		5,118
3 - Railway passenger transport services			230										230		230
4 - Road passenger transport services				838									838		838
5 - Water passenger transport services					61								61		61
6 - Air passenger transport services						84							84		84
7 - Transport equipment rental services							0						0		0
8 - Travel agencies and other reservation services								557					557		557
9 - Cultural services									582				582		582
10 - Sports and recreational services										1,580			1,580		1,580
11 - Country-specific tourism characteristic goods											2,221		2,221		2,221
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,453	2,453		2,453
A.2 Other consumption products													0	480,457	480,457
- Goods products													0	259,655	259,655
- Services													0	220,802	220,802
(I.) Total Output (at purchaser prices)	5,176	5,118	230	838	61	84	0	557	582	1,580	2,221	2,453	18,901	480,457	499,358
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	3,076	3,005	175	510	25	45	0	75	182	552	905	1,043	9,593	215,269	224,862
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	2,100	2,113	55	329	36	39	0	482	400	1,028	1,316	1,410	9,308	265,188	274,496
III.1 Wages and Salaries	721	738	106	152	11	16	0	111	203	286	241	652	3,238	74,029	77,267
III.2 Operating Surplus	1,028	1,066	-19	105	18	13	0	347	134	473	926	484	4,574	155,971	160,545
III.3 Depreciation	171	198	23	50	5	7	0	15	38	115	106	161	890	23,423	24,313
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	180	110	-55	22	3	2	0	9	25	154	43	113	606	11,764	12,371

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Table 5
Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) of Area 8 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Tourism Industries													Other industries	Output of domestic producers (at purchaser prices) (5.15) = (5.13) + (5.14)	
	1- Accommodation for visitors (5.1)	2- Food and beverage serving industry (5.2)	3- Railway passenger transport (5.3)	4- Road passenger transport (5.4)	5- Water passenger transport (5.5)	6- Air passenger transport (5.6)	7- Transport equipment rental (5.7)	8- Travel agencies and other reservation services industry (5.8)	9- Cultural industry (5.9)	10- Sports and recreational industry (5.10)	11- Retail trade of country-specific tourism characteristic goods (5.11)	12- Country-specific tourism industries (5.12)	Total (5.13)			
A. Consumption products																
A.1 Tourism characteristic products															20,260	20,260
1 - Accommodation services for visitors	5,694														5,694	5,694
2 - Food and beverage serving services		5,332													5,332	5,332
3 - Railway passenger transport services			286												286	286
4 - Road passenger transport services				890											890	890
5 - Water passenger transport services					190										190	190
6 - Air passenger transport services						92									92	92
7 - Transport equipment rental services							0								0	0
8 - Travel agencies and other reservation services								647							647	647
9 - Cultural services									625						625	625
10 - Sports and recreational services										1,637					1,637	1,637
11 - Country-specific tourism characteristic goods											2,385				2,385	2,385
12 - Country-specific tourism characteristic services												2,482			2,482	2,482
A.2 Other consumption products														0	522,007	522,007
- Goods products														0	311,219	311,219
- Services														0	210,788	210,788
(I.) Total Output (at purchaser prices)	5,694	5,332	286	890	190	92	0	647	625	1,637	2,385	2,482	20,260	522,007	542,267	
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers'	3,251	3,327	68	538	123	53	0	160	209	451	858	837	9,874	250,686	260,560	
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser	2,443	2,006	68	352	67	39	0	487	416	1,186	1,528	1,645	10,238	271,321	281,558	
III.1 Wages and Salaries	866	494	131	168	23	16	0	145	261	254	280	873	3,511	84,395	87,906	
III.2 Operating Surplus	1,016	1,005	-24	105	31	13	0	290	64	488	1,075	576	4,639	130,446	135,085	
III.3 Depreciation	440	222	29	61	11	7	0	36	84	109	123	138	1,261	31,951	33,212	
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	121	285	-68	18	2	2	0	17	7	335	50	57	826	24,529	25,355	

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 8 in 2557

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers'	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	17,007				17,007	10,344	60.82
1 - Accommodation services for visitors	4,721				4,721	3,078	65.20
2 - Food and beverage serving services	4,596				4,596	3,442	74.89
3 - Railway passenger transport services	203				203	51	25.02
4 - Road passenger transport services	813				813	248	30.53
5 - Water passenger transport services	59				59	0	0.00
6 - Air passenger transport services	57				57	17	30.35
7 - Transport equipment rental services	0				0	0	80.04
8 - Travel agencies and other reservation services	506				506	439	86.81
9 - Cultural services	535				535	466	87.19
10 - Sports and recreational services	1,229				1,229	925	75.31
11 - Country-specific tourism characteristic goods	1,957				1,957	897	45.85
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,332				2,332	780	33.44
A.2 Other consumption products	507,622	151,354		9,417	668,392	5,072	0.76
- Goods products	274,335				274,335		
- Services	233,286				233,286		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	524,629	151,354		9,417	685,399	15,416	2.25
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	240,212						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	284,417						
III.1 Wages and Salaries	80,033						
III.2 Operating Surplus	166,398						
III.3 Depreciation	25,188						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	12,798						

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 8 in 2558

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers'	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	18,901				18,901	11,751	62.17
1 - Accommodation services for visitors	5,176				5,176	3,435	66.35
2 - Food and beverage serving services	5,118				5,118	3,847	75.17
3 - Railway passenger transport services	230				230	60	26.01
4 - Road passenger transport services	838				838	275	32.76
5 - Water passenger transport services	61				61	0	0.00
6 - Air passenger transport services	84				84	26	31.11
7 - Transport equipment rental services	0				0	0	81.22
8 - Travel agencies and other reservation services	557				557	490	87.98
9 - Cultural services	582				582	510	87.68
10 - Sports and recreational services	1,580				1,580	1,191	75.35
11 - Country-specific tourism characteristic goods	2,221				2,221	1,038	46.71
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,453				2,453	880	35.88
A.2 Other consumption products	480,457	141,451		8,800	630,708	5,464	0.87
- Goods products	259,655				259,655		
- Services	220,802				220,802		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	499,358	141,451		8,800	649,609	17,215	2.65
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	224,862						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	274,496						
III.1 Wages and Salaries	77,267						
III.2 Operating Surplus	160,545						
III.3 Depreciation	24,313						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	12,371						

Table 6
Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) of Area 8 in 2559

Unit : Million Baht

Products	Output of domestic producers (at purchaser prices)	Imports	Taxes less subsidies on products nationally produced and imported	Trade and transport margins	Domestic supply (at purchasers'	Internal tourism consumption	Tourism ratios (%)
	output (5.15)	output(6.1)	output (6.2)	output (6.3)	output(6.4)	(4.3)	(6.5)
A. Consumption products							
A.1 Tourism characteristic products	20,260				20,260	12,741	62.89
1 - Accommodation services for visitors	5,694				5,694	3,827	67.21
2 - Food and beverage serving services	5,332				5,332	4,106	76.99
3 - Railway passenger transport services	286				286	79	27.61
4 - Road passenger transport services	890				890	306	34.38
5 - Water passenger transport services	190				190	0	0.00
6 - Air passenger transport services	92				92	29	31.73
7 - Transport equipment rental services	0				0	0	82.41
8 - Travel agencies and other reservation services	647				647	560	86.53
9 - Cultural services	625				625	544	86.97
10 - Sports and recreational services	1,637				1,637	1,263	77.16
11 - Country-specific tourism characteristic goods	2,385				2,385	1,131	47.41
12 - Country-specific tourism characteristic services	2,482				2,482	896	36.12
A.2 Other consumption products	522,007	168,200		52,896	743,102	5,456	0.73
- Goods products	311,219				311,219		
- Services	210,788				210,788		
(I.) Total Output (at purchaser prices)	542,267	168,200		52,896	763,363	18,197	2.38
(II.) Total Intermediate Consumption (at purchasers' prices)	260,560						
(III. = I - II). Total Gross Value Added (at purchaser prices)	281,558						
III.1 Wages and Salaries	87,906						
III.2 Operating Surplus	135,085						
III.3 Depreciation	33,212						
III.4 Indirect Taxes less Subsidies	25,355						

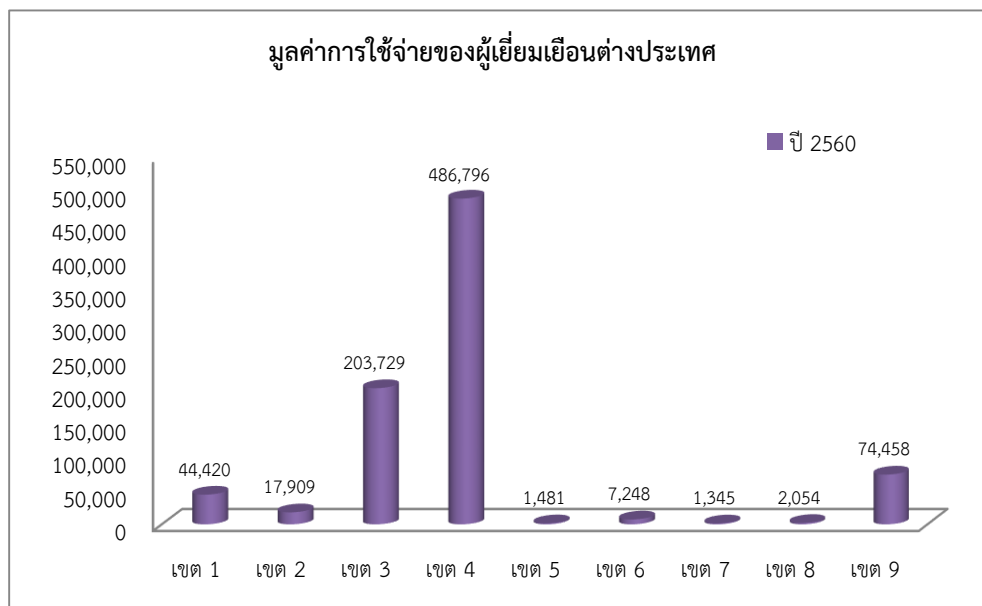
3. สรุปภาพรวมของการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 ทั้ง 9 เขต

ในการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนั้น ได้จัดทำเฉพาะตารางที่ 1-ตารางที่ 6 ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น แยกตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) ของ 9 เขต

ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศนั้น แยกตามผลิตภัณฑ์ พบว่า ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ โดยเปรียบเทียบกับเขตอื่น ๆ ทั้ง 9 เขต ในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าสูงที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีมูลค่า 486,796.65 ล้านบาท รองลงมาคือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีมูลค่า 203,729.21 ล้านบาท เขตพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะทะเลใต้ มีมูลค่า 74,458.62 ล้านบาท เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา มีมูลค่า 44,420.44 ล้านบาท และเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก มีมูลค่า 17,909.32 ล้านบาท จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศสูง จะเป็นจังหวัดที่ติดชายทะเลเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสตูล จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดระยอง รวมทั้งหมู่เกาะต่าง ๆ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติอย่างมาก เนื่องจากทะเลไทยมีจุดเด่น คือ มีทิวทัศน์ที่สวยงาม เต็มไปด้วยหมู่ปะการังและมีสภาพป่าที่มีความสมบูรณ์ มีหาดทรายขาวสะอาด น้ำใส ฟ้าสวย (แผนภูมิที่ 8-49)

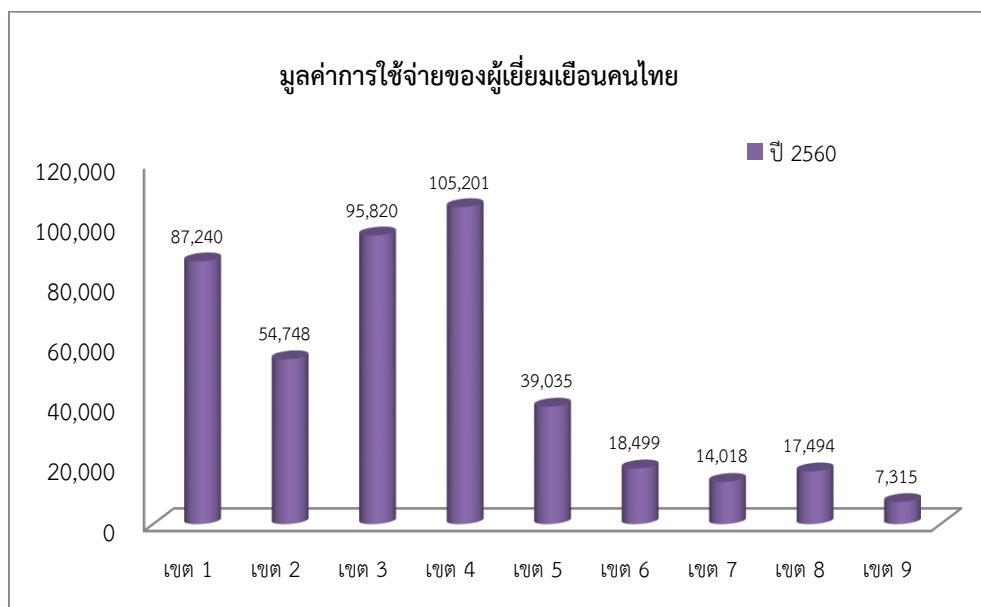
แผนภูมิที่ 8-49 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมเยือนต่างประเทศของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 9 เขต

ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัย ในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) ของ 9 เขต

ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยโดยรวมทั้งหมด คือ ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ที่มีถิ่นพำนักในประเทศไทย จากการสำรวจค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวไทยในปี พ.ศ. 2560 ทั้ง 9 เขต พบว่า เขตที่มีมูลค่าสูงที่สุดคือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีมูลค่า 105,201.36 ล้านบาท รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีมูลค่า 95,819.81 ล้านบาท เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา มีมูลค่า 87,240.39 ล้านบาท และเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก มีมูลค่า 54,747.94 ล้านบาท ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน และเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีมูลค่าค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความชอบท่องเที่ยวในจังหวัดที่ติดทะเลเหมือนชาวต่างชาติ อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวชาวไทยบางส่วนชื่นชอบท่องเที่ยวในจังหวัดที่อยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำปาง ลำพูน เนื่องจากต้องการสัมผัสอากาศหนาวเย็น ประกอบกับมีสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ ๆ มีร้านอาหารและร้านค้าแพ่ที่ตกแต่งสวยงามเหมาะสมกับเป็นสถานที่ถ่ายรูป (แผนภูมิที่ 8-50)

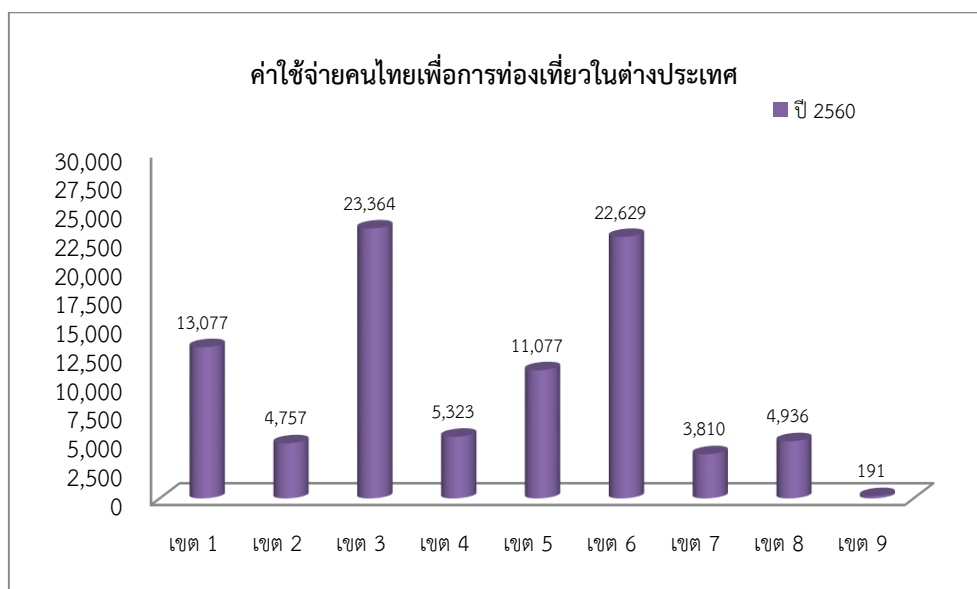
แผนภูมิที่ 8-50 แสดงมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนคนไทยของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 9 เขต

ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ แยกตามผลิตภัณฑ์ (Outbound tourism consumption by products) ของ 9 เขต

ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ คือ คนไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในต่างประเทศเพิ่มขึ้น จากการสำรวจค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศของชาวไทยในปี พ.ศ. 2560 ทั้ง 9 เขต พบว่า เขตที่มีมูลค่าค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศสูงสุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีมูลค่า 23,364.21 ล้านบาท รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง มีมูลค่า 22,628.73 ล้านบาท เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา มีมูลค่า 13,077.09 ล้านบาท และเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ มีมูลค่า 11,076.99 ล้านบาท ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 8-51)

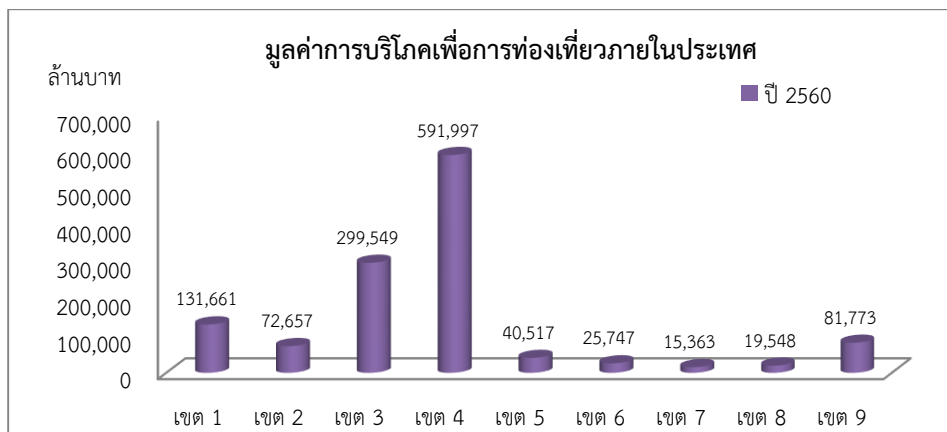
แผนภูมิที่ 8-51 แสดงมูลค่าค่าใช้จ่ายของคนไทยเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 9 เขต

ตารางที่ 4 การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดแยกตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) ของ 9 เขต

มูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดมีค่าเท่ากับผลรวมของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (Inbound tourism expenditure by products and classes of visitors) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในประเทศไทย (Domestic tourism expenditure by products, classes visitors and types of trips) จากการสำรวจ การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดในปี พ.ศ. 2560 ทั้ง 9 เขต พบว่า เขตที่มีการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด มีมูลค่าสูงสุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีมูลค่า 591,997.01 ล้านบาท รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีมูลค่า 299,549.02 ล้านบาท เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีมูลค่า 131,661.83 ล้านบาท และเขตพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะทะเลใต้ มีมูลค่า 81,773.11 ล้านบาท ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 8-52)

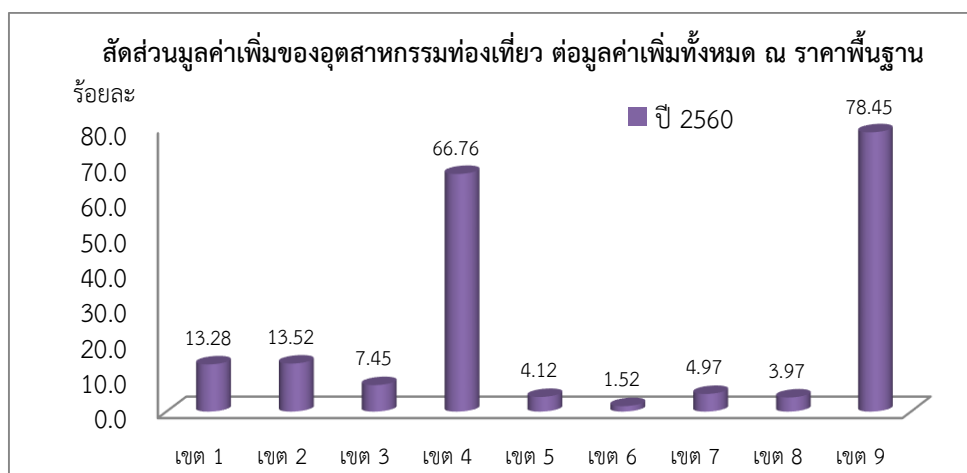
แผนภูมิที่ 8-52 แสดงมูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 9 เขต

ตารางที่ 5 บัญชีการผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ (ณ ราคาผู้ซื้อ) (Production accounts of tourism industries and other industries (at purchaser prices) ของ 9 เขต

มูลค่าของผลผลิตรวม (Total Output) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism industries) รายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ก่อให้เกิด Gross Value Added of Tourism Industries หรือ GVATI เมื่อพิจารณามูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อมูลค่าเพิ่มทั้งหมดปี พ.ศ. 2560 ทั้ง 9 เขต พบว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะทะเลใต้มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อมูลค่าเพิ่มทั้งหมดมากที่สุด คือ ร้อยละ 78.45 รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่ม ร้อยละ 66.76 เนื่องจากทั้ง 2 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวดังกล่าวเป็นเขตที่ติดทะเล ทำให้การท่องเที่ยวเป็นหลักในการก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก และเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มมีสัดส่วนร้อยละ 13.52 และร้อยละ 13.28 ตามลำดับ ส่วนเขตที่มีมูลค่าเพิ่มน้อยที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลางมีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มร้อยละ 1.52 (แผนภูมิที่ 8-53)

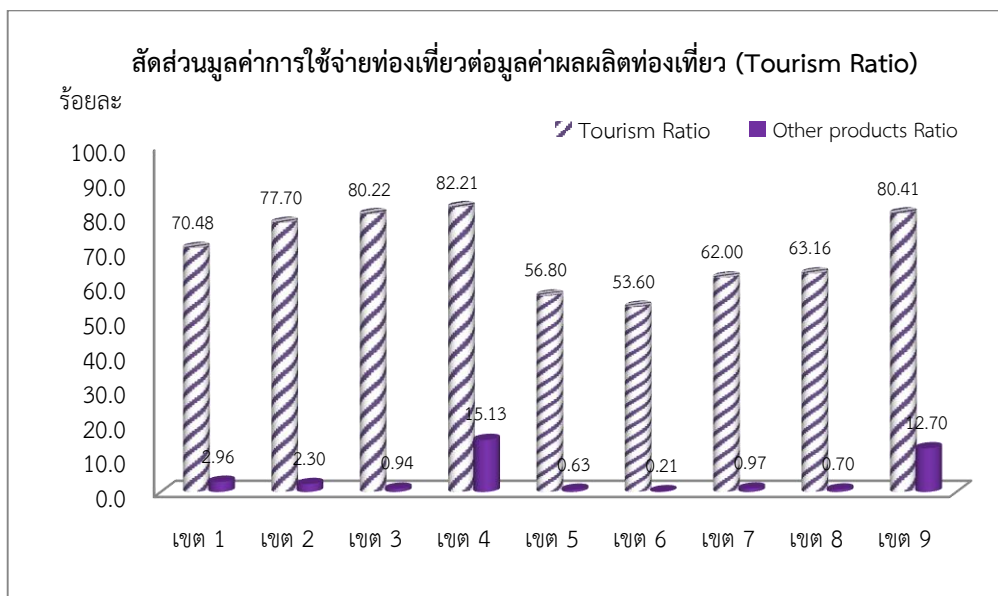
แผนภูมิที่ 8-53 แสดงสัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อมูลค่าเพิ่มทั้งหมดของ 9 เขต

ตารางที่ 6 อุปทานภายในประเทศโดยรวมและการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์ ณ ราคาผู้ซื้อ (Total domestic supply and internal tourism consumption (at purchasers' prices) ของ 9 เขต

ตารางนี้แสดงมูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย เทียบกับมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งหมด (tourism ratios) รายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2560 พบว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มี tourism ratios มากที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มี tourism ratios ร้อยละ 82.21 รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะทะเลใต้ มี tourism ratios ร้อยละ 81.07 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออกจะมี tourism ratios ร้อยละ 80.22 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก มี tourism ratios ร้อยละ 77.70 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามี tourism ratios ร้อยละ 70.48 ส่วนเขตที่มี tourism ratios น้อยที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง โดยมี tourism ratios น้อยที่สุด ร้อยละ 53.60 (แผนภูมิที่ 8-54)

แผนภูมิที่ 8-54 แสดงสัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายท่องเที่ยวต่อมูลค่าผลผลิตท่องเที่ยว (Tourism Ratio) ของ 9 เขต

บทที่ 9

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว
ของประเทศไทยขนาด 89x89 สาขาการผลิต

บทที่ 9

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย

ขนาด 89x89 สาขาการผลิต

การจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยว เป็นการจัดทำ ตารางปี พ.ศ. 2560 (Tourism I/O Table) ที่มีขนาด 89x89 สาขาการผลิต ในการจัดทำครั้งนี้ ได้มีการสำรวจข้อมูลภาคสนามโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการ และสำรวจข้อมูลโครงสร้างอุปสงค์ขั้นสุดท้ายในส่วนของการบริโภคของครัวเรือน องค์กรประกอบอื่น ๆ จะใช้ข้อมูลทฤษฎีภูมิ โดยข้อมูลทฤษฎีภูมิที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่มีการจำแนกรายสาขา และข้อมูลอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายภาครัฐ และการลงทุนของภาครัฐและเอกชน จากรายได้ประชาชาติของประเทศไทย จัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูลการนำเข้า การส่งออกสินค้าและบริการ จากธนาคารแห่งประเทศไทย และข้อมูลการสำรวจค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากกรมการท่องเที่ยว สำนักปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มาแจกแจงตาม รหัส I-O ขนาด 89x89 สาขาการผลิต โดยการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการ ประกอบด้วย มูลค่าผลผลิต (Gross Output, GO รหัส 210) การใช้ปัจจัยการผลิตขั้นกลางจำแนกตามสาขาการผลิต 89 สาขาการผลิต (Intermediate Cost, IC รหัส 001-180) และมูลค่าเพิ่ม (Value Added รหัส 209) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การใช้ปัจจัยการผลิตขั้นกลางของแต่ละสาขาการผลิต (Intermediate Input, IC) ได้ข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลภาคสนามโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและกิจการที่เกี่ยวข้อง ตามการจำแนกสาขาการผลิตของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว ที่มีขนาด 89 สาขาการผลิต โดยจำนวนตัวอย่างที่ทำการสำรวจมีจำนวนทั้งหมด 15,000 ตัวอย่าง ซึ่งได้บันทึกข้อมูลจากแบบสอบถาม และนำมาประมวลผลให้ได้โครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการ

1.2 มูลค่าเพิ่ม รวบรวมข้อมูลมาจากรายได้ประชาชาติ ปี พ.ศ. 2560 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนองค์กรประกอบของมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ส่วนเกินผู้ประกอบการ ค่าเสื่อมราคา และภาษีทางอ้อม ได้ข้อมูลจากการสำรวจภาคสนามโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการ

1.3 มูลค่าผลผลิต ได้ข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลภาคสนามโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและกิจการที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านโครงสร้างอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ประกอบด้วย การอุปโภคบริโภคของครัวเรือนและนักท่องเที่ยว (PCE, รหัส 301) การอุปโภคบริโภครัฐบาล (GCE, รหัส 302) การสะสมทุน (GFCF รหัส 303) การส่งออกสินค้า (Export, รหัส 305) การส่งออกบริการ (Special export, 306)

รวททั้งการนำเข้า (Import, รหัส 401) และการนำเข้าพิเศษ (Special import, 404) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนและนักท่องเที่ยว (PCE, รหัส 301) ได้ข้อมูลจากการสำรวจภาคสนามของครัวเรือนและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติครอบคลุม 7 ภูมิภาค ได้แก่ กรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ รวมไม่น้อยกว่า 70 จังหวัด โดยจำนวนตัวอย่างที่ทำการสำรวจมีจำนวนทั้งหมด 15,000 ตัวอย่าง และบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถาม นำมาประมวลผลให้ได้โครงสร้างค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคของครัวเรือน และข้อมูลการสำรวจค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนที่พระราชอาณาจักร พ.ศ. 2560 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

2.2 การอุปโภคบริโภครัฐบาล (GCE, รหัส 302) การสะสมทุน (GFCF รหัส 303) รวบรวมข้อมูลจากรายได้ประชาชาติปี พ.ศ. 2560 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำมาจำแนกออกเป็น 89 สาขาการผลิต

2.3 ข้อมูลการนำเข้าและการส่งออกสินค้า รวบรวมข้อมูลจากกรมศุลกากร และการนำเข้าและการส่งออกบริการ รวบรวมข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ซึ่งข้อมูลการนำเข้าและการส่งออกสินค้าที่รวบรวมมานั้นเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียดตามพิกัดศุลกากร (Harmonize, HS) และข้อมูลมีจำนวนมาก แบ่งออกเป็น

- ข้อมูลการส่งออกสินค้านี้มีจำนวนทั้งหมด 12,146 รายการตามพิกัดศุลกากร (HS) ซึ่งต้องนำข้อมูลการส่งออกสินค้าที่เป็นรายการตามพิกัดศุลกากร (HS) แต่ละรายการมาจัดทำรหัสเทียบระหว่างพิกัดศุลกากรกับรหัสของการจำแนกสาขาการผลิตของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ข้อมูลการส่งออกจำแนกตามรหัส I-O 89 สาขาการผลิต

- ข้อมูลการนำเข้าสินค้านี้มีจำนวนทั้งหมด 13,699 รายการตามพิกัดศุลกากร (HS) ซึ่งต้องนำข้อมูลการนำเข้าสินค้าที่เป็นรายการตามพิกัดศุลกากร (HS) แต่ละรายการมาจัดทำรหัสเทียบระหว่างพิกัดศุลกากรกับรหัสของการจำแนกสาขาการผลิตของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ข้อมูลการนำเข้าจำแนกตามรหัส I-O 89 สาขาการผลิต

- ข้อมูลการส่งออกพิเศษ หรือการส่งออกบริการ รวบรวมข้อมูลมาจากดุลการชำระเงิน (Balance of Payment) ด้านรายรับ ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งรายรับจากการท่องเที่ยวจะมีสัดส่วนมากที่สุด นำมาจำแนกตามสาขาการผลิตขนาด 89 สาขาการผลิตโดยใช้โครงสร้างรายละเอียดการสำรวจค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว จากรายงานสถิติการท่องเที่ยว ของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำหรับรายการอื่น ๆ เช่น ค่าระวาง ค่าประกัน ค่าบริการทางธุรกิจ จำแนกสาขาการผลิตตามสาขานั้น ๆ

- ข้อมูลการนำเข้าพิเศษ หรือการนำเข้าบริการ รวบรวมข้อมูลมาจากดุลการชำระเงิน (Balance of Payment) ด้านรายจ่าย ของธนาคารแห่งประเทศไทย นำมาจำแนกตามสาขาการผลิตขนาด 89 สาขาการผลิตโดยใช้โครงสร้างรายละเอียดการสำรวจค่าใช้จ่ายของ

นักท่องเที่ยว จากรายงานสถิติการท่องเที่ยว ของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำหรับรายการอื่น ๆ จำแนกสาขาการผลิตตามสาขานั้น ๆ

โดยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2560 ที่ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว สามารถสรุปได้ดังนี้

ภาพรวมตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2560 (Tourism I/O Table) ที่มีขนาด 89X89 สาขาการผลิต จะแบ่งออกเป็น 2 ด้าน

1. ด้านความต้องการบริโภคสินค้า (Demand) ประกอบด้วย

- ด้านโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการ ประกอบด้วย มูลค่าผลผลิต (Gross Output, GO รหัส 210) การใช้ปัจจัยการผลิตขั้นกลางจำแนกตามสาขาการผลิต 89 สาขาการผลิต (Intermediate Cost, IC รหัส 001-180) ผลรวมการใช้ปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (Total Intermediate Cost, IC รหัส 190) และมูลค่าเพิ่ม (Value Added รหัส 209) ซึ่งประกอบด้วย ค่าจ้าง ค่าตอบแทนแรงงาน (Wage and Salary รหัส 201) ส่วนเกินผู้ประกอบการ (Operating Surplus รหัส 202) ค่าเสื่อมราคา (Depreciation รหัส 203) และภาษีทางอ้อม (Indirect tax รหัส 204)

- ด้านอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ประกอบด้วย การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน (Private Consumption Expenditure, PCE หรือรหัส 301) การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาล (Government Consumption Expenditure, GCE หรือรหัส 302) และการสะสมทุน (Gross Fixed Capital Formation, GFCF หรือรหัส 303) การส่งออกสินค้า (Export, รหัส 305) การส่งออกบริการ (Special export, รหัส 306) อุปสงค์ขั้นสุดท้ายรวม (Total final demand, รหัส 309) และอุปสงค์รวม (Total demand, รหัส 310)

2. ด้านอุปทานของสินค้า (Supply) ประกอบด้วย

- การนำเข้าสินค้า (Import, รหัส 401) ภาษีศุลกากร (Import duty, รหัส 402) ภาษีการนำเข้า (Import tax, รหัส 403) และการนำเข้าพิเศษ หรือการนำเข้าบริการ (Special import, รหัส 404)

- ส่วนเหลือการค้าส่ง (Wholesale trade margin รหัส 501) ส่วนเหลือการค้าปลีก (Retail trade margin รหัส 502) ค่าขนส่ง (Transport cost, รหัส 503) และผลรวมของส่วนเหลือการค้าและค่าขนส่ง (Total trade margin and transport cost, รหัส 509)

- ผลผลิตรวมภายในประเทศ ((Gross Output, GO รหัส 600) ซึ่งจะเท่ากับ รหัส 210 ด้านโครงสร้างการผลิต และอุปทานรวม (Total supply, รหัส 700)

ผลการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต

1. **ด้านโครงสร้างการผลิต** ภาพรวมของด้านโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าผลผลิตรวม 35,924,655,036 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลางรวม 20,543,498,648 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 57.18 ของมูลค่าผลผลิตรวม และมูลค่าเพิ่มรวม 15,381,156,387 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 42.82 ของมูลค่าผลผลิตรวม และมีอัตราการเจริญเติบโตเมื่อเทียบกับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยปี พ.ศ. 2553 ดังนี้ มูลค่าผลผลิตมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 29.32 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 3.74 มูลค่าเพิ่มมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 42.88 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 5.23 เมื่อพิจารณาโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในแต่ละสาขาการผลิตจำนวน 32 สาขาการผลิตมีดังนี้

- **สาขาการขายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยวเฉพาะประเภทที่ระลึก (รหัส 049)** เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการขายสินค้าให้กับนักท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยสินค้าที่ระลึกจะประกอบด้วยสินค้าที่รับประทานได้ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะซื้อเพื่อรับประทานเอง หรือซื้อเป็นของฝากได้แก่ สินค้าสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูปพร้อมรับประทาน เช่น กลัวยตาก ทองม้วน นมแข็ง หมูหยอง ขนมอบกรอบ ขนมไทย เป็นต้น และสินค้าที่รับประทานไม่ได้ เก็บไว้เป็นที่ระลึก ได้แก่ พวงกุญแจ ผ้าเช็ดหน้า กระเป๋า เข็มขัด เสื้อผ้า เป็นต้น มีมูลค่าผลผลิต 279,239,000 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 71.71 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 8.03 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 207,265,634 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 70.01 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 7.88

- **สาขาโรงแรมและรีสอร์ท (รหัส 051)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ที่พักแก่นักท่องเที่ยว โดยประกอบด้วย โรงแรมทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวมถึงที่พักที่เป็นรีสอร์ทต่าง ๆ แต่ไม่รวมเกสต์เฮาส์ มีมูลค่าผลผลิต 837,057,682 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 205.64 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 17.30 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 312,242,318 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 199.82 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 16.98

- **สาขาเกสต์เฮาส์ (รหัส 052)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ที่พักแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นที่พักขนาดเล็ก เกสต์เฮาส์ส่วนใหญ่จะไม่มีอาหารเช้าไว้บริการแก่ผู้ที่เข้ามาพัก แต่จะมีการขายอาหารให้ผู้เข้ามาพัก มีมูลค่าผลผลิต 12,943,644 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 170.23 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 15.26 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 5,805,657 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 348.73 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 23.92

- **สาขาที่พักสัมพัสดวัฒนธรรมชนบท หรือ โฮมสเตย์ (รหัส 053)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ที่พักแก่นักท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวพักร่วมกับเจ้าของบ้านซึ่งใช้บ้านเป็นศูนย์กลาง โดยเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมชนบทธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนเข้าด้วยกัน ทั้งนักท่องเที่ยวและเจ้าของบ้านมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตด้วยความเต็มใจ พร้อมทั้งจัดที่พักและอาหาร การนำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง โดยได้รับคำตอบแทนตามความเหมาะสม มีมูลค่าผลผลิต 5,511,168 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 472.61 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 28.31 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 3,420,893 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 806.56 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 37.02

- **สาขาภัตตาคารและร้านอาหาร (รหัส 054)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการขายอาหารและเครื่องดื่มให้นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป โดยมีทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีมูลค่าผลผลิต 570,943,925 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 83.13 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 9.03 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 129,714,154 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 47.80 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 5.74

- **สาขาการบริการอาหารบนแผงลอยในตลาดและแบบเคลื่อนที่ (รหัส 055)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมและการบริการอาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงไอศกรีมและเค้กที่จัดเตรียมไว้พร้อมที่จะบริโภคได้ทันทีตามแผงลอยและตลาด มีที่นั่งหรือไม่มีที่นั่ง มีมูลค่าผลผลิต 188,359,681 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 82.48 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 8.97 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 65,071,345 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 164.04 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 14.88

- **สาขาการบริการเครื่องดื่มเป็นหลักในร้าน (รหัส 056)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการขายอาหาร เครื่องดื่มอาจจะมีพร้อมบริการดนตรี เต้นรำ การแสดงโชว์ต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป เช่น ผับ บาร์ ไนต์คลับ คาเฟ่ รวมทั้งที่นั่งดื่มเบียร์ตามแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น โดยมีทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งกิจกรรมในสาขานี้มีการขายทั้งอาหาร และเครื่องดื่ม แต่ส่วนใหญ่จะเน้นขายเครื่องดื่มมากกว่า มีมูลค่าผลผลิต 209,247,854 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 96.12 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 10.10 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 94,783,487 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 178.05 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 15.73

- **สาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่มในรูปแบบอื่นๆ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า คีออส (รหัส 057)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับร้านค้าขนาดเล็กที่ตั้งไว้ในจุดที่ลูกค้ามักเดินผ่าน เช่น ร้านขายแซนวิช น้ำดื่ม หรือที่ตั้งตามมุมถนน หรือตามทางเดินสาธารณะ หรือในมุมสวนมูมนาม ซึ่งอาจรวมถึงที่ตั้งอยู่ตรงทางผ่านในห้างขนาดใหญ่ จุดสำคัญ คือ จะมีขนาดเล็กๆ ขายของไม่ใช่อะไรที่ลูกค้าที่ผ่านมักต้องการแวะซื้อโดยร้านค้าลักษณะนี้มีหลายรูปแบบ หลายขนาด กล่าวคือ อาจจะมีลักษณะเป็นห้องปิดที่มีช่องหน้าต่างเปิดต้อนรับลูกค้าได้อย่างน้อย 1 ด้าน หรือเป็นลักษณะ

เคาน์เตอร์ที่มีหลังคา หรืออย่างน้อยต้องมีป้ายแสดงชื่อร้านค้า หรือ ประเภทสินค้าอื่นๆ อยู่ควบคู่กัน ไป มีมูลค่าผลผลิต 60,484,539 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 100.097 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 10.42 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 33,742,277 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 292.47 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 21.57

- **สาขาการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัด (รหัส 058)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถยนต์โดยสารประจำทางระหว่างจังหวัด รถตู้ประจำทาง ตามเส้นทางที่กำหนดและตามตารางเวลาการเดินทาง การรับ-ส่งผู้โดยสารตามจุดจอดรถที่กำหนดไว้ ซึ่งนักท่องเที่ยวใช้โดยสารเพื่อเดินทางท่องเที่ยวจากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง มีมูลค่าผลผลิต 95,441,184 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 17.82 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 2.37 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 23,274,265 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 32.19 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 4.07

- **สาขาการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารประจำทางระหว่างในเขตเมืองและชนบท (รหัส 059)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถยนต์โดยสารประจำทางภายในจังหวัด ซึ่งนักท่องเที่ยวใช้โดยสารเพื่อเดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดทั้งในเมืองและชนบท มีมูลค่าผลผลิต 83,645,627 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 7.96 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 1.10 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 24,212,569 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 57.20 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 6.68

- **สาขาการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารไม่ประจำทาง (รหัส 060)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถยนต์โดยสารไม่ประจำทาง ไม่เดินทางตามเส้นทางหรือตามตารางเวลาเดินทางที่กำหนดไว้ เช่น รถทัศนศึกษา รถทัวร์นำเที่ยว รถรับส่งพนักงาน ซึ่งนักท่องเที่ยวใช้โดยสารเพื่อเดินทางท่องเที่ยวตามที่ต้องการ มีมูลค่าผลผลิต 65,868,863 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 44.63 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 5.41 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 19,845,234 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 89.14 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 9.53

- **สาขาการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถยนต์ (รหัส 061)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถยนต์รับจ้างขนาดเล็ก รวมถึงยานพาหนะขนาดเล็กที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ ได้แก่ รถแท็กซี่ รถสามล้อเครื่อง รถจักรยานยนต์รับจ้าง ไม่เดินทางตามเส้นทางหรือตามตารางเวลาเดินทางที่กำหนดไว้ ซึ่งนักท่องเที่ยวใช้โดยสารเพื่อเดินทางท่องเที่ยวตามที่ต้องการ มีมูลค่าผลผลิต 145,711,326 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 57.44 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 6.70 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 52,000,201 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 116.39 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 11.66

- **สาขาการขนส่งผู้โดยสารทางรถไฟ (รหัส 062)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถไฟเป็นการเคลื่อนย้ายบุคคลด้วยตู้รถไฟต่อกันเป็นขบวนวิ่งไปบนรางเฉพาะตามเส้นทาง โดยมีขบวนรถด่วน รถเร็ว รถธรรมดา รถดีเซลราง มีมูลค่าผลผลิต 70,077,080 พันบาท

โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 381.66 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 25.18 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 26,585,181 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 432.83 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 27.00

- **สาขาการขนส่งผู้โดยสารทางทะเลและชายฝั่ง (รหัส 063)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการขนส่งผู้โดยสาร ทางทะเลระหว่างประเทศและตามแนวชายฝั่งทะเลของประเทศไทย และขนส่งผู้โดยสารทางแม่น้ำ ลำคลอง และทางน้ำอื่นๆ ภายในประเทศ รวมถึงการดำเนินการเรือข้ามฟากแม่น้ำต่าง ๆ เรือลากจูงหรือเรือพ่วง เรือทัศนอาจร เรือสำราญ เรือนำชมสถานที่ต่าง ๆ หรือเรือโดยสารรับจ้าง มีมูลค่าผลผลิต 231,772,429 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 41.04 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 5.04 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 128,053,258 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 56.89 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 6.65

- **สาขาการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ (รหัส 064)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศตามเส้นทางประจำและตามตารางเวลาที่กำหนดไว้ ได้แก่ การบินไทย ไทยแอร์เอเชีย เป็นต้น มีมูลค่าผลผลิต 387,293,105 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 45.03 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 5.45 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 111,189,398 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 50.77 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 6.04

- **สาขาการเช่ารถยนต์และจักรยานยนต์ที่ไม่มีคนควบคุม (รหัส 065)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้เช่ารถยนต์และจักรยานยนต์ ซึ่งมีรถยนต์หลากหลายประเภทไว้ให้บริการ ทั้งรถเก๋ง รถกระบะ รถเอนกประสงค์ รถขับเคลื่อน 4 ล้อและรถตู้ รวมถึงรถมอเตอร์ไซด์ เพื่อรองรับทุกวัตถุประสงค์การเช่า ไม่ว่าจะใช้เพื่อเดินทางท่องเที่ยว หรือเพื่อธุรกิจ ในนามบุคคลหรือองค์กร มีการให้เช่าบริการเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายปี โดยไม่มีพนักงานขับรถหรือพนักงานควบคุม มีมูลค่าผลผลิต 39,241,565 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 107.06 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 11.00 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 34,793,451 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 107.74 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 11.01

- **สาขาตัวแทนบริษัทนำเที่ยว (รหัส 066)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาข้อมูลการเดินทาง และเป็นตัวแทนจัดการเดินทางท่องเที่ยว การแนะนำ การวางแผน การจัดหาที่พัก และการขนส่งผู้เดินทางและนักท่องเที่ยว การจัดหาบัตรโดยสาร รวมถึงการบริการนักท่องเที่ยว การให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว มีมูลค่าผลผลิต 80,486,432 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 108.95 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 11.10 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 39,797,945 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 106.1 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 10.89

- **สาขาการแสดงการเล่นพื้นบ้านและการแสดงศิลปวัฒนธรรม (รหัส 073)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการแสดงใด ๆ อันเป็นประเพณีนิยมในท้องถิ่น เพื่อความสนุกสนานรื่นเริงตามฤดูกาล การแสดงต้องเป็นไปอย่างมีวัฒนธรรม มีความเรียบร้อย ใช้ถ้อยคำสุภาพ แต่งกายสุภาพถูกต้องตามความนิยมและวัฒนธรรม เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สถานที่ก็ต้องจัดให้เหมาะสมกับโอกาสที่จะแสดง สามารถสะท้อนให้เห็นถึงชีวิต และสังคมของท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ซึ่งการเล่นพื้นบ้านจะมีดนตรีหรือการขับร้อง หรือการฟ้อนรำประกอบก็ได้ มีมูลค่าผลผลิต 4,823,840 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 438.55 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 27.19 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 2,321,885 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 371.33 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 24.79

- **สาขาพิพิธภัณฑ์สถาน และสถานที่ทางประวัติศาสตร์ (รหัส 074)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่รวบรวม สงวนรักษา ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และจัดแสดงวัตถุที่เป็นหลักฐานเกี่ยวข้องกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางวัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและความเพลิดเพลิน ให้รวมถึงหอศิลป์ อนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์ สถานแสดงสัตว์น้ำ และสถานอื่น ๆ ที่จัดแสดงสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต มีมูลค่าผลผลิต 11,196,497 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 3,397.48 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 66.16 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 8,596,578 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 3,582.48 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 67.39

- **สาขาอุทยานแห่งชาติ และสวนพฤกษศาสตร์ (รหัส 075)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่ที่สงวนไว้เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าไม้และสัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ธรรมชาติที่สวยงาม สงวนไว้เพื่อให้คงสภาพธรรมชาติดั้งเดิม เพื่อรักษาสมบัติทางธรรมชาติให้อนุชนรุ่นหลัง ๆ ได้ชมและศึกษาค้นคว้า รวมทั้งเป็นแหล่งรวบรวมพรรณพืชที่มีชีวิต ซึ่งเป็นพืชประจำถิ่นหรือนำมาปลูกจากต่างถิ่น เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพืช โดยมีการปลูกอย่างมีระบบเป็นหมวดหมู่ พืชที่รวบรวมมีทั้งพืชถิ่นเดียว พืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ เพื่อการจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติด้านพืชอย่าง มีมูลค่าผลผลิต 9,933,664 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 1,326.79 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 46.19 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 7,403,683 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 1,891.04 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 53.31

- **สาขากิจกรรมออกกำลังกายเพื่อการผ่อนคลายทั้งร่างกายและจิตใจ (รหัส 076)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่ที่ออกกำลังกาย ได้แก่ ฟิตเนส สปรตคลับ โดยช่วยให้รู้สึกคลายความกังวลต่าง ๆ ลดความตึงเครียดของระบบประสาท รวมถึงกล้ามเนื้อ ซึ่งอาจเกิดจากความเครียด ความกังวล ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย นอนหลับได้สนิทและนานขึ้น ทำให้ร่างกายตื่นตัวอยู่เสมอ มีจิตใจที่ปลอดโปร่ง มีมูลค่าผลผลิต 30,314,363 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 3,452.78 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 66.54 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 22,843,004 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 3,400.98 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 66.19

- **สาขาสปาและการนวด (รหัส 077)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่ประกอบกิจการเพื่อให้การดูแลและเสริมสร้างสุขภาพ โดยมีบริการหลัก คือ การนวดและการใช้น้ำเพื่อสุขภาพ และอาจมีบริการเสริมประเภทต่างๆ อาทิ การทำสมาธิและโยคะ การอบ การออกกำลังกายและการใช้สมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ตลอดจนการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ รวมถึงการนวดเพื่อการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ความเมื่อยล้า มีมูลค่าผลผลิต 70,151,386 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 3,806.25 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 68.83 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 32,639,863 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 4,080.66 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 70.45

- **สาขากิจกรรมสนามกอล์ฟ (รหัส 078)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการนักกอล์ฟที่เข้ามาเล่นกอล์ฟ การเล่นเพื่อการออกกำลังกาย เพื่อช่วยให้มีโอกาสได้พบสร้างความสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายกับคนสาขาอาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ในเรื่องการประสานงานความร่วมมือซึ่งกันและกันทั้งในวงการธุรกิจและ วงราชการ โดยสนามกอล์ฟถือว่าเป็นสนามกีฬาที่กว้างขวาง ใช้พื้นที่ในการก่อสร้างมากที่สุด และเป็นสนามกีฬาที่สวยงามที่สุดอีกด้วย เพราะในแต่ละสนามจะประกอบไปด้วยธรรมชาติที่สวยงาม พื้นสนามหญ้าที่กว้าง ต้นไม้ใหญ่น้อย แปลงของไม้ดอกไม้ประดับมากมาย รวมทั้งสระน้ำ แอ่งเก็บน้ำขนาดใหญ่ ให้ความเพลิดเพลินกับนักกอล์ฟที่เข้ามาเล่นกอล์ฟได้เป็นอย่างดี มีมูลค่าผลผลิต 26,394,758 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 365.31 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 24.56 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 16,444,398 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 409.89 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 26.20

- **สาขากิจกรรมผจญภัย (รหัส 079)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้ทำอะไรแปลกใหม่ ตื่นเต้น ทำทาย การได้เรียนทักษะและเทคนิคต่างๆ จากผู้เชี่ยวชาญในกิจกรรมนั้น ๆ เช่น การล่องแก่ง การปีนเขา เป็นต้น มีมูลค่าผลผลิต 12,589,247 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 940.14 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 39.73 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 6,983,358 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 994.33 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 40.75

- **สาขากิจกรรมสวนสนุก (รหัส 080)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับให้บริการเครื่องเล่นต่างๆ เช่น รถไฟเหาะตีลังกา เรือไวกิ้ง รวมถึงมีการแสดง เช่น โชว์พาเหรด การ์ตูนโชว์ บางที่จัดให้มีสวนน้ำ จุดมุ่งหมาย คือให้ ผู้มาใช้บริการได้พักผ่อนหย่อนใจ โดยลูกค้าส่วนใหญ่เป็นเด็ก ๆ วัยรุ่น และครอบครัว มีมูลค่าผลผลิต 5,130,419 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 182.59 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 16.00 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 3,686,832 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 198.67 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 16.92

- **สาขากิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ (รหัส 081)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับให้บริการกิจกรรมที่สมัครใจทำในยามว่าง เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ และช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะการเคลื่อนไหว กิจกรรมนันทนาการมักเกิดขึ้นในช่วงสุดสัปดาห์ และวันหยุด ประกอบด้วย การตกปลา โบว์ลิ่ง ไอซ์

สเก็ต สนุกเกอร์ เป็นต้น มีมูลค่าผลผลิต 44,494,881 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 2,160.61 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 56.12 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 33,893,174 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 2,425.37 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 58.61

- **สาขากิจกรรมด้านกีฬา (รหัส 082)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่ให้บริการการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนที่รักสุขภาพ โดยเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะ มีการแข่งขัน มีกฎกติกา มีรูปแบบวิธีการ และความเฉพาะเจาะจง ซึ่งกิจกรรมด้านกีฬา ได้แก่ สนามเทนนิส สนามแบดมินตัน สระว่ายน้ำ เป็นต้น มีมูลค่าผลผลิต 27,711,316 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 532.60 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 30.15 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 19,201,054 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 533.44 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 30.18

- **สาขากิจกรรมการจัดประชุมและแสดงสินค้า (รหัส 083)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่ให้บริการเพื่อเข้าจัดประชุม หรือจัดแสดงสินค้า ด้วยการนำเสนอสินค้าหรือความคิดให้แก่ผู้คนที่พบเห็น เพื่อให้ผู้ที่คาดว่าจะเป็นผู้ซื้อมีโอกาสพบเห็นและตัดสินใจซื้อสินค้านั้น เช่น ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ศูนย์แสดงสินค้าเมืองทองธานี เป็นต้น มีมูลค่าผลผลิต 26,646,782 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 389.24 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 25.46 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 16,402,025 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 376.79 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 25.00

- **สาขากิจกรรมการเช่าอุปกรณ์ด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ (รหัส 084)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับให้บริการให้เช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ได้แก่ การให้เช่าห่วงยาง เรือคายัค แพยาง เจ็ทสกี เป็นต้น มีมูลค่าผลผลิต 6,580,630 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 219.82 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 18.07 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 4,908,442 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 226.31 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 18.41

- **สาขากิจกรรมการให้บริการด้านสุขภาพ (รหัส 085)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับให้บริการเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพ โดยบุคลากรทางด้านสุขภาพ แต่ไม่รวมถึงการรักษาพยาบาล มีมูลค่าผลผลิต 2,674,338 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 26.84 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 3.45 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 2,157,233 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 32.40 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 4.09

- **สาขากิจกรรมการให้บริการฝึกอบรมและเรียนรู้วัฒนธรรม (รหัส 086)** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับให้บริการฝึกอบรม ผสมผสานการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อสืบสานดำรงไว้ซึ่งศิลปะและวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของท้องถิ่นและของชาติ เช่น การฝึกอบรมทำอาหาร การฝึกอบรมด้านภาษา และการฝึกอบรมการพ่อน้ำ เป็นต้น มีมูลค่าผลผลิต

787,815 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 30.18 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 3.84 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 499,362 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 86.47 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 9.31

- สาขาบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (รหัส 087) เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับให้บริการส่วนบุคคล ได้แก่ บริการซักรีด ซักแห้ง เสริมสวย อาบ อบ นวด มีมูลค่าผลผลิต 132,445,065 พันบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 299.14 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 21.86 และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 77,278,602 พันบาท มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 340.93 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 23.61

ตารางที่ 9-1 โครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต

หน่วย : พันบาท

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	มูลค่าผลผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)	อัตราการเจริญเติบโต พ.ศ. 2553-2560 (%)		อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี (%)	
				มูลค่าผลผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)	มูลค่าผลผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)
001	การทำนา	375,126,324	275,346,053	2.5	5.7	0.35	0.80
002	การปลูกข้าวโพด	27,798,488	18,459,192	-27.7	-27.0	-4.53	-4.39
003	การทำมันสำปะหลัง	45,192,245	26,635,108	8.4	8.0	1.16	1.11
004	การปลูกพืชตระกูลถั่ว	4,836,101	2,325,880	-31.0	-38.9	-5.16	-6.79
005	การทำสวนผักและผลไม้	546,326,631	368,640,075	36.5	41.0	4.55	5.03
006	การทำไร่อ้อย	86,916,868	45,538,943	56.9	52.8	6.64	6.24
007	การทำสวนยางพารา	250,112,486	202,266,143	-26.5	-26.3	-4.30	-4.27
008	การปลูกพืชไร่อื่น ๆ	161,126,209	99,787,386	20.6	23.3	2.71	3.04
009	การทำปศุสัตว์	348,052,841	161,664,654	30.8	46.2	3.91	5.58
010	การทำป่าไม้	33,259,640	25,218,060	30.6	29.1	3.89	3.71
011	การทำประมง	151,105,115	69,334,618	6.7	12.2	0.93	1.66
012	การทำเหมืองแร่ถ่านหินและขุดเจาะน้ำมันดิบ	398,223,448	248,142,369	-1.5	-1.3	-0.21	-0.19
013	การทำเหมืองแร่โลหะ	450,629	240,596	-88.0	-88.2	-26.13	-26.29
014	การทำเหมืองแร่โลหะ	124,064,925	71,297,716	81.7	79.8	8.91	8.75
015	การขุดแร่	427,127,841	94,798,021	56.0	103.9	6.56	10.72
016	การถนอมอาหาร	653,929,517	153,105,717	24.0	30.3	3.12	3.85
017	โรงสีข้าว	684,568,994	147,217,924	14.9	31.6	2.00	4.00
018	การผลิตน้ำตาล	210,115,676	85,825,021	46.7	45.8	5.63	5.53
019	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ	368,440,440	118,525,071	35.4	36.9	4.42	4.59

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์
 โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)
 สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	มูลค่าผลผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)	อัตราการเจริญเติบโต พ.ศ. 2553-2560 (%)		อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี (%)	
				มูลค่าผลผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)	มูลค่าผลผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)
020	การผลิตอาหารสัตว์	77,185,651	9,838,940	19.1	11.9	2.53	1.61
021	การผลิตเครื่องดื่ม	539,587,640	245,848,090	45.7	49.2	5.52	5.88
022	การผลิตยาสูบ	68,418,928	53,110,210	-22.0	-22.2	-3.50	-3.53
023	การปั่น การทอ การย้อมผ้า	249,121,450	74,593,439	-17.9	-13.0	-2.77	-1.98
024	การผลิตเครื่องแต่งกายและเครื่องนุ่งห่ม	373,580,565	111,182,074	-21.0	-7.9	-3.31	-1.17
025	การผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	177,185,349	48,497,544	6.2	11.8	0.86	1.61
026	การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	96,646,735	29,373,021	8.2	11.3	1.14	1.54
027	การผลิตเคมีภัณฑ์เบื้องต้น	713,321,693	220,811,988	29.7	38.8	3.78	4.79
028	การผลิตปุ๋ยและยาฆ่าแมลง	51,172,932	11,429,892	22.0	30.0	2.88	3.82
029	การผลิตผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์อื่น ๆ	350,850,609	94,241,389	25.7	33.0	3.32	4.16
030	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	1,236,115,509	335,896,423	-1.9	69.0	-0.28	7.78
031	การผลิตผลิตภัณฑ์จากยาง	469,714,456	99,591,466	29.2	67.9	3.72	7.68
032	การผลิตผลิตภัณฑ์จากพลาสติก	494,201,258	86,739,573	48.0	56.7	5.76	6.63
033	การผลิตซีเมนต์และคอนกรีต	196,047,144	69,904,132	5.1	11.5	0.71	1.57
034	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ	283,204,390	80,754,733	32.9	38.3	4.15	4.74
035	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า	278,798,314	57,010,085	21.5	37.3	2.82	4.64
036	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่เหล็ก	105,334,832	25,743,123	13.9	15.2	1.88	2.05
037	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้จากเหล็ก	465,383,568	125,946,886	41.0	46.2	5.03	5.58
038	การผลิตเครื่องจักรอุตสาหกรรม	531,223,422	146,422,044	31.9	43.8	4.03	5.32
039	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้สำนักงาน	3,789,515,149	681,357,267	-1.9	3.9	-0.28	0.55
040	การผลิตรถยนต์และจักรยานยนต์	1,691,874,048	387,085,965	22.7	40.6	2.96	4.99
041	การผลิตยานยนต์อื่น ๆ	190,185,873	56,334,679	46.2	50.5	5.57	6.01
042	การผลิตเครื่องหนัง	92,812,158	29,362,264	-25.0	-25.8	-4.02	-4.17
043	การผลิตไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	203,201,944	60,499,081	-9.9	-11.2	-1.48	-1.68
044	การผลิตอุตสาหกรรมอื่น ๆ	1,112,635,978	267,965,903	14.8	22.6	1.99	2.95
045	การไฟฟ้า และก๊าซธรรมชาติ	1,620,406,256	609,887,514	51.0	62.9	6.06	7.22
046	การประปา	95,317,525	55,762,080	62.9	50.2	7.22	5.98
047	การก่อสร้างที่อยู่อาศัย	684,894,915	161,786,501	28.8	117.1	3.68	11.71
048	การก่อสร้างอื่น ๆ	595,699,022	199,016,594	57.0	109.3	6.65	11.13
049	การขายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว	279,239,000	207,265,634	71.7	70.0	8.03	7.88
050	การค้าปลีก ค้าส่ง อื่น ๆ	2,964,810,000	2,194,531,502	26.5	23.3	3.42	3.04

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์
 โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)
 สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	มูลค่าผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)	อัตราการเจริญเติบโต พ.ศ. 2553-2560 (%)		อัตราการเจริญเติบโต เฉลี่ยต่อปี (%)	
				มูลค่า ผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)	มูลค่า ผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)
051	โรงแรมรีสอร์ท	837,057,682	312,242,318	205.6	199.8	17.30	16.98
052	เกสต์เฮาส์	12,943,644	5,805,657	170.2	348.7	15.26	23.92
053	ที่พักสัมผัสนันทนาการชนบท	5,511,168	3,420,893	472.6	806.6	28.31	37.02
054	ภัตตาคารและร้านอาหาร	570,943,925	129,714,154	83.2	47.8	9.03	5.74
055	การบริการอาหารบนแผงลอยในตลาด และแบบเคลื่อนที่	188,359,681	65,071,345	82.5	164.0	8.97	14.88
056	การบริการเครื่องดื่มเป็นหลักในร้าน	209,247,854	94,783,487	96.1	178.0	10.10	15.73
057	การบริการเครื่องดื่มในรูปแบบอื่น ๆ	60,484,539	33,742,277	100.1	292.5	10.42	21.57
058	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสาร ประจำทางระหว่างจังหวัด	95,441,184	23,274,265	17.8	32.2	2.37	4.07
059	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารประจำ ทางระหว่างในเขตเมืองและชนบท	83,645,627	24,212,569	8.0	57.2	1.10	6.68
060	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารไม่ ประจำทาง	65,686,863	19,845,234	44.6	89.1	5.41	9.53
061	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถยนต์	145,711,326	52,000,201	57.4	116.4	6.70	11.66
062	การขนส่งผู้โดยสารทางรถไฟ	70,077,080	26,585,181	381.7	432.8	25.18	27.00
063	การขนส่งผู้โดยสารทางน้ำและชายฝั่ง	231,772,429	128,053,258	41.0	56.9	5.04	6.65
064	การขนส่งทางอากาศ	387,293,105	111,189,398	45.0	50.8	5.45	6.04
065	การให้เช่ารถยนต์และจักรยานยนต์โดย ไม่มีคนควบคุม	39,241,565	34,793,451	107.6	107.7	11.00	11.01
066	ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว	80,486,432	39,797,945	108.9	106.1	11.10	10.89
067	การขนส่งอื่น ๆ	434,172,831	163,170,208	4.5	23.8	0.64	3.10
068	การสื่อสารและโทรคมนาคม	413,492,625	223,037,722	29.4	20.6	3.75	2.71
069	การธนาคารและการประกัน	1,514,062,225	1,015,566,705	90.2	91.1	9.62	9.69
070	อสังหาริมทรัพย์	579,153,631	458,667,826	40.7	38.1	5.00	4.72
071	การบริการด้านธุรกิจ	679,363,646	284,625,832	39.2	38.3	4.83	4.74
072	การบริการภาครัฐ	2,856,562,203	2,391,160,971	63.9	64.8	7.31	7.39
073	กิจกรรมการแสดงการเล่นพื้นบ้าน และการแสดงศิลปวัฒนธรรม	4,823,840	2,321,885	438.5	371.3	27.19	24.79
074	พิพิธภัณฑ์สถาน และสถานที่ทาง ประวัติศาสตร์	11,196,497	8,596,578	3,397.5	3,582.5	66.16	67.39
075	อุทยานแห่งชาติ และสวนพฤกษศาสตร์	9,933,664	7,403,683	1,326.8	1,891.0	46.19	53.31
076	กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อการผ่อนคลาย ทั้งร่างกายและจิตใจ	30,314,363	22,843,004	3,452.8	3,401.0	66.54	66.19
077	สปาและการนวด	70,151,386	32,639,863	3,809.2	4,080.7	68.83	70.45

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์
 โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)
 สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	มูลค่าผลผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)	อัตราการเจริญเติบโต พ.ศ. 2553-2560 (%)		อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี (%)	
				มูลค่าผลผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)	มูลค่าผลผลิต (GO)	มูลค่าเพิ่ม (VA)
078	สนามกอล์ฟ	26,394,758	16,444,398	365.3	409.9	24.56	26.20
079	กิจกรรมผจญภัย	12,589,247	6,983,358	940.1	994.3	39.73	40.75
080	สวนสนุก	5,130,419	3,686,832	182.6	198.7	16.00	16.92
081	กิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ	44,494,881	33,893,174	2,160.6	2,425.4	56.12	58.61
082	กิจกรรมด้านกีฬา	27,711,316	19,201,054	532.6	533.4	30.15	30.18
083	การจัดประชุมและแสดงสินค้า	26,646,782	16,402,025	389.2	376.8	25.46	25.00
084	การเช่าอุปกรณ์ด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ	6,580,630	4,908,442	219.8	226.3	18.07	18.41
085	การให้บริการด้านสุขภาพ	2,674,338	2,157,233	26.8	32.4	3.45	4.09
086	การให้บริการฝึกอบรมและเรียนรู้วัฒนธรรม	787,815	499,362	30.2	86.5	3.84	9.31
087	การให้บริการส่วนบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	132,445,065	77,278,602	299.1	340.9	21.86	23.61
088	บริการอื่น ๆ	724,897,004	361,983,287	42.9	53.8	5.24	6.34
089	การผลิตอื่น ๆ ที่ไม่สามารถระบุได้	252,711,034	70,994,124	14.7	64.0	1.98	7.32
190	รวม	35,924,655,036	15,381,156,387	29.3	42.9	3.74	5.23

ที่มา : จากการประมวลผลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต

2. ด้านอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ภาพรวมของด้านอุปสงค์ขั้นสุดท้าย จากตารางปัจจัยการผลิต และผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89 x89 สาขาการผลิต พบว่า การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน มีมูลค่า 7,687,038,714.05 พันบาท การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาลมีมูลค่า 2,529,944,000.00 พันบาท และการสะสมทุนมีมูลค่า 3,580,884,000 พันบาท และเมื่อพิจารณาอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในแต่ละองค์ประกอบ มีดังนี้ (ตารางที่ 9-2)

- **การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน** มีการใช้จ่ายในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ดังนี้ สาขาที่มีการใช้จ่ายมากที่สุด ได้แก่ สาขาโรงแรมและรีสอร์ท (รหัส 051) มีมูลค่า 305,453,828.64 พันบาท รองลงมา คือ สาขาภัตตาคารและร้านอาหาร (รหัส 054) มีมูลค่า 176,140,285.43 พันบาท สาขาการบริการอาหารบนแผงลอยในตลาดและแบบเคลื่อนที่ (รหัส 055) มีมูลค่า 156,621,803.30 พันบาท สาขาการบริการเครื่องดื่มเป็นหลักในร้าน (รหัส 056) มีมูลค่า 120,995,531.91 พันบาท และสาขาการขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์ (รหัส 061) มีมูลค่า 109,526,063.52 พันบาท

- **การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาล** มีการใช้จ่ายในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ดังนี้ สาขาที่มีการใช้จ่ายมากที่สุด ได้แก่ สาขาการขนส่งทางอากาศ (รหัส 064) มีมูลค่า 10,996,166.37 พันบาท รองลงมา สาขาโรงแรมและรีสอร์ท (รหัส 051) มีมูลค่า 8,339,347.50 พันบาท สาขาภัตตาคารร้านอาหาร (รหัส 054) มีมูลค่า 5,707,680.45 พันบาท และการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัด (รหัส 058) มีมูลค่า 1,549,020.09 พันบาท

- **การสะสมทุน** ไม่มีการสะสมทุนในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เนื่องจากสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เป็นสาขาทางด้านการบริการที่ไม่มีการสะสมทุน ซึ่งต่างจากสาขาทางด้านการผลิต

ตารางที่ 9-2 อุปสงค์ขั้นสุดท้ายจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต

หน่วย : พันบาท

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	การบริโภคของครัวเรือน (PCE)	การบริโภคของรัฐบาล (GCE)	การสะสมทุน (GFCF)	สัดส่วน		
					PCE	GCE	GFCF
001	การทำนา	443,202	432,467	0	0.01	0.02	0.00
002	การปลูกข้าวโพด	417,240	684,867	0	0.01	0.03	0.00
003	การทำมันสำปะหลัง	165,670	498	0	0.00	0.00	0.00
004	การปลูกพืชตระกูลถั่ว	1,339,991	142,864	0	0.02	0.01	0.00
005	การทำสวนผักและผลไม้	361,914,229	833,589	0	4.71	0.03	0.00
006	การทำไร่อ้อย	7,088	0	0	0.00	0.00	0.00
007	การทำสวนยางพารา	0	20,678	0	0.00	0.00	0.00
008	การปลูกพืชไร่อื่น ๆ	4,088,535	2,881,474	0	0.05	0.11	0.00
009	การทำปศุสัตว์	39,254,288	704,605	4,262,025	0.51	0.03	0.12
010	การทำป่าไม้	2,370,062	0	0	0.03	0.00	0.00
011	การทำประมง	59,588,493	184,977	244	0.78	0.01	0.00
012	การทำเหมืองแร่ถ่านหินและขุดเจาะน้ำมันดิบ	0	0	0	0.00	0.00	0.00
013	การทำเหมืองแร่โลหะ	0	0	0	0.00	0.00	0.00
014	การทำเหมืองแร่โลหะ	0	0	0	0.00	0.00	0.00
015	การขุดสัตว์	285,999,126	95,095	0	3.72	0.00	0.00
016	การถนอมอาหาร	260,517,260	2,612,419	0	3.39	0.10	0.00
017	โรงสีข้าว	271,111,738	60,460	0	3.53	0.00	0.00
018	การผลิตน้ำตาล	20,581,275	6,241	0	0.27	0.00	0.00
019	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ	158,309,637	2,778,438	0	2.06	0.11	0.00
020	การผลิตอาหารสัตว์	5,212,373	475,879	0	0.07	0.02	0.00
021	การผลิตเครื่องดื่ม	427,748,184	4,022	0	5.56	0.00	0.00
022	การผลิตยาสูบ	102,552,903	0	0	1.33	0.00	0.00
023	การปั่น การทอ การย้อมผ้า	6,185,254	445,339	0	0.08	0.02	0.00
024	การผลิตเครื่องแต่งกายและเครื่องนุ่งห่ม	190,645,250	1,209,857	1,727,622	2.48	0.05	0.05
025	การผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	3,988,816	23,362,839	0	0.05	0.92	0.00
026	การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	38,575,785	5,052,152	0	0.50	0.20	0.00
027	การผลิตเคมีภัณฑ์เบื้องต้น	1,319,576	1,525,586	0	0.02	0.06	0.00
028	การผลิตปุ๋ยและยาฆ่าแมลง	2,201,929	136,895	0	0.03	0.01	0.00
029	การผลิตผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์อื่น ๆ	49,735,763	5,660,093	0	0.65	0.22	0.00
030	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	186,500,955	45,831,085	0	2.43	1.81	0.00

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์
 โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)
 สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	การบริโภคของ ครัวเรือน (PCE)	การบริโภคของ รัฐบาล (GCE)	การสะสมทุน (GFCF)	สัดส่วน		
					PCE	GCE	GFCF
031	การผลิตผลิตภัณฑ์จากยาง	19,967,343	28,183	1,532,120	0.26	0.00	0.04
032	การผลิตผลิตภัณฑ์จากพลาสติก	51,916,336	96,400	9,381,759	0.68	0.00	0.26
033	การผลิตซีเมนต์และคอนกรีต	1,301,557	1,115,010	0	0.02	0.04	0.00
034	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ	5,723,129	1,409,055	9,287,081	0.07	0.06	0.26
035	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า	0	340	0	0.00	0.00	0.00
036	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่เหล็ก	0	0	0	0.00	0.00	0.00
037	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้จากเหล็ก	20,114,572	1,771,668	99,945,642	0.26	0.07	2.79
038	การผลิตเครื่องจักรอุตสาหกรรม	3,914,738	1,164,434	491,220,822	0.05	0.05	13.72
039	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้สำนักงาน	247,034,634	37,122,663	896,432,839	3.21	1.47	25.03
040	การผลิตรถยนต์และจักรยานยนต์	171,268,116	7,001,433	410,051,707	2.23	0.28	11.45
041	การผลิตยานยนต์อื่น ๆ	151,836	569,434	292,144,425	0.00	0.02	8.16
042	การผลิตเครื่องหนัง	62,224,728	3,746	1,634	0.81	0.00	0.00
043	การผลิตไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	27,334,032	2,607,923	41,829,204	0.36	0.10	1.17
044	การผลิตอุตสาหกรรมอื่น ๆ	314,639,964	11,156,427	92,724,868	4.09	0.44	2.59
045	การไฟฟ้า และก๊าซธรรมชาติ	440,983,093	42,993,000	0	5.74	1.70	0.00
046	การประปา	34,648,049	4,394,120	0	0.45	0.17	0.00
047	การก่อสร้างที่อยู่อาศัย	5,038,328	2,751,677	641,931,097	0.07	0.11	17.93
048	การก่อสร้างอื่น ๆ	0	3,628,301	588,410,911	0.00	0.14	16.43
049	การขายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว	0	0	0	0.00	0.00	0.00
050	การค้าปลีก ค้าส่ง อื่น ๆ	0	0	0	0.00	0.00	0.00
051	โรงแรมรีสอร์ท	305,453,829	8,339,348	0	3.97	0.33	0.00
052	เกสต์เฮาส์	8,905,620	0	0	0.12	0.00	0.00
053	ที่พักสัมผัสนันทนาการ	5,021,010	0	0	0.07	0.00	0.00
054	ภัตตาคารและร้านอาหาร	176,140,285	5,707,680	0	2.29	0.23	0.00
055	การบริการอาหารบนแผงลอยในตลาด และแบบเคลื่อนที่	156,621,803	0	0	2.04	0.00	0.00
056	การบริการเครื่องดื่มเป็นหลักในร้าน	120,995,532	0	0	1.57	0.00	0.00
057	การบริการเครื่องดื่มในรูปแบบอื่น ๆ	45,499,039	0	0	0.59	0.00	0.00
058	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารประจำ ทางระหว่างจังหวัด	71,686,587	1,549,020	0	0.93	0.06	0.00
059	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารประจำ ทางระหว่างในเขตเมืองและชนบท	81,773,358	111,478	0	1.06	0.00	0.00
060	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารไม่ ประจำทาง	9,464,378	668,869	0	0.12	0.03	0.00
061	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถยนต์	109,526,064	891,825	0	1.42	0.04	0.00

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์
 โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)
 สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	การบริโภคของ ครัวเรือน (PCE)	การบริโภคของ รัฐบาล (GCE)	การสะสมทุน (GFCF)	สัดส่วน		
					PCE	GCE	GFCF
062	การขนส่งผู้โดยสารทางรถไฟ	46,922,445	993,042	0	0.61	0.04	0.00
063	การขนส่งผู้โดยสารทางน้ำและชายฝั่ง	57,955,780	433,463	0	0.75	0.02	0.00
064	การขนส่งทางอากาศ	60,948,056	10,996,166	0	0.79	0.43	0.00
065	การให้เช่ารถยนต์และจักรยานยนต์โดยไม่มีคนควบคุม	3,201,664	0	0	0.04	0.00	0.00
066	ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว	7,565,801	0	0	0.10	0.00	0.00
067	การขนส่งอื่น ๆ	41,368,083	103	0	0.54	0.00	0.00
068	การสื่อสารและโทรคมนาคม	104,809,015	11,056,618	0	1.36	0.44	0.00
069	การธนาคารและการประกัน	609,205,083	14,034,737	0	7.93	0.55	0.00
070	อสังหาริมทรัพย์	400,729,176	2,801,838	0	5.21	0.11	0.00
071	การบริการด้านธุรกิจ	64,706,033	41,973,279	0	0.84	1.66	0.00
072	การบริการภาครัฐ	593,419,660	2,213,910,454	0	7.72	87.51	0.00
073	กิจกรรมการแสดงการเล่นพื้นบ้านและการแสดงศิลปวัฒนธรรม	1,686,371	0	0	0.02	0.00	0.00
074	พิพิธภัณฑ์สถาน และสถานที่ทางประวัติศาสตร์	1,809,685	8,496	0	0.02	0.00	0.00
075	อุทยานแห่งชาติ และสวนพฤกษศาสตร์	1,452,184	0	0	0.02	0.00	0.00
076	กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อการผ่อนคลายทั้งร่างกายและจิตใจ	18,459,913	0	0	0.24	0.00	0.00
077	สปาและการนวด	19,799,281	0	0	0.26	0.00	0.00
078	สนามกอล์ฟ	3,522,376	0	0	0.05	0.00	0.00
079	กิจกรรมผจญภัย	4,606,149	0	0	0.06	0.00	0.00
080	สวนสนุก	3,424,610	0	0	0.04	0.00	0.00
081	กิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ	34,044,278	0	0	0.44	0.00	0.00
082	กิจกรรมด้านกีฬา	13,110,477	0	0	0.17	0.00	0.00
083	การจัดประชุมและแสดงสินค้า	6,178,583	3,046	0	0.08	0.00	0.00
084	การเช่าอุปกรณ์ด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ	3,631,903	0	0	0.05	0.00	0.00
085	การให้บริการด้านสุขภาพ	2,583,664	0	0	0.03	0.00	0.00
086	การให้บริการฝึกอบรมและเรียนรู้วัฒนธรรม	705,928	0	0	0.01	0.00	0.00
087	การให้บริการส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับท่องเที่ยว	86,855,995	0	0	1.13	0.00	0.00
088	บริการอื่น ๆ	506,756,043	3,182,836	0	6.59	0.13	0.00
089	การผลิตอื่น ๆ ที่ไม่สามารถระบุได้	9,457,893	325,469	0	0.12	0.01	0.00
190	รวม	7,687,038,714	2,529,944,000	3,580,884,000	100.0	100.0	100.0

ที่มา : จากการประมวลผลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต

3. การเปรียบเทียบมูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าผลผลิต (VA/GO) ของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของปี พ.ศ. 2553 และ พ.ศ. 2560 โดยมูลค่าเพิ่มรวม (รหัส 209) ต่อมูลค่าผลผลิตรวม (รหัส 210) ปี พ.ศ. 2560 มีสัดส่วนร้อยละ 42.82 สูงกว่า ปี พ.ศ. 2553 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 38.75 และเมื่อพิจารณาในสาขาที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้ง 32 สาขาการผลิต พบว่า ในปี พ.ศ. 2560 สาขาการผลิตต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจะมีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าผลผลิตสูงกว่าปี พ.ศ. 2553 เนื่องจากสาขาการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เป็นสาขาด้านการบริการ จึงมีการใช้แรงงานค่อนข้างมาก ทำให้สัดส่วนค่าจ้างแรงงานซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของปี พ.ศ. 2560 สูงกว่า ปี พ.ศ. 2553 โดยเฉพาะสาขาการผลิตที่มีการจ้างงานด้วยค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ เช่น สาขาเกสต์เฮาส์ สาขาที่พักสัมผัสนันทนาการ ชนบท สาขาการบริการอาหารบนแผงลอยในตลาดและแบบเคลื่อนที่ สาขาการบริการเครื่องดื่มเป็นหลักในร้าน สาขาการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารประจำทางระหว่างในเขตเมืองและชนบท สาขาการขนส่งผู้โดยสารด้วยรถยนต์ สาขากิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ ส่วนสาขาที่มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าผลผลิตเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ได้แก่ สาขาโรงแรม สาขาตัวแทนบริษัทนำเที่ยว สาขาการให้เช่ารถยนต์และจักรยานยนต์โดยไม่มีคนควบคุม สาขาการเช่าอุปกรณ์ด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ อย่างไรก็ตามสาขาการผลิตที่มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าผลผลิตน้อยกว่าปี พ.ศ. 2553 ได้แก่ สาขาภัตตาคารและร้านอาหาร กิจกรรมการแสดงการเล่นพื้นบ้านและการแสดงศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากสาขาภัตตาคารและร้านอาหาร มีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นสูงกว่าการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าและบริการ

สำหรับสาขาการผลิตนอกภาคการท่องเที่ยว จะมีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าผลผลิตมีทั้งกลุ่มที่เพิ่มขึ้นและกลุ่มที่ลดลงขึ้นอยู่กับราคาปัจจัยการผลิตชั้นกลางของสาขาการผลิตนั้น ๆ โดยสาขาการผลิตที่มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าผลผลิตเพิ่มขึ้น เช่น สาขาปศุสัตว์ สาขาโรงฆ่าสัตว์ สาขาการผลิตเครื่องแต่งกายและเครื่องนุ่งห่ม สาขาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เป็นต้น ส่วนสาขาการผลิตที่มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าผลผลิตลดลง เช่น สาขาการผลิตน้ำตาล สาขาการผลิตอาหารสัตว์ สาขาการผลิตไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ เป็นต้น

**ตารางที่ 9-3 เปรียบเทียบสัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าผลผลิตของตารางปัจจัยการผลิตและ
 ผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2553 และ ปี พ.ศ. 2560 ขนาด
 89x89 สาขาการผลิต**

หน่วย : พันบาท

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	2553		2560		สัดส่วน VA/GO	
		มูลค่าเพิ่ม	มูลค่าผลผลิต	มูลค่าเพิ่ม	มูลค่าผลผลิต	2553	2560
001	การทำนา	260,417,397	366,092,206	275,346,053	375,126,324	71.13	73.40
002	การปลูกข้าวโพด	25,283,493	38,454,957	18,459,192	27,798,488	65.75	66.40
003	การทำมันสำปะหลัง	24,659,412	41,700,293	26,635,108	45,192,245	59.13	58.94
004	การปลูกพืชตระกูลถั่ว	3,804,135	7,004,828	2,325,880	4,836,101	54.31	48.09
005	การทำสวนผักและผลไม้	261,499,750	400,126,670	368,640,075	546,326,631	65.35	67.48
006	การทำไร่อ้อย	29,803,227	55,403,018	45,538,943	86,916,868	53.79	52.39
007	การทำสวนยางพารา	274,580,080	340,310,467	202,266,143	250,112,486	80.69	80.87
008	การปลูกพืชไร่อื่น ๆ	80,914,133	133,600,243	99,787,386	161,126,209	60.56	61.93
009	การทำปศุสัตว์	110,553,863	266,071,045	161,664,654	348,052,841	41.55	46.45
010	การทำป่าไม้	19,536,940	25,463,490	25,218,060	33,259,640	76.73	75.82
011	การทำประมง	61,771,465	141,630,817	69,334,618	151,105,115	43.61	45.89
012	การทำเหมืองแร่ถ่านหินและขุดเจาะ น้ำมันดิบ	251,513,789	404,241,462	248,142,369	398,223,448	62.22	62.31
013	การทำเหมืองแร่โลหะ	2,034,386	3,753,440	240,596	450,629	54.20	53.39
014	การทำเหมืองแร่โลหะ	39,646,421	68,277,926	71,297,716	124,064,925	58.07	57.47
015	การฆ่าสัตว์	46,482,491	273,736,454	94,798,021	427,127,841	16.98	22.19
016	การถนอมอาหาร	117,539,667	527,233,558	153,105,717	653,929,517	22.29	23.41
017	โรงสีข้าว	111,883,005	595,794,521	147,217,924	684,568,994	18.78	21.51
018	การผลิตน้ำตาล	58,869,657	143,218,689	85,825,021	210,115,676	41.10	40.85
019	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ	86,584,026	272,152,421	118,525,071	368,440,440	31.81	32.17
020	การผลิตอาหารสัตว์	8,796,351	64,815,724	9,838,940	77,185,651	13.57	12.75
021	การผลิตเครื่องดื่ม	164,782,289	370,451,632	245,848,090	539,587,640	44.48	45.56
022	การผลิตยาสูบ	68,308,309	87,770,483	53,110,210	68,418,928	77.83	77.63
023	การปั่น การทอ การย้อมผ้า	85,788,295	303,342,925	74,593,439	249,121,450	28.28	29.94
024	การผลิตเครื่องแต่งกายและเครื่องนุ่งห่ม	120,706,449	472,751,095	111,182,074	373,580,565	25.53	29.76
025	การผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	43,363,584	166,878,024	48,497,544	177,185,349	25.99	27.37
026	การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	26,388,039	89,288,892	29,373,021	96,646,735	29.55	30.39
027	การผลิตเคมีภัณฑ์เบื้องต้น	159,129,858	550,125,786	220,811,988	713,321,693	28.93	30.96
028	การผลิตปุ๋ยและยาฆ่าแมลง	8,792,584	41,954,515	11,429,892	51,172,932	20.96	22.34
029	การผลิตผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์อื่น ๆ	70,831,581	279,060,708	94,241,389	350,850,609	25.38	26.86

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์
 โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	2553		2560		สัดส่วน VAVGO	
		มูลค่าเพิ่ม	มูลค่าผลผลิต	มูลค่าเพิ่ม	มูลค่าผลผลิต	2553	2560
030	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	198,809,722	1,260,636,945	335,896,423	1,236,115,509	15.77	27.17
031	การผลิตผลิตภัณฑ์จากยาง	59,328,962	363,678,245	99,591,466	469,714,456	16.31	21.20
032	การผลิตผลิตภัณฑ์จากพลาสติก	55,358,336	334,012,914	86,739,573	494,201,258	16.57	17.55
033	การผลิตซีเมนต์และคอนกรีต	62,677,257	186,526,335	69,904,132	196,047,144	33.60	35.66
034	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ	58,394,790	213,056,056	80,754,733	283,204,390	27.41	28.51
035	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า	41,513,402	229,431,219	57,010,085	278,798,314	18.09	20.45
036	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่เหล็ก	22,338,256	92,471,613	25,743,123	105,334,832	24.16	24.44
037	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้จากเหล็ก	86,150,734	330,057,067	125,946,886	465,383,568	26.10	27.06
038	การผลิตเครื่องจักรอุตสาหกรรม	101,843,899	402,854,785	146,422,044	531,223,422	25.28	27.56
039	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้สำนักงาน	655,779,614	3,863,518,829	681,357,267	3,789,515,149	16.97	17.98
040	การผลิตรถยนต์และจักรยานยนต์	275,219,407	1,379,300,367	387,085,965	1,691,874,048	19.95	22.88
041	การผลิตยานยนต์อื่น ๆ	37,436,053	130,094,660	56,334,679	190,185,873	28.78	29.62
042	การผลิตเครื่องหนัง	39,574,433	123,719,636	29,362,264	92,812,158	31.99	31.64
043	การผลิตไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	68,126,978	225,575,795	60,499,081	203,201,944	30.20	29.77
044	การผลิตอุตสาหกรรมอื่น ๆ	218,629,878	969,246,221	267,965,903	1,112,635,978	22.56	24.08
045	การไฟฟ้า และก๊าซธรรมชาติ	374,279,923	1,073,410,785	609,887,514	1,620,406,256	34.87	37.64
046	การประปา	37,122,824	58,503,873	55,762,080	95,317,525	63.45	58.50
047	การก่อสร้างที่อยู่อาศัย	74,535,500	531,675,360	161,786,501	684,894,915	14.02	23.62
048	การก่อสร้างอื่น ๆ	95,094,850	379,488,960	199,016,594	595,699,022	25.06	33.41
049	การขายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว	121,917,120	162,618,950	207,265,634	279,239,000	74.97	74.23
050	การค้าปลีกค้าส่งอื่น ๆ	1,779,490,815	2,343,172,023	2,194,531,502	2,964,810,000	75.94	74.02
051	โรงแรมรีสอร์ท	104,143,295	273,873,789	312,242,318	837,057,682	38.03	37.30
052	เกสต์เฮาส์	1,293,791	4,789,911	5,805,657	12,943,644	27.01	44.85
053	ที่พักสัมพัฒนธรรมชนบท	377,351	962,459	3,420,893	5,511,168	39.21	62.07
054	ภัตตาคารและร้านอาหาร	87,760,614	311,702,558	129,714,154	570,943,925	28.16	22.72
055	การบริการอาหารบนแผงลอยในตลาดและแบบเคลื่อนที่	24,644,059	103,220,351	65,071,345	188,359,681	23.88	34.55
056	การบริการเครื่องดื่มเป็นหลักในร้าน	34,089,067	106,696,321	94,783,487	209,247,854	31.95	45.30
057	การบริการเครื่องดื่มในรูปแบบอื่น ๆ	8,597,353	30,229,072	33,742,277	60,484,539	28.44	55.79
058	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัด	17,606,360	81,006,302	23,274,265	95,441,184	21.73	24.39
059	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารประจำทางระหว่างในเขตเมืองและชนบท	15,402,452	77,478,965	24,212,569	83,645,627	19.88	28.95
060	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถโดยสารไม่ประจำทาง	10,492,512	45,418,217	19,845,234	65,686,863	23.10	30.21

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์
 โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)
 สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	2553		2560		สัดส่วน VAVGO	
		มูลค่าเพิ่ม	มูลค่าผลผลิต	มูลค่าเพิ่ม	มูลค่าผลผลิต	2553	2560
061	การขนส่งผู้โดยสารด้วยรถยนต์	24,030,244	92,548,337	52,000,201	145,711,326	25.97	35.69
062	การขนส่งผู้โดยสารทางรถไฟ	4,989,462	14,549,115	26,585,181	70,077,080	34.29	37.94
063	การขนส่งผู้โดยสารทางน้ำและชายฝั่ง	81,620,363	164,326,242	128,053,258	231,772,429	49.67	55.25
064	การขนส่งทางอากาศ	73,748,931	267,049,236	111,189,398	387,293,105	27.62	28.71
065	การให้เช่ารถยนต์และจักรยานยนต์ โดยไม่มีคนควบคุม	16,748,318	18,902,555	34,793,451	39,241,565	88.60	88.66
066	ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว	19,307,414	38,520,366	39,797,945	80,486,432	50.12	49.45
067	การขนส่งอื่น ๆ	131,777,457	415,293,177	163,170,208	434,172,831	31.73	37.58
068	การสื่อสารและโทรคมนาคม	185,005,820	319,581,704	223,037,722	413,492,625	57.89	53.94
069	การธนาคารและการประกัน	531,560,703	796,210,758	1,015,566,705	1,514,062,225	66.76	67.08
070	อสังหาริมทรัพย์	332,119,643	411,600,089	458,667,826	579,153,631	80.69	79.20
071	การบริการด้านธุรกิจ	205,818,723	488,192,539	284,625,832	679,363,646	42.16	41.90
072	การบริการภาครัฐ	1,451,189,997	1,742,702,113	2,391,160,971	2,856,562,203	83.27	83.71
073	กิจกรรมการแสดงการเล่นพื้นบ้าน และการแสดงศิลปวัฒนธรรม	492,620	895,713	2,321,885	4,823,840	55.00	48.13
074	พิพิธภัณฑ์สถาน และสถานที่ทาง ประวัติศาสตร์	233,445	320,125	8,596,578	11,196,497	72.92	76.78
075	อุทยานแห่งชาติ และสวนพฤกษศาสตร์	371,850	696,225	7,403,683	9,933,664	53.41	74.53
076	กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อการผ่อนคลาย ทั้งร่างกายและจิตใจ	652,475	853,258	22,843,004	30,314,363	76.47	75.35
077	สปาและการนวด	780,735	1,794,499	32,639,863	70,151,386	43.51	46.53
078	สนามกอล์ฟ	3,225,092	5,672,529	16,444,398	26,394,758	56.85	62.30
079	กิจกรรมผจญภัย	638,138	1,210,341	6,983,358	12,589,247	52.72	55.47
080	สวนสนุก	1,234,396	1,815,512	3,686,832	5,130,419	67.99	71.86
081	กิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ	1,342,107	1,968,273	33,893,174	44,494,881	68.19	76.17
082	กิจกรรมด้านกีฬา	3,031,240	4,380,513	19,201,054	27,711,316	69.20	69.29
083	การจัดประชุมและแสดงสินค้า	3,440,082	5,446,535	16,402,025	26,646,782	63.16	61.55
084	การเช่าอุปกรณ์ด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ	1,504,225	2,057,580	4,908,442	6,580,630	73.11	74.59
085	การให้บริการด้านสุขภาพ	1,629,350	2,108,453	2,157,233	2,674,338	77.28	80.66
086	การให้บริการฝึกอบรมและเรียนรู้ วัฒนธรรม	267,796	605,171	499,362	787,815	44.25	63.39
087	การให้บริการส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับ ท่องเที่ยว	17,526,288	33,182,616	77,278,602	132,445,065	52.82	58.35
088	บริการอื่น ๆ	235,419,109	507,147,282	361,983,287	724,897,004	46.42	49.94
089	การผลิตอื่น ๆ ที่ไม่สามารถระบุได้	43,301,638	220,344,998	70,994,124	252,711,034	19.65	28.09
209	รวม	10,765,301,942	27,779,110,724	15,381,156,387	35,924,655,036	38.75	42.82

ที่มา : จากการประมวลผลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต

หน่วย : พันบาท

I/O	001	002	003	004	005	006	007	008	009	010	011	012	013	014
001	15,403,462	0	0	0	1,263,680	0	0	561,076	6,527,689	0	0	0	0	0
002	0	2,315,429	0	0	0	0	0	0	1,169,248	0	0	0	0	0
003	0	0	6,851,268	0	0	0	0	0	16,745	0	0	0	0	0
004	0	0	0	1,026,913	1,119,591	0	0	0	1,338,503	0	0	0	0	0
005	0	0	0	0	211,484	0	0	18,357	3,539,188	0	17,246	0	0	0
006	0	0	0	0	0	10,591,229	0	0	0	0	0	0	0	0
007	0	0	0	0	0	0	12,765,137	0	0	0	0	0	0	0
008	14,602,377	1,037,899	2,525,471	510,736	31,767,413	7,493,923	3,088,507	13,583,211	985,238	901,016	460,039	0	0	0
009	0	0	0	0	0	0	0	589,065	27,865,909	0	0	0	0	0
010	10,831	179	0	104	23,386	0	0	29,233	61,946	1,307,689	3,351	417	271	250,608
011	0	0	0	0	0	0	0	0	4,979,162	0	5,641,857	0	0	0
012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19,671,246	0	0
013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
014	0	0	0	0	9,353	0	0	43,872	507,162	0	100,620	181,979	0	0
015	0	0	0	0	0	0	0	0	275,868	0	40,376	0	0	0
016	0	0	0	0	0	0	0	0	3,159,353	0	15,143	0	0	0
017	0	0	0	0	82,632	0	0	5,395	30,430,986	0	938,710	0	0	0
018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41	0	0	0
019	0	0	0	0	0	0	4,638	0	0	0	5,427,137	0	0	0
020	0	0	0	0	0	0	0	0	69,523,808	0	20,885,421	0	0	0
021	0	0	0	0	0	0	0	118	8,431	0	13,421	0	0	0
022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
023	0	0	0	0	444	0	0	0	11,539	0	171	0	0	0
024	85,738	197,906	1,578	52,263	477,376	0	162,436	331,576	57,309	95,635	1,225,798	778	0	40,675
025	0	0	0	0	280,926	0	4,634	41,458	134,033	10,320	13,757	39,110	6	17,212
026	0	0	0	0	0	0	0	113,495	2,318	7,635	0	102,703	10,590	18,719
027	0	0	0	0	2,191,475	0	2,216,720	0	121,478	0	1,925,682	166,326	9,203	2,282,982
028	44,669,212	4,359,800	4,138,029	433,561	63,397,794	13,091,304	17,928,599	16,973,606	145,930	147,520	10,340	0	0	0
029	17,931	0	0	0	86,998	0	1,790	145,469	13,382,888	0	279,475	441,285	28,094	731,672
030	9,555,830	316,796	834,080	161,752	15,000,248	3,621,946	1,570,447	11,541,100	4,147,750	322,860	28,500,537	45,756,584	16,286	13,546,282
031	9,968	294	947	84	835,666	0	9,924	2,808	10,499	407	26,101	51,809	0	77,046
032	185,345	69,059	27,726	12,029	12,255,867	8,400	987,744	3,168,095	1,694,622	187,921	4,721,216	386,054	6,590	79,221

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	015	016	017	018	019	020	021	022	023	024	025	026	027	028
001	0	40,462	393,313,827	0	0	1,454	0	0	0	0	284,249	0	0	0
002	0	173,514	9,482,474	0	173	12,842,379	0	0	0	0	0	0	0	0
003	0	0	40,319,784	0	1,643,077	466,155	0	0	0	0	0	0	0	0
004	0	31,558,072	1,348,999	0	9,501,033	788,010	856,087	0	0	0	0	0	0	47,075
005	0	45,937,477	0	48,054	13,507,722	230,974	13,972,721	0	0	0	0	0	0	0
006	0	0	0	85,608,052	32,290	0	0	0	0	0	0	0	0	3,547
007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
008	0	48,352,679	22,296,386	302,395	7,114,098	162,747	25,593,294	3,528,676	17,208,952	52,082	364,509	0	0	63,906
009	309,634,665	12,665,693	0	0	3,109,760	0	0	0	1,467,498	153,549	0	0	0	163,360
010	72,091	183,719	82,200	31,974	206,356	27,275	1,406	3,960	83,708	189	5,112,216	0	2,076	122,404
011	0	74,642,184	0	0	3,823,501	3,159,979	0	0	0	0	0	0	0	485,234
012	0	0	0	8,270	672,420	0	51,710	3,882	34,043	0	373,285	0	1,430,841	0
013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29,775	0	440,569	0
014	0	620,657	0	0	575,264	18,896	3,052	0	57,340	2,785	100,904	0	2,482,778	2,128,541
015	0	46,747,955	0	0	1,437,424	417,034	0	0	0	0	0	0	0	0
016	0	116,152,467	43,192	1,092	30,294,484	26,457,814	496,172	0	0	0	0	0	0	0
017	0	2,166,359	31,447,753	1,921,386	53,307,745	6,102,042	7,694,744	0	381,649	30,661	1,062,501	4,390	1,587,814	209,444
018	0	17,513,184	7,037	13,603,803	20,310,082	120,388	54,991,097	1,256	0	0	695,104	0	250,632	556,574
019	326,724	12,822,177	112,580	10,237	34,887,922	83,492	15,922,698	0	0	0	8,051	0	0	113,661
020	0	0	0	0	0	5,386,831	0	0	0	0	0	0	0	0
021	0	3,861	673	0	392,347	0	48,743,162	0	0	0	0	0	0	0
022	0	126	0	0	0	0	0	7,933,366	0	0	0	0	0	0
023	0	7,276	7,967	6,969	491	0	0	0	46,559,492	156,280,724	45,272	223,686	5,161,485	2,589
024	87,322	17,693	1,150,884	355,765	22,669	8,057	202,294	402	292,338	34,331,924	49,632	81,864	2,796,993	126,411
025	212,312	4,149,848	253,017	94,749	2,833,741	71,376	2,386,683	1,929,885	598,810	2,343,630	75,626,365	36,322,191	3,104,956	184,387
026	254,503	44,626	18,201	11,386	56,241	1,164	15,907	1,508	36,787	39,641	11,041	20,882	139,986	8,116
027	297,850	4,379,111	465,344	1,762,701	2,834,923	366,497	16,444,388	74,621	54,713,877	2,589,380	12,565,396	368,435	248,570,548	17,612,091
028	0	0	0	0	36,080	0	1,827	0	0	0	0	0	0	7,449,769
029	978,660	609,479	9,150	13,024	418,904	3,620,093	6,811,959	80,375	6,800,803	4,483,308	7,993,572	14,483,481	908,478	999,128
030	2,522,353	6,744,513	2,632,324	1,869,871	4,880,844	610,764	5,722,443	67,463	4,173,521	4,018,053	1,692,641	739,589	122,179,317	808,212
031	132,314	2,110	6,144	0	2,739	0	1,809	15	86,131	1,457,056	8,929	89,407	120,203	0
032	3,629,407	7,936,053	3,866,687	3,170,632	12,924,603	1,170,268	7,178,405	31,056	1,426,558	6,966,585	2,122,669	3,986,978	6,617,561	1,009,978

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	029	030	031	032	033	034	035	036	037	038	039	040	041	042
001	0	0	0	0	0	87	0	0	0	0	0	0	0	0
002	430,094	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
003	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
004	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
005	3,230,379	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
006	153	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
007	673,804	0	226,594,444	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	428,504
008	7,117,431	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5,759
009	1,508,456	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2,060,249
010	722,068	45	250,845	0	20,712	179,242	8,324	52,710	26,863	0	0	0	176,874	29,031
011	3,699,972	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
012	1,241,532	823,810,093	0	0	6,855,278	2,779	90,778	3,299,681	9,143	41,365	0	0	0	0
013	385,968	0	0	0	55,252	1,024,433	32,367	22,499,644	2,743	0	0	1,477	0	0
014	1,903,457	904	341,714	0	43,362,944	36,360,337	1,318,327	2,270,033	105,705	1,469,509	174,922	1,402,765	399,131	21,379
015	8,503	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7,387,815
016	8,509,260	156,260	0	204,829	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
017	2,563,500	0	502,820	0	0	1,752,060	0	0	0	0	39,095	0	20,579	64,884
018	918,332	0	445,435	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
019	818,854	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
020	34,876	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
021	85,539	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
023	235,198	0	7,511,108	317,713	6,279	535,283	0	0	114,505	0	0	406,751	12,181	3,996,364
024	715,870	8,038	530,866	88,539	82,879	337,224	204,741	0	133,704	307,958	2,629,217	2,381,451	3,225,188	1,735,412
025	4,771,196	171,754	748,188	1,427,756	1,235,669	1,814,861	614,977	222,473	1,491,435	1,231,433	4,721,723	3,642,431	107,371	752,730
026	94,843	6,696	17,661	266,267	29,485	86,103	203,096	4,299	127,628	466,164	491,269	955,294	55,913	11,072
027	84,598,006	4,959,238	45,264,992	249,861,725	1,420,380	15,216,391	7,468,516	593,101	3,363,037	5,784,493	40,770,833	15,988,032	1,443,754	4,589,225
028	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
029	72,232,809	1,236,611	1,699,448	14,167,622	3,244,247	20,676,332	538,947	253,176	9,516,189	6,284,550	32,009,044	53,816,248	4,747,731	3,191,724
030	6,394,348	38,731,286	7,784,897	6,893,884	7,856,685	13,002,567	10,516,849	3,078,672	4,663,428	15,174,560	17,326,658	28,586,848	2,545,452	732,434
031	174,351	0	31,918,911	9,634,806	97	169,781	19,814	34,878	219,497	2,189,196	8,718,337	54,759,825	680,337	5,246,436
032	10,377,676	476,063	9,717,820	53,491,633	225,108	2,911,113	748,634	471,398	12,400,729	2,942,610	104,410,810	28,124,036	3,896,632	3,172,421

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	043	044	045	046	047	048	049	050	051	052	053	054	055	056
001	0	533,549	280,890	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
002	0	0	0	0	0	0	0	0	37,190	0	0	319,469	366,604	0
003	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	846,510	326,660	0
004	0	0	0	0	0	0	0	0	103,717	1,191	2,493	1,056,943	639,275	286,936
005	0	0	0	0	0	0	0	0	55,288,836	270,399	187,812	46,712,623	17,631,970	18,625,065
006	0	0	1,527,926	0	0	0	0	0	0	0	0	24,578	7,642	10,489
007	0	64,922	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
008	16,197	81,126	0	0	27,002	416,714	2,826	11,081	1,416,041	10,453	5,725	1,842,811	485,842	356,686
009	0	56,276	0	0	0	0	0	0	467,865	5,734	10,161	3,791,087	2,001,343	158,612
010	26,283,652	176,609	1,192,129	0	3,218,393	297,379	0	0	23,689	473	822	806,899	357,686	35,840
011	0	79,375	0	0	0	0	0	0	5,024,293	76,865	105,171	22,914,201	11,012,662	831,606
012	0	11,820	423,861,572	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
013	0	2,323,584	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
014	29,404	5,255,104	39,213	75,691	20,459,958	50,521,751	0	0	0	0	0	0	0	0
015	0	3,884,160	0	0	0	0	0	0	14,437,848	143,401	81,115	84,243,148	38,580,303	6,259,918
016	0	0	0	0	0	0	0	0	2,560,891	47,665	31,200	41,710,712	13,896,183	8,927,827
017	18,809	0	47,428,349	0	0	0	0	0	10,717,286	57,878	32,724	34,672,769	14,544,671	3,818,123
018	692,578	0	0	0	0	0	0	0	173,263	552	881	4,674,956	1,059,892	893,714
019	0	427	0	0	0	0	347,650	2,888,940	4,520,161	61,464	64,096	30,649,617	6,706,897	3,212,103
020	0	0	0	0	0	0	0	0	70,564	0	0	191,826	0	60,123
021	0	0	0	0	0	0	175,749	1,965,987	35,208,156	441,925	196,070	80,104,298	3,880,881	40,089,063
022	0	0	0	0	0	0	0	19,043	793,070	864	0	2,121,616	0	1,799,218
023	408,541	7,582,501	0	0	53,596	0	73,818	1,720,538	97,719	0	0	81,320	26,828	29,803
024	179,685	5,595,044	238,869	49,127	781,581	67,698	1,590,764	17,794,852	31,851,752	532,169	223,352	353,516	5,831	226,733
025	1,649,728	7,978,486	744,098	76,711	818,517	91,715	624,088	4,981,269	1,976,590	50,778	18,672	1,047,855	103,420	316,001
026	42,186	238,186	384,287	9,005	76,204	153,677	29,795	11,519,670	602,699	6,920	0	156,865	0	94,139
027	1,283,445	20,352,167	2,719,874	2,708,882	579,666	809,107	0	0	0	0	0	0	0	0
028	521,416	1,267,866	0	0	6,081	286,743	0	0	3,332	170	125	1,069	0	392
029	6,424,187	5,593,844	84,930	24,133	16,082,990	2,749,766	581,643	4,506,463	18,797,553	345,262	120,425	931,395	172,978	301,088
030	1,655,097	5,633,274	89,068,977	359,492	4,788,699	16,644,671	2,640,221	29,534,450	6,344,681	85,383	28,250	5,519,680	1,368,737	1,778,275
031	49,277	7,743,058	29,598	7,841	9,821,271	114,191	78,776	881,218	41,677	718	0	11,217	16,265	3,012
032	6,494,739	32,030,529	652,666	820,249	7,037,995	1,244,820	6,260,543	75,625,834	474,533	7,628	5,584	1,562,112	1,835,254	338,185

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	057	058	059	060	061	062	063	064	065	066	067	068	069	070
001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
002	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
003	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
004	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
005	8,844,815	0	0	0	0	0	0	3,081,604	0	0	0	0	0	0
006	2,454	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
008	204,050	0	0	0	0	0	0	7,187	0	857	0	1,454	924,871	716,237
009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
010	8,363	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,424	0
011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
014	0	0	0	0	0	205,028	0	0	0	0	0	0	0	0
015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
016	2,416,635	0	0	0	0	0	0	606,128	0	2,680	0	0	0	0
017	250,155	0	0	0	0	0	0	255,701	0	0	0	0	0	0
018	429,085	0	0	0	0	0	0	69,138	0	0	0	0	0	0
019	1,664,005	130,267	0	0	0	11,504	0	1,310,170	0	17,345	16,723	0	213,488	3,205
020	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
021	9,446,479	303,739	0	0	0	16,824	0	7,258,466	0	78,988	0	3,623	2,983,246	61,016
022	34,856	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	198,662	0
023	8,615	332	0	0	0	29	3,335	66,611	0	5,025	0	0	0	0
024	1,873	525,966	34,425	30,585	0	116,727	774,804	1,409,313	4,594	104,808	1,095,906	10,521	10,625,606	228,622
025	38,059	338,175	197,587	105,165	0	109,168	16,109	792,412	51,797	451,530	1,490,431	820,607	40,952,456	291,944
026	0	484,819	0	2,583	0	26,577	64,006	1,293,048	3,255	73,103	486,013	768,306	8,971,028	67,224
027	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,250
028	0	6,662	2,839	4,585	1,429	3,162	7,829	11,276	0	1,618	19,525	0	0	14,491
029	18,501	55,562	50,006	32,108	672	95,892	529,405	2,115,136	70,745	166,432	1,005,673	273,030	7,180,997	185,696
030	820,497	36,154,489	30,869,403	22,987,007	46,347,978	20,593,526	72,377,110	97,923,526	176,801	4,332,128	112,060,441	3,288,934	13,177,156	1,478,229
031	3,529	3,201,223	2,887,262	1,357,080	5,005,674	672,562	72,332	266,491	162,377	2,243	9,575,919	22,052	82,115	0
032	373,606	3,752	0	1,151	0	3,324	132,784	626,287	9,397	371,201	1,334,779	261,893	2,374,422	333,773

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	071	072	073	074	075	076	077	078	079	080	081	082	083	084
001	0	8,105	3,127	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
002	0	3,548	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
003	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
004	0	205,184	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
005	0	18,468,032	431,632	0	0	0	771,229	0	0	0	0	0	0	0
006	0	107,209	11,822	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
008	1,661,575	212,170	65,693	3,965	446,463	49,047	2,389,199	1,213,527	193,286	27,669	219,984	538,026	488,616	62,047
009	0	888,927	166,755	0	0	0	0	0	0	0	373,308	386,693	0	0
010	0	6,283	1,447	4,758	471	0	0	0	0	0	0	0	0	0
011	0	1,461,882	7,667	0	43,614	0	0	0	0	0	0	109,015	0	0
012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
014	0	25,875	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
015	0	2,768,826	170,304	0	24,640	0	0	0	0	0	73,480	97,494	0	0
016	0	5,079,786	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
017	0	16,114,036	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
018	0	829,839	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
019	31,738	3,819,825	5,241	0	0	0	37,703	0	0	0	9,482	0	0	0
020	0	237,368	379,233	0	13,809	0	0	0	0	0	68,077	0	0	0
021	839,987	69,821	17,426	0	0	300,583	516,632	134,966	204,230	13,497	255,997	30,375	0	0
022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
023	652,453	94,078	114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
024	2,098,110	3,326,778	62,898	340,164	18,450	292,573	7,272,858	419,095	654,547	17,570	110,822	362,352	215,696	94,243
025	12,080,362	31,439,715	95,808	28,545	52,946	448,863	564,530	217,883	1,197	85,716	817,232	274,896	720,771	76,160
026	29,121,629	18,092,124	48,345	46,676	8,939	11,475	132,768	9,110	4,089	1,368	151,580	60,489	907,770	954
027	346,158	10,717,364	138	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
028	2,067,344	524	25,535	20,616	216,736	320	451	1,065,459	123	21,463	381	1,275	550	280
029	5,876,533	112,068,300	79,618	260,532	82,132	254,383	16,171,258	104,213	60,589	1,633	115,308	95,752	88,787	15,429
030	18,286,449	30,425,914	79,871	91,877	68,777	125,305	347,966	717,352	1,014,737	76,874	229,900	57,273	167,971	295,132
031	1,976,573	1,013,986	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,049
032	3,032,199	3,298,175	7,686	91,258	775	1,299	2,579	1,928	1,839	534	11,375	257,051	1,946	3,605

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	085	086	087	088	089	190	301	302	303	304	305	306	309	310
001	0	0	0	3,672	404,935	418,630,264	443,202	432,467	0	-25,100,369	44,044	0	-24,180,655	394,449,609
002	0	0	0	0	0	27,140,121	417,240	684,867	0	-1,383,653	6,389,443	0	6,107,897	33,248,018
003	0	0	0	0	161,568	50,631,766	165,670	498	0	0	0	0	166,167	50,797,933
004	0	78	0	106	1,632,241	51,512,447	1,339,991	142,864	0	22,425	3,333,567	0	4,838,846	56,351,293
005	167,795	49,984	0	1,639,349	4,731,624	257,616,370	361,914,229	833,589	0	0	60,868,686	6,353,811	429,970,315	687,586,685
006	0	0	0	1,413	265,289	98,194,093	7,088	0	0	0	41,284	0	48,372	98,242,465
007	0	0	0	0	0	240,526,811	0	20,678	0	6,929,722	54,058,421	0	61,008,821	301,535,632
008	17,308	1,891	418,789	773,493	523,642	224,952,293	4,088,535	2,881,474	0	-1,143,915	13,098,116	1,002	18,925,213	243,877,506
009	0	11,353	0	242,654	697,117	368,476,089	39,254,288	704,605	4,262,025	-482,317	10,092,497	18,022	53,849,119	422,325,208
010	0	0	0	37,057	61,932	41,601,606	2,370,062	0	0	-4,832,105	10,094,924	380	7,633,261	49,234,867
011	0	27,570	0	86,003	220,634	138,432,447	59,588,493	184,977	244	0	5,705,478	27	65,479,219	203,911,666
012	0	0	0	0	302,833	1,281,772,570	0	0	0	1,601,889	1,959,241	0	3,561,129	1,285,333,700
013	0	0	0	0	74,356	26,870,168	0	0	0	-15,905,005	2,618,640	0	-13,286,364	13,583,803
014	0	0	0	2,235	444,867	173,023,456	0	0	0	-20,870,047	12,770,933	0	-8,099,114	164,924,342
015	44,274	27,743	0	1,542,229	4,069,073	212,762,932	285,999,126	95,095	0	0	977,343	26	287,071,590	499,834,522
016	0	282	92,422	2,913,305	6,903,844	270,679,627	260,517,260	2,612,419	0	6,653,128	355,870,655	11,335,612	636,989,073	907,668,700
017	0	220	0	2,397,482	5,685,206	278,310,558	271,111,738	60,460	0	5,642,517	285,771,111	46	562,585,871	840,896,429
018	0	49	29	46,720	572,777	118,856,438	20,581,275	6,241	0	3,207,226	96,445,631	5	120,240,378	239,096,817
019	2,555	188	2,298	479,047	187,508	126,931,818	158,309,637	2,778,438	0	2,385,438	211,872,259	6,857,796	382,203,568	509,135,386
020	0	0	0	882,892	158,422	97,893,250	5,212,373	475,879	0	-2,662,717	45,523,153	0	48,548,689	146,441,939
021	5,277	15,425	334,602	1,651,167	6,075,572	241,927,617	427,748,184	4,022	0	2,215,681	6,175,114	22,951,866	459,094,866	701,022,484
022	0	0	0	3,265	1,480,041	14,384,128	102,552,903	0	0	1,848,792	12,615,319	10,268,418	127,285,432	141,669,559
023	0	887	341	7,068,985	654,924	240,073,882	6,185,254	445,339	0	-717,447	148,827,287	697,630	155,438,064	395,511,946
024	1,833	550	2,668,202	3,263,389	9,737,214	160,046,469	190,645,250	1,209,857	1,727,622	2,629,765	127,333,064	76,179,412	399,724,970	559,771,439
025	3,827	5,371	958,726	1,885,822	480,637	269,979,781	3,988,816	23,362,839	0	-6,291,822	36,686,002	215,007	57,960,842	327,940,623
026	479	8,546	510,584	4,254,682	222,435	82,878,877	38,575,785	5,052,152	0	1,179,141	2,299,413	12,524,894	59,631,384	142,510,261
027	0	0	0	1,899,373	534,099	895,234,272	1,319,576	1,525,586	0	-58,603,265	501,542,036	0	445,783,932	1,341,018,204
028	9,633	180	1,437,235	2,250,516	542,144	182,604,747	2,201,929	136,895	0	-5,239,881	14,876,079	0	11,975,022	194,579,769
029	9,241	1,167	20,803,492	38,702,886	231,081	550,459,539	49,735,763	5,660,093	0	-4,145,123	149,598,598	60,086,811	260,936,143	811,395,682
030	6,203	5,536	1,504,313	20,343,018	2,211,685	1,160,936,243	186,500,955	45,831,085	0	3,819,729	239,067,917	68,300,560	543,520,246	1,704,456,490
031	0	0	0	920,796	13,375	162,733,434	19,967,343	28,183	1,532,120	-177,862	437,786,015	4	459,135,803	621,869,237
032	1,123	345	908,269	5,932,157	3,408,285	476,373,476	51,916,336	96,400	9,381,759	2,185,265	193,630,028	611,051	257,820,839	734,194,316

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	401	402	403	404	409	501	502	503	509	600	700
001	994	0	0	0	994	11,607,744	5,976,828	1,737,720	19,322,291	375,126,324	394,449,609
002	839,061	7,867	4	0	846,933	2,139,211	1,708,685	754,703	4,602,598	27,798,488	33,248,019
003	0	0	0	0	0	2,082,250	2,035,039	1,488,399	5,605,688	45,192,245	50,797,933
004	47,744,881	228,277	13,043	0	47,986,202	1,550,734	1,570,364	407,893	3,528,991	4,836,101	56,351,294
005	25,265,593	3,448,177	634,451	518,735	29,866,956	47,176,858	52,200,837	12,015,402	111,393,097	546,326,631	687,586,685
006	3,695	0	0	0	3,695	4,594,223	3,083,656	3,644,022	11,321,901	86,916,868	98,242,465
007	7,496,737	2,311	429,278	0	7,928,326	23,308,122	14,697,830	5,488,868	43,494,820	250,112,486	301,535,631
008	44,123,512	719,252	64,607	2,769	44,910,140	16,648,432	15,571,190	5,621,534	37,841,156	161,126,209	243,877,506
009	10,450,822	79,479	328,995	104	10,859,400	32,067,652	25,634,288	5,711,026	63,412,966	348,052,841	422,325,208
010	6,543,613	209,771	349,330	22	7,102,737	4,177,409	3,441,089	1,253,991	8,872,490	33,259,640	49,234,867
011	8,044,291	275,182	14,938	5	8,334,416	19,930,481	20,763,891	3,777,762	44,472,135	151,105,115	203,911,666
012	762,681,640	190,759	61,466,123	0	824,338,522	29,642,897	28,236,332	4,892,501	62,771,730	398,223,448	1,285,333,700
013	9,278,523	25,807	338,395	0	9,642,724	1,049,181	1,544,797	896,473	3,490,450	450,629	13,583,803
014	23,917,224	583,772	1,319,901	0	25,820,898	4,153,458	3,792,554	7,092,509	15,038,520	124,064,925	164,924,342
015	612,165	606	138	5	612,914	29,800,066	35,633,117	6,660,583	72,093,766	427,127,841	499,834,522
016	132,060,654	2,667,030	2,928,285	2,788,180	140,444,150	55,451,968	42,472,841	15,370,225	113,295,033	653,929,517	907,668,700
017	49,350,821	6,868,041	3,631,348	41	59,850,253	43,101,323	39,013,215	14,362,644	96,477,182	684,568,994	840,896,429
018	8,341,640	998,487	679,462	123	10,019,713	9,973,076	6,273,098	2,715,254	18,961,428	210,115,676	239,096,817
019	46,066,881	4,650,874	4,664,452	12,239,755	67,621,962	30,495,087	30,801,186	11,776,712	73,072,984	368,440,440	509,135,386
020	48,305,543	607,560	20,313	0	48,933,416	8,111,921	10,477,994	1,732,956	20,322,871	77,185,651	146,441,939
021	10,265,838	2,776,178	9,101,050	19,944,537	42,087,603	47,564,198	55,981,489	15,801,553	119,347,240	539,587,640	701,022,484
022	12,224,814	940,711	20,328,144	10,291,605	43,785,275	11,200,512	13,246,760	5,018,084	29,465,356	68,418,928	141,669,559
023	102,798,786	1,163,451	3,240,127	661	107,203,025	20,061,883	15,461,146	3,664,442	39,187,470	249,121,450	395,511,946
024	64,086,335	3,934,129	3,174,988	22,413,765	93,609,218	40,635,196	37,215,588	14,730,872	92,581,656	373,580,565	559,771,439
025	94,279,732	2,705,319	5,402,730	239	102,388,020	24,387,048	18,776,361	5,203,845	48,367,254	177,185,349	327,940,623
026	7,199,310	314,741	201,849	3,998,785	11,714,684	13,439,256	12,272,374	8,437,212	34,148,842	96,646,735	142,510,261
027	459,532,026	6,185,726	29,851,135	0	495,568,886	73,066,457	45,634,207	13,426,961	132,127,625	713,321,693	1,341,018,204
028	101,535,296	118,134	266,275	0	101,919,706	21,491,060	16,900,303	3,095,768	41,487,131	51,172,932	194,579,769
029	267,728,247	13,642,021	14,390,316	47,204,090	342,964,674	53,685,967	53,828,717	10,065,715	117,580,399	350,850,609	811,395,682
030	161,977,578	1,799,951	14,474,160	59,608,582	237,860,271	101,884,185	100,000,188	28,596,336	230,480,710	1,236,115,509	1,704,456,490
031	89,919,772	5,794,731	3,790,704	44	99,505,251	28,656,197	17,204,311	6,789,021	52,649,530	469,714,456	621,869,237
032	153,719,919	4,403,458	5,275,358	17,594	163,416,329	35,911,902	30,761,291	9,903,536	76,576,728	494,201,258	734,194,316

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	001	002	003	004	005	006	007	008	009	010	011	012	013	014
033	7,605	0	0	553	244,413	0	193	80,516	29,205	0	200,938	0	0	8,288
034	0	0	0	0	0	0	247,575	393,119	2,221	136,262	517	165	42	38,683
035	4,951	0	0	0	8,796	0	0	0	3,520	40,956	8,274	491	14,210	26,479
036	0	0	0	0	0	0	8,762	0	0	0	427	0	0	0
037	4,204,319	87,117	493,326	69,831	9,322,758	1,117,041	2,915,700	3,656,912	1,299,583	1,953,238	48,297	20,435	33,932	3,785,149
038	1,324,977	242,070	65,452	36,552	3,741,698	1,281,039	437,189	1,804,128	954,059	760,355	952,612	7,052,054	2,253	8,219,752
039	0	0	0	0	66,228	0	181,570	199,470	280,500	98,826	60,930	497,121	305	221,588
040	61,990	24,249	2,069	2,150	3,616,819	42,499	69,646	490,782	542,921	297,066	149,272	2,461,744	29,385	10,040,806
041	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2,952,195	582,238	40	0
042	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	133	0	0	0
043	11,212	1,994	737	5,118	2,505,544	0	2,085	870,803	258,502	125,412	87,329	0	0	421,802
044	1,968	0	0	0	218,836	0	21,737	65,517	296,822	47,060	33,913	955,133	352	120,371
045	21,997	886	10,773	756	3,194,812	198,273	617,721	444,828	4,682,034	33,058	424,704	3,614,343	2,823	2,904,381
046	8,194	0	0	0	76,319	47,315	36,599	10,525	173,478	3,340	444	4,706	5	6,970
047	14,456	3,565	1,084	782	49,372	859	2,877	23,443	621,872	25,789	153,830	77,179	139	415,467
048	0	0	0	0	0	0	0	0	3,801	0	302,883	51,419	0	0
049	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
051	0	0	0	0	1,904,855	0	8,494	965,887	0	544,316	432	689,740	9,188	382,343
052	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
053	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
054	0	0	0	0	80,072	0	0	98,249	63,535	198,271	1,610	87,567	4,234	559,309
055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
056	0	0	0	0	26,120	0	0	32,050	20,726	64,678	525	28,565	1,381	182,453
057	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
058	3,487	250	9,843	1,351	168,782	116,742	29,949	94,505	312,963	141,272	58,411	278,704	6,628	94,266
059	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
060	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
061	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
062	26,762	6,664	3,702	747	41,830	36,901	647	19,432	50,142	5,250	44,992	6,021	146	4,003
063	98,900	42,313	53,221	14,645	837,337	402,516	217,170	216,793	420,403	19,391	468,850	152,047	126	961,225
064	31,014	1,935	4,056	417	634,137	7,991	23,404	75,443	39,511	7,676	15,539	1,517,379	59	30,396

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	015	016	017	018	019	020	021	022	023	024	025	026	027	028
033	0	0	179	236,076	0	0	2,153	0	0	0	21,316	0	0	0
034	3,281	96,729	0	48,754	1,218,864	0	12,369,237	0	0	41,033	0	1,106	648,549	264,780
035	78,111	193,856	0	0	0	0	0	0	23,518	236,261	185,870	0	122,636	0
036	0	1,453,295	2,238	0	71,942	0	0	110,142	0	0	0	513,914	75,954	0
037	2,302,542	20,718,952	92,331	405,293	1,553,486	728	30,627,198	1,718	970,658	841,516	342,990	2,306,263	3,140,099	3,760
038	292,687	3,659,315	2,215,231	2,300,736	2,350,829	319,623	3,420,548	200,371	2,748,428	1,786,580	2,552,856	557,827	6,931,761	690,534
039	13,146	404,220	61,119	99,263	250,608	5,221	227,866	790	108,126	205,272	153,906	56,580	519,734	47,118
040	697,889	907,942	263,579	211,944	629,312	29,503	1,784,096	1,435	144,724	553,027	196,741	105,849	1,658,401	130,346
041	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
042	0	0	0	0	0	0	56,816	0	12,727	327,378	0	51,688	6,078	0
043	136,758	165,878	13,874	16,461	192,123	4,438	509,390	170	95,119	43,743	48,937	15,411	923,910	764,411
044	131,064	236,458	97,101	64,284	448,654	68,401	128,838	3,661	476,583	13,792,707	114,264	389,769	1,045,674	41,926
045	3,424,132	10,848,496	16,514,850	2,850,829	14,956,028	1,850,858	6,568,503	221,386	25,072,911	14,621,925	4,397,504	1,546,371	47,822,098	882,385
046	229,800	728,930	176,548	143,976	998,991	54,809	626,012	11,669	392,273	296,455	399,196	58,335	823,736	142,706
047	34,251	307,755	44,925	261,331	212,028	63,808	480,884	18,998	148,937	219,682	150,510	70,269	481,322	90,669
048	1,498	31	5,377	1,159	70	0	577	23	237	788	118	223	1,001	0
049	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
051	305,767	950,978	138,282	139,093	518,474	59,529	426,881	4,641	208,804	542,813	556,227	140,112	662,528	355,791
052	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
053	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
054	15,039	409,015	95,314	88,604	293,923	29,714	218,459	2,275	129,047	316,971	353,490	125,534	891,949	109,737
055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
056	4,906	133,425	31,093	28,904	95,881	9,693	71,264	742	42,097	103,399	115,312	40,951	290,964	35,798
057	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
058	58,388	515,472	289,337	102,871	402,150	44,146	336,037	4,209	173,308	304,102	310,478	202,960	296,996	215,170
059	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
060	0	94,554	32,149	16,886	138,126	6,597	29,221	905	9,121	31,390	26,998	7,361	15,158	7,113
061	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
062	1,261	106,034	203,826	49,123	123,048	245,435	26,672	6,526	17,237	15,411	17,216	4,543	16,372	8,792
063	170,116	490,587	742,208	110,662	452,715	123,561	1,492,896	8,362	158,401	11,536	328,894	137,717	322,872	169,031
064	42,507	465,084	85,997	190,216	613,575	25,315	922,553	11,684	91,393	224,061	238,896	226,658	626,676	88,979

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	029	030	031	032	033	034	035	036	037	038	039	040	041	042
033	0	0	0	0	14,465,015	13,579,878	28,329	158,486	0	1,709	0	0	0	1,326
034	1,728,678	27	0	122,206	13,773	40,220,141	153,225	0	3,092,024	6,841,654	30,241,357	10,881,573	2,860,801	0
035	193,708	0	1,981,436	335,244	11,663,643	378,454	158,225,218	2,900,280	193,074,554	57,008,236	72,198,244	150,876,952	20,278,011	15,732
036	507,960	11,650	8,646	96,757	0	32,579	2,061,879	35,212,438	61,917,030	22,215,041	136,080,126	33,384,636	1,777,993	0
037	2,859,334	510,949	4,251,263	1,994,140	80,790	1,505,460	2,995,002	26,215	16,494,997	36,120,589	29,000,932	39,674,343	9,852,540	1,559,629
038	2,110,132	2,996,882	2,309,714	5,275,592	2,406,025	4,094,934	2,248,585	855,479	3,103,972	162,668,841	49,391,293	138,165,725	17,249,171	564,981
039	171,501	31,913	74,134	300,479	95,272	527,987	230,857	16,129	789,969	16,082,522	2,393,367,931	124,748,677	5,561,838	81,034
040	550,903	544,616	382,747	1,177,773	521,597	822,322	336,159	122,782	914,831	3,860,940	9,712,397	507,635,647	640,362	211,431
041	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	38,958,021	0
042	2,612	0	38,180	0	960	113,684	10,990	0	55,909	4,335	31,007	563,584	320,388	14,190,228
043	695,415	3,059	783,725	336,007	73,199	911,951	121,635	11,560	3,028,638	1,995,385	3,504,173	4,384,538	3,397,340	74,677
044	978,656	158,825	878,335	1,084,243	334,158	313,142	531,904	53,611	347,528	3,082,442	18,696,282	4,310,613	369,011	7,210,433
045	11,436,820	9,346,445	12,657,525	30,294,458	15,813,813	18,532,414	19,059,617	3,864,790	7,097,966	11,487,051	53,765,921	33,337,272	4,088,689	1,026,184
046	790,895	282,629	340,616	821,189	303,685	303,513	186,628	30,423	198,519	206,458	2,272,471	1,677,051	55,313	49,061
047	269,119	1,030,426	252,171	443,006	185,035	451,229	173,524	145,686	323,981	330,268	1,998,280	1,482,475	101,422	81,322
048	1,810	2	4,612	38	0	41,629	2,023	0	0	0	0	3,404	0	1,009
049	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
051	704,733	199,300	235,641	823,267	397,535	282,039	161,419	107,013	364,730	975,558	3,906,225	1,665,419	133,833	385,118
052	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
053	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
054	349,233	806,888	371,240	1,042,075	163,667	249,891	272,320	36,890	366,223	1,132,035	1,250,179	2,047,696	403,401	894,894
055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
056	113,924	263,216	121,103	339,936	53,390	81,517	88,834	12,034	119,466	369,282	407,822	667,981	131,594	291,924
057	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
058	741,556	292,955	363,134	251,998	366,016	494,843	138,351	30,151	244,324	707,222	539,606	65,164	436,403	113,655
059	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
060	9,767	62,573	8,169	18,291	45,238	9,070	1,964	397	10,824	86,751	255,295	264,207	101,017	18,349
061	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
062	30,892	7,680	11,246	95,447	26,581	21,417	44,507	31,842	26,690	233,946	356,518	138,867	50,468	2,852
063	258,819	23,445	900,274	206,592	1,039,403	1,233,384	615,661	48,038	302,011	117,929	4,061,236	241,558	193,353	79,824
064	771,700	480,456	185,723	363,564	245,124	439,688	653,568	25,481	529,701	1,700,332	7,510,060	5,299,644	88,743	34,125

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	043	044	045	046	047	048	049	050	051	052	053	054	055	056
033	151,431	0	0	97,765	61,961,927	136,719,878	0	0	0	0	0	0	0	0
034	498,831	13,689,784	0	0	121,551,321	16,205,002	177,687	1,987,668	688,327	4,328	2,214	1,119,690	7,768	755,927
035	18,498	9,524,386	0	30,703	68,148,975	70,925,545	4,980	129,981	6,592	0	0	0	0	0
036	819,400	140,313,113	0	11,658	7,489,977	4,814,291	0	0	5,403	0	0	0	0	0
037	5,819,257	5,146,164	3,230,830	246,293	50,616,195	33,900,688	157,075	1,757,097	1,284,235	15,799	1,345	2,061,365	185,653	577,368
038	2,596,795	4,877,258	10,379,856	121,457	3,474,121	7,093,559	16,443	183,947	1,131,295	0	0	194,274	0	0
039	127,896	6,688,839	26,194,031	202,367	62,210,182	22,094,375	1,060,358	11,861,532	27,359,443	350,744	144,378	882,854	100,571	318,400
040	571,790	2,425,290	1,526,835	82,422	2,570,475	4,230,288	1,039,759	11,631,111	516,221	5,046	102	184,696	132,944	116,919
041	0	0	0	0	0	14,406	0	0	0	0	0	0	0	0
042	724,088	2,625,423	0	2,375	37,028	0	1,425,939	15,951,054	0	0	0	0	0	0
043	66,137,014	5,493,197	14,800	0	36,803,931	4,922,782	627,958	7,024,566	983,051	198,307	84,263	11,584	0	8,003
044	577,059	476,028,794	806,441	769,798	612,401	1,041,331	414,968	4,641,984	1,060,980	15,890	6,597	344,407	47,155	40,268
045	6,373,321	13,562,262	311,408,448	21,614,451	7,494,038	618,763	6,514,713	78,472,671	157,130,434	3,003,768	652,890	21,212,933	5,469,311	11,821,006
046	119,316	572,562	568,545	5,098,753	260,133	8,520	320,118	1,165,918	20,403,021	52,739	10,110	930,420	133,723	327,489
047	74,769	849,302	2,082,557	16,980	753,573	393,536	248,642	2,781,392	1,512,941	23,122	781	557,961	25,673	284,835
048	281	0	71,794	0	0	0	144	1,621	7,589	0	0	0	0	0
049	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
051	352,863	2,305,033	2,562,841	8,597	1,366,342	491,977	1,444,629	16,160,128	420,054	5,627	0	87,899	0	42,953
052	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
053	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
054	341,994	1,254,834	1,509,457	54,216	2,748,156	2,583,876	6,702,536	74,976,939	1,151,684	20,880	0	417,355	0	152,958
055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
056	111,562	409,341	492,402	17,686	896,479	842,889	2,186,441	24,458,305	75,692	3,811	0	136,146	0	49,897
057	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
058	339,506	592,124	604,042	24,600	196,748	415	1,285,267	1,729,508	495,160	4,156	521	74,499	25,636	30,012
059	0	0	0	0	0	0	0	0	330,107	1,038	875	274,156	103,416	93,789
060	15,626	250,047	157,911	4,115	2,591	6	16,929	195,054	1,333	0	0	0	0	0
061	0	0	0	0	0	0	0	0	7,161	0	0	23,839	0	1,251
062	13,089	207,416	453,401	620	4,306	9	0	329,329	19,656	0	0	38,879	0	0
063	332,375	328,117	326,192	0	239,576	0	158,459	1,772,578	68,516	0	0	2,704	580	1,138
064	118,676	8,401,911	828,122	46,310	70,331	48,915	3,763,202	42,096,507	873,041	0	0	139,751	0	10,244

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	057	058	059	060	061	062	063	064	065	066	067	068	069	070
033	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	213,974
034	15,384	4,077	3,573	2,806	0	906	0	12,635	0	1,496	4,273	0	463,957	3,312,283
035	0	0	0	0	0	265,210	393,600	0	0	0	391,333	0	0	20,838
036	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
037	9,172	4,101	2,735	3,141	5,835	3,937,120	170,224	1,498,541	10,585	679,160	9,165,229	768,037	988,089	446,287
038	0	499,466	437,737	343,755	0	229,710	1,327,452	143,131	502,870	204,640	2,053,117	1,416,273	9,941	11,528,546
039	43,921	187,496	231,271	234,190	318,059	511,969	200,997	1,020,029	235,042	750,215	3,339,934	15,100,772	30,045,224	1,501,425
040	51,584	25,137,361	20,420,625	15,567,686	33,874,251	4,493,130	681,071	501,787	293,506	325,466	49,022,198	1,754,274	5,497,992	304,038
041	0	0	0	0	0	7,301,503	6,129,234	16,416,024	0	0	1,130,902	0	0	0
042	0	0	0	0	0	0	0	16,933	0	10,881	24,508	0	218,969	0
043	0	1,773	1,554	1,220	0	42,221	0	11,855	0	139,747	1,225,247	0	1,239,659	15,433
044	2,845	165,783	116,235	136,919	455,585	581,716	212,981	239,617	54,287	483,364	818,334	539,955	13,302,962	218,581
045	1,445,630	665,352	446,902	761,225	1,616,047	1,164,825	508,491	4,351,100	582,603	756,307	8,834,377	16,144,464	31,072,045	22,743,234
046	23,422	26,439	30,123	25,475	29,168	140,448	18,251	277,028	70,109	107,302	362,906	700,905	254,694	1,926,590
047	0	39,352	25,866	16,927	15,020	169,693	39,174	148,017	8,244	87,695	744,953	411,889	1,689,117	3,596,815
048	0	0	0	0	0	0	0	40,729	0	0	7,530	0	4,094	101,494
049	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
051	0	8,211	7,196	28,254	7,746	9,794	560	171,448	7,360	3,392,327	3,176,009	3,249,261	8,831,842	97,721
052	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
053	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
054	0	824,440	40,899	49,961	1,246	90,973	193,070	137,496	3,134	824,499	2,966,961	333,117	12,633,870	593,751
055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
056	0	68,942	13,342	16,298	3,241	29,677	28,224	44,853	1,022	268,961	1,620,277	108,667	4,121,308	193,688
057	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
058	8,621	50,502	58,366	42,718	1,674	15,142	19,973	337,203	6,435	80,976	699,289	329,086	659,859	473,244
059	27,299	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
060	0	0	0	3,117	0	501	0	76,797	0	1,035,183	29,198	92,823	833,306	34,529
061	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
062	0	15,663	13,728	10,780	0	19,491	17,538	8,943	139	22,427	48,519	16,171	244,638	10,969
063	438	1,193	930	5,237	0	3,684	65,883	84,663	3,736	406,413	285,483	24,432	236,358	33,026
064	0	26,563	23,280	41,135	0	17,700	1,766,913	62,814,989	3,407	5,527,864	402,691	4,511,184	13,163,813	1,423,351

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	071	072	073	074	075	076	077	078	079	080	081	082	083	084
033	0	55,008	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
034	30,729	413,393	2,627	0	0	0	105,775	0	0	0	53,056	0	7,654	0
035	1,620,880	11,315	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
036	145,390	133,531	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
037	1,525,429	3,893,471	13,806	56,298	32,611	50,929	164,889	68,299	46,306	11,241	131,421	92,950	69,148	20,367
038	4,377,160	415,187	3,684	7,929	731	10,364	12,356	129,261	2,348	32,052	5,993	5,168	2,485	5,386
039	8,358,541	12,744,089	21,027	261,665	5,241	47,978	7,402	66,839	14,611	15,157	145,537	26,315	402,052	1,389
040	5,869,112	6,362,251	13,904	1,586	1,574	7,965	36,342	68,370	19,566	443	24,972	23,927	2,301	182,389
041	0	2,084	0	0	0	0	0	0	0	0	309	0	0	2,952
042	1,408,101	38,209	11,931	0	0	0	0	0	120,024	0	364,838	245,728	0	0
043	2,805,568	1,137,167	185	9,515	0	0	0	0	0	0	22,357	0	0	0
044	18,076,360	36,333,547	201,492	298,690	255,941	1,477,086	3,076,665	2,284,592	2,135,499	321,439	1,327,569	1,867,245	4,111,958	497,814
045	8,879,015	56,704,345	124,888	358,848	219,227	873,692	1,719,220	932,342	71,623	257,559	965,270	822,924	624,720	52,249
046	1,893,032	2,571,025	27,073	3,382	47,000	164,942	531,056	181,080	9,927	33,983	150,873	299,372	109,265	6,746
047	2,459,282	1,350,529	8,676	3,382	1,697	101,609	22,465	73,256	13,170	18,292	37,997	15,974	25,600	562
048	17,922	12,997	41,751	0	259,454	0	0	499,322	0	100,164	0	555,613	0	0
049	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
051	12,668,807	11,436,744	18,530	23,718	28,997	11,578	80,380	55,955	87,523	7,838	16,994	9,752	223,902	18,195
052	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
053	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
054	15,713,374	3,010,625	6,025	37,879	1,510	988	15,617	47,866	6,289	1,142	4,107	24,570	82,460	7,718
055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
056	5,125,876	982,099	965	2,357	493	322	5,094	15,615	2,051	373	1,340	34,112	1,802	2,518
057	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
058	715,091	767,924	13,789	28,457	31,236	97,445	136,814	83,993	39,957	15,506	142,350	88,981	82,484	21,090
059	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
060	277,072	436,837	1,525	1,152	579	193	861	1,020	591	171	931	273	3,004	105
061	0	0	212	148	180	0	0	0	0	0	0	0	337	0
062	94,284	122,556	335	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
063	116,171	1,152,609	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
064	15,726,794	2,368,643	7,367	963	14,143	4,466	155,015	30,176	7,418	1,512	56,959	1,273	51,031	4,847

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	085	086	087	088	089	190	301	302	303	304	305	306	309	310
033	0	0	0	3,885	441,964	228,712,010	1,301,557	1,115,010	0	-1,164,845	11,634,125	0	12,885,847	241,597,857
034	1,984	0	26,297	136,172	6,589,029	279,543,029	5,723,129	1,409,055	9,287,081	-227,844	68,061,915	0	84,253,337	363,796,366
035	0	0	0	2,175,525	474,557	824,220,560	0	340	0	-8,140,572	70,104,033	0	61,963,801	886,184,362
036	0	0	0	10,490,206	3,378,932	463,145,309	0	0	0	650,681	330,720,995	0	331,371,676	794,516,985
037	9,910	2,247	806,752	7,076,455	9,111,081	385,112,585	20,114,572	1,771,668	99,945,642	7,283,037	250,591,481	1,387,977	381,094,378	766,206,963
038	83	65	278,757	1,870,873	9,610,137	515,878,500	3,914,738	1,164,434	491,220,822	7,911,391	456,837,149	0	961,048,534	1,476,927,033
039	5,079	2,494	698,373	71,077,422	17,410,754	2,870,468,229	247,034,634	37,122,663	896,432,839	12,529,403	1,996,199,273	26,039,403	3,215,358,214	6,085,826,444
040	3,002	102	421,927	4,921,308	816,160	754,316,761	171,268,116	7,001,433	410,051,707	3,974,250	978,806,255	1,706	1,571,103,467	2,325,420,228
041	0	0	0	1,805	0	73,491,713	151,836	569,434	292,144,425	0	106,887,874	571,694	400,325,262	473,816,975
042	0	149	30,209	1,865,689	2,446,594	43,355,367	62,224,728	3,746	1,634	2,741,673	51,655,299	38,295,762	154,922,842	198,278,209
043	0	0	226,409	1,809,554	2,471,713	160,013,098	27,334,032	2,607,923	41,829,204	1,372,566	92,451,126	497,563	166,092,414	326,105,512
044	29,167	71,480	1,300,730	19,758,246	13,197,614	667,510,652	314,639,964	11,156,427	92,724,868	26,892,586	504,533,476	117,595,917	1,067,543,239	1,735,053,891
045	41,799	12,806	4,364,946	27,860,309	3,287,386	1,244,153,409	440,983,093	42,993,000	0	1,142,485	7,569,986	0	492,688,564	1,736,841,973
046	10,544	1,429	479,136	2,778,906	32,714	56,265,497	34,648,049	4,394,120	0	0	9,859	0	39,052,028	95,317,525
047	18,898	135	94,191	1,176,604	287,767	33,552,937	5,038,328	2,751,677	641,931,097	0	0	7,281,366	657,002,467	690,555,405
048	0	0	188	431,260	1,544	2,579,226	0	3,628,301	588,410,911	0	0	4,854,244	596,893,456	599,472,682
049	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
051	5,107	6,018	764,126	2,441,757	2,756,762	94,756,359	305,453,829	8,339,348	0	0	522,564,257	836,357,434	836,357,434	931,113,792
052	0	0	0	0	0	0	8,905,620	0	0	0	4,038,024	12,943,644	12,943,644	12,943,644
053	0	0	0	0	0	0	5,021,010	0	0	0	490,158	5,511,168	5,511,168	5,511,168
054	4,937	128	944,936	4,488,299	185,376	148,750,698	176,140,285	5,707,680	0	0	297,986,958	479,834,924	479,834,924	628,585,623
055	0	0	0	0	0	0	156,621,803	0	0	0	31,737,878	188,359,681	188,359,681	188,359,681
056	1,611	42	308,249	1,464,133	60,472	48,631,618	120,995,532	0	0	0	44,744,411	165,739,943	165,739,943	214,371,561
057	0	0	0	0	0	0	45,499,039	0	0	0	16,266,427	61,765,466	61,765,466	61,765,466
058	8,516	2,481	596,333	247,615	354,585	21,018,087	71,686,587	1,549,020	0	0	1,579,918	74,815,525	74,815,525	95,833,612
059	0	0	0	0	0	830,680	81,773,358	111,478	0	0	1,053,279	82,938,114	82,938,114	83,768,794
060	98	56	6,633	154,816	556,158	5,498,630	9,464,378	668,869	0	0	61,386,370	71,519,617	71,519,617	77,018,247
061	0	0	0	0	0	33,128	109,526,064	891,825	0	0	37,089,496	147,507,385	147,507,385	147,540,513
062	0	0	22,793	80,736	114,422	4,098,528	46,922,445	993,042	0	0	21,479,554	69,395,041	69,395,041	73,493,569
063	0	0	30,094	334,853	1,253,374	25,214,832	57,955,780	433,463	0	0	45,127,935	103,517,178	103,517,178	128,732,010
064	10,089	2,134	95,294	1,420,623	5,090,074	195,739,181	60,948,056	10,996,166	0	0	124,638,641	196,582,864	196,582,864	392,322,044

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	401	402	403	404	409	501	502	503	509	600	700
033	1,596,375	79,182	116,884	0	1,792,441	15,298,829	16,077,348	12,382,095	43,758,272	196,047,144	241,597,857
034	31,871,288	843,306	831,853	126,760	33,673,208	20,485,971	19,547,793	6,885,003	46,918,768	283,204,390	363,796,366
035	490,847,291	5,455,043	14,950,509	0	511,252,843	46,107,099	38,178,094	11,848,012	96,133,205	278,798,314	886,184,362
036	608,714,299	5,410,287	36,685,257	0	650,809,843	19,842,642	18,432,853	96,816	38,372,311	105,334,832	794,516,985
037	194,246,402	3,917,825	4,335,146	229	202,499,603	46,918,703	35,146,418	16,258,672	98,323,792	465,383,568	766,206,963
038	759,218,873	12,918,680	29,652,428	0	801,789,981	83,701,394	43,355,697	16,856,539	143,913,630	531,223,422	1,476,927,033
039	1,457,049,163	17,675,601	38,293,247	10,626,544	1,523,644,554	427,315,202	290,693,415	54,658,123	772,666,741	3,789,515,149	6,085,826,444
040	338,535,954	19,408,904	32,703,325	595	390,648,778	123,635,967	92,895,547	26,365,888	242,897,402	1,691,874,048	2,325,420,228
041	238,173,187	499,703	3,461,814	803,200	242,937,904	18,910,211	11,778,755	10,004,233	40,693,199	190,185,873	473,816,976
042	52,605,992	1,882,898	1,168,520	13,517,098	69,174,508	14,463,446	13,938,382	7,889,714	36,291,543	92,812,158	198,278,209
043	58,845,532	1,782,749	4,670,458	3,061	65,301,800	26,817,961	23,525,882	7,257,924	57,601,767	203,201,944	326,105,511
044	367,232,394	2,586,024	10,358,976	26,984,987	407,162,380	98,642,622	87,081,249	29,531,661	215,255,532	1,112,635,978	1,735,053,891
045	116,435,716	0	0	0	116,435,716	0	0	0	0	1,620,406,256	1,736,841,973
046	0	0	0	0	0	0	0	0	0	95,317,525	95,317,525
047	0	0	0	5,660,490	5,660,490	0	0	0	0	684,894,915	690,555,405
048	0	0	0	3,773,660	3,773,660	0	0	0	0	595,699,022	599,472,682
049	0	0	0	0	0	0	-279,239,000	0	-279,239,000	279,239,000	0
050	0	0	0	0	0	-1,791,186,000	-1,173,624,000	0	-2,964,810,000	2,964,810,000	0
051	0	0	0	94,056,110	94,056,110	0	0	0	0	837,057,682	931,113,792
052	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12,943,644	12,943,644
053	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5,511,168	5,511,168
054	0	0	0	57,641,697	57,641,697	0	0	0	0	570,943,925	628,585,622
055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	188,359,681	188,359,681
056	0	0	0	5,123,706	5,123,706	0	0	0	0	209,247,854	214,371,561
057	0	0	0	1,280,927	1,280,927	0	0	0	0	60,484,539	61,765,466
058	0	0	0	392,428	392,428	0	0	0	0	95,441,184	95,833,612
059	0	0	0	123,167	123,167	0	0	0	0	83,645,627	83,768,794
060	0	0	0	11,331,384	11,331,384	0	0	0	0	65,686,863	77,018,247
061	0	0	0	1,829,187	1,829,187	0	0	0	0	145,711,326	147,540,513
062	0	0	0	7,529,341	7,529,341	0	0	-4,112,852	-4,112,852	70,077,080	73,493,569
063	0	0	0	1,488,947	1,488,947	0	0	-104,529,365	-104,529,365	231,772,429	128,732,010
064	0	0	0	72,030,647	72,030,647	0	0	-67,001,707	-67,001,707	387,293,105	392,322,044

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	001	002	003	004	005	006	007	008	009	010	011	012	013	014
065	0	0	0	0	19,505	0	0	115,112	0	527	13,907	20,433	0	49,073
066	0	0	0	0	29,814	0	0	175,953	0	806	21,257	31,233	0	75,010
067	0	0	0	0	103,778	0	0	612,473	0	2,805	73,995	108,718	0	261,102
068	15,335	2,581	6,574	0	1,132,997	18,587	17,827	692,300	106,841	17,721	39,474	279,792	5,207	275,113
069	8,841,250	553,359	3,179,440	123,304	16,395,326	2,222,430	3,610,468	2,273,007	4,664,378	241,118	4,041,544	1,451,676	5,092	3,332,938
070	0	667	0	101	1,275,829	0	52,704	2,261	825	1,415	2,607	1,462,906	83	496,120
071	20,486	0	0	0	879,392	0	18,870	42,362	321,556	4,043	198,851	59,465,402	2,075	409,256
072	0	0	0	0	0	0	9,449	2,341	21,696	0	0	24,045	113	1,650
073	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
074	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
076	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
077	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
078	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
079	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
080	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
081	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
082	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
083	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
084	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
085	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
087	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
088	36,524	6,787	0	3,977	136,454	776,120	147,513	34,019	102,500	170,005	211,787	269,791	21	139,247
089	504,147	67,499	347,762	52,495	1,970,399	302,810	427,616	698,659	1,016,991	119,921	953,581	2,091,744	21,156	2,259,552
190	99,780,271	9,339,295	18,557,137	2,510,221	177,686,555	41,377,925	47,846,343	61,338,824	186,388,187	8,041,580	81,770,497	150,081,079	210,033	52,767,209
201	81,640,111	7,088,988	11,097,651	699,035	75,193,383	23,968,500	54,447,050	27,238,907	43,205,674	9,821,679	21,763,936	46,593,603	56,317	17,410,597
202	169,351,473	9,708,566	13,108,908	1,478,116	257,222,363	18,789,527	132,157,541	66,453,862	108,213,989	12,790,866	36,605,793	100,525,301	142,328	43,967,208
203	24,328,136	1,658,357	2,417,192	147,430	36,190,178	2,749,847	15,631,508	6,070,065	10,068,636	2,188,367	10,906,996	57,429,813	31,985	7,657,326
204	26,332	3,280	11,357	1,299	34,151	31,068	30,045	24,552	176,355	417,149	57,893	43,593,652	9,965	2,262,585
209	275,346,053	18,459,192	26,635,108	2,325,880	368,640,075	45,538,943	202,266,143	99,787,386	161,664,654	25,218,060	69,334,618	248,142,369	240,596	71,297,716
210	375,126,324	27,798,488	45,192,245	4,836,101	546,326,631	86,916,868	250,112,486	161,126,209	348,052,841	33,259,640	151,105,115	398,223,448	450,629	124,064,925

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	015	016	017	018	019	020	021	022	023	024	025	026	027	028
065	24,017	457,674	158,179	170,102	178,202	10,208	391,993	899	80,757	151,496	163,076	16,302	350,619	69,551
066	36,711	699,574	241,783	260,007	272,389	15,603	599,178	1,374	123,441	231,568	249,268	24,918	535,936	106,312
067	127,787	2,435,141	841,619	905,058	948,158	54,311	2,085,676	4,783	429,685	806,064	867,677	86,736	2,365,535	370,061
068	249,325	1,021,873	525,994	236,544	848,482	187,654	607,208	8,119	401,494	1,014,571	663,432	353,140	1,739,137	420,880
069	2,975,514	9,196,970	4,553,278	3,751,743	4,022,920	770,615	6,709,956	63,770	4,686,145	6,102,777	3,213,061	591,637	15,106,331	951,398
070	214,572	1,328,778	167,041	287,325	1,223,616	306,124	348,611	37,510	607,743	967,804	296,955	61,594	2,415,792	202,845
071	109,054	7,509,322	738,292	1,356,495	10,449,673	331,427	13,220,341	415,264	1,292,351	3,737,426	2,413,812	1,879,989	3,074,044	1,102,774
072	292,527	214,623	69,385	65,566	684,508	10,497	330,467	0	153,102	295,046	337,250	6,592	973,607	75,488
073	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
074	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
076	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
077	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
078	0	0	81	0	0	163	0	0	0	0	0	0	0	0
079	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
080	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
081	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
082	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
083	0	246,453	0	24,645	283,421	61,613	123,226	0	0	0	0	0	0	0
084	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
085	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
087	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
088	140,607	466,352	564,012	518,357	368,934	118,296	562,033	307,265	268,614	559,544	139,957	76,692	916,886	95,408
089	2,068,362	888,743	1,521,228	527,986	287,305	425,128	1,342,904	203,563	1,539,523	1,266,578	1,685,488	1,295,768	1,913,114	204,850
190	332,329,819	500,823,800	537,351,070	124,290,655	249,915,368	67,346,711	293,739,550	15,308,718	174,528,011	262,398,491	128,687,805	67,273,714	492,509,705	39,743,039
201	28,319,488	49,540,996	42,774,892	21,450,892	35,663,617	2,592,902	23,012,098	5,088,870	22,873,684	39,611,882	10,749,139	8,393,507	66,775,122	2,576,422
202	57,381,131	81,831,232	88,325,730	41,128,123	60,917,999	6,401,063	58,704,347	9,122,925	31,465,877	51,906,304	28,034,520	15,305,596	114,755,307	6,857,411
203	8,344,452	20,929,739	13,659,347	18,414,157	20,362,879	656,737	23,383,575	1,342,883	17,107,516	16,946,886	8,495,459	5,073,592	38,214,179	1,697,457
204	752,949	803,750	2,457,955	4,831,848	1,580,576	188,238	140,748,069	37,555,531	3,146,361	2,717,001	1,218,425	600,326	1,067,379	298,602
209	94,798,021	153,105,717	147,217,924	85,825,021	118,525,071	9,838,940	245,848,090	53,110,210	74,593,439	111,182,074	48,497,544	29,373,021	220,811,988	11,429,892
210	427,127,841	653,929,517	684,568,994	210,115,676	368,440,440	77,185,651	539,587,640	68,418,928	249,121,450	373,580,565	177,185,349	96,646,735	713,321,693	51,172,932

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	029	030	031	032	033	034	035	036	037	038	039	040	041	042
065	223,391	47,209	109,598	443,569	77,889	309,707	66,892	12,226	158,406	179,395	1,167,953	562,489	56,878	29,084
066	341,463	72,161	167,525	678,014	119,057	473,400	102,248	18,688	242,130	274,213	1,785,264	859,788	86,940	44,456
067	1,188,596	251,185	583,135	2,360,094	414,424	1,647,855	355,914	65,049	842,829	954,508	6,214,314	3,992,829	302,630	154,746
068	1,320,783	1,310,686	654,523	2,045,611	633,419	1,800,656	477,807	195,099	882,832	3,934,521	5,408,383	6,041,602	674,036	292,396
069	3,389,538	3,580,353	4,021,820	9,937,090	5,750,368	7,895,261	6,458,455	1,213,962	4,742,737	7,189,287	16,471,186	18,981,549	3,622,924	1,120,232
070	716,514	650,860	255,108	967,310	80,585	748,123	253,062	352,093	1,090,130	4,179,021	8,966,785	3,471,831	635,994	208,123
071	7,520,444	5,580,473	2,914,564	7,286,593	4,123,133	8,729,426	1,146,903	155,785	3,629,111	2,385,190	18,558,657	12,728,866	2,332,617	522,055
072	633,100	261,905	109,427	520,615	404,352	735,441	214,857	45,144	149,756	61,913	2,036,116	2,974,305	1,308	61,254
073	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0
074	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
076	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
077	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
078	0	0	0	0	0	0	647	0	0	0	0	0	0	0
079	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
080	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
081	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
082	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
083	0	12,323	0	0	0	0	0	0	0	6,161	73,936	18,484	0	8,626
084	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
085	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
087	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
088	661,276	829,325	594,600	217,443	238,772	393,154	836,092	84,438	1,497,887	915,642	15,846,822	1,846,176	530,103	105,559
089	1,889,472	1,011,683	1,223,910	1,228,268	1,612,078	1,006,872	1,767,759	979,436	1,622,372	1,601,159	1,789,206	1,727,977	1,246,910	590,137
190	256,609,220	900,219,086	370,122,990	407,461,685	126,143,011	202,449,657	221,788,228	79,591,709	339,436,682	384,801,378	3,108,157,882	1,304,788,083	133,851,194	63,449,895
201	27,547,913	63,913,967	33,969,913	27,384,390	15,203,411	24,806,960	17,355,200	8,944,976	36,243,017	41,820,784	149,695,189	81,114,497	22,254,115	9,807,163
202	52,849,738	67,850,847	52,264,286	39,869,863	38,122,452	38,041,025	30,160,186	12,548,052	75,154,971	72,193,299	370,327,633	173,503,616	27,128,382	15,333,420
203	11,269,657	52,933,999	12,001,337	18,309,788	15,707,581	17,036,238	8,507,830	4,100,031	13,505,388	31,212,173	126,048,306	70,742,614	6,393,851	3,711,765
204	2,574,082	151,197,610	1,355,929	1,175,533	870,688	870,509	986,869	150,064	1,043,511	1,195,788	35,286,140	61,725,239	558,330	509,916
209	94,241,389	335,896,423	99,591,466	86,739,573	69,904,132	80,754,733	57,010,085	25,743,123	125,946,886	146,422,044	681,357,267	387,085,965	56,334,679	29,362,264
210	350,850,609	1,236,115,509	469,714,456	494,201,258	196,047,144	283,204,390	278,798,314	105,334,832	465,383,568	531,223,422	3,789,515,149	1,691,874,048	190,185,873	92,812,158

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	043	044	045	046	047	048	049	050	051	052	053	054	055	056
065	240,818	322,636	92,232	494	17,539	0	646,805	1,828,194	43,250	0	0	2,829	0	653
066	368,101	493,162	140,981	756	26,809	0	988,668	2,794,471	66,109	0	0	4,324	0	999
067	1,281,320	1,716,646	490,739	2,630	193,321	0	3,441,447	11,965,970	230,119	6,662	0	35,051	0	3,476
068	320,393	4,640,880	3,195,544	90,484	960,208	422,037	3,044,969	29,584,671	22,644,556	361,282	31,111	2,560,918	151,643	986,694
069	4,711,554	12,017,218	61,525,218	5,718,233	10,126,111	8,752,386	15,476,231	175,361,312	63,080,489	196,087	802	23,979,470	6,106	1,806,222
070	539,663	3,108,145	1,859,579	14,494	5,438,765	115,246	2,670,324	29,871,185	6,383,648	170,245	0	10,039,014	1,834,637	2,476,331
071	1,569,888	14,635,557	5,293,659	367,735	8,188,780	4,407,375	4,816,228	60,592,182	20,275,220	256,294	1,100	5,828,632	0	2,264,308
072	74,500	1,018,032	3,066,922	478,656	686,868	1,131	52,539	297,811	2,209,131	51,088	247	2,302,633	0	315,229
073	0	49	0	0	0	0	0	0	186	0	0	28,222	0	0
074	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
076	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
077	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
078	0	1,567	0	0	0	0	0	0	6,012	0	0	0	0	0
079	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
080	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
081	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	386,411	0	169,351
082	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
083	0	30,807	0	0	0	0	0	0	49,291	0	0	73,936	0	1,901
084	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
085	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
087	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
088	169,553	1,459,167	1,955,335	31,071	2,679,112	173,654	300,712	3,363,868	2,073,302	39,941	6,209	399,782	1,499	432,894
089	1,442,693	3,199,104	1,426,650	268,593	1,530,141	2,461,315	563,324	3,860,599	1,188,708	203,240	32,050	544,047	34,194	2,920,901
190	142,702,862	844,670,075	1,010,518,742	39,555,445	523,108,414	396,682,427	71,973,366	770,278,498	524,815,365	7,137,986	2,090,274	441,229,772	123,288,336	114,464,367
201	19,823,409	79,941,332	216,862,897	17,288,303	57,492,271	58,448,948	97,728,262	447,090,203	95,883,241	2,393,463	1,098,107	12,069,188	10,541,867	18,667,318
202	30,533,273	138,589,879	139,884,233	21,055,857	67,727,731	94,374,044	77,875,553	1,419,989,579	159,874,085	2,598,246	2,146,720	57,964,519	52,069,595	39,871,092
203	9,251,145	36,371,500	196,160,595	14,855,391	30,568,298	39,727,898	21,654,497	218,624,895	42,740,258	648,217	136,795	28,569,815	2,153,123	14,190,021
204	891,254	13,063,193	56,979,789	2,562,529	5,998,200	6,465,705	10,007,323	108,826,824	13,744,733	165,732	39,272	31,110,632	306,760	22,055,057
209	60,499,081	267,965,903	609,887,514	55,762,080	161,786,501	199,016,594	207,265,634	2,194,531,502	312,242,318	5,805,657	3,420,893	129,714,154	65,071,345	94,783,487
210	203,201,944	1,112,635,978	1,620,406,256	95,317,525	684,894,915	595,699,022	279,239,000	2,964,810,000	837,057,682	12,943,644	5,511,168	570,943,925	188,359,681	209,247,854

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	057	058	059	060	061	062	063	064	065	066	067	068	069	070
065	0	249,561	206,743	203,664	622,072	87,874	182,866	3,545,603	359	770,878	3,335,607	471,018	143,297	3,652
066	0	381,465	316,015	311,309	45,155	134,319	1,349,498	5,419,603	549	1,178,319	4,020,976	719,971	219,035	5,583
067	0	827,838	600,013	1,083,635	745,716	467,552	4,697,457	18,865,058	1,910	3,101,603	15,496,586	2,506,143	762,438	19,433
068	25,214	305,604	196,412	266,418	213,080	182,974	1,076,020	4,279,914	85,859	2,196,064	2,542,259	70,438,626	46,517,254	716,225
069	3,421	435,265	896,606	564,935	3,102,860	518,109	2,598,054	20,470,896	1,403,333	1,786,001	11,984,051	45,277,924	131,844,876	42,611,207
070	511,953	712,155	411,566	739,757	279,125	353,390	1,406,647	3,520,447	152,311	4,225,133	5,984,682	3,414,856	25,448,434	2,511,514
071	0	199,539	318,724	220,086	40,347	397,295	5,277,164	10,272,040	152,692	4,990,604	7,816,503	12,658,425	52,724,673	16,059,507
072	0	7,227	66,503	24,869	16,550	110,537	17,113	989,156	79,671	40,390	402,860	1,673,887	5,842,009	2,148,454
073	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21,609	0	0	159	10
074	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40,243	0	0	0	0
075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8,885	0	0	0	0
076	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	77	0
077	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	767	49
078	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2,892	125
079	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10,463	0	0	0	0
080	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
081	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,022	65
082	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	97	5
083	0	0	0	0	0	0	0	0	0	98,581	2,617	147,872	65,730	14,983
084	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
085	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
087	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
088	0	59,831	39,774	71,010	85,286	65,183	339,562	1,636,362	114,913	534,121	1,672,440	1,364,848	18,837,734	1,130,071
089	7,781	56,735	464,822	544,836	877,308	294,924	1,023,439	1,658,313	195,074	972,713	4,305,367	829,603	2,885,819	3,091,419
190	26,742,262	72,166,919	59,433,058	45,841,629	93,711,125	43,491,898	103,719,171	276,103,706	4,448,114	40,688,487	271,002,623	190,454,902	498,495,520	120,485,806
201	5,055,659	5,169,526	5,724,830	4,228,115	11,426,763	35,772,501	39,685,936	48,903,043	6,054,840	11,342,607	46,686,014	60,326,907	312,256,973	18,187,978
202	26,553,061	7,723,896	8,675,724	8,230,689	23,831,426	-10,716,437	60,420,227	29,033,532	20,204,649	23,571,369	75,563,453	83,154,331	493,381,565	133,531,078
203	1,706,247	8,758,984	8,163,398	6,028,517	14,104,638	12,907,362	24,852,731	31,304,912	8,463,140	2,759,832	37,143,968	76,760,688	129,037,657	242,118,169
204	427,311	1,621,860	1,648,617	1,357,912	2,637,375	-11,378,245	3,094,363	1,947,912	70,822	2,124,136	3,776,772	2,795,797	80,890,509	64,830,601
209	33,742,277	23,274,265	24,212,569	19,845,234	52,000,201	26,585,181	128,053,258	111,189,398	34,793,451	39,797,945	163,170,208	223,037,722	1,015,566,705	458,667,826
210	60,484,539	95,441,184	83,645,627	65,686,863	145,711,326	70,077,080	231,772,429	387,293,105	39,241,565	80,486,432	434,172,831	413,492,625	1,514,062,225	579,153,631

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	071	072	073	074	075	076	077	078	079	080	081	082	083	084
065	90,990	9,841	1,275	786	793	267	574	886	279	0	424	299	565	434
066	139,082	15,043	3,477	8,716	5,254	222	8,520	19,696	3,069	571	6,633	5,743	10,863	649
067	484,130	52,363	12,103	99,956	105,312	59,947	29,656	68,561	28,089	1,770	92,706	54,799	3,004	92,762
068	34,800,268	10,555,880	18,174	18,263	27,404	94,082	378,992	81,918	36,177	40,691	61,374	84,411	140,896	14,750
069	16,765,984	6,939,059	21,265	72,376	36,272	624,473	121,671	293,951	32,561	98,037	514,105	279,101	138,649	58,069
070	23,447,453	7,798,080	32,383	0	0	597,018	821,650	0	65,744	6,071	137,190	415,542	318,329	11,605
071	13,828,639	14,756,549	90,127	215,100	88,088	1,285,050	581,464	184,746	47,702	115,019	3,355,539	360,943	659,797	36,017
072	5,027,563	5,384,863	37,954	28,409	238,652	138,342	242,903	191,310	20,277	52,335	143,334	334,755	78,685	21,199
073	17,331	1,479	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
074	0	634	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
075	11,123	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
076	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
077	83,421	0	9,673	0	0	0	1,502	0	0	0	0	0	0	0
078	171,847	0	0	0	0	0	0	530	0	0	0	0	0	0
079	3,337	0	0	0	0	0	0	0	36	0	243	0	0	0
080	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
081	111,228	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
082	8,342	0	0	0	0	9,818	0	0	0	0	0	0	0	0
083	13,776,166	0	151	0	766	0	122	0	363	707	257	163	0	182
084	0	0	0	0	0	0	0	0	357	0	327	0	0	0
085	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
087	0	0	0	0	0	2,725	6,453	1,215	0	0	0	23	0	0
088	99,696,002	7,278,346	46,403	84,001	14,412	287,337	528,106	148,069	258,139	0	55,946	521,308	153,348	50,600
089	299,804	9,369,235	48,816	87,951	134,664	38,673	512,784	537,958	401,557	65,192	343,830	68,308	348,312	12,696
190	394,737,814	465,401,232	2,501,955	2,599,919	2,529,980	7,471,358	37,511,523	9,950,361	5,605,890	1,443,588	10,601,708	8,510,262	10,244,757	1,672,188
201	95,509,382	1,998,724,488	685,229	6,396,841	4,535,625	6,670,639	8,691,020	4,230,564	1,734,763	749,325	6,390,622	4,058,162	2,474,202	946,107
202	101,745,752	175,471,470	991,107	464,413	2,002,725	10,751,750	17,430,063	7,695,192	3,927,836	1,870,953	22,223,084	10,439,418	9,230,522	2,581,891
203	67,306,194	234,868,458	349,510	1,676,963	455,634	3,616,493	3,453,040	3,070,348	975,431	826,194	3,378,876	2,869,473	2,087,300	831,595
204	20,064,504	-17,903,446	296,039	58,361	409,699	1,804,122	3,065,740	1,448,294	345,327	240,360	1,900,592	1,834,002	2,610,001	548,849
209	284,625,832	2,391,160,971	2,321,885	8,596,578	7,403,683	22,843,004	32,639,863	16,444,398	6,983,358	3,686,832	33,893,174	19,201,054	16,402,025	4,908,442
210	679,363,646	2,856,562,203	4,823,840	11,196,497	9,933,664	30,314,363	70,151,386	26,394,758	12,589,247	5,130,419	44,494,881	27,711,316	26,646,782	6,580,630

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	085	086	087	088	089	190	301	302	303	304	305	306	309	310
065	0	0	53,502	222,390	138,784	19,427,052	3,201,664	0	0	0	0	18,405,491	21,607,155	41,034,207
066	398	137	81,780	339,932	212,138	28,845,580	7,565,801	0	0	0	0	50,760,803	58,326,604	87,172,184
067	187	1,869	284,666	1,183,268	1,738,428	105,755,609	41,368,083	103	0	0	0	34,679,924	76,048,110	181,803,719
068	8,454	2,853	1,626,640	15,456,995	3,578,429	301,624,522	104,809,015	11,056,618	0	0	0	15,258,990	131,124,623	432,749,145
069	11,637	1,486	1,231,142	10,581,090	8,071,461	900,153,573	609,205,083	14,034,737	0	0	0	37,983,430	661,223,250	1,561,376,823
070	1,552	1,260	6,274,680	18,009,614	8,117,178	214,585,965	400,729,176	2,801,838	0	0	0	177,120,689	580,651,703	795,237,668
071	43,208	8,541	1,570,779	12,421,283	1,473,574	477,353,096	64,706,033	41,973,279	0	0	0	191,755,641	298,434,953	775,788,049
072	29,196	8,882	165,518	805,416	2,025,468	48,726,519	593,419,660	2,213,910,454	0	0	0	10,075,640	2,817,405,754	2,866,132,273
073	0	0	0	23,001	0	92,073	1,686,371	0	0	0	0	4,242,344	5,928,715	6,020,788
074	0	0	0	0	955	41,832	1,809,685	8,496	0	0	0	11,131,906	12,950,087	12,991,920
075	0	0	0	66,426	0	86,434	1,452,184	0	0	0	0	9,636,352	11,088,536	11,174,971
076	0	0	0	88,568	0	88,645	18,459,913	0	0	0	0	11,765,805	30,225,718	30,314,363
077	49	0	0	125,472	0	220,932	19,799,281	0	0	0	0	50,766,723	70,566,005	70,786,937
078	0	0	0	211,826	0	395,690	3,522,376	0	0	0	0	23,858,325	27,380,701	27,776,391
079	0	0	0	36,903	0	50,982	4,606,149	0	0	0	0	8,429,503	13,035,652	13,086,635
080	0	0	0	10,333	0	10,333	3,424,610	0	0	0	0	2,248,129	5,672,739	5,683,072
081	0	0	0	116,615	0	784,691	34,044,278	0	0	0	0	30,494,892	64,539,170	65,323,861
082	0	0	0	16,238	0	34,500	13,110,477	0	0	0	0	14,870,298	27,980,776	28,015,275
083	91	327	107	499,833	0	15,623,839	6,178,583	3,046	0	0	0	4,969,569	11,151,198	26,775,037
084	0	0	0	57,569	0	58,253	3,631,903	0	0	0	0	3,291,147	6,923,050	6,981,303
085	0	0	49	0	0	49	2,583,664	0	0	0	0	245,564	2,829,228	2,829,277
086	0	0	47	0	0	47	705,928	0	0	0	0	118,730	824,658	824,705
087	21	0	521	0	0	10,958	86,855,995	0	0	0	0	47,429,325	134,285,320	134,296,278
088	1,423	3,200	1,023,406	24,594,359	9,441,769	214,958,399	506,756,043	3,182,836	0	0	0	511	509,939,390	724,897,789
089	518	767	1,717,955	14,755,820	14,300,199	125,230,863	9,457,893	325,469	0	0	9,859	118,010,950	127,804,170	253,035,034
190	517,105	288,453	55,166,464	362,913,717	181,716,911	20,543,498,649	7,687,038,714	2,529,944,000	3,580,884,000	-52,270,000	7,974,045,000	2,560,662,000	24,280,303,713	44,823,802,362
201	462,790	137,283	21,988,800	146,968,308	17,900,228	5,415,115,319								
202	1,022,913	261,252	37,633,663	119,208,589	26,518,437	6,527,185,176								
203	207,371	27,021	11,904,969	55,198,200	18,747,074	2,435,198,089								
204	464,160	73,807	5,751,168	40,608,189	7,828,385	1,003,657,803								
209	2,157,233	499,362	77,278,602	361,983,287	70,994,124	15,381,156,387								
210	2,674,338	787,815	132,445,065	724,897,004	252,711,034	35,924,655,036								

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

I/O	401	402	403	404	409	501	502	503	509	600	700
065	0	0	0	1,792,642	1,792,642	0	0	0	0	39,241,565	41,034,207
066	0	0	0	6,685,752	6,685,752	0	0	0	0	80,486,432	87,172,184
067	0	0	0	4,156,167	4,156,167	0	0	-256,525,279	-256,525,279	434,172,831	181,803,719
068	0	0	0	19,256,520	19,256,520	0	0	0	0	413,492,625	432,749,145
069	0	0	0	47,314,598	47,314,598	0	0	0	0	1,514,062,225	1,561,376,823
070	0	0	0	216,084,037	216,084,037	0	0	0	0	579,153,631	795,237,668
071	0	0	0	96,424,403	96,424,403	0	0	0	0	679,363,646	775,788,049
072	0	0	0	9,570,070	9,570,070	0	0	0	0	2,856,562,203	2,866,132,273
073	0	0	0	1,196,948	1,196,948	0	0	0	0	4,823,840	6,020,788
074	0	0	0	1,795,422	1,795,422	0	0	0	0	11,196,497	12,991,919
075	0	0	0	1,241,307	1,241,307	0	0	0	0	9,933,664	11,174,971
076	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30,314,363	30,314,363
077	0	0	0	635,551	635,551	0	0	0	0	70,151,386	70,786,937
078	0	0	0	1,381,633	1,381,633	0	0	0	0	26,394,758	27,776,391
079	0	0	0	497,388	497,388	0	0	0	0	12,589,247	13,086,635
080	0	0	0	552,653	552,653	0	0	0	0	5,130,419	5,683,072
081	0	0	0	20,828,980	20,828,980	0	0	0	0	44,494,881	65,323,861
082	0	0	0	303,959	303,959	0	0	0	0	27,711,316	28,015,275
083	0	0	0	128,255	128,255	0	0	0	0	26,646,782	26,775,037
084	0	0	0	400,673	400,673	0	0	0	0	6,580,630	6,981,303
085	0	0	0	154,938	154,938	0	0	0	0	2,674,338	2,829,277
086	0	0	0	36,890	36,890	0	0	0	0	787,815	824,705
087	0	0	0	1,851,213	1,851,213	0	0	0	0	132,445,065	134,296,278
088	0	0	0	785	785	0	0	0	0	724,897,004	724,897,789
089	364	1	3	323,632	323,999	0	0	0	0	252,711,034	253,035,034
190	7,471,768,775	137,802,007	363,608,319	925,968,225	8,899,147,327	0	0	0	0	35,924,655,036	44,823,802,363

บทที่ 10

ผลการศึกษาแนวทางการจัดทำตารางปัจจัย
การผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวพื้นที่
หมู่เกาะทะเลใต้ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน
เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

บทที่ 10

ผลการศึกษานโยบายการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ด้านการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้

การจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว พื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ปี พ.ศ. 2560 ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง ที่มีขนาด 26x26 สาขาการผลิต ซึ่งผลความก้าวหน้าในการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว พื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ปี พ.ศ. 2560 ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง ที่มีขนาด 26x26 สาขาการผลิต ประกอบด้วย

1.1 ด้านโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการ ประกอบด้วย ข้อมูลโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการของแต่ละสาขาการผลิต ได้มาจากการสำรวจข้อมูลภาคสนามโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ตามการจำแนกสาขาการผลิตของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว ที่มีขนาด 26 สาขาการผลิต โดยการสำรวจผู้ประกอบการที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้แต่ละเกาะ และบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อนำมาประมวลผลให้ได้โครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการของแต่ละเกาะ และนำมารวมกันเพื่อให้ได้ข้อมูลของหมู่เกาะทะเลใต้

1.2 ด้านโครงสร้างอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ข้อมูลที่นำมาจัดทำได้มาจากการสำรวจภาคสนามการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติของแต่ละเกาะ และบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อนำมาประมวลผลให้ได้โครงสร้างค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคของครัวเรือนและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติของแต่ละเกาะ และนำมารวมกันเพื่อให้ได้ข้อมูลของหมู่เกาะทะเลใต้

โดยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ที่จัดทำเรียบร้อยแล้ว มีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการ ภาพรวมของด้านโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ มีมูลค่าผลผลิตรวม 107,189,905 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลางรวม 53,862,147 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 50.25 ของมูลค่าผลผลิตรวม และมูลค่าเพิ่มรวม 53,327,758 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 49.75 ของมูลค่าผลผลิตรวม และเมื่อพิจารณาโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในแต่ละสาขาการผลิตจำนวน 12 สาขาการผลิตมีดังนี้

- สาขาการบริการโรงแรมและที่พัก (รหัส 012) มีมูลค่าผลผลิต 38,705,147 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 22,654,409 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 58.53 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 16,050,738 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 41.47 ของมูลค่าผลผลิต
- สาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม (รหัส 013) มีมูลค่าผลผลิต 21,235,745 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 12,861,930 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 60.57 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 8,373,814 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 39.43 ของมูลค่าผลผลิต
- สาขาการขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์ (รหัส 015) มีมูลค่าผลผลิต 1,556,454 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 828,868 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 53.25 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 727,585 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 46.75 ของมูลค่าผลผลิต
- สาขาการขนส่งผู้โดยสารทางทะเลและชายฝั่ง (รหัส 016) มีมูลค่าผลผลิต 5,501,656 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 3,460,304 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 62.90 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 2,041,351 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 37.10 ของมูลค่าผลผลิต
- สาขาการขนส่งทางอากาศ (รหัส 017) มีมูลค่าผลผลิต 2,982,127 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 1,571,479 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 52.70 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 1,410,648 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 47.30 ของมูลค่าผลผลิต
- สาขาการเช่ารถยนต์และจักรยานยนต์โดยไม่มีคนควบคุม (รหัส 018) มีมูลค่าผลผลิต 117,169 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 33,153 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 28.29 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 84,016 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 71.71 ของมูลค่าผลผลิต
- สาขาตัวแทนบริษัทนำเที่ยว (รหัส 019) มีมูลค่าผลผลิต 4,994,448 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 796,848 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 15.95 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 4,197,600 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 84.05 ของมูลค่าผลผลิตรวม
- สาขากิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม (รหัส 021) มีมูลค่าผลผลิต 563,423 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 289,596 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 48.60 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 273,826 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 51.40 ของมูลค่าผลผลิต

- สาขากิจกรรมกีฬาและนันทนาการ (รหัส 022) มีมูลค่าผลผลิต 6,664,400 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 3,877,332 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 41.82 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 2,787,068 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 65.44 ของมูลค่าผลผลิต

- สาขาการขายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว (รหัส 023) มีมูลค่าผลผลิต 4,302,880 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 3,459,071 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 19.61 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 843,809 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 80.39 ของมูลค่าผลผลิต

- สาขาการบริการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอื่นๆ (รหัส 024) มีมูลค่าผลผลิต 2,122,526 พันบาท การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง มีมูลค่า 1,321,346 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 37.75 ของมูลค่าผลผลิต และมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 801,180 พันบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 62.25 ของมูลค่าผลผลิต

เมื่อพิจารณาภาพรวมของโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการ การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลางต่อมูลค่าผลผลิต (IC/GO) พบว่ามีสัดส่วน IC/GO สูงกว่าร้อยละ 50 เนื่องจากเขตนี้มีลักษณะเป็นหมู่เกาะ วัตถุดิบที่ใช้เป็นปัจจัยการผลิต จำเป็นต้องนำมาจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดใกล้เคียง ทำให้มีต้นทุนค่าขนส่งเพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้ต้นทุนค่าวัตถุดิบสูงขึ้นด้วย ได้แก่ สาขาการบริการ โรงแรมและที่พัก สาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม สาขาการขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์ สาขาการขนส่งผู้โดยสารทางทะเลและชายฝั่ง สาขาการขนส่งทางอากาศ ส่วนสาขาที่มีสัดส่วน IC/GO ต่ำกว่าร้อยละ 50 เนื่องจากมีการใช้ปัจจัยการผลิตจำนวนน้อยรายการและมีวัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น สาขาการเช่ารถยนต์และจักรยานยนต์โดยไม่มีคนควบคุม สาขาตัวแทนบริษัทนำเที่ยว สาขาการขายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น

ตารางที่ 10-1 โครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้

หน่วย : พันบาท

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	มูลค่าผลผลิต (GO)	การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง (IC)	มูลค่าเพิ่ม (VA)	สัดส่วน (%)	
					ปัจจัยการผลิตชั้นกลางต่อมูลค่าผลผลิต (IC/GO)	มูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าผลผลิต (VA/GO)
001	เกษตรกรรม การล่าสัตว์การป่าไม้	1,920,302	970,675	949,627	50.55	49.45
002	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0	0	0	0
003	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร	224,248	136,201	88,047	60.74	39.26
004	การผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	0	0	0	0	0
005	การผลิตผลิตภัณฑ์ยางเคมีภัณฑ์ และพลาสติก	0	0	0	0	0
006	การผลิตผลิตภัณฑ์หนัง	0	0	0	0	0
007	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะโลหะ และเครื่องมือเครื่องจักร	13,445	10,952	2,493	81.46	18.54
008	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ	0	0	0	0	0
009	การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	590,071	396,378	193,693	67.17	32.83
010	การก่อสร้าง	3,977,850	2,430,688	1,547,162	61.11	38.89
011	การค้าส่งและค้าปลีก	5,594,543	1,652,470	3,942,073	29.54	70.46
012	การบริการโรงแรมและที่พัก	38,705,148	22,654,409	16,050,738	58.53	41.47
013	การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	21,235,745	12,861,931	8,373,814	60.57	39.43
014	การขนส่งผู้โดยสารทางรถไฟ	0	0	0	0	0
015	การขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์	1,556,454	828,868	727,586	53.25	46.75
016	การขนส่งผู้โดยสารทางทะเลและชายฝั่ง	5,501,656	3,460,305	2,041,352	62.90	37.10
017	การขนส่งทางอากาศ	2,982,127	1,571,479	1,410,648	52.70	47.30
018	การเช่ารถยนต์และจักรยานยนต์โดยไม่มีคนควบคุม	117,169	33,153	84,016	28.29	71.71
019	ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว	4,994,448	796,848	4,197,600	15.95	84.05
020	การธนาคารและการประกันภัย	3,348,434	426,401	2,922,033	12.73	87.27
021	กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม	563,423	273,826	289,596	48.60	51.40
022	กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	6,664,400	2,787,068	3,877,332	41.82	58.18
023	การขายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว	4,302,880	843,809	3,459,072	19.61	80.39
024	การบริการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอื่นๆ	2,122,526	801,180	1,321,346	37.75	62.25
025	การบริการอื่น ๆ	2,749,512	903,125	1,846,387	32.85	67.15
026	กิจกรรมที่ไม่สามารถระบุได้	25,524	22,381	3,143	87.69	12.31
190	รวม	107,189,906	53,862,147	53,327,758	50.25	49.75

2) **ด้านอุปสงค์ขั้นสุดท้าย** ภาพรวมของด้านอุปสงค์ขั้นสุดท้าย จากตาราง ปัจจัยการผลิตและผลผลิตของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ พบว่า การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน มีมูลค่า 27,482,424 พันบาท การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาลมีมูลค่า 263,536 พันบาท และการสะสมทุนมีมูลค่า 3,174,532 พันบาท และเมื่อพิจารณาอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในแต่ละองค์ประกอบ มีดังนี้

- **การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน (รหัส 301)** มีการใช้จ่ายในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ดังนี้ สาขาที่มีการใช้จ่ายมากที่สุด ได้แก่ การบริการโรงแรมและที่พัก (รหัส 012) มีมูลค่า 3,992,261 พันบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.53 รองลงมา คือ สาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม (รหัส 013) มีมูลค่า 3,163,518 พันบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.51 สาขาการขนส่งผู้โดยสารทางทะเลและชายฝั่ง (รหัส 016) มีมูลค่า 2,495,697 พันบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.08 สาขาการขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์ (รหัส 015) มีมูลค่า 708,652 พันบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.58 สาขาการขนส่งทางอากาศ (รหัส 017) มีมูลค่า 532,442 พันบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.94

- **การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาล (รหัส 302)** มีการใช้จ่ายในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ดังนี้ สาขาที่มีการใช้จ่ายมากที่สุด ได้แก่ สาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม (รหัส 013) มีมูลค่า 4,441 พันบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.69 รองลงมา คือ การบริการโรงแรมและที่พัก (รหัส 012) มีมูลค่า 3,698 พันบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.40 สาขาการขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์ (รหัส 015) มีมูลค่า 2,352 พันบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.89 และสาขาการขนส่งทางอากาศ (รหัส 017) มีมูลค่า 2,047 พันบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.78

- **การสะสมทุน (รหัส 303)** หมายถึง การลงทุนด้านเครื่องมือเครื่องจักร และสิ่งก่อสร้าง จึงไม่ปรากฏในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เนื่องจากสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เป็นสาขาทางด้านการบริการ

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์
 โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 10-2 อุปสงค์ขั้นสุดท้ายจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้

หน่วย : พันบาท

รหัส	รายละเอียดกิจกรรม	การบริโภค ของเอกชน (PCE)	การบริโภค ของรัฐบาล (GCE)	การสะสม ทุน (GFCF)	สัดส่วน		
					PCE	GCE	GFCF
001	เกษตรกรรม การล่าสัตว์การป่าไม้	1,776,990	734	0	6.47	0.28	0.00
002	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0	0	0.00	0.00	0.00
003	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร	4,352,780	1,482	0	15.84	0.56	0.00
004	การผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	693,382	425	0	2.52	0.16	0.00
005	การผลิตผลิตภัณฑ์ยางเคมีภัณฑ์ และ พลาสติก	849,141	7,053	0	3.09	2.68	0.00
006	การผลิตผลิตภัณฑ์หนัง	71,122	0	0	0.26	0.00	0.00
007	การผลิตผลิตภัณฑ์อโลหะโลหะ และ เครื่องมือเครื่องจักร	1,639,153	12,192	10,126	5.96	4.63	0.32
008	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ	507,831	2,843	0	1.85	1.08	0.00
009	การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	2,435,165	3,712	0	8.86	1.41	0.00
010	การก่อสร้าง	410,625	2,430	3,164,406	1.49	0.92	99.68
011	การค้าส่งและค้าปลีก	0	0	0	0.00	0.00	0.00
012	การบริการโรงแรมและที่พัก	3,992,261	3,698	0	14.53	1.40	0.00
013	การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	3,163,518	4,441	0	11.51	1.69	0.00
014	การขนส่งผู้โดยสารทางรถไฟ	0	0	0	0.00	0.00	0.00
015	การขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์	708,652	2,352	0	2.58	0.89	0.00
016	การขนส่งผู้โดยสารทางทะเลและชายฝั่ง	2,495,697	0	0	9.08	0.00	0.00
017	การขนส่งทางอากาศ	532,442	2,047	0	1.94	0.78	0.00
018	การเช่ารถยนต์และจักรยานยนต์โดยไม่มี คนควบคุม	139	0	0	0.00	0.00	0.00
019	ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว	3,312	0	0	0.01	0.00	0.00
020	การธนาคารและการประกันภัย	709,493	1,232	0	2.58	0.47	0.00
021	กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม	2,034	0	0	0.01	0.00	0.00
022	กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	85,585	8	0	0.31	0.00	0.00
023	การขายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว	0	0	0	0.00	0.00	0.00
024	การบริการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอื่นๆ	99,977	31	0	0.36	0.01	0.00
025	การบริการอื่น ๆ	2,946,827	218,524	0	10.72	82.92	0.00
026	กิจกรรมที่ไม่สามารถระบุได้	6,297	330	0	0.02	0.13	0.00
	มูลค่ารวม	27,482,424	263,536	3,174,532	100.0	100.0	100.0

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 26x26 สาขาการผลิต

หน่วย : พันบาท

I/O	001	002	003	004	005	006	007	008	009	010	011	012	013	014
001	253,816	0	0	0	0	0	0	0	0	21,073	0	2,637,617	3,591,472	0
002	242	0	0	0	0	0	720	0	0	331,729	0	0	0	0
003	78,664	0	36,917	0	0	0	0	0	0	0	20,015	4,170,280	6,939,352	0
004	3,302	0	0	0	0	0	0	0	0	1,870	35,560	1,287,186	14,931	0
005	532,513	0	46,812	0	0	0	135	0	37,165	199,249	252,436	2,168,999	467,710	0
006	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66	2,167	3,630	66	0
007	58,836	0	186	0	0	0	9,058	0	15,478	1,686,197	113,287	2,003,441	197,686	0
008	794	0	78	0	0	0	64	0	549	3,274	9,486	95,865	9,983	0
009	9,502	0	44,850	0	0	0	335	0	308,874	24,194	191,685	6,543,267	881,611	0
010	939	0	109	0	0	0	15	0	681	3,062	4,144	288,120	26,212	0
011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
012	384	0	89	0	0	0	9	0	482	2,123	16,605	46,626	1,858	0
013	805	0	83	0	0	0	13	0	589	14,406	177,430	136,436	5,836	0
014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
015	786	0	165	0	0	0	120	0	479	598	34,452	71,011	13,391	0
016	25	0	38	0	0	0	32	0	132	0	1,132	7,748	194	0
017	0	0	12	0	0	0	14	0	421	101	97,488	102,618	2,429	0
018	0	0	0	0	0	0	0	0	238	66	4,549	18,922	661	0
019	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8,524	18,963	102	0
020	19,514	0	2,133	0	0	0	142	0	23,067	39,223	497,713	1,721,720	145,162	0
021	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	104,615	931	0
023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
024	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	39,085	0	0
025	9,741	0	3,698	0	0	0	255	0	6,716	99,447	100,406	1,137,838	537,733	0
026	813	0	1,027	0	0	0	38	0	1,508	4,011	85,391	50,424	24,613	0
190	970,675	0	136,201	0	0	0	10,952	0	396,378	2,430,688	1,652,470	22,654,409	12,861,931	0
201	300,765	0	15,705	0	0	0	643	0	65,047	502,278	869,637	5,688,972	2,061,292	0
202	611,935	0	44,852	0	0	0	1,225	0	60,683	645,295	2,603,091	6,679,908	4,197,826	0
203	35,712	0	5,750	0	0	0	388	0	56,417	324,816	344,072	2,889,822	925,264	0
204	1,216	0	21,740	0	0	0	237	0	11,545	74,773	125,273	792,036	1,189,432	0
209	949,627	0	88,047	0	0	0	2,493	0	193,693	1,547,162	3,942,073	16,050,738	8,373,814	0
210	1,920,302	0	224,248	0	0	0	13,445	0	590,071	3,977,850	5,594,543	38,705,148	21,235,745	0

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 26x26 สาขาการผลิต

หน่วย : พันบาท

I/O	015	016	017	018	019	020	021	022	023	024	025	026	190	301
001	0	0	7,153	0	1,561	0	37,535	217,372	41	4,593	15,631	1,995	6,789,860	1,776,990
002	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	349	333,052	0
003	0	1,912	40,870	103	3,153	2,195	0	180,096	10,756	18,742	11,866	3,269	11,518,190	4,352,780
004	1,892	6,919	7,049	238	1,546	8,304	3,636	33,935	22,817	13,638	5,908	1,153	1,449,884	693,382
005	542,281	2,492,345	884,684	3,420	111,961	11,907	36,575	151,182	138,310	537,587	246,140	3,169	8,864,579	849,141
006	0	0	80	0	236	126	0	4,729	8,295	487	907	223	21,013	71,122
007	243,471	271,890	78,507	10,127	100,409	70,433	86,198	263,326	80,865	47,827	207,228	6,610	5,551,058	1,639,153
008	880	6,176	1,348	358	6,959	6,361	27,645	862,553	8,625	5,545	28,554	1,451	1,076,547	507,831
009	2,638	17,064	38,686	3,468	9,404	36,655	20,640	283,419	146,289	76,513	56,986	403	8,696,484	2,435,165
010	296	1,468	1,562	0	1,186	9,166	3,369	45,981	2,425	2,287	9,339	30	400,389	410,625
011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
012	0	0	598	37	40,834	3,771	872	10,570	6,547	1,487	6,865	157	139,912	3,992,261
013	0	0	1,183	28	59,410	8,438	588	8,737	30,420	2,785	10,023	21	457,228	3,163,518
014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
015	0	663	2,427	55	20,197	5,960	749	14,669	24,036	6,815	7,156	598	204,327	708,652
016	0	75	17	5	33,778	486	17	52	19	11	270	67	44,097	2,495,697
017	0	22,462	72,989	0	4,415	10,112	0	17,715	5,670	1,481	6,763	0	344,689	532,442
018	11,285	44	1,203	23	7,623	1,120	267	8,058	290	830	9,579	3	64,760	139
019	0	0	148,177	0	299,466	21	0	208	0	0	827	0	476,288	3,312
020	13,338	87,830	110,258	6,943	39,798	88,609	6,470	53,444	138,593	11,855	55,720	955	3,062,488	709,493
021	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	443	0	443	2,034
022	0	0	0	0	0	8	0	50,759	0	0	1,319	0	157,632	85,585
023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
024	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2,854	404	209	42,554	99,977
025	12,425	551,072	171,492	5,912	52,268	160,075	27,057	552,816	126,891	63,738	214,484	1,574	3,835,638	2,946,827
026	363	385	3,197	2,435	2,644	2,655	22,208	27,447	92,923	2,105	6,700	146	331,033	6,297
190	828,868	3,460,305	1,571,479	33,153	796,848	426,401	273,826	2,787,068	843,809	801,180	903,125	22,381	53,862,147	27,482,424
201	266,888	691,403	531,929	16,848	1,245,556	932,298	181,050	828,853	734,784	700,314	989,090	547	16,623,898	
202	296,887	950,318	502,287	47,361	2,502,345	1,463,974	45,397	1,596,094	2,346,288	484,324	405,707	1,045	25,486,842	
203	126,608	327,247	284,279	18,301	307,260	254,191	58,495	357,471	268,089	91,072	394,514	1,252	7,071,017	
204	37,203	72,384	92,153	1,507	142,439	271,570	4,655	1,094,915	109,911	45,637	57,077	299	4,146,001	
209	727,586	2,041,352	1,410,648	84,016	4,197,600	2,922,033	289,596	3,877,332	3,459,072	1,321,346	1,846,387	3,143	53,327,758	
210	1,556,454	5,501,656	2,982,127	117,169	4,994,448	3,348,434	563,423	6,664,400	4,302,880	2,122,526	2,749,512	25,524	107,189,906	

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 26x26 สาขาการผลิต

หน่วย : พันบาท

I/O	302	303	304	305+306	309	310	409	501+502	503	509	600	700
001	734	0	0	1,731	1,779,455	8,569,314	-4,033,347	-2,370,837	-244,828	-2,615,665	1,920,302	8,569,314
002	0	0	0	0	0	333,052	-311,235	-20,372	-1,445	-21,817	0	333,052
003	1,482	0	1,467	4,010,343	8,366,072	19,884,262	-15,475,178	-3,723,244	-461,592	-4,184,836	224,248	19,884,262
004	425	0	2,086	21,796	717,690	2,167,574	-2,068,991	-94,311	-4,271	-98,583	0	2,167,574
005	7,053	0	1,071	250	857,515	9,722,094	-7,802,975	-1,735,973	-183,146	-1,919,119	0	9,722,094
006	0	0	132	0	71,254	92,268	-91,433	-523	-312	-835	0	92,268
007	12,192	10,126	1,487	503	1,663,461	7,214,520	-5,476,775	-1,643,520	-80,780	-1,724,300	13,445	7,214,520
008	2,843	0	25	0	510,699	1,587,246	-1,334,742	-241,564	-10,940	-252,504	0	1,587,246
009	3,712	0	0	0	2,438,877	11,135,360	-10,399,598	-67,079	-78,611	-145,691	590,071	11,135,360
010	2,430	3,164,406	0	0	3,577,461	3,977,851	0	0	0	0	3,977,850	3,977,850
011	0	0	0	0	0	0	0	5,594,543	0	5,594,543	5,594,543	0
012	3,698	0	0	34,582,522	38,578,481	38,718,393	-13,246	0	0	0	38,705,148	38,718,393
013	4,441	0	0	17,612,915	20,780,874	21,238,103	-2,357	0	0	0	21,235,745	21,238,103
014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
015	2,352	0	0	934,019	1,645,024	1,849,351	-292,897	0	0	0	1,556,454	1,849,351
016	0	0	0	2,963,423	5,459,121	5,503,218	-1,562	0	0	0	5,501,656	5,503,218
017	2,047	0	0	2,106,770	2,641,259	2,985,948	-3,821	0	0	0	2,982,127	2,985,948
018	0	0	0	96,196	96,335	161,095	-43,926	0	0	0	117,169	161,095
019	0	0	0	4,528,669	4,531,981	5,008,269	-13,822	0	0	0	4,994,448	5,008,270
020	1,232	0	0	23,328	734,053	3,796,542	-448,108	0	0	0	3,348,434	3,796,542
021	0	0	0	561,411	563,445	563,888	-465	0	0	0	563,423	563,888
022	8	0	0	5,826,127	5,911,720	6,069,352	595,048	0	0	0	6,664,400	6,069,352
023	0	0	0	0	0	0	0	4,302,880	0	4,302,880	4,302,880	0
024	31	0	0	1,615,637	1,715,645	1,758,200	364,327	0	0	0	2,122,526	1,758,200
025	218,524	0	0	90,362	3,255,713	7,091,351	-5,407,765	0	1,065,926	1,065,926	2,749,512	7,091,351
026	330	0	0	30,121	36,748	367,781	-342,257	0	0	0	25,524	367,781
190	263,536	3,174,532	6,268	75,006,124	105,932,885	159,795,032	-52,605,125	0	0	0	107,189,906	159,795,030

บทที่ 11

ผลการศึกษาและวิเคราะห์การกระจายรายได้ ผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน

บทที่ 11

ผลการศึกษาและวิเคราะห์การกระจายรายได้ผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน

1. การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวชุมชน

การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวชุมชนจะใช้หลักการและวิธีการจัดทำ เช่นเดียวกับการจัดทำแบบรายปี โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนามของการท่องเที่ยวชุมชน ปี พ.ศ. 2560 โดยข้อมูลที่ได้จากการสำรวจในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 1) โครงสร้างค่าใช้จ่ายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการในชุมชนทั้งหมด 2) โครงสร้างค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้าไปท่องเที่ยวในชุมชน ดังนี้

1) โครงสร้างค่าใช้จ่ายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชุมชน

การสำรวจโครงสร้างค่าใช้จ่ายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชุมชน ที่ได้ดำเนินการสำรวจผู้ประกอบการการท่องเที่ยวชุมชน ใน 6 ภูมิภาค รวมทั้งสิ้น จำนวน 6,012 ราย ผลการสำรวจ มีรายละเอียด ดังนี้

ในปี 2560 รายได้จากการประกอบการเฉลี่ยต่อชุมชนต่อปี มีมูลค่า 75,214.05 บาท แบ่งออกเป็น ค่าใช้จ่ายรวมมีมูลค่า 64,644.47 บาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.95 ของรายได้รวม และกำไรมีมูลค่า 10,569.58 บาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.05 ของรายได้รวม โดยค่าใช้จ่ายที่มีมูลค่าและมีสัดส่วนต่อรายได้รวมมากที่สุด คือ ค่าจ้างแรงงานและค่าตอบแทน มีมูลค่า 29,381.79 บาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.06 และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถระบุได้ มีมูลค่า 11,479.38 บาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.26 ส่วนที่เหลือ คือ ค่าไฟฟ้า ประปา และก๊าซ ค่าซื้ออุปกรณ์ และเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์เกี่ยวกับไฟฟ้า เครื่องใช้ในครัว เป็นต้น

ตารางที่ 11-1 โครงสร้างค่าใช้จ่ายในการประกอบการของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวชุมชน ในภาพรวม

ประเภทค่าใช้จ่าย	จำนวนเงินเฉลี่ยต่อชุมชน (บาท/ปี)		สัดส่วน	
	2559	2560	2559	2560
ค่าซื้อผัก ผลไม้ อาหารทะเล	610.55	3,287.42	1.69	4.37
ค่าซื้อเนื้อสัตว์	413.36	3,246.69	1.15	4.32
ค่าซื้อเครื่องปรุงต่าง ๆ	330.55	1,866.87	0.92	2.48
ค่าซื้อเครื่องนอน เช่น หมอน ผ้าห่มฯ	302.32	0.41	0.84	0.00
ค่าซื้อเครื่องใช้ต่าง ๆ	558.47	2,420.36	1.55	3.22
ค่าซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ	776.61	3,751.38	2.15	4.99
ค่าไฟฟ้า ประปา และก๊าซ	1,678.45	4,065.83	4.66	5.41
ค่าก่อสร้างและซ่อมแซม	454.64	1,391.66	1.26	1.85
ค่าโรงแรม ที่พัก	-	-	-	-

ประเภทค่าใช้จ่าย	จำนวนเงินเฉลี่ยต่อชุมชน (บาท/ปี)		สัดส่วน	
	2559	2560	2559	2560
ค่าอาหาร เครื่องดื่ม	159.63	268.95	0.44	0.36
ค่าเดินทางโดยรถไฟ	-	51.67	-	0.07
ค่าเดินทางโดยรถยนต์	475.43	192.95	1.32	0.26
ค่าเดินทางโดยเรือโดยสาร	1.58	53.64	0.00	0.07
ค่าเดินทางโดยเครื่องบิน	-	-	-	-
ค่าเช่ารถยนต์และรถจักรยานยนต์	26.55	83.92	0.07	0.11
ค่าบริการการธนาคารและการประกันภัย	29.05	89.88	0.08	0.12
ค่ากิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม	54.67	982.94	0.15	1.31
ค่ากิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ	28.13	62.09	0.08	0.08
ค่าซื้อสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว	10.56	83.31	0.03	0.11
ค่าบริการเกี่ยวกับท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น เสริมสวย เป็นต้น	1.67	57.29	0.00	0.08
ค่าบริการบริการอื่น ๆ	24.84	104.18	0.07	0.14
ค่าเสื่อมราคา	902.98	1,679.42	2.50	2.23
ค่าจ้างแรงงานและค่าตอบแทน	13,653.09	29,381.79	37.88	39.06
ค่าธรรมเนียมและภาษี	3.60	42.44	0.01	0.06
อื่น ๆ	11,384.79	11,479.38	31.58	15.26
รวมค่าใช้จ่าย (บาท)	31,881.52	64,644.47	88.44	85.95
กำไร	4,165.63	10,569.58	11.56	14.05
รายได้จากการประกอบการเฉลี่ยต่อชุมชน	36,047.16	75,214.05	100.00	100.00

2) บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวชุมชน

ข้อมูลการสำรวจโครงสร้างค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้าไปท่องเที่ยวในชุมชน ใน 6 ภูมิภาค รวมทั้งสิ้น จำนวน 6,008 ราย สามารถนำมาจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวชุมชนได้เฉพาะตารางที่ 1 - ตารางที่ 2 และตารางที่ 4 เท่านั้น มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 : ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนของผู้มาเยือนชาวต่างชาติที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ แยกตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในชุมชน มีมูลค่า 298.95 ล้านบาท โดยมีการใช้จ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด มีมูลค่า 110.76 ล้านบาท รองลงมา คือ การขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์ มีมูลค่า 37.44 ล้านบาท การซื้อของที่ระลึก มีมูลค่า 63.58 ล้านบาท และค่าบริการตัวแทนนำเที่ยวซึ่งเป็นการจ่ายค่าแพคเกจชุมชน มีมูลค่า 22.87 ล้านบาท จะเห็นได้ว่าค่าที่พักจะมีมูลค่าน้อย คือ 3.40 ล้านบาท เนื่องจากชาวต่างชาติไม่นิยมพักค้างคืนในชุมชน จะเข้ามาท่องเที่ยว ร่วมทำกิจกรรมของชุมชน รับประทานอาหาร ซื้อของที่ระลึกเท่านั้น

Table1

Inbound tourism expenditure by products of Community-Based Tourism visitors in 2560

Million Baht

Products	Inbound tourism expenditure	
	Visitors -2559	Visitors -2560
A. Consumption products		
A.1 Tourism characteristic products	188.32	269.75
1. Accommodation services for visitors	2.02	3.40
2. Food and beverage serving services	104.64	110.76
3. Railway passenger transport services	-	-
4. Road passenger transport services	49.28	37.44
5. Water passenger transport services	-	-
6. Air passenger transport services	-	-
7. Transport equipment rental services	-	-
8. Travel agencies and other reservation services	13.05	22.87
9. Cultural services	2.34	26.79
10. Sports and recreational services	-	-
11. Country-specific tourism characteristic goods	15.96	63.58
12. Country-specific tourism characteristic services	1.03	4.91
A.2 Other consumption products	3.31	29.21
Total	191.64	298.95

ตารางที่ 2 : ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในชุมชนของผู้เยี่ยมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในชุมชน มีมูลค่า 1,837.50 ล้านบาท โดยมีการใช้จ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด มีมูลค่า 798.92 ล้านบาท รองลงมา คือ การซื้อของที่ระลึก มีมูลค่า 701.26 ล้านบาท การขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์ มีมูลค่า 90.81 ล้านบาท ค่าที่พัก มีมูลค่า 79.10 ล้านบาท และการบริการตัวแทนนำเที่ยวซึ่งเป็นการจ่ายค่าแพคเกจชุมชน มีมูลค่า 27.28 ล้านบาท จะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยบางส่วนจะนิยมพักค้างคืนในชุมชนร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ และซื้อของที่ระลึกทั้งของใช้และของรับประทานที่ชุมชนได้จัดทำไว้สำหรับจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

Table 2

Domestic tourism expenditure by products of Community-Based Tourism visitors in 2560

Million Baht

Products	Domestic tourism expenditure	
	Visitors -2559	Visitors -2560
A. Consumption products		
A.1 Tourism characteristic products	929.33	1,779.67
1. Accommodation services for visitors	23.87	79.10
2. Food and beverage serving services	529.89	798.92
3. Railway passenger transport services	-	-
4. Road passenger transport services	16.42	90.81
5. Water passenger transport services	5.52	17.13
6. Air passenger transport services	-	-
7. Transport equipment rental services	-	-
8. Travel agencies and other reservation services	24.22	27.28
9. Cultural services	11.91	19.19
10. Sports and recreational services	4.05	39.72
11. Country-specific tourism characteristic goods	308.34	701.26
12. Country-specific tourism characteristic services	5.11	6.26
A.2 Other consumption products	12.98	57.83
Total	942.31	1,837.50

ตารางที่ 4 : การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในชุมชนทั้งหมดแยกตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มาเที่ยวในชุมชน (Inbound tourism expenditure by products) รวมกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในชุมชน (Domestic tourism expenditure by products) หรือ ผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า มีมูลค่ารวม 2,049.41 ล้านบาท โดยมีค่าใช้จ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด มีมูลค่า 909.67 ล้านบาท รองลงมา คือ การซื้อของที่ระลึก มีมูลค่า 764.84 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่มาจากนักท่องเที่ยวชาวไทย การขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์ มีมูลค่า 128.25 ล้านบาท เป็นค่าจ้างยานพาหนะเพื่อเดินทางท่องเที่ยวในชุมชน ค่าที่พัก มีมูลค่า 82.49 ล้านบาท และการบริการตัวแทนนำเที่ยว เป็นการจ่ายค่าแพคเกจชุมชน มีมูลค่า 50.15 ล้านบาท

Table 4

Internal tourism consumption by products of Community-Based Tourism visitors in 2560

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	269.75	1,779.67	2,049.41
1. Accommodation services for visitors	3.40	79.10	82.49
2. Food and beverage serving services	110.76	798.92	909.67
3. Railway passenger transport services	-	-	-
4. Road passenger transport services	37.44	90.81	128.25
5. Water passenger transport services	-	17.13	17.13
6. Air passenger transport services	-	-	-
7. Transport equipment rental services	-	-	-
8. Travel agencies and other reservation services	22.87	27.28	50.15
9. Cultural services	26.79	19.19	45.98
10. Sports and recreational services	-	39.72	39.72
11. Country-specific tourism characteristic goods	63.58	701.26	764.84
12. Country-specific tourism characteristic services	4.91	6.26	11.17
A.2 Other consumption products	29.21	57.83	87.04
Total	298.95	1,837.50	2,136.46

Table 4

Internal tourism consumption by products of Community-Based Tourism visitors in 2559

Million Baht

Products	Internal tourism consumption		
	Inbound	Domestic	Internal
A. Consumption products			
A.1 Tourism characteristic products	188.32	929.33	1,117.65
1. Accommodation services for visitors	2.02	23.87	25.89
2. Food and beverage serving services	104.64	529.89	634.53
3. Railway passenger transport services	-	-	-
4. Road passenger transport services	49.28	16.42	65.70
5. Water passenger transport services	-	5.52	5.52
6. Air passenger transport services	-	-	-
7. Transport equipment rental services	-	-	-
8. Travel agencies and other reservation services	13.05	24.22	37.27
9. Cultural services	2.34	11.91	14.25
10. Sports and recreational services	-	4.05	4.05
11. Country-specific tourism characteristic goods	15.96	308.34	324.30
12. Country-specific tourism characteristic services	1.03	5.11	6.15
A.2 Other consumption products	3.31	12.98	16.29
Total	191.64	942.31	1,133.95

3) ผลการจัดเก็บข้อมูล การท่องเที่ยวโดยชุมชน ผลจากการจัดเก็บข้อมูลภาคสนาม ค่าใช้จ่ายและโครงสร้างรายจ่ายของนักท่องเที่ยว/นักท่องเที่ยวต่างชาติ ดังนี้

ตารางที่ 11-2 ค่าใช้จ่ายและโครงสร้างรายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือนในการท่องเที่ยวโดยชุมชนเฉลี่ยต่อคนต่อครั้ง ปี 2560

หน่วย : บาทต่อคน

	ประเภทรายจ่าย	ชาวต่างชาติ	ร้อยละ	ชาวไทย	ร้อยละ
1	ค่าที่พักอาศัย	9.60	1.14	14.89	1.17
2	ค่าที่อาหารและเครื่องดื่ม	313.14	37.05	451.29	35.50
3	ค่าโดยสารทางรถยนต์	105.86	12.52	17.10	1.35
4	ค่าโดยสารทางน้ำภายในประเทศ	1.12	0.13	3.23	0.25
5	ค่าบริการด้านตัวแทนบริษัทนำเที่ยว	64.67	7.65	134.07	10.54
6	ค่าด้านศิลปะและวัฒนธรรม	75.73	8.96	65.62	5.16
7	ค่ากีฬาและนันทนาการ	12.31	1.46	198.82	15.64
8	ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าที่ระลึก	248.91	29.45	373.00	29.34
9	ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอื่น ๆ	13.88	1.64	13.38	1.05
	รวม	845.22	100.00	1,271.39	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

2. การวิเคราะห์การกระจายรายได้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน

จากที่กล่าวแล้วข้างต้นว่าการวัดค่าการกระจายรายได้สามารถวัดได้อย่างน้อย 3 วิธี คือ การวัดการกระจายรายได้จำแนกตามชั้นของรายได้ การวัดการกระจายรายได้ตามสัดส่วนของผลตอบแทนปัจจัยการผลิต ถ้าในอุตสาหกรรมการผลิตใดมีค่าของผลตอบแทนปัจจัยการผลิตไปตกอยู่กับค่าจ้างแรงงานหรือค่าตอบแทนที่จ่ายให้กับแรงงานในสัดส่วนที่สูง ก็จะประเมินได้ว่าอุตสาหกรรมการผลิตดังกล่าวนี้มีผลต่อการกระจายรายได้ที่ดีกว่าอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนต่ำกว่า และการวัดการกระจายรายได้รูปแบบที่สามคือการกระจายรายได้ตามพื้นที่ สำหรับการศึกษานี้ จะทำการประเมินการกระจายรายได้ตามแนวทางที่สองคือประเมินจากสัดส่วนของผลตอบแทนแรงงานที่วิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชนจ่ายให้กับบุคลากรหรือผู้ที่ทำงานอยู่ในท่องเที่ยวชุมชน ถ้าท่องเที่ยวชุมชนมีค่าของสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่เป็นผลตอบแทนแรงงานในสัดส่วนที่สูงกว่าการท่องเที่ยวของประเทศ ก็จะประเมินได้ว่าการท่องเที่ยวชุมชนสามารถส่งผลต่อการกระจายรายได้ที่ดีกว่าการท่องเที่ยวโดยรวมหรือการท่องเที่ยวโดยทั่วไปของประเทศ

วิธีการวิเคราะห์ผลกระทบของการกระจายรายได้อันเนื่องมาจากการท่องเที่ยวชุมชน จะใช้วิธีการคำนวณหาค่าของ induced impact ของการท่องเที่ยวชุมชนโดยใช้เทคนิคของ Input-Output analysis แล้วนำค่า induce impact ของการท่องเที่ยวชุมชน ไปเปรียบเทียบกับค่า induce impact ของการท่องเที่ยวประเทศ ถ้า induce impact ของท่องเที่ยวชุมชนมีค่าสูงกว่า ก็จะประเมินได้ว่าการท่องเที่ยวชุมชนสามารถก่อให้เกิดการกระจายรายได้ที่ดีกว่า

Induce impact หรือผลกระทบอันเนื่องมาจากรายได้ เป็นวิธีการวิเคราะห์หรือวัดค่าของผลกระทบประเภทหนึ่งภายใต้วิธีการของ Input-Output analysis, ความหมายของ Induce impact หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากเมื่ออุตสาหกรรมใด ๆ ในระบบเศรษฐกิจมีการผลิตเพิ่มขึ้น จะก่อให้เกิดรายได้ที่เป็นค่าตอบแทนแรงงานเพิ่มขึ้น เมื่อแรงงานดังกล่าวได้รับรายได้ไป ก็จะนำไปใช้จ่ายใช้สอยในรอบต่อ ๆ ไปของระบบเศรษฐกิจ การใช้จ่ายดังกล่าวนี้ ก็จะก่อให้เกิดการผลิตและวัดค่าออกมาได้ในรูปของ GDP ตามมา induce impact จึงหมายถึงมูลค่าของ GDP ที่เกิดขึ้นทั้งหมด อันเนื่องมาจากการใช้จ่ายใช้สอยของครัวเรือนที่มีรายได้มาจากการจ้างงานดังกล่าวนี้เกิดขึ้น การศึกษาในครั้งนี้ จึงจะใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัดส่วนของ induce impact เมื่อเทียบกับ GDP ของการท่องเที่ยวชุมชน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับสัดส่วนของ induce impact เมื่อเทียบกับ GDP ของการท่องเที่ยวของประเทศ ถ้าของการท่องเที่ยวชุมชนมีค่าสูงกว่า ก็หมายถึงว่ามีการกระจายรายได้ที่ดีกว่า

วิธีการคำนวณหาค่า induce impact จะต้องใช้ Input-Output model หรือ Input-Output analysis มาเป็นเครื่องมือในการคำนวณ โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) เก็บรวบรวมข้อมูลการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชุมชน ทั้งที่เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ และนักท่องเที่ยวชาวไทย ตามที่ปรากฏในตารางที่ 11-1 ข้างบน นำข้อมูลดังกล่าวมาประมวลผลเป็น Inbound tourism consumption และ Domestic tourism consumption หรือตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2 ตามระบบของ TSA ทั้งนี้เมื่อรวมกันก็จะได้เป็น Internal tourism consumption ตามตารางที่ 4 ของ TSA ของการท่องเที่ยวชุมชน
- 2) จากข้อมูลค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชุมชนตาม Table 1 และ Table 2 นำมากระจายลงสู่ vector ของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายหรือ final demand โดยใช้ตาราง Tourism Input-Output table 2010
- 3) คำนวณหาค่า Direct impact และ Indirect impact เพื่อใช้เป็นค่า Tourism GDP ของการท่องเที่ยวชุมชน
- 4) คำนวณหาค่า induce impact ของการท่องเที่ยวชุมชน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับ Tourism GDP ของการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อหาสัดส่วน induce impact ต่อ GDP ของการท่องเที่ยวชุมชน
- 5) นำค่าสัดส่วน induce impact/Tourism GDP ของการท่องเที่ยวชุมชนไปเปรียบเทียบกับผลการคำนวณของประเทศ

ผลการคำนวณค่า induce impact/Tourism GDP ของการท่องเที่ยวชุมชนเปรียบเทียบกับผลการคำนวณ induce impact/Tourism GDP ของการท่องเที่ยวของประเทศ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 11-3

ตารางที่ 11-3 เปรียบเทียบค่า "ผลกระทบต่อรายได้" ระหว่างการท่องเที่ยวรวมของประเทศและ
 การท่องเที่ยวโดยชุมชน ปี 2560 โดยใช้ I-O model

รายการ	การท่องเที่ยวโดยรวม ของประเทศ (ล้านบาท)	การท่องเที่ยวโดย ชุมชน (ล้านบาท)
มูลค่ารายได้จากการท่องเที่ยว	2,580,961.46	1,133.95
จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ	1,693,953.27	191.64
จากนักท่องเที่ยวชาวไทย	887,008.19	942.31
ก่อให้เกิด GDP ท่องเที่ยว	2,527,818.92	1,115.46
GDP ท่องเที่ยวทางตรง	1,035,277.19	490.58
GDP ท่องเที่ยวทางอ้อม	1,492,541.73	624.88
ผลกระทบต่อรายได้ (induce effect)	693,865.28	343.39
GDP ที่เกิดจาก induce effect	678,865.07	335.97
สัดส่วนผลกระทบต่อรายได้ (induce effect)/GDP ท่องเที่ยว	27.45	30.78
สัดส่วน GDP ที่เกิดจาก induce effect/GDP ท่องเที่ยว	26.86	30.12

ผลการคำนวณค่า induce impact โดยใช้ Input-Output model ตามตารางที่ 11-3 ได้แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของ GDP ที่เกิดจาก induce impact ของ การท่องเที่ยวโดยชุมชนซึ่งมีค่าเท่ากับ 30.12 สูงกว่า ค่าของการท่องเที่ยวของประเทศซึ่งเท่ากับ 26.86 แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนสามารถส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ที่ดีกว่าการท่องเที่ยวโดยทั่วไปของประเทศ ดังนั้น ถ้าหากรัฐบาลจะมีการส่งเสริม การท่องเที่ยวโดยชุมชนให้ขยายตัวมากขึ้น ก็จะส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ที่ดีขึ้นตามไปด้วย

บทที่ 12

ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุง
การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว
เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา TSA ในระยะต่อไป

บทที่ 12

ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา TSA ในระยะต่อไป

1. ผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว

ผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวภายใต้โครงการพัฒนาระบบและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account : TSA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย ผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายปี รายไตรมาส และรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2560 ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ขนาด 26x26 สาขาการผลิต และผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวชุมชน

1.1 ผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายปี พ.ศ. 2560 โดยมีการจัดทำตารางที่ 1 - ตารางที่ 10 สรุปได้ดังนี้

- ในด้านอุปสงค์ มูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าเท่ากับ 2,853,371.28 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 10.76 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 (มูลค่าตามราคาตลาด) ซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศมีมูลค่ารวมเท่ากับ 1,863,757.99 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 10.02 และค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในประเทศมีมูลค่าเท่ากับ 989,613.29 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 11.57 ส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของคนไทยไปต่างประเทศมีมูลค่า 286,715.51 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 13.84 ส่วนหนึ่งมาจากการที่ประเทศญี่ปุ่นและไต้หวันมีการยกเว้นวีซ่าเข้าประเทศให้กับคนไทยอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับค่าเงินบาทที่แข็งค่า ทำให้คนไทยเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้น

- ในด้านอุปทาน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในสาขาต่างๆ ได้ทำการผลิตบริการขึ้นมาทั้งหมดทั้งที่ถูกใช้ไปโดยนักท่องเที่ยวและมีใช้นักท่องเที่ยวคิดเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Gross Domestic Product of Tourism Industry, GDPTI) ดังกล่าวเท่ากับ 1,425,583.83 ล้านบาท แต่เมื่อพิจารณาเพียงเฉพาะการผลิตบริการท่องเที่ยวที่เป็นผลเกิดจากการใช้จ่ายหรือการบริโภคของนักท่องเที่ยวภายในประเทศปี พ.ศ. 2560 ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ก่อให้เกิดเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทางตรงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวซึ่งก็คือ GDP ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวโดยตรง (Tourism Direct GDP) มีค่าเท่ากับ 1,078,095.17 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.98 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product, GDP) ในขณะเดียวกัน เนื่องจากในระบบเศรษฐกิจการผลิตของอุตสาหกรรมต่าง ๆ จะมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงไปยังอุตสาหกรรมอื่นเพราะ

จำเป็นต้องใช้วัตถุดิบซึ่งกันและกัน ผลของการเชื่อมโยงดังกล่าวเหล่านี้เรียกว่าผลทางอ้อม ซึ่งผลจากการผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นได้ส่งกระทบในทางอ้อมก่อให้เกิดการผลิตของอุตสาหกรรมอื่น ๆ ตามมาอีกเป็นมูลค่า (Tourism Indirect GDP) เท่ากับ 1,649,644.97 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 10.68 ต่อ GDP ของประเทศ ดังนั้น เมื่อรวมทั้งผลของการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อมแล้ว GDP ของการท่องเที่ยวจะมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 17.65 นอกจากนี้ เนื่องจากองค์ประกอบหนึ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คือ ค่าตอบแทนแรงงาน (Wages and salary) ซึ่งเป็นรายการที่แสดงถึง อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ใช้จ่ายออกไปในรูปของเงินเดือนและค่าจ้างให้กับพนักงานและบุคลากรต่างๆ ซึ่งส่วนหนึ่งจะเป็นแรงงานที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ ดังนั้น ค่าตอบแทนแรงงานจึงมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างรายได้และการกระจายรายได้ของประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2560 มูลค่าของค่าตอบแทนแรงงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีมูลค่าเท่ากับ 492,949 ล้านบาท และมูลค่าส่วนนี้ เมื่อแรงงานได้นำไปใช้จ่ายใช้สอย ก็จะก่อให้เกิด GDP ในรอบถัดไปที่เรียกว่า ผลจากรายได้ (Induced impact) ในมูลค่าอีก 754,355.55 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.88 เมื่อเทียบกับ GDP รวมของประเทศ

- จำนวนการจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2559 มีการจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรวม 4,318,297 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.53 ของการจ้างงานรวมของประเทศที่มีจำนวนการจ้างงานรวม 37,458,250 คน

- มูลค่าการสะสมทุนคงที่เพื่อการท่องเที่ยวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Gross Fixed Capital Formation in Tourism) ที่ได้ใช้จ่ายลงทุนไปเพื่อการส่งเสริม บริหาร กำกับดูแลการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 109,123.56 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 19.02 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นการลงทุนสาขาการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ (Air passenger transport) มีมูลค่า 50,119.98 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.93 ของการสะสมทุนทั้งหมด รองลงมาคือ สาขาขนส่งผู้โดยสารทางถนน (Road passenger transport) มีมูลค่า 17,578.40 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.11 และสาขา สาขาอาหารและเครื่องดื่ม (Food and beverage serving industry) มีมูลค่า 8,711.54 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.98

- ค่าใช้จ่ายของภาครัฐเพื่อการจัดการบริการสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2560 มีการใช้จ่ายด้านการจัดการการท่องเที่ยวมีมูลค่ารวม 12,328.44 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.26 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559 รายการที่มีมูลค่าสำคัญสูงสุด คือ การใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (Tourism promotion services) มีมูลค่า 5,084.11 ล้านบาท

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 12-1 สรุปผลทางเศรษฐกิจจากบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยปี พ.ศ. 2560

Indicators	units	2553r	2554r	2555r	2556r	2557r	2558r	2559r	2560
Tourism Expenditure									
Internal tourism expenditure	MB	976,703.00	1,236,858.00	1,533,643.00	1,833,546.00	1,807,786.00	2,297,960.00	2,576,158.03	2,853,371.28
% growth rate			26.64	24.00	19.55	-1.40	27.11	12.11	10.76
Inbound tourism expenditure	MB	546,809.00	729,433.00	939,946.00	1,147,881.00	1,037,358.00	1,494,887.00	1,693,953.27	1,863,757.99
% growth rate	%		33.40	28.86	22.12	-9.63	44.11	13.32	10.02
Domestic tourism expenditure	MB	429,893.93	507,424.85	593,697.25	685,664.89	770,428.07	803,073.31	887,008.19	989,613.29
% growth rate	%		18.03	17.00	15.49	12.36	4.24	10.45	11.57
Outbound tourism expenditure	MB	124,561.00	126,187.00	141,596.00	146,410.70	170,031.96	199,976.29	251,855.24	286,715.51
% growth rate	%		1.31	12.21	3.40	16.13	17.61	25.94	13.84
Productions of Tourism									
Gross Domestic Product of tourism industry, GDPTI	MB	639,275.16	732,888.80	839,804.93	935,593.43	971,205.09	1,137,269.77	1,288,362.85	1,425,583.83
Gross Value Added of tourism industry, GVATI (at basic price)	MB	591,384.16	676,841.96	776,701.80	871,692.04	908,125.47	1,071,745.82	1,211,374.51	1,345,763.29
Taxes on products (VAT) of tourism industry	MB	47,891.00	56,046.84	63,103.13	63,901.39	63,079.62	65,523.95	76,988.34	79,820.54
Tourism direct gross domestic product, TDGDP	MB	349,836.27	437,773.00	545,222.67	649,842.47	651,191.67	840,367.75	977,605.67	1,078,095.17
Tourism indirect gross domestic product, TIGDP	MB	576,685.40	731,756.63	904,955.10	1,084,562.19	1,067,256.94	1,348,851.77	1,492,526.09	1,649,644.97
Tourism induced impact	MB	255,414.75	323,891.46	403,649.87	482,055.09	472,508.39	598,391.13	678,825.57	754,355.55
Gross Domestic Product (GDP), total	MB	10,808,142.0	11,306,907.0	12,357,344.0	12,915,159.0	13,230,303.0	13,743,463.0	14,554,569.0	15,451,959.0
% Gross Domestic Product of tourism industry/total GDP	%	5.91	6.48	6.80	7.24	7.34	8.27	8.85	9.23
% Tourism direct gross domestic product, TDGDP/total GDP	%	3.24	3.87	4.41	5.03	4.92	6.11	6.72	6.98
% Tourism indirect gross domestic product, TIGDP/Total GDP	%	5.34	6.47	7.32	8.40	8.07	9.81	10.25	10.68
% Tourism induced impact/Total GDP	%	2.36	2.86	3.27	3.73	3.57	4.35	4.66	4.88
Employment									
Total employed	persons	38,037,342	38,464,667	38,939,130	38,906,889	38,077,429	38,016,169	37,679,348	37,458,250
Employed in tourism industry	persons	3,931,599	3,854,147	4,082,439	4,069,378	4,089,382	4,168,083	4,257,821	4,318,297
% employed in tourism industry / total employed	%	10.34	10.02	10.48	10.46	10.74	10.96	11.30	11.53
Gross Fixed Capital Formation in Tourism	MB	n.a.	n.a.	n.a.	17,663.46	59,169.42	75,350.37	91,683.37	109,123.56
growth rate	%					234.98	27.35	21.68	19.02
Tourism collective consumption	MB	6,903.52	10,657.18	11,155.49	13,415.84	14,509.51	14,362.97	13,293.47	12,328.44
growth rate			54.37	4.68	20.26	8.15	-1.01	-7.45	-7.26

1.2 ผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายไตรมาส ของปี พ.ศ. 2560 โดยมีการจัดทำตารางที่ 1- ตารางที่ 6 สรุปได้ดังนี้

- มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย พบว่า ในไตรมาสที่ 4 มีมูลค่ามากที่สุด เท่ากับ 495,936.99 ล้านบาท เนื่องจากเป็นช่วงวันหยุดยาว วันชาติจีน ในช่วงสัปดาห์แรกของเดือนตุลาคม 2560 (ระหว่างวันที่ 1-8 ตุลาคม 2560) ทำให้นักท่องเที่ยวจีนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไทยกันอย่างมากมาย ส่วนในไตรมาสที่ 2 มีมูลค่าน้อยที่สุด เท่ากับ 397,793.27 ล้านบาท และเมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี พ.ศ. 2559 พบว่า ไตรมาสที่ 3 ขยายตัวมากที่สุด คือร้อยละ 18.47 ในขณะที่ไตรมาสที่ 2 ลดลงร้อยละ 4.37

- ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย ที่มีถิ่นพำนักในประเทศไทย พบว่า ในไตรมาสที่ 4 มีมูลค่ารวมมากที่สุด เท่ากับ 263,656.67 ล้านบาท เนื่องจากเป็นช่วงเทศกาลปีใหม่ และเป็นช่วงวันหยุดยาว ทำให้มีนักท่องเที่ยวไทยเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้น ส่วนในไตรมาสที่ 2 มีมูลค่าน้อยที่สุด เท่ากับ 233,880.45 ล้านบาท และเมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวโดยเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี พ.ศ. 2559 พบว่าไตรมาสที่ 3 ขยายตัวมากที่สุด คือ ร้อยละ 15.59 และไตรมาสที่ 1 ขยายตัวน้อยสุดร้อยละ 11.02

- คนไทยเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ พบว่า ไตรมาสที่ 4 มีมูลค่ารวมมากที่สุด เท่ากับ 81,688.45 ล้านบาท ซึ่งเป็นช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ทำให้คนไทยเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน ที่มีการยกเว้นวีซ่า และใช้ระยะเวลาการเดินทางไม่ยาวมาก จึงทำให้คนไทยนิยมไปเที่ยวประเทศดังกล่าวเป็นจำนวนมาก รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 2 มีมูลค่ารวม 77,134.33 ล้านบาท เนื่องจากเป็นช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่มีวันหยุดยาว ส่วนในไตรมาสที่ 3 มีมูลค่าน้อยที่สุด เท่ากับ 62,926.67 ล้านบาท และเมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัว โดยเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี พ.ศ. 2559 พบว่า ทั้ง 4 ไตรมาสมีการขยายตัวใกล้เคียงกัน โดยในไตรมาสที่ 4 ขยายตัวมากที่สุด ร้อยละ 15.63 และไตรมาสที่ 1 ขยายตัวน้อยที่สุดร้อยละ 11.31

- มูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด พบว่า ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในประเทศไทย ในไตรมาสที่ 4 มีมูลค่ารวมมากที่สุด เท่ากับ 759,593.67 ล้านบาท และไตรมาสที่ 2 มีมูลค่ารวมน้อยที่สุด เท่ากับ 631,673.57 ล้านบาท และเมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัว โดยเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี พ.ศ. 2559 พบว่า ในไตรมาสที่ 3 ขยายตัวมากที่สุด ร้อยละ 16.40 และไตรมาสที่ 2 ขยายตัวน้อยที่สุดร้อยละ 0.96

- ผลของการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศในจำนวนดังกล่าว ได้ ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์มวลรวมในทางตรงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Tourism Direct Gross Domestic Product, TDGDP) โดยในไตรมาสที่ 4 มีค่าสูงที่สุดเท่ากับ 287,922.48 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.16 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 1 มีมูลค่า 277,137.30 หรือร้อยละ 7.22 ต่อ GDP ของประเทศ ส่วนในไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 3 มีมูลค่า Tourism Direct GDP เท่ากับ 237,116.48 และ 275,937.84 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.33 และ 7.17 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ในไตรมาสนั้น ๆ ตามลำดับ

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 12-2 สรุปผลทางเศรษฐกิจจากบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยรายไตรมาสปี พ.ศ. 2560

Indicators	units	2556				2557			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Tourism Expenditure									
Internal tourism expenditure	MB	477,598.40	433,944.85	447,798.62	474,204.46	458,160.84	400,602.35	434,886.19	514,137.10
% growth rate	%					-4.07	-7.68	-2.88	8.42
Inbound tourism expenditure	MB	316,304.77	275,091.64	267,678.47	288,806.55	276,887.22	222,362.70	232,547.96	305,560.53
% growth rate	%					-12.46	-19.17	-13.12	5.80
Domestic tourism expenditure	MB	161,293.63	158,853.21	180,120.15	185,397.91	181,273.62	178,239.65	202,338.23	208,576.57
% growth rate	%					12.39	12.20	12.34	12.50
Outbound tourism expenditure	MB	33,687.92	38,347.55	33,269.93	41,105.30	38,841.21	44,160.54	38,656.70	48,373.51
% growth rate	%					15.30	15.16	16.19	17.68
Productions of Tourism									
Gross Domestic Product of tourism industry, GDPTI	MB	223,887.37	222,812.94	253,955.79	234,947.30	230,924.98	205,446.89	280,035.44	254,797.31
Gross Value Added of tourism industry, GVATI (at basic price)	MB	207,534.58	207,211.25	238,006.15	218,940.06	215,256.14	189,923.06	264,316.20	238,630.08
Taxes on products (VAT) of tourism industry	MB	16,352.37	15,591.94	15,949.79	16,007.30	15,668.98	15,523.89	15,719.44	16,167.31
Tourism direct gross domestic product, TDGDP	MB	169,686.51	152,991.42	158,258.07	169,000.94	166,040.70	145,039.31	156,719.30	183,543.85
Tourism indirect gross domestic product, TIGDP	MB	282,574.38	256,244.52	265,276.76	280,466.08	270,020.80	235,627.09	256,009.68	305,599.37
Tourism induced impact		125,876.69	114,668.86	117,141.11	124,368.42	120,025.48	105,157.13	113,515.34	133,810.44
Quarterly Gross Domestic Product (QGDP), total	MB	3,287,976.00	3,140,025.00	3,178,307.00	3,308,854.00	3,320,684.00	3,242,172.00	3,257,701.00	3,409,744.00
% Gross Domestic Product of tourism industry/total GDP	%	6.81	7.10	7.99	7.10	6.95	6.34	8.60	7.47
% Tourism direct gross domestic product, TDGDP/total GDP	%	5.16	4.87	4.98	5.11	5.00	4.47	4.81	5.38
% Tourism indirect gross domestic product, TIGDP/Total GDP	%	8.59	8.16	8.35	8.48	8.13	7.27	7.86	8.96
% Tourism induced impact/Total GDP		3.83	3.65	3.69	3.76	3.61	3.24	3.48	3.92

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Indicators	units	2558				2559			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Tourism Expenditure									
Internal tourism expenditure	MB	620,274.09	513,820.67	541,240.45	622,625.48	661,283.85	625,661.90	627,972.33	666,043.38
% growth rate	%	35.38	28.26	24.46	21.10	6.61	21.77	16.02	6.97
Inbound tourism expenditure	MB	396,789.47	328,398.65	372,532.73	397,166.53	443,507.95	415,981.66	404,770.12	429,693.54
% growth rate	%	43.30	47.69	60.20	29.98	11.77	26.67	8.65	8.19
Domestic tourism expenditure	MB	223,484.62	185,422.02	168,707.72	225,458.95	217,775.90	209,680.25	223,202.21	236,349.84
% growth rate	%	23.29	4.03	-16.62	8.09	-2.55	13.08	32.30	4.83
Outbound tourism expenditure	MB	46,886.62	52,958.31	43,977.18	56,154.17	58,518.67	67,738.62	54,928.61	70,669.34
% growth rate	%	20.71	19.92	13.76	16.08	24.81	27.91	24.90	25.85
Productions of Tourism									
Gross Domestic Product of tourism industry, GDPTI	MB	283,283.15	266,421.44	296,999.57	290,564.79	301,303.90	321,538.83	334,629.49	330,890.11
Gross Value Added of tourism industry, GVATI (at basic price)	MB	267,007.44	250,295.82	280,671.46	273,771.09	282,180.40	302,591.99	315,444.34	311,157.77
Taxes on products (VAT) of tourism industry	MB	16,276.15	16,125.44	16,328.57	16,793.79	19,123.90	18,946.83	19,185.49	19,732.11
Tourism direct gross domestic product, TDGDP	MB	226,301.64	188,880.84	199,753.51	225,522.17	250,733.33	235,721.29	237,863.08	253,441.33
Tourism indirect gross domestic product, TIGDP	MB	363,928.52	300,435.57	315,633.22	368,854.45	382,210.64	363,260.19	362,163.70	384,891.57
Tourism induced impact		160,980.10	134,227.97	142,168.55	161,014.50	174,951.64	164,129.37	165,396.19	174,348.37
Quarterly Gross Domestic Product (QGDP), total	MB	3,433,358.00	3,334,623.00	3,414,377.00	3,564,649.00	3,600,551.00	3,547,171.00	3,612,084.00	3,773,669.00
% Gross Domestic Product of tourism industry/total GDP	%	8.25	7.99	8.70	8.15	8.37	9.06	9.26	8.77
% Tourism direct gross domestic product, TDGDP/total GDP	%	6.59	5.66	5.85	6.33	6.96	6.65	6.59	6.72
% Tourism indirect gross domestic product, TIGDP/Total GDP	%	10.60	9.01	9.24	10.35	10.62	10.24	10.03	10.20
% Tourism induced impact/Total GDP		4.69	4.03	4.16	4.52	4.86	4.63	4.58	4.62

รายงานการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Indicators	units	2560			
		Q1	Q2	Q3	Q4
Tourism Expenditure					
Internal tourism expenditure	MB	731,153.94	631,673.57	730,950.11	759,593.67
% growth rate	%	10.57	0.96	16.40	14.05
Inbound tourism expenditure	MB	490,483.73	397,793.27	479,544.00	495,936.99
% growth rate	%	10.59	-4.37	18.47	15.42
Domestic tourism expenditure	MB	240,670.20	233,880.30	251,406.11	263,656.67
% growth rate	%	10.51	11.54	12.64	11.55
Outbound tourism expenditure	MB	64,966.00	77,134.33	62,926.67	81,688.45
% growth rate	%	11.02	13.87	14.56	15.59
Productions of Tourism					
Gross Domestic Product of tourism industry, GDPTI	MB	350,487.87	326,088.84	381,542.77	367,464.34
Gross Value Added of tourism industry, GVATI (at basic price)	MB	331,189.52	306,287.51	361,757.69	346,528.57
Taxes on products (VAT) of tourism industry	MB	19,298.35	19,801.33	19,785.09	20,935.77
Tourism direct gross domestic product, TDGDP	MB	277,137.30	237,116.48	275,937.84	287,922.48
Tourism indirect gross domestic product, TIGDP	MB	422,300.80	366,504.53	422,006.54	438,833.10
Tourism induced impact		193,058.88	167,050.93	193,137.79	201,107.96
Quarterly Gross Domestic Product (QGDP), total	MB	3,839,575.00	3,748,600.00	3,846,098.00	4,018,609.00
% Gross Domestic Product of tourism industry/total GDP	%	9.13	8.70	9.92	9.14
% Tourism direct gross domestic product, TDGDP/total GDP	%	7.22	6.33	7.17	7.16
% Tourism indirect gross domestic product, TIGDP/Total GDP	%	11.00	9.78	10.97	10.92
% Tourism induced impact/Total GDP		5.03	4.46	5.02	5.00

1.3 ผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 9 เขต ปี พ.ศ. 2560 โดยจัดทำตารางที่ 1- ตารางที่ 6 สรุปได้ดังนี้

- มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2560 พบว่า เขตที่มีมูลค่าสูง คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีมูลค่า 486,795.65 ล้านบาท รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีมูลค่า 203,729.21 ล้านบาท และเขตที่มีมูลค่าน้อยที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง มีมูลค่า 1,344.90 ล้านบาท จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าการใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศสูง เป็นจังหวัดที่ติดชายทะเลเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

- ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2560 พบว่า เขตที่มีมูลค่าสูงที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีมูลค่า 105,201.36 ล้านบาท รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีมูลค่า 95,819.80 ล้านบาท เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา มีมูลค่า 87,240.39 ล้านบาท และเขตที่มีมูลค่าน้อยที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หุบเกาะทะเลใต้ มีมูลค่า 7,315.49 ล้านบาท จากข้อมูลจะเห็นว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยก็มีความชอบท่องเที่ยวในจังหวัดที่ติดทะเลเช่นกัน

- ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2560 พบว่า เขตที่มีมูลค่าค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศสูงที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีมูลค่า 23,364.21 ล้านบาท เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง มีมูลค่า 22,628.73 ล้านบาท และเขตที่มีมูลค่าน้อยที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หุบเกาะทะเลใต้ มีมูลค่า 191.32 ล้านบาท

- มูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2560 พบว่า เขตที่มีการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด มีมูลค่าสูงที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีมูลค่า 591,997.01 ล้านบาท รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีมูลค่า 299,549.01 ล้านบาท เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีมูลค่า 131,660.83 ล้านบาท และเขตที่มีมูลค่าน้อยที่สุด คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง มีมูลค่า 15,363.08 ล้านบาท

- มูลค่าการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ ก่อให้เกิด ผลิตภัณฑ์มวลรวมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Gross Domestic Product of tourism industry, GDPTI) ของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ก่อให้เกิด GDPTI มากที่สุด เท่ากับ 337,891.63 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.76 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน เนื่องจากเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันเป็นเขตที่ติดทะเล ทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีมูลค่า GDPTI เท่ากับ 153,643.53 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.45 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก และเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขงมีมูลค่า GDPTI น้อยที่สุด เท่ากับ 8,953.56 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.97 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

ตารางที่ 12-3 สรุปผลทางเศรษฐกิจจากบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยรายเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2560

Indicators	units	Area 1	Area 2	Area 3	Area 4	Area 5	Area 6	Area 7	Area 8	Area 9
Tourism Expenditure										
Internal tourism expenditure	MB	131,660.83	72,657.26	299,549.02	591,997.01	40,516.64	25,747.03	15,363.08	19,548.03	81,773.11
- Inbound tourism expenditure	MB	44,420.44	17,909.32	203,729.21	486,795.65	1,481.22	7,248.48	1,344.90	2,053.83	74,457.62
- Domestic tourism expenditure	MB	87,240.39	54,747.94	95,819.81	105,201.36	39,035.42	18,498.55	14,018.18	17,494.20	7,315.49
Outbound tourism expenditure	MB	13,077.09	4,757.18	23,364.22	5,322.62	11,077.00	22,628.73	3,809.70	4,935.66	191.32
Productions of Tourism										
Gross Domestic Product of tourism industry, GDPTI	MB	67,183.17	37,124.32	153,643.53	337,891.63	26,001.45	17,089.80	8,953.56	11,445.06	41,833.10
Gross Domestic Product (GDP), total (Table 5)	MB	505,733.00	274,640.00	2,062,478.00	506,105.00	631,353.00	1,122,786.00	180,303.00	288,542.00	53,327.00
% GDPTI / total GDP	%	13.28	13.52	7.45	66.76	4.12	1.52	4.97	3.97	78.45

หมายเหตุ

Area 1 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพะเยา จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน

Area 2 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดระนอง

Area 3 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดระยอง

Area 4 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดสตูล

Area 5 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี

Area 6 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี

Area 7 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง ประกอบด้วย จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดบึงกาฬ

Area 8 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม ประกอบด้วย จังหวัดสุโขทัย จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดตาก

Area 9 : เขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ประกอบด้วย เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง

1.4 ผลการจัดตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89 x 89 สาขาการผลิต

- **ด้านโครงสร้างการผลิต** ประกอบด้วย มูลค่าผลผลิตรวม (Gross Output, GO หรือ รหัส 210) มีมูลค่า 35,924,655 ล้านบาท การใช้ปัจจัยการผลิตขั้นกลางรวม (Intermediate Cost, IC หรือ รหัส 190) มีมูลค่า 20,543,498 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 57.18 ของมูลค่าผลผลิตรวม และ มูลค่าเพิ่มรวม (Value Addedหรือรหัส 209) มีมูลค่า 15,381,156 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 42.82 ของมูลค่าผลผลิตรวม และมีอัตราการเจริญเติบโตเมื่อเทียบกับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยปี พ.ศ. 2553 ดังนี้ มูลค่าผลผลิตรวมมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 29.32 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 3.74 การใช้ปัจจัยการผลิตขั้นกลางรวม มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 20.75 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 2.73 มูลค่าเพิ่มรวมมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 42.88 หรือมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 5.23 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 12-4 ด้านโครงสร้างการผลิตจากตาราง I/O ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (%)	อัตราการ เจริญเติบโต พ.ศ. 2553- 2560 (%)	อัตราการ เจริญเติบโต เฉลี่ยต่อปี (%) 2553-2560
มูลค่าผลผลิตรวม (GO)	35,924,655	100.00	29.32	3.74
การใช้ปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (IC)	20,543,498	57.18	20.75	2.73
มูลค่าเพิ่มรวม (VA)	15,381,156	42.82	42.88	5.23

- **ด้านอุปสงค์ขั้นสุดท้าย** ประกอบด้วย

1) การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน (Private Consumption Expenditure, PCE หรือ รหัส 301) มีมูลค่า 7,687,039 ล้านบาท สาขาที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีการใช้จ่ายมากที่สุด ได้แก่ สาขาโรงแรมและรีสอร์ท (รหัส 054) มีมูลค่า 305,453 ล้านบาท รองลงมา คือ สาขาภัตตาคารและร้านอาหาร (รหัส 052) มีมูลค่า 176,140 ล้านบาท สาขาการบริการการบริการอาหารบนแผงลอยในตลาดและแบบเคลื่อนที่ (รหัส 055) มีมูลค่า 156,621 ล้านบาท

2) การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาล (Government Consumption Expenditure, GCE หรือ รหัส 302) มีมูลค่า 2,529,944 ล้านบาท สาขาที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีการใช้จ่ายมากที่สุด ได้แก่ สาขาการขนส่งทางอากาศ (รหัส 064) มีมูลค่า 10,996 ล้านบาท รองลงมา สาขาโรงแรมและรีสอร์ท (รหัส 051) มีมูลค่า 8,339 ล้านบาท สาขาภัตตาคารและร้านอาหาร (รหัส 054) มีมูลค่า 5,707 ล้านบาท

3) การสะสมทุน (Gross Fixed Capital Formation, GFCF หรือ รหัส 303) การสะสมทุนมีมูลค่า 3,580,884 ล้านบาท โดยสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว จะไม่มีการสะสมทุน เนื่องจากเป็นสาขาทางด้านการบริการ ซึ่งต่างจากสาขาทางด้านการผลิต

ตารางที่ 12-5 ด้านอุปสงค์ขั้นสุดท้ายจากตาราง I/O ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 89x89 สาขาการผลิต

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)
การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน	7,687,039
การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาล	2,529,944
การสะสมทุน	3,580,884

1.5 ผลการจัดตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ปี พ.ศ. 2560 ขนาด 26 x 26 สาขาการผลิต

- **ด้านโครงสร้างการผลิต** เขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ มีมูลค่าผลผลิตรวม 107,189,906 ล้านบาท โดยมูลค่าผลผลิตรวมหรือรายได้ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีมูลค่า 88,745,977 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 82.79 ต่อมูลค่าผลผลิตรวมทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นเขตอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ชัดเจน ทำให้สัดส่วนมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีสัดส่วนที่สูงกว่าอุตสาหกรรมนอกรการท่องเที่ยวที่มีสัดส่วนร้อยละ 17.21 แสดงให้เห็นว่ารายได้หลักของเขตนี้ มาจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากกว่าอุตสาหกรรมอื่นนอกรการท่องเที่ยว เนื่องจากเขตนี้ประกอบด้วยเกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมทางทะเล

เมื่อพิจารณาการใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง พบว่า การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลางของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีมูลค่า 46,912,877 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 87.10 ของการใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลางรวม ส่วนมูลค่าเพิ่มมีมูลค่า 41,833,100 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 78.45 ของมูลค่าเพิ่มทั้งหมด ในขณะที่นอกอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่ม 11,494,658 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.55

ตารางที่ 12-6 ด้านโครงสร้างการผลิตจากตาราง I/O ของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ปี พ.ศ. 2560

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)			สัดส่วน		
	อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	นอกอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	รวม	อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	นอกอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	รวม
มูลค่าผลผลิตรวม (GO)	88,745,977	18,443,929	107,189,906	82.79	17.21	100.0
การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง (IC)	46,912,877	6,949,270	53,862,147	87.10	12.90	100.0
มูลค่าเพิ่มรวม (VA)	41,833,100	11,494,658	53,327,758	78.45	21.55	100.0

● **ด้านอุปสงค์ขั้นสุดท้าย** ภาพรวมของด้านอุปสงค์ขั้นสุดท้าย จากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ พบว่า การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน มีมูลค่า 27,482 ล้านบาท การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาลมีมูลค่า 263 ล้านบาท และการสะสมทุนมีมูลค่า 3,174 ล้านบาท

ตารางที่ 12-7 ด้านอุปสงค์ขั้นสุดท้ายจากตาราง I/O ของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่เกาะทะเลใต้ ปี พ.ศ. 2560

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)
การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน	27,482
การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาล	263
การสะสมทุน	3,174

1.6 ผลการจัดทำข้อมูลด้านการท่องเที่ยวชุมชน

1.6.1 โครงสร้างค่าใช้จ่ายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชุมชน

รายได้จากการประกอบการเฉลี่ยต่อชุมชนต่อปี มีมูลค่า 75,214.05 บาท แบ่งออกเป็น ค่าใช้จ่ายรวมมีมูลค่า 64,644.47 บาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.95 ของรายได้รวม และกำไรมีมูลค่า 10,569.58 บาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.05 ของรายได้รวม โดยค่าใช้จ่ายที่มีมูลค่าและมีสัดส่วนต่อรายได้รวมมากที่สุด คือ ค่าจ้างแรงงานและค่าตอบแทน มีมูลค่า 29,381.79 บาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.06 และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถระบุได้ มีมูลค่า 11,479.38 บาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.26 ส่วนที่เหลือ คือ ค่าไฟฟ้า ประปา และก๊าซ ค่าซื้ออุปกรณ์ และเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์เกี่ยวกับไฟฟ้า เครื่องใช้ในครัว เป็นต้น

1.6.2 ผลการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งได้จัดทำเฉพาะตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และ ตารางที่ 4 เท่านั้น

● ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนของผู้มาเยือนชาวต่างชาติที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศ แยกตามผลิตภัณฑ์ (Inbound tourism expenditure by products) พบว่า ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมเยือน (visitors) ชาวต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในชุมชน มีมูลค่า 298.95 ล้านบาท โดยมีการใช้จ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด มีมูลค่า 110.76 ล้านบาท การขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์ มีมูลค่า 37.44 ล้านบาท และการซื้อของที่ระลึก มีมูลค่า 63.58 ล้านบาท ซึ่งค่าที่พักจะมีมูลค่าน้อย เท่ากับ 3.40 ล้านบาท เนื่องจากชาวต่างชาติไม่นิยมพักค้างคืนในชุมชน จะเข้ามาท่องเที่ยวร่วมทำกิจกรรมของชุมชน รับประทานอาหาร ซื้อของที่ระลึกเท่านั้น

● ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในชุมชนของผู้เยี่ยมชมเยือนที่มีถิ่นพำนักอาศัยในประเทศไทย จำแนกประเภทตามผลิตภัณฑ์ (Domestic tourism expenditure by products) พบว่า ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวของคนไทยที่ท่องเที่ยวในชุมชน มีมูลค่า 1,837.50 ล้านบาท โดยมีการใช้จ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด มีมูลค่า 798.92 ล้านบาท รองลงมา คือ การซื้อของที่ระลึก มีมูลค่า

701.26 ล้านบาท ส่วนค่าที่พัก มีมูลค่า 79.10 ล้านบาท จะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยบางส่วนจะนิยมพักค้างคืนในชุมชน ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ และซื้อของที่ระลึก

- การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวภายในชุมชนทั้งหมดแยกตามผลิตภัณฑ์ (Internal tourism consumption by products) มีค่าเท่ากับผลรวมของตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า มีมูลค่ารวม 2,136.46 ล้านบาท โดยมีการใช้จ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด มีมูลค่า 909.67 ล้านบาท การซื้อของที่ระลึก มีมูลค่า 764.84 ล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากนักท่องเที่ยวชาวไทย การขนส่งผู้โดยสารทางรถยนต์ มีมูลค่า 128.25 ล้านบาท เป็นค่าจ้างยานพาหนะเพื่อเดินทางท่องเที่ยวในชุมชน และการบริการตัวแทนนำเที่ยว เป็นการจ่ายค่าแพคเกจชุมชน มีมูลค่า 50.15 ล้านบาท

ตารางที่ 12-8 สรุปผลทางเศรษฐกิจจากบัญชีประชาชาติการท่องเที่ยวชุมชน ปี พ.ศ. 2560

Indicators	Units	2560
Tourism Expenditure		
Internal tourism expenditure	MB	2,136.46
- Inbound tourism expenditure	MB	298.95
- Domestic tourism expenditure	MB	1,837.50

1.7 การวิเคราะห์การกระจายรายได้ผ่าน การท่องเที่ยวโดยชุมชน

การวัดค่าการกระจายรายได้สามารถวัดได้อย่างน้อย 3 วิธี คือ การวัดการกระจายรายได้ จำแนกตามชั้นของรายได้ การวัดการกระจายรายได้ตามสัดส่วนของผลตอบแทนปัจจัยการผลิต ถ้าในอุตสาหกรรมการผลิตใดมีค่าของผลตอบแทนปัจจัยการผลิตไปตกอยู่กับค่าจ้างแรงงานหรือค่าตอบแทนที่จ่ายให้กับแรงงานในสัดส่วนที่สูง ก็จะประเมินได้ว่าอุตสาหกรรมการผลิตดังกล่าวนั้นมีผลต่อการกระจายรายได้ที่ดีกว่าอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนต่ำกว่า และการวัดการกระจายรายได้รูปแบบที่สามคือการกระจายรายได้ตามพื้นที่

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ จะทำการประเมินการกระจายรายได้ตามแนวทางที่สองคือ ประเมินจากสัดส่วนของผลตอบแทนแรงงานที่วิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชนจ่ายให้กับบุคลากรหรือผู้ที่ทำงานอยู่ในท่องเที่ยวชุมชน ถ้าท่องเที่ยวของชุมชนมีค่าของสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่เป็นผลตอบแทนแรงงานในสัดส่วนที่สูงกว่าการท่องเที่ยวของประเทศ ก็จะประเมินได้ว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนสามารถส่งผลต่อการกระจายรายได้ที่ดีกว่าการท่องเที่ยวโดยรวมหรือการท่องเที่ยวโดยทั่วไปของประเทศ

วิธีการวิเคราะห์ผลกระทบของการกระจายรายได้อันเนื่องมาจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน จะใช้วิธีการคำนวณค่าของ induced impact ของ การท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยใช้เทคนิคของ Input-Output analysis แล้วนำค่า induce impact ของ การท่องเที่ยวโดยชุมชนไปเปรียบเทียบกับค่า induce impact ของการท่องเที่ยวของประเทศ ถ้า induce impact ของท่องเที่ยวชุมชนมีค่าสูงกว่า ก็จะสามารประเมินได้ว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนสามารถก่อให้เกิดการกระจายรายได้ที่ดีกว่า

ดังนั้น ผลการคำนวณค่า induce impact โดยใช้ Input-Output model ตามตารางที่ 9 ได้แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของ GDP ที่เกิดจาก induce impact ของ การท่องเที่ยวโดยชุมชนซึ่งมีค่าเท่ากับ 30.12 สูงกว่า ค่าของการท่องเที่ยวของประเทศซึ่งเท่ากับ 26.86 แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชนสามารถส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ที่ดีกว่าการท่องเที่ยวโดยทั่วไปของประเทศ ดังนั้น ถ้าหากรัฐบาลจะมีการส่งเสริม การท่องเที่ยวโดยชุมชนให้ขยายตัวมากขึ้น ก็จะส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ที่ดีขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ 12-9 เปรียบเทียบค่า "ผลกระทบต่อรายได้" ระหว่างการท่องเที่ยวรวมของประเทศและการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยใช้ I-O model

รายการ	การท่องเที่ยวโดยรวม ของประเทศ (ล้านบาท)	การท่องเที่ยวโดย ชุมชน (ล้านบาท)
มูลค่ารายได้จากการท่องเที่ยว	2,580,961.46	1,133.95
จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ	1,693,953.27	191.64
จากนักท่องเที่ยวชาวไทย	887,008.19	942.31
ก่อให้เกิด GDP ท่องเที่ยว	2,527,818.92	1,115.46
GDP ท่องเที่ยวทางตรง	1,035,277.19	490.58
GDP ท่องเที่ยวทางอ้อม	1,492,541.73	624.88
ผลกระทบต่อรายได้ (induce effect)	693,865.28	343.39
GDP ที่เกิดจาก induce effect	678,865.07	335.97
สัดส่วนผลกระทบต่อรายได้ (induce effect)/GDP ท่องเที่ยว	27.45	30.78
สัดส่วน GDP ที่เกิดจาก induce effect/GDP ท่องเที่ยว	26.86	30.12

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย (Tourism Satellite Account :TSA) มีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1.1 การจัดทำข้อมูล TSA ให้เป็นรูปแบบมูลค่าที่แท้จริง (Real Term)

การจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านมา เป็นการจัดทำข้อมูลมูลค่า ณ ราคาประจำปี (Nominal term) โดยในการวิเคราะห์อัตราการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยว จำเป็นต้องตัดอิทธิพลของราคาออกให้เหลือมูลค่าที่แท้จริง (Real Term) เพื่อให้สามารถสะท้อนอัตราการขยายตัวที่แท้จริงได้ ดังนั้น จึงควรจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวในมูลค่าที่แท้จริง

2.1.2 การจัดทำ TSA เพิ่มเติมจำแนกรายภาค

เนื่องจากได้มีการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวทั้งรายปี และรายไตรมาส แล้ว ดังนั้น เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ภาพรวมในระดับภาค และสามารถเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้ในระดับภาค จึงควรมีการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายภาค และในการแบ่งภาคนั้น ควรสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาท่องเที่ยวระดับพื้นที่รวมทั้งการพิจารณาถึงความสอดคล้องกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นต้น

2.1.3 การพัฒนาคัมภีร์รวมบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว

ควรพัฒนาคัมภีร์รวมบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวในรายการที่พัก (Accommodation for visitors) เนื่องจากยังไม่มีกรประเมินค่าใช้จ่ายเรื่องที่พักของนักท่องเที่ยวที่ไปพักบ้านญาติ บ้านเพื่อน หรือบ้านหลังที่สอง

2.2 ข้อเสนอแนะในการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว

การจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตเป็นเครื่องมือที่สามารถวิเคราะห์ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม และได้มีการจัดทำตารางระดับประเทศพร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบในระดับประเทศไปแล้ว อย่างไรก็ตาม สภาพภูมิประเทศในแต่ละภาคของประเทศไทยมีความแตกต่างกัน จึงทำให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่มีต่อระบบเศรษฐกิจรายภาคได้เห็นภาพชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงควรจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตรายภาค ซึ่งสามารถช่วยในการวิเคราะห์ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีต่อภาคนั้น ๆ โดยในการแบ่งภาค ควรสอดคล้องกับการจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวรายภาค และสอดคล้องกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นต้น

กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว

๔ ถนนราชดำเนินนอก แขวงวัดโสมนัส
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทร ๐ ๒๒๘๓ ๑๕๐๐ ต่อ ๑๖๔๗
โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๗๓๘